

MAGYAR TUD. AKADÉMIAI

ALMANACH

POLGÁRI ÉS CSILLAGÁSZATI NAPTÁRRAL

MCMXVI-RA.

MAGYAR TUD. AKADÉMIAI

ALMANACH

POLGÁRI ÉS CSILLAGÁSZATI NAPTÁRRAL

MCMXVI-RA.

KIADJA A MAGYAR TUD. AKADÉMIA

1916.

A M. TUD. AKADÉMIA ÜLÉSSORA

1916.

Január.

3. I. (nyelv- és széptudományi) osztály.
10. II. (bölcsezet-, társadalom- és történettudományi) osztály.
17. III. (mathemat. és természet-tudományi) osztály.
24. I. osztály.
31. *Összes ülés.* Jelentés a Péczely- és Vojnits-jutalmakról.

Február.

7. II. osztály.
14. III. osztály.
21. I. osztály.
28. *Összes ülés.* Az 1916. évi költségvetés tárgyalása.

Márczius.

6. II. osztály.
13. III. osztály.
20. I. osztály. — *Összes ülés.* Jelentés a gróf Teleki- és a Bulyovszky-pályázatokról.
27. *Összes ülés.* Jelentés a gróf Karácsonyi- és Farkas-Ráskó-pályázatokról.

Április.

3. II. osztály.
10. III. osztály. — *Összes ülés.* A b. Wodianer-díjak átadása. Jelentés az 1915. évi Kóczán-pályázatról.

Május.

1. I. osztály.
- 2., 3., 4. *Kedd, szerda csütörtök: Nagygyűlés.*
7. *Vasárnap, ünnepélyes közülés.*
8. II. osztály.
15. III. osztály.
22. I. osztály.
29. *Összes ülés.*

Junius.

5. II. osztály.
13. *Kedden:* III. osztály. — *Összes ülés.*

Szünet.

Október.

2. *Összes ülés* és I. osztály.
9. II. osztály.
16. III. osztály.
23. I. osztály.
30. *Összes ülés.*

November.

6. II. osztály.
13. III. osztály.
20. I. osztály.
27. *Összes ülés.* — Jelentés az 1916. évi Kóczán-pályázatról.

Deczember.

4. II. osztály.
11. III. osztály. — *Összes ülés.*

MAGYAR TUD. AKADÉMIAI

ALMANACH

POLGÁRI ÉS CSILLAGÁSZATI NAPTÁRRAL

MCMXVI-RA.

KIADJA A MAGYAR TUD. AKADÉMIA

BUDAPEST 1916.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Polgári és csillagászati Naptár 1916-ra.

Bevezetés.

A polgári és csillagászati naptár a bevezetésen kívül magában foglalja a 18-ik laptól egész a 41-dik lapig a római katolikus, protestáns, görög-keleti, zsidó és török naptárt, továbbá az órákat a valódi délben. E lapok alsó részein vannak a Hold fényváltozásai. A 42-dik laptól egész az 53-dik lapig vannak a Nap és Hold, az 54-dik laptól egész az 59-dik lapig pedig a bolygók naplói. Ezek után következnek az égi tűnemények.

A bevezetésben vannak a szükséges magyarázatok, fél-napívek táblája, jegyek és rövidítések, az ünnep- és időszámítás, a csillagászati évszakok, a Nap- és Hold-fogyatkozások, a fél-napívek Magyarország egyes részei számára és a fényesebb csillagok jegyzéke.

E naptárban foglalt szám adatok a budapesti Tudományegyetem délkörére (geographiai szélesség $47^{\circ} 29' 34''.7$ és keleti hosszúság Ferrótól $36^{\circ} 43' 28''$; Berlintől: $5^{\circ} 40' 7''.5$; Páristól: $16^{\circ} 43' 36''.0$; Greenwich-től: $19^{\circ} 3' 51''.0$; Washingtontól: $96^{\circ} 6' 52''.5$) vannak kiszámítva, tehát *mindeniütt budapesti középidő értendő*. A nap az éjféltől számíttatik. Zónaidőben kifejezve minden időtételből 16 percz (pontosan 16 percz 15.4 mp.) levonandó.

Órák a valódi délben.

A 19-dik laptól egész a 41-dik lapig a páratlan számmal jelölt lapokon az utolsó oszlopban vannak az órák a valódi délben följegyezve napról-napra. Ebből láthatni, hogy a középidő szerint járó jó zsebóra hány órát mutasson akkor, a midőn a Nap a valódi délben van, azaz a midőn a jó napóra 12 órát mutat. Így pl. febr. 27-én a 21. lapon az utolsó oszlopban áll: 12 ó. 13 p. 4 mp., ez azt jelenti, hogy ha e napon a napóra 12 órát mutat, a jó zsebórának 12 ó. 13 p. 4 mp.-et (zónaidőben 11 ó. 56 p. 49 mp.-et) kell mutatnia. Továbbá okt. 21-én a 37. lapon az utolsó rovatban áll: 11 ó. 44 p. 43 mp., ez azt jelenti, hogy e napon a zsebórát 11 ó. 44 p. 43 mp.-re (zónaidőben 11 ó. 28 p. 28 mp.-re) kell igazítani, ha a napóra 12 órát mutat.

A Nap, Hold és bolygók recta ascenziója és declinációja.

A 42-dik laptól egész az 53-dik lapig a Nap és Hold recta ascenziója és declinációja, az 54-dik laptól egész az 59-dik lapig pedig a bolygóké van följegyezve. E számadatok a déli időre érvényesek.

Azon legnagyobb kör, mely az égi test helyén és a világ-sarkokon keresztül van fektetve, tehát az æquatorra merőleges, az égi test *declinatóiókörének* nevezetik. E legnagyobb körnek azon része, mely az æquator és az égi test helye között van, az égi test *declinatóiójának* nevezetik. E declináció számértéke mellett «é» vagy «d» betű áll, a szerint a mint az égi test az északi vagy déli félgömbön van. Az æquator azon része, mely a tavaszi pont és a declinatóiókör között van, a naponkénti mozgás ellenkező irányában számítva, az égi test *recta ascenziójának* nevezetik. A recta ascenzió időben van kifejezve, 360 fokra 24 órát, tehát 15 fokra 1 órát számítván.

A Hold hossza.

A 42-dik laptól egész az 53-dik lapig az utolsó oszlopban van a Hold hossza, az állatöv jegyeiben kifejezve. Ezek a nap kezdetére érvényesek.

A Nap és Hold kelte és lenyugta.

A 42-dik laptól egész az 53-dik lapig van följegyezve a Nap és Hold felső szélének kelte és lenyugta. A Hold kelte és lenyugta oszlopaiban helyenként áll «reggel». Megtörténik ugyanis, hogy a Holdnak egymásra következő kelte és lenyugta között több mint 24 óra telik el. Ha tehát a Hold ilyenkor éjjél előtt felkel vagy lenyugszik, ekkor a Hold lenyugta vagy kelte nem történik a következő napon, hanem másodnapon. E megjelölés «reggel» tehát azt jelenti, hogy e napon a Hold nem nyugszik le vagy nem kel fel.

A bolygók delelése.

Az 54-dik laptól egész az 59-dik lapig az utolsó oszlopban van a bolygók delelési ideje, középidőben följegyezve. Ebből tudjuk meg, hogy a bolygó mikor van a látáskörünk felett a legmagasabban, és ezen idő a bolygó *delelési idejének* nevezetetik, és ebből megítélhetjük azt is, vajjon a bolygó látható-e vagy nem. A bolygók kelte és lenyugta nincs adva, azonban ezen időket az alább közzétett, a csillagászati fénytörés (35') tekintetbe vételével kiszámított fél-napívek táblája segítségével mindig ki lehet számítani. Ugyanis az égi test egyenközű körének azon része, mely a látáskörünk felett van, vagy azon idő, mely alatt az égi test a látáskörünk felett tartózkodik, *napívnek* nevezetetik. Ennélfogva a *fél-napív* azon idő, mely az égi test keltétől deleléseig vagy delelésétől lenyugtáig eltelik. Ha tehát a delelési időből levonjuk e fél-napívet, nyerjük keltének idejét, ha azonban a delelési időhöz hozzáadjuk a fél-napívet, kapjuk lenyugtának idejét.

Mivel a fél-napív az égi test declinációján kívül az észlelő hely geographiai szélességétől is függ, a fél-napívek következő két táblája Budapestre, illetve mindazon helyek számára érvényes, melyeknek szélessége $44^{\circ} 30'$, $45^{\circ} 30'$, $49^{\circ} 30'$ vagy ezekhez közel áll.

Fél-napívek táblája Budapest számára.

északi de- clináció o	fél-napív ó. p.	északi de- clináció o	fél-napív ó. p.	déli de- clináció o	fél-napív ó. p.	déli de- clináció o	fél-napív ó. p.
0	6 4	13	7 2	0	6 4	13	5 5
1	6 8	14	7 7	1	5 59	14	5 1
2	6 12	15	7 12	2	5 55	15	4 56
3	6 17	16	7 17	3	5 50	16	4 51
4	6 21	17	7 22	4	5 46	17	4 46
5	6 25	18	7 27	5	5 42	18	4 41
6	6 29	19	7 32	6	5 37	19	4 36
7	6 34	20	7 38	7	5 33	20	4 30
8	6 39	21	7 43	8	5 28	21	4 25
9	6 43	22	7 49	9	5 24	22	4 20
10	6 48	23	7 55	10	5 19	23	4 14
11	6 53	24	8 1	11	5 15	24	4 8
12	6 57	25	8 7	12	5 10	25	4 2

Fél-napívek Magyarország egyes részei számára.

o declinatio	44° 30'	45° 30'	46° 30'	47° 30'	48° 30'	49° 30'	o declinatio	44° 30'	45° 30'	46° 30'	47° 30'	48° 30'	49° 30'		
	geo. szélességű paralellkörök számára							geo. szélességű paralellkörök számára							
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.		ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.	
Déli declin.	24	4 20	4 16	4 12	4 8	4 4	3 59	Északi declin.	1	6 7	6 8	6 8	6 8	6 8	6 8
	23	25	22	18	14	10	4 5	2	11	12	12	12	13	13	
	22	30	27	23	20	15	12	3	15	16	16	17	17	18	
	21	35	32	28	25	21	18	4	19	20	20	21	22	22	
	20	40	37	34	30	27	24	5	23	24	25	25	26	27	
	19	45	42	39	36	32	29	6	27	28	29	30	31	32	
	18	49	47	44	41	38	35	7	31	32	33	34	36	37	
	17	53	51	48	46	43	40	8	35	36	37	39	40	42	
	16	58	56	53	51	48	45	9	39	40	42	43	45	46	
	15	5 3	5 0	5 8	5 6	5 3	5 1	10	43	45	46	48	50	51	
	14	7	5	5 3	5 1	5 8	5 6	11	48	49	51	53	55	57	
	13	11	9	8	5	5 3	5 1	12	52	53	55	57	59	7 1	
	12	15	13	12	10	8	6	13	56	58	7 0	7 2	7 4	7 7	
	11	19	18	16	15	13	11	14	7 0	7 2	5	7	9	12	
	10	23	22	21	19	18	16	15	5	7	9	12	15	17	
	9	27	26	25	24	22	21	16	9	11	14	17	19	22	
	8	32	30	29	28	27	26	17	13	16	19	22	25	28	
	7	36	35	34	33	32	31	18	18	21	24	27	30	34	
	6	40	39	38	37	36	35	19	23	26	29	32	36	40	
	5	44	43	42	42	41	40	20	28	31	34	38	41	45	
	4	48	47	46	46	45	45	21	32	36	39	43	47	51	
	3	52	51	51	50	50	49	22	37	41	45	49	54	57	
	2	56	55	55	55	54	54	23	43	47	51	54	59	8 4	
	1	59	59	59	59	59	59	24	48	52	56	8 0	8 5	10	
	0	6 3	6 3	6 3	6 3	6 3	6 4								

Felvilágosításul álljanak a következő példák: Mars (59. lapon) decz. 1-én délután 1 ó. 19 pkor delel, déli declinációja $24^{\circ} 23'$. A fél-napívek táblája szerint a fél-napív Budapest számára 4 ó. 6 p., tehát Mars felkel középidő szerint délelőtt 9 ó. 13 pkor és lenyugszik este 5 ó. 25 pkor. Magyarország déli részei számára (szélesség = $44^{\circ} 30'$) a fél-napív 3 ó. 18 p.; Mars kelte és nyugta e napon tehát délen délelőtt 9 ó. 1 pre, illetve este 5 ó. 37 pre esik. Vénus (57. lapon) augusztus 25-én délelőtt 9 órákor delel, északi declinációja $18^{\circ} 13'$. Fél-napíve Magyarország déli és északi részei számára illetve 7 ó. 19 p. és 7 ó. 35 p., úgy hogy $44^{\circ} 30'$ szélesség alatt Vénus reggel 1 óra 41 pkor kel és este 4 ó. 19 pkor nyugszik, míg $49^{\circ} 30'$ szélesség alatt a kelet és nyugot középidéje illetve reggel 1 ó. 25 p. és este 4 ó. 35 p. — A Hold januárius 5-én Budapesten reggeli 8 óra 10 perczkor kel és délután 3 óra 19 perczkor nyugszik; déli declinációja $24^{\circ} 10'$. Mikor kel és nyugszik a Hold Kézdivásárhelyt? E pont Budapesttól 7° -kal fekszik kelet felé. Minthogy a Hold nagy napi mozgása folytán egy kelet felé számított hosszúsági foknak megfelelőleg 0.15 pcel előbb kel és nyugszik, úgy 7° keleti hosszkülömbségnek megfelelő $7 \times 0.15 = 1$ percz. Ámde Budapesten a fél-napív (szélesség = $47^{\circ} 30'$) 4 ó. 7 p., Kézdivásárhelyt (szélesség = 46°) pedig 4 ó. 13 p., úgy hogy Budapesthez való különbsége + 6 percz. A Hold kel tehát Kézdivásárhelyt reggel 8 ó. 10 p. — 1 p. — 6 p. = 8 ó. 3 pkor és nyugszik reggel 3 ó. 19 p. — 1 p. + 6 p. = 3 ó. 24 pkor. — A Nap kelte és nyugta Budapesttől távolabb fekvő helyek számára csak úgy számítandó ki, mint bármely bolygóé. A Nap és Hold középpontja állandóan 2 perczcel, később kel és előbb nyugszik, mint ez égi testek felső széle, mely e naptárban kizárólag szerepel.

Égi tűnemények.

A 60-dik laptól kezdve végig az égi tűnemények vannak összeállítva, úgy a mint azok egymásra következnek. Ezek közül felemlítendőek:

A Hold fényváltozásai ú. m. *újhold* (☾ UH), *első negyed* (☾ EN), *holdtölte* (☽ HT) és *utolsó negyed* (☾ UN).

Együttállás (conjunctió), *szembenállás* (oppositió). Ha az égi testeknek egyenlő recta ascensiójuk van, azt mondjuk, hogy azok *aequatoriális együttállásban* (conjunctió) vannak. Merkúr- és Vénusnál van kétféle együttállás, ú. m. *alsó* és *felső*. Ha azok a Nap és Földünk között vannak, az együttállás *alsónak*, ha azonban a Nap áll e bolygók és Földünk között, *felsőnek* neveztetik. Ha továbbá az égi testeknek recta ascensiói 180 fokkal különböznek egymástól, akkor azok *szembenállásban* (oppositió) vannak.

Legnagyobb keleti és nyugoti elongatió. Ha a belső bolygók a Naptól keletre vagy nyugotra legnagyobb távolságban vannak, ekkor legnagyobb keleti vagy nyugoti kitérésük van.

*Naphöz*el (perihelium), *naptávol* (aphelium). A bolygó naphöz közelben vagy naptávolban van, ha a Naphoz való távolsága legkisebb vagy legnagyobb.

*Földköz*el (perigæum), *földtávol* (apogæum). A Hold és a Nap földköz közelben vagy földtávolban van, ha a Földünktől való távolsága legkisebb vagy legnagyobb.

Csillagfödés, *bolygófödés*. Mivel az égi testek közül Holdunk a Földünkhöz legközelebb áll, azért azon égi testeket, melyeket útjában talál, elfödi. E tünemény *csillagfödésnek* neveztetik. Felsoroljuk a Közép-Európában látható fódéseket az első 5 csillagrend számára; a conjunctio a greenwichi meridianra vonatkozik. Ha az elfödött égi test bolygó, a födés *bolygófödésnek* neveztetik.

A Nap átmérője. A Nap átmérőjén értjük a Nap látszó átmérőjét, azaz azon szöveget, mely alatt a Nap korongja látszik. Ugyanazt értjük a Saturnusgömb átmérőjén is.

Saturnus gyűrűtengelyeinek átmérői. Saturnus gyűrűtengelyeinek átmérőin értjük a Saturnus gyűrű-ellipszis nagy és kis tengelyét. Ez utóbbinak előjele + vagy -, a szerint a mint a gyűrű északi vagy déli lapját látjuk. A gyűrű szeptember 9-én a legkeskenyebb, kisebb átmérője 14."2: legszélesebb januárius 21-én 19."8.

Az égi tünemények közé még fel vannak véve Jupiter holdjainak kisebb távcsövekkel is látható fogyatkozásai is.

Néhány első- és másodrendű állócsillag középhegye.

A 17-ik lapon néhány fényesebb, az égen lehetőleg egyenletesen eloszlott csillag jegyzéke található. A «középhegy» kifejezés azt jelenti, hogy a rectascensio és declinatio oly aequatorra vonatkozik, mely csak a praecessio folytán változik.

Jegyek és rövidítések.

ó. óra	' percz (ív)	é. északi declinatio
p. percz (idő)	" másodpercz (ív)	d. déli declinatio
mp. másodpercz (idő)	r. reggel	† böjtnap
° fok	e. este	

Az állatöv jegyei.

0 kos 0°— 30°	VI. mérleg . 180°—210°
I. bika 30°— 60°	VII. scorpió 210°—240°
II. ikrek 60°— 90°	VIII. nyilas . 240°—270°
III. rák 90°—120°	IX. bak . . . 270°—300°
IV. oroszlán 120°—150°	X. vízöntő 300°—330°
V. szűz 150°—180°	XI. halak . . 330°—360°

Naprendszerünk.

☉ Nap mintegy 800 apró bolygó	♁ Földünknek van 1	} holdja
♀ Merkur 4 Jupiter	♂ Marsnak « 2	
♀ Vénus ♃ Saturnus	♃ Jupiternek « 9	
♁ Földünk ♂ Uranus	♅ Saturnusnak « 10	
♂ Mars ♃ Neptunus	♁ Uranusnak « 4	
	♃ Neptunusnak « 1	

Az úgynevezett éguralkodó: a *Saturnus*.

Ünnepszámítás 1916-ra.

Számok és ünnepek	Gregoriani v. új naptár	Számok és ünnepek	Juliani vagy ó naptár
Aranyszám	17	Aranyszám	17
Epakta	XXV.	Epakta	VII.
Napkör	21	Napkör	21
Vasárnapi betű	BA	Vasárnapi betű	CB
		Triodium	Jan. 31-én
		Masopuszt	Febr. 14-én
Septuagesima	Febr. 20-án		
		Süropuszt	Febr. 21-én
Hamvazó szerda	Márcz. 8-án		
I. kántornap	Márcz. 15-én		
Húsvét vasárnap	Április 23-án	Húsvét vasárnap	Ápr. 10-én
Áldozó csütörtök	Jún. 1-én	Áldozó csütörtök	Május 19-én
Pünkösöd vasárn.	Jún. 11-én	Pünkösöd vasárn.	Május 29-én
II. kántornap	Jún. 14-én		
III. kántornap	Szept. 20-án		
I. Advent vasárn.	Decz. 3-án		
IV. kántornap	Decz. 20-án		

A zsidó 5676. év fölös szökőév.

5677. év rendes közönséges év,

A mohamedán 1334. év közönséges év,

1335. év közönséges év.

Időszámítás 1916-ra.

Az 1916-dik év a

-
- 7424—7425-dik év a byzanci æra szerint.
- 7408 " " az alexandriai vagy antiochiai æra szerint.
- 7116 " " a világteremtés óta Eusebius szerint.
- 6629 " " a Julián-féle időszak szerint.
- 6095 " " a világteremtés óta a zsidó régi æra szerint.
- 5900 " " a világteremtés óta Petavius szerint.
- 5676—5677 " " a világteremtés óta a zsidó újabb æra szerint.
- 2669 " " Róma fölépítése óta Varro szerint.
- 2663 " " a Nabonassár-féle æra szerint.
- 2240 " " a Philippi évszámában Nagy Sándor halála óta.
- 2228 " " az alexandriai vagy seleucidi æra szerint.
- 1964 " " a Cæsarok ærája szerint.
- 1961 " " a Julius-féle naptárjavítás szerint.
- 1954 " " a spanyol æra szerint.
- 1947 " " az actiumi győzelem óta.
- 1943 " " a római császárok ærája szerint.
- 1632 " " a Diocletian vagy Martirok ærája szerint.
- 1333—1334 " " a török (hedsra) æra szerint.
- 1287 " " a Jezdegerdi-féle æra szerint.
- 840 " " a Dselaleddin-féle æra szerint.
- 476 " " a nyomdászat feltalálása óta.
- 424 " " Amerika fölfedezése óta.
- 399 " " a reformatio óta.
- 373 " " Copernicus naprendszerének felállítása óta.
- 334 " " a Gergely-féle naptárjavítás óta.
- 297 " " a Kepler törvényeinek fölfedezése óta.
- 241 " " a fény sebességének fölfedezése óta.
- 230 " " az általános nehézkedés törvényének Newton által fölfedezése óta.
- 211 " " a gőzgép feltalálása óta.
- 922 " " István megkereszteltetése óta.
- 916 " " Sz. István király megkoronázataása óta.
- 824 " " Horvátországnak sz. László által elfoglalása óta.
- 814 " " Dalmátországnak Kálmán által elfoglalásától számítva.

Időszámítás 1916-ra.

Az 1916-dik év a

-
- 699-dik év II. Endrének a sz. földre való menetelétől számítva.
 694 « « az «Arany Bulla» alkotásától számítva.
 673 « « a kún népnek IV. Béla alatt Magyarországra bevándorlása óta.
 675 « « Magyarországnak IV. Béla alatt a mongol tatárok általi elpusztításától számítva.
 615 « « III. Endre, az Árpádház utolsó ivadéka halála óta.
 534 « « Nagy Lajos halálától számítva.
 474 « « Hunyady János vaskapui fényes győzelmétől számítva.
 473 « « Hunyady János úgynevezett hosszú hadjárata óta.
 472 « « a várnai szerencsétlen ütközettől számítva.
 470 « « Hunyady János kormányzónak választása óta.
 468 « « Hunyady János rigómezei csatavesztése óta.
 460 « « Hunyady János halála óta.
 426 « « Mátyás király halála óta.
 402 « « a Dózsa György-féle pór-lázadástól számítva.
 390 « « a mohácsi szerencsétlen ütközettől számítva.
 375 « « Budának a törököktől végképi elfoglalásától számítva.
 350 « « Zrínyi Miklós Szigetvár védelménél történt halála óta.
 279 « « a magyar kir. tudomány-egyetem alapítása óta.
 230 « « Budának visszafoglalásától számítva.
 136 « « a magyar kir. tudomány-egyetem ujjaalakításától számítva.
 125 « « gr. Széchenyi István születése óta.
 114 « « a Magyar Nemzeti Múzeum alapítása óta.
 108 « « a magyar Ludoviceum alapítása óta.
 91 « « a Magyar Tudományos Akadémia alapítása óta.
 79 « « a Nemzeti Színház alapítása óta.
 68 « « az 1848-iki törvények szentesítése óta.
 56 « « gr. Széchenyi István halála óta.
 49 « « az 1867-iki kiegyezés óta.

Csillagászati évszakok.

Tavaszi kezdete	márczius hó 20-án este	10 óra 49 perczkor.
Nyár kezdete	június hó 21-én este	6 óra 32 perczkor.
Ősz kezdete	szeptember hó 23-án reggel	9 óra 28 perczkor
Tél kezdete	december hó 22-én reggel	4 óra 16 perczkor.

Nap- és holdfogyatkozások.

Az 1916-ik évben három nap- és két holdfogyatkozás áll be, melyek közül nálunk egy sem látható.

I. Részleges holdfogyatkozás, 1916. januárius 20-án.

A fogyatkozás kezdete	--- --- ---	jan. 20. reggel 9 ó. 11 pkor
A fogyatkozás közepe	--- --- ---	„ 9 „ 56 „
A fogyatkozás vége	--- --- ---	„ 10 „ 40 „

A Hold ez időben az alább adott helyek zenitjében áll:

116° 7'	nyug. hossz. Greenw.	21° 17'	ész. széless.
126 54	„	21 10	„
137 41	„	21 3	„

A belépés a holdtányér legészakibb pontjától 170°-kal keletre, a kilépés 140°-kal nyugatra történik.

A fogyatkozás nagysága a holdátmérő részeiben kifejezve 0.137.

A fogyatkozás kezdete látható Nyugateurópában, az Atlanti Óceán északi részében, Amerikában és a Csendes Óceánon; a vége látható Északamerikában, az Atlanti Óceán északi részében, Délamerika északnyugati részében, északkeleti Ázsiában és a Csendes Óceánon. Magyarországon a Hold már a fogyatkozás kezdete előtt nyugszik.

II. Teljes napfogyatkozás, 1916. februárius 3-án.

A fogyatkozás kezdete általában	febr. 3-án este	2 óra 43 pkor.
A teljes fogyatkozás kezdete	--- --- ---	„ 3 „ 45.0 „
A középponti fogyatkozás kezdete	--- --- ---	„ 3 „ 45.4 „

A középponti fogyatkozás a valódi délben	«	5 óra 38 pkor.
A középponti fogyatkozás vége	--- ---	« 6 « 47.3 «
A teljes fogyatkozás vége	--- ---	« 6 « 47.7 «
A fogyatkozás vége általában	--- ---	« 7 « 50 «

Ezen időadatoknak megfelelnek a következő geographiai helyek :

Bpesti kp. idő	Nyug. hossz. Greenw.	Szélesség
2 ó. 43 p.	110° 2'	2° 58' d.
3 45.0	121 48	7 19 é.
3 45.4	122 9	7 30 é.
5 38	61 57	15 57 é.
6 47.3	9 3	49 38 é.
6 47.7	9 27	49 26 é.
7 50	18 3	39 31 é.

A fogyatkozás látható a nyugoti Európában, északnyugoti Afrikában, az Atlanti Óceán északi felében, Délamerika északi felében, az északnyugoti részek kivételével Észak-amerikában és a Csendes Óceán határos részében. A teljes fogyatkozás öve a Csendes Óceánból Délamerika szélső északnyugoti részén és az Atlanti Óceánon halad át és néhány foknyira Irlandtól délre végződik.

Magyarországon a fogyatkozás nem látható.

III. Részleges holdfogyatkozás 1916. július 15-én.

A fogyatkozás kezdete	--- --- július 15.	reggel 4 óra 36 pkor
A fogyatkozás közepe	--- ---	« 6 « 2 «
A fogyatkozás vége	--- ---	« 7 « 29 «

A Hold ezen időpillanatokban az alább adott helyek zenitjében áll:

49° 8'	nyug. hossz. Greenw.	22° 25'	déli széless.
69 54	«	« 22 11	«
90 39	«	« 21 57	«

A belépés a holdtányér legészakibb pontjától 40°-kal kelet, a kilépés 70°-kal nyugot felé történik.

A fogyatkozás nagysága a holdátmérő részeiben kifejezve: 0-800. A fogyatkozás kezdete látható Afrikában, Európa délnyugoti részében, (beleértve még Németország délnyugoti vidékeit is) az Atlanti Óceánon, Északamerikában (északnyugoti részének kivételével), Délamerikában és a Csendes Óceán déli részében; a fogyatkozás vége látható az Atlanti Óceánon, Észak- és Délamerikában és a Csendes Óceán déli felében.

IV. Gyűrűs napfogyatkozás, 1916. július 30-án.

A fogyatkozás kezdete általában júl. 20. reggel 0 óra 41 pkor.				
A gyűrűs fogyatkozás kezdete	---	---	2	4
A középponti fogyatkozás kezdete	---	---	2	7
Középponti fogyatkozás a valódi délben	---	---	3	56
A középponti fogyatkozás vége	---	---	4	37
A gyűrűs fogyatkozás vége	---	---	4	41
A fogyatkozás vége általában	---	---	6	3

Ezen időadatoknak megfelelnek a következő geographiai helyek:

Bpesti kp. idő	Kel. hossz. Greenw.	Déli szélesség
0 ó. 41 p.	102° 35'	9° 11'
2 4	89 0	27 47
2 7	88 56	28 56
3 56	141 42	36 54
4 37	179 32	63 59
4 41	181 8	63 14
6 3	180 12	46 49

A fogyatkozás látható Ausztráliában, az Indiai szigetvilágban és Újzeelandon.

V. Részleges napfogyatkozás, 1916. december 24-én.

A fogyatkozás kezdete	---	---	decz. 24. este	9 óra 48 pkor
A fogyatkozás közepe	---	---	10	3
A fogyatkozás vége	---	---	10	16

Ezen időadatoknak megfelelnek a következő geographiai helyek:

Bpesti kp. idő	Kel. hossz. Greenw.	Déli szélesség
9 ó. 48 p.	48° 6'	65° 41'
10 3	32 35	64 54
10 16	18 7	63 12

A legnagyobb sötétülés a napátmérő részeiben kifejezve: 0.011. A fogyatkozás csak Afrikától délre, a déli Jeges tengerben látható.

Néhány első- és másodrendű állócsillag
középhegye 1916-ra.

A csillag neve	magszín	Recta asc.		évi vált.	Declin.			évi vált.
		ó.	p. mp.	mp.	°	'	"	"
α Andromedæ (Sirrah) ...	2·1	0 4 2·5	+3·10	+28 37 36	+19·9			
β Ceti (Deneb Kaitos) ...	2·2	0 39 22·4	+3·01	-18 26 51	+19·8			
γ Cassiopeiæ ...	2·0	0 51 37·6	+3·60	+60 15 44	+19·5			
α Ursæ minoris (Polaris)	2·0	1 29 44·2	+28·8	+88 51 25	+18·5			
α Arietis (Hamal) ...	2·0	2 2 26·0	+3·38	+23 3 57	+17·1			
α Persei (Algenib) ...	1·9	3 18 19·1	+4·27	+49 33 47	+13·0			
α Tauri (Aldebaran) ...	1	4 31 5·9	+3·44	+16 20 29	+ 7·4			
α Aurigæ (Capella) ...	1	5 10 28·9	+4·43	+45 54 50	+ 3·9			
β Orionis (Rigel) ...	1	5 10 30·0	+2·88	- 8 17 52	+ 4·3			
γ Orionis (Bellatrix) ...	1·7	5 20 37·5	+3·22	+ 6 16 28	+ 3·4			
β Tauri (Nath) ...	1·8	5 20 58·8	+3·79	+28 32 15	+ 3·2			
ϵ Orionis ...	1·6	5 31 57·0	+3·04	- 1 15 17	+ 2·4			
α Orionis (Betelgeuze) ...	1	5 50 37·4	+3·25	+ 7 23 33	+ 0·8			
β Aurigæ ...	1·9	5 53 22·0	+4·40	+44 56 24	+ 0·6			
α Canis maioris (Sirius)	1	6 41 26·9	+2·64	-16 36 1	- 4·8			
ϵ Canis maioris ...	1·5	6 55 19·4	+2·36	-28 51 26	- 4·8			
δ Canis maioris ...	1·9	7 4 58·5	+2·44	-26 15 33	- 5·6			
α Geminorum (Castor)	2	7 29 14·4	+3·83	+32 4 27	- 7·7			
α Canis minoris (Prokyon)	0·5	7 34 54·3	+3·14	+ 5 26 28	- 9·1			
β Geminorum (Pollux)	1·1	7 40 10·7	+3·68	+28 13 48	- 8·5			
α Hydræ (Alphard) ...	2·0	9 23 27·6	+2·95	- 8 17 38	-15·5			
α Leonis (Regulus) ...	1·3	10 3 54·0	+3·20	+12 22 41	-17·5			
α Ursæ maioris (Dubhe)	1·8	10 58 33·3	+3·73	+62 12 17	-19·4			
β Leonis (Denebola) ...	2·1	11 44 46·6	+3·06	+15 2 30	-20·1			
γ Corvi ...	2·4	12 11 29·0	+3·08	-17 4 32	-20·0			
ϵ Ursæ maioris (Alioth)	1·7	12 50 20·3	+2·65	+56 24 56	-19·6			
α Virginis (Spica) ...	1·1	13 20 45·9	+3·16	-10 43 24	-18·8			
γ Ursæ maioris (Benetnas)	1·8	13 44 14·0	+2·37	+49 43 56	-18·0			
α Bootis (Areturus) ...	1	14 11 49·8	+2·74	+19 37 9	-18·8			
β Ursæ minoris (Kochab)	2·0	14 50 56·2	-0·20	+74 29 56	-14·7			
β Libræ (Kiffa) ...	2·5	15 12 29·1	+3·23	- 9 4 26	-13·4			
α Coronæ borealis (Gemma)	2·2	15 31 7·9	+2·54	+26 59 48	-12·2			
β Scorpii (Akrab) ...	2·6	16 0 33·0	+3·48	-19 34 35	-10·0			
α Scorpii (Antares) ...	1·2	16 24 15·2	+3·67	-26 14 48	- 8·2			
α Ophiuchi (Ras Alhague)	2·1	17 31 2·1	+2·78	+12 37 13	- 2·8			
α Lyræ (Wega) ...	1	18 34 5·7	+2·03	+38 42 17	+ 3·3			
α Aquilæ (Altair) ...	1·3	19 46 41·1	+2·93	+ 8 38 44	+ 9·4			
α Cygni (Deneb) ...	1·3	20 38 34·1	+2·04	+44 58 47	+12·8			
α Piscis austrini (Fomalhaut)	1·2	22 53 0·7	+3·32	-30 4 4	+19·0			
α Pegasi (Markab) ...	2·4	23 0 34·5	+2·99	+14 45 11	+19·3			

Januáriuſ 1916.

Boldog-Asszony-hava.

Hét, hó és év napja			Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1915 decz.— 1916 jan.
Szomb.	1	1	Ujév, Kis Kar.	Ujév napja	19 Bonifác
Vas.	2	2	B. Makár ap. hv.	B. Abel, Sz B.	20 D.32. Ign. vt.
Hétfő	3	3	C. Genovéa sz.	Enoch, D.	21 Jul. sz.
Kedd	4	4	Titus krétai pk.	Izabella	22 Anastázia
Szerda	5	5	Teleszfor p. vt.	Simeon ☉	23 Krétai 10 vt.
Csüt.	6	6	Epiphania	Vizkereszt	24 K. e. b. v.
Péntek	7	7	Luczián vt. †	Izidor	25 Nagy-Kar.
Szomb	8	8	Szőrény hv.	Erhard	26 Egypt. men.
Vas.	9	9	B.I.Ep.Julián vt.	B.I.Ep. Marc.	27 D.33. Istv. vt.
Hétfő	10	10	Vilm.pk.hv.	Rem Pál	28 2000 vt.
Kedd	11	11	Higin pápa, vt.	Matilda	29 Apró szentek
Szerda	12	12	Ernő, Arkad	Reinhold ☾	30 Anizia sz.
Csüt.	13	13	Vidor egyh. Ver.	Vidor	31 Melánia
Péntek	14	14	Bód. Ald. H. pk.†	Bódog	1 Jan.1916. Ujév.
Szomb	15	15	Rem.P.,Mór ap.	Mór	2 Szilveszt. pk.
Vas.	16	16	B.II.Ep. J. sz. n. n.	B.II.Ep. Marc.	3 C.Malakh. pr.
Hétfő	17	17	Antal rem.	Antal	4 70 tanítv.
Kedd	18	18	Piroska sz. vt.	Piroska	5 Theopempt.
Szerda	19	19	Kanut kir. Már.	Sára	6 Epiphania
Csüt.	20	20	Fáb. és Seb. vtk.	Fábián és S. ☉	7 Szt. Iván
Péntek	21	21	Ágnes sz. vt. †	Ágnes	8 György, Emil
Szomb	22	22	Vincez vt.	Vincez	9 Polieukt vt.
Vas.	23	23	B.III.Ep.B. A. elj.	B. III. Ep. Em.	10 C.Nissz. Gerg.
Hétfő	24	24	Tim. pk.	Timót	11 Teodóz
Kedd	25	25	Pál ford.	Pál ford.	12 Tacziána
Szerda	26	26	Polikárp pk., vt.	Polikárp	13 Hermil
Csüt.	27	27	Aranysz. sz. Ján.	Ar.sz.János	14 Sabbas érsek
Péntek	28	28	Margit sz. †	Nagy Kár. ☾	15 Thebai Pál
Szomb	29	29	Szal. Fer.pk.hv.	Valér	16 Vasas Péter
Vas.	30	30	B.4.Ep.Mar. sz.vt.	B.4.Ep.Adelg.	17 C. N. Ant. ap.
Hétfő	31	31	Nol. Péter, hv.	Virgíl	18 N. Athanas

☉ UH. Jan. 5. r. 6 óra 2 perczkor.

☾ EN. Jan. 12. r. 4 óra 54 perczkor.

Januáriuſ 1916.

Boldog-Asszony-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Tébéth Sebat		1334. Szafár Rebi-el-avvel		ó.	p.	mp.
1	25	Sab. Váéra	24		12	3	9·5
2	26		25		12	3	38·1
3	27		26			4	6·4
4	28		27			4	34·4
5	29		28			5	2·0
6	1	Sebat. Ros Hach.	29	Egek ünnepe		5	29·2
7	2		1	Rebi-el-avvel 9.		5	55·9
8	3	Sab. Bó	2	Dsuma		6	22·2
9	4		3		12	6	48·0
10	5		4			7	13·2
11	6		5			7	37·8
12	7		6			8	1·9
13	8		7			8	25·4
14	9		8	10 Ds. Med. sz. k.		8	48·2
15	10	Sab. Besallách	9			9	10·3
16	11		10		12	9	31·8
17	12		11	Szent éj		9	52·6
18	13		12	Mahom. szül. nap.		10	12·8
19	14		13	} Szeren- csena- pok		10	32·1
20	15		14				10
21	16		15	11. Dsuma		11	8·8
22	17	Sab. Jithró	16			11	25·9
23	18		17		12	11	42·4
24	19		18			12	0·0
25	20		19			12	12·9
26	21		20			12	27·1
27	22		21			12	40·4
28	23		22	12. Dsuma		12	53·0
29	24	Sab. Mispátim	23	Mahom. halála		13	4·7
30	25		24		12	13	15·7
31	26		25			13	25·9

⊕ HT. Jan. 20. reggel 9 óra 45 perczkor.

⊕ UN. Jan. 28. reggel 1 óra 51 perczkor.

Februáriu 1916.

Böjtelő-hava.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 jan.—febr.
Kedd	1 32	Ignác p. vt.	19 Eg.Mak.ap.
Szerda	2 33	Gyertyasz. B. A.	20 Euthymius
Csüt.	3 34	Balázs pk. vt.	21 Maximus
Péntek	4 35	K. Andr. pk. †	22 Timótheus
Szomb	5 36	Ágota sz. vt.	23 Kelemen vt.
Vas.	6 37	B.V.Ep.Dor. sz.vt.	24 C.Xenia, Bab.
Hétfő	7 38	Romuáld ap.	25 Gergely
Kedd	8 39	Máth Ján. áld.	26 Xenoph.
Szerda	9 40	Apollónia sz.	27 Ar.sz.J.ev.
Csüt.	10 41	Szkolasztika sz.	28 Ephraim
Péntek	11 42	Dezső pk., vt. †	29 Ignác
Szomb	12 43	B. Eulália sz.vt.	30 N. Vazul
Vas.	13 44	B.VI.Ep. R. Kat.	31 C. Triod.
Hétfő	14 45	Bálint áld. vt.	1 Febr. Trifón
Kedd	15 46	Fauszt és J.	2 Kriszt.bem.
Szerda	16 47	Jul. sz. vt.	3 Simeon, Anna
Csüt.	17 48	Julián vt., Don.	4 Izidor
Péntek	18 49	Jéz. 5. sz. s. †	5 Ágota Th.
Szomb	19 50	P. Konrád	6 Bukolus
Vas.	20 51	B. Sept. Eleuther	7 C. Parthen
Hétfő	21 52	El. k.-né	8 D. 1. Tivadar
Kedd	22 53	Péter székfog.	9 Nicephor
Szerda	23 54	Romána sz.	10 Charal. vt.
Csüt.	24 55	Valburga	11 Balázs vt.
Péntek	25 56	Máty.ap.J.t.k. †	12 Meletius
Szomb	26 57	Sándor vt.	13 Martinian
Vas.	27 58	A. Sex. Viktorin	14 C. Maess.
Hétfő	28 59	Géza	15 Onesimus.
Kedd	29 60	Román apát	16 Pamfil

☉ UH. Febr. 3. este 5 óra 22 perczkor.

☉ EN. Febr. 10. este 11 óra 37 perczkor.

V. hét

Februáriu 1916.

Böjtelő-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Sebat Adar		1334. Rebi-el-avvel Rebi-el-akher		ó.	p.	mp.
1	27		26		12	13	35·2
2	28		27			13	43·8
3	29		28			13	51·5
4	30	Ros. Hach.	29	13. Dsuma		13	57·4
5	1	Adar. S. Ter. R. H.	30			14	4·5
6	2		1	Rebi-el-akher	12	14	9·8
7	3		2			14	14·3
8	4		3			14	17·9
9	5		4			14	20·7
10	6		5			14	22·7
11	7		6	14. Dsuma		14	23·9
12	8	Sab. Teczávé	7			14	24·3
13	9		8		12	14	23·9
14	10		9			14	22·8
15	11		10			14	20·9
16	12		11			14	18·2
17	13		12			14	14·8
18	14	Kis Purim	13	15. Dsu. } Szerencse-		14	10·7
19	15	S. Ki-thisszá	14	napok		14	5·8
20	16		15	Szerencsenap	12	14	0·3
21	17		16			13	54·2
22	18		17			13	47·3
23	19		18			13	39·9
24	20		19			13	31·8
25	21		20	16. Dsuma		13	23·1
26	22	Sab. Vajjakhél	21			13	13·9
27	23		22		12	13	4·0
28	24		23			12	53·7
29	25		24			12	42·8

Ⓜ HT. Febr. 19. reggel 3 óra 45 perczkor.

Ⓞ UN. Febr. 26. reggel 10 óra 40 perczkor.

Márczius 1916.

Böjtmás-hava.

Hét, hó és év napja			Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916.febr.—márcz.
Szerda	1	61	Albin pk.	Albin	17 Tivadar
Csüt.	2	62	Szimpliczius p.	Szimpliczius	18 Leó pápa
Péntek	3	63	Kunig. cs.né	Kinga	19 Archipp.
Szomb	4	64	Kázm. hv.	Adorján ☉	20 Leó k. pk. } Vaj.-hét
Vas.	5	65	A. Fars. vas.	A.Ötv. Frigyes	21 C.Sür.Timot.
Hétfő	6	66	Frigyes	Fridolin	22 Jenőivtk.
Kedd	7	67	Hush. Aq.Tam.	Felicitas	23 Polikárp. pk.
Szerda	8	68	Hamv.L.Ján. hv.†	Filem.Ján.	24 Szt.Iván fej.f.
Csüt.	9	69	R. Franc. özv.	Prudentius	25 Tarasius
Péntek	10	70	40 vért.	Sánd. Gajus	26 Porfirius
Szomb	11	71	Konstantin vt. †	Rozina, Szil. ☾	27 Prokopius
Vas.	12	72	A.I.b.v.N.Gerg.p.	A.Inv.Gerg.	28 B.I.Vazul
Hétfő	13	73	Rozina	Ernö	29 Kasszián
Kedd	14	74	Matild es.-né	Zakariás	1 Márcz. Eud.
Szerda	15	75	Longin Kánt. †	Kristóf	2 Hesychius
Csüt.	16	76	Geréb hv.	Czirják	3 Eutrop
Péntek	17	77	Gertrud, Patrik	Gertrud	4 Geratimus
Szomb	18	78	Czir. pk. S.	Anz.Sándor	5 Conon
Vas.	19	79	A.II.b.v.Józs.n. a.	A.Rem.Józs. ☽	6 B.2.Am.42 vt.
Hétfő	20	80	Joákim	Hubert	7 Vazul
Kedd	21	81	Benedek hv.	Benedek	8 Theoph.
Szerda	22	82	Oktávián †	Kázmér	9 Sz. 40 vt.
Csüt.	23	83	Viktorian vt.	Eberh. Géza	10 Quadratus
Péntek	24	84	Gábor főangy. †	Gáb. főan.	11 Sophronius
Szomb.	25	85	Gy. o. B. Assz.	Gy. o. B. A.	12 Theophanes
Vas.	26	86	A.III.b.v.M. vt.	A.Oculi M. ☽	13 B.3.Nicephor.
Hétfő	27	87	Rupert pk. hv.	Rupert	14 Benedek
Kedd	28	88	Sixtus p. Guntr.	Malkusz	15 Agapius
Szerda	29	89	Böjtk. Cirill †	Gusztáv	16 Sabinus
Csüt.	30	90	Guidó	Guidó	17 Elek
Péntek	31	91	Ámos pr.	Ámos pr.	18 Cirill j.pk.

☽ UH. Márcz. 4. reggel 5 óra 14 perczkor.

☾ EN. Márcz. 11. este 7 óra 49 perczkor.

Márczius 1916.

Böjtmás-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Adar Veadar		1334. Rebi-el-akher Dsemadi-el-avvel		ó.	p.	mp.
1	26		25		12	12	31·4
2	27		26			12	19·5
3	28		27	17. Dsuma		12	7·1
4	29	Sab. Pek. Sekálim ☉	28			11	54·2
5	30	Ros Hachódes	29		12	11	40·9
6	1	Veadar. R. H.	1	Dsemadi-el-avvel		11	27·1
7	2		2			11	13·0
8	3		3			10	58·4
9	4		4			10	43·4
10	5		5	18. Dsuma		10	28·1
11	6	S. Vajj. Hafszáká ☾	6			10	12·4
12	7		7		12	9	56·3
13	8		8	Ali szül. napja		9	40·0
14	9		9			9	23·3
15	10		10			9	6·4
16	11	Eszter-böjt	11			8	49·3
17	12		12	19. Dsuma		8	31·9
18	13	S. Czáv. Záchor	13	Szerencsenap		8	14·3
19	14	Púrim ☽	14	} Szerencsenapok } Ali halála	12	7	56·5
20	15	Súsán-Púrim	15				7
21	16		16			7	20·5
22	17		17			7	2·4
23	18		18			6	44·1
24	19		19	20. Dsuma		6	25·8
25	20	Sab. Semini. Pára	20	Konstantináp. bev.		6	7·5
26	21	☾	21		12	5	49·1
27	22		22			5	30·8
28	23		23			5	12·4
29	24		24			4	54·2
30	25		25			4	36·0
31	26		26	21. Dsuma		4	17·8

☽ HT. Márcz. 19. este 6 óra 43 perczkor.

☾ UN. Márcz. 26. este 5 óra 39 perczkor.

Április 1916.

Szent-György-hava.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár 1916 márcz.—ápr.		
Szomb	1 92	Hugó pk.. hv. +	Hugó	19	Krizs. és D.
Vas.	2 93	A.IV.b.v.Paul. F.	A.Lät,Teod.☉	21	B.4.Szab.vtk.
Hétfő	3 94	Rikárd pk. hv.	Darius	21	Jakab pk.
Kedd	4 95	Izidor egyh.,hv.	Ambrus	22	Vazul vt.
Szerda	5 96	Ferr.Vincze hv.+	Hozeas	23	Nikon és J.
Csüt.	6 97	Szelesztyény	Ireneus	24	Zak. hv.
Péntek	7 98	Hegezipp hv. +	Hegez. Lukr.	25	Gy. o. B. A.
Szomb	8 99	Dénes hv. +	Apollónia	26	Gábor főan.
Vas.	9 100	A.V.b.v.F.v.Dem.	A.Jud.Demet.	27	B.5.Matr. vt.
Hétfő	10 101	Dániel	Dániel ☽	28	ifj. Hilár
Kedd	11 102	Leó p.	Leó	29	Márk
Szerda	12 103	Gyula p. +	Gyula	30	Kl. János
Csüt.	13 104	Hermenegild	Jusztin	31	Hipatius
Péntek	14 105	Fájd. sz. Tib.vt.+	Tiborc	1	Apr.Eg.m.
Szomb	15 106	Neszte vt. +	Olimpia	2	Titus
Vas.	16 107	A.VI.b.v.V.v.Tur.	A.Palm.Áron	3	B.6.Nikét.)
Hétfő	17 108	Rezső vt.	Rezső	4	György
Kedd	18 109	Apollonius vt	Valer. ☽	5	Theod.
Szerda	19 110	Crescentius +	Hermogén	6	Meth. ap.
Csüt.	20 111	N.-Cs.Viktor +	Szulpicius	7	M.György
Péntek	21 112	N.-P. Anz. hv. +	Nagypéntek	8	Herócion
Szomb	22 113	N.-Sz.Söt. és K.+	Söt. és Káj.	9	Euspych.)
Vas.	23 114	A. Húsv. vasárn.	A. Húsv. vas.	10	B. Húsvét vas.
Hétfő	24 115	Húsvét hétfő	Húsv. hétfő ☽	11	Húsvét hétfő
Kedd	25 116	Márk. ev.	Márk ev.	12	Húsvét kedd
Szerda	26 117	Kilit. és Marcz.	Kilit	13	Artemon
Csüt.	27 118	Anaszt. pápa	Anasztáz	14	Márton pápa
Péntek	28 119	Vit. és Val. vtk. +	Vitályos, Ág.	15	Arisztark
Szomb	29 120	Ver. Péter vt.	Sibilla	16	Agap. Irén
Vas.	30 121	A.I.Feh.vas. S.K.	A.I.Quas.Entr.	17	B.I.Sim.pk.

☉ UH. Ápr. 2. este 5 óra 38 perczkor.

☽ EN. Ápr. 10. este 3 óra 52 perczkor.

Április 1916.

Szent-György-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben			
	5676. Veadar Niszán		1334. Dsemadi-el-avvel Dsemadi-el-akher		ó.	p.	mp.	
1	27	Sab. Thazriá. Hach.	27		12	3	59:8	
2	28		28		12	3	41:9	
3	29		29			3	24:1	
4	1	Niszán. Ros H.	30			3	6:4	
5	2		1	Dsemadi-el-akher		2	48:9	
6	3		2			2	31:6	
7	4		3	22. Dsuma		2	14:4	
8	5	Sab Meczóra	4			1	57:5	
9	6		5		12	1	40:8	
10	7		6			1	24:3	
11	8		7			1	8:1	
12	9		8			0	52:1	
13	10		9	Abubekr szül. nap.		0	36:4	
14	11		10	23. Dsuma		0	21:1	
15	12	S. Ách.-móth. Hagg.	11			0	6:0	
16	13		12		11	59	51:3	
17	14	Husv. ünn. előest.	13	} Szerencsenapok		59	37:0	
18	15	Pészach I. napja ☉	14				59	23:0
19	16	Pészach II. napja	15				59	9:4
20	17	} félünnepek	16	24. Dsuma		58	56:3	
21	18		17			58	43:5	
22	19	Sab. Chol-ham.	18			58	31:2	
23	20	Félünnep	19		11	58	19:4	
24	21	Pészach VII. napja ☾	20	Fatime sz. nap.		58	8:1	
25	22	Pészach ünn. vége	21			57	57:2	
26	23		22			57	46:9	
27	24		23			57	37:0	
28	25		24	25. Dsuma		57	27:7	
29	26	Sab. Kedósim	25			57	18:9	
30	27		26		11	57	10:7	

☉ HT. Ápr. 18. reggel 6 óra 24 perczkor.

☾ UN. Ápr. 24. este 11 óra 55 perczkor.

Május 1916.

Pünkösd-hava.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 ápr.—máj.
Hétfő	1 122	Fül. és Jak. ap.	Fül. és Jak.	18 János szer.
Kedd	2 123	Atanáz hv., egyh.	Zsigmond ☉	19 Pafnucz
Szerda	3 124	Szt. + feltal.	Szt. + felt.	20 Tivadar hv.
Csüt.	4 125	Flórián vt.	Flórián, M.	21 Jan. áld. t.
Péntek	5 126	V. Pius p.	+ Gocsárd	22 Szt. Teod.
Szomb	6 127	Olajba f. János	L. János	23 Sz. György
Vas.	7 128	A.II. Mis. Szan. vt.	A.2.P.b. Gotfr.	24 B.2. Szabb. vt.
Hétfő	8 129	Mihály főan.	Szanizló	25 Márk. ev.
Kedd	9 130	N. Ger. hv.	Jób	26 Basil. pk.
Szerda	10 131	Antonin	Viktoria ☽	27 Simeon
Csüt.	11 132	Mam. hv. pk.	Béla	28 Jáz. és Szóz.
Péntek	12 133	Pongrácz vt.	+ Pongrácz	29 9 vértanu
Szomb	13 134	Szervác pk., hv.	Szervác	30 Jakab aps.
Vas.	14 135	A.III. Jub. Sz. J.o. ii.	A3..Jub. Bon.	1 Máj. B.3. Jer.
Hétfő	15 136	Zsófia vt.	Zsófia	2 N. Anaszt pr.
Kedd	16 137	Nep. Ján.	Peregrin	3 Timoth.
Szerda	17 138	Böjtn. Paskál hv.	Torpet ☽	4 Vízszentelés
Csüt.	18 139	Venác vt.	Liborius	5 Irén vt.
Péntek	19 140	Ivó vt.	+ Sára, Pot.	6 Jób sz.
Szomb	20 141	Szt. Bernard	Anasztáz	7 Szt. + feltal.
Vas.	21 142	A.IV. Cant. Bód.	A.4. Cant. Pr.	8 B.4. Ján. hitt.
Hétfő	22 143	Jul. sz. vt.	Ilona, Ath.	9 Izsaiás pr.
Kedd	23 144	Dezső pk. vt.	Dezső	10 Zel. Sim. ap.
Szerda	24 145	Johanna özv.	Zsuzsanna ☽	11 Mócz
Csüt.	25 146	Orbán pk. vt.	Orbán	12 Epiph. pk.
Péntek	26 147	N.Fül. hv.	+ Béla, Albert	13 Glyceria vt.
Szomb	27 148	I. János pápa vt.	Lucezián	14 Izidor vt.
Vas.	28 149	A.V. Rog. Vilmos	A.5. Rog. Vilm.	15 B.5. Dem. Pak.
Hétfő	29 150	Maximus	Kunó, Max.	16 Theodorus
Kedd	30 151	Nánd kir.	Ede, Bód.	17 Andronik
Szerda	31 152	Petronella	Petronella ☽	18 Péter, Dénes

☉ UH. Máj. 2. reggel 6 óra 45 perczkor.

☽ EN. Máj. 10. reggel 10 óra 3 perczkor.

Május 1916.

Pünkösd-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben			
	5676. Niszán Ijjar		1334. Dsemadi-el-akher Redseb		ó.	p.	mp.	
1	28		27		11	57	3:0	
2	29		28			56	55:8	
3	30	Ros Hachódes	29			56	49:1	
4	1	Ijjar. Ros Hach.	1	Redseb. Noé b. ép.		56	43:0	
5	2		2	26. Dsuma		56	37:5	
6	3	Sab. Emór	3			56	32:5	
7	4		4	Titkok éje	11	56	28:1	
8	5		5			56	24:2	
9	6		6			56	20:8	
10	7		7			56	18:1	
11	8		8			56	15:8	
12	9		9	27. Dsuma		56	14:2	
13	10	Sab. Behár	10			56	13:1	
14	11		11		11	56	12:5	
15	12		12			56	12:5	
16	13		13	} Szerencsenapok		56	13:1	
17	14		14				56	14:2
18	15		15				56	15:9
19	16		16	28. Dsuma		56	18:1	
20	17	Sab. Bechukkótháj	17			56	20:9	
21	18	Lag Beomer	18		11	56	24:2	
22	19		19			56	28:2	
23	20		20			56	32:6	
24	21		21			56	37:6	
25	22		22			56	43:1	
26	23		23	29. Dsuma		56	49:2	
27	24	Sab. Bamidbár	24			56	55:7	
28	25		25		11	57	2:8	
29	26		26			57	10:3	
30	27		27			57	18:3	
31	28		28	Mahom. próf. elfog.		57	26:7	

- ☺ HT. Máj. 17. este 3 óra 28 perczkor.
 ☾ UN. Máj. 24. reggel 6 óra 33 perczkor.
 ☼ UH. Máj. 31. este 8 óra 54 perczkor.

Június 1916.

Szent-Iván-hava.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 máj.—jún.
Csüt.	1 153	Áldozó esütörtök	Nikoméd	19 Áld. esüt.
Péntek	2 154	Erazmus vt. +	Efraim	20 Pip.Ist.Thall.
Szomb	3 155	Klotild kir.-nő	Erazmus	21 Szil. és Ilona
Vas.	4 156	A. VI. Exaudi	A. 6. Exaudi	22 B.6. Bazil.
Hétfő	5 157	Bonifác	Vendel, Bon.	23 Mihály pk.
Kedd	6 158	Norbert hv.	Longin	24 Sim és N.
Szerda	7 159	Róbert ap. hv.	Lukréczia	25 Szt. Iván f. f.
Csüt.	8 160	Medárd pk. hv.	Medárd	26 Karpus
Péntek	9 161	Primus és Fel. +	Prim. Fel. ☉	27 Helladius
Szomb	10 162	Margit kir.-nő	Ezekhiel	28 Eutyches
Vas.	11 163	A. Pünkösöd vas.	A. Pünk. vas.	29 B. Pünk. vas.
Hétfő	12 164	Pünkösöd hétfő	Pünk. hétfő	30 Pünk. hétfő
Kedd	13 165	Páduai Antal	Tóbiás	31 Hermeias
Szerda	14 166	N. Vazul <i>Kánt.</i> +	Elizeus	1 <i>Jún.</i> Jusztin
Csüt.	15 167	Vid. és Mod. vtk.	Vid. és Mod. ☉	2 Nicephor
Péntek	16 168	Regisi Fer. hv. +	Jusztina	3 Lucillián
Szomb	17 169	Adolf pk., hv. +	Folkmár	4 Metrophán
Vas.	18 170	A. I. Sz. H. v.	A. Trin. Arn.	5 B. I. M. sz. v. P. P. h. k.
Hétfő	19 171	Gyárfás és Pr.	Szilvér	6 Beszárion
Kedd	20 172	C. A. Szilvér p. vt.	Szilás, Fl.	7 Theod. pp.
Szerda	21 173	Gonz. Alf. hv.	Albán	8 Str. Tivadar
Csüt.	22 174	Ürnap P.	Ákos ☉	9 Alex. Ár. pk.
Péntek	23 175	Ediltruda k.-né +	Vazul	10 Pr. T. pk.
Szomb	24 176	Sz. Iván szül.	Sz. Iván szül.	11 Ber. t. és Barn.
Vas.	25 177	A. 2. Prosp. V. hv.	A. I. Trin. E.	12 B. 2. Onuphr.
Hétfő	26 178	Ján. és Pál vtk.	Jeremiás	13 Aquilina vt.
Kedd	27 179	László m. kir.	László m. kir.	14 Elisæus
Szerda	28 180	Leo pápa hv. +	Leo, Józsuá	15 V. Am. pr.
Csüt.	29 181	Péter és Pál	Péter és Pál	16 Tikon pk.
Péntek	30 182	J. sz. sz. +	Pál ap. eml. ☉	17 Manó vt., S.

☉ EN. Jún. 9. reggel 1 óra 15 perczkor.

☉ HT. Jún. 15. este 10 óra 58 perczkor.

Június 1916.

Szent-Iván-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Ijjár Sziván		1334. Redseb Sabán		ó.	p.	mp.
1	29		29	Égbe szálló éje	11	57	35·5
2	1	Sziván R.Hach.	30	30. Dsuma		57	44·8
3	2	Sz. Nászó	1	Sabán		57	54·4
4	3		2		11	58	4·3
5	4		3	Huszein szül. nap.		58	14·7
6	5		4			58	25·3
7	6	Sabúóth I. nap	5			58	36·2
8	7	Hetek ünn. II. nap	6			58	47·4
9	8		7	31. Dsuma		58	58·9
10	9	Sz. Beháálothekha	8			59	10·6
11	10		9		11	59	22·4
12	11		10			59	34·6
13	12		11			59	46·8
14	13		12			59	59·2
15	14		13		12	0	11·8
16	15		14	32. Dsuma		0	24·4
17	16	Sab.Selách-lekhá	15	Vizsg.éje		0	37·2
				Szeren-			
				cse-			
				napok			
18	17		16	Mekka Kaaba kih.	12	0	50·0
19	18		17			1	3·0
20	19		18			1	15·9
21	20		19			1	28·9
22	21		20			1	41·9
23	22		21	33. Dsuma		1	54·8
24	23	Sab. Kórach	22			2	7·7
25	24		23		12	2	20·6
26	25		24			2	33·3
27	26		25			2	45·9
28	27		26			2	58·4
29	28		27			3	10·6
30	29		28	34. Dsuma		3	22·7

☾ UN. Jún. 22. este 2 óra 33 perczkor.

☾ UH. Jún. 30. este 0 óra 0 perczkor.

Július 1916.

Szent-Jakab-hava.

Hét, hó és év napja			Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 jún.—júl.
Szomb	1	183	Tibold hv. rem.	Tibold	18 Leontius vt.
Vas.	2	184	A. 3. Jéz.dr.vére	A. 2. Tr. S. B.	19 B.3. Judás ap.
Hétfő	3	185	Heliodor pk. vt.	Korn., Som.	20 Method pk.
Kedd	4	186	Ulrik pk. nv.	Ulrik	21 Julianus
Szerda	5	187	Domicz vk. Vil.	Sarolta	22 Eusebius
Csüt.	6	188	Izsaiás próf.	Izsaiás próf.	23 Agrippina
Péntek	7	189	Vilibald pk. hv. †	Vilibald	24 Szt. Iván sz.
Szomb	8	190	Izab. k.-nő	Kiljén ☉	25 Febronia
Vas.	9	191	A.4. Veronika sz.	A. 3. Tr. Lud.	26 B.4.Th. Dávid
Hétfő	10	192	Amália sz.	Hét fivér	27 Sámson áld.
Kedd	11	193	I. Pius pápa vt.	Eleonóra	28 P. P. bőjt v.
Szerda	12	194	Gualb. J. hv.	Henrik	29 Pét. és Pál
Csüt.	13	195	Jen. pk.vt.Marg.	Margit	30 12 apost.zsin.
Péntek	14	196	Bonavent pk. †	Bonaventura	1 Júl. Kozma D.
Szomb	15	197	Apostolok oszl.	Apost. oszl. ☽	2 B. A. meze.
Vas.	16	198	A. 5. Lsz. Mv. ii.	A.4.Tr.Ruth	3 B. 5. Jácint
Hétfő	17	199	Elek, Endre	Elek	4 Krétai Andr.
Kedd	18	200	Arnulf pk., hv.	Jenő	5 Athanas.
Szerda	19	201	Paul., Vincze hv.	Juszta, Ruf.	6 Sisoe
Csüt.	20	202	Illés próf.	Illés próf.	7 Mal. Tam. Cz.
Péntek	21	203	Dániel pr. Paul †	Paula, Prax.	8 Prokopius
Szomb	22	204	Mária Magdolna	Mária Mag. ☾	9 Pankratius
Vas.	23	205	A. 6. Apoll. pk.	A.5. Tr. Apoll.	10 B.6.Nik. 40 vt.
Hétfő	24	206	Krisztina vt.	Krisztina	11 Euphémia
Kedd	25	207	Jakab apost.	Jakab ap.	12 Proctus
Szerda	26	208	Anna, B.A. anyja	Anna	13 Gáb. főangyal
Csüt.	27	209	Pantaleon vt.	Márta	14 Aquilla ap.
Péntek	28	210	Gyöző p., I. pk. †	Pentele S.	15 Cerykus
Szomb	29	211	Márt. sz., Beatr.	Beatrix	16 Athenogenes
Vas.	30	212	A.7. Abd. Sz. vtk.	A.6.Tr.Abd. ☉	17 B. 7. Marinan
Hétfő	31	213	Loyolai Ign. hv.	Ernöke	18 Aemilian

☉ EN. Júl. 8. este 1 óra 11 perczkor.

☽ HT. Júl. 15. reggel 5 óra 56 perczkor.

Július 1916.

Szent-Jakab-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Sziván Tammúz, Ab.		1334. Sabán Ramadán		ó.	p.	mp.
1	30	S. Chukkath R. H.	29		12	3	34·6
2	1	Tammúz. R. H.	1	Ramadán. Böjt k.	12	3	46·2
3	2		2			3	57·5
4	3		3	Ábrah. könyve lesz.		4	8·5
5	4		4	Korán küldetése		4	19·2
6	5		5			4	29·5
7	6		6	35. Dsuma		4	39·5
8	7	Sab. Bálák ☾	7	Mózes 5 k. lesz.		4	49·0
9	8		8		12	4	58·2
10	9		9			5	6·9
11	10		10			5	15·2
12	11		11			5	23·1
13	12		12			5	30·4
14	13		13	36. Dsuma } Szeren-		5	37·3
15	14	Sab. Pinechász ☽	14	csenapok		5	43·7
16	15		15	Szerencsenap	12	5	49·6
17	16		16			5	55·0
18	17	Böjt, templ. elfogl.	17			5	59·9
19	18		18	Jézus évang. küld.		6	4·3
20	19		19			6	8·1
21	20		20	37. Dsuma		6	11·4
22	21	Sab. Mattóth ☽	21			6	14·2
23	22		22		12	6	16·4
24	23		23			6	18·0
25	24		24			6	19·1
26	25		25			6	19·6
27	26		26			6	19·5
28	27		27	38. Ds. Mindh. é.		6	18·9
29	28	Sab. Masszeé	28			6	17·6
30	29		29	Gyásznap	12	6	15·7
31	1	Ab. Ros Hach. ☽	30	Böjt vége		6	13·3

☽ UN. Júl. 22. reggel 0 óra 49 perczkor.

☽ UH. Júl. 30. reggel 3 óra 32 perczkor.

Augusztus 1916.

Kisasszony-hava.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 júl.—aug.
Kedd	1 214	Vasas szt. P.	Vas. P.	19 Dius, M.
Szerda	2 215	Porziunkula	Gusztáv	20 Illés próféta
Csüt.	3 216	István I. vt. e. f.	Ágost	21 Simeon
Péntek	4 217	Domokos hv. †	Domokos	22 Mária Magd.
Szomb	5 218	Havi B. A.	Oszvald	23 Fókáz vt.
Vas.	6 219	A. 8. Urunk szin.	A.7. Tr. Ur. ☽	24 B. 8. Krisztina
Hétfő	7 220	Kajet. hv., Don.	Donát	25 Anna halála
Kedd	8 221	Czirjék vt.	Czirjék	26 Hermolausz
Szerda	9 222	Román vt.	Roland	27 Pant. nvt.
Csüt.	10 223	Lőrincz vt.	Lőrincz	28 Prokor., Nik.
Péntek	11 224	Zsuzsánna vt. †	Ármin	29 Kallinik vt.
Szomb	12 225	Klára sz.	Klára	30 Szil., Ang.
Vas.	13 226	A. 9. B. A. elh. ü.	A.8. Tr. Ip. ☽	31 B. 9. Eudox.
Hétfő	14 227	Ózséb vt., Aug. †	Ózséb	1 Aug. B. A. b.k.
Kedd	15 228	Nagy B. A.	Nagy B. A.	2 István vt. sz.
Szerda	16 229	Rókus hv.	Rókus	3 Izsák, Dem.
Csüt.	17 230	Liberát ap. vt.	Aug., Beatr.	4 8 gyermek vt.
Péntek	18 231	Ilona cs.-nő †	Ilona Ag.	5 Eusignius vt.
Szomb	19 232	Lajos pk.	Szép Tekla	6 Ur színevált.
Vas.	20 233	A.10. Ist. k. Sz.J. ü.	A.9.Tr.Istv. ☽	7 B.10. Domet.
Hétfő	21 234	Bernát apát	Adolf	8 Aemilian
Kedd	22 235	Timóté vt.	Timóté	9 Mátyás ap.
Szerda	23 236	Benici Fül. hv.	Zakariás	10 Lőrincz
Csüt.	24 237	Bertalan apost.	Bertalan	11 Euplus vt. V.
Péntek	25 238	Lajos kir. †	Lajos	12 Phocius
Szomb	26 239	Sámuel próf.	Sámuel	13 Maximus
Vas.	27 240	A.11. M.sz.sz.	A.10.Tr.Gebh.	14 B. 11. B.A.b.v.
Hétfő	28 241	Ágost pk. egyh.	Ágoston ☽	15 N. B. Assz.
Kedd	29 242	Sz. Iván lefej.	Sz. Iv. lef.	16 Diom. vt.
Szerda	30 243	Limai R. egyh.	Rebeka	17 Myron vt.
Csüt.	31 244	Rajmond hv.	Paulin pk.	18 Flór és Lór.

☽ EN. Aug. 6. este 10 óra 22 perczkor.

☽ HT. Aug. 13. este 1 óra 17 perczkor.

Augusztus 1916.

Kisasszony-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5676. Ab Elul		1334. Sevvál Dsú-l-Kade		ó.	p.	mp.
1	2		1	Sevvál. Nagy-Bair.	12	6	10:2
2	3		2	Nagy-Bairám	6	6	6:5
3	4		3	Nagy-Bairám	6	6	2:2
4	5		4	39. Dsuma	5	5	57:2
5	6	Sab. Deb. Cházón	5		5	5	51:7
6	7		6		12	5	45:6
7	8		7	Hamza halálnapja	5	5	38:8
8	9	Böjt, templ. felég.	8		5	5	31:4
9	10		9		5	5	23:4
10	11		10		5	5	14:8
11	12		11	40. Dsuma	5	5	5:7
12	13	Sab. Váet. Nachámú	12		4	4	55:9
13	14		13	} Szerencsenapok	12	4	45:6
14	15		14		4	4	34:8
15	16		15		4	4	23:4
16	17		16	Ohudi ütk. n.	4	4	11:5
17	18		17		3	3	59:1
18	19		18	41. Dsuma	3	3	46:1
19	20	Sab. Ékeb	19		3	3	32:7
20	21		20		12	3	18:9
21	22		21		3	3	4:6
22	23		22		2	2	49:8
23	24		23		2	2	34:6
24	25		24		2	2	18:9
25	26		25	42. Dsuma	2	2	2:9
26	27	Sab. Reé	26		1	1	46:4
27	28		27		12	1	29:6
28	29		28		1	1	12:4
29	30	Ros Hachódes	29		0	0	54:8
30	1	Elul. Ros Hach.	1	Dsú-l-Kade. Moh. b.	0	0	36:9
31	2		2		0	0	18:6

☾ UN. Aug. 20. este 2 óra 9 perczkor.

☀ UH. Aug. 28. este 6 óra 41 perczkor.

Szeptember 1916.

Szent-Mihály-hava.

Hét, hó és év napja			Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 aug.—szept.
Péntek	1	245	Egyed ap. rem. †	Egyed	19 Szt. Andr. vt.
	2	246	Ruszka Miklós	Absolon	20 Sámuel pr.
Vas.	3	247	A. 12. Óra. ünn.	A.11.Tr.Mans.	21 B.12. Thad.
Hétfő	4	248	Rozália sz. Ida	Rozália	22 Agathonikus
Kedd	5	249	Viktorin pk., vt.	Herkules ☉	23 Lupus
Szerda	6	250	Zakariás próf.	Magnus	24 Péter er.
Csüt.	7	251	Regina sz. vt.	Regina	25 Bertalan ap.
Péntek	8	252	Kisasszony †	Kisasszony	26 Adorján Nat.
Szomb	9	253	Gorg., Dor. vtk.	Gorg., Br.	27 Poem., Lib.
Vas.	10	254	A. 13. M. n. n.	A.12.Tr.Jodók	28 B.13. Móz. Re.
Hétfő	11	255	Prótus és Jácint	Prótus ☉	29 Szt. Iván lef.
Kedd	12	256	Tóbiás pk.	Sz. Tóbiás	30 Sánd. pk.
Szerda	13	257	Moril pk. Amát	Maternus	31 B. A. öve
Csüt.	14	258	Szt. † felmag.	Szt. † felmag.	1 Szept. Simeon
Péntek	15	259	Nikom.vt. Hild. †	Nikoméd	2 Jácint patr.
Szomb	16	260	Eufémia	Eufémia	3 Anthimus pk.
Vas.	17	261	A. 14. B.Assz. n. n.	A.13.Tr. Lam.	4 B.14. Babylas
Hétfő	18	262	K. József hv.	Titus	5 Zakariás pr.
Kedd	19	263	János pk., vt.	Szidónia ☉	6 Csud. M.
Szerda	20	264	Euszták. Kánt. †	Fauszta	7 Szozón vt.
Csüt.	21	265	Máté ap. ev.	Máté ap. ev.	8 Kisasszony
Péntek	22	266	Móricz vt. †	Móricz	9 Joakhim
Szomb	23	267	Tekla sz. vt. †	Tekla	10 Menodóra
Vas.	24	268	A.15. Gellért pk.	A.14.Tr. Gell.	11 B. 15. Theod.
Hétfő	25	269	Kleofás	Kleofás F.	12 Autonom vt.
Kedd	26	270	Czipr., J. vtk.	Cziprián	13 Kornél
Szerda	27	271	Kozma, Dem.vtk.	Adolf ☉	14 Szt. † felmag.
Csüt.	28	272	Venczel kir. vt.	Venczel	15 Nikétász vt.
Péntek	29	273	Mihály főangy. †	Mihály főan.	16 Eufémia nvt.
Szomb	30	274	Jeromos egyh.	Jeromos	17 Zsófia vt.

☉ EN. Szept. 5. reggel 5 óra 43 perczkor.

☉ HT. Szept. 11. este 9 óra 47 perczkor.

Szeptember 1916.

Szent-Mihály-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi. délben			
	5676. Elul 5677. Tisri		1334. Dsû-l-Kade Dsû-l-hedse		ó.	p.	mp.	
1	3		3	43. Dsuma	12	0	0·0	
2	4	Sab. Sófetim	4	A 7 alvó a b. m.	11	59	41·1	
3	5		5	Ábrah. Kaabát ép.	11	59	22·0	
4	6		6			59	2·5	
5	7		7	Mózes átv. a Nil. f.		58	42·7	
6	8		8			58	22·8	
7	9		9			58	2·5	
8	10		10	44. Dsuma		57	42·1	
9	11	Sab. Ki-théczé	11			57	21·5	
10	12		12		11	57	0·7	
11	13		13	} Szerencsenapok		56	39·8	
12	14		14				56	18·8
13	15		15				55	57·6
14	16		16				55	36·4
15	17		17	45. Dsuma		55	15·2	
16	18	Sab. Ki-thábó	18			54	53·9	
17	19		19		11	54	32·6	
18	20		20			54	11·3	
19	21		21			53	50·1	
20	22		22			53	28·9	
21	23		23			53	7·8	
22	24		24	46. Dsuma		52	46·8	
23	25	Sab. Niczáb.-Vajjél.	25			52	25·8	
24	26		26		11	52	5·1	
25	27		27			51	44·5	
26	28		28			51	24·1	
27	29		29			51	3·8	
28	1	Tisri 5677. U.I.n.R.H.	30			50	43·8	
29	2	Ros Hasána II. n.	1	Dsû-l-hedse. 47. Ds.		50	24·0	
30	3	Sab. Háazinu. Súbá	2			50	4·4	

☾ UN. Szept. 19. reggel 6 óra 52 perczkor.

☼ UH. Szept. 27. reggel 8 óra 50 perczkor.

Október 1916.

Mindszent-hava.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 szept.—okt.
Vas.	1 275	A. 16. Olv. ünn. R.	A.15.Tr. Rem.	18 B. 16. Eumen.
Hétfő	2 276	Leodegar pk.	Leodegar	19 Trophimus
Kedd	3 277	Kandid vt.	Jair. Kand.	20 Eustat.
Szerda	4 278	Serafi Ferencz	Szerafi F. ☉	21 Kodrat
Csüt.	5 279	Placxid ap. vt.	Fides, Aurél	22 Fókáz
Péntek	6 280	Brunó †	Frigy., Fid.	23 Sz. Iván fogs.
Szomb	7 281	Jusztina, Márk	Abadiás	24 Tekla sz.
Vas.	8 282	A.17. M. Na. ü. Br.	A.16.Tr. Pela.	25 B.17. Eufroz.
Hétfő	9 283	Ar. Dénes pk. vt.	Dénes	26 János ev.
Kedd	10 284	Borg. Fer. hv.	Gedeon	27 Kalliszt.
Szerda	11 285	Andronikus vt.	Burkhard ☉	28 Kariton
Csüt.	12 286	Miksa pk. vt.	Miksa	29 Czirjék rem.
Péntek	13 287	Kálmán vt., Ed. †	Ferike	30 Gergely pk.
Szomb	14 288	Kalliszt pp. vt.	Kalliszt	1 Okt. A. és R.
Vas.	15 289	A.18. Terézia sz.	A.17.Tr. Hedv.	2 B.18. Cziporj.
Hétfő	16 290	Gál ap.	Gál	3 Areop. Dénes
Kedd	17 291	Hedvig özv.	Florentin	4 Hieroth.
Szerda	18 292	Lukács ev.	Lukács ev.	5 Karitina
Csüt.	19 293	Alk. Pét. hv.	Nándor ☉	6 Tamás ap.
Péntek	20 294	Vendel ap., Ir. †	Vendel	7 Szeurgius
Szomb	21 295	Orsolya sz., vt.	Orsolya	8 Pelagia
Vas.	22 296	A.19. Kord. sz., P.	A.18.Tr. Kord.	9 B.19. Alf. Jak.
Hétfő	23 297	Kap. Ján. hv.	Szörény	10 Eulampius
Kedd	24 298	Ráf. főangy.	Szalóme	11 Fülöp ap.
Szerda	25 299	Krizs. Dáv. vt.	Vilma	12 Próbus
Csüt.	26 300	Evariszt pp., vt.	Evariszt ☉	13 Karpus
Péntek	27 301	Szabina vt. †	Szabina	14 Paraszkeva
Szomb	28 302	Sim. és Jud. ap.	Sim. Judás	15 Luczián
Vas.	29 303	A.20. Nárcezisz pk.	A.19.Tr. Nárce.	16 B.20. Longin
Hétfő	30 304	Kolos, Marczel	Kemény	17 Hoseas
Kedd	31 305	Farkas pk. †	Ref. eml. ünn.	18 Luk. ev.

☉ EN. Okt. 4. este 0 óra 17 perczkor.

☉ HT. Okt. 11. reggel 8 óra 17 perczkor.

Október 1916.

Mindszent-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5677. Tisri Marchesvan		1334. Dsú-l-hedse 1335. Moharrem		ó.	p.	mp.
1	4	Gedolja böjtje	3		11	49	45·1
2	5		4			49	26·0
3	6		5			49	7·3
4	7		6			48	48·8
5	8		7	Isten kinyíl.		48	30·7
6	9	Jom-Kippur előest.	8	48. Dsuma		48	12·9
7	10	Jom-Kippur	9			47	55·5
8	11		10	Kis Bajrám	11	47	38·5
9	12		11			47	21·9
10	13		12			47	5·7
11	14	Sátorünn. előest. ☾	13	Szerencsenapok		46	50·0
12	15	Szukkóth I. nap	14	} 49. Dsuma		46	34·8
13	16	Szukkóth II. nap	15				46
14	17	Sab. Chol-ham.	16			46	5·9
15	18	} Félünnep	17	Tóünnep	11	45	52·2
16	19		18		45	39·2	
17	20		19			45	26·7
18	21	Hósánah Rabbah	20			45	14·8
19	22	Semini Aczéreth ☾	21			45	3·6
20	23	Szimchath Thóra	22	50. Ds. Békeünnep		44	53·0
21	24	Sab. Berésith	23			44	43·0
22	25		24		11	44	33·8
23	26		25	Ali gyűrűje vissza.		44	25·2
24	27		26			44	17·3
25	28		27			44	10·1
26	29		28			44	3·7
27	30	Ros Hachódes ☾	29	51. Dsuma		43	58·0
28	1	Mar. R. H. Sab Nóah	1	Moharrem 1335. Ujév		43	53·0
29	2		2		11	43	48·8
30	3		3			43	45·3
31	4		4			43	42·6

☾ UN. Okt. 19. reggel 2 óra 25 perczkor.

☾ UH. Okt. 26. este 9 óra 53 perczkor.

November 1916.

Szent-András-hava.

Hét, hó és év napja		Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 okt.—nov.
Szerda	1 306	Mindszentek	Vidor Viet.	19 Joel prof.
Csüt.	2 307	<i>Halottak emléke</i>	Gottlieb ☾	20 Artemius
Péntek	3 308	Hubert pk. Ida †	Hubert	21 N. Hilarion
Szomb	4 309	Borr.Károly bib.	Imre	22 Aczerbius pk.
Vas.	5 310	A.21.Imre hercz.	A.20.Tr.Blan.	23 B. 21.Jak. ap.
Hétfő	6 311	Lénárd hv.	Lénárd hv.	24 Arethas
Kedd	7 312	Engelb. vt.	Adolf	25 Marzián
Szerda	8 313	Gottfr. pk.	Szevér	26 Demeter nvt.
Csüt.	9 314	Tivadar vt.	Tivadar ☽	27 Neszor
Péntek	10 315	Av. András hv. †	Próbus	28 Arzen pk.
Szomb	11 316	Márton pk., hv.	Márton	29 Anasztázia
Vas.	12 317	A. 22.Emilia	A. 21. Tr.Jón.	30 B.22.Zenob.
Hétfő	13 318	Szaniszló	Bírics	31 Sztakisz ap.
Kedd	14 319	Szerap. vt.	Levin	1 Nov.Kozm.D.
Szerda	15 320	Lipót őgróf	Lipót	2 Acindimus
Csüt.	16 321	Othmár ap., Ódön	Othmár	3 Acepts., Gy.
Péntek	17 322	Csud. Gergely †	Hugó ☾	4 N. Joannicius
Szomb	18 323	Odó apát	Ottó, Géza	5 Galaktion
Vas.	19 324	A.23.B.A.o.ii Erzs.	A.22.Tr.Erzs.	6 B. 23.Pál pk.
Hétfő	20 325	Val. Bódog hv.	Ódön, Jol.	7 Jeromos
Kedd	21 326	B. A. bemut.	B.A.bemut.	8 Mih. főan.
Szerda	22 327	Czecezilia sz. vt.	Czecezilia	9 Onezifor
Csüt.	23 328	Kelemen	Kelemen	10 Erast apát
Péntek	24 329	Ker. János †	Emilia, Kr.	11 Viktor
Szomb	25 330	Katalin sz. vt.	Katalin ☽	12 Al. János
Vas.	26 331	A.24.Konrád pk.	A.23.Tr.K.Á.	13 B.24.Ar. sz.J.
Hétfő	27 332	Virgil pk.	Virgil	14 Fülöp ap.
Kedd	28 333	Szosztén	Rufusz	15 K.e.b.k.
Szerda	29 334	Saturnin	Noah	16 Máté ap.
Csüt.	30 335	András ap.	András ap.	17 N. Gergely

☾ EN. Nov. 2. este 7 óra 7 perczkor.

☽ HT. Nov. 9. este 9 óra 34 perczkor.

November 1916.

Szent-András-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben		
	5677. Marchesvan Kiszlév		1335. Moharrem Szafár		ó.	p.	mp.
1	5		5		11	43	40·7
2	6	☾	6			43	39·5
3	7		7	1. Dsuma		43	39·2
4	8	Sab. Lekh-Lekhá	8			43	39·6
5	9		9		11	43	40·8
6	10		10	Husz. haláln. As.		43	42·9
7	11		11			43	45·8
8	12		12			43	49·4
9	13	☾	13	2. Dsuma } Szeren- cse- napok		43	54·0
10	14		14				43
11	15	Sab. Vájjérá	15			44	5·6
12	16		16	Jer. kibl. kih.	11	44	12·6
13	17		17			44	20·6
14	18		18			44	29·4
15	19		19			44	39·0
16	20		20			44	49·5
17	21	☾	21	3. Dsuma		45	0·9
18	22	Sab. Chájje-szará	22			45	13·1
19	23		23		11	45	26·2
20	24		24			45	40·1
21	25		25			45	54·9
22	26		26			46	10·4
23	27		27			46	26·8
24	28		28	4. Dsuma		46	44·0
25	29	Sab. Thóledóth ☾	29			47	1·9
26	1	Kiszlév. Ros Hach.	30		11	47	20·6
27	2		1	Szafár		47	40·0
28	3		2			48	0·2
29	4		3			48	21·0
30	5		4			48	42·5

☾ UN. Nov. 17. este 11 óra 17 perczkor.

☾ UH. Nov. 25. reggel 10 óra 7 perczkor.

Deczember 1916.

Karácson-hava.

Hét, hó és év napja	Róm. katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-keleti naptár 1916 nov.—decz.
Péntek	1 336	Eligius pk. †	18 Platon és R.
Szomb	2 337	Bibiána	19 Abadiás pr.
Vas.	3 338	A.I.A.v. Xav. Fer.	20 B.25. Lef. G.
Hétfő	4 339	Borbála vt.	21 B. A. avat.
Kedd	5 340	Szabbasz. ap.	22 Filemon és t.
Szerda	6 341	Miklós pk. †	23 Név. Sánd.
Csüt.	7 342	Ambrus egyht.	24 Katalin
Péntek	8 343	B. Assz. fog. †	25 Kelemen
Szomb	9 344	Leokádia †	26 György
Vas.	10 345	A. II. A.v. Judit, M.	27 B.26. Perzs. J.
Hétfő	11 346	Damáz pápa	28 Uj István
Kedd	12 347	Maxencz. vt.	29 Paramon.
Szerda	13 348	Lucza †	30 András ap.
Csüt.	14 349	Nikáz pk.	1 Decz. Nah. pr.
Péntek	15 350	Ireneus pk. †	2 Abakuk
Szomb	16 351	Etelka †	3 Szoferoniás
Vas.	17 352	A. III. A.v. Lázár	4 B.27. Borbála
Hétfő	18 353	Grácz pk.	5 M. Szabbás
Kedd	19 354	Nemezius vt.	6 Szt. Miklós
Szerda	20 355	Ammon. <i>Kánt.</i> †	7 Ambrus pk.
Csüt.	21 356	Tamás ap.	8 Patapius
Péntek	22 357	Zénó, Demeter †	9 B. A. fog.
Szomb	23 358	Viktória sz., vt. †	10 Menas
Vas.	24 359	A.IV.A.v. Ád., É. †	11 B. 28. Dániel
Hétfő	25 360	Nagykarácsony	12 Spiridion
Kedd	26 361	István I. vt.	13 Eustrát
Szerda	27 362	János ap. és ev.	14 Thyrsus
Csüt.	28 363	Apró szentek	15 Eleuthér
Péntek	29 364	Tamás vt. †	16 Aggæus
Szomb	30 365	Dávid kir. és pr.	17 Dániel próf.
Vas.	31 366	A. Szilveszter p.	18 B.29. Sebesty.

☉ EN. Decz. 2. reggel 3 óra 12 perczkor.

☽ HT. Decz. 9. este 2 óra 0 perczkor.

Deczember 1916.

Karácson-hava.

Hó napja	Zsidó naptár		Török naptár		Órák a valódi délben			
	5677. Kiszlév Thébéth		1335. Szafár Rebi-el-Avvel		ó.	p.	mp.	
	1	6		5	5. Dsuma	11	49	4·7
2	7	Sab. Vajjécze ☾	6			49	27·4	
3	8		7		11	49	50·8	
4	9		8			50	14·8	
5	10		9			50	39·3	
6	11		10			51	4·4	
7	12		11			51	29·9	
8	13		12	6. Dsuma		51	56·0	
9	14	Sab. Vajjislách ☽	13	Szerencsenap		52	22·5	
10	15		14	} Szerencsenapok	11	52	49·4	
11	16		15				53	16·8
12	17		16				53	44·6
13	18		17				54	12·8
14	19		18				54	41·3
15	20		19	7. Dsuma		55	10·0	
16	21	Sab. Vajjeseb	20			55	39·1	
17	22		21		11	56	8·4	
18	23		22			56	37·9	
19	24		23			57	7·6	
20	25	Templomavatás	24			57	39·4	
21	26		25			58	7·4	
22	27		26	8. Dsuma		58	27·4	
23	28	Sab. Mikkéz	27			59	7·5	
24	29		28		11	59	37·5	
25	30	Ros Hachódes	29	Egek ünnepe	12	0	7·5	
26	1	Thébéth. R. H.	1	Rebi-el-avvel		0	37·4	
27	2		2			1	7·2	
28	3		3			1	36·9	
29	4		4	9. Dsuma		2	6·3	
30	5	Sab. Vajjiggás	5			2	35·5	
31	6		6		12	3	4·4	

☾ UN. Decz. 17. este 7 óra 23 perczkor.

☽ UH. Decz. 24. este 9 óra 48 perczkor.

☾ EN. Decz. 31. este 1 óra 24 perczkor.

Januáriuſ 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
	1	18 42	23 6 d.	7 48	4 19	14 52	21 55 d.	3 32 r.	
2	18 47	23 1 d.	7 48	4 20	15 55	25 13 d.	4 54 r.	1 18 e.	
3	18 51	22 56	7 49	4 20	17 1	26 51	6 15	2 13	
4	18 55	22 50	7 49	4 21	18 9	26 30	7 20	3 19	
5	19 0	22 44	7 48	4 22	19 16	24 10	8 10	4 38	
6	19 4	22 38	7 48	4 23	22 19	20 9	8 44	6 5	
7	19 9	22 31	7 48	4 24	21 17	14 56	9 14	7 30	
8	19 13	22 23	7 48	4 25	22 11	9 2	9 38	8 51	
9	19 17	22 16 d.	7 47	4 27	23 1	2 52 d.	9 58 r.	10 7 e.	
10	19 22	22 7	7 47	4 28	23 49	3 12 é.	10 15	11 20	
11	19 26	21 59	7 46	4 29	0 36	8 57	10 33	reggel	
12	19 30	21 49	7 46	4 31	1 22	14 11	10 51	0 31	
13	19 35	21 40	7 45	4 32	2 10	18 42	11 12	1 42	
14	19 39	21 30	7 45	4 33	2 59	22 23	11 38	2 50	
15	19 43	21 19	7 44	4 34	3 50	25 3	0 14 e.	3 57	
16	19 48	21 9 d.	7 44	4 35	4 42	26 37 é.	0 54 e.	5 0 r.	
17	19 52	20 57	7 43	4 37	5 35	26 58	1 42	5 55	
18	19 56	20 46	7 43	4 38	6 28	26 4	2 40	6 41	
19	20 1	20 34	7 42	4 40	7 20	23 59	3 43	7 19	
20	20 5	20 21	7 41	4 41	8 10	20 51	4 51	7 49	
21	20 9	20 9	7 40	4 43	8 58	16 46	6 0	8 13	
22	20 13	19 55	7 39	4 45	9 45	11 58	7 9	8 33	
23	20 18	19 42 d.	7 38	4 46	10 31	6 37 é.	8 19 e.	8 51 r.	
24	20 22	19 28	7 38	4 47	11 16	0 57	9 30	9 8	
25	20 26	18 14	7 37	4 49	12 2	4 52 d.	10 40	9 24	
26	20 30	18 59	7 35	4 50	12 49	10 35	11 55	9 43	
27	20 34	18 44	7 34	4 52	13 40	15 57	reggel	10 3	
28	20 38	18 29	7 33	4 53	14 34	20 38	1 13	10 29	
29	20 43	18 13	7 32	4 54	15 32	24 17	2 33	11 2	
30	20 47	17 57 d.	7 30	4 56	16 35	26 30 d.	3 51 r.	11 49 r.	
31	20 51	17 41	7 30	4 57	17 41	26 56	5 2	0 59 e.	

A nap hossza januáriuſ 1-én
8 óra 31 perc.

A nap januáriuſban 56 perc-
czel nó.

- ☉ UH. Jan. 5. r. 6 ó. 2 p.
☾ EN. Jan. 12. r. 4 ó. 54 p.
☽ HT. Jan. 20. r. 9 ó. 45 p.
☾ UN. Jan. 28. r. 1 ó. 51 p.

Februáriu 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens.	declin.	kelte	leny.	recta ascens.	declin.	kelte	leny.	
	ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	
1	20 55	17 24 d.	7 29	4 59	18 47	25 28 d.	6 0 r.	2 13 e.	
2	20 59	17 8	7 27	5 1	19 50	22 12	6 44	3 34	
3	21 3	16 50	7 26	5 3	20 50	17 29	7 14	4 57	
4	21 7	16 33	7 24	5 4	21 46	11 47	7 38	6 20	
5	21 11	16 15	7 23	5 5	22 39	5 35	8 0	7 40	
6	21 15	15 57 d.	7 22	5 7	23 29	0 44 é.	8 19 r.	8 58 e.	
7	21 19	15 39	7 21	5 8	0 17	6 48	8 37	10 12	
8	21 23	15 20	7 19	5 10	1 5	12 24	8 55	11 25	
9	21 27	15 1	7 18	5 12	1 54	17 18	9 15	reggel	
10	21 31	14 42	7 16	5 14	2 43	21 20	9 39	0 35	
11	21 35	14 23	7 14	5 15	3 34	24 22	10 9	1 44	
12	21 39	14 3	7 12	5 16	4 26	26 17	10 45	2 49	
13	21 43	13 43 d.	7 11	5 18	5 19	26 59 é.	11 30 r.	3 47 r.	
14	21 47	13 23	7 10	5 20	6 12	26 28	0 29 e.	4 37	
15	21 51	13 3	7 8	5 21	7 4	24 44	1 31	5 18	
16	21 55	12 42	7 6	5 23	7 55	21 35	2 38	5 51	
17	21 59	12 22	7 5	5 25	8 44	18 3	3 47	6 17	
18	22 2	12 1	7 3	5 26	9 32	13 24	4 57	6 39	
19	22 6	11 40	7 2	5 27	10 18	8 8	6 8	6 58	
20	22 10	11 19 d.	7 0	5 29	11 4	2 27 é.	7 18 e.	7 15 r.	
21	22 14	10 57	6 58	5 31	11 51	3 25 d.	8 30	7 32	
22	22 18	10 35	6 56	5 32	12 38	9 15	9 45	7 49	
23	22 22	10 14	6 54	5 34	13 28	14 44	11 1	8 9	
24	22 25	9 52	6 52	5 36	14 21	19 35	reggel	8 34	
25	22 29	9 30	6 50	5 37	15 18	23 27	0 20	9 4	
26	22 33	9 7	6 49	5 38	16 18	26 0	1 38	9 42	
27	22 37	8 45 d.	6 47	5 40	17 21	26 58 d.	2 50 r.	10 39 r.	
28	22 41	8 23	6 45	5 41	18 25	26 5	3 51	11 46	
29	22 44	8 0	6 43	5 43	19 28	23 31	4 39	1 12 e.	

A nap hossza februáriu 1-én
9 óra 30 perc.

A nap februáriusban 1 óra 30
perczel nő.

☉ UH. Febr. 3. e. 5 ó. 22 p.
☽ EN. Febr. 10. e. 11 ó. 37 p.
☾ HT. Febr. 19. r. 3 ó. 45 p.
☾ UN. Febr. 26. r. 10 ó. 40 p.

Márczius 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
1	22 48	7 37 d.	6 41	5 45	20 27	19 26 d.	5 15 r.	2 34 e.	
2	22 52	7 14	6 39	5 46	21 24	14 13	5 43	3 57	
3	22 56	6 51	6 37	5 47	22 17	8 16	6 6	5 15	
4	22 59	6 28	6 36	5 49	23 8	2 1	6 24	6 30	
5	23 3	6 5 d.	6 34	5 50	23 57	4 13 é.	6 40 r.	7 46 e.	
6	23 7	5 42	6 32	5 52	0 46	10 6	6 59	9 2	
7	23 10	5 19	6 30	5 54	1 35	15 23	7 18	10 15	
8	23 14	4 55	6 28	5 55	2 25	19 50	7 41	11 27	
9	23 18	4 32	6 26	5 56	3 16	23 18	8 9	reggel	
10	23 22	4 8	6 25	5 57	4 9	25 38	8 42	0 35	
11	23 25	3 45	6 22	5 59	5 2	26 45	9 24	1 37	
12	23 29	3 21 d.	6 20	6 1	5 55	26 38 é.	10 14 r.	2 30 r.	
13	23 33	2 58	6 18	6 2	6 47	25 19	11 13	3 14	
14	23 36	2 34	6 16	6 4	7 38	22 51	0 23 e.	3 50	
15	23 40	2 10	6 14	6 5	8 28	19 21	1 31	4 18	
16	23 44	1 47	6 13	6 6	9 16	15 0	2 40	4 42	
17	23 47	1 23	6 10	6 8	10 3	9 56	3 51	5 2	
18	23 51	0 59	6 8	6 9	10 49	4 21	5 2	5 20	
19	22 55	0 36 d.	6 6	6 11	11 36	1 32 d.	6 14 e.	5 38 r.	
20	23 58	0 12	6 4	6 12	12 24	7 29	7 30	5 56	
21	0 2	0 12 é.	6 2	6 14	13 14	13 11	8 47	6 15	
22	0 5	0 35	6 0	6 15	14 8	18 18	10 7	6 38	
23	0 9	0 59	5 58	6 16	15 4	22 30	11 27	7 7	
24	0 13	1 23	5 56	6 18	16 5	25 23	reggel	7 45	
25	0 16	1 46	5 54	6 19	17 7	26 46	0 41	8 35	
26	0 20	2 10 é.	5 52	6 21	18 11	26 15 d.	1 45 r.	9 37 r.	
27	0 24	2 33	5 50	6 23	19 12	24 8	2 37	10 52	
28	0 27	2 57	5 47	6 24	20 11	20 31	3 16	0 19 e.	
29	0 31	3 20	5 46	6 25	21 7	15 45	3 45	1 39	
30	0 35	3 44	5 44	6 26	22 0	10 11	4 9	2 57	
31	0 38	4 7	5 42	6 28	22 50	4 10	4 29	4 14	

A nap hossza márczius 1-én
11 óra 4 percz.

A nap márcziusban 1 óra
42 perczcel nő.

☉ UH. Márcz. 4. r. 5 ó. 14 p.

☾ EN. Márcz. 11. e. 7 ó. 49 p.

☽ HT. Márcz. 19. e. 6 ó. 43 p.

☾ UN. Márcz. 26. e. 5 ó. 39 p.

Április 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	hossza
1	0 42	4 30 é.	5 40	6 29	23 39	1 58 é.	4 48 r.	5 30 e.	
2	0 45	4 53 é.	5 38	6 31	0 28	7 54 é.	5 7 r.	6 42 e.	
3	0 49	5 16	5 35	6 32	1 17	13 23	5 24	7 54	
4	0 53	5 39	5 34	6 33	2 6	18 9	5 43	9 6	
5	0 56	6 2	5 32	6 35	2 58	21 59	6 8	10 19	
6	1 0	6 25	5 30	6 36	3 50	24 45	6 40	11 22	
7	1 4	6 48	5 28	6 38	4 44	26 18	7 18	reggel	
8	1 7	7 10	5 26	6 39	5 37	26 35	8 6	0 20	
9	1 11	7 32 é.	5 24	6 41	6 30	25 39 é.	9 0 r.	1 8 r.	
10	1 15	7 55	5 22	6 42	7 21	23 35	10 4	1 47	
11	1 18	8 17	5 20	6 43	8 11	20 28	11 12	2 18	
12	1 22	8 39	5 18	6 45	8 59	16 27	0 23 e.	2 44	
13	1 26	9 1	5 16	6 46	9 45	11 42	1 33	3 6	
14	1 29	9 22	5 14	6 48	10 31	6 22	2 42	3 24	
15	1 33	9 44	5 12	6 49	11 18	0 38	3 54	3 41	
16	1 37	10 5 é.	5 10	6 50	12 6	5 18 d.	5 8 e.	3 59 r.	
17	1 41	10 26	5 9	6 51	12 56	11 8	6 25	4 18	
18	1 44	10 47	5 7	6 53	13 49	16 33	7 45	4 40	
19	1 48	11 8	5 5	6 54	14 46	21 9	9 7	5 7	
20	1 52	11 29	5 3	6 56	15 47	24 31	10 26	5 43	
21	1 55	11 50	5 1	6 58	16 50	26 18	11 36	6 30	
22	1 59	12 10	4 59	6 59	17 55	26 17	reggel	7 31	
23	2 3	12 30 é.	4 58	7 0	18 58	24 31 d.	0 32 r.	8 43 r.	
24	2 7	12 50	4 56	7 1	19 58	21 12	1 16	10 2	
25	2 10	1 ³ 9	4 54	7 3	20 55	16 41	1 48	11 23	
26	2 14	13 29	4 52	7 4	21 48	11 21	2 13	0 46 e.	
27	2 18	13 48	4 50	7 6	22 37	5 32	2 34	2 2	
28	2 22	14 7	4 48	7 7	23 26	0 26 é.	2 53	3 16	
29	2 26	14 26	4 47	7 8	0 13	6 18	3 12	4 29	
30	2 29	14 44 é.	4 46	7 10	1 1	11 48 é.	3 30 r.	5 41 e.	

A nap hossza április 1-én 12 ó.
49 perc.

A nap áprilisban 1 ó. 35 perc.
czel nő.

☉ UH. Ápr. 2. e. 5 ó. 38 p.
☽ EN. Ápr. 10. e. 3 ó. 52 p.
☽ HT. Ápr. 18. r. 6 ó. 24 p.
☽ UN. Ápr. 24. e. 11 ó. 55 p.

Május 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				
	recta ascens.	declin.	kelte	leny.	recta ascens.	declin.	kelte	leny.	hossza
	ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	
1	2 33	15 3 é.	4 44	7 11	1 50	16 42 é.	3 51 r.	6 52 e.	
2	2 37	15 21	4 42	7 13	2 41	20 47	4 12	8 0	
3	2 41	15 39	4 40	7 14	3 33	23 51	4 39	9 8	
4	2 45	15 56	4 39	7 16	4 26	25 46	5 15	10 9	
5	2 49	16 13	4 37	7 17	5 20	26 27	5 59	11 1	
6	2 52	16 30	4 36	7 18	6 13	25 52	6 53	11 43	
7	2 56	16 47 é.	4 35	7 19	7 5	24 7 é.	7 53 r.	reggel	
8	3 0	17 4	4 33	7 21	7 54	21 19	9 0	0 14	
9	3 4	17 20	4 31	7 22	8 42	17 38	10 5	0 44	
10	3 8	17 36	4 30	7 24	9 29	13 11	11 13	1 7	
11	3 12	17 51	4 28	7 25	10 14	8 8	0 24 e.	1 26	
12	3 16	18 7	4 27	7 26	11 0	2 39	1 33	1 45	
13	3 20	18 22	4 26	7 27	11 46	3 6 d.	2 43	2 2	
14	3 24	18 36 é.	4 25	7 28	12 35	8 54 d.	3 59 e.	2 20 r.	
15	3 28	18 51	4 24	7 30	13 26	14 27	5 18	2 41	
16	3 31	19 5	4 22	7 31	14 22	19 25	6 41	3 5	
17	3 35	19 18	4 21	7 33	15 22	23 19	8 2	3 37	
18	3 39	19 32	4 19	7 34	16 27	25 44	9 19	4 20	
19	3 43	19 45	4 18	7 35	17 33	26 21	10 23	5 16	
20	3 47	19 58	4 18	7 36	18 39	25 3	11 12	6 26	
21	3 51	20 10 é.	4 17	7 37	19 42	22 2 d.	11 49 e.	7 47 r.	
22	3 55	20 22	4 15	7 38	20 41	17 41	reggel	9 10	
23	3 59	20 34	4 14	7 40	21 35	12 26	0 17	10 31	
24	4 3	20 45	4 13	7 41	22 26	6 39	0 40	11 49	
25	4 7	20 56	4 12	7 42	23 15	0 42	1 0	1 7 e.	
26	4 11	21 7	4 11	7 43	0 2	5 9 é.	1 18	2 20	
27	4 16	21 17	4 10	7 44	0 50	10 40	1 36	3 31	
28	4 20	21 27 é.	4 9	7 45	1 38	15 38 é.	1 56 r.	4 43 e.	
29	4 24	21 36	4 9	7 46	2 27	19 51	2 19	5 54	
30	4 28	21 45	4 8	7 47	3 18	23 8	2 46	7 3	
31	4 32	21 54	4 8	7 48	4 11	25 19	3 20	8 2	

A nap hossza május 1-én
14 óra 27 perc.

A nap májusban 1 óra
13 percczel nő.

☉ UH. Máj. 2. r. 6 ó. 45 p.
☾ EN. Máj. 10. r. 10 ó. 3 p.
☽ HT. Máj. 17. e. 3 ó. 28 p.
☽ UN. Máj. 24. r. 6 ó. 33 p.
☽ UH. Máj. 31. e. 8 ó. 54 p.

Június 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
1	4 36	22 3 é.	4 7 7	49	5 5	26 20 é.	3 58 r.	8 54 e.	☀
2	4 40	22 11	4 6 7	50	5 58	26 2	4 47	9 40	☀
3	4 44	22 18	4 5 7	51	6 50	24 35	5 44	10 18	☀
4	4 48	22 26 é.	4 5 7	52	7 40	22 3 é.	6 48 r.	10 46 e.	☀
5	4 52	22 32	4 4 7	53	8 27	18 35	7 54	11 10	☀
6	4 56	22 39	4 4 7	54	9 15	14 21	9 1	11 30	☀
7	5 1	22 45	4 3 7	55	10 0	9 33	10 7	11 49	☀
8	5 5	22 51	4 3 7	55	10 44	4 18	11 14	reggel	☀
9	5 9	22 56	4 3 7	55	11 29	1 15 d.	0 26 e.	0 6	☀
10	5 13	23 1	4 3 7	56	12 16	6 54	1 38	0 23	☀
11	5 17	23 5 é.	4 3 7	56	13 5	12 26 d.	2 52 e.	0 42 r.	☀
12	5 21	23 9	4 2 7	57	13 58	17 33	4 11	1 4	☀
13	5 25	23 13	4 2 7	58	14 55	21 52	5 33	1 31	☀
14	5 30	23 16	4 2 7	58	15 58	24 55	6 53	2 7	☀
15	5 34	23 19	4 2 7	59	17 4	26 21	8 5	2 57	☀
16	5 38	23 21	4 2 7	59	18 12	25 44	9 2	4 2	☀
17	5 42	23 23	4 2 8	0	19 18	23 17	9 45	5 21	☀
18	5 46	23 25 é.	4 2 8	0	20 20	19 13 d.	10 18 e.	6 46 r.	☀
19	5 50	23 26	4 2 8	0	21 18	14 2	10 43	8 11	☀
20	5 55	23 27	4 2 8	1	22 11	8 12	11 4	9 34	☀
21	5 59	23 27	4 2 8	1	23 2	2 7	11 23	10 51	☀
22	6 3	23 27	4 2 8	1	23 50	3 53 é.	11 42	0 9 e.	☀
23	6 7	23 26	4 2 8	1	0 38	9 34	reggel	1 23	☀
24	6 11	23 26	4 3 8	1	1 26	14 41	0 1	2 35	☀
25	6 15	23 24 é.	4 3 8	1	2 15	19 3 é.	0 23 r.	3 45 e.	☀
26	6 19	23 23	4 4 8	1	3 6	22 32	0 49	4 54	☀
27	6 24	23 20	4 4 8	1	3 58	24 57	1 20	5 58	☀
28	6 28	23 18	4 5 8	1	4 51	26 12	2 0	6 56	☀
29	6 32	23 15	4 5 8	1	5 44	26 13	2 47	7 42	☀
30	6 36	23 12	4 6 8	1	6 37	25 2	3 38	8 18	☀

A nap hossza június 1-én 15 ó. 42 p. A nap jún. 21-ig 17 perczel nő, innen június végéig 4 perczel fogy. — A leghosszabb nap (15 ó. 59 p.) jún. 21.

- ☉ EN. Jún. 9. r. 1 ó. 15 p.
 ☽ HT. Jún. 15. e. 10 ó. 58 p.
 ☾ UN. Jún. 22. e. 2 ó. 33 p.
 ☿ UH. Jún. 30. e. 0 ó. 0 p.

Július 1916.

Hó napja	☉ N a p					☾ H o l d					
	recta ascens.	declin.		kelte	leny.	recta ascens.	declin.		kelte	leny.	hossza
	ó. p.	°	'	ó. p.	ó. p.	ó. p.	°	'	ó. p.	ó. p.	
1	6 40	23	8 é.	4 6 8	1	7 27	22	45 é.	4 38 r.	8 49 e.	☾
2	6 44	23	4 é.	4 7 8	0	8 16	19	29 é.	5 45 r.	9 15 e.	☾
3	6 48	22	59	4 8 8	0	9 3	15	26	6 51	9 36	☾
4	6 53	22	54	4 8 8	0	9 48	10	45	7 58	9 54	☾
5	6 57	22	49	4 9 7	59	10 32	5	38	9 4	10 11	☾
6	7 1	22	43	4 10 7	59	11 16	0	13	10 11	10 28	☾
7	7 5	22	37	4 10 7	59	12 1	5	18 d.	11 20	10 46	☾
8	7 9	22	30	4 11 7	58	12 48	10	46	0 34 e.	11 5	☾
9	7 13	22	23 é.	4 12 7	58	13 38	15	54 d.	1 49 e.	11 29 e.	☾
10	7 17	22	16	4 12 7	57	14 33	20	24	3 7	reggel	☾
11	7 21	22	8	4 13 7	57	15 32	23	54	4 26	0 0	☾
12	7 25	22	0	4 14 7	56	16 35	25	58	5 41	0 42	☾
13	7 29	21	52	4 15 7	55	17 42	26	15	6 45	1 38	☾
14	7 33	21	43	4 16 7	54	18 48	24	36	7 36	2 50	☾
15	7 38	21	34	4 18 7	54	19 53	21	10	8 13	4 13	☾
16	7 42	21	24 é.	4 18 7	53	20 54	16	17 d.	8 43 e.	5 41 r.	☾
17	7 46	21	14	4 19 7	52	21 50	10	30	9 7	7 7	☾
18	7 50	21	4	4 20 7	51	22 44	4	16	9 27	8 30	☾
19	7 54	20	53	4 21 7	50	23 34	2	0 é.	9 47	9 48	☾
20	7 58	20	42	4 22 7	49	0 24	7	59	10 7	11 4	☾
21	8 2	20	31	4 24 7	48	1 13	13	24	10 28	0 22 e.	☾
22	8 6	20	19	4 25 7	47	2 3	18	4	10 52	1 35	☾
23	8 10	20	7 é.	4 26 7	46	2 53	21	49 é.	11 22 e.	2 45 e.	☾
24	8 14	19	54	4 26 7	45	3 45	24	30	11 58	3 51	☾
25	8 17	19	42	4 28 7	44	4 38	26	2	reggel	4 50	☾
26	8 22	19	29	4 29 7	43	5 31	26	21	0 43	5 42	☾
27	8 25	19	15	4 30 7	41	6 24	25	27	1 36	6 24	☾
28	8 29	19	2	4 32 7	40	7 15	23	26	2 36	6 57	☾
29	8 33	18	48	4 33 7	39	8 4	20	23	3 40	7 23	☾
30	8 37	18	33 é	4 35 7	37	8 52	16	30 é.	4 46 r.	7 43 e.	☾
31	8 41	18	19	4 36 7	36	9 37	11	56	5 49	8 1	☾

A nap hossza július 1-én
15 óra 55 perc.
A nap júliusban 55 percczel
fogy.

☾ EN. Júl. 8. e. 1 ó. 11 p.
☽ HT. Júl. 15. r. 5 ó. 56 p.
☾ UN. Júl. 22. r. 0 ó. 49 p.
☾ UH. Júl. 30. r. 3 ó. 32 p.

Augusztus 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d					hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	kelte ó. p.	leny. ó. p.		
1	8 45	18 4 é.	4 36	7 35	10 22	6 53 é.	6 56 r.	8 19 e.	☾	
2	8 49	17 49	4 38	7 34	11 6	1 31	8 3	8 35	☾	
3	8 53	17 33	4 39	7 32	11 50	3 58 d.	9 10	8 43	☾	
4	8 57	17 17	4 41	7 30	12 36	9 24	10 19	9 11	☾	
5	9 0	17 1	4 42	7 29	13 25	14 33	11 31	9 32	☾	
6	9 4 16	45 é.	4 44	7 28	14 16	19 10 d.	0 50 e.	10 0 e.	☾	
7	9 8	16 28	4 44	7 26	15 12	22 52	2 7	10 35	☾	
8	9 12	16 11	4 45	7 25	16 12	25 25	3 21	11 23	☾	
9	9 16	15 54	4 47	7 23	17 16	26 24	4 29	reggel	☾	
10	9 20	15 37	4 48	7 21	18 21	25 31	5 25	0 26	☾	
11	9 23	15 19	4 50	7 19	19 25	22 52	6 8	1 43	☾	
12	9 27	15 1	4 51	7 18	20 27	18 37	6 40	3 7	☾	
13	9 31	14 43 é.	4 52	7 17	21 26	13 11 d.	7 6 e.	4 34 r.	☾	
14	9 35	14 25	4 53	7 15	22 21	7 1	7 29	5 59	☾	
15	9 38	14 6	4 55	7 13	23 14	0 36	7 50	7 21	☾	
16	9 42	13 47	4 56	7 11	0 5	5 40 é.	8 9	8 41	☾	
17	9 46	13 28	4 58	7 9	0 55	11 29	8 31	9 58	☾	
18	9 50	13 9	4 59	7 7	1 46	16 33	8 54	11 14	☾	
19	9 53	12 50	5 1	7 6	2 38	20 42	9 22	0 31 e.	☾	
20	9 57	12 30 é.	5 2	7 5	3 30	23 47 é.	9 57 e.	1 40 e.	☾	
21	10 1	12 10	5 3	7 3	4 23	25 40	10 39	2 43	☾	
22	10 4	11 50	5 4	7 1	5 17	26 21	11 29	3 38	☾	
23	10 8	11 30	5 6	6 59	6 10	25 46	reggel	4 23	☾	
24	10 12	11 9	5 7	6 57	7 1	24 2	0 27	4 59	☾	
25	10 16	10 49	5 9	6 55	7 51	21 16	1 29	5 27	☾	
26	10 19	10 28	5 10	6 54	8 39	17 36	2 36	5 51	☾	
27	10 23	10 7 é.	5 11	6 51	9 25	13 12 é.	3 43 r.	6 12 e.	☾	
28	10 26	9 46	5 12	6 49	10 11	8 15	4 50	6 28	☾	
29	10 30	9 25	5 14	6 47	10 55	2 55	5 56	6 43	☾	
30	10 34	9 3	5 15	6 45	11 40	2 36 d.	7 2	7 0	☾	
31	10 37	8 42	5 17	6 43	12 26	8 5	8 10	7 19	☾	

A nap hossza augusztus 1-én
14 óra 59 perc.
A nap augusztusban 1 óra
33 percczel fogy.

☾ EN. Aug. 6. e. 10 ó. 22 p.
☾ HT. Aug. 13. e. 1 ó. 17 p.
☾ UN. Aug. 20. e. 2 ó. 9 p.
☾ UH. Aug. 28. e. 6 ó. 41 p.

Szeptember 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta	declin.	kelte	leny.	recta	declin.	kelte	leny.	
	ascens. ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	ascens. ó. p.	° '	ó. p.	ó. p.	
1	10 41	8 20 é.	5 18	6 42	13 14	13 19 d.	9 21 r.	7 39 e.	
2	10 45	7 58	5 19	6 40	14 4	18 3	10 34	8 4	
3	10 48	7 36 é.	5 20	6 38	14 58	21 58 d.	11 55 r.	8 37 e.	
4	10 52	7 14	5 22	6 36	15 56	24 46	1 9 e.	9 19	
5	10 56	6 52	5 23	6 33	16 57	26 8	2 17	10 14	
6	10 59	6 30	5 25	6 31	18 0	25 52	3 15	11 22	
7	11 3	6 7	5 26	6 29	19 3	23 53	4 1	reggel	
8	11 6	5 45	5 28	6 28	20 4	20 19	4 37	0 41	
9	11 10	5 22	5 29	6 26	21 2	15 28	5 6	2 5	
10	11 14	4 59 é.	5 30	6 24	21 58	9 41 d.	5 31 e.	3 29 r.	
11	11 17	4 37	5 31	6 21	22 51	3 24	5 51	4 52	
12	11 21	4 14	5 33	6 19	23 43	2 57 é.	6 11	6 12	
13	11 24	3 51	5 34	6 17	0 34	9 2	6 33	7 31	
14	11 28	3 28	5 36	6 16	1 26	14 30	6 56	8 49	
15	11 31	3 5	5 37	6 14	2 18	19 7	7 22	10 5	
16	11 35	2 42	5 38	6 11	3 12	22 39	7 55	11 17	
17	11 39	2 18 é.	5 39	6 9	4 6	25 0 é.	8 35 e.	0 30 e.	
18	11 42	1 55	5 41	6 7	5 0	26 4	9 22	1 29	
19	11 46	1 32	5 42	6 5	5 53	25 53	10 17	2 18	
20	11 49	1 9	5 44	6 3	6 46	24 31	11 19	2 57	
21	11 53	0 45	5 45	6 1	7 36	22 3	reggel	3 29	
22	11 57	0 22	5 46	5 59	8 25	18 41	0 23	3 55	
23	12 0	0 1 d.	5 47	5 57	9 11	14 31	1 30	4 16	
24	12 4	0 25 d.	5 49	5 55	9 57	9 44 é.	2 37 r.	4 37 e.	
25	12 7	0 48	5 50	5 53	10 42	4 31	3 45	4 53	
26	12 11	1 12	5 52	5 50	11 27	0 58 d.	4 52	5 10	
27	12 15	1 35	5 53	5 49	12 13	6 31	6 2	5 27	
28	12 18	1 58	5 54	5 47	13 1	11 54	7 10	5 45	
29	12 22	2 22	5 55	5 45	13 52	16 49	8 22	6 9	
30	12 25	2 45	5 57	5 43	14 46	20 59	9 38	6 40	

A nap hossza szeptember 1-én
13 óra 24 percz.

A nap szeptemberben 1 óra
38 perczel fogy.

☉ EN. Szept. 5. r. 5 ó. 43 p.

☾ HT. Szept. 11. e. 9 ó. 47 p.

☾ UN. Szept. 19. r. 6 ó. 52 p.

☾ UH. Szept. 27. r. 8 ó. 50 p.

Október 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta	declin.	kelte	leny.	recta	declin.	kelte	leny.	
	ó. p.	° ' "	ó. p.	ó. p.	ó. p.	° ' "	ó. p.	ó. p.	
1	12 29	3 9 d.	5 58	5 40	15 43	24 4 d.	10 51 r.	7 19 e.	
2	12 33	3 32	6 05	5 38	16 43	25 45	0 9 e.	8 10	
3	12 36	3 55	6 15	5 36	17 45	25 51	1 10	9 14	
4	12 40	4 18	6 35	5 35	18 47	24 19	1 59	10 29	
5	12 44	4 41	6 45	5 33	19 47	21 14	2 37	11 48	
6	12 47	5 5	6 55	5 31	20 45	16 53	3 8	reggel	
7	12 51	5 28	6 65	5 28	21 39	11 33	3 33	1 9	
8	12 55	5 51 d.	6 8	5 26	22 32	5 36 d.	3 54 e.	2 30 r.	
9	12 58	6 13	6 10	5 24	23 23	0 35 é.	4 14	3 49	
10	13 2	6 36	6 11	5 22	0 14	6 40	4 34	5 7	
11	13 6	6 59	6 13	5 21	1 5	12 20	4 57	6 24	
12	13 9	7 21	6 14	5 19	1 57	17 17	5 22	7 40	
13	13 13	7 44	6 15	5 17	2 51	21 15	5 52	8 55	
14	13 17	8 6	6 17	5 15	3 45	24 4	6 29	10 6	
15	13 20	8 29 d.	6 18	5 13	4 40	25 36 é.	7 14 e.	11 9 r.	
16	13 24	8 51	6 19	5 11	5 35	25 51	8 7	0 9 e.	
17	13 28	9 13	6 20	5 10	6 28	24 51	9 7	0 53	
18	13 32	9 35	6 22	5 8	7 19	22 44	10 11	1 27	
19	13 35	9 57	6 24	5 6	8 8	19 39	11 16	1 54	
20	13 39	10 18	6 25	5 4	8 56	15 46	reggel	2 18	
21	13 43	10 40	6 27	5 2	9 41	11 15	0 22	2 38	
22	13 47	11 1 d.	6 28	5 0	10 26	6 13 é.	1 29 r.	2 57 e.	
23	13 50	11 22	6 29	4 59	11 11	0 51	2 36	3 14	
24	13 54	11 43	6 31	4 57	11 57	4 40 d.	3 45	3 33	
25	13 58	12 4	6 32	4 55	12 44	10 7	4 55	3 53	
26	14 2	12 25	6 34	4 53	13 35	15 14	6 9	4 13	
27	14 6	12 45	6 36	4 52	14 29	19 43	7 23	4 40	
28	14 10	13 5	6 37	4 50	15 27	23 10	8 36	5 17	
29	14 14	13 26 d.	6 38	4 49	16 28	25 16 d.	9 49 r.	6 6 e.	
30	14 17	13 45	6 40	4 47	17 30	25 45	10 54	7 7	
31	14 21	14 5	6 41	4 45	18 33	24 33	11 56	8 19	

A nap hossza október 1-én
11 óra 42 perc.

A nap októberben 1 óra
38 percczel fogy.

☉ EN. Okt. 4. e. 0 ó. 17 p.
☽ HT. Okt. 11. r. 8 ó. 17 p.
☾ UN. Okt. 19. r. 2 ó. 25 p.
☼ UH. Okt. 26. e. 9 ó. 53 p

November 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' d.	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' d.	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
	1	14 25	14 24 d.	6 43 4 44	19 34	21 47 d.	0 38 e.	9 38 e.	
2	14 29	14 43	6 45 4 42	20 32	17 43	1 10	10 59		
3	14 33	15 2	6 46 4 40	21 26	12 40	1 36	reggel		
4	14 37	15 21	6 47 4 39	22 18	6 59	1 58	0 17		
5	14 41	15 39 d.	6 49 4 38	23 11	1 1 d.	2 19 e.	1 35 r.		
6	14 45	15 58	6 50 4 36	23 58	4 56 é.	2 38	2 51		
7	14 49	16 15	6 52 4 35	0 48	10 36	2 59	4 6		
8	14 53	16 33	6 54 4 33	1 39	15 41	3 23	5 21		
9	14 57	16 50	6 55 4 32	2 32	19 55	3 51	6 35		
10	15 1	17 7	6 56 4 31	3 26	23 6	4 25	7 47		
11	15 5	17 24	6 58 4 30	4 21	25 3	5 7	8 44		
12	15 9	17 41 d.	6 59 4 28	5 16	25 44 é.	5 58 e.	9 53 r.		
13	15 13	17 57	7 1 4 27	6 10	25 6	6 55	10 41		
14	15 17	18 13	7 3 4 26	7 2	23 20	7 58	11 20		
15	15 21	18 28	7 4 4 25	7 52	20 32	9 2	11 55		
16	15 26	18 43	7 6 4 23	8 39	16 55	10 8	0 21 e.		
17	15 30	18 58	7 7 4 22	9 25	12 37	11 13	0 42		
18	15 34	19 13	7 8 4 22	10 10	7 49	reggel	1 0		
19	15 38	19 27 d.	7 10 4 21	10 54	2 39 é.	0 19 r.	1 17 e.		
20	15 42	19 41	7 11 4 20	11 39	2 43 d.	1 26	1 34		
21	15 46	19 54	7 13 4 19	12 25	8 8	2 34	1 54		
22	15 51	20 7	7 14 4 18	13 14	13 20	3 46	2 16		
23	15 55	20 20	7 16 4 17	14 7	18 4	5 1	2 44		
24	15 59	20 32	7 17 4 16	15 4	21 58	6 19	3 18		
25	16 3	20 44	7 19 4 15	16 5	24 36	7 37	3 59		
26	16 7	20 56 d.	7 20 4 14	17 9	25 42 d.	8 45 e.	4 53 e.		
27	16 12	21 7	7 22 4 13	18 13	24 57	9 40	6 4		
28	16 16	21 18	7 23 4 13	19 17	22 32	10 27	7 24		
29	16 20	21 28	7 24 4 13	20 17	18 39	11 5	8 46		
30	16 25	21 38	7 25 4 12	21 13	13 42	11 35	10 7		

A nap hossza november 1-én
10 óra 1 percz.
A nap novemberben 1 óra
14 perczcel fogy.

☉ EN. Nov. 2. e. 7 ó. 7 p.
☽ HT. Nov. 9. e. 9 ó. 34 p.
☾ UN. Nov. 17. e. 11 ó. 17 p.
☼ UH. Nov. 25. r. 10 ó. 7 p.

Deczember 1916.

Hó napja	☉ N a p				☾ H o l d				hossza
	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' d.	kelte ó. p.	leny. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' d.	kelte ó. p.	leny. ó. p.	
1	16 29	21 48 d.	7 26 4	12	22 6	8 5 d.	0 3 e.	11 25 e.	
2	16 33	21 57	7 28 4	11	22 57	2 10	0 23	reggel	
3	16 38	22 6 d.	7 29 4	10	23 46	3 45 é.	0 44 e.	0 42 r.	
4	16 42	22 14	7 30 4	10	0 36	9 24	1 4	1 56	
5	16 46	22 22	7 31 4	10	1 25	14 32	1 26	3 9	
6	16 51	22 30	7 33 4	9	2 17	18 54	1 53	4 22	
7	16 55	22 37	7 34 4	9	3 9	22 19	2 24	5 34	
8	16 59	22 43	7 35 4	9	4 4	24 35	3 2	6 42	
9	17 4	22 49	7 35 4	9	4 58	25 39	3 49	7 43	
10	17 8	22 55 d.	7 36 4	9	5 53	25 21 é.	4 44 e.	8 34 r.	
11	17 13	23 0	7 37 4	9	6 46	23 54	5 45	9 17	
12	17 17	23 5	7 38 4	9	7 36	21 23	6 50	9 51	
13	17 21	23 9	7 39 4	9	8 25	17 59	7 56	10 18	
14	17 26	23 13	7 40 4	9	9 11	13 52	9 1	10 40	
15	17 30	23 16	7 41 4	9	9 55	9 14	10 6	11 0	
16	17 35	23 19	7 42 4	10	10 39	4 14	11 11	11 18	
17	17 39	23 22 d.	7 42 4	10	11 22	0 59 d.	reggel	11 35 r.	
18	17 43	23 24	7 43 4	10	12 7	6 16	0 16	11 52	
19	17 48	23 25	7 44 4	11	12 54	11 27	1 25	0 16 e.	
20	17 52	23 26	7 44 4	11	13 44	16 17	2 36	0 40	
21	17 57	23 27	7 45 4	11	14 38	20 28	3 52	1 10	
22	18 1	23 27	7 46 4	12	15 37	23 39	5 8	1 50	
23	18 6	23 27	7 46 4	12	16 40	25 25	6 23	2 41	
24	18 10	23 26 d.	7 46 4	13	17 45	25 28 d.	7 30 r.	3 43 e.	
25	18 15	23 24	7 47 4	14	18 51	23 41	8 22	4 57	
26	18 19	23 23	7 47 4	14	19 54	20 12	9 0	6 21	
27	18 23	23 20	7 47 4	15	20 54	15 24	9 34	7 46	
28	18 28	23 18	7 48 4	16	21 50	9 46	10 1	9 9	
29	18 32	23 15	7 48 4	17	22 43	3 42	10 24	10 27	
30	18 37	23 11	7 48 4	18	23 34	2 24 é.	10 45	11 46	
31	18 41	23 7 d.	7 48 4	19	0 24	8 14 é.	11 5 r.	reggel	

A nap hossza decz. 1-én 8 ó. 46 p.
A nap decz. 22-ig 20 perczel fogy,
innen decz. végéig 5 perczel nő.
A legrövidebb nap (8 óra 26 percz)
decz. 22-én.

☉ EN. Decz. 2. r. 3 ó. 12 p.
☽ HT. Decz. 9. e. 2 ó. 0 p.
☾ UN. Decz. 17. e. 7 ó. 23 p.
☼ UH. Decz. 24. e. 9 ó. 48 p.
☿ EN. Decz. 31. e. 1 ó. 24 p.

Januárius 1916. Februárius

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta		declin.		delel.		recta		declin.		delel.	
		ascens. ó. p.	ó. p.	°	'	°	'	ó. p.	ó. p.	ascens. ó. p.	ó. p.	°	'
♀ Merkúr	1	19 25	24 12 d.	0 46 e.	21 24	12 12 d.	0 42 e.	21 24	12 12 d.	0 42 e.	21 24	12 12 d.	0 42 e.
	7	20 6	22 21	1 4	20 56	13 29	11 51 r.	20 56	13 29	11 51 r.	20 56	13 29	11 51 r.
	13	20 45	19 38	1 19	20 36	15 26	11 7	20 36	15 26	11 7	20 36	15 26	11 7
	19	21 17	16 23	1 27	20 33	16 49	10 41	20 33	16 49	10 41	20 33	16 49	10 41
	25	21 34	13 27	1 20	20 46	17 18	10 30	20 46	17 18	10 30	20 46	17 18	10 30
♀ Vénusz	1	20 39	20 12 d.	2 0 e.	23 7	7 0 d.	2 26 e.	23 7	7 0 d.	2 26 e.	23 7	7 0 d.	2 26 e.
	7	21 10	18 10	2 7	23 34	3 52	2 29	23 34	3 52	2 29	23 34	3 52	2 29
	13	21 39	15 50	2 13	0 0	0 47	2 32	0 0	0 47	2 32	0 0	0 47	2 32
	19	22 8	13 15	2 18	0 26	2 22 é.	2 34	0 26	2 22 é.	2 34	0 26	2 22 é.	2 34
	25	22 36	10 27	2 22	0 52	5 30	2 36	0 52	5 30	2 36	0 52	5 30	2 36
♂ Mars	1	10 13	14 50 é.	3 35 r.	9 49	17 57 é.	1 10 r.	9 49	17 57 é.	1 10 r.	9 49	17 57 é.	1 10 r.
	7	10 12	15 9	3 11	9 40	18 47	0 38	9 40	18 47	0 38	9 40	18 47	0 38
	13	10 9	15 38	2 45	9 31	19 32	11 59 e.	9 31	19 32	11 59 e.	9 31	19 32	11 59 e.
	19	10 5	16 15	2 17	9 21	20 11	11 26	9 21	20 11	11 26	9 21	20 11	11 26
	25	9 59	17 0	1 47	9 13	20 41	10 54	9 13	20 41	10 54	9 13	20 41	10 54
♃ Jupiter	1	23 34	4 13 d.	4 54 e.	23 53	1 58 d.	3 11 e.	23 53	1 58 d.	3 11 e.	23 53	1 58 d.	3 11 e.
	9	23 38	3 42	4 27	0 0	1 17	2 46	0 0	1 17	2 46	0 0	1 17	2 46
	17	23 43	3 9	4 0	0 6	0 35	2 21	0 6	0 35	2 21	0 6	0 35	2 21
	25	23 48	2 32	3 34	0 12	0 9 é.	1 56	0 12	0 9 é.	1 56	0 12	0 9 é.	1 56
	1	6 58	22 18 é.	0 20 r.	6 47	22 35 é.	10 4 e.	6 47	22 35 é.	10 4 e.	6 47	22 35 é.	10 4 e.
♄ Saturnus	11	6 54	22 24	11 33 e.	6 45	22 39	9 22	6 45	22 39	9 22	6 45	22 39	9 22
	21	6 51	22 29	10 51	6 43	22 42	8 41	6 43	22 42	8 41	6 43	22 42	8 41
	1	21 6	17 21 d.	2 26 e.	21 12	16 50 d.	0 31 e.	21 12	16 50 d.	0 31 e.	21 12	16 50 d.	0 31 e.
♅ Uranus	11	21 8	17 11	1 49	21 15	16 40	11 54 r.	21 15	16 40	11 54 r.	21 15	16 40	11 54 r.
	21	21 10	17 2	1 12	21 17	16 30	11 17	21 17	16 30	11 17	21 17	16 30	11 17
	1	8 16	19 27 é.	1 39 r.	8 13	19 39 é.	11 29 e.	8 13	19 39 é.	11 29 e.	8 13	19 39 é.	11 29 e.
♆ Neptun	11	8 15	19 31	0 58	8 12	19 43	10 49	8 12	19 43	10 49	8 12	19 43	10 49
	21	8 14	19 34	0 18	8 10	19 46	10 8	8 10	19 46	10 8	8 10	19 46	10 8

Merkúr alkonyecsillag, 20-án legnagyobb keleti elongatiójakor e. 6 ó. 20 p.-kor nyugszik. — Vénusz alkonyecsillag, átlag e. 7¼ óraker nyugszik. — Mars e. 7¼ óra tájban kel. — Jupiter e. 10 óra körül nyugszik. — Saturnus 4-én szemben áll a Nappal, egész éjjel látható. — Uranus e. 6¼ óra tájban nyugszik. — Neptunus 22-én szembenáll a Nappal.

Merkúr 5-én alsó együttállásban a Nappal, azontúl hajnalesillag. — Vénusz e. 8¾ óra körül nyugszik 14-én együttáll Jupiterrel. — Mars 10-én szembenáll a Nappal, egész éjjel látható. — Jupiter átlag este 8½ óraker nyugszik. — Saturnus r. 5 óra körül nyugszik. — Uranus 5-én együttáll a Nappal, nem látható.

Márczius

1916.

Április

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	delel.	recta	declin.	delel.	
		ascens. ó. p.	° ' "	ó. p.	ascens. ó. p.	° ' "	ó. p.	
♀ Merkúr	1	21 4	17 0 d.	10 28 r.	23 57	2 42 d.	11 19 r.	
	7	21 31	15 52	10 32	0 37	2 13 é.	11 36	
	13	22 2	13 54	10 40	1 21	7 35	11 56	
	19	22 36	11 9	10 50	2 8	13 2	0 19 e.	
	25	23 12	7 39	11 2	2 55	17 58	0 43	
♀ Vénusz	1	1 14	8 3 é.	2 38 e.	3 30	21 21 é.	2 53 e.	
	7	1 40	11 1	2 41	3 57	23 9	2 56	
	13	2 6	13 50	2 43	4 24	24 37	2 59	
	19	2 32	16 28	2 46	4 51	25 46	3 2	
	25	2 59	18 52	2 49	5 17	26 33	3 5	
♂ Mars	1	9 7	20 58 é.	10 29 e.	8 57	20 25 é.	8 18 e.	
	7	9 1	21 9	10 0	9 1	19 57	7 58	
	13	8 57	21 11	9 32	9 6	19 23	7 40	
	19	8 55	21 4	9 7	9 12	18 45	7 22	
	25	8 55	20 50	8 44	9 19	18 2	7 5	
♃ Jupiter	1	0 17	0 36 é.	1 41 e.	0 44	3 32 é.	0 6 e.	
	9	0 24	1 21	1 16	0 51	4 18	11 42 r.	
	17	0 31	2 7	0 52	0 58	5 2	11 17	
	25	0 38	2 52	0 27	1 5	5 45	10 53	
	♄ Saturnus	1	6 42	22 45 é.	8 5 e.	6 43	22 47 é.	6 4 e.
11		6 41	22 46	7 25	6 45	22 46	5 27	
21		6 42	22 47	6 46	6 48	22 45	4 50	
♅ Uranus		1	21 19	16 21 d.	10 43 r.	21 25	15 54 d.	8 47 r.
		11	21 21	16 11	10 6	21 26	15 47	8 10
	21	21 23	16 3	9 29	21 28	15 42	7 31	
♆ Neptun	1	8 10	19 49 é.	9 32 e.	8 8	19 54 é.	7 29 e.	
	11	8 9	19 51	8 52	8 8	19 55	6 49	
	21	8 8	19 53	8 12	8 8	19 55	6 10	

Merkúr hajnalsillag; 2-án legn. nyug. kit.-ben. Ekkor r. 5 ó. 42 p.-kor kel. — Vénusz e. 10 óra tájban nyugsz. — Mars átlag r. 5 óraker nyugszik. — Jupiter e. 7¼ ó. körül nyugsz. — Saturnus r. 3 óra tájt nyugszik. — Uranus r. 5 óra tájban kel.

Merkúr 14-én felső együttállásban a Nappal, azután alkonyesillag, 9-én együttáll Jupiterrel. — Vénusz e. 11 ó. tájt nyugszik; 24-én legnagyobb keleti kitérésében. — Mars középben r. 3 ó.-kor nyugszik. — Jupiter 1-én együttáll a Nappal, nem látható. — Saturnus r. 1 ó. körül nyugszik. — Uranus r. 3 óra körül kel.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.
♀ Merkúr	1	3 41	21 42 é.	1 5 e.	5 6	21 22 é.	0 27 e.
	7	4 19	23 58	1 20	4 53	19 26	11 51 r.
	13	4 49	24 51	1 26	4 42	18 5	11 16
	19	5 7	24 37	1 20	4 39	17 45	10 50
	25	5 13	23 28	1 2	4 48	18 28	10 35
♀ Vénusz	1	5 42	27 0 é.	3 6 e.	7 18	24 49 é.	2 39 e.
	7	6 6	27 7	3 6	7 25	23 51	2 22
	13	6 28	26 55	3 4	7 26	22 49	1 59
	19	6 47	26 28	3 0	7 21	21 46	1 31
	25	7 4	25 48	2 53	7 10	20 43	0 56
♂ Mars	1	9 27	17 15 é.	6 50 e.	10 17	12 6 é.	5 38 e.
	7	9 35	16 23	6 35	10 28	10 55	5 26
	13	9 44	15 27	6 20	10 39	9 40	5 13
	19	9 54	14 28	6 7	10 51	8 23	5 1
	25	10 5	13 24	5 53	11 3	7 3	4 49
♃ Jupiter	1	1 10	6 17 é.	10 34 r.	1 36	8 47 é.	8 58 r.
	9	1 17	6 58	10 10	1 42	9 20	8 32
	17	1 24	7 38	9 45	1 48	9 51	8 7
	25	1 31	8 15	9 20	1 53	10 19	7 40
	♄ Saturnusz	1	6 51	22 42 é.	4 14 e.	7 5	22 27 é.
11		6 55	22 38	3 39	7 10	22 19	1 52
21		7 0	22 33	3 4	7 15	22 11	1 18
♅ Uranusz	1	21 28	15 38 d.	6 53	21 29	15 35 d.	4 52 r.
	11	21 29	15 36	6 14	21 29	15 38	4 12
	21	21 29	15 35	5 35	21 28	15 41	3 32
♆ Neptun	1	8 8	19 54 é.	5 31 e.	8 11	19 47 é.	3 32 e.
	11	8 9	19 52	4 52	8 12	19 43	2 54
	21	8 10	19 50	4 14	8 13	19 39	2 16

Merkúr alkonyesillag; 12-én legnagyobb kel. kitérésében e. 9 ó. 31 p.-kor nyugsz. — Vénusz 27-én legnagyobb fényében. Átlag e. 11 $\frac{1}{4}$ ó. körül nyugszik — Mars r. 1 $\frac{1}{2}$ óra tájt nyugszik. — Jupiter átlag r. 3 $\frac{1}{4}$ ó. kel. — Saturnusz e. 11 $\frac{1}{4}$ ó. tájban nyugszik. — Uranusz átlag r. 1 óraker kel.

Merkúr 6-án alsó együttállásban a Nappal, azután hajnalsillag, mely 30-án legnagyobb nyug. kitérésében r. 2 ó. 55 p.-kor kel. — Vénusz átlag e. 9 $\frac{1}{4}$ ó. körül nyug. 22-én együttáll Saturnussal. — Mars átlag éjfélkor nyugsz. — Jupiter átlag r. 1 $\frac{1}{2}$ ó. körül kel. — Saturnusz e. 9 $\frac{1}{2}$ ó. körül nyugszik. — Uranusz átlag e. 11 óraker kel.

Július

1916.

Augusztus

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.
♀ Merkúr	1	5 7	19 54 é.	10 31 r.	9 5	18 33 é.	0 27 e.
	7	5 38	21 35	10 38	9 52	14 43	0 49
	13	6 20	22 53	10 56	10 32	10 28	1 6
	19	7 10	23 8	11 23	11 8	6 5	1 19
	25	8 4	21 51	11 59	11 40	1 47	1 27
♀ Vénusz	1	6 55	19 40 é.	0 18 e.	6 17	17 29 é.	9 39 r.
	7	6 39	18 44	11 39 r.	6 26	17 42	9 23
	13	6 25	18 0	11 1	6 39	17 58	9 13
	19	6 16	17 33	10 29	6 55	18 9	9 5
	25	6 13	17 23	10 2	7 13	18 13	9 0
♂ Mars	1	11 15	5 40 é.	4 38 e.	12 21	1 57 d.	3 42 e.
	7	11 27	4 15	4 27	12 34	3 29	3 32
	13	11 40	2 48	4 16	12 48	5 1	3 22
	19	11 53	1 20	4 5	13 2	6 34	3 12
	25	12 5	0 10 d.	3 54	13 16	8 6	3 3
♃ Jupiter	1	1 57	10 38 é.	7 20 r.	2 11	11 46 é.	5 33 r.
	9	2 1	11 1	6 54	2 13	11 55	5 3
	17	2 5	11 20	6 26	2 14	11 59	4 33
	25	2 8	11 36	5 58	2 14	12 0	4 2
	♄ Saturnusz	1	7 21	22 2 é.	0 44 e.	7 38	21 28 é.
11		7 26	21 51	0 10	7 43	21 16	10 21
21		7 32	21 41	11 36 r.	7 48	21 4	9 47
♅ Uranusz	1	21 27	15 46 d.	2 52 r.	21 23	16 7 d.	0 46 r.
	11	21 26	15 51	2 12	21 21	16 14	0 1
	21	21 25	15 59	1 31	21 20	16 21	11 20 e.
♆ Neptun	1	8 15	19 35 é.	1 38 e.	8 19	19 20 é.	11 40 r.
	11	8 16	19 30	1 0	8 21	19 15	11 3
	21	8 18	19 25	0 22	8 22	19 10	10 25

Merkúr 28-án felső együttállásban a Nappal, előzőleg hajnalesillag, 21-én együttáll Saturnussal. — Vénusz 3-án alsó együttállásban a Nappal, azután hajnalesillag. Átlag r. 3¼ ó. körül kel. — Mars átlag e. 10½ órákor nyugsz. — Jupiter átlag e. 11½ órákor kel. — Saturnusz 12-én együttáll a Nappal, nem látható. — Uranusz e. 9 óra tájban kel. — Neptun 25-én együttáll a Nappal.

Merkúr alkonyesill. Vénusz hajnalesill. Átlag r. 1¾ óra körül kel és 9-én legnagyobb fényében ragyog — Mars középen e. 9 órákor nyugsz. — Jupiter átlag e. 9¼ órákor kel. — Saturnusz átlag r. 2½ órákor kel. — Uranusz 10-én szembenáll a Nappal, egész éjjel látható.

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.	recta ascens. ó. p.	declin. ° ' "	delel. ó. p.
♿ Merkúr	1	12 13	2 54 d.	1 32 e.	12 55	9 20 d.	0 16 e.
	7	12 38	6 28	1 33	12 33	5 8	11 30 r.
	13	12 57	9 22	1 28	12 21	1 45	10 55
	19	13 9	11 15	1 16	12 31	1 27	10 40
	25	13 9	11 29	0 53	12 56	3 46	10 42
♀ Vénus	1	7 38	18 3 é.	8 57 r.	9 40	13 19 é.	9 1 r.
	7	8 1	17 39	8 56	10 6	11 34	9 3
	13	8 24	17 0	8 56	10 32	9 34	9 6
	19	8 49	16 3	8 57	10 58	7 22	9 8
	25	9 15	14 49	8 59	11 25	4 59	9 11
♂ Mars	1	13 33	9 52 d.	2 52 e.	14 51	16 54 d.	2 12 e.
	7	13 48	11 21	2 43	15 8	18 8	2 5
	13	14 3	12 48	2 35	15 25	19 17	1 58
	19	14 19	14 13	2 27	15 43	20 21	1 52
	25	14 35	15 35	2 19	16 1	21 19	1 47
♃ Jupiter	1	2 14	11 57 é.	3 34 r.	2 6	11 10 é.	1 28 r.
	9	2 13	11 49	3 2	2 3	10 50	0 53
	17	2 11	11 38	2 28	1 59	10 28	0 18
	25	2 8	11 23	1 54	1 54	10 6	11 38 e.
	♄ Saturnus	1	7 53	20 52 é.	9 12 r.	8 5	20 22 é.
11		7 8	20 41	8 37	8 7	20 16	6 49
21		8 1	20 31	8 2	8 9	20 10	6 12
♅ Uranus	1	21 18	16 29 d.	10 35 e.	21 15	16 44 d.	8 34 e.
	11	21 17	16 35	9 54	21 14	16 46	7 54
	21	21 16	16 40	9 14	21 14	16 48	7 14
♆ Neptun	1	8 24	19 5 é.	9 43 r.	8 27	18 54 é.	7 48 r.
	11	8 25	19 1	9 5	8 28	18 52	7 10
	21	8 26	18 57	8 27	8 28	18 50	6 31

Merkúr alkonyesill., mely 9-én legnagyobb. keleti kitérésékor e. 7^h ó. 2 p.-kor nyugsz. — Vénus hajnalsill.; 12-én legnagyobb. nyug. kitérésében. Átlag r. 1^h 1/2 órákor kel. — Mars e. 7^h 1/2 óra tájban nyugsz. — Jupiter átlag e. 7^h 1/2 ó.-kor kel. — Saturnus átlag éjjel után 1/2 órával kel. — Uranus r. 2^h 1/2 óra tájban nyugszik.

Merkúr 5-én alsó együttállásban a Nappal, azután hajnalsillag, 20-án legnagyobb. nyug. kitérésékor r. 4 ó. 45 p.-kor kel. — Vénus r. 2^h 1/2 ó. körül kel. 6-án együtt áll α Leonissal. — Mars e. 6^h 1/2 ó. körül nyugsz. — Jupiter 24-én szembenállásban a Nappal; egész éjjel látható. — Saturnus átlag e. 11 ó. tájban kel. — Uranus középpen éjjel után 1/2 órával nyugsz.

November 1916. Deczember

B o l y g ó k

jegye és neve	hó napja	recta	declin.	delel.	recta	declin.	delel.
		ascens. ó. p.	o ' ,	ó. p.	ascens. ó. p.	o ' ,	ó. p.
♀ Merkúr	1	13 36	8 0 d.	10 54 r.	16 46	23 39 d.	0 6 e.
	7	14 12	11 54	11 7	17 27	25 0	0 23
	13	14 49	15 35	11 10	18 8	25 33	0 41
	19	15 27	18 51	11 35	18 49	25 13	0 59
	25	16 6	21 34	11 50	19 29	23 58	1 15
♀ Vénusz	1	11 55	2 3 é.	9 14 r.	14 11	11 7 d.	9 31 r.
	7	12 22	0 35 d.	9 17	14 39	13 33	9 35
	13	12 48	3 15	9 19	15 8	15 47	9 41
	19	13 15	5 56	9 23	15 38	17 48	9 47
	25	13 43	8 34	9 27	16 9	19 32	9 54
♂ Mars	1	16 22	22 17 d.	1 41 e.	17 59	24 23 d.	1 19 e.
	7	16 41	23 0	1 36	18 19	24 21	1 16
	13	17 0	23 34	1 31	18 39	24 9	1 12
	19	17 19	24 0	1 27	18 59	23 47	1 9
	25	17 39	24 16	1 23	19 20	23 15	1 5
♃ Jupiter	1	1 51	9 47 é.	11 7 e.	1 39	8 46 é.	8 57 e.
	9	1 47	9 27	10 32	1 37	8 39	8 24
	17	1 43	9 9	9 57	1 36	8 36	7 52
	25	1 41	8 54	9 22	1 36	8 39	7 20
	♄ Saturnus	1	8 11	20 7 é.	5 30 r.	8 10	20 13 é.
11		8 11	20 6	4 51	8 8	20 20	2 50
21		8 11	20 8	4 80	8 6	20 28	2 8
♅ Uranus	1	21 14	16 47 d.	6 31 e.	21 16	16 36 d.	4 35 e.
	11	21 14	16 45	5 52	21 17	16 30	3 57
	21	21 15	16 41	5 14	21 19	16 23	3 20
♆ Neptun	1	8 29	18 49 é.	5 48 r.	8 28	18 51 é.	3 49 r.
	11	8 29	18 49	5 9	8 27	18 54	3 9
	21	8 28	18 50	4 29	8 27	18 56	2 29

Merkúr 24-ig hajnalcsill., ekkor felső együttállásban a Nappal — Vénusz átlag r. 3¹/₂ órákor kel. — Mars középben e. 5³/₄ óra körül nyugsz. — Jupiter r. 4³/₄ óra tájban nyugsz. — Saturnus e. 9. óra körül kel. — Uranus átlag e. 10¹/₂ óra körül nyugszik.

Merkúr alkonycsill.; 22-én együttáll Marssal. — Vénusz átlag r. 5 órákor kel, 23-án együttáll β Scorpiivel. — Mars e. 5¹/₄ óra tájban nyugsz. — Jupiter átlag r. 2³/₄ óra tájban nyugsz. — Saturnus középpen e. 6³/₄ ó. körül kel. — Uranus e. 8¹/₂ óra körül nyugszik.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Jan. 1. Este 10 óra 10 perc 7 mperczkor II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
A Nap átmérője: 32' 35".0.
2. Reggel 2 óraker Mars megállapodik és retrograd lesz.
Este 2 óraker a Nap a földközelen.
4. Este 4 óraker a Hold a földközelen.
Este 4 óra 50 perc 36 mperczkor Jupiter IV. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 6 óraker Saturnus szembenállásban a Nappal.
5. Reggel 6 óra 2 perc 29 mperczkor Ujhold (☾ UH.).
Este 5 óra 11 perc 8 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
6. Reggel 3 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
Este 4 óra 19 perc 29 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
Este 7 óra 1 perc 29 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
7. Reggel 8 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
10. Reggel 7 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
12. Reggel 4 óra 54 perc 29 mperczkor első holdnegyed (☾ EN.).
Este 7 óra 6 perc 29 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
13. Este 8 óra 21 perc 58 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
15. A Nap átmérője: 32' 34".4.
A Saturnusgömb átmérője: 20".7; a gyűrűtengelyek átmérői: 46".6 és -19".7.
17. Reggel 6 óraker a Hold a földtávolban.
Este 8 óra 8 perc 139 Tauri 4-7-rendű csillag conjunctiója a Holddal, fódéssel.
18. Este 5 óra 6 perc 29 mperczkor ε Geminorum 3-2-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fódéssel.
Este 11 óraker Saturnus együttállásban a Holddal.
19. Este 4 óra 46 perc 44 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 9 óra 1 perc 48 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
20. Részleges holdfogyatkozás; Magyarországon nem látható.
Reggel 9 óra 45 perc 29 mperczkor holdtölte (☾ HT.).
Este 7 óraker Merkur legnagyobb keleti kitérésében.
21. Reggel 8 óra 52 perc 29 mperczkor a Nap a vízöntő (♊) jegyébe lép.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Jan. 22. Este 4 óraker Neptun szembenállásban a Nappal.
 Este 8 óraker Mars együttállásban a Holddal.
 26. Este 0 óraker Merkur perihéliumában.
 Este 7 óra 25 percz 19 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 10 óraker Merkur megállapodik és retrograd mozgású lesz.
 27. Reggel 4 óra 16 perczkor 69 Virginis 4·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 28. Reggel 1 óra 51 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
 Este 5 óra 25 percz 50 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 31. A Nap átmérője : 32' 31"·1.
- Febr. 1. A Nap átmérője : 32' 30"·8.
 2. Reggel 1 óraker a Hold a földközelen.
 3. Teljes napfogyatkozás; Magyarországon nem látható.
 Este 5 óra 22 perczkor ujhold (☾ UH.).
 Este 9 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
 4. Este 7 óra 20 percz 59 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 5. Reggel 9 óraker Merkur első együttállásban a Nappal.
 Este 8 óraker Uranus együttállásban a Nappal.
 6. Este 0 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
 7. Reggel 2 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
 10. Reggel 4 óraker Mars szembenállásban a Nappal.
 Este 5 óra 15 perczkor ϵ Arietis 4·6-odrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 11 óra 37 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 13. Este 11 óraker a Hold a földtávolban.
 14. Reggel 4 óraker Vénus együttállásban Jupiterrel;
 Vénus $0^{\circ} 27'$ -cel északra áll.
 Reggel 3 óra 14 perczkor 139 Tauri 4·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 15. Reggel 0 óra 13 perczkor ϵ Geminorum 3·2-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 2 óraker Saturnus együttállása a Holddal.
 A Nap átmérője : 32' 26"·2.
 A Saturnusgömb átmérője 20"·0; a gyűrűtengelyek átmérői : 45"·2 és — 19"·5.
 17. Reggel 6 óraker Merkur megállapodik és direct mozgású lesz.
 18. Reggel 7 óraker Mars együttállásban a Holddal.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Febr. 18. Este 7 óra 8 perc 40 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; kilépés.
19. Reggel 3 óra 45 perczkor holdtölte (☾ HT.).
Este 11 óra 19 perczkor a Nap a halak (♉) jegyébe lép.
20. Este 5 óra 39 perc 46 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; kilépés.
26. Reggel 2 óra 24 perczkor π Scorpii 3·0-adrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
27. Reggel 10 óra 40 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
Este 7 óra 18 perc 18 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; kilépés.
Este 7 óra 34 perc 40 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
29. Este 10 órakor a Hold a földközélpben.
A Nap átmérője: 32' 19".9.
- Márcz. 1. Este 5 óra 14 perczkor ψ Sagittarii 4·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
A Nap átmérője: 32' 19".5.
2. Reggel 1 órakor Merkúr legnagyobb nyugoti kitérésében.
Reggel 4 órakor Merkúr együttállásban a Holddal.
Reggel 5 óra 14 perczkor újhold (☉ UH.).
5. Este 11 órakor Jupiter együttállásban a Holddal.
7. Este 2 órakor Vénusz együttállásban a Holddal.
9. Este 10 óra 52 perczkor 17 Tauri 3·8-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
Este 11 óra 1 perczkor η Tauri 4·3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
Este 11 óra 18 perczkor 20 Tauri 4·1-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
Este 11 óra 32 perczkor 23 Tauri 4·3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
10. Reggel 0 óra 4 perczkor η Tauri 3·0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
Reggel 0 óra 50 perczkor 27 Tauri 3·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
Reggel 11 órakor Merkúr aphéliumában.
11. Este 0 órakor Saturnus megállapodik és direct mozgású lesz.
Este 7 óra 49 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).

Égi tűnemények 1916-ban.

- Márc.12. Este 7 órákor a Hold a földtávolban.
 13. Reggel 9 órákor Saturnus együttállásban a Holddal.
 14. Reggel 3 órákor Mars aphéliumában.
 15. A Nap átmérője: $32' 12''.4$.
 A Saturnusgömb átmérője: $19''.1$; a gyűrűtengelyek átmérői: $43''.0$ és $— 18''.7$.
 16. Reggel 2 órákor Mars együttállásban a Holddal.
 19. Este 6 óra 43 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 20. Este 10 óra 49 perczkor a Nap a kos (♏) jegyébe lép. *Tavaszk kezdete.*
 22. Este 1 órákor Mars megállapodik és direct mozgású lesz.
 24. Reggel 4 óra 42 perczkor *b* Scorpii 4·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 26. Este 2 órákor a Hold a földközelpénben.
 Este 5 óra 39 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.)
 31. Este 5 órákor Vénusz perihéliumában.
 A Nap átmérője: $32'' 3''.5$.
- Apr. 1. Este 3 órákor Jupiter együttállásban a Nappal.
 Este 10 órákor Merkúr együttállásban a Holddal.
 A Nap átmérője: $32' 3''.0$.
 2. Este 5 óra 38 perczkor újhold (☉ UH.).
 Este 8 órákor Jupiter együttállásban a Holddal.
 6. Este 1 órákor Vénusz együttállásban a Holddal.
 8. Este 7 óra 11 perczkor 139 Tauri 4·7-rendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 9. Reggel 10 órákor Merkúr együttállásban Jupiterrel;
 Merkúr $0^\circ 24'$ czel délre áll.
 Este 3 órákor a Hold a földtávolban.
 Este 7 órákor Saturnus együttállásban a Holddal.
 10. Reggel 11 órákor Neptun megállapodik és direct mozgású lesz.
 Este 3 óra 52 perczkor első holdnegyed. (☾ EN.)
 12. Este 3 órákor Mars együttállásban a Holddal.
 14. Este 10 órákor Merkúr felső együttállásban a Nappal.
 15. A Nap átmérője: $31' 55''.4$.
 A Saturnusgömb átmérője $18''.0$; a gyűrűtengelyek átmérői: $40''.6$ és $— 17''.5$.
 17. Este 8 órákor Jupiter perihéliumában.
 18. Reggel 6 óra 24 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 20. Reggel 10 óra 28 perczkor a Nap a bika (♉) jegyébe lép.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Ápr. 21. Este 1 óraker a Hold a földközelen.
 23. Reggel 11 óraker Merkur perihéliumában.
 24. Reggel 11 óraker Vénus legnagyobb keleti kitérésében.
 Este 11 óra 55 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
 30. Este 4 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
 A Nap átmérője: 31' 47".6.
- Máj. 1. A Nap átmérője: 31' 47".1.
 2. Reggel 6 óra 45 perczkor ujhold (☉ UH.).
 3. Este 11 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
 6. Reggel 7 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
 7. Reggel 7 óraker Saturnus együttállásban a Holddal.
 Reggel 9 óraker a Hold a földtávolban.
 10. Reggel 10 óra 3 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 Este 6 óraker Mars együttállásban a Holddal.
 12. Este 5 óraker Merkur legnagyobb keleti kitérésében.
 15. A Nap átmérője: 31' 41".1.
 A Saturnusgömb átmérője: 17".2; a gyűrütengelyek átmérői: 38".8 és — 16".5.
 17. Este 3 óra 28 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 Este 9 óra 0 perczkor *b* Scorpii 4·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 10 óra 0 perczkor *A* Scorpii 4·6-odrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 11 óra 56 perczkor *π* Scorpii 3·0-odrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 18. Reggel 1 óra 37 perczkor 48 *B* Scorpió 4·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 19. Reggel 3 óra 19 percz 15 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés.
 Reggel 9 óraker a Hold a földközelen.
 20. Reggel 2 óra 28 perczkor 66 *B* Sagittarii 4·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 21. Reggel 10 óra 11 perczkor a Nap az ikrek (♊) jegyébe lép.
 24. Reggel 6 óra 33 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
 25. Reggel 3 óraker Uranus megállapodik és retrograd mozgású lesz.
 Reggel 9 óraker Merkur megállapodik és retrograd mozgású lesz.
 27. Este 8 óraker Vénus a legnagyobb fényében ragyog.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Máj. 28. Reggel 9 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
 29. Reggel 3 óra 14 percz 34 mpereczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 30. Reggel 2 óra 45 percz 44 mpereczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés.
 31. Este 8 óra 54 perczkor újhold (☉ UH.).
 A Nap átmérője : 31' 35''⁵.
- Jún. 1. Este 0 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
 A Nap átmérője : 31' 35''².
 3. Este 7 óraker Saturnus együttállásban a Holddal.
 Este 11 óraker a Hold a földtávolban.
 4. Reggel 3 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
 6. Reggel 2 óraker Merkur alsó együttállásban a Nappal.
 Reggel 11 óraker Merkur aphéliumában.
 8. Reggel 3 óraker Mars együttállásban a Holddal.
 9. Reggel 1 óra 15 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 11. Reggel 3 óra 30 percz 10 mpereczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Este 4 óraker Vénus megállapodik és retrograd mozgású lesz.
 Este 8 óra 27 perczkor 69 Virginis 4-9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 14. Este 9 óra 40 perczkor α Scorpii 1-2-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 15. Este 10 óra 58 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 A Nap átmérője : 31' 32''².
 A Saturnusgömb átmérője : 16''⁷; a gyűrűtengelyek átmérői : 37''⁷ és — 15''⁵.
 16. Este 4 óraker a Hold a földközelen.
 18. Reggel 1 óraker Merkur megállapodik és direct mozgású lesz.
 21. Este 6 óra 32 perczkor a Nap a rák (♋) jegyébe lép.
Nyár kezdete.
 22. Este 2 óra 33 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
 Este 4 óraker Vénus együttállásban Saturnussal; Vénus 0° 57'-cel délre áll.
 25. Reggel 1 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
 27. Reggel 1 óra 46 percz 51 mpereczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Reggel 3 óra 43 perczkor 17 Tauri 3-8-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Jún. 27. Reggel 3 óra 51 perczkor η Tauri 4·3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 4 óra 8 perczkor α Tauri 4·1-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 4 óra 23 perczkor β Tauri 4·3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 4 óra 54 perczkor γ Tauri 3·0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 5 óra 40 perczkor δ Tauri 3·7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
28. Este 2 óraker Merkur együttállása a Holddal.
30. Reggel 7 óraker Merkur legnagyobb nyugoti kitérésében.
 Este 0 óra 0 perczkor újhold (☉ UH.).
 Este 8 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
 A Nap átmérője : 31' 30"·7.
- Júl. 1. Reggel 2 óra 28 perc 32 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása ; belépés.
 Reggel 6 óraker a Hold a földtávolban.
 Reggel 8 óraker Saturnus együttállásban a Holddal.
 A Nap átmérője : 31' 30"·6.
3. Reggel 7 óraker a Nap a földtávolban.
 Este 9 óraker Vénus alsó együttállásban a Nappal.
4. Reggel 3 óra 40 perc 55 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása ; belépés.
6. Este 5 óraker Mars együttállásban a Holddal.
8. Este 1 óra 11 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
11. Reggel 1 óra 6 perc 44 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása ; belépés.
 Reggel 3 óra 13 perc 24 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása ; kilépés.
 Este 8 óra 36 perczkor π Scorpii 3·0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 10 óra 19 perczkor δ Scorpii 4·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
12. Este 10 óraker Saturnus együttállásban a Nappal.
13. Reggel 0 óra 3 perc 27 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása ; belépés.
15. Részleges holdfogyatkozás ; Magyarországon nem látható.
 Reggel 2 óraker a Hold a földközelpénben.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Júl. 15. Reggel 5 óra 56 perczkor holdtölte (☾ HT.).
A Nap átmérője: 31' 31".3.
A Saturnusgömb átmérője: 16".6; a gyűrűtengelyek átmérői: 37".3 és — 14".8.
17. Este 9 óra 46 perczkor ☿ Aquarii 4:3 edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
18. Este 11 óra 34 percz 38 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
20. Reggel 1 óra 57 percz 31 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés.
Reggel 8 órakor Merkúr perihéliumában.
21. Este 10 órakor Merkúr együttállásban Saturnussal; Merkúr 1° 9'-cel északra áll.
22. Reggel 0 óra 49 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.)
Reggel 4 órakor Vénusz aphéliumában.
Este 2 órakor Jupiter együttállásban a Holddal.
23. Reggel 5 óra 32 perczkor a Nap az oroszlán (♌) jegyébe lép.
25. Reggel 11 órakor Vénusz megállapodik és direct mozgású lesz.
Este 6 órakor Neptun együttállásban a Nappal.
Este 11 óra 32 percz 22 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, belépés.
26. Reggel 2 óra 9 percz 32 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
27. Reggel 3 óra 51 percz 37 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés.
Reggel 7 órakor Vénusz együttállásban a Holddal.
28. Reggel 9 órakor a Hold a földtávolban.
Reggel 11 órakor Merkúr felső együttállásban a Nappal.
28. Este 10 órakor Saturnus együttállása a Holddal.
30. Gyűrűs napfogyatkozás; Magyarországon nem látható.
Reggel 3 óra 32 perczkor újhold (☉ UH.).
Reggel 10 órakor Merkúr együttállása a Holddal.
31. A Nap átmérője: 31' 34".0.
- Aug. 1. A Nap átmérője: 31' 34".2.
2. Reggel 2 óra 7 percz 27 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
Reggel 4 óra 44 percz 16 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; kilépés.

Égi tünemények 1916-ban.

- Aug. 4. Reggel 7 órákor Mars együttállásban a Holddal.
 5. Reggel 0 óra 14 percz 21 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, belépés.
 6. Este 10 óra 22 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 9. Reggel 4 óra 42 percz 24 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Este 0 órákor Vénus legnagyobb fényében ragyog.
 10. Este 7 órákor Uranus szembenállásban a Nappal.
 12. Reggel 1 óra 8 percz 31 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Reggel 11 órákor a Hold a földközélen.
 13. Este 1 óra 17 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 15. Este 9 óra 11 percz 44 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Este 11 óra 12 percz 11 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 A Nap átmérője: 31' 38".5.
 A Saturnusgömb átmérője: 16".8; a gyűrűtengelyek átmérői: 37".8 és — 14".4.
 16. Reggel 3 óra 59 perczkor λ Piscium 4-6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 19. Reggel 1 órákor Jupiter együttállásban a Holddal.
 Reggel 4 óra 2 percz 45 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Este 11 óra 10 percz 39 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 20. Este 2 óra 9 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
 Este 10 óra 31 percz 16 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
 23. Reggel 1 óra 13 percz 25 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
 Reggel 3 óra 12 percz 39 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 Reggel 4 óra 22 perczkor 139 Tauri 4-7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 0 óra 20 perczkor a Nap a szűz (♍) jegybe lép.
 24. Este 4 órákor Vénus együttállása a Holddal.
 Este 6 órákor a Hold a földtávolban.
 25. Reggel 11 órákor Saturnus együttállásban a Holddal.
 Este 7 órákor Jupiter megállapodik és retrograd mozgású lesz.
 26. Este 11 óra 9 percz 21 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Aug. 28. Reggel 0 óra 25 perc 34 mperczkor Jupiter I. holdjének fogyatkozása; belépés.
Este 6 óra 41 perczkor újhold (☉ UH.).
30. Reggel 5 óra 14 perc 45 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
31. Reggel 2 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
A Nap átmérője: 31' 44".9.
- Szept. 1. Este 10 óraker Mars együttállásban a Holddal.
A Nap átmérője: 31' 45".4.
2. Reggel 10 óraker Merkur aphéliumában.
3. Reggel 1 óra 44 perc 3 mperczkor Jupiter II. holdjének fogyatkozása; belépés.
4. Reggel 2 óra 19 perc 56 mperczkor Jupiter I. holdjének fogyatkozása; belépés.
5. Reggel 5 óra 43 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
Este 8 óra 48 perc 35 mperczkor Jupiter I. holdjének fogyatkozása; belépés.
9. Este 3 óraker a Hold a földközélen.
Este 6 óraker Merkur legnagyobb keleti kitérésében.
10. Reggel 4 óra 18 perc 45 mperczkor Jupiter II. holdjének fogyatkozása; belépés.
11. Reggel 4 óra 14 perc 23 mperczkor Jupiter I. holdjének fogyatkozása; belépés.
Este 9 óra 47 perczkor holdtölte (☽ HT.).
12. Este 3 óraker Vénusz legnagyobb nyugoti kitérésében.
Este 10 óra 43 perc 2 mperczkor Jupiter I. holdjének fogyatkozása; belépés.
15. Reggel 9 óraker Jupiter együttállásban a Holddal.
A Nap átmérője: 31' 52".3.
A Saturnusgömb átmérője: 17".4; a gyűrűtengelyek átmérői: 39".2 és — 14".2.
16. Reggel 4 óra 22 perczkor ϵ Arietis 4.6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
17. Reggel 0 óra 40 perczkor 17 Tauri 3.8-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Reggel 1 óra 18 perczkor 23 Tauri 4.3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Reggel 1 óra 49 perczkor η Tauri 3.0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Reggel 2 óra 34 perczkor 27 Tauri 3.7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Szept. 19. Reggel 6 óra 52 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
20. Reggel 0 óra 37 percz 38 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
Este 8 óra 10 percz 51 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
21. Reggel 1 óra 58 perczkor δ Geminorum 3⁵-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Reggel 11 órakor a Hold a földtávolban.
22. Reggel 0 órakor Saturnus együttállásban a Holddal.
Este 6 órakor Merkúr megállapodik és retrográd mozgású lesz.
23. Reggel 9 órakor Vénusz együttállásban a Holddal.
Reggel 9 óra 28 perczkor a Nap a mérleg (δ) jegyébe lép. *Ősz kezdete.*
27. Reggel 2 óra 32 percz 18 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
Reggel 8 óra 50 perczkor újhold (☉ UH.).
Este 9 óra 19 percz 49 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
Este 10 óra 45 percz 39 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
Este 11 óra 13 percz 29 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; kilépés.
28. Este 1 órakor Merkúr együttállásban a Holddal.
Este 9 óra 0 percz 55 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
30. Este 1 órakor Mars együttállásban a Holddal.
A Nap átmérője: 32' 0".3.
- Okt. 1. Este 6 óra 9 perczkor 48 B. Scorpii 4⁹-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
A Nap átmérője: 32' 0".9.
4. Reggel 4 óra 27 percz 6 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
Este 0 óra 17 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
5. Reggel 1 óra 20 percz 31 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
Reggel 1 óra 21 percz 20 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
Reggel 3 óra 13 percz 58 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; kilépés.
Este 0 órakor Merkúr alsó együttállásban a Nappal.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Okt. 5. Este 10 óra 55 perc 44 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
6. Este 11 órakor Vénus együttállása α Leonissal; Vénus $0^{\circ} 39'$ -cel délre áll.
7. Reggel 0 órakor a Hold a földközelpén.
9. Este 6 óra 53 perczkor λ Piscium 4-6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
11. Reggel 6 óra 22 perc 0 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
12. Reggel 8 óra 17 perczkor holdtölte (\odot HT.).
Reggel 3 óra 55 perc 29 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
Reggel 5 óra 23 perc 35 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása; belépés.
13. Este 1 órakor Jupiter együttállásban a Holddal.
Reggel 0 óra 50 perc 40 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
Este 6 órakor Merkúr megállapodik és direct mozgású lesz.
14. Este 7 óra 19 perc 29 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
15. A Nap átmérője: $32' 8''.7$.
A Saturnusgömb átmérője: $18''.3$; a gyűrűtengelyek átmérői: $41''.1$ és $14''.5$.
16. Reggel 10 órakor Merkúr perihéliumában.
19. Reggel 2 óra 25 perczkor utolsó holdnegyed (\ominus UN.).
Reggel 6 órakor a Hold a földtávolban.
Este 0 órakor Saturnus együttállásban a Holddal.
20. Reggel 2 óra 45 perc 44 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
21. Reggel 0 órakor Merkúr legnagyobb nyugati kitérésében.
Este 9 óra 14 perc 34 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; belépés.
22. Este 7 óra 48 perc 14 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; belépés.
23. Este 3 órakor Vénus együttállásban a Holddal.
Este 6 óra 11 perczkor a Nap a skorpió ($\♏$) jegyébe lép.
24. Reggel 3 órakor Jupiter szembenállásban a Nappal.
25. Este 6 órakor Merkúr együttállásban a Holddal.
26. Reggel 7 órakor Uranus megállapodik és direct mozgású lesz.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Okt. 26. Este 9 óra 53 perczkor újhold (☾ UH.).
 29. Reggel 1 óra 20 percz 38 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 Reggel 6 órakor Mars együttállásban a Holddal.
 30. Reggel 0 óra 57 percz 22 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 Este 7 óra 49 percz 23 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása; kilépés.
 31. Este 8 órakor a Hold a földközében.
 A Nap átmérője: 32' 17".1.
- Nov. 1. A Nap átmérője: 32' 17".6.
 2. Este 7 óra 7 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 Este 7 óra 18 percz 21 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 5. Reggel 3 óra 15 percz 53 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 6. Reggel 2 óra 8 perczkor λ Piscium 4-6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Reggel 3 óra 32 percz 45 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 9 óra 44 percz 41 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 7. Este 0 órakor Neptun megállapodik és retrográd mozgású lesz.
 8. Este 3 órakor Jupiter együttállásban a Holddal.
 9. Este 4 óra 50 percz 29 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 9 óra 31 percz 16 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
 Este 9 óra 34 perczkor holdtölte (☾ HT.).
 Este 10 óra 12 perczkor ϵ Arietis 4-6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 11 óra 19 percz 13 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 10. Este 6 óra 54 perczkor 23 Tauri 4-8-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 Este 8 óra 9 perczkor 27 Tauri 3-7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
 11. Este 4 órakor Vénus perihéliumában.
 12. Reggel 5 óra 11 percz 15 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Nov. 12. Reggel 10 óraker Saturnus megállapodik és retrográd mozgású lesz.
13. Reggel 0 óra 27 perczkor 132 Tauri 5·0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Este 11 óra 40 percz 4 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
15. Este 6 óra 8 percz 59 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 9 óraker Saturnus együttállásban a Holddal.
A Nap átmérője: 32' 24"·2.
A Saturnusgömb átmérője: 19"3; a gyűrűtengelyek átmérői: 43"5 és — 15"·2.
16. Reggel 3 óraker a Hold a földtávolban.
Este 7 óra 26 percz 9 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
17. Reggel 1 óra 33 percz 9 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
Reggel 3 óra 20 percz 15 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 11 óra 17 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).
18. Reggel 4 óra 30 perczkor π Leonis 4·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
21. Reggel 1 óra 35 percz 33 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
22. Este 3 óra 13 perczkor a Nap a nyilas (♐) jegybe lép.
Este 8 óraker Vénus együttállásban a Holddal.
Este 8 óra 4 percz 29 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
23. Este 10 óra 2 percz 3 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
24. Reggel 3 óraker Merkur felső együttállásban a Nappal.
25. Reggel 10 óra 7 perczkor ujhöld (☽ UH.).
Este 0 óraker Merkur együttállásban a Holddal.
27. Reggel 1 óraker Mars együttállása a Holddal.
Este 3 óra 32 perczkor λ Sagittarii 2·9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Este 9 óraker a Hold a földközélen.
28. Reggel 3 óra 31 percz 7 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
29. Reggel 9 óraker Vénus aphéliumában.
Este 10 óra 0 percz 5 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
30. A Nap átmérője: 32' 29"·7.

Égi tűnemények 1916-ban.

- Decz. 1. Reggel 0 óra 38 percz 8 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 4 óra 28 percz 55 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
A Nap átmérője: 32' 30".0.
2. Reggel 3 óra 12 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
3. Reggel 0 óra 25 perczkor α Piscium 4-9-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
5. Este 6 órakor Jupiter együttállásban a Holddal.
6. Este 11 óra 55 percz 44 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
7. Reggel 5 óra 17 perczkor ϵ Arietis 4-6-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
8. Reggel 2 óra 15 perczkor 23 Tauri 4-3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Reggel 3 óra 30 perczkor 27 Tauri 3-7-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Este 6 óra 24 percz 35 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
9. Este 2 óra 0 perczkor holdtölte (☉ HT.).
10. Reggel 6 óra 7 perczkor 132 Tauri 5-0-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
11. Este 4 óra 32 percz 39 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
12. Reggel 1 óra 53 perczkor δ Geminorum 3-5-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
13. Reggel 3 órakor Saturnus együttállásban a Holddal.
Este 10 órakor a Hold a földtávolban.
14. Reggel 1 óra 51 percz 26 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
15. Reggel 1 óra 58 perczkor α Leonis 3-8-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, fődéssel.
Este 5 óra 43 percz 30 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
Este 7 óra 27 percz 39 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
Este 8 óra 20 percz 18 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
A Nap átmérője: 32' 33".5.
A Saturnusgömb átmérője: 20".2; a gyűrűtengelyek átmérői: 45".5 és — 16".2.
17. Este 7 óra 23 perczkor utolsó holdnegyed (☾ UN.).

Égi tűnemények 1916-ban.

- Decz. 18. Este 7 óra 9 percz 14 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
21. Este 2 órakor Jupiter megállapodik és direct mozgású lesz.
22. Reggel 4 óra 16 perczkor a Nap a bak (♈) jegyében lép. *Tél kezdete.*
 Este 0 órakor Merkur együttállásban Marssal; Merkur $1^{\circ} 10'$ -cel délre áll.
 Este 7 órakor Vénus együttállásban a Holddal.
 Este 9 óra 45 percz 35 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés.
 Este 10 óra 16 percz 3 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 11 óra 29 percz 8 mperczkor Jupiter III. holdjának fogyatkozása, kilépés.
23. Este 10 órakor Vénus együttállása β Scorpii-val; Vénus $0^{\circ} 28'$ -cel északra áll.
24. Részleges napfogyatkozás, Magyarországon nem látható.
 Este 4 óra 45 percz 2 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 9 óra 48 perczkor újhold (☉ UH.).
25. Este 9 óra 46 percz 2 mperczkor Jupiter II. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 Este 11 órakor Mars együttállása a Holddal.
26. Reggel 2 órakor a Hold a földközélen.
28. Reggel 4 órakor Merkur együttállásban a Holddal.
28. Este 9 óra 59 perczkor ☿ Aquarii 4:3-edrendű csillag conjunctiója a Holddal, földéssel.
30. Reggel 0 óra 11 percz 48 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
31. Este 1 óra 24 perczkor első holdnegyed (☾ EN.).
 Este 6 óra 40 percz 47 mperczkor Jupiter I. holdjának fogyatkozása, kilépés.
 A Nap átmérője: $32' 35''$.1.

M. TUD. AKADÉMIAI NÉVKÖNYV.

Elnökség.

Elnök: BERZEVICZY ALBERT (Berzeviczei és Kakaslomniczi), államtud. doctor, orsz. gyűl. képviselő, nyug. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a Kisfaludy-Társaság r. tagja és másodelnöke, az orsz. Szabadoktatási Tanács és az Orsz. Testnevelési Tanács elnöke, ő cs. és apost. kir. Felsője val. b. t. tanácsosa, az I. osztályú vaskoronarend tulajdonosa, a hágai állandó nemzetközi választott bíróság magyarországi tagja, a «Deutsche Shakespeare-Gesellschaft» tiszt. tagja. *Elnökké vál.* 1905. november 27., 1907. május 3., 1910. április 28. és 1913. április 24. *Tiszteleti taggá vál.* 1904. május 13., *igazgató taggá* 1904. december 11. *L. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 9. sz.*

Másodelnök: PLÓSZ SÁNDOR, az összes jogtudományok doctora, a budapesti m. k. Tudományegyetemen a polgári törvénykezési jog ny. r. és a váltó- és kereskedelmi jog jogositott tanára, a lipcei egyetemnek tiszteletbeli i. u. doctora, nyug. m. kir. igazságügyminiszter, ő cs. és apost. kir. Felsője v. b. t. tanácsosa, az I. oszt. vaskorona-rend lovagja, a Lipót-rend középkeresztese, Főrendház tagja. *Lev. taggá vál.* 1884. jún. 5., *rendes taggá* 1894. május 4., *tiszteleti taggá* 1902. május 9., *igazgató taggá* 1906. márczius 23., *másodelnökké* 1913. április 24. *Lakik Budapest, I. ker., Ménesi-út 73. sz.*

Főtitkár: HEINRICH GUSZTÁV, bölcsészetdoctor, a Főrendház tagja, cz. miniszt. tanácsos, a budapesti egyetemen a német philologia nyug. ny. r. tanára, ugyanez Egyetemnek volt

bölcsészeti dékánja és rectora, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a Budapesti Philologiai Társaság elnöke, a Magyar Paedagogiai Társaság tiszt. elnöke. *Levelező taggá vál. 1880. május 20., rendes taggá 1892. május 5., főtítkárrá 1905. márczius 27. Lakik Budapesten, V. ker., az Akadémia palotájában.*

Igazgató-tanács.

Gróf SZÉCHENYI BÉLA (Sárvár-Felsővidéki), ő cs. és apost. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa, a m. szent korona öre, a Főrendiház tagja. *Tiszt. taggá vál. 1880. május 20., igazgató taggá 1883. máj. 17. L. Budapesten, II. ker., Lánchíd-utca 10. sz. és N.-Czenken.*

SZILY KÁLMÁN (Nagy-Szigethi), a philosophia tiszt. doctora, cz. miniszt. tanácsos, a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke, a kir. József-műegyetemen az elméleti természettan és analitikai mechanika volt nyilv. r. tanára, a m. Főrendiház tagja. *Levelező taggá vál. 1865. decz. 10., rendes taggá 1873. május 21., igazgató taggá 1883. május 17. A főtítkári tisztelet viselte 1889. október 14—1905. márcz. 27. Főkönyvtárnokká kinevezte a gr. Teleki-nemzettség alapító ága 1905. április 6. Lakik Budapesten, V. ker., az Akadémia bérházában.*

Gróf DESSEWFFY AURÉL (Tarkói és Cserneki), ő cs. és apost. kir. Felsője val. b. t. tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, a m. Főrendiház tagja, a Magyar Földhitelintézet elnöke. *Igazgató taggá vál. 1883. máj. 19. L. Budapesten, VIII. ker., Horánszky-utca 16. sz.*

Gróf APPONYI SÁNDOR (Nagy-Apponyi), a m. Főrendiház tagja, ő cs. és apost. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa, kir. tárnokmester. *Igazgató taggá vál. 1888. május 2., tiszt. taggá 1905. máj. 12. L. Lengyelen, Tolnamegye, és Budapesten, VI. ker., Andrássy-út 106. sz.*

SEMSEY ANDOR, a kir. m. Természettudományi Társulat tiszteleti tagja, a szent István-rend közép-keresztese, a magyar Főrendiház tagja. *Tiszteleti taggá vál. 1882. június 1., igazgató taggá 1890. máj. 8. L. Budapesten, IV. ker., Váci-utca 61. sz.*

FRAKNÓI VILMOS, arbei címzetes püspök, szent-jobbi apát, nagyvárad kanonok, a könyvtárak és múzeumok országos főfelügyelője, az Országos Közoktatási Tanács tagja, a krakkói és belgrádi akadémiák külső, a poseni történelmi társulat, a felsőmagyarországi, a délmagyarországi, a pozsonyi és a békésmegyei Régészeti Egyesületek tiszteleti tagja. *Lev. taggá vál. 1870. május 25., rendes taggá 1873. május 21., tiszteleti taggá 1907. május 1., igazgató taggá 1892. máj. 5. A főtitkári tiszteletet viselte 1879. május 22-től 1889-ig; másod-elnök volt 1889—1892-ig. L. Budapesten, a M. Nemz. Múzeum épületében és Bécsben, III., Rudolf Altplatz 1.*

BEÖTHY ZSOLT, bölcsészetdoctor, cz. miniszteri tanácsos, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az aesthetika ny. r. tanára és e. i. rektor, a m. Főrendiház tagja, a Kisfaludy-Társaság r. tagja és elnöke, az Orsz. Tanárvizsgáló Bizottság elnöke, a Művészetért és Tudományért című díszjelvény tulajdonosa. *Lev. taggá vál. 1877. máj. 24., rendes taggá 1884. jún. 5., igazgató taggá 1893. május 12. Másod-elnök volt 1910—1913. L. Budapesten, VII. ker., Erzsébet-körút 9. sz.*

WLASSICS GYULA, a jogi és az államtudományok doctora, köz- és váltóügyvéd, a m. kir. Közigazgatási Biróság elnöke, a hatásköri biróság elnöke, a budapesti m. k. Tudományegyetemen a magyar büntetőjog és a bűnvádi perjog volt ny. r. tanára, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének és a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának elnöke, a nemzetközi Büntetőjogi Egyesület magyar csoportjának tiszteletbeli elnöke, a Magyar Jogászegylet igazgató-választmányának, a Magyar Jogászgyűlés állandó bizottságának tagja, a Nemzeti Múzeum Tanácsának, a Magyar Képzőművészeti Tanácsnak tagja, ő cs. és apost. kir. Felsége val. b. titkos tanácsosa, nyug. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a m. Főrendiház tagja, az Ausztria és Magyarország között fenálló kereskedelmi és vám-szerződés választott bizottságának kijelölt elnöke, a Lipót-rend nagykeresztese, a vaskoronarend első osztályának tulajdonosa, a román koronarend, a perzsa nap- és oroslánrend nagykeresztese, Zalaegerszeg, Veszprém, Beregszász, Sepsiszentgyörgy, Kézdi-

vásárhely, Újpest, Munkács, Rimaszombat, Békéscsaba, Szigetvár díszpolgára, számos hazai culturalis intézet és tanító-egyesület dísztagja. *Lev. taggá vál. 1886. május 6., rendes taggá 1892. máj. 5., igazgató taggá 1901. máj. 10. Másodelnök volt 1898. máj. 6-tól 1901. máj. 10-ig. L. Budapest, IV., Duna-utca 1.*

SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ (Magyar-Szögyéni és Szolga-Egyházi), nyug. cs. és kir. magyar-osztrák nagykövet, az aranygyapjas-rend lovagja, a Lipót-rend nagykeresztese, az I. oszt. vaskorona-rend lovagja, a toscanai sz. József-rend, a toscanai polg. érdem-rend nagykeresztese, a Johannita-rend tb. lovagja, a porosz vörös sasrend nagykeresztese, a porosz I. oszt. vörös sas-rendnek (gyémánt díszítménynyel), a porosz fekete sas-rendnek és az orosz fekete sas-rendnek lovagja, az olasz Móricz- és Lázár-rend nagykeresztese, az I. oszt. török Medzsidije-rend, a perzsa I. oszt. nap- és oroszlán-rend tulajdonosa, a japáni fölkelő nap-rend nagyérmének tulajdonosa, a szász Albrecht-rend, a belga Lipót-rend és a svéd észak-csillag-rend nagykeresztese, a római I. oszt. korona-rend, a szerb I. oszt. Takova-rend lovagja, a montenegrói I. oszt. Daniló-rend tulajdonosa, a szász-weimari fehér sólyom-rend és a mecklenburg-schwerini és strelitzi vend korona házi rend nagykeresztese, a tuniszi I. oszt. Nischan-Iftikar-rend tulajdonosa stb., a magyar Főrendiház tagja, ő cs. és apost. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa és kamarása. *Igazgató taggá vál. 1903. máj. 7. L. Csóron (Fehér megye).*

Báró FORSTER GYULA jogdoctör, hites ügyvéd, v. b. t. t., miniszteri tanácsos, a sz. István-rend kiskeresztes s a cs. Lipót-rend lovagkeresztés vitéze, a pápai sz. Gergely-rend nagykeresztese, a török császári Medzsidije-rend I. osztályának tulajdonosa, a porosz kir. II. oszt. vörös sasrend lovagja, a m. kir. vallás- és tanulmányi alapok felügyeletére és ellenőrzésére kinevezett bizottság elnöke, az orsz. congruatanács tagja, a Műemlékek Orsz. Bizottságának elnöke, az Országos Képzőművészeti Társulat alelnöke, a Nemz. Múzeumi Tanács, a Múzeumok és Könyvtárak Tanácsának tagja, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulatnak valamint az Orsz. Képzőművészeti Tanácsnak másodelnöke, a Szent István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja,

a Magyar Földhittel-intézet ny. igazgatója. *Tiszteleti taggá vál. 1899. május 5., igazgató taggá 1904. máj. 13. Lakik Budapest, II. ker., Lánczhíd-utca 4. sz.*

PAUER IMRE, sz. m. és bölcsészetdoctor, miniszteri tanácsos, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen a philosophia ny. rendes s a paedagogia jogositott tanára, a bölcsészeti kar volt dékánja és prodékánja, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló-bizottság tagja, az Orsz. Közoktatási Tanács előadó tanácsosa, a Középisk. Tanárképző-intézet Tanácsának tagja, az Országos Tanítóképző-intézeti Tanárvizsgáló Bizottság elnöke, a Tanítóképző-tanárok Egyesületének tiszt. tagja. *Lev. taggá vál. 1874. május 28., rendes taggá 1889. május 3., igazgató taggá 1905. május 12. tiszt. taggá 1914. május 7., osztálytitkár volt 1890—1914. L. Váczon.*

JÓZSEF FŐHERCZEG, aranygyapjas vitéz, az I. oszt. hadiékítményes Vaskorona-rend lovagja, a katonai érdemkereszt, a katonai érdemérem, a jubileumi katonai bronz emlékérem és emlékkereszt tulajdonosa, a toscanai nagyhercegi Sz. József-rend nagykeresztese, a porosz kir. fekete-sasrend és a porosz kir. I. oszt. vörössasrend lovagja, a perzsa sah gyémántos arczkép diszjelvényének tulajdonosa, a bajor kir. Sz. Hubert-rend lovagja, a bolgár Sándor-rend nagykeresztese, lovassági tábornok és a cs. és kir. 7. hadtest parancsnoka, a 15. sz. dragonyos-ezred tulajdonosa, a porosz kir. 14-ik (második hannoveri) ulánus-ezred főnöke. *Igazgató taggá vál. 1906. január 21. Lakik Budapest, I. ker., Szent-Györgytér, Főhercegi palota.*

Báró EÖTVÖS LORÁND (Vásáros-Naményi), bölcsészetdoctor, a budapesti kir. magy. Tudományegyetemen a természet-tan ny. r. tanára, ő cs. és apost. kir. Felsege v. b. t. tanácsosa, a Ferencz József-rend nagykeresztese, a porosz kir. akadémia levelező tagja, a Magyar Irók Segélyegyesületének elnöke. *Elnök volt 1889. május 3—1905. okt. 5. Levelező taggá vál. 1873. május 21., rendes taggá 1883. május 17., igazgató taggá 1906. márcz. 23. Lak. Budapest, VIII. ker., Eszterházy-utca 7.*

Gróf APPONYI ALBERT (Nagy-Apponyi), volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, ő cs. és apost. kir. Felsege v. b. titkos tanácsosa, a Kisfaludy-Társaság rendes tagja, országgy.

képviselő. *Tiszteleti taggá vál. 1898. május 6., igazgató taggá 1908. február 13. Lakik Budapesten, I. ker., Werbőczy-utca 17.*

ENTZ GÉZA dr. (mezőkomáromi), a budapesti kir. m. Tud. egyetemen az állattan és összehasonlító boncztan nyug. nyilv. r. tanára, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, m. kir. udv. tanácsos. *Lev. taggá vál. 1883. május 17., rendes taggá 1890. május 8., igazgató taggá 1909. április 29. L. Budapesten, VIII. ker., Tisza Kálmán-tér 10. sz.*

GOLDZIHHER IGNÁCZ, philos. doctor, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti egyetemen a sémi philologia ny. r. tanára, a budapesti izr. hitközség nyug. titkára, a cambridge-i egyetemen tiszt. Doctor Literarum, az aberdeeni egyetemen tiszt. Doctor of Laws; a Budapesti Philologiai Társaság, az angol Royal Asiatic Society, az American Oriental Society, a Deutsche Morgenländische Gesellschaft, az Institut Egyptien, a helsingforsi Finn-ugor társaság és a kalkuttai Asiatic Society, a stockholmi Vallástörténeti Társaság tiszteleti tagja, a kopenhágai kir. tud. akad. rendes, a londoni British Academy, a szentpétervári cs. akadémia, az amsterdami kir. tudományos akadémia, a porosz kir. tud. akadémia, a göttingai kön. Gesellschaft der Wissenschaften lev. tagja, a hágai Koninklijk Instituut voor Nederlandsch-Indië és a párizsi Societé Asiatique, a Jewish Historical Society of England külföldi tagja, a VIII. Nemzetközi Orientalista Congressus (1889) nagy arany érmének tulajdonosa, a Magy. Néprajzi Társaság, a Verein zur Erforschung Palæstinas (Lipce) választm. tagja, a Congrès international d'Histoire des Religions és a Nemzetközi Orientalista Congressus állandó központi bizottságainak tagja, s ez utóbbinak több ízben volt osztályelnöke. *Lev. taggá vál. 1876. jún. 8., rendes taggá 1892. máj. 5., igazgató-taggá 1911. április 27. L. Budapesten, VII., Holló-utca 4.*

Báró HORNIG KÁROLY, bibornok, veszprémi püspök, val. belső titkos tanácsos. *Igazgató taggá választatott 1912. december 9. L. Veszprémben.*

Gróf ANDRÁSSY GYULA (Csik-szent-királyi és Krasznahorkai), ő cs. és apost. kir. Felseje v. belső titkos tanácsosa, volt

m. kir. belügyminiszter, orsz. képviselő. *Lev. taggá vál. 1898. május 6., rendes taggá 1904. május 13., az Igazgató-Tanács tagjává 1913. április 24. Lakik Budapesten, II. ker., Fő-utca 17. sz.*

Herczeg ESTERHÁZY MIKLÓS az aranygyapjas-rend lovagja, főpohárnokmester, v. b. t. t., cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag, a magyar vallás- és tanulmányi alapokra felügyelő időleges bíró, a Műemlékek Orsz. Bizottságának tagja, a Julián-Egyesület vál. tagja. *Igazgató taggá vál. 1914. január 16. Lakik Budapesten, I. Tárnok-utca 9—13. sz.*

WEKERLE SÁNDOR, a Szent István-rend és a Lipót-rend nagykeresztese, az I. osztályú vaskorona-rend tulajdonosa, v. b. t. t., nyug. m. kir. miniszerelnök, a Szabad Lyceum tiszt. elnöke. *Igazgató taggá vál. 1914. január 16. Lakik Budapesten I. Űri-utca 52. sz.*

CONCHA GYŐZŐ, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a politika ny. r. tanára és a jog- és államtudományi kar e. i. dékánja, m. kir. udvari tanácsos, a Főrendiház tagja. *Lev. taggá vál. 1886. május 6., rendes taggá 1900. május 4., osztályelnökké 1913. ápr. 23. Igazgató taggá 1914. máj. 6. Lakik Budapesten, VIII. Múzeum-utca 19. szám.*

CSERNOCH JÁNOS, val. b. t. t., bibornok, hercegprimás, a magyar országgyűlés főrendiházának tagja. *Igazgató taggá választott 1915. október 8. Lakik Esztergomban és Budapesten I., Űri-utca 62. szám.*

Herczeg BATHYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ, orvos-tudor, főrendiházi örökös tag, cs. és kir. kamarás. *Igazgató taggá választott 1915. október 8. Lakik Köpcsényben (Moson megye).*

Gróf KÁROLYI GYULA, főrendiházi örökös tag, cs. és kir. kamarás. *Igazgató taggá választott 1915. október 8. Lakik Budapesten VIII., Reviczky-utca 6. szám.*

I. Nyelv- és széptudományi osztály.

Elnök:

GOLDZIHHER IGNÁCZ. (L. Igazgató-tanács.) *Osztályelnökké vál. 1905. május 9.*

Titkár:

SZINNYEI JÓZSEF bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen az urál-altaji összehasonlító nyelvészet ny. r. tanára, a bölcsészettudományi karnak volt dékánja és két ízben prodékánja, a Modern Phil. Seminarium igazgatója, a Középiskolai Tanárképző Intézet vezetőtanára, a bpesti Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság és az Orsz. Tanítóképző-intézeti Tanárvizsgáló Bizottság tagja, az Orsz. Felső Nép- és Polgáriskolai Tanító és Tanítónő-vizsgáló Bizottság elnöke, a két Apponyi-kollégium miniszteri biztosa, volt kolozsvári egyetemi tanár és az ottani bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karnak volt dékánja és prodékánja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság alelnöke, a helsingforsi Finn Irodalmi Társaság (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura) levelező és az ugyanottani Finnugor Társaság (Suomalais-ugrilainen Seura) és a Budapesti Philologiai Társaság tiszt. tagja, a M. Néprajzi Társaság és a Felső-oktatásügyi Egyesület választmányi tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság r. tagja, a Szent István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja, az Akadémia Nyelvtudományi Bizottságának elnöke és több más állandó bizottságának tagja, a Nyelvtudományi Közlemények szerkesztője. *Lev. taggá vál. 1884. június 5., rendes taggá 1896. május 15., osztálytitkárrá 1906. márcz. 20. L. Budapesten, II. ker., Bimbó-utca 24. sz.*

Tiszteleti tagok:

Gr. APPONYI SÁNDOR. (L. Igazgató-tanács.)

PONORI THEWREWK EMIL, bölcsészetdoctor, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a classica-philológiának nyug. nyelv. r. tanára, a Classica-philologiai Seminarium s a Görög Philologiai Múzeum volt igazgatója, a Budapesti Phil. Társaságnak tiszteleti elnöke, a Kisfaludy-Társaságnak, a firenzei Società Italiana per la diffusione e l'incoraggiamento dei studi classici-nak, az angolországi «Gypsy Lore Society»-nak, a Magyar Nyelvtudományi Társaságnak, a Magyar Philosophiai Társaságnak rendes, a «Berliner Gesellschaft für

das Studium der neueren Sprachen» levelező, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek s a bajai önképzőkörnek tiszteletbeli, a budapesti egyet. bölcsészethallgatók segítőegyesületének, az egyet. kórházegyesületnek, valamint az Egyetemi Körnek dísztagja, a Délmagyarországi Magy. Közműv.-Egyesület budapesti osztályának örökös rendes tagja, a Magyar Pädagogiai Társaságnak, a M. Kir. Term.-tudományi Társulatnak, a Magyar Néprajzi Társaságnak, a Magyar Zeneművelő Társaságnak, a Műbarátok Körének rendes tagja, az Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottságnak tagja, a Középiskolai Tanárképző Intézetnek volt tanára és tanácstagja, a bölcsészettudományi karnak volt jegyzője, két ízben volt dékánja és prodekanja, a Tudomány-Egyetemnek volt rektora és prorektora. *Levelező taggá vál. 1872. május 24., rendes taggá 1884. június 5., tiszteleti taggá 1906. márcz. 23. L. Budapesten, I. ker., Lovas-út 18. sz.*

LÉVAY JÓZSEF, tiszt. bölcsészettudományi doktor, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a vaskorona-rend lovagja, a Szent István-rend kiskeresztjének tulajdonosa, Borsod megye volt alispánja. *Lev. taggá vál. 1863. január 12., rendes taggá 1883. május 17., tisz. taggá 1906. márcz. 22. L. Miskolczon.*

RÁKOSI JENŐ, a magyar Főrendiház tagja, a Kisfaludy-Társaság rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1892. május 5., tiszteleti taggá 1909. ápr. 29. Lakik Budapesten, I. ker., Lisznyai-utca 11. szám*

BENCZÚR GYULA, Nyiregyháza diszpolgára, tiszteletbeli bölcsészettudományi doktor, festőművész, a m. kir. I. festészeti mesteriskola igazgató-tanára, főrendiházi tag, a «Pro litteris et artibus» érem, Szent István kiskereszt, Ferencz József lovagkereszt tulajdonosa, a Petőfi-Társaság, Képzőművészeti-Egyesület, Nemzeti Szalon, Szegedi Képzőművészeti-Egyesület, müncheni Künstler-Verein és különféle külföldi egyesületek tiszteletbeli tagja, különféle kiállítások aranyérmeinek és elismerő okmányainak birtokosa. *Vál. 1910. április 28. L. Budapesten, VI. ker., Lendvay-utca 15. szám.*

Gróf ZICHY GÉZA, v. b. t. t., cs. és kir. kamarás, a magyar Főrendiház tagja, a Ferencz József-rend nagykeresztese,

a Lipót-rend vitéze, a német koronarend középkeresztese, az olasz vaskoronarend, a badeni Zähringi-Oroszlán-rend, az orosz Szent Anna-rend, a dán Danebrog, a svéd Wasa-rend és a nassauai Adolf-rend középkeresztese, a Kisfaludy-Társaság és a Petőfi-Társaság tagja, a Nemzeti Zenede elnöke, az Országos Dalárszövetség örökös díszelnöke, több belföldi és külföldi zeneintézet díszelnöke, védnöke és dísztagja. *Vdl. 1911. április 27. L. Budapesten, VII. ker., Pálma-utca 6. sz.*

HERCZEG FERENCZ, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság r. tagja s az utóbbinak elnöke, orsz. képviselő. *Lev. taggá vál. 1899. máj. 5., rendes taggá 1910. ápr. 28., tiszteleti taggá vál. 1914. máj. 7. L. Budapesten, I. ker., Hidegkúti-út 53. sz.*

Rendes tagok:

SZILÁDY ÁRON, ref. lelkész, a Kisfaludy-Társaság r. tagja. *Lev. taggá vál. 1861. december 20., rendes taggá 1876. jún. 8. L. Kiskunhalason és Budapesten, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 7.*

BEÖTHY ZSOLT. (L. Igazgató-tanács.)

GOLDZIHER IGNÁCZ. (L. Igazgató-tanács.)

HEINRICH GUSZTÁV. (L. Elnökség.)

SIMONYI ZSIGMOND, a philosophia doctora, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a magyar nyelvtudomány ny. rendes tanára, a Modern Philologiai Seminarium és a Középiszkolai Tanárképző-Intézet tanára, a budapesti Középiszkolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja; a Finn Irodalmi Társaság levelező s a helsingforsi Finnugor Társaság tisztt. tagja, a Philologiai Társaság választmányi s a Dugonics-társaság tiszteletbeli tagja, a Nyelvtudományi Bizottság előadója, a Magyar Nyelvőr szerkesztője. *Lev. taggá vál. 1879. máj. 22., rendes taggá 1893. máj. 12. L. Budapesten, IV. ker., Ferencz József-rakpart 27.*

SZINNYEI JÓZSEF. (L. Osztálytitkár.)

PECZ VILMOS, bölcsészettudományi doktor, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a classica-philologia ny. r. tanára, az athéni egyetem tiszteleti doctora. *Lev. taggá vál. 1887. május 16.,*

rendes taggá 1902. május 9. L. Budapesten, VII. ker., Damjanich-utca 25a. sz.

ASBÓTH OSZKÁR, bölcsészetdoctör, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a szláv nyelvek ny. r. tanára és a bölcsészeti kar volt dékánja, a Finnugor Társaság, a sz.-pétervári és a zágrábi akadémia lev. tagja, a szerb «Matica» tiszteletbeli tagja. *Lev. taggá választott 1892. május 5., rendes taggá 1907. május 3. Lakik Budapesten, II. ker., Bimbó-utca 28. sz.*

PASTEINER GYULA, bölcsészetdoctör, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a műtörténelem ny. r. tanára. *Lev. taggá vál. 1890. május 8., rendes taggá 1907. május 3. L. Budapesten, IV. ker., Királyi Pál-utca 8. sz.*

BERCZIK ÁRPÁD (Jászói), nyug. miniszteri tanácsos, a cs. Lipót-rend lovagkeresztese, a m. kir. Szent István jeles rend vitéze, a harmadosztályú vaskorona-rend lovagja, a Kisfaludy-Társaság rendes és a Petöfi-Társaság tiszteleti tagja. *Lev. taggá vál. 1888. május 4., rendes taggá 1907. május 3. Lakik Budapesten, VIII. ker., Reviczky-utca 3. sz.*

HEGEDŰS ISTVÁN, bölcsészetdoctör, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a classica-philologia ny. r. tanára és a bölcsészeti kar volt dékánja, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, az arezzo-i Petrarca-Akadémia tiszt. tagja. *Lev. taggá vál. 1896. május 15., rendes taggá 1910. április 28. Lakik Budapesten, I. ker., Jolán-utca 12. szám.*

NÉMETHY GÉZA, doctor philosophiæ, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a classica-philologia nyilvános rendes tanára, a mantuai Accademia Virgiliana lev. tagja. *Lev. taggá vál. 1893. május 12., rendes taggá 1910. április 28. L. Budapesten, IX. ker., Ferencz-körút 4. sz.*

MUNKÁCSI BERNÁT, bölcsészetdoctör, képesített középiskolai tanár, a pesti izraelita hitközség tanfelügyelője, a helsingforsi Finnugor Társaság levelező tagja, a Magyar Néprajzi Társaság tiszt. tagja, a Nemzetközi Közép- és Kelet-ázsiai Társaság magyar bizottságának titkára, a Keleti Szemle (Revue Orientale) szerkesztője. *Lev. taggá vál. 1890. május 8., rendes taggá 1910. ápr. 28. L. Budapesten, VI., Szondy-utca 9. sz.*

BADICS FERENCZ, bölcsészetdoctor, kir. tanácsos, a Budapest-vidéki tankerület kir. főigazgatója, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, az Orsz. Közoktatási Tanács, az Orsz. Középiskolais az Orsz. Rajztanárvizsgáló Bizottság tagja, a M. Irodalom-történeti Társaság és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület választmányi, a Magyar Paedagogiai Társaság rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1894. máj. 4., rendes taggá 1910. április 28. Lakik Budapesten, VIII. ker., Múzeum-utca 19. sz.*

BAYER JÓZSEF, tiszt. bölcsészetdoctor, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, Baja város díszpolgára, nyug. főgymnasiumi tanár. *Lev. taggá vál. 1899. május 5., rendes taggá 1911. április 27. Lakik Budapesten, II. ker., Török-utca 4. sz.*

JÁNOSI BÉLA, bölcsészetdoctor, budapesti áll. főreáliskolai rendes tanár, cz. középiskolai igazgató. *Lev. taggá vál. 1902. május 9., rendes taggá 1915. május 5. L. Budapesten, II. ker., Heltai Ferencz-utca 28. sz.*

Levelező tagok:

BÁNÓCZI JÓZSEF, a philosophia doctora, cz. rendk. egyetemi tanár, az országos izr. tanítóképző igazgatója. *Vál. 1879. május 22. L. Budapesten, VIII. ker., Tavaszmező-utca 10. sz.*

Gróf ZICHY ÁGOST (Vásonkői), jogdoctor, ő cs. és apost. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa. *Vál. 1880. május 20. L. Budapesten, IV. ker., Reáltanoda-utca 8. sz.*

BOGISICH MIHÁLY, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pristinai v. püspök, sz. Pálról nevezett herpályi prépost, esztergomi kanonok, apostoli főjegyző, pápai praelatus, a Szent István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen az általános és egyházi zenetörténet volt magántanára, a bpesti II. ker. állami Tanítónői és Nevelőnői Képzőintézetnél igazgató-tanácsos, főegyházmegyei könyvbíró, a középiskolai hittanári vizsgáló bizottság tagja; a bolgár polgári érdemrend esillaggal díszített középkeresztese, a Győri Enek- és Zeneegylet tiszteleti tagja, a Budai Zenekör örökös díszelnöke, a Budapesti Nemzeti Zenede alapító és választmányi tagja, az orsz. magyar Czeccilia-egyesület elnöke, az esztergomi Erzsé-

bet jótékony-egyesület elnöke. *Vdl. 1880. május 20. Lakik Esztergomban.*

LEHR ALBERT, nyug. főgymnasiumi tanár. *Vdl. 1882. június 1. L. Budapesten, X. ker., Szabóky-utca 62. sz.*

CSENGERI JÁNOS, bölcsészetdoctör, a kolozsvári Ferencz-József Tudomány-Egyetemen a classica-philologia nyilv. rendes tanára, az ókori művészettörténelem előadásával megbízott tanár; a Tanárképző-Intézet tanára és az Orsz. Tanárvizsgáló-Bizottság elnöke, a Magyar Pædagogiai Társaság rendes, a Philologiai Társaság és a Nyelvtudományi Társaság választmányi tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság és az Orsz. Irodalmi és Köz-művelődési Szövetség alelnöke, a Kisfaludy-Társaság rendes tagja, a németországi Gymnasialverein tagja. *Vdl. 1892. máj. 5. L. Kolozsvárt.*

KÚNOS IGNACZ, bölcsészetdoctör, a budapesti kir. m. Tud.-Egyetemen a török nyelv és irodalom magántanára, a m. kir. Keleti Kereskedelmi Akadémia igazgatója, a Nemzetközi Közép-és Keletázsiai Társaság magyar bizottságának alelnöke, az Orsz. Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács tagja, a III. oszt. vas-koronarend lovagja, a török Medzsidije-rend III. osztályának és a Nišan-i Imtíjaznak birtokosa, a Keleti Szemle társszerkesztője. *Vdl. 1893. máj. 12. L. Budapesten, VIII., Eszterházy-utca 1/B.*

PETZ GEDEON, dr. philosophiæ, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a német nyelvészet nyilv. r. tanára és e. i. bölcsészeti dékán, az egyetemi Modern Philologiai Seminarium vezető tanára, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a m. kir. Középisk. Tanárképzőintézet Igazgatója, a Budapesti Philologiai Társaság választm. tagja, az ág. h. evang. egyetemes tanügyi bizottság tagja, a berlini Gesellschaft für deutsche Philologie tagja. *Vdl. 1895. május 10. L. Budapesten, I. ker., Úri-utca 42. sz.*

NÉGYESY LÁSZLÓ, bölcsészetdoctör a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a magyar irodalomtörténet ny. r. tanára, a Kisfaludy-Társaság r. tagja. az Orsz. Középiskolai Tanár-egyesület elnöke. *Vdl. 1896. május 15. L. Budapesten, VIII. ker., Sándor-tér 4. szám.*

RIEDL FRIGYES, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a magyar irodalomtörténet ny. r. tanára, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, az akadémiai Könyvkiadó Bizottság tagja, a Budapesti Philologiai Társaság tiszt. tagja. *Vál. 1896. május 15. L. Budapest, VI., Andrássy-út 82. sz.*

ZOLNAI GYULA, bölcsészetdoctor, a kolozsvári Ferencz József Tudomány-Egyetemen a magyar nyelvtudomány és a finnugor összehasonlító nyelvészet ny. r. tanára és a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karnak volt dékánja és prodékánja, a kolozsvári Középiskolai Tanárképző Intézet tanára, az Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Magyar Nyelvtudományi és Magyar Néprajzi Társaságnak alapító és választmányi tagja, az Akadémia Nyelvtudományi és Szótári Bizottságának tagja, a helsinki Finnugor Társaság (Suomalais-ugrilainen Seura) lev. tagja. *Vál. 1897. május 6. L. Kolozsvárt, Honvéd-utca 36. sz.*

GYOMLAY GYULA, a philosophia doctora, a báró Eötvös József-Collegiumnak görög szakvezető tanára, a budapesti Tudomány-Egyetemen az ó-görög philologia magántanára, a budapesti Középiskolai Tanárképző-Intézetben görög szakcorrepetitor, az Orsz. Közoktatási Tanács és az Orsz. Gyorsíró Tanács tagja, a gyorsírás-tanítókat vizsgáló bizottság tagja, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság választmányi, a Magyar Pädagogiai Társaság és a Budapesti Philologiai Társaság rendes tagja. *Vál. 1898. máj. 6. Lakik Budapesten, VIII. ker., Aggteleki-utca 8. sz.*

ENDRŐDI SÁNDOR, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság r. tagja s az utóbbinak alelnöke, a Képviselőház naplószerkesztője. *Vál. 1899. május 5. L. Budapesten, II. ker., Binbó-utca 32. sz.*

KOZMA ANDOR, a Kisfaludy-Társaság r. tagja és másodtitkára, országgyűlési képviselő. *Vál. 1901. május 10. L. Budapest, I. ker., Szent-Gellért-tér 3. szám.*

MELICH JÁNOS, a philosophia doctora, igazgató-őr a M. Nemz. Múzeum könyvtárában, cz. ny. rk. egyetemi tanár, a magyar nyelvtudomány magántanára a budapesti kir. Tudo-

mány-Egyetemen, a helsinki Suomalais-ugrilainen Seura 1. tagja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, a Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Néprajzi Társaság választmányi tagja. *Vál. 1902. máj. 9. L. Budapest, VIII., Baross-utca 77. sz.*

HARASZTI GYULA, bölcsészetdoctor, a budapesti m. kir. Tudomány-Egyetemen a francia nyelv és irodalom nyilv. rendes tanára, az Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló-Bizottság tagja, a Középiskolai Tanárképző Intézet tanára, a Budapesti Philologiai Társaság választmányi, a Kisfaludy-Társaság és az Erdélyi Irodalmi Társaság rendes tagja. *Vál. 1903. május 8. Lakik Budapest, I. ker., Alma-utca 6. sz.*

GOMBOCZ ZOLTÁN, bölcsészetdoctor, a kolozsvári Ferencz József Tudomány-Egyetemen az urál-altaji nyelvészet ny. r. tanára, a helsingforsi Suomalais-ugrilainen Seura 1. tagja. *Vál. 1905. máj. 12. L. Kolozsvárt.*

FERENCZI ZOLTÁN, középiskolai oklev. tanár, bölcsészetdoctor, cz. ny. rk. egyetemi tanár, a Petőfi-Társaságnak s a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Szövetségének alelnöke, a Kisfaludy-Társaság, Erdélyi Irod. Társaság, a M. Tud. Akadémia irodalomtörténeti és Kazinczy-bizottságának, a Történelmi Társulatnak, a Philologiai társaságnak és választmányának, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének és Tanácsának tagja, a temesvári Arany János-társaságnak tiszteleti tagja, a kolozsvári Ferencz József Tudomány-Egyetem könyvtárának volt s a budapesti m. kir. egyetemi könyvtár jelenlegi igazgatója. *Vál. 1905. május 12. Lakik Budapest, az egyetemi könyvtár épületében.*

DÉZSI LAJOS, bölcsészetdoctor, a kolozsvári Ferencz József Tudomány-Egyetemen a magyar irodalomtörténet ny. r. tanára, a kolozsvári Középiskolai Tanárképző Intézet és Tanárvizsgáló-Bizottság tagja, a M. T. Akadémia Irodalomtörténeti Bizottságának tagja, a Budapesti Philologiai Társaság, Magyar Nyelvtudományi Társaság, Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányi tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság rendes tagja. *Vál. 1906. márcs. 23. Lakik Kolozsvárt.*

KÉGL SÁNDOR, bölcsészettudor, cz. egyet. ny. rk. tanár, a budapesti Tudomány-Egyetemen a perzsa philologia magántanára. *Vál. 1906. márcz. 23. L. Szent-Királyon, u. p. Laczháza.*

VÁRI REZSŐ, bölcsészettudor, a budapesti Tudomány-Egyetemen a classica-philologia bevezető és segéddisciplináinak magántanára, egyetemi cz. nyilv. rk. tanár, a római Magyar Történeti Intézet titkára és hely. igazgatója, az Orsz. Középkolai Tanárvizsgáló-Bizottság, a Felső-iskolai Egyesület és a Philosophiai Társaság tagja, a budapesti Középkolai Tanárképző-intézetnek szakrepetitora, a Bpesti Philol. Társ. választm. tagja. *Vál. 1906. márcz. 23. Lakik Budapesten, I. ker., Istenhegyi-út 4. szám és Rómában.*

VÁCZY JÁNOS, bölcsészettudor, budapesti áll. főgymn. tanár, a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányi és a Budapesti Philologiai Társaság választmányi tagja. *Vál. 1908. április 30. L. Budapesten, II. ker., Szemlőhegy-utca 13. sz.*

SZABOLCSKA MIHÁLY, ref. lelkész, a Petőfi-Társaság tiszteleti tagja, a Kisfaludy-Társaság rendes tagja, a temesvári Arany János-Társaság elnöke. *Vál. 1908. ápr. 30. L. Temesvárt.*

TOLNAI VILMOS, bölcsészettudor, az Erzsébet-Nőiskola áll. polg. iskolai Tanfőnök-képző-Intézetének tanára, a M. T. Akadémia Szótári Bizottságának előadója és Nyelvtudományi Bizottságának tagja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, a Néprajzi Társaság választmányi tagja, a Budapesti Philologiai Társaság rendes tagja. *Vál. 1908. április 30. L. Budapesten, VII., Damjanich-utca 44. sz.*

PÁPAY JÓZSEF, tiszt. bölcsészettudor, a debreczeni Tudomány-Egyetemen a magyar nyelvtudomány és a finnugor összehasonlító nyelvészet ny. r. tanára; az egyetem volt prorectora, a M. T. Akadémia nyelvtudományi bizottságának tagja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság és Magyar Néprajzi Társaság 1908. tagja, a helsingforsi Finnugor Társaság lev. tagja. *Vál. 1908. április 30. L. Debreczenben, Péterfia-utca 31. sz.*

CSÁSZÁR ELEMÉR, bölcsészettudor, a Tanárképző-Intézet gyakorló főgymnasiumának r. tanára, a budapesti kir. magyar Tudomány-Egyetemen a magyar irodalomtörténet magán-

tanára, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a Budapesti Philologiai Társaság és az Irodalomtörténeti Társaság választmányának, a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányának tagja, az Irodalomtörténeti Közlemények szerkesztője. *Vdl. 1909. ápr. 29. Lakik Budapesten, I. ker., Pauler-utca 4. sz.*

VOINOVICH GÉZA, bölcsészet-doctor, egyetemi magántanár, a Budapesti Szemle szerkesztője. *Vdl. 1910. ápr. 28. L. Budapesten, I., Ménesi-út 23. sz. és Felső Alapon (Fejér m.)*

BLEYER JAKAB, bölcsészetdocteur, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a német irodalomtörténet ny. r. tanára, a Budapesti Philologiai Társaság választmányának, a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányának tagja. *Vdl. 1910. ápr. 28. L. Budapesten, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4. sz.*

GÁRDONYI GÉZA, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság rendes, a Reale Academia la Stella d'Italia tagja. *Vdl. 1910. ápr. 28. L. Egerben.*

SCHMIDT JÓZSEF, az indogermán összehasonlító nyelv-tudomány ny. r. tanára a budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetemen. *Vdl. 1911. április 27. L. Budapesten, VIII. ker., Mátyás-tér 5/b.*

LÁNG NÁNDOR, bölcsészetdocteur, a debreczeni Tudomány-egyetemen a classica philologia ny. r. tanára, a Tanárképző-Intézet gyakorló főgymnasiumának volt r. tanára, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a görög archaeologia magántanára, a Budapesti Philologiai Társaság választmányának, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat igazgató-választmányának tagja. *Vdl. 1911. ápr. 27. L. Debreczenben.*

VIKÁR BÉLA, orsz.-gyűlési gyorsíró-revisor, a Keleti Keresk. Akadémia tanára, az Országos Néptanulmányi Egyesület elnöke, a helsinki (helsingforsi) Finn Irodalmi Társaság és a Finnugor Társaság lev. tagja, a Magy. Néprajzi és a Magy. Nyelvtud. Társaság vál. tagja, a Budapesti Phil. Társ. alapító tagja, a Borsodvármegyei Közművelődési és Muzeum-egyesület s a Fehérmegyei Közműv.-egyesület tb. tagja, az Orsz. Magy. Gyorsíró-egyesület tb., jelenleg működő elnöke és alapító tagja, az Orsz. Gyorsíró-Tanács előadója, a M. A. C.

és több más egyesületnek alapító és r. tagja. *Vál. 1911. április 27. L. Budapest, VIII. ker., Sándor-tér 3.*

BÓDISS JUSZTIN JÁNOS, bölcsészetdoctor, szt. benedekrendi áldozópap s tanárképző tanár a pannonhalmi főiskolán, a budapesti Orsz. Középisk. Tanárvizsg. bizottság tagja, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület tiszteleti tagja, a Szt. István-Társulat irodalmi és tudományos osztályának rendes, a Philologiai-Társaság választm. s a győri Kisfaludy-Körnek rendes tagja. *Vál. 1911. április 27. L. Pannonnalmán, Győr m.*

PEKÁR GYULA, jogtudományi doctor, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság r. tagja, országgyűlési képviselő és az olasz korona-rend (Corona d'Italia) tisztje. *Vál. 1911. április 27. L. Budapest, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 32. sz.*

AMBRUS ZOLTÁN, a Kisfaludy- és a Petőfi-Társaság rendes tagja. *Vál. 1911. április 27. L. Budapest, VIII. ker., József-körút 87. sz.*

DIVALD KORNÉL, műtörténetirő, a Műemlékek Országos Bizottságának tagja, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének régészeti szakmegbízottja, a Szent István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja. *Vál. 1911. április 27. L. Budapest, I. ker., Budafoki-út 5.*

HORVÁTH CYRILL, bölcsészetdoctor, okleveles középiskolai tanár, a budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a régi magyar irodalom történetének magántanára, a budapesti VIII. ker. községi főreáliskola igazgatója. *Vál. 1912. május 2. L. Budapest, VIII. Horánszky-utca 11. sz.*

DARKÓ JENŐ, bölcsészetdoctor, okleveles középisk. tanár, a debreczeni Tud.-Egyetemen a classica philologia ny. r. tanára, a budapesti Tud.-Egyetemen a közép- és újjörög philologia m. tanára, a Budapesti Philologiai Társaság és a debreczeni Csokonai-Kör választmányi tagja. *Vál. 1913. április 24. L. Debreczenben, Péterfia-utca 69.*

VISZOTA GYULA, bölcsészetdoctor, a budapesti X. ker. kőbányai áll. főgymnasium igazgatója, a Magy. Nyelvtudományi Társaság és a Magy. Irodalomtörténeti Társaság választmányának tagja, a Szent István-Társulat tud. és irod. osztá-

lyának tagja, a Kath. Tanáregylet igazgatóságának tagja. *Vál. 1913. április 24-én. Lakik Budapesten, X. ker., Belső Jászberényi-u. 32. sz.*

SZINNYEI FERENCZ, bölcsészetdoctor, a budapesti m. kir. állami felső ipariskola r. tanára, a budapesti Tudomány-Egyetemen a magyar irodalomtörténet magántanára, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság választmányi tagja. *Vál. 1914. május 9. L. Budapesten II., Lánchíd-utca 6. sz.*

Külső tagok :

BUTLER DUNDAS EDE, a British Museum volt tisztviselője, a Kisfaludy-Társaság l. tagja. *Vál. 1881. május 19. L. Londonban.*

GENETZ ARVID, nyug. szenátor, volt egyetemi tanár *Vál. 1884. június 5. L. Helsingforsban.*

JONES W. HENRIK, angol író. *Vál. 1886. május 6. L. Mumby Vicarage, Alford, Lincolnshire.*

RADLOFF VILMOS, a szentpétervári császári tudományos akadémia tagja. *Vál. 1888. május 4. L. Szent-Pétervárt.*

SCHUCHARDT HUGÓ, udvari tanácsos, nyug. egyet. tanár. *Vál. 1889. május 3. L. Grácban.*

MAHÉSACHANDRA NYAYARATNA, a sanscrit collegium igazgató-tanára. *Vál. 1889. május 3. L. Calcuttában.*

SETÄLÄ EMIL, egyetemi tanár. *Vál. 1892. május 5. L. Helsingforsban.*

THOMSEN VILMOS, egyetemi tanár. *Vál. 1892. május 5. L. Kopenhágában.*

KARABACEK JÓZSEF, egyet. tanár, az udvari könyvtár igazgatója. *Vál. 1894. május 4. L. Bécsben.*

STEIN AURÉL, K. C. T. E. etc. Superintendent Archæological Survay, on special duty. *L. Szinagar, Kashmir, India.*

WINKLER HENRIK, egyetemi tanár. *Vál. 1896. május 15. L. Boroszlóban.*

JAGIĆ VRATISZLÁV, nyug. egyetemi tanár. *Vál. 1896. május 15. L. Bécsben.*

HERZ MIKSA pasa, az arab műemlékek orsz. bizottsá-

gának főépítésze, az arab múzeum igazgatója. *Vdl. 1896. május 15. L. Kairóban, Kasr-el-Doubara.*

NAVILLE EDE, egyetemi tanár. *Vdl. 1899. május 5-én. L. Genfben.*

BRUGMANN KÁROLY, a lipcei tudományegyetemen az indogermán összehasonlító nyelvtudomány ny. r. tanára. *Vdl. 1900. május 4. L. Lipcsében, Auenstrasse 4.*

HATZIDÁKISZ GYÖRGY, az athéni tudományegyetemen az indogermán összehasonlító nyelvtudomány ny. r. tanára. *Vdl. 1900. május 4. L. Athénben.*

HIRTH FRIGYES, orientalista, a Columbia-University tanára. *Vdl. 1901. május 10. L. New-Yorkban.*

PAUL HERMANN, egyetemi tanár. *Vdl. 1902. május 9. L. Münchenben.*

CROISSET ALFRÉD, párizsi egyetemi tanár. *Vdl. 1903. május 8. L. Párizsban.*

WILAMOWITZ-MOELLENDORF ULRİK báró, egyetemi tanár. *Vdl. 1903. május 8. L. Berlinben.*

PAASONEN HEIKKI, helsingforszi egyetemi tanár. *Vdl. 1905. május 12. L. Åggelby (Finnország).*

SALEMANN KÁROLY, orosz csász. államtanácsos, a szentpétervári Ázsiai Múzeum igazgatója, s az ottani tudományos Akadémia rendes tagja. *Vdl. 1908. április 30. L. Szent-Pétervárt.*

Dr. E. DENISON ROSS, a calcuttai főiskola igazgatója, az Asiatic Society of Bengal szakosztályának titkára. *Vdl. 1910. ápr. 28. L. Calcuttában.*

SNOUCK HURGRONJE KERESZTÉLY dr., egyetemi r. tanár, a hollandi gyarmatügyi minisztérium kormánytanácsosa, az amsterdami kir. akadémia r. tagja. *Vdl. 1911. április 27. L. Leidenben.*

LESKIEN AGOST, egyetemi tanár. *Vdl. 1911. április 27. L. Lipcsében.*

SIEVERS EDUÁRD, egyetemi tanár. *Vdl. 1912. máj. 2. L. Lipcsében.*

BEZOLD KÁROLY, titkos udvari tanácsos, a heidelbergi

egyetemen a keleti nyelvek tanára. *Vál. 1913. április 24. L. Heidelbergben.*

WIKLUND KÁROLY BERNÁT, egyetemi tanár. *Vál. 1914. május 7. Lakik Upsalában.*

STUMME JÁNOS, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. Lakik Lipcsében.*

II. Bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya.

Elnök:

CONCHA GYÖZŐ. (L. Igazgató-tanács.) *Oszlályelnökké vál. 1913. ápr. 23.*

Titkár:

FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, bölcsészettudor, m. kir. udvari tanácsos, a M. N. Múzeum könyvtárának igazgatója, a budapesti kir. Tudományegyetemen az oklevél- és czímertan ny. r. tanára, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság elnöke, a Magy. Tört. Társ. alelnöke. *Lev. taggá vál. 1884. június 5., r. taggá 1893. máj. 12., osztálytitkárrá 1914. november 9. Lakik Bpsten, a Nemzeti Múzeum épületében.*

Tiszteleti tagok:

Gróf APPONYI ALBERT. (L. Igazgató-tanács.)

Báró FORSTER GYULA. (L. Igazgató-tanács.)

PLÓSZ SÁNDOR. (L. Elnökség.)

BERZEVICZY ALBERT. (L. Elnökség.)

FRAKNÓI VILMOS. (L. Igazgató-tanács.)

DARÁNYI IGNÁCZ, egyetemes jogtudor, köz- és váltóügyvéd, ő császári és apostoli királyi Felsége val. belső titkos tanácsosa, volt m. kir. földmivelésügyi minister, a Lipót-rend nagykeresztese, a vaskoronarend I. oszt. vitéze, a Vörös-Kereszt I. oszt. díszjelvényének a hadi ékítménnyel, a porosz vörös sas-rend I. osztályának tulajdonosa, számos külföldi érdemrend vitéze, országgyűlési képviselő, a dunamell. református egyházkerület főgondnoka, a Kálvin Szövetség tiszteletbeli elnöke,

a Magyar Gazdaszövetség elnöke, a Jókai-Közművelődési és múzeumegylet tiszteletbeli elnöke, a Magyarhoni Földtani Társulat, a Magyar Földrajzi-Társaság, a Magyar Természet-tudományi-Társulat tiszteletbeli tagja, a Magyar szent korona országainak vöröskereszt egylete tiszteletbeli alelnöke és főmegbízottja, ugyanott a nemzetközi osztály és a hadifogoly-gyámoltó bizottság elnöke, a Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének örökös tagja, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhat. biz. tagja, a m. Földhitelintézet felügyelő bizottsági tagja, számos gazdasági egyesület tiszteletbeli elnöke és tiszteletbeli tagja, Komárom, Szatmár-Németi, Selmech-Bélabánya, Pozsony, Győr, Pancsova, Pécs, Maros-Vásárhely, Szabadka, Szeged sz. kir. városok, Kecskemét, Hódmezővásárhely törv. jog. felr. városok, Munkács, Máramaros-Sziget, Karczag, Zilah, Zalaegerszeg, Felsőbánya, Zenta r. tan. városok és 59 magyar község diszpolgára, stb. *Vál. 1909. évi április hó 29-én. Lakik: Budapest, VI. ker., Andrássy-út 52. sz.*

Gróf TISZA ISTVÁN (Borosjenői), ő cs. és apost. kir. Felsége v. b. t. tanácsosa, m. kir. miniszerelnök, orsz. képviselő, a dunántuli ref. egyházkerület főgondnoka, a nagyszalontai ref. egyházmegye gondnoka, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság elnöke. *Vál. 1910. április 28. L. Budapest, I. ker. Vár, Ministerelnökség.*

PAUER IMRE. (L. Igazgató-tanács.)

Gróf KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY, nyug. m. kir. miniszerelnök, v. b. t. t., országgyűlési képviselő. *Lakik Budapest, IV., Szervita-tér 10. és Hédevár (Győrmege).*

Rendes tagok:

KÁROLYI ÁRPÁD, bölcsészetdoctor, cs. és kir. osztályfőnök, a bécsi cs. és kir. házi-, udvari és állami levéltár nyug. igazgatója, a bécsi császári tudományos Akadémia levelező kültagja, a Szent István-jelesrend vitéze, a Ferencz József-rend középkeresztese, a harmadosztályu vaskorona-rend lovagja, a morvaországi és sziléziai Németek Történelmi Egyletének tiszt. tagja, a Magyar Történelmi s a Magyar Heraldikai és

Genealogiai Társulatok igazg.-választmányi tagja. *Lev. taggá vál. 1878. máj. 20., rendes taggá 1889. máj. 3. L. Bécsben (VI. Chwallagasse 4.*

Báró LÁNG LAJOS (Csanakfalvi), dr., a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a statisztika és nemzetgazdaságtan ny. r. tanára, az egyetem volt rectora, az Akadémia statisztikai és nemzetgazdasági bizottságának és a Magyar Közgazdasági Társaságnak elnöke, a belga központi statisztikai bizottság, a párisi statisztikai társaság és a nemzetközi statisztikai intézet tiszteleti tagja, ő cs. és apost. kir. Felsője val. belső titkos tanácsosa, a cs. Lipót-rend középkeresztese, az I. oszt. vaskorona-rend tulajdonosa, volt pénzügyi államtitkár és kereskedelemügyi miniszter, orsz. képviselő. *Lev. taggá vál. 1883. május 17., rendes taggá 1892. évi május hó 5. Lakik Budapesten V. ker., Ferencz József-rakpart 39. sz.*

WLISSICS GYULA. (L. Igazgató-tanács.)

FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ. (L. Osztálytitkár.)

THALLÓCZY LAJOS, cs. és kir. osztályfőnök, v. b. t. tanácsos, levéltári igazgató a cs. és kir. közös pénzügy-minisztériumban, a cs. és kir. konzuli akadémia r. tanára, a II. oszt. vaskorona-rend tulajdonosa, a Ferencz József-rend középkeresztese, a cs. Lipót-rend lovagkeresztés vitéze, a Magyar Történelmi Társulat elnöke, a Magyar Heraldikai és Genealogiai s az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat igazgató-választmányi tagja. *Lev. taggá vál. 1883. május 17., rendes taggá 1895. május 10. L. Bécsben, III., Traungasse 1. és Johannesgasse 5.*

ZSILINSZKY MIHÁLY, a kolozsvári és genfi egyetemek bölcsészeti és theologiai tiszt. doctora, nyug. államtitkár, ő cs. és apost. kir. Felsője v. b. titkos tanácsosa, a Lipót-rend középkeresztés vitéze, a M. Földrajzi, az Országos Régészeti és Embertani, továbbá a Heraldikai és Genealogiai Társaságok választmányi tagja; a Természettudományi, Néprajzi, Filozófiai, Társadalomtudományi, Középkorai Tanáregylet tagja, a Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának, a Dunántuli, Délmagyarországi, Felvidéki és Erdélyi Közművelődési Egyesületek tagja, a Protestáns Irodalmi-Társaság elnöke,

a nemzetközi békeegyletnek tagja, országgyűlési képviselő. *Lev. taggá vál. 1878. június 14., rendes taggá 1899. május 5. l. Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 30a. sz.*

CONCHA GYÓZÓ. (L. Igazgató-Tanács).

CSÁNKI DEZSŐ, bölcsészetdoctor, orsz. főlevéltárnok, min. tanácsos, a M. Történelmi Társulat, a Magy. Néprajzi és a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke, a Műemlékek Orsz. Bizottságának, a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsának, az Orsz. Helynév-törzskönyv-bizottságnak rendes tagja, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgató-választmányi s a hunyadvármegyei Történelmi Társaság tiszteleti tagja. *Lev. taggá vál. 1891. május 8., rendes taggá 1900. május 4. l. Budapest, I. ker., Úri-utca 13. sz.*

FÖLDES BÉLA, a jog- és államtudományok doctora, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a nemzetgazdaság és pénzügytan ny. r. tanára, m. kir. udvari tanácsos, az Institut International de Statistique, az Institut International de sociologie tagja, a Népszerű Főiskolai Tanfolyam elnöke, országgy. képviselő. *Lev. taggá vál. 1893. május 12, rendes taggá 1901. május 10. Lakik Budapesten, IV. ker., Duna-utca 1. szám.*

NAGY FERENCZ, egyetemes jogi doctor, m. kir. udvari és v. b. t. tanácsos, a budapesti Tudományegyetemen a kereskedelmi és váltójog ny. r. tanára, a kereskedelemügyi m. kir. Minisztérium volt államtitkára, a magyar Jogászegylet elnöke, országgy. képviselő. *Lev. taggá vál. 1893. május 12., rendes taggá 1903. május 8. Lakik Budapesten, IV., Kecskeméti-utca 19.*

BALLAGI ALADÁR, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az újkori történelem ny. r. tanára, a budapesti Orsz. Középfiskolai Tanárvizsgáló-bizottság tagja, a dunamelléki ev. ref. egyházkerület tanácsbírája, volt országgyűlési képviselő, a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányi tagja. *Lev. taggá vál. 1884. június 5., rendes taggá 1904. május 13. l. Budapest, IX., Kínizsi-utca 29. sz.*

KARÁCSONYI JÁNOS, középszolnoki főesperes, szentszéki bíró, a Szent István-Társulat irodalmi osztályának, a Heraldikai

és Genealogiai Társaság, a Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Néprajzi Társaság, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat s a Magyar Nyelvtudományi Társaság választmányainak tagja, a biharmegyei és nagyváradai Régészeti és Történelmi Egylet alelnöke, a budapesti kir. m. Tudományegyetem hit-tudományi karának bekebelezett doctora. *Lev. taggá vál. 1896. május 15, rendes taggá 1904. május 13. L. Nagyváradon.*

Gróf ANDRÁSSY GYULA (l. Igazgató-Tanács).

ORTVAY TIVADAR, csanádegyházmegyei áldozópap és szentszéki ülnök, pápai kamarás, Szt Györgyről címzett csanádi apát, az osztrák császári vaskoronarend III. oszt. lovagja, képesített egyetemi m.-tanár, kir. jogakadémiai nyug. tanár, a Pozsonyvármegyei Régészeti és Történelmi Egyesületnek alelnöke és alapító tagja, Pozsony város díszpolgára, a Pozsonyi Orvosi és Természettudományi Társulat tiszteleti és alapító tagja, a Békésmegyei Régészeti és Művelődés-történeti egyesület tiszteleti, a Pozsonyi Toldy-kör, a pozsonyi jogakadémiai segélyező-egyesület és a temesvári Arany János-társulat tiszteleti s alapító tagja, a Magyar Történelmi Társulat s a Heraldikai és Genealogiai Társulat, a Pozsonyi Közművelődési Társulat igazgató-választmányi tagja, a pozsonyi «Ortvay Tivadar napközi gyermekmenhely» alapítója, a Magyarországi Vatikáni bizottság, a Pozsony-városi Statisztikai Hivatal, a Szent István-Társulat tudom. és irodalmi osztályának tagja, a Műemlékek Országos Bizottságának rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1875. május 26., rendes taggá 1905. május 12. L. Budapesten, 1. ker., Krisztina-város, Várjok-utca 8. szám.*

VARGHA GYULA, a jog- és államtudományok doctora, m. kir. államtitkár a kereskedelemügyi miniszteriumban, országgyűlési képviselő, a Kisfaludy-Társaság r. tagja és titkára, a Lipótrend lovagkeresztes vitéze, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, az olasz kir. koronarend középkeresztese, a bolgár polgári érdemrend nagy tiszti keresztese, a nemzetközi statisztikai intézet rendes, a londoni kir. statisztikai társaság tb., a belga statisztikai bizottság levelező és a svájci statisztikai társaság tb. tagja, a budapesti kir. orvosegyesület levelező,

a nemzetközi rákbizottság tiszteleti tagja. *Lev. taggá vál. 1892. május 5., rendes taggá 1907. május 3. Lakik Budapestén, II. ker., Batthyány-utca 13. sz.*

BÉKEFI REMIG, a bold. Szűz Máriáról nevezett zirczi, pilisi, pásztoói és szent-gotthárdi egyesített cisztercezi apátságok apátja, bölcsészetdoctor, czimmel és jelleggel felruházott tud. egyetemi nyilvános rendes tanár, a bölcsészettudományi kar volt dékánja és prodékánja, a Rend történetirója, a Budapesti Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság és az Orsz. Közoktatási Tanács tagja, a M. Kir. Középiskolai Tanárképző-Intézet tanácstagja, a veszprémi és szombathelyi püspöki szentszék tanácsosa, a történelemből és földrajzból okl. főgymn. tanár, a Szent István-Társulat igazgató-választmányának s tudományos és irodalmi osztályának tagja, a Magyar Pædagogiai Társaság tiszteleti s a Műemlékek Országos Bizottságának rendes tagja, a Magyar Történelmi, Földrajzi, az Orsz. Régészeti és Embertani, a Heraldikai és Genealogiai, a Magyar Irodalomtörténeti s a Szent-László-Társulat, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a Veszprém-vármegyei Muzeumegyesület, a Magyar Adria-Egyesület és a Dunántuli Közművelődési Egyesület igazgató-választmányának tagja s a Délvidéki Közművelődési Egyesület budapesti osztályának örökös díszelnöke, a Veszprém-vármegyei Múzeumegyesület elnöke. *Lev. taggá vál. 1896. május 15., rendes taggá 1908. április 30. L. Zirczen (Veszprém vármegye).*

GAAL JENŐ (Gávai), a jog- és államtudományok doctora, miniszteri tanácsos, a kir. József-műgyetemen a nemzetgazdaságtan ny. r. tanára, a m. Főrendiház tagja. *Lev. taggá vál. 1896. május 15., rendes taggá 1908. április 30. L. Budapestén, VIII. ker., Üllői-út 66. sz.*

SZÁDECZKY KARDOSS LAJOS (Szádecsei és kardosfalvai), bölcsészetdoctor, a kolozsvári Ferencz József-Tud.-egyetemen a magyar történelem és segédtudományainak nyilván. r. tanára, az Orsz. Középiskolai Tanárképző-intézet tanára, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a M. Tud. Akadémia történelmi bizottságának tagja, az Erdélyi Kárpátgyelet első

alelnöke, a M. Történelmi Társulat alapító és ig. választmányi, az Erdélyi Múzeum-Egylet alapító, az Erdélyi Irodalmi Társaság r., a Kemény Zsigmond-Társaság és a Hunyadmegyei Tört. és Rég.-Társulat tiszteleti tagja, a török császári Osmanie-rend közepesillagának lovagja, a kolozsvári ref. egyházmegye gondnoka, volt országgyűlési naplószerkesztő, egyetemi rector és prorektor, dékán és prodékán. *Lev. taggá vál. 1888. május 4., rendes taggá 1909 április 29. Lakik Kolozsvárt, Majális-utca 31. sz. saját villájában.*

MATLEKOVITS SÁNDOR, ő cs. és apost. kir. Felsege valóságos belső titkos tanácsosa, a Főrendiház tagja, a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi Minisztérium nyug. államtitkára, jogi doctor, köz- és váltóügyvéd, az Országos Iparegyesület, a Technologiai Múzeum felügyelő-bizottságának és az Országos Ipar- és kereskedelmi oktatásügyi Tanács elnöke, az Orsz. Ipartanács tagja, a Cobden-társaság (London) és a Niederösterreichischer Gewerbe-Verein tiszt. tagja, a Szt István-rend középkeresztes, a cs. Lipót-rend lovagkeresztes vezetője, a norvég északi csillag, az olasz korona, a szerb Takova-rend nagykeresztese, a belga Lipót-, a francia becsület-, a spanyol III. Károly-rend középkeresztese, a norvég Olaf- és a bajor korona-rend kiskeresztese. *Lev. taggá vál. 1873. máj. 21., rendes taggá 1910. április 28. L. Budapesten, IV. ker., Veres Pálné-utca 9.*

BALOGH JENŐ, a jog- és államtudományok doctora, m. kir. igazságügyminiszter, országgyűlési képviselő, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a büntetőjog és büntető perjog volt ny. r. tanára. *Lev. taggá vál. 1901. május 10., r. taggá 1912. máj. 2. L. Budapesten, I. ker., Ménesi-út 35. sz.*

MÁRKI SÁNDOR, bölcészetdoctor, a kolozsvári Ferencz József-Tudományegyetemen és a középisk. tanárképző intézetben az egyetemes történelem ny. r. tanára, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló-Bizottság tagja, a Földrajzi Társaság, a Hunyadmegyei Történelmi Társaság, a Kőlcsey-Egylet, a kolozsvári tanító-egyesület és a kolozsvári Iparos-Egylet tiszteletbeli tagja, a Magyar Történelmi Társulat, az Erdélyi Múzeum, a Társadalomtud. Társaság, a Magyar Turista-Társaság, az Erdélyi Kárpát-

egyesület, a Magyar Adria-Társaság, a kolozsvári Nemzeti Kaszinó stb. választmányi, a Pædagogiai Társaság s az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Turáni Társaság, a Szent István-Társulat irod. és tudományos osztályának, az Orsz. Iparegyesület ipartört. bizottságának rendes tagja, a Középisk. Tanáregylet kolozsvári körének elnöke, az erdélyi róm. kath. státus és az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület igazgató-tanácsosa, Kolozsvár sz. kir. város tiszt. tanácsosa. *Lev. taggá vál. 1892. május 5., r. taggá 1912. máj. 2. L. Kolozsvárott, Esterházy-utca 6. szám.*

FINÁCZY ERNŐ (Felső-visói), bölcsészettudor, okl. középiskolai tanár, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a neveléstudomány ny. r. tanára és volt bölcsészettud. dékánja, az Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság alelnöke, az Országos Közoktatási Tanács alelnöke, a Magyar Pædagogiai Társaság elnöke. *Lev. taggá vál. 1900. máj. 4., rendes taggá 1914. máj. 7. L. Budapesten, I. Csaba-utca 7/c. sz.*

ALEXANDER BERNÁT, bölcsészettudor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a bölcsészettörténet ny. r. tanára és e. i. dékánja, az Orsz. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Kisfaludy-Társaság tagja, az Országos Közoktatási és az Orsz. Szabadoktatási Tanács előadó tanácsosa stb. *Lev. taggá vál. 1892. május 5., r. taggá 1915. május 6. L. Budapesten, IV. ker., Ferencz József-rakpart 27. sz.*

Levelező tagok:

GYÖRGY ENDRE, volt országgyűl. képv. és m. kir. földművelési miniszter. *Vál. 1879. máj. 22. L. Péterfalva (Ugocsa megye).*

KOZMA FERENCZ, Kolozs vármegye nyug. kir. tanfelügyelője, kir. tanácsos. *Választatott 1880. május 20. L. Kolozsvárt, Hunyadi-tér 21.*

SZENTKLÁRAY JENŐ dr., csanádi székeskáptalani olvasókanonok, Bold. Sz. Máriáról nevezett ugrai apát, szentszéki tanácsos, zsinati vizsgáló, s a Középiskolai Hittanárók Vizsgáló-

bizottságának elnöke, a temesvári középiskoláknál püspöki biztos, képezített egyetemi magántanár, a belgrádi szerb kir. Tudós Társaságnak kültagja, a M. Tudom. Akadémia Történettudományi bizottságának tagja, a Szent István-Társulat tudom. és irodalmi osztályának, a M. Heraldikai és Genealogiai, a Bács-bodrogi s Békési Régiségtudományi és Művelődéstörténeti Társulatok igazgató választmányának, a Délmagyarorsz. Tört. és Régiségtudom. Múzeumtársulat, a szegedi Dugonics-Társulat s az újvidéki «Matica» irod. társulat tiszteleti tagja, a délvidéki szépirodalmi Arany János-Társaság t. elnöke. *Vál. 1882. jún. 1. Lakik Temesvárt (Belváros), Korvin Mátyás-utca 1.*

CSONTOSI JÁNOS, budapest-vidéki tankerületi kir. főigazgatósági tollnok. *Vál. 1883. május 17. L. Budapesten, VII. ker., Baross-tér 19. szám, Arany Sas-szálló.*

KOVÁTS GYULA (Keveházi), jogdocteur, hites ügyvéd, m. kir. udvari tanácsos, volt kir. ítélőtáblai bíró, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen az egyházi jog nyilv. rend. tanára, az Államtudományi Államvizsgálati Bizottság elnöke, a Jogtudományi Államvizsgálati Bizottság tagja. *Vál. 1884. június 5. L. Budapesten, VIII. ker., Reviczky-utca 7. sz.*

TÉGLÁS GÁBOR, czímzetes kir. főigazgató, a dévai állami főreáliskola és azzal kapcsolatos internatus volt igazgatója, a Magyar Néprajzi Társaság választmányi tagja. *Vál. 1888. május 4. L. Budapesten, I. ker., Villányi-út 2. sz.*

NAGY GYULA (Tasnádi), cz. ministeri tanácsos, nyug. m. kir. országos főlevéltárnok, a M. Történelmi Társulat és a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgató-választmányi tagja. *Vál. 1892. máj. 5. L. Budapesten, VIII. ker., József-körút 36. sz.*

ÓVÁRY LIPÓT, cz. miniszt. tanácsos, nyug. m. kir. orsz. főlevéltárnok, a M. Történelmi Társulat, a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság ig.-választm. tagja, a nápolyi Pontaniana akadémia lev. tagja, az olasz korona-rend vitéze s commandeur keresztjének tulajdonosa. *Vál. 1892. május 5. Lakik Ujpest, Óváry-villa.*

MARCZALI HENRIK, bölcészetdocteur, a budapesti kir. m.

Tudományegyetemen a magyar történelem nyilván. r. tanára. *Vál. 1893. május 12. L. Budapesten, VIII. ker., József-körút 57. sz.*

FARKAS LAJOS, jogi doctor, a kolozsvári m. kir. Tudományegyetemen a római jog nyilván. r. tanára. *Vál. 1893. május 12. L. Kolozsvárt.*

KOMÁROMY ANDRÁS, bölcsészetdoctor, országos levéltárnok, volt egy. m. tanár, a M. Tört. Társulat s a M. Heraldikai és Geneal. Társaság igazgató-választmányának tagja, Fejér vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. *Vál. 1895. május 10. L. Budapesten, I. ker., Országos Levéltár és Baracska (Fejérmegye).*

NAGY ERNŐ (Felső-eőri), a jog- és államtudományok doctora, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen a magyar közjog és közigazgatási jog nyilván. r. tanára, az Orsz. Közoktatási Tanácsnak és a Magyar Jogászegylet igazgató-választmányának tagja, a brüsszeli nemzetközi közigazgatási választmányának és a párizsi Société de la paix sociale tagja. *Vál. 1895. máj. 10. Lakik Budapesten, IV. ker. Kaplony-utca 7. sz.*

EDVI ILLÉS KÁROLY, jogi doctor, köz- és váltó-ügyvéd, nyug. kir. ügyész, a Magyar Jogászegylet választmányi tagja, a budapesti Birói és Ügyvédvizsgáló Bizottság tagja, a Jogállam főszerkesztője. *Vál. 1895. május 10. Lakik Budapesten, VI. ker., Hegedüs Sándor-utca 16. sz.*

TAGÁNYI KÁROLY, orsz. levéltárnok, ministeri osztálytanácsos, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Heraldikai és Genealogiai társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság s a Magyar Néprajzi Társaság igazg.-választmányi és a Szent István-Társulat tudományos s irodalmi szakosztályának rendes tagja. *Vál. 1897. május 6. L. Budapesten, II. ker., Lánchíd-utca 2. sz.*

CSOMA JOZSEF (Ragyolezi), a M. Heraldikai és Genealogiai Társaság másodelnöke, s a Kassai Múzeum tiszteletbeli tagja. *Választatott 1900. május 4. L. Abaujvececseren, u. p. Forró-Éncs.*

WERTHEIMER EDE (Monori), nyug. jogakadémiai tanár, m. kir. udvari tanácsos. *Vál. 1900. május 4. L. Bécsben, VII., Apollogasse 26.*

REINER JÁNOS, a jog- és államtudományok doctora, ügyvéd, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az egyházjog nyilv. rendes tanára, a Szent István-Társulat irodalmi és tudományos osztályának tagja. *Vál. 1902. május 9. L. Budapest, IV. ker., Kecskeméti-utca 9. sz.*

THIRING GUSZTÁV, bölcsészetdoctor, okleveles középiskolai tanár, a székesfővárosi Statisztikai Hivatal igazgatója, cz. nyilv. rendk. tanár a budapesti kir. m. Tudományegyetemen, az Institut international de Statistique (Hága), a Deutsche Statistische Gesellschaft (Dresden), a párizsi Société de statistique, a nemzetközi közegészségügyi és demographiai congressusok állandó bizottságának és a bécsi Mathematisch-statistische Vereinigung tagja, a Magyar Közgazdasági Társaság, a Magyarhoni Néprajzi Társaság, az Országos Közegészségügyi Egyesület szakosztály-elnöke, a Magyar Társadalomtudományi Társaság választmányi tagja, a Népművelő Társaság igazgatósági tagja, a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke és alapító tagja, a Magyar Turista-Egyesület elnöke és tiszteletbeli tagja, vágvölgyi és esztergomi osztályának tiszt. tagja, a Magyar Turistaszövetség ügyvezető elnöke, a Dunántuli Turista-Egyesület tiszteletbeli elnöke, a Magyar Orvosok és Természettudósok Vándorgyűlése állandó központi választmányának tagja. *Vál. 1902. május 9. L. Budapest, I. ker., Karátsonyi-utca 15. sz.*

ANGYAL DÁVID, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a magyar történelem ny. r. tanára, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a Magyar Történelmi Társulat igazgató-választmányának tagja. *Vál. 1902. május 9. L. Budapest, II. Retek-utca 37. sz.*

SZENDREI JÁNOS (Mindszenti) bölcsészetdoctor, nyug. ministeri tanácsos, a M. Tud. Akad. Archæologiai és Történelmi bizottságának tagja, a Hadtörténelmi Bizottság előadója, a Műemlékek Országos Bizottságának rendes tagja, a Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Szövetségének örökös tagja, az Országos Régészeti és Embertani Társulat örökös választmányi tagja, a Magyar Történelmi, a Heraldikai és Genealogiai, valamint a Magyar Néprajzi Társaság ig.-választmányi, a Szent István-Társulat irod. osz-

tályának s a Borsod-miskolczi Közművelődési és Muzeum-egylet tiszteleti tagja; a Ferencz József-rend lovagja, a jubileumi érem és kereszt, az orosz császári Sz. Szaniszló-rend II. o. keresztjének s a III. o. Sz. Anna-rendnek tulajdonosa, a császári ottoman Osmanie-rend középcsillagosa, a török császári Medzsidiye-rend commandeurje, a román korona-rend nagy tiszti keresztjének, a pápai «Pro Ecclesia et Pontifice» dískereszt s a francia Off. d'Académie jelvényének tulajdonosa és a szerb Szt. Száva-rend tisztje. *Vál. 1903. május 8. L. Budapest, I. ker., Attila-utca 23. sz.*

KUNZ JENO, jogdoctor, az Isabella spanyol lovagrend csillagos commandeurje. *Vál. 1903. május 8. L. Budapest, V., Váci-körút 76. sz.*

KOLLÁNYI FERENCZ, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pápai praelatus, tiszteletbeli titkos pápai kamarás, Szt. György vértanúról nevezett jaáki javadalmas apát, nagyváradi kanonok, a hiteles helyi levéltárak országos főfelügyelője, a a M. N. Múzeum tb. osztályigazgatója, a Szt. István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja, a Magyar Történelmi Társulat s a Heraldikai és Genealogiai Társulat igazgató-választmányi tagja. *Vál. 1903. május 8. L. Nagycsáradon.*

ERDÉLYI LÁSZLÓ, bölcsészetdoctor, a pannonhalmi Szent Benedek-rend tagja, a kolozsvári Ferencz József-tudományegyetemen a magyar művelődéstörténelem ny. r. tanára, az Orsz. Középk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Szent István-Társulat Tud. és Irod. Osztályának r. tagja, a M. Tört. Társulat igazg. választmányának és a Kath. Tanáregyesület igazgató tanácsának tagja, a győri Kisfaludy Irodalmi-Kör r. tagja. *Vál. 1905. május 12. Lakik Kolozsvárott, Schütz János-utca 5 szám.*

MAGYARY GÉZA, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a m. polgári törvénykezési jog ny. r. tanára. *Vál. 1905. május 12. L. Budapest, IV. ker., Váci-utca 52. sz.*

FERDINÁNDY GEJZA, jogtudományi doctor, a m. közjog cz. rk. tanára a budapesti kir. m. Tudományegyetemen, honvédelmi miniszteri tanácsos, Abauj-Torna vármegye tb. bizott-

sági tagja. *Vál. 1905. május 12. L. Budapesten, VIII. ker., József-körút 65. sz.*

SEBESTYÉN GYULA, bölcsészettudományi doktor, a Nemzeti Múzeum Széchenyi orsz. könyvtárának igazgató-őre, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a M. Néprajzi Társaság alelnöke, a Folklore Fellows magyarországi elnöke, a helsingforsi Finnugor Társaság lev. tagja, a Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat, a Turáni Társ. és a M. Irodalomtört. Társaság választmányi tagja, a «Magyar Népköltési Gyűjtemény» és az «Ethnographia» szerkesztője. *Vál. 1905. máj. 12. L. Budapesten, VIII. József-utca 6.*

BALOGH ARTÚR, doctor, az alkotmányi és közigazgatási politika ny. r. tanára a kolozsvári m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemen. *Vál. 1905. május 12. L. Kolozsvárt.*

BERNÁT ISTVÁN, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Közgazdasági Társaság, a Nemzeti Szövetség igazgató választmányi tagja, a Szövetkezés és a *Magyar Gazdák Szemléjének* szerkesztője, a Hangya, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének, az Orsz. Munkás- és Cselédpénztár, a Magyar Földhitelintézetek Orsz. Szövetségének igazg., a Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetének felügyelő bizottsági tagja, az Ister alelnöke, stb., a párisi Musée Sociale magyarországi levelezője. *Vál. 1906. márczius 23. L. Budapesten, IX. ker., Ráday-utca 2. sz.*

TAKÁTS SÁNDOR, bölcsészettudományi doktor, kegyesrendi tanár, a m. orsz.-gyűlés képviselőházának levéltárnoka. *Választatott 1906. márczius 23. L. Budapesten, II., Lánchíd-utca 12. sz.*

MIHALIK JÓZSEF (Hernádszurdoki), kir. tanácsos, múzeumi és könyvtári orsz. felügyelő, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége és Országos Tanácsa előadója, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége előadó titkára, a Műemlékek Orsz. Bizottsága rendes, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat, a Magyar Numizmatikai Társulat, az Országos Szabadoktatási Tanács, a Szabad Lyceum és az Alföldi Magy. Közművelődési Egyesület igazgató-választmányi tagja,

a szerzői jogról szóló törvény Budapesten alakított állandó szakértő bizottság tagja, a Magyarországi Kárpát-egyesület Liptó-megyei osztálya és az Aradi Kölcsey-Egyesület örökös tiszteleti tagja, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület tiszteletbeli alelnöke, a Délmagyarországi Magy. Közművelődési Egyesület székesfővárosi osztálya tiszteletbeli elnöke, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Budapest székesfővárosi vezérválasztmánya igazgatósági- és kormányzó-tanácsi tagja, a Váczi Múzeumegyesület dísztagja, az Alsó-fehérvármegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület a Vasvármegyei Kultúregyesület és a Szepesmegyei Történelmi Egyesület tiszteleti tagja. *Választatott 1906. márczius 23. L. Budapesten, I. ker., Átlós-út 11. sz., II. 4.*

KUZSINSZKY BÁLINT, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az archæologia ny. rendes tanára. *Vál. 1907. május 3. L. Budapesten, VIII., Csepreghy-utca 2. sz.*

FINKEY FERENCZ jogtudományi doctor, ügyvéd, a büntetőjog és eljárás nyilv. r. tanára a pozsonyi Erzsébetegyetemen, a Magyar Jogászegyletnek, a Nemzetközi Büntetőjogi Egyesület magyar csoportjának, a Patronage-egyesületek országos szövetségének választmányi tagja, az Internationale Vereinigung für Rechts- und Wirtschaftsphilosophie tanácsának tagja, a fiatalokorak kolozsvári felügyelő hatóságának tanácselnöke, az Erdélyi Pártfogó Egyesület társelnöke. *Vál. 1908. április 30. L. Pozsonyban, Erkel-utca 10.*

ÁLDÁSY ANTAL, bölcsészetdoctor, a budapesti Tudományegyetemen a középkori történelem nyilv. r. tanára, a Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgató-választmányának tagja s az utóbbinak titkára, a Szent István-Társulat választmányának s tudományos és irodalmi osztályának tagja és az utóbbi II. szakosztályának helyettes előadója. *Vál. 1908. április 30. Lakik Budapesten, I., Krisztina-körút 123. sz.*

PLATZ BONIFÁCZ dr., a hittudományok doktora, ny. tankerületi kir. főigazgató; a budapesti kir. magyar Tudományegyetem Hittudományi Karának bekebelezett tagja, a Magyar

Paedagogiai Társaság, a Szent István-Társulat igazgatóválasztmányának, Tudományos és Irodalmi osztályának, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület igazgató-választmányának rendes, az Aquinói Szent Tamás-Társaság megválasztott, a szegedi Dugonics-Társaságnak s a szegedi Orvos-Egyesületnek tiszteletbeli tagja. *Vál. 1908. ápr. 30. L. Szentgotthárd (Vas megye.)*

SZEREMLEI SAMU, ref. lelkész. *Vál. 1908. április 30. L. Hódmezővásárhelyt.*

POLNER ÖDÖN, jogtudományi doctor, volt igazságügyi miniszteri tanácsos, a pozsonyi Erzsébet-tudományegyetemen a magyar közjog nyilv. r. tanára, a Ferencz József-rend középkeresztése, a III. oszt. vaskoronarend lovagja. *Vál. 1908. április 30. Lakik Pozsonyban, Ujtelep 3.*

MAHLER EDE, bölcsészettudományi doctor, a budapesti kir. magyar Tudomány-egyetemen a keleti népek ókori történetének nyilv. r. tanára, a budapesti m. kir. Középiskolai Tanárképző-intézet tanára, Officier d'Académie, a «Pro Literis et Artibus» svéd nagy aranyérem tulajdonosa és több tudom. társulat tagja. *Vál. 1909. április 29. L. Budapesten, V., Széchenyi-utca 1.*

HORNYÁNSZKY GYULA dr., a kolozsvári Ferencz József-Tudomány-Egyetemen a classica philologia ny. r. tanára, a Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek titkára, a Budapesti Philologiai Társaságnak és a Magyar Philosophiai Társaságnak választmányi tagja. *Vál. 1909. április 29. L. Kolozsvárt.*

ANGYAL PÁL (Sikabonyi), a jog- és államtudományok doctora, a budapesti kir. magy. Tudományegyetemen a büntetőjog és büntető eljárásjog nyilv. rendes és a jogbölcészlet jogosított tanára, kir. tanácsos, a Szent István-Társulat irod. és tudom. osztályának tagja, a Magy. Gyermektanulmányi Társaság jogi szakosztályának elnöke, a Nemzetközi Büntetőjogi Egyesület magyar csoportjának alenöke, a Magyar Jogászegylet, a budapesti Katholikus Patronage Egyesület, a Pécs-Baranyai Múzeum-Egyesület, a Magyar Társadalomtudományi Egyesület, a Szent Imre főiskolai internatus-egyesület s a Patronage Egyesületek orsz. szövetségének választmányi tagja, az Orsz. Gyermekevédő Liga igazgatósági tagja, a Nemzetközi Büntetőjogi Egye-

sület magyar csoportjának alelnöke, az Aquinói Szent Tamás-Társaság megválasztott r. tagja, a Felsőoktatásügyi Egyesület, az Union International De Droit Pénal, a Société des prisons, a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, a Magyar Philosophiai Társaság tagja, a nagybecskereki, zalaegerszegi, nagyváradi pécsi és zempléni megyei Patronage-Egyesületek tiszteletbeli tagja, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság pécsi fiókjának tiszteleti elnöke, a Büntetőjog Tára, Bünygyi Szemle és a Bünygyi Szemle Törvénytárának szerkesztője, a büntetőjogi törvényelőkészítő állandó bizottságnak szerkesztő tagja. *Vál. 1909. április 29. Lakik Budapesten, I. ker., Lisznyai-utca 18. szám.*

PROHÁSZKA OTTOKÁR, böles. és hittud. doctor, megyés püspök, főrendiházi tag. *Vál. 1909 április 29. L. Székesfehérvárt.*

SÖRÖS PONGRÁCZ, benzés, a pannonhalmi főiskolán az ujkori történelem rendes tanára, a Szent Benedek-Rend levéltárosa, a pannonhalmi könyvtár öre, a Szt. István-Társulat tud. és irod. osztályának rendes, a komáromi Jókai-közművelődési és múzeum-egyesület tiszteleti tagja. *Vál. 1909. április 29. L. Pannonhalmán.*

RÉZ MIHÁLY, a kolozsvári tudományegyetemen a közjog tanára, Kisküküllő vármegye t.-b. főjegyzője. *Vál. 1909 április 29. L. Kolozsvárott.*

PAULER ÁKOS, bölesészettudor, a budapesti Tudományegyetemen a philosophia nyilván. r. tanára, a Magyar Philosophiai Társaság alelnöke, a Magyar Pædagogiai Társaság megválasztott r. tagja, a Budapesti Philologiai Társaság vál. tagja, a Felsőoktatásügyi-Egyesület titkára. *Vál. 1910. április 28. L. Budapesten.*

HODINKA ANTAL dr., a pozsonyi Erzsébet-tudományegyetemen a történelem nyilván. r. tanára, a Magyar Történelmi Társaság igazgató-választmányi tagja. *Vál. 1910. április 28. L. Pozsonyban.*

BARABÁS SAMU, min. osztálytanácsos, nyug. orsz. levéltárnok, a Magyar Történelmi Társulat ig.-vál. tagja és jegyzője, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társulat és Magyar

Néprajzi Társaság ig.-vál.tagja. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Papolczon Háromszékmegye.*

ÉBER LÁSZLÓ, bölcsészettudós, a Műemlékek Orsz. Bizottságának előadója, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen az ó-keresztény és középkori művészettörténet magántanára, az Orsz. Iparművészeti Iskolában a művészettörténet rk. tanára, az Orsz. Képzőművészeti Tanács tagja, az Országos Régészeti és Embertani Társulat titkára. *Vál. 1914. május 7. L. Budapest, I., Kemenes-utca 6.*

GIESSWEIN SÁNDOR, győri sz. e. kanonok, pápai praelatus, szt. adalberti prépost, a Szent István-Társulat alelnöke, a magyar szent korona Orsz. Békeegyesületének és a Magyar Esperanto Egyesületnek elnöke, a Közoktatási és a Szabadoktatási Tanács tagja, a Néprajzi Társaság vál. tagja, a Kath. Tanügyi Tanács egyházi elnöke, a Budapesti Philológiai Társaság tiszt. tagja. *Vál. 1914. május 7. L. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.*

BUDAY LÁSZLÓ, az államtudományok doktora, min. tanácsos, a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal igazgatója, a kormányjelentés szerkesztésére alakított vegyes bizottság, az orsz. közs. törzskönyv-bizottság, a statisztikai szakvizsgálati bizottság, továbbá az áruforgalmi értékmegállapító bizottság elnöke, a budapesti kir. magyar Tudományegyetem jogi fakultásán a jogi és államtudományi, államvizsgálati bizottságok kültagja, a Magyar Közgazdasági Társaság igazgató választmányi tagja. *Vál. 1914. május 7. L. Budapest, II., Tudor-utca 5/B.*

Megválasztott levelező tagok:

ÓVÁRI KELEMEN, doctor, a kolozsvári m. kir. Tudományegyetemen az egyetemes jogtörténet nyilván. r. tanára, m. kir. udv. tanácsos. *Vál. 1892. május 5. L. Kolozsvárt.*

KOLOSVÁRI SÁNDOR, az összes jog- és államtudományok doctora, a kolozsvári m. kir. Tudományegyetemen a magyar és erdélyi magánjog nyug. nyilván. rendes tanára, m. kir. udvari tanácsos. *Vál. 1892. május 5. L. Kolozsvárt.*

GROSSCHMID BÉNI, a jogtudomány doctora, m. kir. udvari tanácsos, köz- és váltó-ügyvéd, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen a magyar magánjog nyilv. r. és a magyar bányajog előadó tanára. *Vál. 1901. május 10. L. Budapesten, I., Gellért-tér 3. sz.*

JANKOVICH BÉLA, az államtudományok doctora, vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a budapesti Tudományegyetemen a pénz- és hitelelmélet volt m.-tanára, Hont vármegye törvh. és közigazg. biz. tagja. *Vál. 1913. április 24. Lakik Budapesten, VII., Rákóczi-út 6. sz.*

Gróf TELEKI PÁL (széki), államtudományok doktora, a M. Földrajzi Társaság főtítkára, a Társaságközi fajhygieniai bizottság elnöke, a Turáni Társaság elnöke, a Royal Geograph. Society, a berlini Gesellschaft für Erdkunde r. tagja, a párizsi Société de Géographie Jomard-díjának tulajdonosa. *Vál. 1913. április 24. Lakik Budapesten, V. ker., József-tér 7. és Pribékfalva, u. p. Fehérszék, Szatmárn.*

SCHNELLER ISTVÁN, tisztt. bölcsészettudományok doctora, a kolozsvári Ferencz József-Tudományegyetemen a neveléstudomány nyilv. r. tanára, u. o. a bölcsészeti karnak 1898/9. és 1908/9. tanévben dékánja s az ezt követő években prodékánja, az orsz. középiskolai tanárképző intézet igazgatója, az orsz. középisk. tanárvizsgáló bizottság volt elnöke, jelenleg tagja, az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Protestáns Irodalmi Társaság választmányi tagja, az orsz. közoktatási tanács tagja, a Pestalozzi-társaság tiszteletbeli tagja. *Vál. 1913. április 24. L. Kolozsvárt.*

ILLÉS JÓZSEF (viski), a jogtudományok doctora, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a magyar alkotmány- és jogtörténet cz. nyilvános rk. tanára, a győri kir. ítélőtábla volt bírója, országgyűlési képviselő, a Magyar Jogászegylet, a Magyar Történelmi Társulat és a Jogvédő Egyesület igazgatóválasztmányának tagja. *Vál. 1915. május 6. L. Budapesten, I., Döbrentei-utca 20.*

FELLNER FRIGYES, a jog- és államtudományok doctora, hites ügyvéd, egyetemi cz. nyilv. rk. tanár a bpesti Tudomány-

Egyetemen, az Institut international de Statistique tagja, a Szabad Lyceum tudományt és ismereteket terjesztő társaság alelnöke, a kereskedelemügyi m. kir. ministeriumban szervezett országos ipari és kereskedelmi oktatási tanács tagja, a statisztikai szakvizsgálati bizottság tagja, a Magyar Közgazdasági Társaság igazgató-választmányának tagja. *Vál. 1915. máj. 6. L. Budapest, I., Orom-u. 8.*

DOMANOVSKY SÁNDOR bölcsészettudós, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a magyar művelődéstörténet nyilvános tanára, a Századok szerkesztője, a m. Történelmi Társulat és a Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgató-választmányának tagja. *Vál. 1915. máj. 6. L. Budapest, I., Attila-utca 13.*

VARJÚ ELEMÉR, a M. Nemzeti Múzeum régészeti osztályának igazgatója. *Vál. 1915. máj. 6. L. Budapest, VIII., M. Nemzeti Múzeum.*

Külső tagok:

VILLARI PASQUALE, egyetemi tanár, az olasz senatus alelnöke. *Vál. 1877. május 24. L. Florenzben.*

HILDEBRAND JÁNOS, múzeumi őr. *Vál. 1880. május 20. L. Stockholmban.*

CHANTRE ERNŐ, a lyoni Musée des sciences naturelles aligazgatója. *Vál. 1881. május 19. L. Fontville par Ecully (Rhône).*

BODIÓ LAJOS, az olasz kir. statisztikai hivatal főigazgatója. *Vál. 1877. május 13. L. Rómában.*

ZAKRZEWSKI VINCZE, a krakkói Jagelló-egyetemen a történelem tanára, a krakkói tud. akad. rendes tagja, stb. *Vál. 1887. május 13. L. Krakkóban.*

BINDING KÁROLY, a jogtudomány tanára a freiburgi egyetemen. *Vál. 1891. május 8. L. Freiburg im Breisgau, Goethestrasse 48.*

SMOLKA SZANISZLÓ, egyetemi tanár. *Vál. 1892. május 5. L. Krakkóban.*

JIREČEK KONSTANTIN, a bécsi cs. kir. egyetemen a

szláv philologia és régiségtan tanára. *Választatott 1898. május 6. Lakik Bécsben.*

STEIN LAJOS, berni egyetemi ny. r. tanár. *Vál. 1899. május 5. L. Berlinben.*

PESSINA HENRIK, a nápolyi egyetemen a büntetőjog tanára. *Vál. 1899. május 5. L. Nápolyban.*

KROPF LAJOS, a történelem művelője. *Vál. 1903. máj. 8. L. Londonban. 24, Henderson Road, Wandsworth Common S. W.*

PIERANTONI ÁGOST, szenátor s a római egyetemen a nemzetközi jog tanára. *Vál. 1904. május 13. L. Rómában.*

DENIS ERNŐ, a Sorbonne tanára. *Vál. 1906. márcz. 23. L. Párizsban, 9 rue Michelet.*

LAUVISSE ERNŐ, a francia Akad. tagja, az École normale supérieure igazgatója. *Választatott 1906. márczius 23. Lakik Párizs, 45. rue d'Ulm.*

LIARD LAJOS, a párizsi tanulmányi kerület rectora. *Vál. 1907. május 3. L. Párizsban.*

BURY JOHN B., a cambridge-i egyetemen a történelem tanára. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Cambridge-ben.*

WACH ADOLF, v. b. titkos tanácsos, egyetemi tanár. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Lipcsében.*

CHUQUET ARTHUR, az Institut tagja, és a Collège de France tanára. *Vál. 1911. április 27. L. Villemonble (Seine), Páris mellett.*

PASTOR LAJOS, egyetemi tanár. *Vál. 1912. május 2. L. Innsbruckban.*

BOUTROUX EMIL, az Académie Française tagja, a párizsi egyetemen a philosophia tanára. *Vál. 1913. április 24. L. Párizsban.*

EHRLE FERENCZ történétíró, a vatikáni könyvtárnak volt praefektusa. *Vál. 1913. április 24. L. St. Gallenben.*

ERMAN ADOLF, a berlini egyetem ny. r. tanára, a berlini kir. múzeumok egyiptológiai gyűjteményének igazgatója. *Vál. 1914. május 7. L. Berlinben.*

HORN EMIL, történétíró, a francia becsületrend lovag-keresztese. *Vál. 1914. május 7. L. Párizsban.*

OTTENTHAL EMIL, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Bécsben.*

SCHMOLLER GUSZTÁV, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Berlinben.*

BRENTANO LUJO, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Münchenben.*

PHILIPPOVICH JENŐ, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Bécsben.*

BRESSLAU HARRY, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Strassburgban.*

WIEDEMANN ALFRÉD, egyetemi tanár. *Vál. 1915. május 6. L. Bonnban.*

III. A matematikai és természettudományok osztálya.

Elnök:

ENTZ GÉZA (mezőkomáromi). (L. Igazgató-tanács.) *Osztályelnökké választotta a nagygyűlés 1908. április 28. és 1910. április 27. és újra: 1913. április 23-én.*

Titkár:

FRÖHLICH IZIDOR, bölcsészetdoctor, m. kir. udv. tanácsos, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az elméleti természet-tan nyilván. r. és a kísérleti természettan jogosított tanára, ugyanez egyetemen volt rectora és bölcsészeti karának volt dékánja, a kir. m. Természettudom. Társulat, a Math. és Phys. Társulat alapító és választmányi, az erdélyi «Verein für Naturwissenschaften» lev. tagja, a glasgowi egyetem tiszteletbeli juris utriusque doctora. *Lev. taggá vál. 1880. máj. 20., rendes taggá 1891. máj. 8., osztálytitkárrá 1913. április 24. L. Budapesten, VI., Eötvös-u. 26c.*

Tiszteleti tagok:

Gróf SZÉCHENYI BÉLA. (L. Igazgató-tanács.)

SEMSEY ANDOR. (L. Igazgató-tanács.)

KONKOLY T. MIKLÓS, a Szent István-rend kis keresztese, a porosz Vörös Sas-rend Commandeurje, a Württembergi Korona-rend Commandeurje, a Szerb Takova-rend nagy tiszti csillagának tulajdonosa, a III. o. vaskorona-rend lovagja, ő császári és királyi apostoli felségének «Pro Literis et Artibus» arany érmének birtokosa, bölcsészetdoctör, az Ó-gyallai nevét viselő m. kir. Astrophysicai Observatorium alapítója és igazgatója, czim. miniszteri tanácsos, az Orsz. Magy. Kir. Meteorologiai és Földmágnasségi Intézet nyugalmazott igazgatója, a Magyar kir. Természettudományi Társulat alapító tagja, a Deutsche Meteorologische Gesellschaft, a Magyar Földrajzi Társulat, a Révkomáromi katonai Wissenschaftlicher Verein, a Délmagyarországi Természettudományi Társulat, a Pozsonyi Orvostermészettudományi Társulat tiszteleti tagja, az Astronomische Gesellschaft, a Magyar Földtani Társulat, az Astronomical Society és a Société Astronomique de France rendes tagja, a Societä dei Spettroscopisti Italiani levelező tagja, a fotografiai Mária Terézia aranyérem, a Daguerre aranyérem, a Voigtländer ezüstérem birtokosa stb. *Levelező taggá vál. 1876. június 8., tiszteleti taggá 1884. jún. 5. L. Ó-gyallán, telen Budapesten, I. ker., Attila-utca 9. sz.*

Báró PODMANICZKY GÉZA (Aszódi és Podmanini), ő cs. és apost. kir. Felsege valóságos belső titkos tanácsosa, a m. Főrendiház tagja. *Tiszteleti taggá vál. 1889. május 3. Lakik Kis-Kartalán, u. p. Aszód.*

Gróf TELEKI SAMU (Széki), ő cs. és apost. kir. Felsege valóságos belső titkos tanácsosa, tartalékos m. kir. honvédszár-őrnagy, a m. Főrendiház tagja. *Vál. 1894. május 4. L. Budapesten, VIII. ker., Eszterházy-utca 32. sz.*

LENARD FÜLÖP, a physika nyilv. r. tanára a heidelbergi egyetemen. *Lev. taggá vál. 1897. május 6., tiszteleti taggá 1907. május 3. L. Heidelbergben.*

GALGÓCZY KÁROLY, kir. tanácsos, hites ügyvéd, magyar gazdasági egyesületi okleveles gazda, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alapító és választmányi, az Erdélyi Gazdasági Egyesület alapító, a Hevesmegyei és Kecskeméti Gazdasági

Egyesület tiszteleti, a Kisbirtokosok Országos Földhitelezésének igazgató tagja, a Szondy-Kenessey kegyes alapítvány gondnoki elnöke, Nagy-Kőrös város díszpolgára stb. *Vál. lev. taggá, 1858. december 15., tiszteleti taggá 1914. május 7. L. Budapesten, IV. ker., Szerb-utca 2. sz.*

Rendes tagok:

SZILY KÁLMÁN. (L. Igazgató-tanács.)

Báró EÖTVÖS LORÁND. (L. Igazgató-tanács.)

KRENNER JÓZSEF, a természettudományok doctora, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az ásvány- és kőzetnyug. nyilv. r. tanára, a M. N. Múzeumnál az ásvány-öslénytan oszta ly igazgatója, a Magyar Földtani Társulat tiszta., a kir. magy. Természettudományi Társaság választm., a bécsi cs. k. birodalmi földtani intézet, a nagy-szebeni természettudományi társaság, a pozsonyi orvos-természettudományi egyesület lev. tagja. *Lev. taggá vál. 1874. máj. 28., rendes taggá 1885. máj. 28. L. Budapesten, a M. Nemzeti Múzeum épületében.*

ENTZ GÉZA. (L. Igazgató-tanács.)

SCHULLER ALAJOS, a kir. József-műegyetemen a kísérleti természetnyilv. r. tanára. *Lev. taggá vál. 1880. máj. 20., rendes taggá 1891. május 8. L. Budapesten, X. Hédekváry-utca 48. sz.*

FRÖHLICH IZIDOR (L. Osztálytitkár).

HORVÁTH GÉZA (Brezoviczai Bugarin), orvos- és sebész-doctor, a M. N. Múzeum állattani oszta lyának igazgatója, orsz. múzeumi felügyelő, m. kir. udvari tanácsos, francia Officier de l'Instruction publique, az orosz cs. Sz. Szaniszló-rend és a szerb kir. Sz.-Száva-rend commandeurje, a romániai kir. korona-rend tisztje és az osztr. cs. vaskorona-rend III. oszt. lovagja, a párizsi Société Entomologique de France, a cseh rovartani társulat, a délmagyarországi Természettudományi Társulat és a horvát Természettudományi Társulat tiszta ly tagja, a pétervári Societas Entomologica Rossica és a moszkvai Société impériale des Naturalistes választott rendes tagja, a stockholmi Entomologisk Förening és az észak-amerikai Association of

Economic Entomologists külső tagja, a nagyszzebeni Természettudományi Társulat, a párizsi Musée d'Histoire Naturelle és Sociéte Nationale d'Acclimatation de France, a londoni Zoological Society, a philadelphiai American Entomological Society, a madridi Sociedad Española de Historia Natural és a florenczi Reale Accademia dei Georgofili levelező tagja. *Lev. taggá vál. 1877. május 24., rendes taggá 1894. május 4. L. Budapesten, VIII. ker., Népszínház-utca 25. sz.*

KOCH ANTAL, a természettudományok tiszt. doctora, a budapesti Tudomány-egyetemen a geologia és palaeontologia nyug. nyilv. r. tanára, a londoni geologiai társaság kültagja (foreign member), a Magyarhoni Földtani Társulat tiszteleti tagja, a kir. m. Természettud. Társulat vál. tagja, az Alsófehérmegyei Régészeti és Természettud. Társulat és a Magyar Építőanyag-Termelők Orsz. Szövetségének tiszt. tagja, a bécsi cs. kir. Földtani Intézet és a nagyszzebeni Természettud. Társaság lev. tagja, az Erdélyi Múzeumegylet igazgató tagja, az Erdélyi Nemzeti Múzeum ásványtára tiszt. igazgatója, stb. *Lev. taggá vál. 1875. május 15., rendes taggá 1894. május 4. L. Budapesten, VII. ker., Szabó József-utca 14. sz.*

KHERNDL ANTAL, a budapesti m. kir. Tudományegyetem tb. bölcsészeti doctora, tiszteletbeli műszaki doctor, a kir. József-műegyetemen a víz- és híd-, út- és vasútépítéstan nyug. ny. r. tanára, m. kir. udvari tanácsos, a M. Mérnök és Építész Egyesület tiszteleti, a Society for the Encouragement of Arts, Manufactures and Commerce egyesület tiszteleti levelező tagja, az Orsz. Középipítési Tanács alelnöke, az Orsz. Közlekedési Tanács és az Orsz. Vizügyi Műszaki Nagy Tanács tagja. *Lev. taggá vál. 1884. június 5., rendes taggá 1898. május 6. L. Budapesten, II. ker., Füge-utca 4. sz.*

RÉTHY MÓR, bölcsészettud. doctor, a kir. József-műegyetemen a mennyiségtan ny. r. tanára. *Lev. taggá vál. 1878. jún. 14., rendes taggá 1900. május 4. L. Budapesten, VII. ker., Baross-tér 17.*

LENHOSSEK MIHÁLY, orvosdoctor, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a anatomia és fejlődéstan nyilv. r. tanára és ez egyetemnek e. i. prorectora,

az I. sz. Anatómiai Intézet igazgatója, a würtzburgi egyetemnek volt magántanára, a baseli és tübingeni egyetemnek volt rendkívüli tanára. *Lev. taggá vál. 1897. máj. 6., rendes taggá 1903. máj. 8. L. Budapest, IX., Ferencz-körút 37.*

ILOSVAY LAJOS, bölcsészetdoctör, m. kir. udvari tanácsos, államtitkár a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban, a kir. József-műegyetemen a chemia ny. r. tanára, országgyűlési képviselő, az egyetemes és vegyési szakosztálynak 1886/87-től 1891/92-ig, az építési és mérnöki szakosztálynak 1893/94-től 1897/98-ig dékánja, e műegyetem volt rectora, az Orsz. Közokt. Tanács, az Orsz. Középisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a kir. Magyar Természettudományi és a Magy. Földtani Társulat választmányi tagja, a Magyar Természettudományi Társulat elnöke, volt főtítkára és chemia-ásványtani szakosztályának 1892 óta jegyzője, az Országos Közegészségügyi Egyesületnek elnöke, több hazai tudományos és közérdekű egyesület alapító, örökítő vagy rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1891. május 8., rendes taggá 1905. máj. 12. Lakik Budapest, VIII., Üllői-út 16. sz. III. 8.*

RADOS GUSZTÁV, a magyar kir. József-műegyetem e. i. prorectora, a kolozsvári magy. kir. Ferencz József tudományegyetem tiszteleti bölcsészetdoctora, okl. középiskolai tanár, a műegyetemen a matematika nyilv. r. tanára és a mérnöki és építési szakosztálynak 1900/901—1903/904-ig volt dékánja, egyetemi magántanár, egyszersmind tanár a középiskolai tanárképzőn, a Londonban működő s az International Catalogue of Scientific Literature szerkesztését végző nemzetközi tanácsnak 1903 óta Magyarország kinevezett állandó képviselője, tagja a Commission Internationale de l'Enseignement Mathématique és alelnöke a magyar matematika-oktatási bizottságnak, az orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottság és az országos tanítóképzőintézeti tanárvizsgáló bizottság tagja, a felsőoktatásügyi egyesület választmányának tagja és pénztárnoka, a Matematikai és Fizikai Lapok egyik szerkesztője. *Lev. taggá vál. 1894. május 4., rendes taggá 1907. május 3. Lakik Budapest, IX., Ferencz-körút 38. III. 20.*

KÖVESLIGETHY RADÓ, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a kosmographia nyilván. r. tanára; a kereskedelmi iskolai tanárképző intézet igazgatója és tanára; a középiskolai tanárképző-intézet tanára, a Budapesti Országos Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Földrajzi Seminarium és a Földregési Observatorium igazgatója, az Association Internationale de Sismologie állandó bizottságának főtitkára és magyarországi tagja, az Országos Gyorsírótanács helyettes elnöke, a Commission Polaire Internationale magyarországi tagja Commendatore dell'Ordine della Corona d'Italia, a Természettudományi Társulat és a Philosophiai Társaság rendes és választmányi tagja, a Matematikai és Fizikai Társulat tagja és ügyvivő titkára, a Délmagyarországi Természettudományi Társulat tiszt. tagja, az Adria-kutató bizottság elnöke, az «Astronomische Gesellschaft», a Földrajzi Társulat levelező, a Földtani Társaság rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1895. május 10-én, rendes taggá 1909 április 29. Lakik Budapesten, VII. ker., Thököly-út 62. sz.*

MÉHELY LAJOS (Kis-apsai), a budapesti királyi m. Tudományegyetemen az általános állattan és összehasonlító boncztan nyilván. r. tanára, a M. Nemz. Múzeum volt osztályigazgatója, a kolozsvári Ferencz-József-tudományegyetem tiszteletb. doctora, okleveles középiskolai tanár, a K. M. Természettudományi Társulat választmányi tagja és állattani szakosztályának elnöke, a Magyar Adria-egyesület választm. tagja, a Zoological Society of London, a Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft zu Frankfurt a/M. s a Naturwissenschaftlicher Verein zu Magdeburg levelező tagja. *Lev. taggá vál. 1899. május 5., rendes taggá 1910. ápr. 28. L. Budapesten, II., Fő-utca 17., II. em. 15.*

DADAY JENŐ (Deési), bölcsészetdoctor, középiskolai okleveles tanár, a kir. József-műegyetemen az állattan ny. r. tanára, a budapesti kir. Tud.-egyetemen a gerincztelen-állatok tanának magántanára, a kir. magy. Természettudományi Társulat alapító és választmányi tagja, az Erdélyi Országos Múzeum-egylet s a moszkvai császári ethnographiai és anthropologiai társaság

tagja. *Lev. taggá vál. 1889. május 3., rendes taggá 1910. április 28. I. Budapest, I. ker., Budafoki-út 9—11. szám.*

TANGL FERENCZ, orvosdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az élettan ny. r. tanára és az élettani Intézet igazgatója, a m. kir. állatélettani kísérleti állomás vezetője, az állandó mezőgazdasági felülbíró tanács és a földmivelésügyi m. kir. ministerium mezőgazdasági kísérletügyi bizottságának tagja, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti egyetem orvosi karának két ízben volt dékánja és prodékánja. *Lev. taggá vál. 1902. május 9., rendes taggá 1910. április 28. I. Budapest, II. ker. Kútaibel Pál-utca 4. szám.*

FARKAS GYULA, bölesészetdoctor, a kolozsvári m. kir. Tud.-egyetemen a matematikai physika nyug. nyilván. r. tanára, a Ferencz József-rend középkeresztjének tulajdonosa. *Lev. taggá vál. 1898. május 6., rendes taggá 1914. május 7. I. Budapest, I., Enyedi-utca 11. szám.*

KÜRSCHÁK JÓZSEF, bölesészetdoctor, a kir. József-műegyetemen a matematika nyilván. r. tanára, a Nederlandsch wiskundig genootschap tiszteletbeli tagja. *Lev. taggá vál. 1896. május 15., rendes taggá 1914. május 7. I. Budapest, II. ker., Főherczeg Albrecht-út 14. sz.*

Megválasztott rendes tagok:

LÓCZY LAJOS, czimmel és jelleggel felruházott nyilván. r. tanár a budapesti k. m. Tudományegyetemen, a m. kir. Földtani intézet igazgatója. *Lev. taggá vál. 1888. május 4., rendes taggá 1901. május 10. L. Budapest, VIII., Baross-utca 13. sz.*

GENERSICH ANTAL (Szepes-szombati), orvos-sebészdoctor, szemész, szülész, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a kórboncztan és kórszövettan nyug. nyilván. rendes tanára, székesfővárosi kórházi főorvos, m. kir. udv. tanácsos. *Lev. taggá vál. 1892. május 5., rendes taggá 1906. márcz. 23. I. Budapest, VIII. ker., Aréna-út 36. sz.*

MÁGÓCSY-DIETZ SÁNDOR, bölesészetdoctor, a budapesti Kir. M. Tudományegyetemen a növény-alaktan és élettan nyilván. r. tanára, az egyetemi növénytani Intézet és növénykert igazga-

tója, a budapesti Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló-Bizottság tagja, az Orsz. Középiskolai Tanárképző-intézet tanára, az Association Internationale des Botanistes, a Deutsche botanische Gesellschaft és a bécsi K. k. Zoologisch-botanische Gesellschaft rendes tagja, a mezőgazdasági felülbíró tanács és a földmivelésügyi kísérletügyi bizottság állandó választmányának tagja, a Magyarországi Gyógyszerész-Egylet és a Magyar Turista-Egyesület tiszteleti tagja, a nagyszombati természet-tudományi-egylet és a pozsonyi orvos-természettudományi-egyesület levelező tagja, az ág. h. ev. bányakerületi tanügyi bizottság elnöke, az egyetemes tanügyi bizottság alelnöke, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat pártoló és választmányi tagja és növényntani szakosztályának alelnöke, a Protestáns irodalmi társulat választmányi tagja, az Orsz. Kertészeti Egyesület alapító és választmányi, az Orsz. Erdészeti Egyesület és a Magyarhoni Földtani Társulat alapító és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1897. május 6., rendes taggá 1908. április 30. Lakik Budapesten VIII. ker., Illés-utca 25. Az egyetemi növénykertben.*

FABINYI REZSO, bölcsészettudományi doktor, a kolozsvári m. kir. Tudományegyetemen a kísérleti vegytan nyilv. r. tanára, m. kir. udv. tanácsos. *Lev. taggá vál. 1891. május 8-án, rendes taggá 1915. május 6. L. Kolozsvárt.*

Levelező tagok:

SCHULHOF LIPÓT, a párizsi csillagászati observatorium segéde. *Vál. 1878. június 14. L. Párizsban.*

BALLÓ MÁTYÁS, a Székesfővárosi Vegyészeti és Élelmszer-vizsgáló Intézet nyug. igazgatója, a berlini vegyészeti társulat tagja. *Vál. 1880. május 20. L. Rákospalotán, Villa sor 6.*

BEDŐ ALBERT (Kálnoki), a kolozsvári Tudományegyetem tiszteletbeli bölcsészettudományi doktor, földmivelésügyi nyug. államtitkár és országos főerdőmester; a Székely Egyesület, a Magyar Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületének tiszteletbeli elnöke; az Orsz. Erdészeti Egyesület első alelnöke,

az Országos Magyar Vadászati Védegylet tiszteletbeli alelnöke; az Orsz. Közművelődési Tanács tagja s az Orsz. Gyermekekvédő Egyesület választmányi tagja; az osztrák birodalmi erdészeti egyesület-, a horvát-szlavonországi és a galicziai erdészeti egyesület-, az Erdélyi Kárpát-egylet-, a Magyar Ornithologiai Központ- s a «Marosvásárhelyi Székely-társaság» tiszteletbeli tagja, a budapesti Unitárius egyház gondnoka, s a báró Baldácsy protestáns alapítvány igazgatósági tagja; Selmeicz-Bélabánya és Ungvár városok díszpolgára; az osztrák császári másodosztályú vaskoronarend és a Lipót-rend lovagja. *Vdl. 1880. május 20. Lakik Budapesten, V. ker., Alkotmány-utca 6. sz.*

INKEY BÉLA (Pallini), földbirtokos. *Vdl. 1887. május 13. L. Tarótháza (Vas várm.), u. p. Dömötöri.*

ZIPERNOWSKY KÁROLY, a kir. József-műegyetemen az electrotechnika nyilv. r. tanára. *Vdl. 1893. május 12. L. Budapesten, II. ker. Heltai Ferencz-utca 7. sz.*

HANKÓ VILMOS (Lemhényi), bölcsészettudor, cz. főreáliskolai kir. igazgató, a budapesti II. ker. áll. Főreáliskolán a chemia tanára, az Országos Középiskolai Tanáregyesület, a kir. magyar Természettudományi Társulat, az Orsz. Közegészségi Egyesület rendes-, a Kath. Középisk. Tanáregyesület igazgatótanácsának a tagja, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület választmányi tagja, az Országos Balneologiai Egyesület igazgatótanácsának tagja, a magyar királyi Pénzügyminisztérium kebelében alakított pénzügyőrbiztosi cursus tanára s a vizgálóbizottságnak tagja. *Vdl. 1894. május 4. L. Budapesten, II. ker., Szalag-utca 4. sz.*

BÓKAY ÁRPÁD (Bókai), a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a gyógyszerstan ny. r. tanára, m. kir. udv. tanácsos, az országos közegészségi tanács és az igazságügyi orvosi tanács rendes tagja. *Vdl. 1896. máj. 15. L. Budapesten, IX. ker., Rádai utca 19.*

ÓNODI ADOLF dr., a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az orr-, torok- és gégebajok kór- és gyógytanának nyilv. rk. tanára és a gégeklínika igazgatója, mütő, az «American Laryngological, Rhinological and Otological Society» és a «Società

Italiana di Laryngologia, Otologia Erhinologia» tiszteletbeli tagja, az «American Laryngological Society», a «Société française d'otologie, de laryngologie et de rhinologie», a «Société belge d'otologie, de laryngologie et de rhinologie», a Berliner laryngologische Gesellschaft és az Internationale Vereinigung gegen die Tuberculose levelező tagja, a kir. Orvosegyetlet orr- és gégegyógyászati szakosztályának elnöke, kül- és belföldi orvos-egyesületek rendes tagja, a «Zeitschrift für Laryngologie», a «Monatschrift für Ohrenheilkunde und Rhinolaryngologie» állandó munkatársa. *Vál. 1896. máj. 15. L. Budapest, VI., Ó-utca 6.*

FRANZENAU ÁGOSTON, bölcsészetdoctor, a Magyar Nemzeti Múzeum ásvány-öslénytani osztályának igazgató öre. *Vál. 1896. május 15. L. Rákos-Palotán, Erzsébet-utca 12. szám.*

WINKLER LAJOS, gyógyszerészdoctor, a budapesti kir. m. Tud.-egyetemen az analitikai és gyógyszer. chemia nyilván. r. tanára. *Vál. 1896. május 15. L. Budapest, VIII. ker., Múzeum-körút 4. sz.*

BÁRÓ KÉTTY KÁROLY (Csurgói), orvosdoctor, m. kir. udvari tanácsos, a Szent István-rend kiskeresztjének tulajdonosa, a budapesti Tudományegyetem volt rectora s a belgyógyászat nyilván. r. tanára, az I. Belgyógy. Kóroda volt igazgatója, a M. Orvosi Könyvkiadó-társulat alapító és igazgató, a kir. m. Természet-tudományi Társaság örökítő tagja és a Budapesti kir. Orvos-egyesület v. elnöke és alapító tagja, a Pesti Szegénygyermek-kórház tiszteletbeli főorvosa, a Közegészségügyi Tanács r. tagja. *Vál. 1897. május 6. L. Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 13. sz.*

JENDRÁSSIK ERNŐ, orvosdoctor, m. kir. udv. tanácsos, a budapesti kir. m. tudományegyetemen a belorvostan nyilván. r. tanára, az egyetem II. sz. belklinika igazgatója, számos hazai tudományos társulatnak tagja, továbbá a német Gesellschaft d. Nervenärzte r., a párizsi Société Anatomique és Société de Neurologie és a bécsi Verein für Psychiatrie und Neurologie lev. tagja. *Vál. 1898. május 6. L. Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-u 40.*

APÁTHY ISTVÁN, orvosdoctor, kolozsvári egyetemi ny. r. tanár, a középiskolai tanárképző tanára, az orsz. középiskolai tanárvizsg. bizottság tagja, a kolozsvári Tudományegyetem állattani intézetének, az Erdélyi Nemzeti Múzeum állattárának s a Magyar Társadalomtudományi Egyesületnek igazgatója, az Erdélyi Múzeumegyesület s a Kir. M. Természet-tudományi társulat választmányi, a Belga Királyi Orvosi Akadémia tiszteleti, a német Anatomische Gesellschaft, a német Zoologische Gesellschaft, a francia Association des Anatomistes rendes, a párizsi Sociétés de Biologie, a Budapesti Kir. Orvosegyesület levelező, valamint több más hazai és külföldi tudományos egyesületnek választmányi, v. rendes tagja, illetőleg elnöke, a kolozsvári Tudományegyetem volt rectora. *Vál. 1898. május 6. l. Kolozsvárt.*

TÖTÖSSY BÉLA (Zepethneki), az ábrázoló geometria nyilván. r. tanára a budapesti kir. József-műegyetemen. *Vál. 1899. május 5-én. Lakik Budapesten, VIII. ker. Népszínház-utca 22. sz.*

BUGARSZKY ISTVÁN, bölcészetdoctor, a budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetemen a chemia nyilván. r. tanára, az egyetemi II. sz. chemiai intézet igazgatója, az Országos Közegészségügyi Tanács rendes tagja. *Vál. 1899. május 5. l. Budapesten, IX., Lónyay-utca 7.*

ISTVÁNNFFY GYULA (Csik-madéfalvi), bölcészetdoctor, okleveles középiskolai tanár, a kir. József műegyetemen a növénytan nyilván. r. tanára, a Ferencz József-rend középkeresztjének tulajdonosa, a m. kir. Felsőbb Szőlő- és Borgazdasági Tanfolyam igazgatója, a kir. m. Természet-tudományi Társulat alapító tagja, a kolozsvári Orvos-természet-tudományi Társulat, az Orsz. Kertészeti Egyesület, a Magyar Földrajzi Társulat; a Mezőgazdasági Kísérletügyi Bizottság, a berlini Deutsche Botanische Gesellschaft, a párizsi Sociétés Mycologique tagja, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató választmányi tagja, a cherbourgi Sociétés des Sciences Naturelles et Mathématiques, az arrasi Académie des Sciences et Lettres, a regensburgi kgl. Bayer. Botanische Gesellschaft, az Académie de Mâcon, az Accademia Reale di Agricoltura di Torino és a

Société Impériale d'Agriculture de la Russie Méridionale levelező tagja, a Commission Internationale Permanente de Viticulture bizottsági tagja, Lauréat de l'Institut de France (a Prix Thore nyertese 1903-ban és 1905-ben, valamint a Prix Desmarières nyertese 1914-ben). *Vál. 1901. május 10. L. Budapest, II. ker., Törökvezs, Debrői-út 15. sz.*

SCHLESINGER LAJOS, bölcsészetdoctor, a kolozsvári és a budapesti Tudományegyetemek volt nyilván. r. tanára, a charkowi Matematikai-Társulat külső tagja, a német császári Academia Leopoldina-Carolina (Halle) tagja, a VI. Lobacseffszkij-díj (1912.) nyertese, a giesseni Tudományegyetem nyilván. r. tanára. *Vál. 1902. május 9. L. Giessen, Bismarckstrasse 43.*

HOOR-TEMPIS MOR (Ferencz, János), bölcsészetdoctor, műegyetemi cz. nyilván. rk. tanár, a Ganz és tsa r.-t. igazgatóhelyettese és cégvezetője. *Vál. 1902. május 9. L. Budapest, I. ker., Lisznyay-utca 13. sz.*

SCHAFARZIK X. FERENCZ, bölcsészetdoctor, kir. bányatanácsos, a hadi diszítványú katonai érdemkereszt s a hadi érem tulajdonosa, a kir. József-műegyetemen az ásvány- és földtan ny. r. tanára, a m. kir. Földtani Társulat alelnöke, a kir. magy. Természettud. Társulat és a M. Földrajzi Társaság választmányi, és több hazai tud. és közérdekű egyesület alapító vagy rendes tagja. *Vál. 1902. május 9. L. Budapest, VII. ker., Vörösmarty-utca 10/b. sz.*

RÁTZ ISTVÁN, orvosdoctor, magyar kir. udvari tanácsos, a budapesti m. kir. Állatorvosi Főiskola nyilván. r. tanára és volt prorectora, a III. oszt. vaskorona-rend és a Ferencz József-rend lovagja, a francia Mérite Agricole-rend tisztje, az Orsz. Állat-egészségügyi Tanács rendes és az Orsz. Közegészségügyi Tanács rk. tagja, a Tiszti Állatorvosi Vizsgáló-bizottság és a «Tüdővész elleni küzdelem Orsz. Bizottsága» tagja, a Magy. Orsz. Állatorvos-Egyesület főtitkára, a Nemzetközi Állatorvosi Congressusok állandó bizottságának második titkára, a kir. Természettudományi Társulat és az Orsz. Közegészségügyi Egyesület és az Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyűlése választmányi tagja, az Orsz. Gazdasági Egyesület igazgató választmányi tagja, a Berliner

Tierärztliche Gesellschaft tiszteletbeli, a turini Academia Reale di Agricoltura, a párizsi Société Internationale de la Tuberculose, a francia Société centrale de médecine vétérinaire, a Société de Zoologie de France, a Helminthological Society of Washington és a párizsi Société de Pathologie Comparée lev. tagja. *Vál. 1903. máj. 8. L. Budapest, VII., Damjanich-utca 33., I. em. 11.*

HOLLÓS LÁSZLÓ, bölcsészetdoctor, okleveles középiskolai tanár, kecskeméti áll. főreáliskolai nyug. tanár, középiskolai czimzetes igazgató, az Orsz. Pædagogiai Könyvtár és Tanszermuzeum tanácsának külső tagja. *Vál. 1904. május 13. L. Szekszárdon.*

ZIMÁNYI KÁROLY, bölcsészetdoctor, okleveles középiskolai tanár, a M. Nemz. Múzeum ásvány-öslénytani osztályának igazgató öre. *Vál. 1904. május 13. L. Budapest, I. ker., Úri-u. 22.*

LÖRENTHEY IMRE, bölcsészetdoctor, a palaeontologia nyilv. r. és a földtan hely. tanára a budapesti kir. m. Tudományegyetemen, a Magyarhoni Földtani Társulat alapító és választmányi, a kir. m. Természettudományi Társulat választmányi, a Magyar Földrajzi Társaság és az Erdélyi Múzeum-egylet orvos-természettudományi szakosztályának stb. rendes tagja. *Vál. 1905. május 12. L. Budapest, X. ker., Héderváry-utca 37. sz.*

BODOLA LAJOS, (Zágoni), a kolozsvári m. kir. Ferencz József-tudomány-egyetem tiszteletbeli bölcsészetdoctora, okleveles mérnök, m. kir. udvari tanácsos, a kir. József műegyetemen a geodesia nyug. ny. r. tanára s a mérnöki és építési szakosztály volt dékánja, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, francia Officier de l'Instruction publique tagja, a «Comité international des Poids et Mesures» tagja, az «Internationale Erdmessung» állandó bizottságának tagja, a mexicói «Antonio Alzate» tudós társaság tiszteleti tagja. *Lev. taggá vál. 1905. május 12. L. Budapest, I. ker., Pauler-utca 15. sz.*

ZEMPLÉN GYÖZŐ, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. József-műegyetemen az elméleti physika nyilv. rendes tanára, budapesti tud.-egyetemi magántanár, tart. cs. és kir. tüzérfőhadnagy, a 3. osztályú katonai érdemkereszt (a hadi-ékitménnyel) tulajdonosa, a Kir. Magyar Természettudományi Társulat másodtitkára, a Felső Oktatási Egyesület

titkára, az Uránia Magyar Tudományos Egyesület jegyzője, a Matematikai és Fizikai Társulat, továbbá a Magyar Philo-sophiai Társaság választmányi, a Magyar Elektrotechnikai Egye-sület és a párisi Société Franaise de Physique rendes tagja. *V l. 1908.  pr. 30. I. Budapest, I. ker., Fehérvári- t 54/a. sz.*

FEJÉR LIPÓT, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a matematika nyilvános rendes tanára, a kolozsvári m. kir. Ferencz József-Tudományegyetem volt magántanára és nyil-v nos rendkivüli tanára, a «Circolo Matematico di Palermo»-nak igazgatósági ( s folyóiratának 1909 óta szerkesztőségi, tagja, az V. nemzetközi matematikai congressus (Cambridge) 1912.) alelnöke, a Mathem.  s Physik. Társulat titkára és folyóirata mathem. részének 1913 óta szerkesztője. *V l. 1908  prilis 30. Lakik Budapest, V. ker., Falk Miksa-utca 15. sz*

KLUPATHY JENŐ, bölcsészetdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a gyakorlati physika ny. r. tanára, a Matematikai  s Fizikai Társulat és a kir. Magyar Ter-m szettud.-Társulat választmányi tagja, a párizsi «Société franaise de Physique» és a berlini «Deutsche physikalische Gesellschaft» rendes tagja, a III. oszt. vaskorona-rend lovagja. *V l. 1908.  prilis 30. I. VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.*

TANGL KÁROLY, bölcsészetdoctor, az általános kísérleti természettan nyilván. r. tanára a kolozsvári m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemen. *V l. 1908.  prilis 30. I. Kolozsvárt.*

WITTMANN FERENCZ, a kolozsvári Ferencz József-egyetem tb. bölcsészeti doctora, a technikai physika nyilván. rend. tanára a budapesti kir. József-műegyetemen, az orsz. közép-iskolai tanárvizsgáló-bizottság tagja és ügyvezető alelnöke, a magyar kir. Szabadalmi Tanács tagja, a Magyar Mérnök- és Építészegylet, a m. kir. Természettudományi-Társulat v l. tagja. *V l. 1908.  prilis 30. I. Budapest, VII., Dohány-utca 39.*

DÉCHY M R (Maros-d csei) volt m. k. kormánybiztos, a kolozsvári m. k. Ferencz József tudomány-egyetem tiszt. bölcsészetdoctora, a Magy. Földrajzi Társaság alelnöke, a múzeumok és könyvtárak orsz. szövetségének örökös tagja, a londoni Royal Geographical Society, a Société de geo-

graphie de Paris, a Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin, a csász. orosz földrajzi társaság, a k. k. Geographische Gesellschaft in Wien, a Società geografica italiana, a Magyar Földrajzi Társaság, a németalföldi földrajzi társaság, a Société de Géographie Belge, a madridi Sociedad Geografica, a Berner Geographische Gesellschaft, a Société de Géographie d'Anvers, a párizsi Société de géographie commerciale, a moszkvai természettudományi társaság, a Club Alpino Italiano, a Club Alpin Français, a Siebenb. Karpathenverein, az erdélyi Kárpát Egyesület tb., ill. levelező tagja, több hazai tudományos társaság választmányi, alapító és pártoló tagja, a velencei nemzetközi földrajzi congressus első osztályu érdemének tulajdonosa, a III. oszt. vaskorona-rend és a Ferencz József-rend lovagja, az orosz cs. Szt Szaniszló-rend nagykeresztese, a bajor kir. Szt Mihály-rend és az orosz cs. Szt Anna-rend középkeresztese, a portugalli Mi Asszonyunk de Villa Viciosa rend lovagtisztje, francia Officier d'Académie és a francia Officier de l'Instruction Publique jelvényeinek tulajdonosa. *Vál. 1909. április 29. L. Budapest, VI., Aradi-utca 70.*

TUZSON JÁNOS (polyáni), bölcsezet-doctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen s a kir. József-műegyetemen a növényrendszertan és növényföldrajz nyilván. rk. tanára, az Orsz. Középiskolai Tanár-Vizsg. Bizottság tagja, a kir. m. Természettudományi Társulat választmányának, az Orsz. Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának tagja. *Vál. 1909. április 29. L. Budapest, I., Rezeda-utca 9. sz.*

SZARVASY IMRE, okleveles vegyész, bölcsezet-doctor, a kir. József-műegyetemen az elektrochemia nyilván. r. tanára, a m. kir. Természettudományi-Társulat választmányi tagja, a m. kir. szabadalmi tanács tagja. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Budapest, I., Budafoki-ut 8. sz.*

Ifj. ENTZ GÉZA, bölcsezet-doctor, okleveles középiskolai tanár, a budapesti kir. m. tud. egyetemen a protistologia magántanára, az Erzsébet-nőiskola polgári-iskolai tanítónőképző tanára. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Budapest, VIII., Tisza Kálmán-tér 10. szám.*

FEKETE LAJOS. m. kir. miniszteri tanácsos, nyug. főiskolai tanár, a vaskorona-rend III. osztályu lovagja. *Vál. 1910. ápr. 28. Lakik Selmezbányán, I. ker., Kossuth Lajos-tér. 9 szám.*

HUTYRA FERENCZ, m. kir. udvari tanácsos, a Ferencz József-rend középkeresztese és a III. oszt. vaskorona-rend tulajdonosa, a porosz kir. korona-rend, a szász kir. Albrecht-rend és a francia Pour le Mérite Agricole-rend középkeresztese, a romániai korona-rend tiszti nagykeresztese, orvosdoctor, a bécsi és berlini állatorvosi főiskolák tiszteleti doctora, okleveles állatorvos, az állatorvosi főiskola rectora és ugyanott a járványtan és a törvényszéki állatorvostan nyilv. r. tanára, egyetemi cz. nyilv. rk. tanár, az orsz. állategészségügyi tanács elnöke, az orsz. közegészségi tanács rendes tagja, az állatorvosi tiszti vizsga bizottságának tagja, a magyar orsz. állatorvos-egyesület elnöke, az Académie de médecine de Belgique, a a francia Société centrale de médecine vétérinaire, a turini Academia d'Agricoltura és az Internationales Central-Bureau zur Bekämpfung der Tuberkulose külf. levelező, a kazáni állatorvosi intézet, a horvát, a svéd és a badeni állatorvos-egyesületek tiszteleti tagja, az orsz. közegészségi egyesület alelnöke, az országos magyar gazdasági egyesület igazgató-választmányának tagja és állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának alelnöke, a VIII. nemzetközi állatorvosi congressus v. ügyvezető alelnöke és a nemzetközi congressusi bizottság alelnöke, a kir. Természettudományi Társulat választmányi, a budapesti Orvos-egyesület rendes tagja. *Vál. 1910. április 28. L. Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 25. sz.*

KERTÉSZ KÁLMÁN (Besenyői), bölcsészettudományi doctor, a Magyar Nemzeti Múzeum őre, az American Entomological Society levelező tagja. *Vál. 1910. ápr. 28. L. Budapest, II., Csalogány-u. 51.*

RICHTER ALADÁR, bölcsészettudományi doctor, okl. középiskolai tanár és kiegészített budapesti tudományegyetemi magántanár, az általános növénytan nyug. nyilv. r. tanára, a kolozsvári egyetemen a matematikai és természettud. karnak 1905/6. tanévben volt dékánja és 1906/7. volt prodeánja, a Természettudományi

Társulat választmányi tagja. *Vál. 1911. április 27. Lakik Pozsonyban, Kisfaludy-utca 14. sz.*

BÁNKI DONÁT, okl. gépészmérnök, a kir. József-műegyetemen a gépszerkezettan ny. rendes tanára, a m. kir. szabaddalmi tanács ülnöke, a Magyar Mérnök- és Építészegylet gépészeti szakosztályának elnöke. *Vál. 1911. április 27. L. Budapesten, II. ker., Rózsahegy-utca 6. szám.*

PREISZ HUGÓ, az összes orvostudományok doktora okleveles műtő, a bakteriologia nyilván. r. tanára, a bakteriologiai intézet igazgatója, a III. oszt. sz. Száva-rend tulajdonosa, a francia «Mérite agricole» tiszti keresztese, az országos közegészségi tanács és a kir. igazságügyi orvosi tanács rendes tagja, a törvényszéki orvosi vizsgálóbizottság tagja, a difteria ellenes szerumot termelő intézet vezetője, több szakegyesület és társulat rendes tagja. *Lev. taggá vál. 1912. május 2. L. Budapesten VIII. ker., József-körút 63. szám.*

REJTŐ SÁNDOR, gépészmérnök, m. kir. udvari tanácsos, a kir. József-Műegyetemen a mechanikai technológiának nyilván. r. tanára, az orsz. m. kir. szabadalmi tanács tagja. *Vál. 1912. máj. 2. L. Budapesten, VI., Vörösmarty-utca 44/b.*

SCHAFFER KÁROLY, orvosdoctor, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen az idegrendszer ép- és kórszövettanának nyilván. rk. tanára, az egyetemi agyszövettani intézet igazgatója, az interakademiai agykutatási bizottság tagja, a német Gesellschaft d. Nervenärzte r. tagja. *Választ. 1914. május 7. Lakik Budapesten, IV., Kálvin-tér 4.*

BEKE MANÓ, bölcsészettudományok doktora, okl. középiskolai tanár, a budapesti kir. m. Tudományegyetemen a matematika nyilván. r. tanára, a bölcsészeti karnak 1911/12-ben volt dékánja, az orsz. középiskolai és a kereskedelmi iskolai tanárképző intézetek tanára, a Közoktatási Tanács tagja, a Nemzetközi Matematikai Oktatásügyi Bizottság magyarországi delegátusa és Magyar Nemzeti Albizottságának alelnöke, a Matematikai Fizikai Társaság vál. tagja, a Magyar Pédagogiai Társaság tagja. 1883-tól 1895-ig a budapesti V. ker. áll. főreáliskolán és 1895-től

1900-ig a tanárképző intézeti gyakorló főgymnasiumon a matematika tanára. *Vdl. 1914. május 7. Lakik Budapesten, II., Bimbó-utca 26.*

KROMPECHER ÖDÖN, orvosdoctor, a budapesti Tud. egyetemen a kórszövetten és bakteriologia nyilv. r. tanára. *Vdl. 1914. május 7. L. Budapesten, I., Ménesi-út 9. sz.*

Megválasztott levelező tagok:

PASZLAVSZKY JÓZSEF, nyugalmazott középisk. tanár, czímzetes igazgató, a k. m. Természettudományi Társulat örökítő és tiszteleti tagja. *Vdl. 1888. máj. 4. L. Budapesten. II. k., Törökvesz, Szilfa-utca 7. sz.*

SCHULEK FRIGYES, m. kir. udv. tanácsos, művészeti akadémiai építész, a budapesti kir. József-műegyetem nyug. nyilv. r. tanára, a magy. kir. Orsz. Rajztanár-vizsgáló bizottság tagja, a Műemlékek Orsz. Bizottságának tagja és építésze, a Magyar Mérnök- és Építész-egylet, a M. Régészeti és Anthropologiai Társulat, a Képzőművészeti Társulat stb., stb. tagja, a Wiener Bauhütte egyik alapítója, a Ferencz József-rend lovagja. *Vdl. 1895. május 10. L. Budapesten, I. ker., Ménesi-út 19. sz.*

BUCHBÖCK GUSZTÁV, bölcészetdoctor, a budapesti m. kir. Tudományegyetemen a kémia nyilv. r. tanára. *Választatott 1907. május 3. Lakik Budapesten, IX. ker., Üllői-út 55. sz.*

BÁRÓ HARKÁNYI BÉLA, bölcészet-doctor, az astronomia és astrophysika magántanára a budapesti Tudományegyetemen, a magyar Földrajzi Társaság örökös tagja, a Mathemat. és Physikai és a Magyar Földrajzi Társaságok választmányi tagja, a m. kir. Természettudományi Társulat, Philosophiai Társaság, Felső Oktatásügyi Egyesület, Société Astronomique de France és az Astronomische Gesellschaft rendes tagja. *Vdl. 1911. április 27. L. Budapesten, I. ker., Várkert-rakpart 17.*

BUDAY KÁLMÁN, egyetemes orvosdoctor, műtő, a budapesti Tudományegyetemen a kórbonecztan és kórszövetten nyilv. r. tanára. *Vdl. 1913. április 24. Lakik Budapesten, III. ker., Ujlaki-rakpart 4. sz.*

MAURITZ BÉLA, bölcsészettudományi doktor, a mineralogia és petrographia ny. rk. tanára a Budapesti Tudomány-egyetemen és műegyetemi magántanár. *Vál. 1913. április 24. L. Budapest, VII., Thököly-út 79.*

SIGMOND ELEK (Alsószentmihályfalvi), okl. vegyész, bölcsészettudományi doktor, a kir. József-műegyetemen a mezőgazdasági chemia-technologia nyilv. r. tanára, a budapesti kir. m. tud. egyetemen a mezőgazdasági chemia magántanára, a m. kir. Természettudományi-Társulat választmányi tagja, a Magyar Mérnök- és Építészegylet nagy választmányának tagja, a földművelésügyi m. kir. ministeriumban szervezett Állandó felülbíró tanács tagja, a pénzügyi m. kir. ministeriumban a sör-, ásványolaj- és cukortermelés megadóztatására nézve alakított szaktanácsok pótagja, a stockholmi II. nemzetközi agrogeologiai konferencia volt alelnöke, a nemzetközi chemiai talajvizsgáló bizottság elnöke, a nemzetközi fizikai és mechanikai talajvizsgáló bizottság tagja, a római nemzetközi mezőgazdasági intézet munkatársa és ez intézet magyarnyelvű közleményeinek («Köztelek» szaklapban) munkatársa, az «Internationale Mitteilungen für Bodenkunde» rendes munkatársa. *Vál. 1915. május 6-án. L. Budapest, I., Verpeléti-u. 2.*

BÖKCH HUGÓ (nagysúri), bölcsészettudományi doktor, okleveles középiskolai tanár, ministeri tanácsos, a bányászati és erdészeti főiskola rendes tanára, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, a Bány. és Koh. Egyesület választmányi tagja, a Siebenbürgischer Verein f. Naturw. lev. tagja, stb. *Vál. 1915. máj. 6. L. Budapest, II., Apostol-utca 6.*

PÁLFY MÓR, m. kir. fögeologus, a magyarhoni Földtani Társulat vál. tagja. *Vál. 1915. május 6. L. Budapest, VII., Stefánia-út 17.*

Külső tagok:

ZSUJOVICS JÁNOS, belgrádi főiskolai tanár, múzeumi őr. *Vál. 1894. május 4. L. Belgrádban.*

WALDEYER VILMOS, berlini egyetemi tanár és a kir. porosz tudományos akadémia örökös titkára. *Vál. 1896. május 15. Lakik Berlinben.*

OSTWALD VILMOS dr., a chemia volt tanára a lipesei egyetemen. *Vál. 1897. május 6. L. Grossbothen (Szászország).*

SEELIGER HUGÓ, a müncheni egyetemen a csillagászat tanára. *Vál. 1899 május 5-én. L. Münchenben.*

FREYCINET KÁROLY, a francia akadémia tagja. *Vál. 1899. május 5. L. Párizsban.*

KLEIN FÉLIX, a göttingai egyetemen a matematika tanára. *Vál. 1899 május 5. L. Göttingában.*

NERNST WALTHER, a berlini egyetemen a chemia tanára. *Vál. 1899. május 5. L. Berlinben, W. 35. Carlsbad 26/a.*

STÄCKEL PÁL, a heidelbergi egyetemen a matematika nyilv. r. tanára. *Vál. 1900. május 4. Lakik Heidelberg, Seffelstrasse 7.*

DARBOUX JEAN GASTON, a párizsi Faculté des Sciences-on a geometria tanára s az Académie des Sciences örökös titkára. *Vál. 1902. május 9. L. Párizsban.*

MITTAG-LEFFLER MAGNUS GÖSTA, a stockholmi egyetemen a matematika tanára. *Vál. 1902. máj. 9. L. Stockholmban.*

NOETHER MIKSA, egyetemi tanár. *Vál. 1903. május 8. L. Erlangenben.*

VERONESE JÓZSEF, egyetemi tanár. *Vál. 1903. május 8. L. Paduában.*

RAMSAY VILMOS (SIR), a londoni University-College nyug. tanára. *Vál. 1904. május 13. L. Londonban.*

PFEFFER VILMOS, doctor, a lipesei egyetemen a nővénytán ny. r. tanára. *Vál. 1905. május 12. L. Lipcsében.*

HILBERT DÁVID, a matematikának egyetemi tanára Göttingában. *Vál. 1906. márcz. 23. L. Göttingában.*

WOLF MIKSA, a heidelbergi egyetemen a csillagászat tanára. *Vál. 1908. április 30. L. Heidelbergben.*

HELMERT FRIGYES, a berlini egyetemen a geodesia tanára. *Vál. 1908. április 30. L. Potsdam, Telegrafenberg.*

KRONECKER HUGÓ, a berni egyetemen a physiologia tanára. *Vál. 1908. április 30. L. Bernben.*

SALKOWSKI ERNŐ, a berlini egyetemen a kórvegytan tanára. *Vál. 1908. április 30. L. Berlinben.*

ZUNTZ NÁTHÁN, titkos tanácsos, főiskolai tanár. *Vál. 1912. máj. 2. L. Berlinben, NW. Lessingstr. 50.*

PICARD EMIL, a matematika tanára a párizsi egyetemen. *Vál. 1913. április 24. L. Párizsban.*

VOLTERRA VITO, a matematika rendes tanára a római egyetemen. *Vál. 1913. április 24. L. Rómában.*

I. ALBERT, monacói fejedelem, a francia Institut tagja (membre associé). *Vál. 1914. május 7. L. Monte-Carloban.*

PERRIER EDMOND, zoologus, a párisi Musée National d'Histoire Naturelle igazgatója. *Vál. 1914. május 7. Lakik Párisban.*

JOHN WILLIAM STRUTT, BARON RAYLEIGH, physikus. *Vál. 1914. május 7. L. Londonban és Terling Place-en.*

ZEEMAN PIETER, az amsterdami egyetemen a physika tanára. *Vál. 1914. május 7. Lakik Amsterdamban.*

ENGLER ADOLF, a berlini egyetemen a botanika tanára. *Vál. 1914. május 7. L. Berlinben.*

AZ AKADÉMIA BELSŐ TAGJAI.

ELNÖKSÉG.

Berzeviczy Albert ig. és t. t., elnök.
Plósz Sándor ig. és t. t., másodelnök.
Heinrich Gusztáv r. t., főtitkár.

IGAZGATÓ-TANÁCS.

Az Igazgató-Tanács választottjai:

Gr. Dessewffy Aurél
Gr. Apponyi Sándor t. t.
Semsey Andor t. t.
Szögyény-Marich László
József főherceg
Gr. Apponyi Albert t. t.
B. Hornig Károly
H. Esterházy Miklós
Wekerle Sándor
Csernoch János
H. Batthyány-Strattmann
László

12. Gr. Károlyi Gyula.

Az Akadémia választottjai:

Gr. Széchenyi Béla t. t.
Szily Kálmán r. t.
Fraknoi Vilmos t. t.
Beöthy Zsolt r. t.
Wlassics Gyula r. t.
B. Forster Gyula t. t.
Pauer Imre t. t.
B. Eötvös Lóránd r. t.
Entz Géza r. t.
Goldziher Ignác r. t.
Gr. Andrássy Gyula r. t.
12. Concha Győző r. t.

TISZTELETI TAGOK.

I. osztály.

Gr. Apponyi Sándor, ig. t.	Benczúr Gyula
P. Thewrewk Emil	Gr. Zichy Géza
Lévay József	7. Herczeg Ferencz.
Rákosi Jenő	

II. osztály.

Gr. Apponyi Albert, ig. t.	Fraknói Vilmos, ig. t.
Darányi Ignác	Gr. Tisza István
B. Forster Gyula, ig. t.	Pauer Imre ig. t.
Plósz Sándor, ig. t., másodelnök	9. Gr. Khuen-Héderváry
Berzeviczy Albert, ig. t., elnök	Károly.

III. osztály.

Gr. Széchenyi Béla, ig. t.	Gr. Teleki Samu
Semsey Andor, ig. t.	Lenard Fülöp
Konkoly T. Miklós	7. Galgóczy Károly.
B. Podmaniczky Géza	

A RENDES ÉS LEVELEZŐ TAGOK

ALOSZTÁLYOK SZERINT CSOPORTOSÍTVA.

I. Nyelv- és széptudományi osztály.

A) Nyelvtudományi alosztály.

Rendes tagok:

Goldziher Ignác ig. t., osztályelnök	Asbóth Oszkár
Simonyi Zsigmond	Hegedűs István
Szinnyei József, osztálytitkár	Munkácsi Bernát
Pecz Vilmos	8. Némethy Géza.

Levelező tagok:

Bánóczy József
 Lehr Albert
 Csengeri János
 Kúnos Ignác
 Petz Gedeon
 Négyesy László
 Zolnai Gyula
 Gyomlay Gyula
 Melich János

Gombocz Zoltán
 Kégl Sándor
 Vári Rezső
 Pápay József
 Tolnai Vilmos
 Bleyer Jakab
 Láng Nándor
 Vikár Béla
 Bódiss Jusztin
 Schmidt József
 20. Darkó Jenő.

B) Széptudományi alosztály.*Rendes tagok:*

Szilády Áron
 Beöthy Zsolt, ig. t.
 Heinrich Gusztáv, főtitkár
 Berczik Árpád
 Pasteiner Gyula
 Badics Ferencz
 Bayer József
 8. Jánosi Béla.

Kozma Andor
 Haraszi Gyula
 Ferenczi Zoltán
 Dézsi Lajos
 Szaboleska Mihály
 Váczy János
 Császár Elemér
 Voinovich Géza
 Gárdonyi Géza
 Pekár Gyula
 Divald Kornél
 Ambrus Zoltán
 Horváth Cyrill
 Viszota Gyula
 19. Szinnyei Ferencz.

Levelező tagok:

Gr. Zichy Ágost
 Bogisich Mihály
 Riedl Frigyes
 Endrődi Sándor

II. A bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya.**A) Bölcséleti és társadalmi alosztály.***Rendes tagok:*

Wlassics Gyula, ig. t.
 B. Láng Lajos
 Concha Győző, ig. t., osztályeln.

Földes Béla
 Nagy Ferencz
 Gr. Andrássy Gyula, ig. t.
 Vargha Gyula

Gaal Jenő
 Matlekovits Sándor
 Balogh Jenő
 11. Alexander Bernát.

Levelező tagok:

György Endre
 Kozma Ferencz
 Kováts Gyula
 Óvári Kelemen
 Kolosvári Sándor
 Farkas Lajos
 Edvi Illés Károly
 Nagy Ernő
 Grosschmid Béni
 Reiner János
 Thirring Gusztáv.

Kunz Jenő
 Ferdinándy Géza
 Magyary Géza
 Balogh Artúr
 Bernát István
 Finkey Ferencz
 Polner Ödön
 Platz Bonifác
 Angyal Pál
 Prohászka Ottokár
 Réz Mihály
 Pauler Ákos
 Jankovich Béla
 Schneller István
 Giesswein Sándor
 Buday László
 Illés József
 29. Fellner Frigyes.

B) Történettudományi alosztály.

Rendes tagok:

Károlyi Árpád
 Fejérpataky László, osztálytitk.
 Thallóczy Lajos
 Zsilinszky Mihály
 Csánki Dezső
 Karácsonyi János
 Ballagi Aladár
 Ortvay Tivadar
 Békefi Remig
 Szádeczky Kardoss Lajos
 Márki Sándor
 12. Fináczy Ernő.

Levelező tagok:

Szentkláray Jenő
 Csontos János
 Téglás Gábor
 Nagy Gyula
 Óváry Lipót
 Marczali Henrik
 Komáromy András
 Tagányi Károly
 Csoma József
 Wertheimer Ede
 Angyal Dávid
 Kollányi Ferencz

Szendrei János	Hornyánszky Gyula
Erdélyi László	Sörös Pongrácz
Sebestyén Gyula	Barabás Samu
Mihalik József	Hodinká Antal
Takáts Sándor	Gróf Teleki Pál
Kuzsinszky Bálint	Éber László
Áldásy Antal	Domanovszky Sándor
Szeremlei Samu	29. Varjú Elemér.
Mahler Ede	

III. Matematikai és természettudományi osztály.

A) Matematikai és physikai alosztály.

<i>RenDES tagok:</i>	Hankó Vilmos
Szily Kálmán, ig. t. és főkönyvtárnok	Schulek Frigyes
B. Eötvös Loránd, ig. t.	Winkler Lajos
Fröhlich Izidor, osztálytitkár	Tötössy Béla
Schuller Alajos	Bugarszky István
Kherndl Antal	Hoor-Tempis Mór
Réthy Mór	Schlesinger Lajos
Ilosvay Lajos	Bodola Lajos
Rados Gusztáv	Buchböck Gusztáv
Kövesligethy Radó	Klupathy Jenő
Farkas Gyula	Tangl Károly
Kürschák József	Zemplén Győző
12. Fabinyi Rezső.	Wittmann Ferencz
	Fejér Lipót
<i>Levelező tagok:</i>	Szarvasy Imre
Schulhof Lipót	B. Harkányi Béla
Balló Mátyás	Bánki Donát
Zipernovszky Károly	Rejtő Sándor
	Beke Manó
	23. Sigmund Elek.

B) Természettajzi alosztály.

<i>Rendes tagok :</i>	Apáthy István
Krenner József	Jendrássik Ernő
Entz Géza, ig. t., osztályelnök	Istvánffy Gyula
Horváth Géza	Schafarzik Ferencz
Koch Antal	Rátz István
Lóczy Lajos	Hollós László
Lenhossék Mihály	Zimányi Károly
Genersich Antal	Lőrenthey Imre
Mágoesy-Dietz Sándor	Tuzson János
Tangl Ferencz	Déchy Mór
Méhely Lajos	Ifj. Entz Géza
11. Daday Jenő.	Hutýra Ferencz
	Fekete Lajos
<i>Levelező tagok :</i>	Kertész Kálmán
Bedő Albert	Richter Aladár
Inkey Béla	Preiszig Hugó
Paszlavszky József	Buday Kálmán
Bókay Árpád	Mauritz Béla
Franzenau Ágoston	Schaffer Károly
Ónodi Adolf	Krompecher Ödön
B. Kétly Károly	Böckh Hugó
	29. Pálffy Mór.

ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK.

Újra választottak 1913 április 24-én.

I. Nyelvtudományi bizottság.

(Felállított 1856-ban.)

Elnöke:
Szinnyei József, rt.

Előadója:
Simonyi Zsigmond, rt.

Tagjai:
Asbóth Oszkár, rt.
Bánóczy József, lt.
Beöthy Zsolt, rt.
Bleyer Jakab, lt.
Császár Elemér, lt.
Goldziher Ignác, rt.
Gombocz Zoltán, lt.
Gyomlay Gyula, lt.
Heinrich Gusztáv, rt.
Kégl Sándor, lt.
Kúnos Ignác, lt.
Lehr Albert, lt.
Melich János, lt.
Munkácsi Bernát, rt.
Négyesy László, lt.
Pápay József, lt.
Petz Gedeon, lt.

Riedl Frigyes, lt.
Schmidt József, lt.
Sebestyén Gyula, lt.
Szilády Áron, rt.
Szily Kálmán, rt.
P. Thewrewk Emil, tt.
Tolnai Vilmos, lt.
Vikár Béla, lt.
Zolnai Gyula, lt.

Segédtagjai:

Balassa József,
Budapest, IV. Ferencz József-rkp. 27.
Frecskay János,
Budapest, II. Lánchíd-utca 6.
Horger Antal,
Budapest, VII. Czobor-utca 124.
Mészöly Gedeon,
Budapest, VIII. József-körút 5.
Schmidt Henrik,
Kolozsvárt.
Fuchs (Fokos) Dávid,
Budapest, VII. Akácfa-utca 39.
Kertész Manó,
Budapest, V. Súlyom-utca 18.
Trócsányi Zoltán,
Budapest, IX. Remete-utca 24.

II. Irodalomtörténeti bizottság.

(Felállított 1879-ben.)

Elnöke:
Heinrich Gusztáv, rt.

Előadója:
Szilády Áron, rt.

Tagjai:
Badics Ferencz, rt.
Bánóczy József, lt.
Bayer József, rt.
Beöthy Jenő, rt.
Berczik Árpád, rt.
Bleyer Jakab, lt.
Császár Elemér, lt.
Dézsi Lajos, lt.
Ferencki Zoltán, lt.
Fraknói Vilmos, tt.
Haraszi Gyula, lt.
Hegedűs István, rt.
Horváth Cyrill, lt.
Nagy Gyula, lt.
Négyesy László, lt.
Pasteiner Gyula, rt.
Pekár Gyula, lt.
Petz Gedeon, lt.
Riedl Frigyes, lt.
Sebestyén Gyula, lt.

Simonyi Zsigmond, rt.
Szily Kálmán, rt.
Szinyei Ferencz, lt.
P. Thewrewk Emil, tt.
Tolnai Vilmos, lt.
Váczy János, lt.
Viszota Gyula, lt.
Voinovich Géza, lt.

Segédtagjai:

Gragger Róbert,
Budapest, IX. Vámház-körút 7.
Hellebrant Árpád,
Budapest, VIII. Baross-utca 84.
Pintér Jenő,
Budapest, I. Krisztina-körút 91.
Vargha Damján,
Budapest, VIII. Horánszky-utca 6.
Alszegey Zsolt,
Budapest, II. Zsigmond-utca 10.
Gulyás Pál,
Budapest, VIII. M. Nemz. Múzeum.
Horváth János,
Budapest, I. Ménesi-utca 11-13.
Kéki Lajos,
Budapest, VIII. Mátyás-tér 16.
Papp Ferencz,
Budapest, II. Vérmező-utca 10.
Vértesi Jenő,
Budapest, VIII. M. Nemz. Múzeum.

III. Classica-philologiai bizottság.

(Felállított 1883-ban.)

Elnöke:
Hegedűs István, rt.

Előadója:
Gyomlay Gyula, lt.

Tagjai:
Bódiss Jusztin, lt.
Csengeri János, lt.
Darkó Jenő, lt.
Fináczy Ernő, rt.

Goldziher Ignác, rt.
 Heinrich Gusztáv, rt.
 Hornyánszky Gyula, lt.
 Kuzsinszky Bálint, lt.
 Láng Nándor, lt.
 Lehr Albert, lt.
 Némethy Géza, rt.
 Ortvy Tivadar, rt.
 Pasteiner Gyula, rt.
 Pecz Vilmos, rt.
 Schmidt József, lt.
 P. Thewrewk Emil, tt.
 Vári Rezső, lt.

Segédtagjai :

Cserép József,
Budapest, VIII. József-utca 26.

Förster Aurél,
Budapest, IV. Eskü-tér 8.
 Geréb József,
Budapest, I. Ceend-utca 30.
 Kacsokics Kálmán,
Tót-Gyógy, u. p. Szőlős-Győrök.
 Kallós Ede,
Budapest, VII. Lövölde-tér 1. II. 8.
 Pruzsinszky János,
Budapest, VIII. József-körút 68
 Révay József,
Kézsmárk, ev. lyceum.
 Vértesy Dezső,
Budapest, IX., Üllői-út 121. II., 20.
 Székely István,
Budapest, I. Lógódy-utca 73.

IV. Történettudományi bizottság.

(Felállított 1854-ben.)

Elnöke :
 Csánki Dezső, rt.

Előadója :
 Áldásy Antal, lt.

Tagjai :
 Angyal Dávid, lt.
 Ballagi Aladár, rt.
 Barabás Samu, lt.
 Békefi Remig, rt.
 Berzeviczy Albert, tt.
 Csontos János, lt.
 Darkó Jenő, lt.
 Domanovszky Sándor, lt.
 Fejérfpataky László, rt.
 Fraknoi Vilmos, tt.
 Illés József, lt.
 Karácsonyi János, rt.
 Károlyi Árpád, rt.

Kollányi Ferencz, lt.
 Komáromy András, lt.
 Kováts Gyula, lt.
 Marczali Henrik, lt.
 Melich János, lt.
 Nagy Gyula, lt.
 Ortvy Tivadar, rt.
 Szádeczky Kardoss Lajos, rt.
 Szendrei János, lt.
 Szentkláray Jenő, lt.
 Szilády Áron, rt.
 Tagányi Károly, lt.
 Takáts Sándor, lt.
 Thallóczy Lajos, rt.
 Wertheimer Ede, lt.
 Zsilinszky Mihály, rt.

Segédtag :

Szentpétery Imre,
Budapest, V. Csáky-utca 36.

V. Hadtörténeti bizottság.

(Felállított 1909-ben.)

<i>Elnöke :</i>	Ortvay Tivadar, rt.
B. Forster Gyula, tt.	Tagányi Károly, lt.
	Takáts Sándor, lt.
<i>Előadója :</i>	Thallóczy Lajos, rt.
Szendrei János, lt.	<i>Segédtagjai :</i>
<i>Tagjai :</i>	Breit József vezérőrnagy,
Angyal Dávid, lt.	<i>Miskolc.</i>
Ballagi Aladár, rt.	Gabányi János honv.-százados.
Békefi Remig, rt.	<i>Budapest, I. Honv. ministerium.</i>
Csánki Dezső, rt.	Gyalokay Jenő tüzérszázados.
Fejérpataky László, rt.	<i>Lugos.</i>
Károlyi Árpád, rt.	Pilch Jenő honvédőrnagy,
Komáromy András, lt.	<i>Budapest, IX. Ferencz-körút 20.</i>
Márki Sándor, rt.	Vágó Ignác honvédőrnagy.
	<i>Budapest, IX. Üllői-út 107.</i>
	Ujhelyi Péter honvédszázados.
	<i>Budapest, I. Honv. Ministerium.</i>

VI. Archæologiai bizottság.

(Felállított 1858-ban.)

<i>Elnöke :</i>	Szendrei János, lt.
B. Forster Gyula, t. és ig. t.	Téglás Gábor, lt.
	Varjú Elemér, lt.
<i>Előadója :</i>	<i>Segédtagjai :</i>
Kuzsinszky Bálint, lt.	Bella Lajos,
<i>Tagjai :</i>	<i>Budapest, IX. Üllői-út 179.</i>
Ballagi Aladár, rt.	Möller István,
Éber László, lt.	<i>Budapest. I., Krisztina-körút 159.</i>
Fraknói Vilmos, tt.	Hg. Odescalchi Artúr,
Láng Nándor, lt.	<i>Körmöczbánya.</i>
Mahler Ede, lt.	Radisics Jenő,
Mihalik József, lt.	<i>Budapest, IX. Üllői-út 35.</i>
Ortvay Tivadar, rt.	Stehlo Ottó,
Pasteiner Gyula, rt.	<i>Budapest, VI. Andrássy-út 60.</i>
Schulek Frigyes, lt.	Szalay Imre,
Sebestyén Gyula, lt.	<i>Budapest, Nemzeti Múzeum.</i>
	Térey Gábor,
	<i>Budapest, VI., Állatkerti-u. 1.</i>

VII. Nemzetgazdasági bizottság.

(Felállított 1860-ban.)

<i>Elnöke:</i>	Bernát István, lt. Buday László, lt.
B. Láng Lajos, rt.	Fellner Frigyes, lt. Gaal Jenő, rt.
<i>Előadója:</i>	Galgóczy Károly, tt.
Földes Béla, rt.	Giesswein Sándor, lt. György Endre, lt.
<i>Tagjai:</i>	Jankovich Béla, lt. Matlekovits Sándor, rt.
Ballagi Aladár, rt.	Thirring Gusztáv, lt.
Bedő Albert, lt.	Vargha Gyula, rt.

VIII. Matematikai és természettudományi bizottság.

(Felállított 1860-ban.)

<i>Elnöke:</i>	Galgóczy Károly, tt.
Ilosvay Lajos, rt.	Horváth Géza, rt. Inkey Béla, lt.
<i>Előadója:</i>	Konkoly Miklós, tt.
Méhelý Lajos, rt.	Krenner József, rt. Lóczy Lajos, rt.
<i>Tagjai:</i>	Mágócsy-Dietz Sándor, rt.
Bedő Albert, lt.	Méhelý Lajos, rt.
Entz Géza, rt.	Rados Gusztáv, rt.
br. Eötvös Loránd, rt.	Szily Kálmán, rt.
Fröhlich Izidor, rt.	Tangl Ferencz, rt.

IX. Könyvkiadó bizottság.

(Felállított 1874-ben.)

<i>Elnöke:</i>	Fejérfataky László, rt.
Berzeviczy Albert, tt.	Földes Béla, rt. Fröhlich Izidor, rt.
<i>Előadója:</i>	Goldziher Ignác, rt.
Fináczy Ernő, rt.	Heinrich Gusztáv, rt.
<i>Tagjai:</i>	Plósz Sándor, tt.
Beöthy Zsolt, rt.	Riedl Frigyes, lt.
Concha Győző, rt.	Szily Kálmán, rt.
Entz Géza, rt.	Szinnyei József, rt.

X. Szótári bizottság.

(Felállított 1898-ban.)

<i>Elnöke :</i>	Mágócsy-Dietz Sándor, rt.
Szily Kálmán, rt.	Melich János, lt.
	Munkácsi Bernát, rt.
<i>Előadója :</i>	Nagy Gyula, lt.
Tolnai Vilmos, lt.	Négyesy László, lt.
	Petz Gedeon, lt.
<i>Tagjai :</i>	Simonyi Zsigmond, rt.
Asbóth Oszkár, rt.	Szilády Áron, rt.
Ballagi Aladár, rt.	Szinnyei József, rt.
Beöthy Zsolt, rt.	Tagányi Károly, lt.
Csánki Dezső, rt.	P. Thewrewk Emil, tt.
Entz Géza, rt.	Zolnai Gyula, lt.
Gombocz Zoltán, lt.	
Gyomlay Gyula, lt.	<i>Segédtagok :</i>
Heinrich Gusztáv, rt.	Sági István,
Ilosvay Lajos, rt.	<i>Budapest, I. Verpeléti-út 10., III. 4.</i>
Karácsonyi János, rt.	Putnoky Imre,
Kováts Gyula, lt.	<i>Budapest, I. Márvány-u. 35.</i>
Lehr Albert, lt.	

XI. Római magyar történeti intézet bizottsága.

(Felállított 1913-ban.)

<i>Elnöke :</i>	Hegedűs István, rt.
Berzeviczy Albert, tt.	Heinrich Gusztáv, rt.
	Kuzsinszky Bálint, lt.
<i>Előadója :</i>	Némethy Géza, rt.*
Áldásy Antal, lt.	Plósz Sándor, tt. másodelnök.
	Vári Rezső, lt.
<i>Tagjai :</i>	<i>A vallás- és közoktatásügyi</i>
Fejérfpatakyl László, rt.	<i>miniszterium részéről :</i>
B. Forster Gyula, tt.	Gopcsa László,
Fraknoi Vilmos, tt.	<i>min. tanácsos. Bpest, Kaplony-u. 9.</i>

XII. Balkáni bizottság.

(Felállított 1914-ben.)

<i>Elnöke :</i>	Goldziher Ignác, rt.
Berzeviczy Albert, tt.	Hodinka Antal, lt.
<i>Előadója :</i>	Horváth Géza, rt.
Heinrich Gusztáv, rt.	Kégl Sándor, lt.
<i>Tagjai :</i>	Kunos Ignác, lt.
Asbóth Oszkár, rt.	Láng Lajos, rt.
Csánki Dezső, rt.	Matlekovits Sándor, rt.
Déchy Mór, lt.	Melich János, lt.
Gaal Jenő, rt.	Schafarzik Ferenc, lt.
	Thallóczy Lajos, rt.
	Tuzson János, lt.

XIII. Könyvtári bizottság.

<i>Elnöke :</i>	Fejérpataky László, rt.
Berzeviczy Albert, tt.	Fröhlich Izidor, rt.
<i>Előadója :</i>	Goldziher Ignác, rt.
Szily Kálmán, rt.	Heinrich Gusztáv, rt.
főkönyvtárnok.	Plósz Sándor, tt.
<i>Tagjai :</i>	Szinnyei József, rt.
Concha Győző, rt.	Ferenzi Zoltán,
Entz Géza, rt.	az egyetemi könyvtár igazgatója.
	Rados Gusztáv,
	a műegyetemi könyvtár igazgatója.

XIV. Széchenyi-bizottság :

<i>Elnöke :</i>	Fraknói Vilmos, tt.
Berzeviczy Albert, tt.	Heinrich Gusztáv, rt.
<i>Tagjai :</i>	gróf Széchenyi Béla, tt.
Beöthy Zsolt, rt.	Szily Kálmán, rt.

XIII. Kazinczy-bizottság.*Elnöke :*

Heinrich Gusztáv, rt.

Ferenczi Zoltán, lt.

Tagjai :

Angyal Dávid, lt.

Négyesy László, lt.

Badics Ferencz, rt.

Pintér Jenő, st.

Bánóczy József, lt.

Riedl Frigyes, lt.

Császár Elemér, lt.

Tolnai Vilmos, lt.

Váczy János, lt.

XV. Építési bizottság.*Elnöke :*Berzeviczy Albert, ig. és tt.
elnök.Heinrich Gusztáv, rt.
főtitkár.*Tagjai :*

Beöthy Zsolt, ig. és rt.

gr. Széchenyi Béla, ig. és tt.

gr. Dessewffy Aurél, ig. t.

Nagy Károly,

műépítész.

Budapest, I. Bercsényi-u. 8. IV. e.

B. Eötvös Loránd ig. és rt.

Jónás Károly,

gondnok.

XVI. Pénzügyi bizottság.*Elnöke :*Berzeviczy Albert, ig. és tt.
elnök.

br. Eötvös Loránd, ig. és rt.

b. Forster Gyula ig. és tt.

Heinrich Gusztáv, főtitkár

Tagjai :

Beöthy Zsolt, ig. és rt.

gr. Széchenyi Béla, ig. és tt.

gr. Dessewffy Aurél, ig. t.

Szily Kálmán, ig. és rt.

Schöller Károly,

a Földhitelintézet könyvvivője.

Tisztviselők.

Főtitkári hivatal:

Főtitkár: Heinrich Gusztáv, r. tag. (L. Elnökség.)

Iroda-igazgató:

Trócsányi Zoltán bölcészetdoctor, okl. középiskolai tanár, a M. Néprajzi Társaság vál. tagja, a Nyelvtud. Bizottság s. tagja. *Kinevezte az elnök könyvtártisztté 1912. január 1., iroda-igazgatóvá 1914. január 1. L. Budapest, IX., Remete-utca 24.*

Irodatiszt:

Szentes Károly. *Kinevezte a másodelnök őrökké 1870. febr. 1., irodatiszté 1885. január 1. Lakik Budapest IV. ker., Borz-utca 1. sz.*

Könyvtári hivatal:

Főkönyvtárnok: Szily Kálmán, r. tag. (I. Igazgató-tanács).

Alkönyvtárnok: Hellebrant Árpád, az Irodalomtörténeti Bizottság s. tagja, okl. középiskolai tanár. *Kinevezte az elnök könyvtári tiszté 1878. január 1., alkönyvtárnokká 1892. decz. 4. Lakik Budapest, VIII. ker., Baross-utca 84. sz.*

Könyvtártiszt: Mészöly Gedeon, okl. középiskolai tanár, bölcészetdoctor, a M. Nyelvtudományi Társaság vál. tagja, a Nyelvtudományi Bizottság s. tagja, *Kinevezte az elnök 1915. szept. 1. Lakik Budapest, VIII. ker., József-körút 5.*

Ügyvéd:

Fejérváthy Kálmán dr., kir. tanácsos. *Megválasztotta az Igazgató-Tanács 1888. április 5. Lakik Budapest, VII. ker. Damjanich-utca 4. sz.*

Gondnok:

Jónás Károly, a Ferencz József-rend lovagja. *Megválasztotta az Igazgató-tanács 1887. jan. 30. L. Budapest, az Akadémia bérházában.*

Könyvkiadó-hivatal vezetője:

Tiringer Béla. *Kinevezte az elnök 1890. december 15-én. Lakik Budapest, II. ker., Szalag-utca 6. sz.*

S z o l g á k.

Pados István, kapus. *Kinevezte az elnök 1897. márczius 20. Lakik az Akadémia palotájában.*

Gulyás István (a főtitkári hivatalnál). *Kinevezte az elnök 1883. márczius 1. L. Budapesten, V. ker., Akadémia-utca 13. sz.*

Trokán János (a főtitkári hivatalnál). *Kinevezte az elnök 1894. január 1. Lakik Budapesten, V. ker., Nádor-utca 24. sz.*

Király István (a könyvtárnál). *Kinevezte az elnök 1894. december 18. Lakik Budapesten, VI. ker., Nagymező-utca 51. sz.*

Cseri József (a könyvkiadó-hivatalnál). *Kinevezte az elnök 1900. május 15. Lakik az Akadémia palotájában.*

Klell István. *Kinevezte az elnök 1902. július 15. Lakik az Akadémia palotájában.*

Rieger Péter (a könyvtárnál). *Kinevezte az elnök 1905. január 1-én. L. Budapesten, az Akadémia palotájában.*

Hegedüs József (a könyvtárnál). *Kinevezte az elnök 1905. május 1-én. L. Budapesten, Kelenvölgy, Garay-utca 8.*

Csoma János (a könyvkiadóhivatalnál és a könyvtárnál). *Kinevezte az elnök 1913. július 1. Lakik Budapesten. V. ker., Hajnal-utca 8.*

Az Akadémia pénzeit kezeli a Magyar Földhitelintézet, Budapesten, V. ker., Bálvány-utca 7. sz.

A MAGYAR TUD. AKADEMIA BELTAGJAI

ÉLETKORUK SZERINT

1823. jan. 27. Galgóczy Károly, tt., *Lápfő, (Tolna)*.
1825. nov. 18. Lévay József, tt., *Sajó-Szentpéter, (Borsod)*.
1833. decz. 22. Semsey Andor, ig. és tt., *Kassa, (Abaúj)*.
 « « 31. Óváry Lipót, lt., *Veszprém*.
1837. febr. 3. Gr. Széchenyi Béla, ig. és tt., *Budapest*.
 « jún. 18. Fekete Lajos, lt., *Torda (Torda-Aranyos)*.
 « szept. 4. Szeremlei Sámuel, lt., *Gelej, (Borsod)*.
 « nov. 3. Szilády Áron, rt., *Ságvár, (Somogy)*.
1838. febr. 10. Thewrewk Emil (P.), tt., *Pozsony*.
 « máj. 1. Zsilinszky Mihály, rt., *Békes-Csaba*.
 « jún. 29. Szily Kálmán, ig. és rt., *Izsdák, (Pest)*.
1839. jan. 10. Bogisich Mihály, lt., *Budapest*.
 « márcz. 2. Krenner József, rt. *Budapest*.
 « « 26. B. Podmaniczky Géza, tt., *Aszód, (Pest)*.
 « szept. 14. B. Kétly Károly, lt., *Csurgó, (Fejér)*.
 « decz. 31. Bedő Albert, lt., *Sepsi-Kőröspatak, (Háromszék)*.
1840. jún. 23. Kolosvári Sándor, lt., *Lukafalva, (Marosszék)*.
1841. nov. 12. Szogyény-Marich László, igt., *Bécs*.
 « nov. 19. Schulek Frigyes, lt., *Budapest*.
1842. jan. 20. Konkoly T. Miklós, tt., *Ó-Gyalla, (Komárom)*.
 « febr. 4. Genersich Antal, rt., *Nagy-Szombat, (Pozsony)*.
 « márcz. 29. Entz Géza, ig. és rt., *Mező-Komárom, (Veszprém)*.
 « máj. 10. Kherndl Antal, rt., *Zeliz, (Bars)*.
 « jún. 27. Edvi Illés Károly, lt., *Szil, (Somogy)*.
 « júl. 8. Berczik Árpád, rt., *Temesvár*.

1842. okt. 12. Matlekovits Sándor, rt., *Budapest*.
 « nov. 12. Rákosi Jenő, tt., *Acsád, (Vas)*.
 « « ? Farkas Lajos, rt., *Bonczháza*.
 1843. jan. 7. Koch Antal, rt., *Zombor, (Bács)*.
 « « 21. Szentkláray Jenő, lt., *Török-Becse, (Torontál)*.
 « febr. 27. Fraknoi Vilmos, ig. és tt., *Ürmény, (Nyitra)*.
 « nov. 18. Ortway Tivadar, rt., *Csiklova, (Krassó-Szörény)*.
 1844. jan. 19. Gr. Apponyi Sándor, ig. és tt., *Párizs*.
 « « 28. Benczúr Gyula, tt., *Nyíregyháza*.
 « febr. 17. Kozma Ferencz, lt., *Csekefalva, (Udvarhely)*.
 « ápr. 25. Lehr Albert, lt., *Sár-Szent-Lőrincz, (Tolna)*.
 « nov. 21. Óvári Kelemen, lt., *Pécs, (Baranya)*.
 « okt. 29. Kunz Jenő, lt., *Temesvár*.
 « nov. 30. Balló Mátyás, lt., *Liptó-Szent-Mihlós, (Liptó)*.
 1845. márcz. 17. Heinrich Gusztáv, rt., *Budapest*.
 « ápr. 17. Pauer Imre, ig. és tt., *Vác, (Pest)*.
 « jún. 17. Schuller Alajos, rt., *Budapest*.
 « nov. 1. Gr. Teleki Samu, tt., *Sáromberke*.
 1846. jan. 16. Gr. Dessewffy Aurél, igt., *Budapest*.
 « febr. 2. Paszlavszky József, lt., *Deregnjó, (Zemplén)*.
 « febr. 10. Concha Győző, rt., *Marczaltó, (Veszprém)*.
 « márcz. 7. Pasteiner Gyula, rt., *Tata, (Komárom)*.
 « máj. 29. Gr. Apponyi Albert, ig. és tt., *Bécs*.
 « jún. 10. Plósz Sándor, ig. és tt., *Budapest*.
 « szept. 14. Gaal Jenő, rt., *Gerendás, (Békés)*.
 « okt. 26. Csontos János, lt., *Eperjes, (Sáros)*.
 « nov. 9. Réthy Mór, rt., *Nagy-Körös, (Pest)*.
 « decz. 21. B. Forster Gyula, ig. és tt., *Esztergom*.
 1847. márcz. 12. Schulhof Lipót, lt., *Baja, (Bács)*.
 « « 28. Farkas Gyula, rt., *Sárosd, (Fehér)*.
 « aug. 3. Schneller István lt., *Kőszeg, (Vas)*.
 « nov. 23. Horváth Géza, rt., *Csécs, (Abauj-Torna)*.
 « decz. 1. Inkey Béla, lt., *Fozsony*.
 1848. márcz. 30. Téglás Gábor, lt., *Brassó*.
 « « 15. György Endre, lt., *Huszt, (Máramaros)*.
 « jún. 2. Wertheimer Ede, lt., *Budapest*.

1848. jún. 27. Csoma József, lt., *Rásony*, (*Abauj*).
 « júl. 27. B. Eötvös Loránd, ig. és rt., *Budapest*.
 « szept. 4. Beöthy Zsolt, ig. és rt., *Budapest*.
 « « 7. Hegedűs István, rt., *Kolozsvár*.
 « « 12. Platz Bonifác, lt., *Székesfejérvár*.
 « « 25. Földes Béla, rt., *Lugos*, (*Krassó-Szörény*).
 1849. jan. 15. Darányi Ignác, tt. *Budapest*.
 « « 28. Kováts Gyula, lt., *Budapest*.
 « máj. 23. Gróf Khuen-Héderváry Károly, tt., *Freiwaldau*,
 (*Szilézia*).
 « « 30. Fabiny Rezső, lt., *Jolsva*, (*Gömör*).
 « jún. 23. Nagy Gyula, lt., *Harkács*, (*Gömör*).
 « júl. 4. Bánóczy József, lt., *Szent-Gál*, (*Veszprém*).
 « « 23. Gr. Zichy Géza, tt., *Sztára*, (*Zemplén*).
 « okt. 13. B. Láng Lajos, rt., *Budapest*.
 « nov. 3. Lóczy Lajos, rt., *Pozsony*.
 1850. jan. 16. Endrődi Sándor, lt., *Veszprém*.
 « ápr. 13. Alexander Bernát, rt., *Budapest*.
 « jún. 22. Goldziher Ignác, ig. és rt., *Székesfehérvár*.
 1851. okt. 31. Ilosvay Lajos, rt., *Dés*, (*Szolnok-Doboka*).
 « nov. 4. Déchy Mór, lt., *Budapest*.
 « « 6. Grosschmid Béni, lt., *Mármaros-Sziget*.
 « « 23. Bayer József, rt., *Baja*, (*Bács*).
 1852. márcz. 17. Nagy Ferencz, rt., *Verőcze*, (*Verőcze*).
 « « 17. Wlassics Gyula, ig. és rt., *Zala-Egerszeg*.
 « jún. 14. Gr. Zichy Ágost, lt., *Penzing*, (*Alsó-Ausztria*).
 « « 18. Csernoch János, ig. t., *Szokolcza*, (*Nyitra*).
 « aug. 10. Asbóth Oszkár, rt., *Új-Arad*, (*Arad*).
 1853. jan. 1. Simonyi Zsigmond, rt., *Veszprém*.
 « « 23. Fröhlich Izidor, rt., *Budapest*.
 « márcz. 27. Márki Sándor, rt., *Kétegyháza*, (*Békés*).
 « ápr. 4. Zípernovszky Károly, lt., *Bécs*.
 « jún. 7. Berzeviczy Albert, ig. és tt., *Berzeviczén* (*Sáros*).
 « aug. 17. Nagy Ernő, lt., *Székesfehérvár*, (*Fehér*).
 « « 21. Rejtő Sándor lt. *Kassa*.
 « okt. 7. Károlyi Árpád, rt., *Budapest*.

1853. okt. 24. Ballagi Aladár, rt., *Kecskemét, (Pest).*
 « nov. 4. Vargha Gyula, rt., *Káva, (Pest).*
1854. márcz. 2. Hankó Vilmos, lt., *Parajd, (Udvarhely).*
 « « 20. Pecz Vilmos, rt., *Sztrimbuly, (Belső-Szolnok).*
 « « 20. Schafarzik Ferencz, lt., *Debreczen.*
 « júl. 3. Bernát István, lt., *Rimaszombat (Gömör).*
 « aug. 5. Tötössy Béla, lt., *Billéd, (Torontál).*
 « « 27. Badiés Ferencz, rt., *Székesfehérvár.*
 « decz. 8. Thallóczy Lajos, rt., *Budapest.*
1855. máj. 24. Daday Jenő, rt., *Buzamező, (Solnok-Doboka).*
 « nov. 14. Barabás Samu, lt., *Papolcz, (Háromszék).*
 « decz. 7. Mágócsy-Dietz Sándor, rt., *Ungvár.*
1856. febr. 4. Giesswein Sándor, lt., *Tata.*
 « ápr. 3. Marczali Henrik, lt., *Marczali, (Somogy).*
 « aug. 15. Bókay Árpád, lt., *Budapest.*
 « szept. 2. Franzenau Agoston, lt., *Kolozsvár.*
 » szept. 12. Riedl Frigyes, lt., *Ladomér, (Bars).*
 » okt. 2. Csengeri János, lt., *Szatmár.*
1857. márcz. 28. Szendrei János, lt., *Miskolcz.*
 » máj. 18. Csánki Dezső, rt., *Füzes-Gyarmat, (Békés).*
 « « 26. Szinnyi József, rt., *Pozsony.*
 « aug. 17. Fejérpataky László, rt., *Eperjes, (Sáros).*
 « szept. 28. Mahler Ede, lt., *Cziffer, (Pozsony).*
 « okt. 7. Ferenczi Zoltán, lt., *Kolozs-Borsa.*
 « « 26. Jánosi Béla, rt., *Brassó.*
 « nov. 7. Ónodi Adolf, lt., *Miskolcz.*
 « « 30. Angyal Dávid, lt., *Nagykún-Szentmárton.*
1858. márcz. 19. Tagányi Károly, lt., *Nyitra.*
 « jún. 7. Jendrássik Ernő, lt., *Kolozsvár.*
 « aug. 3. Békefi Remig, rt., *Hajmáskér, (Veszprém).*
 « aug. 25. Haraszi Gyula, lt., *Kolozsvár.*
 « okt. 10. Prohászka Ottokár, lt., *Nyitra.*
 « decz. 15. Karácsonyi János, rt., *Békés-Gyula.*
1859. ápr. 1. Vikár Béla, lt., *Hetes, (Somogy).*
 « « 5. Szádeczky Lajos, rt., *Pusztafalu, (Abauj).*
 « jún. 6. Bánki Donát, lt., *Bánk, (Veszprém).*

1859. jún. 18. Hollós László, lt., *Szekszárd*.
 « okt. 9. Bodola Lajos, lt., *Sampierdarena (Olaszország)*.
 « decz. 3. Váczy János, lt., *Kecskemét*.
1860. jan. 16. Wittmann Ferencz, lt., *Hód-Mező-Vásárhely*.
 « márcz. 12. Munkácsi Bernát, rt., *Nagyvárad, (Bihar)*.
 « ápr. 5. Istvánfy Gyula, lt., *Kolozsvár*.
 « máj. 10. Fináczy Ernő, rt., *Budapest*.
 « jún. 30. Gr. Andrásy Gyula, rt., *Párizs*.
 « júl. 30. Rátz István, lt., *S.-A.-Újhely, (Zemplén)*.
 « szept. 21. Preisz Hugó, lt., *Ruma (Szerém)*.
 « okt. 7. Hutyra Ferencz, lt., *Szepeshely*.
 « « 25. Mihalik József, lt., *Göncz, (Abauj)*.
 « decz. 17. Takáts Sándor, lt., *Komárom*.
1861. jan. 12. Kozma Andor, lt., *Marczali, (Somogy)*.
 « febr. 22. Ambrus Zoltán, lt., *Debreczen*.
 « márcz. 6. Négyesy László, lt., *Szentes, (Csongrád)*.
 « ápr. 22. Gr. Tisza István, tt., *Geszt (Bihar)*.
 « júl. 29. Gyomlay Gyula, lt., *Nagy-Várad*.
 « szept. 29. Szabolcska Mihály, lt., *Tisza-Kürt*.
1861. okt. 21. Klupathy Jenő, lt., *Kassa*.
 « nov. 18. Komáromy András, lt., *Féterfalva, (Ugocsa)*.
 « decz. 25. Thirring Gusztáv, lt., *Sopron*.
1862. febr. 22. Rados Gusztáv, rt., *Budapest*.
 « márcz. 2. Zimányi Károly, lt., *Buda*.
 « ápr. 24. Beke Manó, lt., *Pápa, (Veszprém)*.
 « jún. 7. Lenard Fülöp, tt., *Pozsony*.
 « aug. 24. Méhelý Lajos, rt., *Kisfalud-Szőgi, (Zemplén)*.
 « szept. 1. Kövesligethy Radó, rt., *Verona, (Olaszország)*.
 « « 22. Kúnos Ignác, lt., *Sámson, (Hajdú)*.
 « decz. 1. Kégl Sándor, lt., *Szunyog, (Pestm.)*.
 « decz. 3. Zolnai Gyula, lt., *Nagy-Somkút, (Szatmár)*.
1863. jan. 4. Apáthy István, lt., *Budapest*.
 « ápr. 29. Kollányi Ferencz, lt., *Komárom-Szent-Péter*.
 « máj. 21. Winkler Lajos, lt., *Arad*.
 « aug. 3. Gárdonyi Géza, lt., *Agárd (Fejér)*.
 « « 28. Lenhossék Mihály, rt., *Budapest*.

1863. szept. 22. Herczeg Ferencz, tt., *Versecz (Temes)*.
 « okt. 13. Buday Kálmán, lt., *Pécs*.
 « nov. 18. Bódiss Jusztin, lt., *Türje, (Zala)*.
 « « 24. Petz Gedeon, lt., *Harka (Sopron)*.
 1864. márcz. 7. Sebestyén Gyula, lt., *Szent-Antalfa (Zala)*.
 « « 14. Kürschák József, rt., *Budapest*.
 « máj. 14. Balogh Jenő, rt., *Devecser, (Veszprém)*.
 « jún. 10. Ferdinándy Gejza, lt., *Kassa*.
 « szept. 7. Schaffer Károly, lt., *Bécs*.
 « « 17. Magyary Géza, lt. *Alsó-Lócz (Pozsony)*.
 « nov. 1. Schlesinger Lajos, lt., *Nagyszombat*.
 « « 6. Kuzsinszky Bálint, lt., *Szabadka*.
 1865. márcz. 15. Polner Ödön, lt., *Békés-Csaba*.
 « ápr. 29. Jankovich Béla, lt., *Budapest*.
 « jún. 22. Reiner János, lt., *Nagy-Becskerek*.
 « aug. 17. Némethy Géza, rt., *Tisza-Polgár, (Szabolcs)*.
 « nov. 25. Horváth Cyrill, lt., *Veszprémben*.
 1866. jan. 26. Tangl Ferencz, rt., *Budapest*.
 « márcz. 18. Balogh Artúr, lt., *Abony (Pest)*.
 1867. jan. 2. Kertész Kálmán, lt., *Eperjes*.
 « ápr. 17. Lőrenthey Imre, lt., *Budapest*.
 « máj. 6. Hoor-Tempis Mór, lt., *Nagy-Szeben*.
 « nov. 8. Pekár Gyula, lt., *Debreczen*.
 « decz. 5. Vári Rezső, lt., *Buda*.
 1868. jan. 5. Richter Aladár, lt., *Rimaszombat*.
 « márcz. 2. Erdélyi László, lt., *Zsigárd (Pozsony)*.
 « máj. 21. Bugarszky István, lt., *Zenta, (Bács)*.
 « aug. 22. Dézsi Lajos, lt., *Debreczen*.
 « decz. 24. Schmidt József, lt., *Vác, (Pest)*.
 1869. febr. 15. Buchböck Gusztáv, lt., *Pozsony*.
 « ápr. 11. Br. Harkányi Béla, lt., *Budapest*.
 « szept. 22. Hornyánszky Gyula, lt., *Budapest*.
 « « 25. Áldásy Antal, lt., *Budapest*.
 « okt. 14. Tangl Károly, lt., *Budapest*.
 1870. jan. 30. Finkey Ferencz, lt., *Sárospatak*.
 « máj. 10. Tuzson János, lt., *Szász-Csanád, (Alsófehér)*.

1870. jul. 24. Tolnai Vilmos, lt., *Pozsony*.
 « okt. 28. H. Bathyány-Strattmann László, ig. t., *Kiliti*,
 (*Moson*).
1871. jan. 3. Láng Nándor, lt., *Deliblát*, (*Temes*).
 « febr. 5. Vízota Gyula, lt., *Ércsi* (*Fehér*).
 « máj. 7. Gr. Károlyi Gyula, ig. t., *Nyírbakta*, (*Szabolcs*).
 « « 28. Éber László lt., *Budapest*.
 « júl. 11. Fellner Frigyes, lt., *Badapest*.
 « okt. 21. Pálffy Mór, lt., *Bágyon*, (*Torda-Aranyos*).
 « nov. 10. Illés József, lt., *Huszt*, (*Máramaros*).
1872. jan. 5. Szarvasy Imre, lt., *Budapest*.
 « máj. 21. Divald Kornél, lt., *Eperjes*, (*Sáros*).
 « aug. 9. József főherceg, igt. *Alcsút*.
 « szept. 16. Melich János, lt., *Szarvas* (*Békés*).
1873. febr. 26. Sigmond Elek, lt., *Kolozsvár*.
 « jul. 1. Pápay József, lt., *Nagyigmánd*, (*Komárom*).
 « « 12. Angyal Pál, lt., *Pécs*.
 « aug. 24. Sörös Pongrácz, lt., *Komárom*.
 « okt. 27. Buday László, lt., *Pécs*.
1874. jan. 25. Bleyer Jakab, lt., *Dunacséb*, (*Bács*).
 « jún. 15. Böckh Hugó, lt., *Budapest*.
 « aug. 27. Császár Elemér, lt., *Budapest*.
1875. ápr. 2. Szinnyi Ferencz. lt., *Budapest*.
 « máj. 30. Ifj. Entz Géza, lt., *Kolozsvár*.
1876. ápr. 9. Pauler Ákos, lt., *Buda*.
1877. márcz. 14. Voinovich Géza, lt., *Debreczen*.
 « máj. 27. Domanovszky Sándor, lt., *Nagysszeben*.
 « jún. 18. Gombocz Zoltán, lt., *Sopron*.
1878. szept. 16. Réz Mihály, lt., *Maros-Csapó* (*Kis-Küküllő*).
1879. okt. 17. Zemplén Győző, lt., *Nagy-Kanizsa*.
 « nov. 1. Gr. Teleki Pál, lt., *Budapest*.
1880. febr. 9. Fejér Lipót, lt., *Pécs*.
 « jul. 13. Darkó Jenő, lt., *Dálnok*, (*Háromszék*).
1881. máj. 3. Mauritz Béla, lt., *Kassa*.

ELNÖKÖK ÉS MÁSODELNÖKÖK A M. TUD. AKADÉMIA ALAPÍTÁSA ÓTA.

Elnökök :

- Gróf Teleki József* (1830—1855)
Elölülővé választatott 1830. november 17-én.
- Gróf Desseffy Emil* (1855—1866)
Elnökké megválasztotta az igazgató tanács 1855. április 17-én, megerősítette a cs. kir. kormányszék június 12-én.
- Báró Eötvös József* (1866—1871)
Elnökké választatott 1866. márczius 18-án.
- Gróf Lónyay Menyhért* (1871—1884)
Választatott 1871. május 17-én.
- Trefort Ágoston* (1885—1888)
Választatott 1885. május 28-án.
- Báró Eötvös Loránd* (1889—1905)
Választatott 1889. május 3-án.
- Berzeviczy Albert* (1905—)
Választatott 1905. november 27-én (l. 76. l.).

Másodeelnökök :

- Gróf Széchenyi István* (1830—1850)
Másod Elölülővé választatott 1830. november 17-én.
- Gróf Andrássy György* (1850—1855)
Helyettes másodeelnökké kineveztetett 1850. június 10-én.
- Báró Eötvös József* (1855—1866)
Aelnökké megválasztotta az igazgató tanács 1855. április 17-én, megerősítette a cs. kir. kormányszék június 12-én,

- Lónyay Menyhért* (1866—1871)
Alelnökké választatott 1866. április 15-én.
- Csengery Antal* (1871—1880)
Másodelnökké választatott 1871. május 17-én.
- Pauler Tivadar* (1880—1886)
Választatott 1880. november 22-én.
- Stoczek József* (1886—1889)
Választatott 1886. május 6-án.
- Fraknói Vilmos* (1889—1892)
Választatott 1889. május 3-án.
- Szász Károly* (1892—1895)
Választatott 1892. május 5-én.
- Pulszky Ferencz* (1895—1897)
Választatott 1895. május 8-án.
- Wlassics Gyula* (1898—1901)
Választatott 1898. május 6-án.
- Gróf Kuun Géza* (1901—1904)
Választatott 1901. május 10-én.
- Kautz Gyula* (1904—1907)
Választatott 1904. május 13-án.
- Than Károly* (1907—1908. júl. 5.)
Választatott 1907. május 3-án.
- Wartha Vincze* (1908—1910.)
Választatott 1908. november 23-án.
- Beöthy Zsolt* (1910—1913.)
Választatott 1910. április 28-án.
- Plósz Sándor* (1913—)
Választatott 1913. április 24.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA NAGYJUTALMA.*

1831. Horvát Endre: Árpád ez. eposza.
1832. Kresznerics Ferencz: Magyar Szótár.
1833. Kisfaludy Sándor: Munkái.
Vörösmarty Mihály: Munkái.
1834. Bölöni Farkas Sándor: Utazás Észak-Amerikában.
1835. Nagy Károly: Arithmetica.
1836. Kazinczy Ferencz: Eredeti poétai munkái.
1837. B. Jósika Miklós: Az utolsó Bátor.
1838. Balásházy János: A háztartás és mezei gazdaság tudománya.
Vörösmarty Mihály: Marót bán.
1839. Fényes Elek: Magyarország állapota statistikai és geografiai tekintetben.
1840. Horváth Mihály: Az ipar és kereskedés története Magyarországon.
1841. Vörösmarty Mihály: Újabb munkái.
1842. Zsoldos Ignác: A szolgabírói hivatal.
1843. Fényes Elek: Magyarország statistikája.
Garay János: Versei.
1841—44. Tarczy Lajos: Természettan.
1840—45. Györy Sándor: A felsőbb analysis elemei.
Vállas Antal: Felsőbb egyenletek egy ismeretlennel.
1841—46. Purgstaller József: A bölcsészet elemei.
Szontagh Gusztáv: Propylaeumok a társasági philosophiához.

* Az első kimutatást a Nagyjutalomról, mely a Marczibányi-jutalmat is felölelte, tájékoztató történeti bevezetéssel Szily Kálmán akkori főtitkár készítette. (Akad. Értesítő 1890. 70—77. l.) A fenti kimutatás is neki köszönhető.

- 1842—47. Szalay László: Státusférfiak és szónokok könyve.
- 1843—48. Petőfi Sándor: Összes költeményei.
- 1844—49. Jászai Pál: A magyar nemzet papjai a mohácsi vész előtt.
- 1845—50. Jedlik Ányos: Súlyos testek természettana.
- 1846—51. Nem adatott ki.
- 1847—52. Nem adatott ki.
- 1848—53. B. Eötvös József: A XIX. század uralkodó eszméi.
- 1849—54. Toldy Ferencz: A magyar nemzeti irodalom története.
- 1850—55. Szalay László: Magyarország története.
- 1851—56. Korizmicz László, Benkő Dániel, Morócz István: Mezei gazdaság könyve.
- 1852—57. Petzval Ottó: Elemi mennyiségtan.
- 1853—58. Nem adatott ki.
- 1854—59. Nem adatott ki.
- 1855—60. Arany János: Kisebb költeményei.
- 1856—61. Szalay László: Magyarország története, V., VI. köt.
- 1857—62. Balogh Kálmán: Az ember élettana.
- 1858—63. Petzval Ottó: Erő és géptan.
Vész János Ármin: A felsőbb mennyiségtan alapvonalai.
- 1859—64. Nem adatott ki.
- 1860—65. Dózsa Elek: Erdélyhoni jogtudomány.
- 1861—66. Toldy Ferencz: A m. nemzeti irodalom története rövid előadásban.
Tompai Mihály: Összes költeményei.
- 1862—67. Horváth Mihály: Magyarország története IV—VI.
- 1863—68. Frivaldszky Imre: Jellemző adatok Magyarország faunájához.
- 1864—69. Kruspér István: Földmértan.
- 1865—70. Lubrich Ágost: Neveléstudomány.
- 1866—71. Wenzel Gusztáv: Egyetemes európai jogtörténet
Keleti Károly: Hazánk és népe.
- 1867—72. Hunfalvy Pál: A kondai vogul nyelv.
Arany János: Összes költeményei.

- 1868—73. Horváth Mihály: Magyarország története. Új dolgozat.
- 1869—74. Fodor József: Közegészségügy Angolországban.
- 1870—75. Schenzl Guidó: A meteorologiai intézet évkönyvei.
- 1871—76. Nem adatott ki.
- 1872—77. Kautz Gyula: A politikai tudományok kézi könyve.
Apáthy István: A kereskedelmi jog.
- 1873—78. Budenz József: Magyar-ugor összehasonlító szótár.
- 1873—79. Arany János: Toldy szerelme.
- 1874—80. Pauler Gyula: Wesselényi Ferencz és társainak összeesküvése.
Pesty Frigyes: A régeltűnt magyar vármegyék.
- 1875—81. Mihalkovics Géza: Az agy fejlődése.
- 1876—82. Hunyadi Jenő: A kúpszeleten fekvő hat pont felvételi egyenletéről.
- 1877—83. Felméri Lajos: Az iskolázás jelene Angolországban.
- 1878—84. Lukács Béla: Államháztartás és adózás Angol- és Franciaországban.
Schnierer Aladár: Büntettek és vétségek.
- 1879—85. Lehr Albert: Commentár Arany Toldijához.
Halász Ignác: Svéd-lapp nyelv.
- 1880—86. Lévay József: Összes költeményei.
Szász Károly: Kisebb költeményei.
- 1881—87. Fraknói Vilmos: Pázmány Péter.
Salamon Ferencz: Magyarország a török hódoltságcorában.
- 1882—88. Hőgyes Endre: A veszettség gyógyításáról.
- 1883—89. König Gyula: Analizis. I. köt.
- 1884—90. Nem adatott ki.
- 1885—91. Keleti Károly: Magyarország népességének élelmezési statisztikája.
- 1886—92. Szarvas Gábor és Simonyi Zsigmond: Nyelvtörténeti Szótár.
- 1887—93. Arany János: Hátrahagyott versei.
- 1888—94. Pauler Gyula: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt.

- 1889— 95. Gr. Széchenyi Béla: Keletázsiai útjának tudományos leírása.
- 1890— 96. B. Eötvös Loránd: Vizsgálatok a gravitatio és mágnesség köréből.
- 1891— 97. Nem adatott ki.
- 1892— 98. Concha Győző: Politika.
- 1893— 99. Szinnyei József: Magyar Tájéskötár.
- 1894—900. Jókai Mór: Összes munkái.
- 1895—901. Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában.
- 1896—902. Than Károly: A kísérleti chemia elemei.
- 1897—903. König Gyula: Az algebrai mennyiségek általános elméletének alapvonalai.
- 1898—904. Nem adatott ki.
- 1899—905. Gr. Andrássy Gyula: A magyar állam fennmaradásának és alkotmányos szabadságának okai.
- 1900—906. Melich János: Szláv jövevényszavaink.
Munkácsi Bernát: Vogul népköltési gyűjtemény.
- 1901—907. Mikszáth Kálmán: Összegyűjtött munkái.
- 1902—908. Thaly Kálmán: Ocskay László. II. kiadás.
- 1903—909. Fröhlich Izidor: Vizsgálatok az elhajlított fény polárosságáról.
- 1904— 10. Kherndl Antal: A statikailag határozatlan reakciójú csuklós tartók elmélete.
- 1905— 11. Böhm Károly: Az ember és világa. III. rész.
- 1906— 12. Plósz Sándor: A polgári perrendtartás.
- 1907— 13. Szily Kálmán: A nyelvújítás szótára. II. köt.
- 1908— 14. Lévay József: A múzsa búcsúja.

Összefoglalás.

Osztatlanul kapta: Gr. Andrassy Gyula, Arany János négy, Balog Kálmán, Böhm Károly, Bölöni Farkas Sándor, Budenz József, Concha Győző, Csánki Dezső, Dózsa Elek, B. Eötvös József, B. Eötvös Loránd, Felméry Lajos, Fényes Elek, Fodor József, Frivaldszky Imre, Fröhlich Izidor, Horvát Endre, Horváth Mihály három, Högyes Endre, Hunfalvy Pál, Hunyady Jenő, Jászai Pál, Jedlik Ányos, Jókai Mór, B. Jósika Miklós, Kazinczy Ferencz, Keleti Károly, Kherndl Antal, (Korizmic László, Benkő Dániel, Morótz István), König Gyula két, Kresnerics Ferencz, Kruspér István, Lévay József, Lubrich Ágost, Mihalkovics Géza, Mikszáth Kálmán, Nagy Károly, Pauler Gyula, Petőfi Sándor, Petzval Ottó, Plósz Sándor, Schenzl Guidó, Szalay László három, (Szarvas Gábor, Simonyi Zsigmond), Gr. Széchenyi Béla, Szily Kálmán, Szinnyi József, Tarczy Lajos, Thaly Kálmán, Than Károly, Toldy Ferencz két, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Zsoldos Ignác egy-egy munkája, tehát osztatlanul kapta 63 munka.

Megosztva kapta: Apáthi István, Balásházy János, Fényes Elek, Fraknói Vilmos, Garay János, Győry Sándor, Halász Ignác, Kautz Gyula, Keleti Károly, Kisfaludy Sándor, Lehr Albert, Lévay József, Lukács Béla, Melich János, Munkácsi Bernát, Pauler Gyula, Pesty Frigyes, Petzval Ottó, Purgstaller József, Salamon Ferencz, Schnierer Aladár, Szász Károly, Szontagh Gusztáv, Vállas Antal, Vész János Armin, Vörösmarty Mihály két, Wenzel Gusztáv egy-egy munkája, tehát megosztva kapta 28 munka.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

NAGYOBB ALAPÍTÓI

1915 deczember 31-ig.

Gr. Széchenyi István (1825) --- --- --- --- ---	126,000
Vay Ábrahám (1825) --- --- --- --- ---	16,800
Gr. Andrássy György (1825) --- --- --- --- ---	21,000
Gr. Károlyi György (1825) --- --- --- --- ---	84,000

Ács Károly (1899) .. --- --- --- --- ---	18,000
Adler Mór (1903) . --- --- --- --- ---	4,000
Gr. Almásy Dénes (1860/1) - --- --- --- ---	8,000
Gr. Almásy Kálmán (1860/1) - --- --- --- ---	4,000
Almásy Pál (1863) . --- --- --- --- ---	8,400
Almásy Zsigmond (1860/1) --- --- --- --- ---	2,400
Amizoni Károly (1877) .. --- --- --- --- ---	4,000
Gr. Andrássy Aladár (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Andrássy Dénes (1907) --- --- --- --- ---	20,000
Gr. Andrássy Gyula (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Andrássy Károlyné (1860) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Andrássy Manó (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Apponyi György (1860/1) --- --- --- --- ---	4,200
Arany János (1883) --- --- --- --- ---	2,000
Arany László (1894) --- --- --- --- ---	200

«1896-tól kezdve az Akadémiai Almanachban évről-évre tétessék közzé mindazoknak a névsora, a kik az Akadémia alaptökéjére, palotájának építésére és díszítésére, pályadíjak kitűzésére, legalább 1000 frtnyi (2000 kor.) összeget adományoztak». (Az Igazgató-Tanács 1895 febr. 24-iki üléséből.) Az alapító neve után zárójelben álló szám az alapítás évét, a rákövetkező pedig az alapított összeget jelenti, vagy koronákban vagy (ha kövér betűfajttával van szedve) aranyokban.

Arenstein József (1865—92) --- --- --- --- ---	6,200
Balassa János (1860/1) .. --- --- --- --- ---	4,000
Barach Jerémiás (1869) --- --- --- --- ---	2,000
Br. Barkóczy János (1860) --- --- --- --- ---	2,000
Barlanghy László (1874) --- --- --- --- ---	2,000
Bartakovics Béla (1860—73) . --- --- --- --- ---	24,000
Gr. Batthyány Ferencz (1860) .. --- --- --- --- ---	2,100
Hg. Batthyány Fülöp (1860) .. --- --- --- --- ---	10,500
Id. gr. Batthyány Gusztáv (1860/1) . --- --- --- --- ---	20,000
Ifj. gr. Batthyány Gusztáv (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Batthyány Iván (1826) --- --- --- --- ---	21,000
Ifj. gr. Batthyány József (1860/1) . --- --- --- --- ---	8,400
Özv. gr. Batthyány Lajosné (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Beniczky Ferencz (1860/1) --- --- --- --- ---	2,000
Beniczky Ödön (1860/1) .. --- --- --- --- ---	2,000
Bergh Károly (1886) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Bethlen Adám (1860) .. --- --- --- --- ---	2,100
Özv. Bezerédj Istvánné (1888) --- --- --- --- ---	2,000
B.-Csaba városa (1865) --- --- --- --- ---	2,000
Br. Bésán János (1860) .. --- --- --- --- ---	6,300
Bésán József (1874) --- --- --- --- ---	80,000
Id. Blaskovits Bertalan (1860) --- --- --- --- ---	4,200
Blaskovits Miklós, Sándor és Ernő (1861) --- --- --- --- ---	3,200
Bohus János (1873) . --- --- --- --- ---	4,800
Bónis-Pogány Anna (1879) . --- --- --- --- ---	6,000
Bonnáz Sándor (1865—1873) . --- --- --- --- ---	24,100
Borbély Sámuel (1875) --- --- --- --- ---	8,000
Born Gyula (1878) .. --- --- --- --- ---	20,000
Borsiczky Dénes (1854) --- --- --- --- ---	4,200
Bölöni Farkas Sándor (1835) --- --- --- --- ---	200
Brencsán Sándor (1888) --- --- --- --- ---	2,000
Hg. Brezenheim Ferdinándné (1861) .. --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Breunner Agost (1870) --- --- --- --- ---	8,000
Bródy Zsigmond (1890) --- --- --- --- ---	40,000
Budapest székes főváros (1861—1890) --- --- --- --- ---	362,000
Budapesti Lánchídársulat (1904) --- --- --- --- ---	8,474

Buda sz. kir. városa (1830—1860)...	6,200
Budai Takarékpénztár (1860)	4,200
Bujanovics Jánosné (1884)	22,000
Bukovinszky József (1888)	8,400
Bulyovszky Gyula (1884)	4,000
Bük László (1883)...	14,000
Gr. Chottek Otto és Rudolf (1861)	2,000
Hg. Coburg Agost (1860/1)	8,000
Gr. Csáky Albin (1915)	4,000
Gr. Csáky Gábor (1865)	4,200
Gr. Csáky László és Gábor (1860)	2,000
Csausz Márton (1860)	2,000
Császka György (1895)	10,000
Cseh Ferencz (1867)	2,000
Gr. Csekonicz János (1843—60—75)	16,100
Csernoch János (1915)...	10,000
Cséry Lajos (1860/1)	2,000
Hg. Czartoryski László (1869)	2,000
Czegléd városa (1860/1)	2,000
Gr. Cziráky Antal (1827)	6,300
Gr. Cziráky János (1860)	8,400
D aray Imre (1868)	2,000
Danielik János (1888)	2,000
Dávid Vilmos és neje Luczenbacher Matild (1907)...	2,000
Deáky Zsigmond (1859)	4,800
Debreczeni ipar- és keresk. kamara (1860)	2,930
Debreczen városa (1860/1)	20,000
Gr. Degenfeld Imre (1860/1)	3,000
De Ligne-Pálffy Eugénia hgné (1853)	5,250
Gr. Dessewffy Emil (1858)	2,000
Gr. Dessewffy Jób (1883)	2,000
Gr. Dessewffy Kálmán (1864)	4,000
Deutsch Bernát és József (1879)	40,000
Dobsina városa (1859)	2,100
Dóra Szilárd (1867)	4,000
Duka Tivadar (1897)	2,000

Dunagőzh. Társaság (I. cs. és kir.) (1891)	2,000
Edelspacher Péter (1892)	2,000
Egri főképtalan (1859)	26,000
Egyesült budapesti fővárosi takarékp. (1899)	8,000
Éles Henrik (1913)	32,000
Első Magyar Ált. Bizt. Társ. (1860)	22,000
El Seid Mehemmed Ferydun bey (1903)	214,440
Eötvös szobor-alap bizottsága (1880)	40,000
Gr. Erdődy Erzsébet (1860)	2,100
Gr. Erdődy Ferencz (1860)	4,200
Gr. Erdődy István (1860)	8,400
Gr. Erdődy Sándor (1860)	2,500
Ifj. gr. Eszterházy Károly (1826)	21,000
Gr. Eszterházy Mihály (1863)	21,000
Gr. Eszterházy Miklós (1836)	14,400
Gr. Eszterházy Móricz (1864)	8,000
Gr. Eszterházy Pál (1860)	4,000
Hg. Eszterházy Pál (1860)	21,000
Fabriczy Kornél t. t. (1902 és 1907)	254,000
Farkas Imre (1860)	2,100
Farkas István (1882)	4,000
Farkas Mihályné (1893)	2,000
Fehér Ipoly (1896)	10,000
Felsőmagyarországi bányapolgárság (1860)	2,100
V. Ferdinánd ifjabb magyar király (1832)	21,000
V. Ferdinánd és Mária Anna császárné és királyné (1865)	8,000
I. Ferencz József király Ő Felsége (1865)	30,000
Gr. Festetics Ágoston (1860)	10,655
Gr. Festetics Dénes (1860)	2,100
Gr. Festetics László (1826)	21,000
Gr. Festetics Sándor (1871)	4,000
Fiume sz. kir. város (1832)	2,100
Flesch Alajos (1872)	3,000
Floch Henrik (1867)	2,100
Flór Ferencz és neje (1872)	40,000
Fochs Antal (1874)	2,000

Gr. Forgách István (1860)	6,000
Gr. Forgách Kálmán (1860)	2,100
Forgó György (1835)	2,880
Forster Gyula (1894)	55,000
Galgóczy Károly (1908—1913)	2,000
Br. Gerliczy Félix (1860)	2,756
Br. Gerliczy Testvérek (1860)	6,300
Ghyczy Kálmán (1864)	6,000
Girk György (1860)	2,100
Gorove István (1872)	20,000
Gorove László (1839)	2,100
Görgey Gusztáv (1885)	3,000
Görög-oláh egyház Pesten (1860)	2,100
Gruber György (1854)	12,800
Gyarmathy Sándor Lajos (1867)	2,000
Győr városa (1860)	2,100
Gr. Gyulay Ferencz (1860)	2,100
Gr. Gyulay Lajos (1860)	21,000
Gyulai Pál (1909)	2,000
Gr. Gyulay Sámuel (1860—79)	22,100
Hajdú Imre (1873)	2,000
Halas és Majsza városok (1865)	21,860
Hamernyik János (1883)	120,000
Harkányi Frigyes és Károly (1874)	4,000
Gr. Harrach Ferencz (1864)	2,100
Hatzel Márton (1869)	2,100
Haynald Lajos (1867—72)	24,000
Heckenast Gusztáv (1857)	2,100
Hengermalom-Részv.-Társ. (1860—92)	3,050
Br. Henter József (1868)	4,200
Hirsch Jakabné (1904) Landau Horác emlékére	2,000
Hofrichter József (1876)	4,740
Hoitsy Sándor (1860)	2,100
Holezer Miklós és dr. Edl Kálmán (1869)	32,000
Hollán Ernő (1900)	2,000
Horgosi Kárász Anna (1872)	2,000

Horváth Boldizsár tt. (1898) --- --- --- ---	2,000
Horváth Simon (1860) --- --- --- ---	10,500
Hölgyek alapítványa (1861) --- --- --- ---	8,420
Hubay Miksa (1883) --- --- --- ---	6,000
Huszár Kálmán (1860) --- --- --- ---	21,000
Huszár Károly (1860) --- --- --- ---	4,000
Inkey Imre (1826) --- --- --- ---	2,100
Ipolyi Arnold (1873—94) --- --- --- ---	26,837
Jakabffy Gergely (1874) --- --- --- ---	2,000
Jakabffy István (1881) --- --- --- ---	8,000
Jankovich Miklós (1828) --- --- --- ---	2,100
Jász-Apáthi közbirtokosság (1860) --- --- --- ---	2,646
Jászay Sámuel (1886) --- --- --- ---	4,000
Jeszénák-Forgách Alojzia grófné (1860) --- --- ---	2,100
Jeszenszky Laos (1860) --- --- --- ---	2,100
Jókai Mór (1894) --- --- --- ---	2,400
Br. Jósika Sámuel (1860) --- --- --- ---	4,200
József főherceg, nádor (1827) --- --- --- ---	21,000
Justh Gábor (1826) --- --- --- ---	2,100
Kajdacs István (1883) --- --- --- ---	40,000
Kalocsai főképtalan (1860) --- --- --- ---	2,100
Kanizsai András (1883) --- --- --- ---	2,000
Kanizsai Károly, apát (1890) --- --- --- ---	2,800
Gr. Karátsonyi Guidó (1858) --- --- --- ---	63,000
Karácsonyi László (1860) --- --- --- ---	2,500
Kautz Gyula (1909) --- --- --- ---	4,000
Kazinczy-alapítvány --- --- --- ---	50,000
Kazinczy András --- --- --- ---	2,400
Káldy Miklós (1870) --- --- --- ---	23,488
Károly főherceg (1834) --- --- --- ---	21,000
Gr. Károlyi Alajos (1864) --- --- --- ---	21,000
Gr. Károlyi István (1830) --- --- --- ---	42,000
Gr. Károlyi Lajos (1860) --- --- --- ---	12,600
Kecskemét városa (1860) --- --- --- ---	8,400
Gr. Keglevics János (1827) --- --- --- ---	8,400
Kempf Istvánné, Jankó Katalin (1895) --- --- ---	2,000

Keszlerffy Antal (1880)---	2,000
Kiss Pál (1860)---	4,200
Kiss Pálné, Csapó Ida (1857) ---	200
Kis-Újszállás községe (1860) ---	2,100
Kiszely Imre (1888)* ---	4,000
Kiszely József (1886)---	10,000
Kóczán Ferencz (1887) --	28,000
Kobilicz Dániel (1860) ---	11,500
Kolosváry Józsefné, Nedeczky Karolina (1867) --	2,100
Konkoly Lászlóné (1861)---	6,510
Kopácsy József (1827) ---	2,100
Kovács Ferencz (1894) ---	4,000
Kovács János (1834) ---	2,100
Kovács Sebestyén Endre (1878) ---	2,000
Kovács Zsigmond (1873) ---	3,000
Gr. Königsegg Gusztáv (1860)---	2,000
Kőrösi Csoma Sándor (1833)---	200
Özv. Kőrösy Józsefné és fiai (1909) ---	8,000
Kralovánzky György (1870—83) --	44,000
Krausz Lajos, Megyeri (1906) ---	10,000
Krausz Mayer (1894) ---	2,000
Kruesz Chrysostom (1879)---	10,000
Kubinyi Ferencz (1871)---	2,400
Kunszt József (1860) ---	21,000
Gr. Kuun Géza (1906)---	10,000
Kuún Irma grófnő, fáji Fáy Béláné (1906)---	8,000
Kuún József (1885) ---	2,000
Laky Adolf (1910) ---	400,000
Latinovits-Gyelmis Cecilia (1868)---	2,000
Láng Ignác (1860) ---	2,100
Léderer Béla (1904) ---	10,000
Légrády József (1898)---	3,200
Lehr Albert (1909. 1912) ---	8,140
Lévay Henrik (1879) ---	20,000
Hg. Liechtenstein János (1864)---	6,300
Hg. Lippe-Schaumburg Adolf (1861) ---	4,200

Lónyay Anna (1861) --- --- --- --- --- ---	2,000
Lónyay Gábor (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Gr. Lónyay Menyhért (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
B. Lo Presti Árpád (1860) --- --- --- --- --- ---	95,170
Br. Lo Presti Lajos (1860) --- --- --- --- --- ---	4,200
Losoncz városa (1860/1) --- --- --- --- --- ---	4,200
Lovassy Ferencz (1887) --- --- --- --- --- ---	2,000
Lukács Móricz (1882) --- --- --- --- --- ---	40,000
M adarász András (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Magyar Lovaregylet (1891) --- --- --- --- --- ---	2,000
Majláth György (1860) --- --- --- --- --- ---	4,200
Makó városa (1860) --- --- --- --- --- ---	8,400
Br. Mandell Károly (1827) --- --- --- --- --- ---	2,100
Mannschön Ferencz (1883) --- --- --- --- --- ---	2,000
Marczibányi Antal (1869—78) --- --- --- --- --- ---	49,400
Marczibányi Nemzetség (1845) --- --- --- --- --- ---	8,400
Mechwart András (1897) --- --- --- --- --- ---	6,000
Meskó Dénes (1873) --- --- --- --- --- ---	4,500
Meszlényi Márton János (1875) --- --- --- --- --- ---	300
Gr. Mikó Imre (1860) --- --- --- --- --- ---	8,400
Mukics Gergely (1868) --- --- --- --- --- ---	4,000
Murányi Ignác (1869) --- --- --- --- --- ---	3,000
Nagybánya városa (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Nagy Ferencz (1900) --- --- --- --- --- ---	6,548
Nagy-Kőrös városa (1860) --- --- --- --- --- ---	6,300
Nagy Sándor, felsőbüki (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Nagyvárad káptalan (1860) --- --- --- --- --- ---	3,150
Nagyvárad Takarékpénztár (1860) --- --- --- --- --- ---	4,200
Nagyvárad városa (1860) --- --- --- --- --- ---	7,350
Ifj. gr. Nádasdy Ferencz (1857) --- --- --- --- --- ---	10,500
Gr. Nádasdy Lipót (1860) --- --- --- --- --- ---	4,200
Gr. Nákó János (1835) --- --- --- --- --- ---	2,100
Gr. Nákó Kálmán (1860) --- --- --- --- --- ---	10,000
Nánás városa (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Návay-család (1860) --- --- --- --- --- ---	2,100
Nemzeti Casino (1862, 1865, 1891) --- --- --- --- --- ---	10,000

Németh Lajos (1874) --- --- --- --- ---	4,000
Németh József és neje (1864) --- --- --- --- ---	2,000
Névtelen, Pozsonyból (1860) --- --- --- --- ---	10,500
Névtelen (1910) - --- --- --- --- ---	2,000
Nyiregyház városa (1857—60) --- --- --- --- ---	6,300
Nyitramegye (1832) --- --- --- --- ---	2,100
Oltványi Pál (1869—71) --- --- --- --- ---	2,400
Br. Orczy György (1860) --- --- --- --- ---	2,100
Ordódy István Károly (1907) --- --- --- --- ---	3,200
Ortvay Tivadar (1912, 1915) --- --- --- --- ---	40,000
Oszterhuber Ágoston (1885) --- --- --- --- ---	13,000
Paitler Antal (1860) -- --- --- --- ---	4,200
Palásthy Géza (1900) --- --- --- --- ---	23,704
Patkó János (1870) --- --- --- --- ---	15,056
Hg. Pálffy Antal (1860) -- --- --- --- ---	4,200
Hg. Pálffy Antal és Pál (1860) --- --- --- --- ---	4,200
Gr. Pálffy János (1857) --- --- --- --- ---	28,000
Gr. Pálffy József (1860) --- --- --- --- ---	4,200
Pápay Sámuel (1827) --- --- --- --- ---	2,100
Id. Pázmány Dénesné (1857) --- --- --- --- ---	2,100
Pesti Hengermalom Társ. (1891 és 1910) --- --- ---	4,000
Pesti Nagykereskedők (1860) --- --- --- --- ---	12,220
Pesti polg. keresked. kebelzet (1860) --- --- --- ---	16,000
Pesti polg. kereskedők (1861) --- --- --- --- ---	5,940
Pesti izraelita község (1860) -- --- --- --- ---	3,056
Pesti Magyar Keresk. Bank (1892) -- --- --- --- ---	10,000
Pesti Takarékpénztár (1860) -- --- --- --- ---	12,600
Pesti Takarékpénztár (Fáy-alap) --- --- --- --- ---	40,000
Id. Petrich Sándor (1867) --- --- --- --- ---	2,000
Gr. Péchy Szilárd (1864) --- --- --- --- ---	2,000
Péczy József (1841) --- --- --- --- ---	10,500
Pénzügyminiszterium, m. kir. (1892) --- --- --- ---	2,000
B. Podmaniczky Frigyes (1860) --- --- --- --- ---	2,100
Pollák Jakab (1894) --- --- --- --- ---	12,000
Pór Antal (1906) --- --- --- --- ---	8,000
Pozsonyi Takarékpénztár (1860) --- -- --- --- ---	2,100

Pozsony városa (1860)	4,200
B. Prónay Gábor (1860)	6,300
Prónay Józsefné, sz. Almássy Ilona (1871)	2,000
Prónay József (1873)	3,000
Br. Prónay Sándor (1832)	4,200
Br. Puteányi József (1860)	2,100
Pyrker László (1847)	4,550
Ranolder János (1860)	6,300
Reseta János (1871)	52,400
Rhédey László (1861)	70,800
Rima-murányvölgyi vasgyár (1860)	2,100
Rimaszombat városa (1860)	2,100
Rimély Mihály (1860)	2,100
Román Ferencz (1870)	49,400
Dr. Rózsay József (1887)	8,400
Rökk Szilárd (1888)	20,000
Id. br. Rudics József (1860)	2,100
Ifj. br. Rudics József (1894)	180,000
Samassa József (1873)	3,000
Sámuel Alajos (1856)	2,100
Sándor István (1831)	20,600
Gr. Sándor Móricz (1860, 1864, 1880)	19,150
Sas Károly (1861)	2,000
Schey Frigyes (1860)	2,100
Schossberger S. W.-né (1874)	4,000
Schossberger Zsigmond (1890)	20,000
Schreiber Ignác (1909)	10,000
Scitovszky János (1860)	33,600
Sebastiani József (1882)	4,000
Semsey Andor (1889—94)	200,000
Br. Sennyey Pál (1860)	2,100
Serényi László (1860)	2,100
Gr. Sigray Fülöp (1860)	2,100
Simor János, (1860—68)	30,520
Br. Sina Simon (1858)	174,000
Soltész Nagy János (1886)	4,000

Sopronmegyei nemesi pénztár (1861)'	4,200
Staffenberger Alajos (1861)	10,000
Gr. Stubenberg József (1865)	4,000
Stummer Ágost (1883)	20,000
Szabadka városa (1860)	21,000
Szabadszállás városa (1860)	2,070
Szalacsy Lajos, Győr (1860)	2,100
Szalay Alajos (1893)	2,000
Szalonta városa (1861)	2,000
Szamosújvár városa (1860)	2,100
Szaniszló Ferencz (1860)	6,300
Szathmár városa (1860)	6,300
Szathmáry Karolina (1870)	20,000
Szebeni Pál (1865)	7,160
Gr. Széchenyi Béla (1907)	4,000
Szeged városa (1861)	10,000
Szelényi Lajos (1888, befizetve 1911.)	10,000
Szeless László (1889)	5,000
Szentiványi Bogomér Vincze (1855)	4,200
Gr. Széchen Miklós (1860)	2,100
Gr. Széchenyi János (1860)	4,200
Gr. Széchenyi Pál (1826)	21,000
Gr. Széchenyi Pál (1860)	2,100
Szécsényi Molnár János (1882)	18,660
Székesfehérvári Takarékpénztár (1860)	2,100
Szilasy János (1859)	9,250
Szilágyi István (1862)	4,000
Szitányi Testvérek (1860)	4,200
Szlávy József (1901)	10,000
Szotfried Mátyás (1861)	8,000
Szögyényi László (1860)	2,100
Szőnyi Pál (1888)	23,000
Sztankovánszky Imre (1860)	15,910
Sztrokay Lujza (1864)	1000
Szucsics Lajos (1885)	76,000
Gr. Teleki József (1834, 1855)	98,240

Gr. Teleki József és testvérei (1826)	10,500
Temesvári Takarékpénztár (1860)	2,100
Thaly Kálmán (1909)	5,000
Thanhoffer Pál (1888)	8,800
Tisza Kálmán ig. és t. t. (1903)	6,000
Tiszáninnyi koronakerület (1865)	6,000
Tomori Anasztáz (1894)	20,000
Tompa Mihály és leánya (1880)	6,000
Tóth Lőrincz (1867)	3,000
Tökölyi Sabás (1841)	4,200
Gr. Trautmannsdorf Ferdinánd (1864)	4,000
Udvarnoky Gyula (1867)	4,000
Udvarnoky Lajos és Anna (1866)	25,000
Ullmann Imre és testvérei (1880)	6,000
Ullmann Testvérek (1860)	4,200
Vályi Gyula lev. t. (1913)	10,000
Vaszary Kolos (1894)	10,000
Br. Vay Miklós (1860)	2,100
Veszprém városa (1861)	2,100
Br. Vécsey Miklósné (1861)	2,100
Végh János (1860)	2,100
Gr. Viczay Heder (1860)	2,100
Vigyázó Sándor (1895)	40,000
Vitéz-alap (1845)	2 100
Vojnics Antal (bajnai) (1860)	2,000
Özv. Vojnits Tivadarné (1906)	20,000
Wahrmann Mór (1893)	20,000
Gr. Waldstein-Wartenburg Ernő (1864)	2,000
Gr. Waldstein János (1860)	4,900
Br. Wenkheim Béla és testvérei (1860)	2,100
Gr. Wenkheim József (1860)	2,100
Gr. Wenkheim Krisztina (1860)	4,200
Gr. Wenkheim Rudolf (1860)	2,100
Br. Wodianer Albert (1860—98)	58,400
Br. Wodianer Albert (1914)	100,000
Br. Wodianer Mór (1860)	8,400

Zalai nemesi pénztár (1860) ..	4,200
Gr. Zay Károly (1827) ..	4,200
Zenta városa (1861) ..	8,400
Gr. Zichy Domokos (1860) ..	2,100
Gr. Zichy Edmund (1860) ..	2,100
Ifj. gr. Zichy Ferencz (1860) ..	4,200
Gr. Zichy-Ferraris Bódog (1861) ..	2,000
Zichy György, Aladár és Kamilla (1860) ..	10,500
Gr. Zichy Henrik (1860) ..	2,100
Gr. Zichy János és neje (1860) ..	8,400
Gr. Zichy József (1860) ..	4,200
Gr. Zichy Károly (1860) ..	4,200
Gr. Zichy Manó (1860) ..	3,150
Gr. Zichy Pál (1860) ..	4,200
Zirczi apátság (1860) ..	4,200
Zmeskál János (1860) ..	4,200
Zmeskál József (1864) ..	6,000
Zsivora György (1883) ..	200,000

*

Csalomjai Pajor István alapítványa bold. Pajor Pistika
 emlékére (1865) .. **3** arany.

A MAGYAR TUD. AKADÉMIA HALOTTJAI*

1830—1915.

- Ábel Jenő, lt. 82. VI. 1 — 89. XII. 13. E. Emlékb. X. 4.
Acsády Ignác, lt. 88. V. 4 — 906. XII. 17.
Agassiz Lajos, kt. 63. I. 13 — 73. XII. 14. E. Ertek. V. 1874.
Ahlquist Ágost, kt. 59. XII. 16 — 89. XI. 20.
5 Akin Károly lt. 68. III. 18 — 93. X. 31.
Ami Boué, kt. 60. XII. 9 — 81. XI. 21. E. Emlékb. I. 1883.
Andrássy Dénes gróf, ig. t. 06. I. 21 — 13. II. 26.
Andrássy György gróf, ig. és tt. 30. XI. 17 — 72. XII. 21. Vas.
Ujs. 1873.
Andrássy Gyula gróf, ig. és tt. 76. VI. 10 — 90. II. 18. E.
Értes. 1891. Nehr. Értes. 1891.
10 Andrássy Manó gróf, lt. 58. XII. 15 — 91. IV. 23. N. Értes. 1891.
E. Emlékb. X. 12.
Andrássy Tivadar gróf, ig. t. 94. V. 3 — 905. V. 13.
Angyalffy Mátyás, lt. 32. III. 9 — 39. III. 17. E. Évk. VII. 1846.
Antal Géza, lt. 89. V. 3 — 89. XII. 20. E. Emlékb. IX. 12.
Antal Mihály, lt. 33. XI. 15 — 50. VI. 20. E. Értes. XII. 1852.
15 Apáthy István, rt. 73. V. 21 — 89. XII. 4. E. Emlékb. VI. 1891
Apponyi György gróf, ig. t. 58. XII. 19 — 99. II. 28.
Arany János, ig. és rt. 58. XII. 15 — 82. X. 22. E. Évk.
XVII. 1884. Budapesti Szemle 1883.

* A név után következő első dátum a taggá választás, a második pedig az elhalálozás idejét jelöli, s az ezek után jövő jegyzetek az illető akadémiai tagok életrajzára vagy a rólok tartott emlékbeszédre vonatkoznak. — Rövidítések: E. = Emlékbeszéd. — Gy. = Gyászbeszéd. — N. = Nekrológ (Életrajz). — Alm. = Akadémiai Almanach. — Emlékb. = Emlékbeszédek. — Értek. = Akadémiai értekezések. — Értes. = Akadémiai Értesítő. — Évk. = Akadémiai Évkönyvek.

- Arany László, lt. 72. V. 24—98. VIII. 1.
 Arányi Lajos, lt. 58. XII. 15—87. VII. 28. N. Alm. 1889.
 E. Ertes. III. 1892.
- 20 Arenstein József, lt. 47. XII. 23—92. II. 23.
 Arneth Alfred, kt. 72. V. 24—97. VII. 30. E. Emlékb. XI. 6.
 Árvay Gergely, lt. 34. XI. 8.—71. VII. 7. E. Értek. II. 1872.
 Asbóth János, lt. 92. V. 5—911. VI. 28.
 Asbóth Lajos, lt. 63. I. 13—82. V. 6. E. Emlékb. I. 1883.
- 25 Ascherson Pál, kt. 861. IV. 14—913. III. 6.
 Ascoli Ézsaiás, kt. 75. V. 26—907. I. 24.
 Atkinson E. T. kt. 88. V. 4—90. IX. 15. Vas. Ujs. 1891.
 Atkinson M. S. kt. 63. I. 13—76. I. 15. E. Értek. XI. 1881.
 Auwers Arthur, kt. 1890. V. 8—1915. I. 24.
- 30 Babbage Károly, kt. 33. XI. 15—71. X. 20.
 Bacsányi János, lt. 43. X. 7—45. V. 12. Gy. Értes. VII. 1847.
 N. Evk. VIII. 1860.
 Baer Károly Ernő, kt. 46. XII. 18—78. I. 19.
 Baintner Ján., lt. 65. XII. 10—81. VIII. 14. E. Emlékb. III. 1885.
 Bajza József, rt. 31. II. 17—58. III. 3. E. Évk. X. 1876.
- 35 Baksay Sándor, tt. 1884. VI. 5—1915. VI. 18.
 Balassa János, tt. 58. XII. 15—68. XII. 9. E. Évk. XIII. 1876.
 Balásházy János, rt. 30. XI. 17—57. XI. 19. N. Alm. 1863.
 Balássy Ferencz, 72. V. 24—96. X. 4. E. Emlékb. XII. 5.
 Balla Károly, lt. 39. XI. 23—73. V. 16. E. Értek. IX. 1879.
- 40 Ballagi Géza, rt. 88. V. 4—907. VI. 17.
 Ballagi Mór, rt. 40. IX. 5—91. IX. 1. N. Ertes. II. 1891.
 E. Emlékb. VII. 7.
 Balogh Kálmán, rt. 64. I. 20—88. VII. 15. E. Emlékb. VI. 1891.
 Balogh (Almási) Pál, rt. 31. II. 17—67. IX. 11. Vas. Ujs. 1858. 43. sz.
 Balogh (Almási) Sámuel, lt. 58. XII. 15—67. X. 10.
- 45 Barabás Miklós, lt. 36. IX. 10—98. II. 12.
 Bárány Ágoston, lt. 36. IX. 10—49. IV. 11. E. Értes. XII. 1852.
 Barbier de Meynard C., kt. 900. V. 4—908. III. 21. E. Emlékb.
 XIV. 7.
 Baricz György, lt. 32. III. 9—40. XII. 27. N. Evk. V. 1845.
 Barna Ferdinánd, lt. 68. III. 18—95. VII. 21.

- 50 Barna Ignác, lt. 76. VI. 8 — 94. XI. 23. Eml. Egy. Philol. Közl. 1897. II.
 Barsi József, lt. 70. V. 25 — 93. II. 18. Ért. 1897. 105.
 Bartakovics Adalbert, ig. t. 53. III. 16 — 73. V. 30. Vas. Ujs. 1873. 23. sz.
 Bartal Antal, lt. 73. V. 21. — 909. IX. 6. Emlékb. XV. 10.
 Bartal György, ig. és tt. 30. XI. 17. — 65. IX. 20. E. Évk. XI. 1876.
- 55 Bartalus István, lt. 75. V. 26 — 99. II. 8.
 Batizfalvy Sámuel, lt. 68. III. 18 — 904. XI. 6.
 Bártfay László, lt. 31. II. 17 — 58. V. 12. N. Alm. 1863.
 Batthyány Fülöp hg., ig. t. 30. XI. 17 — 70. VII. 22. Hajnal 1867.
 Baumgarten András báró, kt. 58. XII. 16 — 65. VII. 30.
- 60 Beély Fidél, lt. 39. XI. 23 — 63. VI. 20. E. Ért. IV. 1863.
 Bell Tamás, kt. 58. XII. 16 — 80. III. 13.
 Bene Ferencz, tt. 31. II. 15 — 58. VII. 2. E. Ért. XVIII. 1858.
 Benfey Tivadar, kt. 63. I. 13 — 81. VI. 26. E. Emlékb. IV. 1887.
 Benkő Dániel, lt. 59. XII. 16 — 83. XI. 19. E. Emlékb. II. 1884.
- 65 Benyovszky Zsigmond gróf, lt. 32. III. 9 — 73. IV. 20.
 Beöthy Ákos, lt. 902. V. 9 — 904. XII. 1.
 Beöthy Leo, lt. 77. V. 24 — 86. I. 5. N. Alm. 1887. E. Emlékb. VII. 3.
 Bérczy Károly, lt. 59. XII. 16 — 67. XII. 11. E. Ért. V. 1876.
 Berde Aron, lt. 58. XII. 15 — 92. I. 25. N. Ért. III. 1892.
- 70 Bernard Kolos, kt. 73. V. 21 — 78. II. 8. E. Ért. IX. 1880.
 Bertha Sándor, lt. 39. XI. 23 — 77. II. 4. E. Ért. IV. 1877.
 Berthelot Marcellin, kt. 82. VI. 1 — 907. III. 18. Emlékb. XVI. 3.
 Bertrand Sándor, kt. 80. V. 20. — 902. XII. 9. E. Emlékb. XII. 8.
 Berzevics Vincze báró, tt. 32. III. 10 — 34. IV. 15. E. Évk. III. 1838.
 Berzsenyi Dániel, rt. 30. XI. 17 — 36. II. 24. E. Évk. III. 1838.
- 75 Beszédes József, lt. 31. II. 17 — 52. II. 29. E. Ért. XII. 1852.
 Beudant F. Szulpicz, kt. 33. XI. 15 — 50. XII. 10. N. Alm. 1863.
 Bielz Albert, lt. 73. V. 21 — 98. V. 26.
 Birk Ernő, kt. 72. V. 24 — 91. V. 17.
 Bitnicz Lajos, tt. 30. XI. 10 — 71. VI. 28. E. Ért. III. 1872.
- 80 Blaydes Fridrik, 94. V. 4 — 908. IX. 3.
 Bock Ferencz, kt. 72. V. 24 — 99. V. 3.
 Boissier Edmund, kt. 71. V. 17 — 85. IX. 27. E. Emlékb. V. 1889.
 Boissier Gaston, 96. V. 15 — 908. VI. 10. E. Emlékb. XIV. 6.

- Boltzmann Lajos kt. 900. V. 4 — 06. IX. 5.
- 85 Bolyai Farkas, lt. 32. III. 9 — 56. XI. 20. Ertek. XI. 1884.
 Bopp Ferencz, kt. 58. XII. 16 — 67. X. 19. N. Értés. 1867.
 Borovszky Samu, lt. 99. V. 5 — 912. IV. 24. E. Emlékb. XVI. 13.
 Botka Tivadar, tt. 47. XII. 23 — 85. I. 6. N. Alm. 1886.
 Bowring János, kt. 32. III. 10 — 72. XI. 23. Vas. Ujs. 1872.
- 90 Böckh János, lt. 76. VI. 8. — 909. V. 10. E. Emlékb. XVI. 12.
 Bóhm Károly, rt. 96. V. 15 — 911. V. 18.
 Brassai Sámuel, tt. 37. IX. 7 — 97. VI. 24. E. Értés. 1899. 276.
 Bresztyenszky Adalbert, lt. 36. IX. 10 — 51. II. 15. N. Alm. 1863.
 Bright Richárd, kt. 33. XI. 15 — 58. XII. 15. N. Alm. 1863.
- 95 Broca Pál, kt. 76. VI. 8 — 80. VII. 9. E. Emlékb. I. 1882.
 Brusa Emil, lt. 903. III. 23 — 908. XII. 14. E. Emlékb. XIV. 8.
 Brusina Spiridion, 91. V. 8 — 908. V. 21.
 Bubicz Zsigmond, tt. 93. V. 12 — 907. V. 21. E. Emlékb. XIV. 1.
 Buczy Emil, lt. 32. III. 9 — 39. X. 28. N. Évk. V. 1842.
- 100 Budai Ézsaiás, tt. 31. II. 15 — 41. VII. 14. E. Évk. VI. 1845.
 Budenz József, rt. 61. XII. 20 — 92. IV. 15. Bpesti Szemle 1896.
 Bugát Pál, rt. 30. XI. 17 — 65. VII. 9. E. Ertes. III. 1865.
 Bunsen Rób. Vilms., kt. 58. XII. 16 — 99. VIII. 16. E. Emlékb. X. 11.
 Bunyitay Vinceze, lt. 1884. VI. 5. — 1915. III. 26.
- 105 Cantu Cæsar, kt. 58. XII. 16 — 95. III. 11. E. Emlékb. IX. 1.
 Capasso Bertalan, kt. 84. VI. 5 — 900. III. 4. E. Emlékb. X. 9.
 Cayley Arthur, kt. 81. V. 19 — 95. I. 26.
 Cassin János, kt. 63. I. 13 — 69. VI. 16.
 Chlumecky Péter, kt. 58. XII. 16 — 63. III. 29. N. Alm. 1864.
- 110 Chmel József, kt. 47. XII. 23 — 58. XI. 28. N. Alm. 1863.
 Chyzer Kornél, lt. 61. XII. 20 — 909. IX. 21.
 Claparède Sándor kt. 11. IV. 27 — 13. XI. 1.
 Clausius Rudolf, kt. 72. V. 24 — 88. VIII. 24.
 Corzan-Avendano Gábor, lt. 64. I. 20 — 903. VI. 14.
- 115 Cotta Bernát, kt. 74. V. 28 — 79. IX. 14. Vas. Ujs. 1873.
 Curtius György, kt. 73. V. 21 — 85. VIII. 12.
 Csacsó Imre, lt. 39. XI. 23 — 74. II. 23. E. Ertek. III. 1875.
 Csáky Albin gróf ig. t. 91. V. 7. — 12. XII. 15.
 Csáky Károly gróf, ig. t. 38. IX. 5 — 45. (?)

- 120 Csányi Dániel, lt. 63. I. 13 — 67. I. 20. Vas. Ujs. 1867.
 Csaplár Benedek lt. 86. V. 6 — 06. VIII. 19. Eml. XIII. 9.
 Csapó József, lt. 32. III. 9 — 58. VIII. 27. N. Értek. I. 1867.
 Császár Ferencz, tt. 32. III. 9 — 58. VIII. 17. E. Értek. II. 1871.
 Császka György, ig. t. 95. V. 8. — 904. IX. 11.
 Csató Pál, lt. 32. III. 9 — 41. II. 15. E. Évk. VI. 1845. Gy.
 Ertes. I. 1841.
- 125 Csécsi Imre, lt. 44. XII. 24 — 47. VII. 23. E. Évk. VIII. 1860.
 Gy. Ertes. VII. 1847.
 CSENGERY ANTAL, másodelnök, rt. 47. XII. 23 — 80. VII. 13.
 E. Évk. XVI. 1881.
 Csiky Gergely, lt. 79. V. 22 — 91. XI. 19. E. Ertes. IV. 1893.
 Csoma (Kőrösi) Sándor, lt. 33. XI. 15. — 42. IV. 11. E. Évk. VII. 1846.
 Csörba József, lt. 32. III. 9 — 58. XI. 23. Alm. 1863.
- 130 Czech János, rt. 32. III. 9 — 54. XI. 1. E. Ertes. XIV. 1854.
 Czermak Nep. János, kt. 68. III. 18 — 73. IX. 16. Term.-tud.
 Közl. 1873.
 Czinár Mór, lt. 58. XII. 15 — 75. II. 10. E. Ertek. VI. 1876.
 Cziráky Antal gróf, ig. t. 30. XI. 17 — 52. II. 22. E. Ertes. 1859.
 Cziráky János gróf, ig. t. 53. III. 16 — 84. II. 9.
- 135 Czobor Béla, rt. 81. V. 19 — 904. I. 23. E. Emlékb. XII. 10.
 Czuczor Gergely, rt. 31. II. 17 — 66. IX. 9. E. Évk. XI. 1876.
 Dana Jakab kt. 78. I. 13. — 95. IV. 14. E. Ertes. 1898. 325.
 Danielik János, tt. 58. XII. 15 — 88. I. 23. E. Emlékb. VI. 1891.
 Dankó József, lt. 81. V. 19 — 95. I. 15. E. Emlékb. IX. 2. 1897.
- 140 Darwin George H. kt. 1908. IV. 30. — 12. XII. 7.
 Darwin Károly, kt. 72. V. 24 — 82. IV. 20. E. Emlékb. II. 1884.
 Davis Bernát, kt. 80. V. 20 — 81. V. 19. E. Emlékb. III. 1886.
 Deák Farkas, rt. 76. VI. 8 — 88. VI. 4. E. Turul. Emlékb. VIII.
 1895. 9. sz.
 Deák Ferencz, ig. és tt. 39. XI. 23 — 76. I. 28. E. Évk. XV. 1879.
- 145 Deáki Fülöp Sámuel, lt. 31. II. 17 — 55. X. 21. Alm. 1863.
 Deáky Zsigmond, tt. 32. IX. 1 — 72. XII. 29.
 De Candolle Alfonz, kt. 76. VI. 8 — 93. IV. 4.
 Des Cloiseaux A., kt. 75. V. 26 — 97. V. 8.
 De Gerando Ágoston, kt. 46. XII. 18 — 49. XII. 8. E. Ertes. I. 1860.

- 150 De Goeje M., lt. 82. VI. 1 — 909. V. 17. E. Emlékb. XIV. 7.
 De Linas Károly, kt. 78. VI. 14 — 87. IV. 14.
 Demidoff Anatol, kt. 58. XII. 16 — 71. IV. 18. Magy. és a Nagyv. 1870.
 Dessewffy Aurél gróf, lt. 33. XI. 15 — 42. II. 9. E. Évk. VI. 1842.
 DESSEWFFY EMIL gr., elnök és tt. 43. X. 7 — 66. I. 10. E. Évk.
 XI. 1876.
- 155 Dessewffy József gr., ig. és tt. 30. XI. 17 — 43. V. 1. E. Évk. VII. 1846.
 Dethier Antal, kt. 69. IV. 14 — 81. III. 3.
 Divald Adolf, lt. 64. I. 20 — 91. XI. 12. N. Erd. Lap. 1891.
 Dohovics Vazul, lt. 31. II. 17 — 49. XII. 13. N. Értes. X. 1850.
 Dohrn Antal, lt. 92. V. 5 — 909. szept.
- 160 Domanovszky Endre, lt. 71. V. 17 — 95. IV. 18. E. Emlékb. XI. 1.
 Donner Ottó, lt. 76. VI. 8 — 909. IX. 17.
 Dorner József, lt. 58. XII. 15 — 73. X. 9. E. Értek. VI. 1875.
 Dósa Elek, tt. 61. XII. 20 — 67. XI. 19. Vas. Ujs. 1867.
 Döbrentei Gábor, rt. 30. XI. 17 — 51. III. 28. E. Értes. 1851.
- 165 Döme Károly, tt. 31. II. 15 — 45. V. 22. N. Évk. VIII. 1860.
 Dubois-Reymond Emil, kt. 93. V. 12 — 96. XII. 26. E. Emlékb. IX. 8.
 Dudik Beda Ferencz, kt. 64. I. 20 — 90. I. 18.
 Duka Tivadar, tt. 63. I. 13 — 908. V. 5. Emlékb. XVI. 9.
 Dumas Ker. János, kt. 58. XII. 16 — 84. IV. 11.
- 170 Duponceau Péter, kt. 33. XI. 15 — 46. (?)
Ebers György, kt. 77. V. 24 — 98. VIII. 7.
 Edvi Illés Pál, lt. 35. IX. 14 — 71. VI. 22. E. Értek. II. 1872.
 Egyed Antal, lt. 33. XI. 15 — 62. VIII. 27. Alm. 1863.
 Engel Ernő, kt. 69. IV. 14 — 96. XII. 8. N. Értes. 1897. 422.
- 175 Engel József, lt. 59. XII. 16 — 70. VI. 2. E. Értek. III. 1873.
 Entz Ferencz, lt. 58. XII. 15 — 77. V. 9. E. Értek. VIII. 1878.
 Eötvös JÓZSEF br., elnök és tt. 35. IX. 14 — 71. II. 2. E. Évk.
 XIII. 1876. Emlékb. XVI. 6.
 Ercey Dániel, lt. 31. II. 17 — 36. II. 22. Évk. III. 1838.
 Erdélyi János, rt. 39. XI. 23 — 68. I. 23. E. Évk. XIII. 1876.
- 180 Erdődy Sándor gróf, ig. t. 77. V. 24 — 81. I. 22.
 Érdy János, rt. 32. III. 9 — 71. V. 9. E. Értek. II. 1873.
 Érkövy Adolf, lt. 64. I. 20 — 83. XII. 13. E. Emlékb. II. 1884.
 Esquiron de Parieu, kt. 76. VI. 8 —

- Eszterházy Pál hg., ig. t. 53. III. 16 — 66. V. 21. Vas. Ujs. 1857.
- 185 Ettingshausen András báró, kt. 58. XII. 16 — 78. V. 25.
Ewald Henrik, kt. 59. XII. 16 — 75. V. 4.
Fábián Gábor, rt. 32. III. 9 — 77. XII. 10. E. Emlékb. V. 1888.
Fábián István, lt. 58. XII. 15 — 71. VII. 19. Föv. Lapok 1871. 171. sz.
Fabó András, lt. 64. I. 20 — 74. III. 17. Vas. Ujs. 1874.
- 190 Fabriczy Kornél, tt. 903. V. 8—910. X. 5. E. Emlékb. XVII. 1.
Fabriczy Sámuel, lt. 32. III. 9 — 58. III. 18. N. Alm. 1863.
Fabritius Károly, lt. 72. V. 24 — 81. II. 2. E. Emlékb. I. 1883.
Falk Miksa, lt. 61. XII. 20—908. IX. 10. E. Emlékb. XIV. 3.
Fallmerayer J. Fülöp, kt. 58. XII. 16 — 61. IV. 26. E. Évk. X. 1876.
- 195 Faraday Mihály, kt. 58. XII. 16 — 67. VIII. 25. E. Ertek. I. 1870.
Farkas (Bolöni) Sándor, lt. 34. XI. 8 — 42. II. 2. N. Évk. VI. 1842.
Fáy András, ig. és tt. 31. II. 15 — 64. VII. 26. E. Évk. XIV. 1876.
Fayer László, lt., 94. V. 4. — 906. XI. 9. E. Emlékb. XIII. 6.
Fehér Ipoly, tt. 96. V. 15 — 909. X. 27.
- 200 Fenzl Ede, kt. 71. V. 17 — 79. IX. 29. E. Emlékb. II. 1884.
Fényes Elek, lt. 37. IX. 7 — 76. VII. 23. E. Érték. V. 1878.
Ferenczy István, lt. 32. IX. 1 — 55. VII. 4. E. Ért. I. 1860.
Férussac Endre, kt. 32. III. 10 — 36. I. 21. N. Évk. III. 1838.
Fessler Ignác, kt. 31. II. 16 — 39. XII. 15. N. Evk. V. 1842.
- 205 Fest Vilmos, rt. 44. XII. 24 — 79. III. 11. N. Alm. 1880.
Festetics György gróf, ig. t. 66. I. 21 — 83. II. 12.
Fiedler József, kt. 72. V. 24—908. VI. 30.
Fillinger Leopold, lt. 34. XI. 8 — 44. XII. 6. N. Évk. VII. 1846.
Finály Henrik, lt. 58. XII. 15 — 98. II. 13. E. Eml. IX. 11.
- 210 Flegler Sándor, kt. 58. XII. 16 — 92. XII. 12.
Fleischer Leberecht Henrik, kt. 76. VI. 8 — 88. II. 10. E. Emlékb. V. 1889.
Flór Ferencz, lt. 38. IX. 7 — 71. VII. 7. E. Érték. III. 1872.
Flourens Péter, kt. 58. XII. 16 — 67. XII. 5.
Fodor József, rt. 78. VI. 14 — 901. III. 20. E. Emlékb. XI. 9.
- 215 Fogarasi János, rt. 38. IX. 7 — 78. VI. 10. E. Érték. V. 1879.
Fouqué F., kt. 79. V. 22 — 904. III. 7.
Forgó György, lt. 31. II. 17 — 35. VIII. 31. E. Evk. V. 1842.
Fraehn Keresztély Márton, kt. 46. XII. 18 — 51. VIII. 16.

- Frank Ignác, lt. 47. XII. 23—50. III. 4. E. Értes. X. 1850.
- 220 Frankenburg Adolf, lt. 45. XI. 22—84. VII. 3. E. Emlékb. IV. 1887.
Frivaldszky Imre rt. 33. XI. 15—70. X. 19. E. Értes. III. 1872.
Frivaldszky János, rt. 65. X. 11. 10—95. III. 31. E. Értes. 1897. 57.
Fröhlich Róbert lt. 92. V. 5—94. V. 23. E. Értes. V. 1894.
Fuchs Lázár, kt., 99. V. 5—902. IV. 26.
- 225 Fülep József, lt. 35. IX. 14—47. VII. 17. N. Évk. VIII. 1860.
Gaal József, lt. 37. IX. 7—66. II. 28. Vas. Ujs. 1866.
Gabelentz György, kt. 93. V. 12—93. XII. 1.
Gabelentz János, kt. 58. XII. 16—74. IX. 3.
Gachard Prosper, kt. 75. V. 26—85. XII. (?)
- 230 Garay János, lt. 39. XI. 23—53. XI. 5. E. Értes. XIV. 1854.
Gáthy István, lt. 36. IX. 10—59. IX. 24. Alm. 1863.
Gausz Károly Frigyes, kt. 47. XII. 23—55. II. 23.
Gebhard Xav. Ferencz, rt. 30. XI. 17—69. X. 27.
Gegő Elek, lt. 35. IX. 14—44. X. 9. Gy. Értes. IV. 1844.
N. Évk. VII. 1846.
- 235 Gelei József, lt. 32. IX. 1—38. III. 1. N. Évk. IV. 1840.
Geoffroy-Saint-Hilaire Izidor, kt. 58. XII. 16—61. XI. 10.
Georch Illés, tt. 32. IX. 1—35. VII. 31. E. Évk. IV. 1840.
Gévay Antal, lt. 31. II. 17—45. VI. 9. N. Évk. VIII. 1860.
Giesebrecht Vilmos, kt. 78. VI. 14—89. XII. 18.
- 240 Gindely Antal, kt. 78. VI. 14—92. X. 24. Értes. 1894. 4.
Gladstone Ewart Vilmos, kt. 73. V. 21—98. V. 19. E. Eml. X. 3.
Gneist Rudolf, kt. 74. V. 28.—95. VII. 22. E. Emlékb. IX. 7.
Gombos Imre, tt. 35. IX. 14—40. I. 12. E. Évk. V. 1842.
Gondol Dániel, lt. 45. XI. 22—91. V. 7.
- 245 Gorove István, tt. 43. X. 7—81. V. 31. N. Alm. 1882. E.
Emlékb. VII. 2.
Gorove László, lt. 35. IX. 14—39. III. 11. E. Évk. VI. 1845.
Gothard Jenő, lt. 90. V. 5—909. X. 29. E. Emlékb. XV. 3.
Gönczy Pál, lt. 58. XII. 15—92. I. 10. N. Értes. III. 1892.
Görög Demeter, tt. 31. II. 15—33. IX. 7. E. Évk. II. 1835.
- 250 Greguss Ágost, ig. és rt. 58. XII. 15—82. XII. 13. E. Em-
lékb. V. 1889.
Greguss Gyula, lt. 64. I. 20—69. IX. 5. Vas. Ujs. 1869.

- Grimm Jakab, kt. 58. XII. 16 — 63. IX. 20. E. Érték. III. 1873.
 Grote Arthur, kt. 63. I. 13 — 86. XII. 4. E. Emlékb. V. 1889.
 Grunert János Ágost, kt. 60. X. 9 — 72. VI. 8.
- 255 Grünwald Béla, lt. 88. V. 4 — 91. V. 4. N. Értés. III. 1892. E.
 Emlékb. VIII. 1894.
 Guasti Cæsar kt. 84. VI. 5 — 89. II. 10.
 Gubernatis Angelo, kt. 880. V. 20 — 913. II. 27.
 Guizot Ferencz, kt. 58. XII. 16 — 74. IX. 13. E. Emlékb. III. 1885.
 Guzmics Izidor, tt. 30. XI. 17 — 39. IX. 1. E. Évk. V. 1842.
- 460 Gyárfás István, lt. 78. VI. 14 — 83. VII. 16. E. Emlékb. IV. 1887
 Győry Sándor, rt. 32. III. 9 — 70. III. 9.
 Győry Vilmos, lt. 72. V. 24 — 85. IV. 14. N. Alm. 1886. E.
 Értés. V. 1894.
 Gyulai Pál, ig. és tt. 58. XII. 15 — 909. XI. 9.
 Gyurikovics György, lt. 32. III. 9 — 48. VI. 25.
- 265 Haan Lajos, lt. 77. V. 24 — 91. VIII. 12. N. Értés. III. 1892.
 E. Emlékb. VII. 9.
 Haberern Jonathán, lt. 67. I. 30 — 80. IV. 8. E. Érték. II. 1881.
 Haidinger Vilmos, kt. 64. I. 20 — 71. III. 19. E. Évk. XIII. 1876.
 Hajnik Imre, rt. 71. V. 17 — 1902. VIII. 3.
 Halász Géza, lt. 63. I. 13 — 88. VIII. 22. N. Alm. 1889.
- 270 Halász Ignác, lt. 88. V. 4 — 901. IV. 9. E. Emlékb. XI. 11.
 Hammer-Purgstall József báró, kt. 31. II. 16 — 56. XI. 23.
 Hampel József, rt. 884. VI. 5 — 913. III. 25. Emlékb. XVI. 7.
 Hanák János, lt. 46. XII. 18 — 49. IX. 2. E. Értés. X. 1850.
 Hantken Miksa, rt. 64. I. 20 — 93. VI. 26. Értés. 1896. 343.
- 275 Hauer Ferencz, kt. 65. XII. 10 — 99. III. 20. E. Emlékb. XI. 2.
 Haynald Lajos, ig. és tt. 68. III. 17 — 91. VII. 4. N. Értés.
 III. 1892. E. Értés. V. 1894.
 Hazslinszky Frigyes, rt. 63. I. 13 — 96. XI. 19. E. Eml. IX. 10.
 Heckel Jakab, kt. 47. XII. 23 — 57. I. 3.
 Heer Osvát, kt. 74. V. 28 — 83. IX. 27. E. Emlékb. VI. 1890.
- 280 Hegedüs Candíd Lajos, lt. 74. V. 28 — 83. VI. 13. N. Alm. 1884.
 Hegedüs László, lt. 60. X. 9 — 84. II. 28. N. Alm. 1885.
 Hegedüs Sámuel, lt. 32. III. 9 — 44. IV. 29. E. Evk. VII.
 1846. Gy. Értés. IV. 1844.

- Hegedűs Sándor, rt. 93. V. 12 — 1906. XII. 28. E. Emlékb. XIII. 12.
 Heller Ágost, rt. 87. V. 13 — 902. IX. 4. E. Emlékb. XII. 2.
 285 Helmecey Mihály, szavazatos pénzt. 30. XI. 17 — 52. XII. 1.
 E. Értes. XIII. 1853.
 Helmholtz Hermann, kt. 72. V. 24 — 94. IX. 8.
 Henle Jakab, kt. 84. VI. 5 — 85. V. 13. E. Emlékb. IV. 1887.
 Henszlmann Imre, rt. 41. IX. 3 — 88. XII. 5. N. Alm. 1890.
 Herepei Károly, lt. 38. IX. 7 — 71. X. 26. E. Ertes. V. 1871.
 290 Hermite Károly, kt. 81. V. 19 — 901. I. 14.
 Herschel János, kt. 58. XII. 16 — 71. V. 12. E. Értek. III. 1874.
 Hetényi János, rt. 36. IX. 10 — 53. VII. 26. E. Ertes. XV. 1855.
 Hirschler Ignác, lt. 69. IV. 14 — 91. XI. 11.
 Hoblik Márton, lt. 32. III. 9 — 45. V. 26. N. Evk. VIII. 1860.
 295 Hoffmann Ágost Vilmos, kt. 89. V. 3 — 92. V. 9.
 Hofmann Károly, lt. 71. V. 17 — 91. II. 21. N. Értes. III. 1892.
 Hoffner József, lt. 32. III. 9 — 41. II. 16. N. Évk. VI. 1842.
 Gy. Ertes. I. 1841.
 Hoffmann Pál, rt. 63. I. 13 — 1907. VI. 28. E. Emlékb. XIII. 7.
 Hollán Ernő, ig. és tt. 58. XII. 15 — 900. V. 28.
 300 Hollósy Jusztinián, lt. 63. I. 13 — 900. I. 25. E. Emlékb. XI. 7.
 Hőgyes Endre rt. 82. VI. 1—06. IX. 8. E. Emlékb. XIV. 9.
 Hooker Dalton József. 91. V. 8 — 911. XII. 10.
 Hörnes Móricz, kt. 65. XII. 10 — 68. XI. 4.
 Hornyik János, lt. 63. I. 13 — 85. X. 8. E. Emlékb. V. 1889.
 305 Horvát Árpád, lt. 84. VI. 5 — 94. X. 26. E. Emlékb. XI. 10.
 Horváth Boldizsár, tt. 61. XII. 20 — 98. X. 28. E. Eml. X. 5.
 Horváth Cзырил, rt. 34. XI. 8 — 84. XI. 5. E. Emlékb. III. 1885.
 Horváth Elek, lt. 33. XI. 15 — 35. I. 20. N. Évk. III. 1838.
 Horváth Endre, rt. 30. XI. 17 — 39. III. 7. E. Ertek. VIII. 1879.
 310 Horváth Ignác, lt. 74. V. 28 — 81. IV. 18. N. Alm. 1882.
 Horváth János, kt. 32. IX. 1 — 35. I. 16. E. Évk. III. 1838.
 R. Horváth Jenő, tt. 84. V. 4. — 1915. III. 3. E. Emlékb. XVII. 7.
 Horváth József, rt. 30. XI. 17 — 49. V. 13. N. Értes. XI. 1851.
 P. Horváth Lázár, lt. 44. XII. 24 — 51. II. 5. N. Alm. 1863.
 315 Horváth Mihály, ig. és rt. 39. XI. 23 — 78. VIII. 19. E. Evk. XVI. 1878.
 Horváth Zsigmond, lt. 33. XI. 15 — 45. X. 17. N. Évk. VIII. 1860.

- Hoványi Ferencz, lt. 58. XII. 15 — 71. XII. 11. Vas. Ujs. 1871.
 Huber Alfonz, kt. 93. V. 12 — 98. XI. 23. E. Emlékb. XV. 9.
 Huillard-Breholles, kt. 65. XII. 10 — 72. (?)
- 320 Humboldt Sándor báró, kt. 58. XII. 16 — 59. V. 26. E. Évk. IX. 1860.
 Humboldt Vilmos báró, kt. 34. XI. 8 — 35. IV. 8. N. Évk. III. 1838.
 Hunfalvy János, ig. és rt. 58. XII. 15 — 88. XII. 6. E. Emlékb. VI. 1890.
 Hunfalvy Pál, ig. és rt. 41. IX. 3 — 91. XI. 30. Hunfalvy-Album.
 Emlékb. XV. 11.
 Hunyady Jenő, rt. 67. I. 30 — 89. XII. 26. E. Értes. 1891.
- 325 Hyrtl József, kt. 73. V. 21 — 94. VII. 17. Értes. 1896. 117.
 Illésházy István gróf, ig. t. 30. XI. 17 — 38. VII. 30. E. Évk. V. 1842.
 Ilminsky Miklós, kt. 88. V. 4 — 92. I. 8.
 Imre János, rt. 30. XI. 17 — 32. V. 12. E. Évk. II. 1834.
 Imre Sándor, rt. 58. XII. 15 — 900. XII. 21.
- 330 Ipolyi Arnold, ig. és rt. 58. XII. 15 — 86. XII. 2. E. Évk. XVII. 1888
 ISTVÁN FŐHG. volt NÁDOR, pártf. 47 — 67. II. 19. Vas. Ujs. 1867
 Jakab Elek, rt. 70. V. 3 — 7. VII. 22.
 Jakab István, lt. 33. XI. 15 — 76. X. 18. E. Ertek. VI. 1877.
 Jalava Antal, lt. 902. V. 9 — 909. VII. 3.
- 335 Janet Pál, kt. 68. III. 18. — 1899. X. 4.
 Jankovich Miklós, tt. 31. II. 15 — 46. IV. 18. N. Evk. VIII. 1860.
 Jászay Pál, rt. 36. IX. 10 — 52. XII. 29. E. Ertes. XIII. 1853.
 Jedlik Ányos, tt. 58. XII. 15 — 96. XII. 13. E. Értes. 1897. 273.
 Jekelfalussy József, rt. 88. V. 4 — 901. II. 12. E. Emlékb. XI. 8.
- 340 Jendrássik Jenő, rt. 63. I. 13 — 91. III. 3. N. Értes. 1891. E.
 Emlékb. VII. 4.
 Jerney János, rt. 37. IX. 7 — 55. XII. 24. E. Emlékb. I. 1883.
 Jireček József, kt. 86. V. 6 — 88. XI. 25.
 Joannovics György, lt. 67. I. 30 — 909. I. 10.
 Jókai Mór, ig. és tt. 58. XII. 15 — 904. V. 5.
- 345 Jósika Miklós báró, ig. és tt. 35. IX. 14 — 65. II. 27. Vas. Ujs. 1861.
 JÓZSEF FHG. NÁDOR, pártfogó, 25. X. 7 — 47. I. 13. Vas. Ujs. 1866.
 József fhg., ig. és tt. 81. II. 20 — 905. VI. 13. E. Értes. 1906. 347.
 Jurányi Lajos, rt. 71. V. 17 — 97. II. 27. E. Emlékb. X. 10.
 Kacskovics Lajos, lt. 37. IX. 7 — 91. XII. 9. E. Eml. VII. 1892.
- 350 Kalchbrenner Károly, rt. 64. I. 20 — 86. VI. 5. N. Alm. 1887.

- Kalecsinszky Sándor, lt. 902. V. 9—911. VI. 1.
 Kállay Benjamin, tt. 78. VI. 14—903. VII. 13.
 Kállay Ferencz, rt. 32. III. 9—61. I. 1. N. Alm. 1863.
 Kallós Lajos, lt. 63, I. 13—82. IX. 2. N. Alm. 1884.
 855 Kanitz Ágost, lt. 80. V. 20—96. VII. 12.
 Kápolnai Pauer István lt. 81. V. 19—96. II. 18.
 Karácson Mihály, lt. 32. III. 9—69. VIII. 29.
 Károlyi György gr., ig. és tt. 30. XI. 17—77. XI. 9. E. Évk. XVI. 1878.
 Károlyi István gr., ig. t. 53. III. 16—81. VI. 12. E. Évk. XVII. 1883.
 860 Károlyi István gr., ig. t. 907. II. 7—907. jul. 31.
 Károlyi Sándor gr., ig. t. 81. XI. 28—1906. IV. 24.
 Karvasy Ágost lt. 46. XII. 18—96. I. 21.
 Kassai József, lt. 32. III. 9—42. III. 15. E. Évk. VI. 1845.
 Katona Lajos, lt. 901. V. 10—910. VIII. 3. Emlékb. XV. 12.
 865 KAUTZ GYULA, másodelnök, ig. és rt. 60. X. 9—909. III. 27.
 E. Emlékb. XV. 5.
 Kazinczy Ferencz, rt. 30. XI. 17—31. VIII. 23. E. Évk. I. 1833.
 Kazinczy Gábor, lt. 58. XII. 15—64. IV. 18. E. Érték. VI. 1880.
 Keglevich Gábor gr., ig. t. 30. XI. 17—54. VI. 16. N. Alm. 1863.
 Keleti Károly, ig. és rt. 68. III. 18—92. V. 30. E. Emlékb. VII. 10.
 870 Kelety Gusztáv, lt. 74. V. 28—1902. IX. 2.
 Kelvin lord, Thomson Vilmos kt. 73. V. 11—907. XII. 17.
 E. Emlékb. XIV. 2.
 Kemény Gábor báró, tt. 64. I. 20—88. X. 23. N. Alm. 1890.
 E. Emlékb. VIII. 1893.
 Kemény József gróf, tt. 31. II. 17—55. IX. 12. E. Évk. X. 1876.
 Kemény Zsigmond br., ig. és tt. 43. X. 7—75. XII. 22. E. Évk.
 XVI. 1878.
 875 Kenessey Albert, lt. 71. V. 17—79. VII. 15. E. Érték. XI. 1881.
 Kerekes Ferencz, lt. 37. IX. 7—50. VII. 29. N. Alm. 1863.
 Kerékgyártó Árpád, lt. 61. XII. 20—902. XII. 13. E. Emlékb. XII. 3.
 Kerkapoly Károly, lt. 59. XII. 16—91. XII. 31. Ért. 95. VI.,
 Bpesti Szemle 1895.
 Kerpely Antal, lt. 77. V. 24—907. VII. 22.
 880 Kéry Imre, lt. 58. XII. 15—87. V. 15. N. Alm. 1888.
 Kirchhoff Gusztáv, kt. 72. V. 24—87. X. 17.

- Kis János, rt. 30. XI. 17 — 46. II. 19. N. Évk. VIII. 1860.
 Kisfaludy Károly, rt. 30. XI. 17 — 30. XI. 21. E. Évk. I. 1833.
 Kisfaludy Sándor, tt. 30. XI. 17 — 44. X. 28. N. Évk. VII. 1846.
 Gy. Ertes. IV. 1844.
- 385 Kiss Bálint, lt. 39. XI. 23 — 53. III. 25. E. Értes. XV. 1855.
 Kiss Ferencz, lt. 39. XI. 23 — 59. VII. 25. N. Alm. 1863.
 Kiss Károly, rt. 31. II. 17 — 66. II. 17. Eml. (Toldy, Irod. besz. II. k. 69. l.)
 Kiss Pál, tt. 46. XII. 18 — 47. X. 31. N. Evk. VIII. 1860. Gy. Ertes. VII. 1847.
- Klaprott Gyula, kt. 34. XI. 8 — 35. VIII. 27. N. Évk. III. 1838.
- 380 Klauzál Imre, lt. 33. XI. 15 — 47. III. 5. N. Evk. VIII. 1860.
 Gy. Ertes. VII. 1847.
- Klein Gyula, rt., 83. V. 17 — 1915. XI. 21.
 Klein L. Gyula, kt. 69. IV. 14 — 76. VIII. 3. E. Értek. IX. 1881.
 Klerics Ljubomir, kt. 94. V. 4 — 910. II. 3.
 Klug Nándor, rt. 90. V. 8 — 909. V. 14.
- 395 Knauz Nándor, tt. 58. XII. 15 — 98. IV. 26.
 Knies Károly, kt. 95. V. 10 — 98. VIII. 3.
 Kolosvári Sándor, ig. és tt. 30. XI. 17 — 42. XII. 7. N. Évk. VII. 1842.
 Kölcsey Ferencz, rt. 30. XI. 17 — 38. VIII. 24. E. Évk. V. 1842.
 Értes. 1890.
- Kondor Gusztáv, lt. 61. XII. 20 — 97. IX. 16. E. Emlékb. XII. 6.
- 400 Konek Sándor, rt. 58. XII. 15 — 82. VIII. 1. E. Emlékb. III. 1886.
 Kopácsy József, ig. és tt. 31. II. 15 — 47. IX. 18. N. Evk. VIII. 1860. Gy. Értes. VII. 1847.
- Korányi Frigyes, lt. 884. VI. 5 — 913. V. 19. E. Emlékb. XVII. 2.
 Korizmicz László, tt. 58. XII. 16 — 86. X. 5. E. Emlékb. IV. 1887.
 Kornis Mihály gróf, ig. t. 30. XI. 17 — 35. XI. 27. N. Evk. IV. 1840.
- 405 Korponay János, lt. 44. XII. 24 — 81. I. 15. E. Emlékb. I. 1882.
 Kossovich Károly, rt. 38. IX. 7 — 41. VI. 19. E. Évk. VI. 1845.
 Kosutány Tamás lt. 94. V. 4 — 15. I. 19.
 Kőrösy József, 79. V. 22 — 06. VI. 23.
 Kőteles Sámuel, rt. 30. XI. 17 — 31. V. 17. E. Evk. I. 1833.
- 410 Kovács E. Endre, lt. 58. XII. 15 — 78. V. 17. E. Értek. IX. 1879.
 Kovács Ferencz, tt. 95. V. 4 — 95. VIII. 5.

- Kovács Gyula, lt. 58. XII. 15 — 73. VI. 22. E. Érték. V. 1874.
 Kovács (Nagyajtai) István, lt. 45. XI. 22—72. I. 10. E. Érték. VI. 1876.
 Kovács János, tt. 33. XI. 15 — 34. IV. 12. Névk. 1836.
 415 Kovács Mihály, lt. 32. III. 9 — 51. VI. 22. N. Alm. 1863.
 Kovács Pál, lt. 33. XI. 15 — 86. VIII. 13. E. Emlékb. IV. 1887.
 König Gyula, ig. és rt. 880. V. 20 — 913. IV. 8. E. Emlékb. XVII. 3.
 Kőváry Lázsló, lt. 83. V. 17 — 907. IX. 25. E. Emlékb. XIV. 12.
 Kresznerics Ferencz, tt. 31. II. 16 — 32. I. 18. E. Evk. I. 1833.
 420 Kreutzwald Frigyes, kt. 71. V. 17 — 82. VIII. 25.
 Kriebel János, kt. 33. XI. 15 — 53. (?) N. Alm. 1863.
 Kriesch János, lt. 81. V. 19 — 88. X. 21. N. Alm. 1889.
 Kriza János, lt. 41. IX. 3 — 75. III. 26. E. Érték. V. 1876.
 Kronecker Lipót, kt. 90. V. 8 — 91. XII. 29. E. Emlékb. IX. 5. 1898.
 425 Kroncs Ferencz, kt. 92. V. 5 — 902. X. 17. E. Emlékb. XII. 7.
 Kruesz Krizosztom, tt. 78. VI. 14 — 85. I. 11. E. Emlékb. III. 1886.
 Krumbacher Károly, kt. 90. V. 4 — 909. XII. 13. E. Emlékb. XV. 2.
 Kruspér István, t. t. 58. XII. 15 — 905. VII. 2.
 Kubinyi Ágoston, ig. és tt. 43. X. 7 — 73. IX. 19. E. Érték. VII. 1876.
 430 Kubinyi Ferencz, tt. 41. IX. 3 — 74. III. 28. E. Érték. VII. 1876.
 Kukuljevics Iván, lt. 60. X. 9 — 89. VIII. 1. N. Alm. 1890.
 Kuncz Ignác, lt. 96. V. 15 — 903. I. 25.
 Kunik Ernő, kt. 76. VI. 8 — 99. I. 30.
 Kuthy Lajos, lt. 43. X. 7 — 64. VIII. 27. Kiszfaludy-T. Évl. V. 1870.
 435 KUUN Géza gróf, másodelnök, ig. és tt. 67. I. 30 — 905. IV. 9.
 E. Emlékb. XIII. 4.
 Laboulaye Eduárd, kt. 58. XII. 16 — 83. V. 25.
 Ladányi Gedeon, lt. 72. V. 24 — 86. II. 4. E. Emlékb. IV. 1887.
 Lakos János báró, tt. 32. III. 10 — 43. VI. 27. N. Évk. VII. 1846.
 Láng Adolf, lt. 58. XII. 15 — 63. XI. 23.
 440 Lamprecht Károly, kt. 1912. IV. 24 — 1915. V. 10.
 Lányi Károly, lt. 47. XII. 23 — 56. V. 23.
 Lassú István, lt. 33. XI. 15 — 52. I. 9. Érték. XII. 1852.
 Laufnauer Károly, lt. 91. V. 8 — 901. IV. 27. E. Emlékb. XI. 5.
 Lázár Kálmán gróf, lt. 67. I. 30 — 74. II. 27. E. Érték. VI. 1875.
 445 Leitner G. W., kt. 73. V. 21 — 99. III. 23.
 Lengyel Béla, rt. 94. V. 4 — 13. III. 11.

- Lenhossék József, rt. 64. I. 20—88. XII. 2. N. Alm. 1890. E. Emlékb. VII. 8.
- Lepkovszky József, kt. 80. V. 20—94. II. 27.
- Levasseur Emil, 77. V. 24—911. VII. 10.
- 450 Lewes György Henrik, kt. 74. V. 28—78. XII. 5. E. Érték. IX. 1880.
- Lichner Pál, lt. 59. XII. 16—84. X. 4. N. Alm. 1888.
- Liebig Juszt báró, kt. 58. XII. 16—73. IV. 18. E. Évk. XIV. 1876.
- Lipthay Sándor, rt. 91. V. 8—905. V. 1. E. Emlékb. XIV. 10.
- Lister lord kt. 93. V. 12.—12. II. 12.
- 455 Lonovics József, ig. és tt. 43. X. 7—67. III. 13. E. Évk. XI. 1876.
- LÓNYAY MENYHÉRT gróf, elnök és tt. 58. XII. 15—84. XI. 3. E. Évk. XVII. 1885.
- Lönnrott Illés, kt. 59. XII. 16—84. III. 9. E. Emlékb. III. 1885.
- Ludwig Károly, kt. 72. V. 24—95. IV. 23. E. Emlékb. IX. 4. 1898.
- Lugossy József, rt. 41. IX. 3—84. III. 7. N. Alm. 1885.
- 460 Lukács Móricz, ig. és tt. 39. XI. 23—81. XI. 5. E. Évk. XVI. 1881.
- Lutter Nándor, lt. 59. XII. 16—91. XII. 30. N. Érték. III. 1892.
- Lyell Károly, kt. 61. XII. 20—75. II. 23.
- Macaulay Tamás lord, kt. 58. XII. 16—59. XII. 30.
- Madách Imre, lt. 63. I. 13—64. X. 5. Vas. Ujs. 1864.
- 465 Magda Pál, lt. 34. XI. 8—41. VII. 23. E. Évk. VII. 1846.
- Magyar László, lt. 58. XII. 15—64. XI. 9. Vas. Ujs. 1863.
- Mailáth György, ig. t. 30. XI. 17—61. IV. 11. E. Évk. X. 1876.
- Mailáth György, ig. és tt. 63. I. 14—83. III. 28. E. Emlékb. II. 1884.
- Majláth Béla, lt. 80. V. 20—900. III. 23.
- 470 Malagola Károly, kt. 907. V. 3—10. X. 23. E. Emlékb. XV. 6.
- Mandl Lajos, kt. 46. XII. 18—81. VII. (?)
- Marczibányi Antal, ig. t. 63. I. 14—72. I. 13. Vas. Ujs. 1872.
- Margó Tivadar, tt. 60. X. 9—96. IX. 5. E. Emlékb. IX. 6. 1898.
- Márkfi Sámuel, lt. 60. X. 9—61. VI. 2. N. Alm. 1863.
- 475 Markó Károly, lt. 40. IX. 5—60. VI. 19. N. Alm. 1863.
- Markusovszky Lajos, tt. 63. I. 13—93. IV. 21. Eml. VIII. 11.
- Martin Lajos, lt. 61. XII. 20—97. III. 4.
- Márton József, lt. 31. II. 17—40. VII. 26. N. Évk. V. 1842.
- Mátray Gábor, lt. 33. XI. 15—75. VII. 17. E. Érték. VI. 1877.
- 480 Mátyás Flórián, rt. 58. XII. 15—904. IV. 2. E. Emlékb. XIII. 1.

- Mednyánszky Alajos báró, ig. és tt. 30. XI. 17 — 44. VI. 17. E.
Értes. IV. 1844.
- Mednyánszky Dénes, lt. 65. XII. 10 — 11. XII. 28.
- Medveczky Frigyes, rt. 1887. V. 13 — 1914. VIII. 22.
- Méhes Sámuel, lt. 36. IX. 10 — 52. III. 29. E. Értes. XII. 1852.
- 485 Mendeleeff Dimitrij Ivanovics, kt. 900. V. 4 — 907. II. 2.
- Mészáros Imre, lt. 58. XII. 15 — 65. IX. 26. M. Sion 1865.
- Mészáros Lázár, lt. 44. XII. 24 — 58. XI. 23. N. Alm. 1863.
- Mezzofanti József, kt. 32. III. 10 — 49. III. 14.
- Mignet Ferencz, kt. 58. XII. 16 — 84. III. 24. E. Emlékb. II. 1885.
- 490 Mihalkovics Géza, rt. 79. V. 22 — 99. VII. 12. E. Emlékb. X. 7.
- Mihályi Károly, lt. 65. XII. 10 — 80. VI. 14. E. Emlékb. II. 1884.
- Miklosich Ferencz, kt. 72. V. 24 — 91. III. 7.
- Mikszáth Kálmán, tt. 900. IV. 28 — 910. V. 28.
- Mikó Imre gr., ig. és tt. 58. XII. 15 — 76. IX. 16. E. Évk. VI. 1877.
- 495 Milne Edwards, kt. 58. XII. 16 — 85. VII. 29.
- Misteli Ferencz, kt., 89. V. 3. — 903. X. 6. E. Emlékb. XV. 7.
- Mittermaier Károly, kt. 46. XII. 18 — 67. VIII. 25. E. Évk. XI. 1876.
- Mocsáry Sándor, lt. 84. VI. 5 — 1915. XII. 26.
- Moissan Henrik, kt. 902. V. 9 — 907. II. 20. E. Emlékb. XV. 1.
- 500 Molnár Aladár, lt. 67. I. 30 — 81. VIII. 18. E. Emlékb. II. 1884.
- Mommsen Tivadar, kt. 67. I. 30 — 903. XI. 1.
- Monod Gábor, kt. 908. IV. 30 — 912. IV. 10.
- Montalembert K. H. gróf, kt. 58. XII. 16 — 70. III. 14.
- Morócz István, lt. 58. XII. 15 — 81. X. 10. E. Emlékb. I. 1882.
- 505 Murchison Roderik baronet, kt. 61. XII. 20 — 71. X. 22.
- Müller Frigyes, kt. 78. VI. 14 — 98. V. 25.
- Müller Miksa, kt. 74. V. 28 — 900. X. 28.
- Myskovszky Viktor, lt. 80. V. 20 — 909. XI. 2.
- Nádasdy Ferencz gróf, ig. t. 38. IX. 5 — 51. VII. 22. N. Alm. 1863.
- 510 Naegeli Károly, kt. 91. V. 8 — 91. V. 10.
- Nagy Géza. lt. 1901. V. 10 — 1915. III. 4.
- Nagy Ignác, lt. 40. IX. 5 — 54. III. 19. E. Értes. XIV. 1854.
- Nagy Imre rt. 70. V. 25 — 94. V. 5. E. Emlékb. IX. 3. 1897.
- Nagy Iván, rt. 58. XII. 15 — 98. X. 26. E. Emlékb. X. 6.
- 515 Nagy János, tt. 33. XI. 15 — 85. IV. 21. N. Alm. 1886.

- Nagy József, lt. 58. XII. 15—92. II. 11. N. Ért. III. 1892.
 Nagy Károly, rt. 32. III. 9—68. II. 2. E. Ért. V. 1876.
 Nagy Márton, lt. 44. XII. 24—73. IV. 5.
 Nagy Pál, ig. t. 30. XI. 17—57. III. 26. E. Ért. III. 1874.
 520 Neilreich Ágoston, kt. 67. I. 30—71. VI. 8. E. Ért. III. 1872.
 Nendtvich Károly, rt. 45. XI. 22—92. VII. 5. Ért. 1896. 673.
 Ney Ferencz, lt. 58. XII. 15—89. IX. 11. N. Alm. 1891.
 Nyáry Albert báró, lt. 72. V. 24—86. I. 1. N. Alm. 1887.
 Nyáry Jenő báró, tt. 1883. V. 17—1914. VI. 29,
 525 Nyiry István, rt. 31. II. 17—38. VIII. 27. E. Évk. VII. 1846.
 Olivecrona Kanut, kt. 81. V. 19—905. II. 2.
 Oppert Gyula, kt. 65. XII. 10—905. VIII. 21.
 Oppolzer Tivadar, kt. 85. V. 21—86. XII. 26. E. Emlékb. VI. 1890.
 Orbán Balázs, lt. 87. V. 13—90. IV. 19. N. Ért. 1891.
 530 Ormos Zsigmond, lt. 61. XII. 20—94. XI. 16.
 Osthoff Hermann, lt. 901. V. 10—909. V. 7. Emlékb. XVI. 8.
 Owen Richard, kt. 67. I. 30—92. XII. 18. Emlékb. VIII. 1894.
 Overbeck János, kt. 73. V. 21—95. XI. 8.
 Overstone lord, kt. 58. XII. 16—83. (??)
 535 Ökröss Bálint, lt. 68. III. 18—89. I. 4. E. Emlékb. VI. 1889.
 Ötvös Ágoston, lt. 59. XII. 16—61. X. 25. P. Napló 1861. 262. sz.
 Pákh Albert, lt. 64. I. 20—67. II. 10. E. Ért. IV. 1870.
 Palacky Ferencz, kt. 34. XI. 8—76. V. 26. E. Ért. VI. 1880.
 Pálffy Albert, lt. 84. VI. 5—97. XII. 22.
 540 Palugyai Imre, lt. 47. XII. 23—66. XII. 7. E. Ért. III. 1874.
 Pančić József, kt. 68. III. 18—88. III. 8. E. Emlékb. VIII. 1893.
 Parlatore Fülöp, kt. 71. V. 17—77. IX. 28. E. Évk. XVI. 1878.
 Pasteur Lajos, kt. 81. V. 19—96. IX. 29. E. Emlékb. X. 8.
 Patterson Arthur, kt. 73. V. 21—99. IX. 29.
 545 Pauer János, lt. 58. XII. 15—89. V. 15. E. Emlékb. VI. 1890.
 Pauler Gyula, rt. 70. V. 25—903. VII. 8. E. Emlékb. XVI. 4.
 PAULER TIVADAR, m.-eln., tt. 45. XI. 22—86. IV. 30. E. Évk. XVII. 1887.
 Paur Iván, lt. 58. XII. 15—88. XII. 17. N. Alm. 1890.
 Péch Antal, lt. 79. V. 22—95. IX. 19. E. Ért. 1897. 469.
 550 Péchy Imre, ig. t. 30. XI. 17—41. IV. 30. E. Évk. VI. 1845.
 Péczely József, rt. 32. IX. 1—49. V. 23. N. Alm. 1863. E.
 Ért. 1908. 500.

- Peregriny Elek, lt. 41. IX. 3—86. IV. 3. N. Alm. 1887.
 Perényi Zsigmond báró, ig. t. 35. IX. 10—49. X. 24. N. Alm. 1863.
 Perger János, rt. 31. II. 17—38. V. 25. E. Évk. V. 1842.
 555 Perrott György, kt. 1900. V. 4—1914. VI. 30.
 Pertik Ottó, lt. 899. V. 5—913. II. 27.
 Pertz György Henrik, kt. 33. XI. 15—76. X. 12.
 Pesty Frigyes, rt. 59. XII. 16—89. XI. 23. N. Ért. 1891. E.
 Emlékb. VII. 1.
 560 Petényi Salamon, lt. 46. XII. 18—55. X. 5. E. Ért. XV. 1855.
 Péterfy Károly, lt. 34. XI. 8—73. I. 23.
 Petrovics Fridrik, rt. 30. XI. 17—36. IV. 12. E. Évk. IV. 1840.
 Pettko János, lt. 61. XII. 20—90. X. 26. E. Ért. III. 1892.
 Petzval József, kt. 73. V. 21—91. IX. 17.
 565 Petzval Ottó, rt. 58. XII. 15—83. VIII. 28. E. Emlékb. VI.
 Pflüger Ede, kt. 97. V. 6—911. III. 17.
 Plósz Pál, lt. 80. V. 20—1902. VIII. 15. E. Emlékb. XII. 4.
 Podhorszky Lajos, lt. 58. XII. 15—91. VIII. 26.
 Podhraczký József, rt. 34. XI. 8—70. VIII. 14.
 570 Podmaniczky Frigyes br., lt. 59. XII. 16—907. X. 19. Eml. XVI. 10.
 Poincaré Henrik, kt. 1900. III. 23—12. VII. 17.
 Pólya Jakab, lt. 94. V. 4—97. VII. 30. E. Ért. X. 1899. 5.
 Pólya József, rt. 32. III. 9—73. VI. 10. E. Ért. VII. 1876.
 Pompéry János, lt. 59. XII. 16—84. IX. 28. E. Emlékb. IV. 1887.
 575 Poncelet János, kt. 47. XII. 23—67. XII. 22. E. Ért. VI. 1878.
 Poor Imre, lt. 64. I. 20—97. VIII. 20.
 Pór Antal, rt. 72. V. 24—911. IX. 8. E. Emlékb. XVI. 5.
 Pott Ágoston Frigyes, kt. 58. XII. 16—87. VIII. 5. E. Emlékb. VI. 1891.
 Preysz Mór, lt. 63. I. 13—77. III. 24.
 580 Pringsheim Natanael, kt. 93. V. 12—94. X. 6.
 Prokesch-Osten báró, kt. 63. I. 13—76. X. 26. E. Ért. VII. 1877.
 Prónay Albert báró, ig. t. 40. III. 8—67. VIII. 14.
 Prónay Gábor báró, lt. 60. X. 9—75. IV. 1. E. Ért. VII. 1876.
 Prónay Sándor báró, ig. t. 30. XI. 17—39. II. 5. E. Évk. V. 1842.
 585 Pulszky Ágost, lt. 87. V. 13—901. IX. 11. E. Emlékb. XIII. 2.
 PULSZKY FERENCZ, másodelnök, tt. 38. IX. 7—97. IX. 9. E.
 Akad. Ért. 1903. E. Emlékb. XVI. 14.

- Pulszky Károly, lt. 83. V. 17 — 99. VI. 6.
- Purgstaller József, rt. 44. XII. 24 — 67. IV. 11. Egyházi L. 1867.
- Pyrker László, tt. 44. XII. 24 — 47. XII. 2. N. Évk. VIII. 1860.
- ⁵⁹⁰ Quetelet Adolf, kt. 58. XII. 16 — 74. II. 17. E. Értek. III. 1875.
- Radvánszky Béla b., t. és ig. t., 79. V. 22-906. V. 2. E. Emlékb. XIII. 5.
- Rafn Keresztély, kt. 58. XII. 16—1864. X. 20. E. Értes. V. 1865.
- Raja Rajendrolála Mitra, kt. 65. XII. 10—91. VII. 16. E. Emlékb. VII. 5.
- Ragályi Tamás, tt. 31. II. 16 — 49. I. 14. N. Alm. 1863.
- ⁵⁹⁵ Ranke Ferencz Lipót, kt. 58. XII. 16 — 86. V. 23. Értes. 1896. 1.
- Ráth Károly, lt. 58. XII. 15 — 68. IV. 12. E. Értek. I. 1869.
- Ráth Zoltán, lt. 94. V. 4—902 VIII. 6. E. Emlékb. XII. 11.
- Rau K. H., kt. 58. XII. 16—70. III. 18. E. Értek. II. 1873.
- Raumer Frigyes, kt. 58. XII. 16 — 73. VI. 15.
- ⁶⁰⁰ Rawlinson Henrik, kt. 58. XII. 16 — 95. III. 4.
- Reclus Élisée, kt. 81. V. 19—905. VII. 5. E. Emlékb. XIII. 9.
- Récsy Emil, lt. 58. XII. 15 — 64. VI. 1. E. Értes. V. 1865.
- Regnault Henrik, kt. 61. XII. 20 — 78. I. 19. E. Értek. IX. 1880.
- Reguly Antal, lt. 43. X. 7 — 58. VIII. 23. N. Alm. 1863.
- ⁶⁰⁵ Reichardt H. W., kt. 78. VI. 14 — 85. VII. 29. E. Emlékb. V. 1889.
- Reitter Ferencz, lt. 65. XII. 10 — 74. XII. 9. E. Értek. IV. 1876.
- Renan Ernő, kt. 59. XII. 16 — 92. X. 2. E. Emlékb. VIII. 1893.
- René de Maulde, kt. 89. V. 3 — 902. V. 29.
- Repiczky János, lt. 47. XII. 23 — 55. III. 25. F. Értes. XV. 1855.
- ⁶¹⁰ Réthy László l. t. 92. V. 5 — 1914. XI. 24.
- Révész Imre, lt. 59. XII. 16 — 81. II. 13. F. Emlékb. I. 1882.
- Reviczky Ádám gróf, ig. t. 30. XI. 5 — 62. IV. 21. N. Alm. 1863.
- Riedl Szende, lt. 58. XII. 15 — 73. X. 15. Vas. Ujs. 1873.
- Ritschl Frigyes, kt. 76. VI. 8 — 76. XI. 9.
- ⁶¹⁵ Ritter Károly, kt. 58. XII. 16 — 59. IX. 29.
- Rokitanszky Károly, kt. 74. V. 28 — 78. VII. 23.
- Rómer Flóris Fer., rt. 60. X. 9 — 89. III. 18. E. Emlékb. VI. 1891.
- Rónay Jácint János, rt. 47. XII. 23—89. IV. 17. E. Emlékb. VI. 1891.
- Roscher Vilmos, kt. 61. XII. 20 — 94. VI. 4. E. Emlékb. VIII. 12.
- ⁶²⁰ Rose Gusztáv, kt. 73. V. 21 — 73. VII. 15.
- Rosty Pál, lt. 61. XII. 20 — 74. XII. 7. Vas. Ujs. 1874.
- Rózsay József, lt. 64. I. 20 — 85. V. 19. E. Emlékb. V. 1889.

- Rudics József báró, tt. 73. V. 21 — 79. VIII. 21. N. Alm. 1881.
 RUDOLF cs. és kir. fhg. trónörökös, tt. 78. VI. 14 — 89. I. 30.
 E. Évk. XVII. 1889.
- 825 Saint Claire Deville, kt. 81. V. 19 — 81. VII. 24. E. Emlékb. II. 1885.
 Salamon Ferencz, rt. 59. XII. 16 — 92. X. 9. Ért. 1895. 5.
 Samassa József, ig. t. 06. I. 21 — 12. VIII. 20.
 Sárvári Pál, lt. 32. III. 9 — 46. XII. 19. N. Évk. VIII. 1860.
 Gy. Értés. VII. 1847.
- Savigny Károly Frigyes, kt. 59. XII. 16 — 61. X. 25.
- 830 Sauer Ignác, lt. 59. XII. 16 — 63. XI. 17. E. Érték. II. 1872
 Say Móricz, lt. 69. IV. 14 — 85. III. 11. N. Alm. 1886.
 Sayous Eduárd, kt. 75. V. 26 — 98. I. 19. N. Értés. 1900. 131.
 Scacchi Archangel 71. V. 17 — 93. X. 12.
 Schedius Lajos, ig. és tt. 31. II. 15 — 47. XI. 12. E. Értés. 1848.
 N. Évk. VIII. 1860.
- 635 Schelling Frigyes Ágoston, kt. 34. XI. 8 — 54. VIII. 20.
 Schenek István, lt. 89. V. 3 — 909. VII. 26. E. Emlékb. XIV. 11.
 Schenzl Guido, rt. 67. I. 30 — 90. XI. 23. E. Értés. III. 1892.
 Schiefner Antal, kt. 73. V. 21 — 79. XI. 16. E. Érték. IX. 1880.
 Schirhuber Móricz, lt. 58. XII. 15 — 77. IX. 14. N. Alm. 1880.
- 640 Schlauch Lőrincz, igt. 1901. V. 9 — 902. VII. 10.
 B. Schlechta Ottokár k. t. 65. XII. 10 — 94. XII. 18.
 Schleicher Ágost, kt. 64. I. 20 — 68. XII. 17. E. Érték. III. 1873.
 Schmidt Adolf, kt. 70. V. 25 — 87. (??)
 Schmidt Erik, kt. 910. IV. 28 — 913. IV. 30.
- 645 Schmidt Sándor, lt. 91. V. 8 — 904. V. 16. E. Emlékb. XIII. 11.
 Schoepf Ágoston, lt. 35. IX. 14 — 58. III. 12. N. Alm. 1863.
 Schott Vilmos, kt. 58. XII. 16 — 89. I. 21.
 Schönherr Gyula, lt. 96. V. 15 — 908. III. 24.
 Schueler Gusztáv, kt. 46. XII. 18 — 55. VII. 13.
- 650 Schulek Vilmos, rt. 89. V. 3 — 905. III. 13.
 Schuster János, rt. 31. II. 16 — 38. V. 19. E. Évk. V. 1842.
 Schvarcz Gyula, rt. 64. I. 20 — 900. I. 31.
 Scitovszky János, ig. t. 53. III. 16 — 66. X. 19. Vas. Ujs. 1866.
 Sennyey Pál báró, ig. t. 53. III. 16 — 88. I. 3.
- 655 Sichel Tivadar, kt. 78. VI. 14 — 908. IV. 21.

- Sina Simon báró, ig. t. 58. XII. 13—76. IV. 15. E. Érték. IV. 1876.
 Simai Kristóf, lt. 32. III. 9—33. VII. 14. E. Évk. III. 1838.
 Simor János, ig. t. 67. III. 17—91. I. 23.
 Somhegyi Ferencz, lt. 58. XII. 15—79. VII. 1. N. Alm. 1880.
 660 Somogyi Károly, lt. 58. XII. 15—88. III. 20. N. Alm. 1889.
 Somossy János, lt. 34. XI. 8—65. VIII. 24. E. Értés. XV.
 Somssich Pongrácz gróf, ig. t. 30. XI. 17—49. VIII. 26.
 N. Alm. 1863.
 Spencer F. Baird, kt. 63. I. 13—87. VIII. 19.
 Spencer Wells Tamás, kt. 94. V. 4—97. I. 31. E. Emlékb. XI. 1.
 Stáhly Ignác, kt. 39. XI. 23—49. IV. 28. E. Értés. XI. 1851.
 665 Staub Móríz, lt. 98. V. 6—904. IV. 14. E. Emlékb. XIII. 3.
 Steindl Imre, lt. 98. V. 6—902. VIII. 31.
 Stier Theophil, kt. 60. X. 9—95. V. 23.
 STOCZEK JÓZSEF, másodelnök, ig. és rt. 58. XII. 15—90. V. 11.
 E. Értés. III. 1892.
 670 Stuart Mill, kt. 68. III. 18—73. V. 9.
 Suhayda János, lt. 64. I. 20—81. IX. 18. E. Emlékb. I. 1882.
 Sully-Prudhomme R. F. Armand, kt. 901. V. 10—907. IX. 7.
 Süphy bey, kt. 63. I. 13—86. I. 1.
 Szabó Imre, tt. 69. IV. 14—81. II. 28. N. Alm. 1882.
 Szabó István, lt. 39. XI. 23—92. III. 27. N. Értés. III. 1892.
 675 Szabó József, ig. t. és rt. 58. XII. 15—94. IV. 10. Ért. 95. VIII.
 Szabó Károly, rt. 58. XII. 15—90. VIII. 31. Eml. VIII. 10.
 Szalai István, lt. 58. XII. 15—78. III. 6.
 Szalay Ágoston, lt. 58. XII. 15—77. V. 5. E. Érték. VIII. 1879.
 680 Szalay Imre, tt. 31. II. 17—48. IX. 17. Alm. 1863.
 Szalay László, rt. 36. IX. 10—64. VII. 17. E. Évk. XI. 1876.
 E. Emlékb. XVI. 11.
 Szarvas Gábor, rt. 71. V. 17—95. X. 12. E. Értés. 1897. 581.
 Emlékb. XV. 8.
 Szász Béla, lt. 83. V. 17—98. VII. 7.
 Szász KÁROLY másodelnök, ig. és tt. 58. XII. 15—905. X. 15.
 685 Szász Károly, rt. 33. XI. 15—53. X. 25. E. Évk. IX. 1860.
 Szathmáry György, 95. V. 10—98. I. 14. E. Eml. X. 2.
 SZÉCHENYI ISTVÁN gr., ig. és tt. 30. XI. 17—60. IV. 8. E. Évk.
 X. 1876.

- Széchy Ágoston, lt. 40. IX. 5 — 52. III. 6. E. Ért. XII. 1852.
 Széchy Károly, lt. 902. V. 9 — 06. I. 3. E. Emlékb. XIV. 5.
 690 Szegedi Ferencz, ig. t. 30. XI. 17 — 48. V. 24. N. Alm. 1863.
 Székács József, tt. 36. IX. 10 — 76. VII. 29. E. Ért. VII. 1879.
 Széll Kálmán, ig. t. 1902. V. 8 — 1915. VIII. 16.
 Szemere Bertalan, lt. 40. IX. 5 — 69. I. 18. E. Évk. XIV. 1876.
 Szemere Miklós, lt. 63. I. 13 — 81. VIII. 20. N. Alm. 1882.
 695 Szemere Pál, rt. 31. II. 16 — 61. III. 14. N. Alm. 1863.
 Szénássy Sándor, lt. 71.V.17—72.XI.29. Pestiág. gymn. Ért.1873.
 Szenczy Imre, lt. 38. IX. 7 — 60. II. 2. N. Alm. 1863.
 Szentkirályi Zsigmond, lt. 45. XI. 22 — 70. IV. 16. E. Ért. IV. 1877.
 Szenvey József, lt. 31. II. 17 — 57. I. 22. N. Alm. 1863.
 700 Szepesi Imre, lt. 58. XII. 15 — 75. I. 9. Vas. Ujs. 1875.
 Szepesy Ignác báró, tt. 30. XI. 16 — 38. VII. 16. E. Évk. IV. 1840.
 Szigeti József, lt. 82. VI. 1 — 902. II. 26. E. Emlékb. XII. 12.
 Szigligeti Ede, lt. 40. IX. 5 — 78. I. 19. N. Alm. 1880.
 Szilágyi Dezső, tt. 97. V. 6 — 901. VII. 31.
 705 Szilágyi Ferencz, lt. 33. XI. 15 — 76. V. 20. E. Ért. VII. 1878.
 Szilágyi István, lt. 46. XII. 18 — 97. IV. 12.
 Szilágyi Sándor, rt. 58. XII. 15. — 99. I. 12. E. Századok 1900.
 Emlékb. XI. 3.
 Szilasi Móricz, lt. 902. V. 9 — 905. V. 15.
 Szilassy János, tt. 30. XI. 17 — 59. XI. 4. N. Alm. 1863.
 710 Szinnyi József id., lt., 99. V. 5 — 13. VIII. 9.
 Szinováczy György, lt. 61. XII. 20 — 67. XII. 25. E. Ért. 1868.
 Szkalniczky Antal, lt. 65. XII. 10 — 78. VI. 9. N. Alm. 1880.
 Szlavy József, ig. t. 84. VI. 7 — 900. VIII. 8.
 Szlemenics Pál, rt. 30. XI. 17 — 56. XII. 6. E. Ért. XVIII. 1858.
 715 Szontagh Gusztáv, rt. 32. III. 9 — 58. VI. 7. N. Alm. 1863.
 Szögyény-Marich László ig. t. 55. IV. 19 — 93. XI. 19.
 Szőnyi Pál, lt. 46. XII. 18 — 78. VI. 17. N. Alm. 1880.
 Sztrokay Antal, rt. 32. III. 9 — 50. VII. 9. N. Ért. X. 1850.
 Szűcs István, lt. 46. XII. 18 — 91. XII. 23. E. Emlékb. VIII. 1.
 720 Szvorényi József, tt. 46. XII. 18 — 92. XII. 11. Ért. 95. VII.
 Taine Hippolyt, kt. 85. V. 28 — 1893. III. 5. Ért. 95. V
 E. Emlékb. XII. 1.

- Tanárky Gedeon, lt. 67. I. 30 — 87. XI. 23. E. Emlékb. V. 1888.
 Tanárky Sándor, rt. 37. IX. 7 — 39. XII. 29. E. Évk. V. 1842.
 Tarczy Lajos, rt. 38. IX. 7 — 81. III. 20. E. Emlékb. III. 1885.
 725 Tárkányi Béla, tt. 58. XII. 15 — 86. II. 16. E. Emlékb. IV. 1887.
 Tasner Antal, lt. 33. XI. 15 — 61. VIII. 25. N. Alm. 1863.
 Taubner Károly, lt. 40. IX. 5. — ?
 Teixeira de Aragao, kt. 81. V. 19 — 903, IV. 29.
 Teleki Domokos gr., ig. s tt. 36. IX. 10 — 76. V. 1. E. Érték. VI. 1881.
 730 Teleki Ferencz gr., tt. 31. II. 16 — 31. XII. 16. E. Évk.
 VIII. 1860.
 Teleki Géza gróf, ig. t. 99. V. 4 — 913. IX. 27.
 TELEKI JÓZSEF gróf, elnök és tt. 30. XI. 17 — 55. II. 15. E. Toldy
 Ferencz. Pest, 1855.
 Teleki László gróf, tt. 36. IX. 10 — 61. V. 8. E. Évk. X. 1876.
 Télyf Iván, lt. 64. I. 20 — 98. VIII. 2. E. Emlékb. XI. 3.
 735 Tessedik Ferencz, lt. 32. IX. 1 — 44. VI. 17. E. Érték. IV. 1844.
 Teza Emil, kt. 79. V. 22 — 12. III. 30.
 Thaisz András, lt. 31. II. 17 — 40. VII. 9. N. Évk. V. 1842.
 Thaly Kálmán, rt. 64. I. 20 — 909. IX. 27.
 THAN KÁROLY, másodelnök s rt. 60. X. 9 — 908. VII. 5. Em-
 lékb. XVI. 1.
 740 Thanoffer Lajos, rt. 80. V. 20 — 909. III. 22.
 Theiner Ágoston, kt. 58. XII. 16 — 74. VIII. 10.
 Thierry Amadé, kt. 58. XII. 16 — 73. III. 26.
 Thiers Adolf, kt. 64. I. 20 — 77. IX. 3. E. Emlékb. III. 1885.
 Thúry József lt. 903. V. 8 — 06. V. 22.
 745 Tisza Kálmán, ig. és tt. 81. XI. 28 — 902. III. 23. E. Érték. 1905.
 Tittel Pál, rt. 30. XI. 17 — 31. VIII. 26. E. Évk. II. 1835.
 Todaro Agost, kt. 78. VI. 14 — 92. IV. 18.
 Toldy Ferencz, ig. és rt. 30. XI. 17 — 75. XII. 10. E. Évk. XV. 1879.
 Tomory Anasztáz, lt. 58. XII. 15 — 94. X. 9. Nehr. Ért. 94. XII.
 750 Tompa Mihály, lt. 58. XII. 15 — 68. VII. 30. E. Évk. XIII. 1876.
 Topinard Pál, kt. 82. VI. 1 — 11. XII. 20.
 Toqueville Elek, kt. 58. XII. 16 — 59. IV. 17.
 Torkos Sándor, lt. 61. XII. 20 — 65. VII. 5.
 Torma Károly, rt. 61. XII. 20 — 97. III. 1. E. Emlékb. XII. 9.

- 765 Tormay Béla, lt. 99. V. 5 — 906. XII. 29. E. Emlékb. XVII. 4.
 Tóth Ágoston, lt. 71. V. 17 — 89. VI. 9. E. Emlékb. VI. 1890.
 Tóth Kálmán, lt. 61. XII. 20 — 81. II. 3. N. Alm. 1882. E.
 Értes. XXVI. 1915.
 Tóth Lőrincz, rt. 36. IX. 10. — 903. III. 17. E. Emlékb. XI. 12.
 Tóth Sándor, lt. 61. XII. 20 — 62. XI. 22. N. Alm. 1864.
- 760 Török Aurél, lt. 92. V. 5 — 12. IX. 2.
 Török János, lt. 41. IX. 3 — 74. II. 9. E. Értek. VI. 1875.
 Török József, rt. 43. X. 7 — 94. III. 14. E. Eml. IX. 12.
 TREFORT ÁGOSTON, elnök és tt. 41. IX. 3 — 88. VIII. 22. E. Év-
 könyv. XVII. 188
- Trinchera Ferencz, kt. 73. V. 21 — 74. V. 11.
- 765 Udránszky László, lt. 1909. IV. 29 — 1914. III. 21.
 Udvardi Cherna János, lt. 32. III. 9 — 90. X. 25.
 Udvardy Ignác, lt. 58. XII. 15 — 74. I. 14.
 Ujfalvy Károly, kt. 76. VI. 8 — 904. I. 31.
 Urházy György, lt. 61. XII. 20 — 73. IV. 21. E. Értek. VI. 1880.
- 770 Ürményi Ferencz, ig. t. 45. VI. 9 — 58. II. 11. N. Alm. 1863.
 Vághy Ferencz, ig. t. 30. XI. 17 — 62. IV. 23. Alm. 1863.
 Vachott Sándor, lt. 43. X. 7 — 61. IV. 9. N. Alm. 1863.
 Vadnay Károly, rt. 72. V. 24 — 902. VII. 27. E. Emlékb. XIV. 4.
 Vajda Péter, lt. 37. IX. 7 — 46. II. 10. N. Évk. VIII. 1860.
- 775 Vajkay Károly, lt. 89. V. 3 — 93. VIII. 15. E. Emlékb. VIII. 7.
 Valentinelli József, kt. 58. XII. 16 — 74. XII. 17.
 Vállas Antal, kt. 37. IX. 7 — 69. VII. 20. E. Értek. III. 1875.
 Vályi Gyula lt. 91. V. 8 — 13 X. 13. E. Emlékb. XVII. 5.
 Vámbéry Ármin, ig. és tt. 860. X. 9 — 913. IX. 15. E. Emlékb. XVII. 6.
- 780 Vandrák András, lt. 47. XII. 23 — 84. IX. 14. E. Emlékb. III. 1886.
 Vangerow Adolf, kt. 58. XII. 16 — 70. X. 10.
 Van't Hoff J. H., kt. 91. V. 8 — 911. III. 1.
 Vásárhelyi Pál, rt. 35. IX. 14 — 46. IV. 8. E. Évk. VIII. 1860.
 Vass József, lt. 58. XII. 15 — 73. I. 13.
- 785 Vass László, tt. 32. III. 10 — 42. III. 24. E. Évk. VII. 1846.
 Vaszary Kolos ig. t. 1894. II. 18 — 1915. IX. 3.
 Vay Ábrahám gróf, ig. t. 30. XI. 17 — 55. III. 3.
 Vay Miklós báró ig. t. 41. IX. 3 — 94. V. 14.

- Vecsey József, lt. 39. XI. 23—55. IX. 11. E. Ért. XV. 1855.
- 790 Vécsey Tamás, tt. 81. V. 19—12. IV. 14.
- Végh István, ig. t. 30. XI. 17—34. IX. 30. N. Évk. III. 1838.
- Vész János Armin, rt. 58. XII. 15—82. VI. 29. N. Alm. 1883.
- Viola József, lt. 38. IX. 7—58. III. 23.
- Virchov Rudolf, kt. 73. V. 21—902. IX. 5.
- 795 Vischer Frigyes Tivadar, kt. 72. V. 24—87. IX. 14.
- Vitkovics Gábor, kt. 85. V. 28—902. VIII. 7.
- Vizaknai Antal, lt. 905. V. 12—11. XI. 29.
- Volf György, rt. 77. V. 24—97. IX. 13.
- Vörösmarty Mihály, rt. 30. XI. 17—55. XI. 19. E. Évk. IX. 1860.
- 800 Waitz György, kt. 79. V. 22—86. V. 25.
- WaldsteinJános gr., ig. t. 68. III. 18—76. VI. 3. P. Napló 1877. 201.
- Waltherr László, lt. 32. IX. 1—63. X. 23. E. Ért. V. 1865.
- Warga János, lt. 35. IX. 14—75. I. 10. E. Ért. III. 1875.
- Wargha István, lt. 40. IX. 5—76. III. 12. Magyarország és a
Nagyvilág 1875.
- 805 Wartha Vincze, rt. 1873. V. 21—1914. VI. 20.
- Watts Tamás, kt. 58. XII. 16—69. IX. 9.
- Wass Sámuel gróf, lt. 61. XII. 20—79. III. 20. E. Ért. X. 1880.
- Welcker Károly Tivadar, kt. 59. XII. 16—69. III. 10.
- Weninger Vincze, lt. 60. X. 9—79. V. 29. E. Ért. VII. 1880.
- 810 Wenzel Gusztáv, rt. 46. XII. 18—91. XI. 20. N. Ért. III. 1892.
- E. Emlékb. VIII. 1894.
- Wesselényi Miklós báró, ig. és tt. 30. XI. 17—50. IV. 21
E. Évk. X. 1860.
- Wiedemann Ferdinánd, kt. 71. V. 17—87. XII. 30.
- Wieseler Frigyes, kt. 72. V. 24—92. XII. 3.
- Wöhler Frigyes, kt. 81. V. 19—82. IX. 23. E. Emlékb. II. 1884.
- 815 Worsaae A. J., kt. 72. V. 24—85. VIII. 15.
- Wosinsky Mór, lt. 902. V. 9—907. II. 22. E. Emlékb. XIII. 8.
- Xantus János, lt. 59. XII. 15—94. XII. 13. E. Emlékb. IX. 9.
- Zach Ferencz báró, kt. 32. III. 10—32. IX. 3. N. Évk. III. 1838.
- Zádor György, rt. 31. II. 17—66. VIII. 17. E. Ért. I. 1869.
- 820 Zeller Eduard, kt. 75. V. 26—908. III. 19. Emlékb. XVI. 2.
- Zichy Antal, ig. és tt. 70. V. 25—98. V. 19.

- Zichy Jenő gr., tt. 99. V. 5 — 906. XII. 26.
 Zlamál Vilmos, lt. 64. I. 20 — 86. XI. 11. E. Emlékb. V. 1888.
 Zlinszky Imre, lt. 76. VI. 8 — 80. VII. 14. E. Érték. VI. 1881.
 Zsarnay Lajos, lt. 58. XII. 15 — 66. VI. 13. Vas. Ujs. 1865.
 s25 Zsigmondy Vilmos, lt. 68. III. 18 — 88. XII. 21. E. Eml. VI. 1891.
 Zsivora György, lt. 33. XI. 15 — 83. XI. 30. E. Emlékb. 1884.
 Zsoldos Ignác, rt. 37. IX. 7 — 85. IX. 24. E. Emlékb. IV. 1886.

1915.

január	19. Kosutány Tamás, lt.
«	24. Auwers Arthur, kt.
február	4. Nagy Géza, lt.
márczius	3. Rónai Horváth Jenő, tt.
«	26. Bunyitay Vincze, lt.
május	10. Lamprecht Károly, kt.
június	18. Baksay Sándor, tt.
augusztus	16. Széll Kálmán, ig. t.
szeptember	3. Vaszary Kolos, ig. t.
november	21. Klein Gyula, rt.
deczember	26. Mocsáry Sándor, lt.

Az 1915-ben elhaltak föl vannak véve a betűrendbe is.

AZ AKADÉMIA TAGJAI FÖLDIRATI RENDBEN.

I. Magyar birodalom.

Budapest.

Igazgató tagok:

Gr. Andrásy Gyula.
Gr. Apponyi Albert.
Gr. Apponyi Sándor.
Beöthy Zsolt.
Berzeviczy Albert, elnök.
Concha Győző.
Gr. Dessewffy Aurél.
Entz Géza.
Br. Eötvös Loránd.
H. Esterházy Miklós.
Br. Forster Gyula.
Fraknói Vilmos.
Goldziher Ignác.
József főherceg.
Gr. Károlyi Gyula.
Pauer Imre.
Plósz Sándor.
Semsey Andor.
Gr. Széchenyi Béla.
Wekerle Sándor.
Wlassics Gyula.

Tiszteleti tagok:

Gr. Apponyi Albert.
Gr. Apponyi Sándor.
Benczúr Gyula.
Berzeviczy Albert, elnök.

Darányi Ignác.
Br. Forster Gyula.
Fraknói Vilmos.
Galgóczy Károly.
Hercegg Ferencz.
Konkoly T. Miklós.
Gr. Khuen-Héderváry Károly.
Pauer Imre.
Plósz Sándor, másodelnök.
Rákosi Jenő.
Semsey Andor.
Gr. Széchenyi Béla.
Gr. Teleki Samu
Thewrewk Emil.
Gr. Tisza István.
Gr. Zichy Géza.

Rendes tagok:

Alexander Bernát.
Gr. Andrásy Gyula.
Asbóth Oszkár.
Badics Ferencz.
Ballagi Aladár.
Bayer József.
Beöthy Zsolt.
Berczik Árpád.
Concha Győző.
Csánki Dezső.
Daday Jenő.
Entz Géza.
B. Eötvös Loránd.

Farkas Gyula.
 Fejérpataky László.
 Fináczy Ernő.
 Földes Béla.
 Fröhlich Izidor.
 Gaal Jenő.
 Genersich Antal.
 Goldziher Ignác.
 Hegedűs István.
 Heinrich Gusztáv, főtitkár.
 Horváth Géza.
 Ilosvay Lajos.
 Jánosi Béla.
 Kherndl Antal.
 Koch Antal.
 Kövesligethy Radó.
 Kürschák József.
 Krenner József.
 Láng Lajos.
 Lenhossék Mihály.
 Lóczy Lajos.
 Mágocsy-Dietz Sándor.
 Matlekovics Sándor.
 Méhely Lajos.
 Munkácsi Bernát.
 Nagy Ferencz.
 Némethy Géza.
 Ortway Tivadar.
 Pasteiner Gyula.
 Pauer Imre.
 Pecz Vilmos.
 Rados Gusztáv.
 Réthy Mór.
 Schuller Alajos.
 Simonyi Zsigmond.
 Szily Kálmán, főkönyvtárnok.

Szinnyei József.
 Tangl Ferencz.
 Vargha Gyula.
 Wlassics Gyula.
 Zsilinszky Mihály.

Levelező taak

Áldásy Antal.
 Ambrus Zoltán.
 Angyal Dávid.
 Angyal Pál.
 Balogh Jenő.
 Bánki Donát.
 Bánóczy József.
 Bedő Albert.
 Beke Manó.
 Bernát István.
 Bleyer Jakab.
 Bodola Lajos.
 Bókay Arpád.
 Böckh Hugó.
 Buchböck Gusztáv.
 Buday Kálmán.
 Buday László.
 Bugarszky István.
 Császár Elemér.
 Csontos János.
 Déchy Mór.
 Divald Kornél.
 Domanovszky Sándor.
 Éber László.
 Edvi Illés Károly.
 Endrődi Sándor.
 Fejér Lipót.
 Fellner Frigyes.
 Ferdinandy Géza.

Ferenczi Zoltán.	Ónodi Adolf.
Franzenau Ágost.	Pálffy Mór.
Grosschmid Béni.	Paszlavszyk József.
Gyomlay Gyula.	Pauler Ákos.
Hankó Vilmos.	Pekár Gyula
Haraszti Gyula.	Petz Gedeon.
Br. Harkányi Béla.	Preiszig Hugó.
Hoor-Tempis Mór.	Rátz István.
Horváth Cyrill.	Reiner János.
Hutýra Ferencz.	Rejtő Sándor.
Illés József.	Riedl Frigyes.
Istvánffy Gyula.	Schafarzik Ferencz.
Jankovich Béla.	Schmidt József.
Jendrássik Ernő.	Schulek Frigyes.
Kertész Kálmán.	Sebestyén Gyula.
br. Kétly Károly.	Sigmond Elek.
Klupathy Jenő.	Szendrei János.
Komáromy András.	Szinnyei Ferencz.
Kováts Gyula.	Tagányi Károly.
Kozma Andor.	Takáts Sándor.
Krompecher Ödön.	Téglás Gábor.
Kunz Jenő.	Teleki Pál gróf.
Kúnos Ignác.	Thirring Gusztáv.
Kuzsinszky Bálint.	Tolnai Vilmos.
Lehr Albert.	Tötössy Béla.
Lőrenthey Imre.	Tuzson János.
Mágócsy-Dietz Sándor.	Váczy János.
Magyary Géza.	Vári Rezső.
Mahler Ede.	Varjú Elemér.
Marczali Henrik.	Vikár Béla.
Mauritz Béla.	Viszota Gyula.
Melich János.	Voinovich Géza.
Mihalik József.	Winkler Lajos.
Nagy Ernő.	Wittmann Ferencz.
Nagy Gyula.	Zemplén Győző.
Négyesy László.	Zichy Agost gróf.

Zimányi Károly.
Zipernovszky Károly.

Abaúj megye.

Csoma József lt. *Deveceseren.*

Bihar megye.

Karácsonyi János rt. *Nagy-
Váradon.*

Kollányi Ferencz lt. *Nagy-
Váradon.*

Borsod megye.

Lévay József tt. *Miskolczon.*

Csongrád megye.

Szeremlei Samu lt. *H.-M.-
Vásárhelyt.*

Esztergom megye.

Bogisich Mihály lt. *Esztergom-
ban.*

Csernoch János ig. t. *Eszter-
gomban.*

Fejér megye.

Prohászka Ottokár lt. *Székes-
fehérvárt.*

Szögyény-Marich László ig. t. *Csórón.*

Győr megye.

Bódis Jusztián lt. *Pannon-
halmán.*

Sörös Pongrácz lt. *Pannon-
halmán.*

Hajdu megye.

Darkó Jenő lt. *Debreczenben.*

Láng Nándor lt. *Debreczenben.*

Pápay József lt. *Debreczenben.*

Háromszék megye.

Barabás Samu lt. *Papolczon.*

Heves megye.

Gárdonyi Géza lt. *Egerben.*

Kolozs megye.

Kolozsvár.

Apáthy István lt.

Balogh Artúr lt.

Csengeri János lt.

Dézi Lajos lt.

Erdélyi László lt.

Fabinyi Rezső rt.

Farkas Lajos rt.

Gombocz Zoltán lt.

Hornyánszky Gyula lt.

Kolosvári Sándor lt.

Kozma Ferencz lt.

Márki Sándor rt.

Óvári Kelemen lt.

Réz Mihály lt.

Schneller István lt.

Szádeczky Lajos rt.

Tangl Károly lt.

Zolnai Gyula lt.

Moson megye.

Hg. Batthyány-Strattmann
László ig. t.

**Pest-Pilis-Solt-Kiskún
megye.**

Balló Mátyás lt. *Rákos-
Falotán.*
Kégl Sándor lt. *Pusztá-Szt.-
Kirdlyon, u. p. Laczháza.*
Óváry Lipót lt. *Ujpesten.*
Pauer Imre tt. *Vácson.*
Br. Podmaniczky Géza tt. *Kis-
Kartalon, u. p. Aszód.*
Szilády Áron rt. *Halason.*

Pozsony megye.

Finkey Ferencz lt. *Pozsonyban.*
Hodinka Antal lt. *Pozsonyban.*
Polner Ödön lt. *Pozsonyban.*
Richter Aladár lt. *Pozsonyban*
Wertheimer Ede lt. *Pozsonyban.*

Temes megye.

Szabolcska Mihály lt.
Temesvárt.
Szentkláray Jenő lt. *Temesvárt.*

Tolnamegye.

Hollós László lt. *Szekszárdon.*

Ugocsa megye.

György Endre lt. *Péterfalván.*

Vas megye.

Inkey Béla lt. *Tarótházán.*
Platz Bonifác lt. *Szentgot-
hárdon.*

Veszprém megye.

Békefi Remig rt. *Zirczen.*
Br. Hornig Károly ig. t.
Veszprémben.

II. Ausztriai császárság.**Bécs.**

Jagič Vratisláv kt.
Jireček Konstantin kt.
Karabaček József kt.
Károlyi Árpád rt.
Ottenthal Emil kt.
Philippovich Jenő kt.
Thallóczy Lajos rt.

*

Pastor Lajos kt. *Innsbruckban.*
Schuchardt Hugó kt. *Grác-
ban.*
Smolka Szaniszló kt.
Krakkóban.
Zakrzewski V. kt. *Krakkóban.*

III. Dánorság.

Thomsen Vilmos kt. *Koppen-
hágában.*

IV. Egyesült-Államok.

Hirth Frigyes kt. *New-York-
ban.*

V. Egyiptom.

Herz Miksa kt. *Kairóban.*

VI. Finnország.*Helsingfors.*

Genetz Árvid kt.
Paasonen Heikki kt.
Setälä Emil kt.

VII. Franciaország.

Párizs.

- Boutroux Emil kt.
 Chuquet Arthur kt.
 Croiset Alfréd kt.
 Darboux Jean Gaston kt.
 Denis Ernő kt.
 Freycinet Károly kt.
 Horn Emil kt.
 Lavisse Ernő kt.
 Levasseur Emil kt.
 Liard Lajos kt.
 Perrier Edmond kt.
 Picard Emil kt.
 Schulhof Lipót lt.
- *
- Chantre Ernő kt. *Lyonban.*

VIII. Görögország.

- Hatzidákisz György kt.
Athénben.

IX. Hollandia.

- Snouck Hurgronje Keresztély
 kt. *Leidenben.*
 Zeeman Pieter kt.

X. Keletindia.

- Mahésachandra Nyayaratna kt.
Calcuttában.
 E. Denison Ross, kt. *Calcutta.*

XI. Monaco.

- I. Albert kt. *Monte-Carlóban.*

XII. Nagy-Britannia.

- Bury John B., kt. *Cambridgeben.*
 Butler Dundas Ede kt. *Londonban.*
 Jones W. Henrik kt. *Alfordban.*
 Kropf Lajos kt. *Londonban.*
 Rayleigh báró kt. *Londonban.*
 Sir William Ramsay kt. *Londonban.*
 Stein Aurél, kt. *Szinagarban.*

XIII. Német birodalom.

- Bezold Károly kt. *Heidelbergben.*
 Binding Károly kt. *Freiburgban.*
 Brentano Lujó kt. *Münchenben.*
 Bresslau Harry kt. *Strassburgban.*
 Brugmann Károly kt. *Lipcsében.*
 Ehrle Ferencz kt. *St. Gallenben.*
 Ermann Adolf kt. *Berlinben.*
 Engler Adolf kt. *Berlinben.*
 Helmert Frigyes kt. *Potsdamban.*
 Hilbert Dávid kt. *Göttingenben.*
 Klein Felix kt. *Göttingenben.*
 Lenard Fülöp kt. *Heidelbergben.*
 Leskien Ágost kt. *Lipcsében.*
 Nernst Walther kt. *Göttingenben.*

Noether Miksa kt. *Erlangenben.*

Ostwald Vilmos kt. *Grossbothenben* (Szászország).

Paul Hermann kt. *Münchenben.*

Pfeffer Vilmos kt. *Halléban.*

Salkowski Ernő kt. *Berlinben.*

Schlesinger Lajos lt. *Giessenben.*

Schmoller Gusztáv kt. *Berlinben.*

Seeliger Hugó kt. *Münchenben.*

Sievers Eduard kt. *Lipcsében.*

Stein Lajos kt. *Berlinben.*

Stäckel Pál kt. *Karlsruhe.*

Stumme János kt. *Lipcsében.*

Wach Adolf kt. *Lipcsében.*

Waldeyer Vilmos kt. *Berlinben.*

Wiedemann Alfréd kt. *Bonnban.*

Wilamowitz-Moellendorf Ulr. kt. *Berlinben.*

Winkler Henrik kt. *Boroszlóban.*

Wolf Miksa kt. *Heidelbergben.*

Zuntz Náthán kt. *Berlinben.*

XIV. Olaszország

Bodio Lajos kt. *Rómában.*

Pessina Henrik kt. *Nápolyban.*

Pierantoni Ágost kt. *Rómában.*

Veronese József kt. *Páduában.*

Villari Pasqual kt. *Flórenczben.*

Volterra Vito kt. *Rómában.*

XV. Oroszország.

Radloff Vilm. kt. *Sz.-Pétervárt.*

Salemann Károly kt.

Sz.-Pétervárt.

XVI. Svájc.

Kronecker Hugó kt. *Bernben.*

Naville Ede kt. *Genfben.*

XVII. Svédország.

Hildebrand J. kt. *Stockholmban.*

Mittag-Leffler Magnus Gösta kt. *Stockholmban.*

Wiklund Károly kt. *Upsalában.*

XVIII. Szerbország.

Zsujovics János kt. *Belgrádban.*

Az akadémiai személyzet létszáma.

Igazgató-Tanács (köztök 12 az alapító és 12 az akad.
tagok sorából) --- --- --- --- --- --- --- 24

Tiszteleti tag helyben 19, vidéken 4, összesen --- 23
Rendes " " 58, " 4, " --- 62
Levelező " " 106, " 43, " --- 149
Külső tag --- --- --- --- --- --- --- 85
319

I. A nyelv- és széptudományi osztályban.

Tiszteleti tag helyben 6, vidéken 1, összesen --- 7
Rendes " " 15, " 1, " --- 16
Levelező " " 27, " 12, " --- 39
Külső tag --- --- --- --- --- --- --- 29
91

II. A bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztályában.

Tiszteleti tag helyben 8, vidéken 1, összesen --- 9
Rendes " " 17, " 6, " --- 23
Levelező " " 35, " 23, " --- 58
Külső tag --- --- --- --- --- --- --- 29
119

III. A matematikai és természettudományok osztályában.

Tiszteleti tag helyben 5, vidéken 2, összesen --- 7
Rendes " " 22, " 1, " --- 23
Levelező " " 43, " 9, " --- 52
Külső tag --- --- --- --- --- --- --- 27
109

Alapszabályilag az igazgató tagok teljes száma, az elnök-
ségen kívül, 24 levén, üres hely van --- --- --- --- --- --- ---
Alapszabályilag a tiszteleti tagok teljes száma 26 levén,
üres hely van --- --- --- --- --- --- --- 3
Alapszabályilag a rendes tagok száma 64 levén, üres
hely van --- --- --- --- --- --- --- 2
Alapszabályilag a levelező tagok száma 160 levén,
üres hely van --- --- --- --- --- --- --- 11

NÉVMUTATÓ.

	Lap		Lap
Albert herceg (Monaco)	136	Barabás Samu	111, 141, 145
Áldásy Antal	109, 141, 145, 148	Hg. Batthyány-Stratt-	
Alexander Bernát	103, 140	mann László	82, 137
Alszeghy Zsolt	144	Bayer József	87, 139, 144
Ambrus Zoltán	93, 139	Bedő Albert	123, 142, 147
Gr. Andrassy Gyula	81, 100, 137, 139	Beke Manó	132, 141
Angyal Dávid	106, 140, 145, 146, 150	Békefi Remig.	101, 140, 145, 146
Angyal Pál	110, 140	Bella Lajos	145, 146
Apáthy István	126, 142	Benczúr Gyula	84, 138
Gr. Apponyi Albert	80, 96, 137, 138	Beóthy Zsolt	78, 85, 137, 139, 143, 144, 147, 148, 149, 150
Gr. Apponyi Sándor	77, 83, 137, 138	Berczik Árpád	86, 139, 144
Asbóth Oszkár	86, 138, 143, 148, 149	Bernát István	108, 140, 147
Badics Ferencz	87, 139, 147, 150	Berzeviczy Albert	76, 96, 137, 138, 145, 147, 148, 149, 150
Balassa József	143	Bezold Károly	95
Ballagi Aladár	99, 140, 143, 145, 146, 147, 148	Binding Károly	114
Balló Mátyás	123, 141	Bleyer Jakab	92, 139, 143, 144
Balogh Artúr	108, 140	Bodio Lajos	114
Balogh Jenő	102, 140	Bódiss Jusztin	93, 139, 144
Bánki Donát	132, 141	Bodola Lajos	128, 141
Bánóczy József	82, 139, 143, 144, 150	Bogisich Mihály	87, 139
		Boutroux Emil	115
		Bókay Árpád	124, 142
		Böck Hugó	134, 142
		Breit József	146
		Brentano Lujo	116

Lap	Lap
Bresslau Harry --- --- 116	Domanovszky Sándor 114,
Brugmann Károly --- 95	141, 145
Buchböck Gusztáv 133, 141	Éber László --- 112, 141, 146
Buday Kálmán --- 133, 142	Edvi Illés Károly --- 105, 140
Buday László -- 112, 140, 147	Ehrle Ferencz --- --- 115
Bugarszky István --- 126, 141	Endrődi Sándor _ --- 89, 139
Bury John --- --- --- 115	Engler Adolf --- --- --- 136
Butler Dundas Ede --- 94	Entz Géza 81, 116, 118,
Chantre Ernő --- --- 114	137, 142, 147, 148, 149
Chuquet Arthur --- --- 115	Ifj. Entz Géza _ --- 130, 142
Concha Győző 82, 96, 99,	B. Eötvös Loránd 80, 118,
137, 139, 147, 149	137, 141, 147, 150
Croiset Alfréd -- --- --- 95	Erdélyi László _ --- 107, 141
Csánki Dezső --- 99, 140,	Erman Adolf --- --- --- 115
145, 146, 148, 149	Esterházy Miklós hg. 82, 137
Császár Elemér 91, 139,	Fabinyi Rezső _ --- 123, 141
143, 144, 150	Farkas Gyula --- 122, 141
Csengeri János 88, 139, 144	Farkas Lajos --- 105, 140
Cserép József --- --- 145	Fejér Lipót --- 129, 141
Cseri József --- --- --- 152	Fejérpataky Kálmán --- 151
Csernoch János --- 82, 137	Fejérpataky László --- 96,
Csoma János --- --- 152	98, 140, 145, 146, 147,
Csoma József -- --- 105, 140	148, 149
Csontos János 104, 140, 145	Fekete Lajos -- --- 131, 142
Daday Jenő --- --- 121, 142	Fellner Frigyes --- 113, 140
Darányi Ignác. --- 96, 138	Ferdinandy Géza --- 107, 140
Darboux Jean Gaston --- 135	Ferenczi Zoltán 90, 139,
Darkó Jenő 93, 139, 144, 145	144, 149, 150
Denis Ernő --- --- --- 115	Fináczy Ernő 103, 140,
Denison Ross --- --- 95	144, 147
Déchy Mór --- 129, 142, 149	Finkey Ferencz --- 109, 140
Dézi Lajos --- 90, 139, 144	B. Forster Gyula 79, 96,
Gr. Dessewffy Aurél 77,	137, 138, 146, 148, 150
137, 150	Földes Béla --- 99, 139, 147
Divald Kornél --- --- 93, 139	Förster Aurél -- --- --- 145

	Lap		Lap
Fraknói Vilmos	78, 96,	B. Harkányi Béla	133, 141
	137, 138, 144, 145, 146,	Hatzidákisz György	95
	148, 149	Hegedüs István	86, 138,
Franzenau Ágoston	125, 142		144, 198
Frecskay János	--- 143	Hegedüs József	--- 152
Freycinet Károly	--- 135	Heinrich Gusztáv	76, 85,
Fröhlich Izidor	116, 118,		137, 139, 143, 144, 145,
	139, 141, 147, 149		147, 148, 149, 150, 151
Fuchs Dávid	--- 143	Hellebrant Árpád	--- 144, 151
Gaal Jenő	101, 140, 147,	Helmert Frigyes	--- 135
	148, 149	Herczeg Ferencz	--- 85, 138
Gabányi János	--- 146	Herz Miksa	--- 95
Galgóczy Károly	117, 138, 147	Hilbert Dávid	--- 135
Gárdonyi Géza	--- 92, 139	Hildebrand János	--- 114
Genetz Arvid	--- 94	Hirth Frigyes	--- 95
Genersich Antal	--- 122, 142	Hodinka Antal	111, 141, 149
Geréb József	--- 145	Hollós László	--- 128, 142
Giesswein Sándor	--- 112,	Hoor-Tempis Mór	--- 127, 141
	140, 147	Horger Antal	--- 143
Goldziher Ignác	81, 82,	Horn Emil	--- 115
	85, 137, 138, 143, 145,	Hornig Károly	--- 81, 137
	147, 149	Hornyánszky Gyula	110,
Gomboez Zoltán	90, 139,		141, 145
	143, 148	Horváth Cyrill	93, 139, 144
Gopcsa László	--- 148	Horváth Géza	118, 142,
Gragger Róbert	--- 144		147, 149
Grosschmid Béni	--- 113, 140	Horváth János	--- 144
Gulyás István	--- 152	Hutyra Ferencz	--- 131, 142
Gulyás Pál	--- 144	Illés József	--- 113, 140, 145
Gyalokay Jenő	--- 146	Ilosvay Lajos	120, 141,
Gyomlay Gyula	89, 139,		147, 148
	143, 144, 148	Inkey Béla	--- 124, 142, 147
György Endre	103, 140, 147	Istvánfi Gyula	--- 126, 142
Hankó Vilmos	--- 124, 141	Jagič Vratiszláv	--- 94
Haraszi Gyula	90, 139, 144	Jankovich Béla	113, 140, 147

Lap	Lap
Jánosi Béla 87, 139	Kozma Andor 81, 139
Jendrássik Ernő ... 125, 142	Kozma Ferencz .. 103, 140
Jireček Konstantin .. 114	Kövesligethy Radó.. 121, 141
Jónás Károly 150, 151	Krenner József 118, 142, 147
Jones W. Henrik ... 94	Krompecher Ödön. 133, 142
József főherczeg ... 80, 137	Kronecker Hugó 135
Kacskovics Kálmán ... 145	Kropf Lajos... .. 115
Kallós Ede 145	Kunz Jenő 107, 140
Karabaček József... .. 94	Kúnos Ignác ... 88, 139,
Karácsonyi János 99, 140,	143, 149
145, 148	Kürschák József ... 122, 141
Károlyi Árpád ... 97, 140,	Kuzsinszky Bálint 109,
145, 146	141, 145, 146, 148
Gr. Károlyi Gyula . 82, 137	B. Láng Lajos.. 98, 139,
Kégl Sándor 91, 139, 143, 149	147, 149
Kéki Lajos 144	Láng Nándor 92, 139, 145, 146
Kertész Kálmán ... 131, 142	Lavisse Ernő 115
Kertész Manó 143	Lehr Albert 88, 139, 143,
B. Kétly Károly ... 125, 142	145, 148
Kherndl Antal 119, 141	Lenard Fülöp... .. 117, 138
Gr. Khuen-Héderváry	Lenhossék Mihály... 119, 142
Károly 97, 138	Leskien Ágost 95
Király István 152	Lévay József 84, 138
Klein Félix 135	Liard Lajos 115
Klell István 152	Lóczy Lajos ... 122, 142, 147
Klupathy Jenő ... 129, 141	Lőrenthey Imre ... 128, 142
Koch Antal 119, 142	Mahésachandra Nyayaratna 94
Kollányi Ferencz 107, 140, 145	Mágócsy-Dietz Sándor
Kolosvári Sándor... 112, 140	122, 142, 147, 148
Komáromy András.. 105,	Magyary Géza ... 107, 140
140, 145, 146	Mahler Ede ... 110, 141, 146
Konkoly T. Miklós .. 117	Marczali Henrik 104, 140, 145
136, 147	Márki Sándor. 102, 140, 146
Kováts Gyula 104, 140,	Matlekovits Sándor 102,
145, 148	140, 147, 149

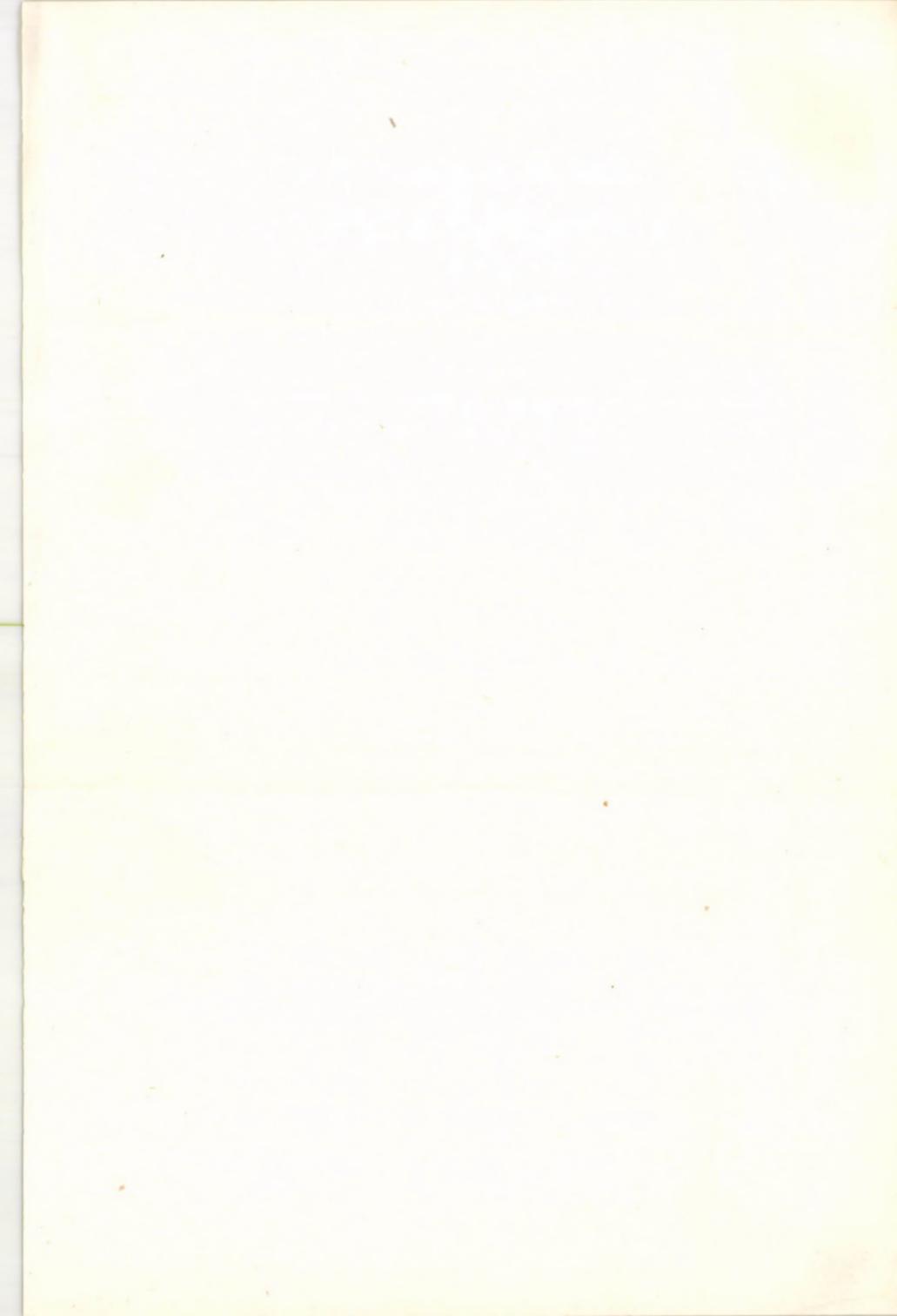
	Lap		Lap
Mauritz Béla	134, 142	Papp Ferencz	144
Méhely Lajos	121, 142, 147	Pasteiner Gyula	86, 139, 144, 145, 146
Melich János	89, 139, 143, 145, 148, 149	Pastor Lajos	115
Mészöly Gedeon	143, 151	Paszlavszky József	133, 142
Mihalik József	108, 141, 146	Pauer Imre	80, 97, 137, 138
Mittag-Leffler Magnus		Paul Hermann	95
Gösta	135	Pauler Ákos	111, 140
Möller István	146	Pecz Vilmos	85, 138, 145
Munkácsi Bernát	85, 136, 143, 148	Pekár Gyula	93, 139, 144
Nagy Ernő	105, 140	Perrier Edmond	136
Nagy Ferencz	99, 139	Pessina Henrik	115
Nagy Gyula	104, 140, 144, 145, 148	Petz Gedeon	88, 139, 143, 144, 148
Nagy Károly	150	Pfeffer Vilmos	135
Naville Ede	95	Philippovich Jenő	116
Négyesy László	88, 139, 143, 144, 148, 150	Picard Emil	136
Némethy Géza	81, 138, 145, 148	Pierantoni Ágost.	115
Nernst Walther	135	Pilch Jenő	146
Noether Miksa	135	Pintér Jenő	144, 150
Hg. Odescalchi Artúr	146	Platz Bonifác	109, 140
Ónodi Adolf	125, 142	Plósz Sándor	76, 96, 137, 138, 147, 148, 149
Ortvay Tivadar	100, 140, 145, 146	B. Podmaniczky Géza	117, 138
Ostwald Vilmos	135	Polner Ödön	110, 140
Ottenthal Emil	116	Prohászka Ottokár	111, 140
Óvári Kelemen	112, 140	Preis Hugó	132, 142
Óváry Lipót	104, 140	Pruzsinszky János	145
Paasonen Heikki	95	Putnoky Imre	148
Pados István	152	Radisics Jenő	146
Pálfy Mór	134, 142	Radloff Vilmos	94
Pápay József	91, 139, 143	Rados Gusztáv	120, 141, 145, 147, 149
		Rákosi Jenő	84, 138
		Ramsay William, Sir	135

Lap	Lap
Rátz István --- --- 127, 142	Sigmond Elek --- 134, 141
Rayleigh báró --- --- 136	Simonyi Zsigmond --- 85,
Reiner János --- --- 106, 140	138, 143, 144, 148
Rejtő Sándor --- --- 132, 141	Smolka Szaniszló --- --- 114
Réthy Mór --- --- 119, 141	Snouck Hurgronje K. --- 95
Révay József --- --- 145	Sörös Pongrácz --- 111, 141
Réz Mihály --- --- 111, 140	Stäckel Pál --- --- --- 135
Richter Aladár --- 131, 142	Stehlo Ottó --- --- --- 146
Riedl Frigyes 89, 139, 143,	Stein Aurél --- --- --- 94
144, 147, 150	Stein Lajos --- --- --- 115
Rieger Péter --- --- --- 152	Stumme János --- --- --- 96
Sági István --- --- --- 148	Szaboleska Mihály --- 91, 139
Salemann Károly --- --- 95	Szádeczky Lajos 101, 140, 145
Salkowski Ernő --- --- 135	Szalay Imre --- --- --- 146
Schafarzik Ferencz.. 127,	Szarvasy Imre --- 130, 141
142, 149	Gr. Széchenyi Béla... 77,
Schaffer Károly --- 132, 142	116, 137, 138, 149, 150
Schlesinger Lajos --- 127, 141	Székely István --- --- 145
Schmidt Henrik --- --- 143	Szendrei János 106, 141,
Schmidt József 92, 139,	145, 146
143, 145	Szentes Károly --- --- 151
Schmoller Gusztáv --- 116	Szentkláray Jenő 103, 140, 145
Schneller István --- 113, 140	Szentpétery Imre --- --- 145
Schöller Károly --- --- 150	Szeremlei Samu --- 110, 141
Schuchardt Hugó --- --- 94	Szilády Áron 85, 139, 143,
Schulek Frigyes 133, 141, 146	144, 145, 148
Schulhof Lipót --- 123, 141	Szily Kálmán 77, 118, 137,
Schuller Alajos --- 118, 141,	141, 147, 148, 149, 150, 151
Sebestyén Gyula 108, 141,	Színnyei Ferencz 94, 139, 147
143, 144, 146	Színnyei József 83, 85, 138,
Seeliger Hugó. --- --- 135	143, 147, 148, 149
Semsey Andor. 77, 116,	Szolga-személyzet --- --- 150
137, 138	Szögyény-Marich László 79, 137
Setälä Emil --- --- --- 94	Tagányi Károly 105, 140,
Sievers Eduárd --- --- 95	145, 146, 148

	Lap		Lap
Takáts Sándor	108, 141, 145, 146	Vértesi Jenő	144
Tangl Ferencz	122, 142, 147	Vikár Béla	92, 139, 143
Tangl Károly	129, 141	Villari Pasqual	114
Téglás Gábor	104, 140, 146	Viszota Gyula	93, 139, 144
Gr. Teleki Pál	113, 141	Voinovich Géza	92, 139, 144
Gr. Teleki Samu	117, 138	Volterra Vito	136
Térey Gábor	146	Wach Adolf	115
Thallóczy Lajos	98, 140, 145, 146, 149	Waldeyer Vilmos	134
Thewrewk Emil	83, 138, 143, 144, 145, 148	Wekerle Sándor	82, 137
Thirring Gusztáv	106, 140, 147	Wertheimer Ede	105, 140, 145
Thomsen Vilmos	94	Wiedemann Alfréd	116
Tiringer Béla	151	Wiklund Károly Bernát	96
Gr. Tisza István	97, 138	Wilamowitz-Moellendorf Ulrik	95
Tolnai Vilmos	91, 139, 143, 144, 148, 150	Winkler Henrik	94
Tötössy Béla	126, 141	Winkler Lajos	125, 141
Trócsányi Zoltán	143, 151	Wittmann Ferencz	129, 141
Trokán János	152	Wlassics Gyula	78, 98, 137, 139
Tuzson János	130, 142, 149	Wolf Miksa	135
Ujhelyi Péter	146	Zakrzewski Vincze	114
Váczy János	91, 139, 144, 150	Zeeman Péter	136
Vágó Ignác	146	Zemplén Győző	128, 141
Vargha Damján	144	Gr. Zichy Ágost	87, 139
Vargha Gyula	100, 139, 147	Gr. Zichy Géza	84, 138
Vári Rezső	91, 139, 145, 148	Zimányi Károly	128, 142
Varjú Elemér	114, 141, 146	Zipernowsky Károly	124, 141
Veronese József	135	Zolnai Gyula	80, 139, 143, 146
Vértesy Dezső	145	Zuntz Náthán	136
		Zsilinszky Mihály	98, 140, 145
		Zsujovics János	134

TARTALOM.

	Lap
Polgári és csillagászati naptár 1916-ra	3
Égi tűnemények 1916-ban	60
M. tud. akadémiai névkönyv	76
Elnökség	76
Igazgató-Tanács	77
I. Nyelv- és széptudományi osztály	82
II. Bölcséleti, társadalmi és tört. tudományok osztálya	96
III. A matematikai és természettudományok osztálya	116
Az Akadémia belső tagjai	137
Elnökség. Igazgató Tanács	137
Tiszteleti tagok	138
A rendes és levelező tagok alosztályok szerint	138
Állandó bizottságok	143
Tisztviselők	151
Szolgák	152
A M. Tud. Akadémia beltagjai életkoruk szerint	153
Elnökök és másodelnökök a M. Tud. Akadémia alapítása óta	160
A M. Tud. Akadémia Nagyjutalma	162
A M. Tud. Akadémia nagyobb alapítói	167
Az Akadémia halottjai 1830—1915	180
„ „ „ 1915	205
Az Akadémia tagjai földirati rendben	206
Az akadémiai személyzet létszáma	213
Névmutató	214
A boríték 2. lapján: Ülőssor 1916-ra.	

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ALAPSZABÁLYAI ÉS ÜGYRENDJE

1916

BUDAPEST

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KIADÁSA

1915

A Magyar Tud. Akadémia jelenlegi alapszabályait egészében az 1869. április 15-én, 16-án és 19-én tartott nagygyűlés állapította meg. (Ő cs. és apost. kir. Felsége jóváhagyta és megerősítette 1869. június 14-én.)

Az 1882. május 31-én tartott nagygyűlés iktatta be a jelenlegi 56. §-t. (Ő cs. és apost. kir. Felsége jóváhagyta és megerősítette 1882. július 13-án.)

Az 1883. május 19-én tartott nagygyűlés a 42. §-on módosított. (Ő cs. és apost. kir. Felsége jóváhagyta és megerősítette 1883. augusztus 25-én.)

Az 1888. május 4-én tartott nagygyűlés a 16. és 22. §-on módosított. (Ő cs. és apost. kir. Felsége jóváhagyta és megerősítette 1888. június 8-án.)

Az 1909. április 29-én tartott nagygyűlés módosította a 22. §-t és beiktatta a 28. §-t. (Ő cs. és apost. kir. Felsége jóváhagyta és megerősítette 1909. november 4-én.)

A M. T. AKADÉMIA ALAPSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

Czél és eszközök.

1. §. A M. T. Akadémia Budapesten, Ő cs. és apost. királyi Felsege különös oltalma alatt álló tudományos intézet, melynek *czélja a tudomány és irodalom magyar nyelven művelése és terjesztése.*

2. §. E czélra tudományos *vizsgálatokat* és kísérleteket tétet, tudományos *fölfedezéseket* elősegít, eredeti *munkákat* irat, régi és új *remekirókat* s egyéb jeles *műveket* fordíttat.

3. §. A történet, nyelv, irodalom és művészet *emlékeit* fölkeresi, s a tudomány gyarapodására szolgálókat ismerteti.

4. §. Tudományos szempontból, különösen a hazának minden tekintetben megismertetésére, *utazásokat* tétet vagy segél.

5. §. A tudományos, valamint a szépirodalmi munkásságot *jutalomtétélek* által is éleszti és irányozza.

6. §. A tudományos *ismereteket* könyvtára, valamint eredeti és fordított munkák kiadása és felolvasások által *terjeszti.*

7. §. Jeles munkák *kiadását* eszközli vagy elősegíti.

8. §. Kitünő tudósoknak, munkásságuk folytatására, a *mennyire* teheti, *segélypénzt* rendel.

9. §. Saját *munkálkodása eredményeit* nyomtatásban közzé teszi.

10. §. A törvényhozás és kormány által hozzá utasított *tudományos kérdésekben* véleményt mond.

11. §. Mind ez ügyeket az Akadémia, illetőleg az igazgató-tanács tagjai különmemű *ülésekben* végelik: még pedig a *szellemi* ügyeket első sorban az *osztályok* intézik, az *anyag*i ügyeket az *igazgató-tanács* kezeli; mind az osztályok, mind az igazgató-tanács az Akadémia alapszabályai értelmében.

II. FEJEZET.

Az Akadémia szervezete.

12. §. Az Akadémia szervezetét alkotják: az *elnök*, a *másodeelnök*, az alább meghatározott minőségű *tagok*, az *igazgató-tanács*, a *főtítká*r, az *osztályok elnökei* és *títkárai*, s a szükséges *tiszti- és szolgál*személyzet.

III. FEJEZET.

Tagok.

13. §. A *tagok* *belső*k és *külső*k; *belső*k, kik a magyar tudományosságot mozdították elő, akár hathatós pártfogás, akár irodalmi munkálkodás által; *külső*k, kik a tudományt nem magyar nyelven művelik. A *belső tagok* *tiszteleti*ek, *rendes*ek és *levelező*k.

14. §. A *tiszteleti tagok* vagy oly tudománypártoló

hazafiak közül választandók, kiknek megnyerésétől az Akadémia díszes java öregbedését várja, vagy oly jeles tudósok és írók közül, kik a tudomány vagy az Akadémia körül érdemeket szereztek. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével, székök és szavazatuk is van.

15. §. A *rendes* tagok az érdemesebb levelező tagok közül választandók. Az Akadémia mindazon üléseiben székök és szavazatuk van, melyekben a tiszteleti tagoknak. Kötelességök a tudomány művelése, az Akadémia által rájuk bízott teendők teljesítése, s folytonos részvét az Akadémia munkásságában.

16. §. A *levelező* tagok jeles munkálkodásuk által kitünt magyar tudósok és írók sorából választandók. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztályok zárt ülései kivételével, székök, s osztályuk üléseiben szavazatuk is van. Kötelességök a tudomány művelése s az Akadémia által rájuk bízott teendők teljesítése

17. §. A *külső* tagok azon, nem magyarul író tudósok sorából választandók, kik vagy a tudományosság körül érdemeikkel hírt szereztek, vagy Magyarországot, vagy az Akadémiát közelebbről érdeklő munkával az Akadémia különös kitüntetésére méltókká lettek. Az Akadémia mindennemű ülésében, a más osztálybeli zárt ülések kivételével, székök van.

18. §. Minden *tag* valamely osztályba van sorozva.

19. §. Minden *belső* és *külső tagot* az illető osztálynak, titkos szavazat útján, a jelenlevő tagok kétharmad szótöbbséggel tett ajánlata alapján, a nagygyűlés, szintén titkos szavazással s kétharmad szótöbbséggel *választ*.

20. §. Minden újonnan választott rendes és levelező tag, osztályába tartozó dolgozattal, egy év alatt, *széket foglal*, mire az elnöktől s főtitkártól aláírt *oklevéllel* tiszteltetik meg, mely őt akadémiai jogai gyakorlataiba helyezi. A tiszteleti és külső tagoknak azonnal megválasztásuk után adatik ki az oklevél. Az oklevél minden tagot akadémiai *czimének* nyilvános viselésére feljogosít.

IV. FEJEZET.

Osztályok.

21. §. Az osztályok száma három, ú. m.:

I. a nyelv- és széptudományi osztály;

II. a bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya;

III. a matematikai és természettudományok osztálya.

22. §. Az I. osztálynak 8 tiszteleti, 16 rendes s 40 levelező, a II. és III. osztálynak külön-külön 9 tiszteleti, 24 rendes és 60 levelező tagja lehet.

V. FEJEZET.

Igazgató-tanács.

23. §. Az *igazgató-tanácsot* a két elnök, a főtitkár s 24 tag alkotja. E 24 tagot felerészben az igazgató-tanács az alapítók és oly férfiak sorából, kiknek megnyerése által az Akadémia díszé és java öregbedését várja, tekintet nélkül arra, hogy az Akadémia tagjai-e vagy sem; felerészben az Akadémia a belső tagok sorából egyszerű többséggel választja.

24. §. Az igazgató-tanács azon tagjainak, a kik az Akadémiának nem tagjai, az igazgatósági és elegendő ülésekben *szavazatuk* és *székök*, — az összes ülésekben a nagygyűlésen s a közülésben *székök* van.

25. §. Az igazgató-tanács örökös az Akadémia *vagyona* fölött, s annak állásáról az Akadémiának évenként kimerítő jelentést tesz. Az Akadémia bevételeit és kiadásait kezelteheti valamely hazai pénzügyintézet által is; ez esetben azon intézetet ő választja meg, s az azzal való viszonyokat ő szabályozza.

Választ egyszersmind egyszerű szótöbbséggel *ügyészt* és *gondnokot*.

26. §. Intézkedései különösen kiterjednek :

1. Az alapítványi tőkékre s a kiadott kölcsönökre, melyekre nézve gondoskodik, hogy a törvények értelmében biztosíttassanak, s kamataik pontosan befolyjanak.

2. Az általa választott gondnokra és ügyészre, kik közvetlenül tőle függenek, s az ő utasítása szerint járnak el.

27. §. Ezek szerint *hatáskörébe* esnek : a pénzügyi kimutatások és számadások megvizsgálása, a gondnok és ügyész utasítása, eljárásaik helybenhagyása, az évi költségvetés megállapítása, a gazdasági ügyek tárgyalása; általában az Akadémia pénzügyének intézése.

28. §. Tudományos társulatoknak segínyt, valamely osztály javaslatára és az összes ülés ajánlatára, csakis az igazgató-tanács szavazhat meg.

VI. FEJEZET.

Ülések.

29. §. Az *osztály-ülések* tárgyai : mindennemű tudományos előadás és eszmecsere, jelentések és kisebb közlések tétele, tudományos indítványok és vállalatok tárgyalása, a jutalomügyi, tagválasztási előkészületek, az osztály költségvetése iránt javaslattétel.

30. §. Az *összes ülések* tárgyai : gyász- és emlékebeszédek, tisztviselők (52. §.) választása, az illető osztály véleménye alapján a nagygyűlésnek fönnt nem tartott jutalmak odaitélése s új jutalomkérdések kitűzése, munkák iratása s kiadása, az összes Akadémiát illető indítványok, s az osztályi és igazgatósági ülésekből áttett ügyek tárgyalása s eldöntése.

31. §. A *nagygyűlések* tárgyai : az osztályokba, illetőleg az igazgató-tanácsba (23. §.) tagok, osztály-titkárok választása, az osztályok jelentése alapján jutalmak odaitélése s új jutalomkérdések kitűzése.

32. §. Az *elegyes ülések* tárgyai : az elnökök és főtitkár választása, valamint az 56. §-ban jelzett esetben, az alapszabályok változtatása tárgyában szavazás, az ugyanazon §-ban szabályozott módon.

33. §. Hogy a *végzéseknek érvényök* legyen : az osztályi és igazgatósági ülésekben legalább 9, az összes ülésekben legalább 12, a nagygyűlésen s az elegyes ülésben legalább 25, szavazattal bíró, tag jelenléte szükséges. A szavazatok egyenlősége esetében nem hozatik határozat.

34. §. Az elsorolt ülések oly ügyeket, melyek folytonos munkásságot, vagy bővebb megvitatást vagy tervezést igényelnek, *bizottságokhoz* utasítanak. A bizottságok vagy állandók, vagy ideiglenesek.

Az *állandó* bizottságokra bizonyos folyó munkák és teendők, gyűjtések, nyomozások, könyvkiadások bízottak. Tagjaikat vagy közvetlenül, vagy az illető osztály ajánlatára az összes ülés választja, ha szükségesnek látszik, *segédtagokul* oly szakferfiak közül is, kik nem tagjai az Akadémiának.

Az *ideiglenes* bizottságokat az illető ülés bizonyos munkák, pályairatok, fontos indítványok, számadások stb. megvizsgálására, minden külön alkalommal külön küldi ki, a mennyiben lehet, saját kebeléből. Teendőik elvégeztével megbízatásuk megszűnik.

35. §. Az ünnepélyes *közülés* tárgyai: évi jelentés az Akadémia munkásságáról, emlékbeszédek, tudományos és költői művek felolvasása, jutalmak, jutalomkérdések s az új választások kihirdetése.

36. §. Az osztályok ülései, valamint az összes és közülések *nyilvánosak*; szükség esetében az osztályülések és az összes ülések *zártakká* alakulhatnak.

37. §. Az osztályülésekben az osztályelnök, az Akadémia minden egyéb ülésein az akadémiai elnök, vagy távollétében a másod-elnök *elnököl*; ezek jelen nem létében az *elnöklés joga* az osztályülésben az osztálybeli legrégibb tiszteleti vagy rendes tagot, összes ülésben a legidősb osztály-elnököt, igazgatósági és elegyes ülésben pedig a legrégibb igazgató-tanácsi tagot illeti. Az *osztályok* három évenként, tiszteleti vagy rendes tagok-

ból, és ugyanakkor a *bizottságok* is magok *választják* elnökeiket.

38. §. Mindenik osztály *havonként* 1—3 osztályülést, az összes Akadémia *havonként* egy összes ülést, *évenként* pedig egy nagygyűlést s ezzel összekötött ünnepestélyes közülést, szükség esetén elegendy ülést tart; az elnök azonban bármelyik ülést soron kívül is összehívhatja. Az igazgató-tanács a szükséghez képest *évenként* legalább két ülést tart.

VII. FEJEZET.

Tisztviselők.

39. §. Az *elnök* az összes Akadémia élén áll; képviseli hatóságok és magánosok irányában, ügyeit közvetlenül vezérli, szabályai pontos megtartása s határozatai végrehajtása fölött őrökodik.

40. §. Az elnököt az elegendy ülés, a tiszteleti, rendes és igazgatósági tagok titkos szavazatával, egyszerű szótöbbséggel, a belső tagok sorából, három évre *választja*. A három év leteltével újra megválasztható. A választás Ő felsége *megerősítése* alá bocsátandó.

41. §. Az elnököt gátoltatása esetében a *másodelnök pótolja*.

42. §. A másodelnök *választása* úgy történik, mint az elnöké, s szintén Ő felsége *megerősítése* alá bocsátandó. A másodelnök azonban a három év leteltével a legközelebbi három évi cyklusra újra meg nem választható.

43. §. Egyik elnöknek Budapesten kell laknia.

44. §. A *főtítká*r az Akadémia határozatainak a

szellemi téren végrehajtója, viszi a nagygyűlés, összes, igazgatósági és elegendő ülések jegyzőkönyveit; a nagygyűlésen, az összes és elegendő ülésekben előadóképen működik, folytatja az összes Akadémia levelezését, írja történetét, évi jelentését s mindennemű tudósításait, szerkeszti Értesítőjét, ügyel könyvkiadásaira és a könyvraktárra és őrzi levéltárát.

A főtitkár akadályoztatása esetében az elnökség az osztálytitkárok közül *helyettest* nevez.

45. §. A főtitkárt az elegendő ülés titkos szavazattal, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából élethossziglan *választja*.

46. §. A főtitkár mellé, ajánlata alapján, az elnök *iroda-igazgatót* nevez ki, a ki a főtitkár közvetlen rendelkezése alatt áll.

47. §. A *gondnok* az Akadémia határozatainak anyagi téren végrehajtója; ő őrökdi az épületek fölött. Működéséről az igazgató-tanács előtt évenként beszámol.

48. §. Mindenik *osztálynak* egy külön *titkára* van. Ezek az illető osztály előadói, szerkesztik kiadványait, jegyzőkönyveit és tudósításait, viszik az osztálybeli levelezést.

49. §. Az osztálytitkárokat az illető osztályok ajánlatai alapján a nagygyűlés, titkos szavazással, egyszerű többséggel, a rendes tagok sorából élethossziglan *választja*. Akadályoztatásuk esetére az osztályelnök nevez ki *helyettest*.

50. §. A *főkönyvtárnokot*, az összes ülés egyszerű többséggel élethossziglan választja és a gróf Teleki nemzetség alapító ága *nevezi* ki a belső tagok sorából; az *alkönyvtárnokokat* és a könyvtár egyéb tisztviselőit

a könyvtári bizottság ajánlata alapján, az Akadémia elnöke nevezi ki. A könyvtári személyzet a főkönyvtár-nok közvetlen rendelkezése alatt áll.

51. §. Az elnök nevezi ki az Akadémia egyéb tisztviselőit, valamint a szolgálkat. Ez utóbbiak közvetlenül a gondnoknak és közvetve a főtitkárnak vannak alárendelve.

VIII. FEJEZET.

Fizetések és díjak.

52. §. Az igazgató-tanács állapítja meg a főtitkár, a főkönyvtárnok, az iroda-igazgató, a gondnok fizetését; ugyanaz szabja meg az osztálytitkárok, a könyvtár-személyzet, az ügyész és a többi tisztviselők *évdíját*, valamint a cselédek bérét.

53. §. Mely tisztviselők és cselédek *lakjanak* az Akadémia épületében, az igazgató-tanács határozza meg. A főtitkár az Akadémia palotájában köteles lakni.

54. §. A *rendes tagok*, ha a pénztár ereje engedi, a régibbség szerint az igazgató-tanács által meghatározandó számmal, évi *fizetést* fognak kapni.

55. §. A tagoknak az Akadémia megbizásából végzett munkálatai, valamint az Akadémia nyomtatványai közé fölvelt dolgozatai *díjaztatnak*.

IX. FEJEZET.

Alapszabályok módosítása.

56. §. Az alapszabályok módosítása iránt indítványt mind az Akadémia összes ülésében, mind az igazgató-tanács ülésében lehet tenni.

Az indítványnak, az illető testületben szavazattal bíró, legalább is öt tag által aláírva kell beadatni.

Az indítvány tárgyalására vegyes bizottság küldetik ki az Akadémia elnökének elnöklete alatt, mely bizottságba az igazgató-tanács hat tagot, az összes ülés szintén hat tagot küld ki; ez utóbbiak sorába mindegyik osztály két-két tagot titkos szavazással választ.

A bizottság, a beadott indítványt tárgyalván, jelentését az összes-ülés és igazgató-tanács elébe terjeszti. Ha az indítványt mindkét testület elfogadja vagy elveti: az ügy elintézettnek tekintetik.

Ha ellenben a két testület határozatai közt eltérés mutatkozik: az eldöntés a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülésre bízatik, olyképen, hogy az igazgató-tanács összes jelenlevő tagjai és az Akadémia többi tiszteleti és rendes tagjai egyenlő számban gyakorolják a szavazatjogot; ha egyik testületből több tag van jelen, mint a másiktól, közülök annyi tag kisorsolandó, hogy számuk a másik testület jelenlevő tagjaival egyenlő maradjon. Az elnök is szavaz. A végzés érvényességéhez *legalább tizenkilencz szavazó* jelenléte szükséges; általános többség dönt.

X. FEJEZET.

Szünet.

57. §. Az Akadémia július, augusztus és szeptember havában szünetel.

A M. T. AKADEMIA ÜGYRENDJE.

I.

Osztályok.

1. §. Az Akadémia három tudományosztályból áll, a melyeknek köre, két-két alosztályba csoportosítva, következőleg állapítottatott meg:

I. Nyelv- és széptudományi osztály: *A)* Nyelvtudományi alosztály. *B)* Széptudományi alosztály.

II. Philosophiai, társadalmi és történelmi tudományok osztálya: *A)* Philosophiai és társadalmi tudományok alosztálya. *B)* Történelmi tudományok alosztálya.

III. Matematikai és természeti tudományok osztálya: *A)* Matematikai és physikai tudományok alosztálya. *B)* Természetrajzi tudományok alosztálya.

II.

Tagok.

2. §. Minden osztály az Alapszabályok 22. §-ában meghatározott számú tiszteleti, rendes és levelező tagokból áll; a rendes és levelező tagok felerészben az *A)*, felerészben a *B)* alosztályhoz tartozó tudományok művelői közül választatnak. A tiszteleti tagoknak az Akadémia mindennemű ülésében székök és szavazatuk van.

3. §. A *tiszteleti tagok* kötelességei az Alapszabályok 14. §-ából folynak. Elvárja tőlök az Akadémia, hogy ülésein mennél gyakrabban megjelenjenek és érdekeiket buzgóan előmozdítsák.

4. §. A *rendes és levelező tagok* kötelességei :

a) Időnként szaktudományuk előbbvitelére szolgáló értekezéseket bemutatni és folytonosan részt venni az Akadémia munkásságában.

b) A szakjokban feltűnő nevezetesebb haladásokat, valamint a tudományosság előmenetelére szolgálható tényeket, adatokat és észleleteket az illető osztályban ismertetni.

c) A tudományok magyar nyelven gyarapítására az Akadémián kívül is törekedni.

d) A vélemény-adásra hozzájok utasított mindenemű nyomtatott vagy kézirati munkákat, pályaműveket, tanulmányokat, fölfedezéseket, javaslatokat megvizsgálni és a megszabott időre frott jelentést tenni rólok.

e) Minden egyéb, az osztálytól nyert megbízásokban eljárni.

5. §. Az Akadémia tagjai tartoznak *tudományos dolgozataik jegyzékét* évenként az Értesítő számára a főtitkári hivatalhoz beküldeni. Ugyane célból az újonnan választott tagok a születésükre vonatkozó adatokat is közlik a főtitkárral.

6. §. A tagok fölkéretnek, hogy *önéletrajzi följegyzéseiket* pecsét alatt a főtitkári hivatalba küldjék be, hogy azokat haláluk után fel lehessen használni.

III.

Titkárok.

7. §. A *főtítkár* teendői (az Alapszabályok 45. §-a szerint) a következők: *a)* A hatásköréhez tartozó ülések jegyzőkönyveit három nap alatt elkészíti, úgy az elnökkel, mint az elnök által kijelölt tagokkal hitelesíteti és a szükséges számú példányokban letisztáztatja. *b)* Az illető határozatokat a jegyzőkönyv hitelesítésétől számitandó 8 nap alatt végrehajtja, akadály esetében az elnököt értesíti. A végrehajtás a főtítkári hivatal Iktató-könyvében feljegyzendő. *c)* A jegyzőkönyv azon szakaszát, melynél fogva valamely ügyben bizottság küldetik ki, kiíratja s az illető bizottsági elnöknek 8 nap alatt, sürgetős esetben hamarabb is, saját aláírásával megküldi, hogy ez a kiküldött tagokat egybehivathassa és a bizottság a jegyzőkönyvileg kijelölendő zárnagra jelentését beadhassa. *d)* A függőben levő tárgyakat, be nem adott jelentéseket stb. nyilvántartja, elintézésöket koronként sürgeti, s ha eredménye nem lenne, az Akadémiának jelentést tesz. *e)* A levelezést vezeti. Ez, a mennyiben az Akadémia nevében, külföldi intézetekkel és tudósokkal folytatatik, rendszerint két nyelven szerkesztendő, t. i. az eredeti magyar szöveg mellett, mely mint olyan aláíratik, oldallag latinul, vagy azon tudományos testület nyelvén, melyhez a levél az Akadémia nevében intéztetik. *f)* Szerkeszti az Akadémia Értesítőjét, Almanachját s minden nyomtatványát, melyek nem az osztályok vagy bizottságok gondjai alá tartoznak. *g)* Hivatalának levéltárára felügyel, s belőle a tagoknak csak térítvény mellett kölcsönöz. *h)* Az akadémiái

kiadások költségeit a költségvetés alapján utalványozza, s erről könyvet vezet. Az utalványozás körül követendő eljárást az igazgató-tanács ügyrendje szabályozza. *i)* Az Akadémia vagyoni ügyei körül az igazgató-tanács ügyrendjében megállapított teendőket végzi. *k)* Gondoskodik arról, hogy a főtitkári hivatal tisztviselői kötelességeiket pontosan teljesítsék. *l)* Az Akadémia palotájában a főtitkári irodával kapcsolatos lakásban tartozik lakni. *m)* Az ünnep-, vasárnapok és a szünet kivételével köteles naponként délelőtt az irodában két hivatalos elfogadó órát tartani, valamint az összes- és osztályülések napján is délután 4—5-ig, s egyszersmind kívánatos, hogy az osztályülésekben rendszeresen részt vegyen. *n)* Szünete 2 hónapra terjed, július- és augusztusra. Ez idő alatt az osztálytitkárok, az Akadémia elnökének engedelmével, kölcsönös megállapodás szerint helyettesítik.

8. §. Az *osztálytitkárok* az Alapszabályok 48. §-a értelmében, az osztály előadói, jegyzői és szerkesztői. Nevezetesen: *a)* Az osztályülés jegyzőkönyvét, az ülés után 24 óra alatt elkészítvén, hitelesítették s beküldik a főtitkárhoz, hogy az Akadémiai Értesítőben kinyomassa. Egy példány az osztály használatára marad. *b)* Az osztály hatásköréhez tartozó határozatokat 8 nap alatt foganatosítják. *c)* Szerkesztik az osztály kiadványait s ügyelnek arra, hogy bennök az Akadémia helyesírása megtartassék. *d)* Nyilvántartják az osztály összes ügyeit és vezetik levelezését. *e)* Mint az osztályelnök megbízottjai, ők gondoskodnak a zárt osztályülések havonkénti, vagy szükség esetében rendkívüli egybehívásáról. Ez ülések jegyzőkönyvét szintén ők vezetik és határozatait végrehajtják. *f)* Gondoskodnak arról, hogy osztályuk nyilvános ülésein tuda-

mányos előadásban hiány ne legyen: e végre a zárt-osztályülést jóleve figyelemztetik; szükség esetén egyes tagokat föl is szólítnak. *g)* A nyilvános üléseken előforduló tárgyak sorrendjét elkészítik, és kellő időben beküldik a főtitkári hivatalnak, a hirlapokban leendő közzététel végett. *h)* Gondoskodnak arról, hogy a pályamunkák bírálói jelentéseiket idején elkészítsék, hogy a pályázatok felett a kitűzött határnapon dönteni lehessen. *i)* Figyelemben tartják az osztály kiadásait és az osztály költségvetése terhére kifizetendő számlákat, illetőleg utalványokat ellenjegyzik.

IV.

Elhúnyt tagok végtisztelete és emlékezete.

9. §. Elhúnyt tagjait az Akadémia a következő végtiszteletben részesíti: *a)* Az Akadémia palotájára gyászlóbogót tűz ki és az elhúnyt tag ravatalára koszorút tesz le. *b)* Ha a haláleset Budapesten fordul elő, az Akadémia tagjai részt vesznek a temetésen, és ha ez az akadémiai ülés idejére esnék, az ülés más napra halasztatik el. *c)* Ha az elhúnyt tag oly szegénységben halt el, hogy tisztességes temetése nem eszközölhető, erről az Akadémia gondoskodik.

10. §. Az Akadémia elhúnyt tagjai emlékezetét háromféle módon tiszteli meg: *a)* Rövid gyászjelentéssel, a melylyel az elhúnyt tag halálát a főtitkár a legközelebbi összes ülésben az Akadémiának tudomására hozza. *b)* *Nekrologgal*, mely az elhúnyt életét s írói pályáját jellemző adatokat tartalmazza és az Értesítőben közzéteendő. *c)* *Arczképes emlékbeszéddel*, mely az elhúnyt életét, munkálkodását és hatását behatóbban méltatja. Ez az Emlékbeszédek során adatik ki. *d)* Az Akadémia

az iránta és a tudomány körül kiválóan érdemesült elhunyt tagoknak *arczképét* saját palotája termeiben elhelyezi. Ezt az illető osztály javaslatára a nagygyűlés határozza el titkos szavazás útján.

V.

Tagválasztás.

11. §. A tagválasztás ajánlás alapján történik. Minden akadémiai tagnak joga van a saját alosztályába a saját tudománykörével foglalkozó szakférfiakat tagokul ajánlani; azonban egy-egy tag csak annyit ajánlhat, a hány hely az illető alosztályban üresedésben van.

Az írásbeli ajánlást február végéig a főtitkári hivatalhoz kell beküldeni. E határidőn túl azon évre ajánlások el nem fogadtatnak.

A beérkezett tagajánlásokat a főtitkár, osztályok és alosztályok szerint csoportosítva, kinyomatja és az összes tagoknak megküldi.

A nagygyűlés első napján mindegyik osztály a saját tagjai által ajánlottakra titkosan szavaz és azokat, akik legalább kétharmad szótöbbséget nyertek, mint az osztály ajánlottait az összes Akadémia elé terjeszti.

Az osztályoknak e jelentéseit a főtitkár a nagygyűlés második napján bemutatja.

A nagygyűlés harmadik napján az összes Akadémia tiszteleti és rendes tagjai titkos szavazással és kétharmad szótöbbséggel választják meg az osztályok ajánlottjai közül a tagokat. Az osztályok egymásutánja sorshúzás útján állapítatik meg, mire a szavazás osztályonként előbb a tiszteleti, azután a rendes, majd a levelező és végre a külső tagokra történik az

ajánlottaknak az osztályban nyert szavazataik sorrendjében golyózás által.

A megválasztott tagokat a főtitkár nyomban értesíti megválasztásukról.

VI.

Akadémiai ülések.

12. §. Az Akadémia hetenként egyszer, ú. m. hétfőn délután tart ülést; szükség esetén vagy valamelyik osztály kívánatára többször és más napon is tarthat ülést.

13. §. Rendszerint minden hónap utolsó hétfőjén d. u. 6 órakor *összes ülés*, a többi hétfői napokon, kivéve az ünnepeket, d. u. 5 órakor *osztályülések* tartatnak. Az október elején tartatni szokott összes ülés szintén 5 órakor kezdődik. Minden ülésre meghívók küldetnek az összes tagoknak, ill. az illető osztály tagjainak, az ülés főbb tárgyaitak megjelölésével.

VII.

Összes ülés.

14. §. A rendes összes ülés tárgyai:

- a) Emlékbeszéddek elhunyt tagok felett.
- b) A tagok elhunytáról szóló gyászjelentések bemutatása és ezzel kapcsolatban az osztályokhoz intézendő felhívás, hogy az emlékbészédekről gondoskodjanak.
- c) Az akadémiai igazgató-tanács, az osztályok s bizottságok, a hatóságok, társulatok, intézetek és magánosok részéről az Akadémia elé terjesztett ügyek bejelentése és elintézése.
- d) Az egész Akadémiát érdeklő indítványok megvitatása, illetőleg azok tárgyalására bizottságok kikül-

dése és a bizottsági jelentések megvitatása. Az indítványok írásban nyújtandók be. A tárgyalásukra kiküldött bizottságoknak az indítványozók mindenkor tagjai.

e) Az állandó bizottságok tagjainak megválasztása az Alapszabályok 34. §-a és az Ügyrend 44. §-a értelmében.

f) Engedély nem-tagok részére, hogy értekezéseiket az Akadémia osztályülésein személyesen felolvashassák. A ki már egyszer ily engedélyt kapott, az illető osztály határozata alapján újabb összes ülési engedély nélkül máskor is személyesen felolvashat.

g) Az akadémiai költségvetésnek, valamint az osztályok és bizottságok kívánatainak fölterjesztése az igazgató-tanácsához.

h) A novemberi ülésen a jövő évi ülések sorrendjének bemutatása.

i) Az Ügyrend módosítása.

k) Új alapítványok szabályzatának megállapítása.

l) A nagygyűlés által az összes ülésre bizott pályázati ügyek elintézése.

m) Könyvküldemények és egyéb ajándékok bejelentése.

n) A főkönyvtárnoki tisztre ajánlás, a könyvtári bizottság indokolt javaslata alapján.

o) A Karátsonyi-, Kóczán-, Ormódy-, Péczely-, Wodianer- és Vojnits-pályázatról szóló jelentés felolvasása és ennek alapján az illető díj odaitélése, valamint esetleg a Kőrösi Csoma Sándor emlékezetére tartandó fölvasások.

p) Az Akadémiától tudományos gyűlésekre kiküldött tagok jelentései.

15. §. A rendes havi összes üléseken kívül rend-

küüli összes ülések tartatnak: *a)* az október havi első osztályülés előtt, a szünet alatt beérkezett tárgyak bejelentése végett. Ugyanez ülésben bemutatja a főtítkár a beérkezett pályamunkákat; — *b)* márczius 19-én, mint gróf Teleki József nevenapján. Ezen ülés főtárgya a gróf Teleki-pályázatról szóló birálati jelentés felolvasása és a jutalom odaitélése; de l. 137. §.

16. §. Valahányszor szükségesnek mutatkozik, az elnökség rendkívüli összes ülést hív össze, melyre szintén meghívó megy, az ülés tárgyainak megjelölésével.

17. §. Az összes ülések nyilvánosak, de valahányszor az elnök szükségesnek látja, az ülést zártan nyilatkoztatja ki.

18. §. Szavazattal a tiszteleti és a rendes tagok birnak. Három tag kívánatára az elnök titkos szavazást rendel el. Absolut többség dönt.

VIII.

Nyilvános osztályülések.

19. §. A nyilvános *osztályülések tárgyai* vagy (az I. osztályban) szépirodalmi művek bemutatása vagy (minden osztályban) szorosan szakbeli előadások és közlések, melyek az illető tudomány előmozdítását czélozzák, nevezetesen:

a) ily értekezések az illető osztály köréből, s fölöttük esetleg szóbeli eszmecsere;

b) nagyobb kézirati munkákból egyes szakaszok közlése, az egésznek ismertetésével;

c) mindennemű érdekes közlemények, melyek a tudományok s illetőleg a szépművészetek haladását tárgyazzák, tehát ide vágó figyelemre méltó esetek, vizsgálódások, tapasztalatok, melyek akár az eddigi

tanok megerősítésére vagy megvilágítására, akár új nézetek megállapítására szolgálnak;

d) találmányok bemutatása és fölfedezések bejelentése;

e) nagy figyelmet érdemlő bel- és külföldi munkák ismertetése;

f) az Akadémián kívül álló bel- és külföldi nagyhírű és a tudomány veszteségére elhunyt férfiak munkálkodásának és hatásának méltatása;

g) a zárt osztályülések közérdekű határozatainak bejelentése;

h) az osztályok körébe tartozó bizottságok működéséről és határozatairól szóló jelentések.

20. §. Minden tagnak joga van előadását az illető osztálytitkárral bizonyos ülésnapra bejegyeztetni. Ha az ekkép jelentkezők száma kelleténél nagyobb volna, az előadás idejére nézve az osztálytitkár, esetleg a zárt osztályülés intézkedik.

21. §. Az osztályülési tudományos előadásokra nézve irányadó határozatok:

a) A felolvasó a részére engedett *egy óra* alatt vagy egészen fölolvassa értekezését, ha terjedelme engedi, vagy vázlatban terjeszti elő, esetleg mutatványok közlése mellett. Ez a vázlat szóbeli ismertetés is lehet. Az értekezésnek több ülésben folytatólagos előadása csak az osztály engedélyével történhetik. Köteles továbbá a felolvasó értekezése kivonatát, még az ülés alatt az Értesítő számára beadni.

b) Nem-akadémikusok, kik valamely értekezést az Akadémia előtt fel kívánnak olvastatni, azt csak a zárt osztályülés helybenhagyásával, s valamelyik osztálybeli tag útján tehetik. Ha pedig személyesen akarnak előadást tartani, erre első ízben az

Akadémia engedélyét kell kikérniök, melyet az illető osztály előterjesztésére az összes-ülés ad meg (14. §. f).

c) Minden értekezés kirendelt bíráló vagy bírálók írásbeli jelentése alapján vétetik fel az illető osztály «Értekezéseibe», ill. a III. osztály «Értesítőjébe».

d) Az előadott munkákkal szabadon rendelkezhetik a szerző. Ha azonban az előadó tag másutt adná ki, fentartja magának az Akadémia, hogy azt saját közlönyében is kiadhassa, s ez esetben díj nélkül.

22. §. Ha valaki fontosabb indítványt szándékozik tenni, jókor bejelenti az illető titkárnak, hogy a tárgysorozatba fölvétessék; köteles azt egyszersmind az Értesítő számára, még az ülés alatt, írásban is beadni.

23. §. Minden tag csak a saját osztálya üléseiben bír szavazati joggal. Tanácskozó szavazattal azonban, valamint előadási joggal részt vehet bármely osztály ülésében.

24. §. Oly kérdésekre nézve, melyek természetöknél fogva több osztályt érdekelnek, fenmarad az összes ülésre hivatkozás.

IX.

Zárt osztályülések.

25. §. Minden osztály havonként egy, szükség esetén több zárt osztályülést tart. E zárt osztályülések célja az osztály kebelében szerves munkásságot fejteni ki, az osztálynak benső és szakügyeit fesztelen körben megvitatni s a tudományos tárgyak körül bizottságilag eljárni, jelesül:

a) gondoskodik a zárt osztályülés a nyilvános ülésekben előadandó tárgyakról;

b) megvizsgáltatja egy tagjával a nem-tag által felolvasásra benyújtott értekezést s elfogadás esetén elő is adatja;

c) ajánlatot tesz az összes ülésnek, hogy valamely nem-tag személyesen olvashasson fel az osztály-ülésben;

d) a főtitkártól hozzá áttett vagy a szerzőtől egyenesen benyújtott kéziratokat egy tagjával megbíratatja s véleményt ad, érdemes-e azokat nyílt osztály-ülésben előterjeszteni;

e) lehetőleg oda törekszik, hogy az osztály tudomány-szakainak világszerte való haladása főbb mozzanatairól időnként szemle tartassék;

f) formulázza az illető osztály körébe tartozó pályakérdéseket;

g) a pályamunkák megbíralására bizottságot küld ki;

h) gondoskodik az osztály elhunyt tagjai fölött tartandó emlékbeszédekről;

i) gondoskodik az Értekezések során kiadandó munkálatok megbíralásáról;

k) javaslatba hozza és az összes-ülés elé terjeszti a maga költségvetését, az igazgató-tanáctól megszavazott összegeket pedig a kijelölt célokra fordítja;

l) az osztály körébe tartozó állandó bizottságok költségvetéseit az Akadémia elé terjeszti;

m) az osztályelnöki vagy osztálytitkári tiszt üreseése esetén, azt ideiglenesen a legközelebbi nagygyűlésig betölti;

n) az összes ülés felhívására a bizottságokba az osztály részéről tagokat választ és erről az összes ülésnek jelentést tesz.

26. §. A zárt osztályüléseket az osztályelnök megbízásából az osztálytitkár hívja egybe. Az illető osztály

tagjaihoz meghívók küldetnek. Ha fontosabb tárgy van napirenden, az a meghívókon kitételik.

27. §. A zárt osztályüléseken csak az illető osztály tagjai lehetnek jelen. A tiszteleti, rendes és levelező tagok egyenlő szavazattal bírnak. Abszolút többség dönt. Három tag kiváratára az elnök titkos szavazást rendel el.

28. §. Az osztály három évenként nagygyűlési zárt ülésben választja saját elnökét és az állandó bizottságok tagjait, üresedés esetén pedig kijelöli az osztálytitkárt.

X.

Nagygyűlés.

29. §. A nagygyűlés rendszerint a tavaszi évszakban tartatik; napjait az elnökség javaslatára az összes ülés határozza meg.

30. §. Egy hónappal előbb a nagygyűlés üléseinek sorrendjét a főtitkár, körlevélben, az Akadémia összes beltagjainak tudomására hozza.

31. §. A nagygyűlés üléseiben közönség nem jelenhet meg.

32. §. A nagygyűlés első napján mindegyik osztály nagygyűlési zárt ülést tart. Ennek tárgyai:

a) A nagyjuttalom és Marczibányi-mellékjuttalom odaitélése tárgyában javaslatétel.

b) A pályamunkák bírálatainak bemutatása.

c) Új pályakérdések formulázása.

d) Osztályelnök választása.

e) Osztálytitkár kijelölése.

f) Az állandó bizottságok tagjainak kijelölése.

g) Az osztályba ajánlott tagok fölött szavazás.

33. §. A nagygyűlés második napján az összes Akadémia tart ülést. Tárgyai:

a) A nagyjuttalom és Marczibányi-mellékjuttalomnak az illető osztály javaslata alapján odaitélése.

b) A pályázatok eldöntése.

c) A jutalmazott pályamunkák jeligés leveleinek felbontása, a többi jeligés levelek elégetése.

d) Az osztályoktól formulázott új pályakérdések bejelentése.

e) Az osztályok tagajánlásainak bemutatása.

f) Az elhúnyt tagok arczképének a képes terembe való felvétele iránt, a 10. §. d) pontja értelmében, határozás.

g) Tagoknak, saját kérelmökre, egyik osztályból a másikba áthelyezése, azon osztály véleménye alapján, a melybe fölvétetni óhajtanak.

h) Az ünnepélyes közülés programjának bemutatása.

34. §. A nagygyűlés harmadik napján az összes Akadémia második ülését tartja, melynek tárgyát a nagygyűlés hatásköréhez tartozó választások és a netán függőben maradt ügyek teszik.

35. Üresedés esetében a nagygyűlés igazgató tagot is választ ez ülésben (Alapszab. 23. §.). Ha az igazgatótanácsnak az Akadémia által választott valamely tagja olyan tisztséget vállal (elnök, másodelnök, főtitkár), melynél fogva e tanácsnak hivatalból tagja lesz, akkor az Akadémia legközelebbi nagygyűlésén az igazgatótanácsban megüresedett helyet új választással tölti be. A hivatalától megváló (elnök, másodelnök, főtitkár) azonban, ha már előbb az igazgatótanácsnak tagja volt, abba újabb választás nélkül azonnal visszalép, mihelyt az Akadémia által választott tagok létszámában üresedés áll be.

XI.

Elegyes ülés.

36. §. Mikor az elnök vagy másodelnök állása, akár a három évi cyklus leteltével, akár halálozás vagy lemondás következtében betöltendő, vagy főtitkár választandó, a nagygyűlés harmadik napján elegyes ülés tartatik. Szükség esetén, az elnökök és a főtitkár választása végett, nagygyűlés idején kívül is megtartható az elegyes ülés; ez esetben a meghívó levelek egy hónappal előbb, az ülés tárgyának megjelölésével küldendőek szét.

37. §. Az alapszabályok 56. §-ában jelzett esetben, az Alapszabályok változtatása iránt, a nagygyűlés idején tartandó elegyes ülés határoz.

XII.

Közülés:

38. §. Az ünnepélyes közülés tárgyai:

- a) Elnöki megnyitó beszéd;
- b) Főtitkári jelentés az Akadémia munkálkodásáról, valamint az elhunyt és megválasztott tagokról;
- c) Emlékbeszédek;
- d) Tudományos és szépirodalmi előadások.

39. §. A közülésen felolvasandó emlékbeszédeket és előadásokat az Akadémia és az osztályok elnökeiből s titkáraiból alakított bizottság állapítja meg.

40. §. A közülési előadások tiszteletdíja (bele nem értve az elnöki megnyitó beszédet és a főtitkári jelentést) összesen 600 korona.

XIII.

Széchenyi-ünnep.

41. §. Az Akadémia halhatatlan alapítója emlékére időnként Széchenyi-ünnepet tart, mely közülésen megy végbe; főtárgya olyan előadás, mely az irodalom vagy tudomány valamely ágának fejlődését vagy egyes fontos és közérdekű kérdéseit tárgyalja és egyszersmind számot ad arról, mit tett az Akadémia e fejlődés előmozdításával azon czélok megvalósítására, melyeket Széchenyi István tűzött eléje.

42. §. Halhatatlan nagy alapítója emlékére alapította az Akadémia 1896-ban a Széchenyi-múzeumot, mely gróf Széchenyi István munkáit, kéziratait és arcképeit valamint a reá és nagy kortársaira vonatkozó egyéb ereklyéket tartalmazza és a közönség előtt meghatározott napokon és órákban díjtalanul nyitva van. E múzeum felügyelete az Akadémia főkönyvtárnokára van bízva.

XIV.

Állandó bizottságok.

43. §. Az állandó bizottságok a következők:

a) Nyelvtudományi; *b)* irodalomtörténeti; *c)* classica-philologiai; *d)* történelmi; *e)* hadtörténelmi; *f)* archaeologiai; *g)* nemzetgazdasági; *h)* matematikai és természettudományi; *i)* szótári; *k)* könyvkiadó; *l)* könyvtári; *m)* balkáni; *n)* római magyar történeti intézeti bizottság.

44. §. E bizottságok közül: a nyelvtudományi, az irodalomtörténeti és classica-philologiai az I. osztály, a történelmi, hadtörténeti, archaeologiai és nemzet-

gazdasági a II. osztály, a matematikai és természet-tudományi a III. osztály kifolyásának tekintendők, s az illető osztályhoz a következő viszonyban állanak:

a) A bizottságok tagjait az illető osztály, nagygyűlési zárt ülésében, a megfelelő tudománysszakkal foglalkozó akadémiai tagok sorából jelöli ki és a nagygyűlés második napján tartandó ülés elé terjeszti, a mely a bizottságok tagjait három évre megválasztja. Ha a három év tartama alatt új bizottsági tagok választása mutatkoznék szükségesnek, ez bármely összesülésen, az illető osztály ajánlatára megtörténhetik; de az ekkép megválasztott tagok megbízatása az egész bizottsággal egy időben jár le.

b) A megalakult bizottságok, szintén három esztendőre, megválasztják elnöküket a tiszteleti vagy rendes tagok, és előadójukat a rendes vagy levelező tagok sorából. Az előadó a bizottság ülésein a jegyzőkönyvet vezeti, határozatait foganatosítja, jelentéseit szerkeszti, kiadványaira felügyel, a bizottság terhére kifizetendő számlákat és utalványokat ellenjegyzzi.

c) A bizottságok oly szakférfiak sorából, kik nem tagjai az Akadémiának, segédtagokat hívhatnak meg, a kiket az osztály útján, megválasztás végett, az összesülés elé terjesztenek. De ezeknek csak tanácskozó szavazatuk van és számuk a bizottsági tagok számának felét meg nem haladhatja.

d) A bizottságok az év végén jelentést mutatnak be működésükről az osztálynak, hozzácsatolván a jövő évi munkásság tervrajzát és a költségvetést. E jelentések kinyomatnak az Értesítőben.

45. A *szótári*, a *könyvkiadó*, a *könyvtári* és a *balkáni* bizottság az összes Akadémia kifolyásainak tekintendők.

a) A *szótári* bizottság tagjait a nagygyűlés vá-

lasztja. Főfeladata a Magyar Nyelv Nagy Szótárának előkészítése.

b) A *könyvkiadó* bizottság tagjai: az Akadémia elnökei, főtitkára, osztályelnökei és osztálytitkárai, továbbá minden osztály által a nagygyűlési zárt osztályülésen három évre választandó és a nagygyűlésen megerősítendő két-két akadémiai tag.

c) A *könyvtári* bizottság tagjai: az Akadémia elnökei és főtitkára, az osztályok elnökei és titkárai s az Akadémia főkönyvtárnoka, továbbá a Nemzeti Múzeumi, az Egyetemi és Műegyetemi könyvtár igazgatója.

d) E bizottságok a szükséghez képest tesznek jelentést az Akadémiának.

XV.

Nyelvtudományi bizottság.

46. §. Ezen bizottság működése körét teszi:

A) A szorosabb magyar nyelvtudomány, melynek feladata: a) A magyar nyelv tudományos ismeretét előbbre vinni és szigorú kritikával kidolgozott munkálatokban közrebocsátani. b) A gyűjtött és gyűjtendő nyelvanyagot rendszerbe foglalva előadni, tudományos szótárakról gondoskodni, különösen a tájszótár s mesterműszótár szerkesztését folytatni, c) A műnyelv alakulását szemmel tartani, s általában az irodalmi nyelvemléket olyképen ellenőrizni, hogy egyrészt hiányos nyelvismeretből folyó erőszakos szóképzéssé ne fajuljon; másrészt pedig az idegen nyelvek hatása a magyar nyelvnek grammatikai, különösen szintaktikai szerkezetét meg ne hamisítsa; végre az eddig elkövetett nyelvrontások lehető orvoslására törekedni. d) Az alapszabályok 3. §-a értelmében a magyar nyelv emlékeinek fölkeresése, megismertetése és kiadása.

B) A tágabb értelemben vett magyar nyelvtudomány, melynek feladata: *a)* A magyarral hasonló alkotású ú. n. ural-altáji nyelveket behatóan tanulmányozni s ismeretöket anyaggyűjtéssel, nyelvtanok és szótárak kiadásával előmozdítani. *b)* Ez ismereteket tudományosan feldolgozni, kiváló tekintettel arra, hogy a magyar nyelv tényeinek földerítésére vagyis tudományos megfejtésére szolgáljanak. *c)* Más, bár nem hasonló alkotású nyelveknek, a melyek a magyarral érintkeztek, reá gyakorolt hatását feltüntetni.

XVI.

Irodalomtörténeti bizottság.

47. §. Az irodalomtörténeti bizottság föladatai: *a)* A magyar irodalomtörténeti kútfők fölkeresése, gyűjtése, kiadása; különös figyelmet fordít az írók levelei, naplói, följegyzései kiadására, bármely nyelven irattak. *b)* Régibb írók kritikai kiadása, életrajzzal és jegyzetekkel. *c)* Könyvészeti és irodalomtörténeti munkák iratása, pályázat és megbízás útján, s kiadásuk eszközlése.

Az irodalomtörténeti bizottság választja a legalább öt tagból álló Kazinczy-bizottságot, melynek föladata Kazinczy Ferencz összes munkáinak és teljes levelezésének a tudomány igényeinek megfelelő kiadása.

XVII.

Classica-philologiai bizottság.

48. §. A classica-philologiai bizottság feladata: *a)* A görög és római classicusoknak magyarra fordítása. Ezekből rendszeres gyűjteményt indít meg, melybe

csak olyan fordításokat vesz föl, melyek mind a tudományos, mind az irodalmi követeléseknek megfelelnek. *b)* Görög és római irodalomtörténeti munkák iratása és kiadásuk eszközlése. *c)* Szövegkiadások, melyek önálló kritikai apparátuson alapulnak. *d)* A philológiának hazánkbeli történetére vonatkozó adatok gyűjtése és feldolgozása. *e)* A classicus irodalmaknak a magyar irodalomra gyakorolt hatásának kiderítése. *f)* A magyarországi latin irodalom tanulmányozása és emlékeinek kiadása.

E bizottság elé tartozik egyáltalában a classica-philológiát illető minden ügy, mely az Akadémia körében előfordul. Ide tételnek át az Akadémiához beküldött mind azon munkák, melyek az ó-kor két classicus népének nyelvét és irodalmát illetik. A bizottság gondoskodik megbírálásukról, s ha az Akadémiához méltóknak itéli, az I. osztálynak, illetőleg az egész Akadémiának kiadásra vagy támogatásra ajánlja.

XVIII.

Történelmi bizottság.

49. §. A történelmi bizottság feladata a magyar történelem kútfőinek fölkeresése, gyűjtése, kiadása és feldolgozása. E végre *a)* levelezésbe bocsátkozik nyilvános és magán könyv- és levéltárak birtokosaival s őreivel, egyes gyűjtőkkel és történetkedvelőkkel, az itt-ott fenmaradt kútfőszerű emlékekről való tudomás, regesták, hű másolatok szerzése végett. Különösen *b)* kötelességének tartja nemcsak a rögtön kiadandókat gyűjteni s közzétételüket azonnal eszközölni, hanem különben is mindent megszerezni, a mi a reá bizott célok elérésére szolgálhat. E célra szolgálhat:

A) A Történelmi Tár, melynek főcélja a magyar történelmi kútfők ismeretének előmozdítása s *kisebb kútfők* közzlése. Ilyenek különösen: 1. megyék, városok s kisebb községek községi életére, jogviszonyaira és szervezetére vonatkozó iratok, mint statutumok, jegyzőkönyvek, jövedelmi és költségkimutatások; 2. családok, uradalmak, egyházmegyék, káptalanok, szerzetek és egyházi községek történetére vonatkozó iratok, tehát az ok- és alapítványlevelek, végrendeletek, nemzedékrendi jegyzetek, jószágbecsük és jövedelmi kimutatások, egyházlátogatásról szóló jelentések, anyakönyvek és nekrológiumok kivonatai stb.; 3. a földművelés, műipar és kereskedelem történetére vonatkozó emlékek, mint urbáriumok, czéhszabályok, árszabások, vásári kiváltságok stb.; 4. a törvényhozás, közigazgatás, országos pénzügy és jogszolgáltatás történetét felvilágosító jelentések, utasítások, magán-naplók, összeírások, nevezetesebb pörök és ítéletek; 5. a külviszonyokat felderítő állami szerződések, békekötések s rájuk vonatkozó követségi utasítások, jelentések; 6. egyes nevezetesebb eseményekre és személyekre vonatkozó okirat-sorozatok, levelezések; 7. régi kéziratokban és könyvekben található történelmi följegyzések és naplók; 8. tudományos intézetek történelmi emlékei; 9. felírások; 10. levél-, könyv- és kéziratárak történelmi kéziratainak és okmányainak ismertetése, kivonatai, regesták alakjában; 11. ismertető sorozata a Magyarországot s régi tartományait illető, külföldön megjelenő történelmi kútfőknek, úgyszintén külföldi munkákban található magyar történelmi kútfő-közlések kivonatai; 12. az Akadémiához érkező okmányok tartalomjegyzékes folyó sorozata.

B) A Magyar Történelmi Emlékek, melyeknek főosztályai: a) Okmánytárak, egyes nagyobb korszakok,

vidékek, hatóságok, családok vagy tárgyak szerint, oklevelekből s másnemű hivatalos és történeti érdekű magán-írományokból, melyek eddig vagy egészben, vagy részeikben kiadatlanok, vagy kézen nem forgó, főképp külföldi munkákban jelenvén meg, íróink előtt nagyobb-részt ismeretlenek; vagy ha nálunk megjelentek is, részint nem jutottak még be okleveles gyűjteményeinkbe, részint igen hibásan adattak ki. — *b)* Kútfő-szerű történetírók. — *c)* Országgyűlési írományok: acták, naplók, kiadatlan törvényszövegek. — *d)* Magyarország diplomáciai emlékei.

C) A történelmi bizottság feladatával szoros kapcsolatban lévő külön munkák.

XIX.

Hadtörténeti bizottság.

49/a. §. A hadtörténeti bizottságnak, mely 1909-ben szerveztetett, feladata a magyar hadtörténelmi kútfők és egyéb emlékek felkutatása, kiadása és feldolgozása. Közlönye a «Hadtörténelmi Közlemények», melyet a bizottság előadója szerkeszt; ezenkívül a bizottság feladatának megfelelő egyéb kiadványokat is közzétesz, ilyenek létesítésére az előmunkálatokat megteszi, igyekszik katonai szakférfiakat működési körébe vonni s az érdeklődést a magyar hadtörténet és emlékei iránt felkelteni és ébren tartani.

A történelmi bizottsággal való kapcsolat és tervszerű együttműködés létesítésére a két bizottság elnökei és előadói hivatalból tagjai mind a két bizottságnak.

XX.

Archæologiai bizottság.

50. §. Minthogy a műemlékek országos bizottsága a műemlékek fölkeresését, lajstromozását, lerajzolását, fentartását és helyreállítását feladatául tűzte ki, s e célja elérésére országos javadalmazást nyer, a magyar nemzeti múzeum pedig főkép az őskori lelethelyek kutatásáról s az ingó műemlékek fentartásáról és gyűjtéséről gondoskodik: az archæologiai bizottság feladata tudományos kiadványokra szorítkozik. Jelesül a bizottság kiadja illusztrációkkal

a) az *Archæologiai Értesítőt*, melynek célja a hazai és külföldi archæologiai és műtörténelmi mozzanatok a közönséggel megismertetni és kisebb archæologiai s műtörténelmi cikkeket közölni;

b) az *Archæologiai Közleményeket*, melyekben nagyobb archæologiai és műtörténelmi értekezések közöltetnek, különös tekintettel a Magyarországon talált vagy a hazai gyűjteményekben őrzött emlékekre;

c) a *Magyarországi Régészeti Emlékeket* (*Monumenta Hungariæ Archæologica*), melyekben egyes emlékek s vidékek tüzetes archæologiai monographiái jelennek meg.

A bizottság, a mennyire a pénzviszonyok engedik, külön archæologiai s műtörténelmi munkákat is ad ki.

XXI.

Nemzetgazdasági bizottság.

51. §. A nemzetgazdasági bizottság feladata általában a nemzetgazdasági tudomány fejlődését és haladását figyelemmel kísérni és ismertetni; különösen

pedig munkássága körébe fölvenni azon fontosabb kérdéseket, a melyek Magyarország nemzetgazdasági fejlődésére befolyást gyakorolnak; végre azon statisztikai adatokat, melyek a magyar koronához tartozó országok közgazdasági viszonyaira vonatkoznak, más államok adataival is egybevetve, feldolgozni, s közzétételök által Magyarország nemzetgazdasági fejlődésének lehetőleg hű ismertetését eszközölni.

A bizottság egy folyóiratban és önálló munkákban bocsátja közre munkálkodásának eredményét.

A bizottság feladataihoz tartozik a nemzetgazdasági szakba vágó pályakérdések formulázása is.

XXII.

Mathematikai és természettudományi bizottság.

52. §. E bizottság feladata a hazában a matematikai és természettudományi buvárkodást előmozdítani, és különösen Magyarországot természettudományi tekintetben átvizsgáltatni és megismertetni. Ehhez képest kiterjeszti működését az osztály körébe tartozó minden tudományszak előmozdítására, mégis különös tekintettel van hazánk természeti viszonyainak tanulmányozására, megismertetésére és leírására. Kutatásokat, buvárlatokat tétel; kirándulásokat, utazásokat eszközöl; tárgyakat gyűjtet, melyek a főváros valamelyik országos intézetének gyűjteményében helyeztetnek el; egyes tudósokkal tervezett munkálatokat foganatosított; ha szükségesnek látja, e végre pályázatot is hirdet; alkalmat szolgáltat a tudomány magasabb köréhez tartozó buvárlatok keresztülvitelére.

A kutatások és dologzatok eredményét, a mennyiben nagyobb monographiákról van szó, saját Közle-

ményeiben, egyébként pedig, a mennyiben a követelményeknek megfelelnek, az osztály «Értesítő»-jében teszi közzé, vagy végre e célból általa támogatott szaklapoknak engedi át.

XXIII.

Szótári bizottság.

53. §. A Szótári bizottság feladata a magyar nyelv szókincsének gyűjtése, szótári feldolgozása és kiadása. Működése körébe tartozik első sorban a magyar nyelv Nagy Szótárának szerkesztése, folytonos javítása és új kiadása, esetleg egyéb szótári munkálatok is, melyek az irodalmi nyelv kiegészítésére vagy irányzására szolgálnak s így a Nagy Szótár céljával szerves kapcsolatban vannak. E végre: *a)* gyűjti a magyar nyelv szókincsét általában, nevezetesen a régiség, valamint az élő (irodalmi, társalgási és nép-)nyelv, nemkülönbön a műnyelv és a mesterségek szavait és szólásait, és ezeket a Nagy Szótár, illetőleg megfelelő külön szótárak számára feldolgoztatja; *b)* megvitatja a Nagy Szótár új kiadásának s a feladata körébe eső egyéb szótáraknak tervezetét és szerkesztése módját; *c)* javaslatok tételére, valamint a munkálatok szerkesztésére és felügyeletére kebeléből albizottságot küld ki; *d)* ellenőrzi a munkálatok haladását; *e)* megállapítja a munkatársak tiszteletdíjának kulcsát s a Nagy Szótár, illetőleg külön szótárak szerkesztőjének vagy szerkesztőinek, munkájok természetéhez képest javadalmazását; *f)* kidolgozza évi jelentését és költségvetését, melyet jóváhagyás végett az összes Akadémia elé terjeszt.

E bizottság legalább is húsz tagból áll; tizenkét

tagot az I., négyet-négyet a II. és III. osztály választ. Ha új bizottsági tagok választása vagy segédtagok meghívása szükségesnek mutatkozik, ez — a bizottság közvetlen ajánlatára — bármely összes ülésen megtörténhetik.

A Szótári bizottság előadója mindig a Nagy Szótár szerkesztője, illetőleg szerkesztőinek egyike.

XXIV.

Könyvkiadó bizottság.

54. Az Akadémiának két czélt tűztek ki Alapszabályai: a tudomány *művelését és terjesztését*. Ez utóbbi feladat megoldására van hivatva a Könyvkiadó Bizottság, mely e czélból eredeti és fordított munkákat ad ki. Ezek megválasztásában irodalmunk legszembe-tűnőbb hiányainak tervszerű betöltése és a művelt közönség igényeinek kielégítése a főszempontok.

E czélból három évre terjedő ciklusokban, előfizetés útján, könyvkiadó-vállalatot tart fenn, mely a *történelem, az irodalom, a bölcsészeti és társadalmi tudományok* körét karolja át.

A bizottság tagjai: az Akadémia elnökei, főtítkára, osztályelnökei és osztálytitkárai, továbbá minden osztály által a nagygyűlési zárt osztályülésen három évre választott és a nagygyűlésen megerősített két-két akadémiai tag. Elnöke az Akadémia elnöke; előadóját három évre választja.

A bizottság a három tudománykör mindegyikére három évenként egy-egy külön bírálót választ.

Az új hároméves ciklus megindításakor mindegyik bíráló külön-külön programot dolgoz ki a maga tudományköréből kiadandó munkákra nézve. A bizott-

ság, a három külön programm figyelembe vételével, egybeállítja a cyklusba kiszemelt munkák jegyzékét s kibocsátja az előfizetési felhívást.

A polgári év vége felé a bírálók külön-külön javaslatot tesznek a maguk tudományköréből kiadandó munkákra nézve, s a bizottság minden egyes munka megvizsgálására még egy bírálót küld ki. A kéziratot beérkezésekor először a rendes bíráló s azután a kiküldött bíráló vizsgálja meg. Ha mindkettőjük véleménye kedvező, az előadó sajtó alá adja az így megbírált művet s gondoskodik idejében való megjelenéséről. Ha ellenben a vélemények eltérők, az ügy újra a bizottság elé kerül.

Az Akadémia fenntartja magának a jogot, hogy a kiszemelt munkák egyikét-másikat szükség esetén mással cserélje föl.

A bizottság megállapítja esetről-esetre az egyes művek írói tiszteletdíját és indokolt esetekben az illető előadó javaslatára a főtítkár előleget utalványozhat.

XXV.

Könyvtári bizottság.

55. §. A könyvtári bizottság feladata : *a)* a könyvtár kezelése, rendezése, kiegészítése és lajstromozása tárgyában rendelkezni, a fő felügyeletet gyakorolni, és esetleg javaslatait az Akadémia elé terjeszteni ; — *b)* az újabb könyvek beszerzése iránt az Akadémia egyes osztályai és bizottságai, úgyszintén a főkönyvtárnok részéről előterjesztendő javaslatokat és kívánatokat tárgyalni ; — *c)* a vidéki akadémiai tagok és a Budapesten lakó nem-tagok kölcsönkérése tárgyában határozni ; — *d)* a könyv-adományozásokat és a csere-

viszonyokat illető kérvények és előterjesztések tárgyában javaslatokat tenni. — Működéséről évenként rendszeres jelentést tesz az Akadémiának.

XXVI.

Római Magyar Történeli Intézet.

55/a. §. A Fraknói Vilmos t. t. kezdeményezésére és alapítványaiából (l. 109. §.), valamint a vallás- és közoktatási m. kir. ministerium hozzájárulásával létesült Intézet szabályzata:

I. *Az intézet czíme.* Római Magyar Történeli Intézet (Istituto Ungherese di studi storici).

II. *Feladata.* Az intézet befogadja, irányítja és támogatja a történelem, archeologia, művészettörténet, classica-philologia és irodalomtörténet magyar munkásait, a kik Róma és esetleg Itália más részeinek könyv- és levéltáraiban, művészeti és tudományos gyűjteményeiben, úgyszintén a régiségekre és műemlékekre vonatkozólag kutatásokat vagy tanulmányokat végeznek. Az intézet e munkásság eredményeinek közzétételéről a körülményekhez képest gondoskodik.

III. *Az intézet igazgatása.* Az intézet a Rómában székelő csász. és kir. nagykövetségek pártfogása és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendelkezése alatt áll.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízásából a vezetést a M. Tud. Akadémia gyakorolja állandó bizottság által, mely az akadémiai elnök elnöklése alatt a másodelnökből, a főtitkárból, a történelmi bizottság által választott három, az archeologiai és classica-philologiai bizottságok által választott két-két tagból áll; ez a bizottság ügyrendjét maga állapítja

meg és a maga köréből három évre előadót választ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter magát a bizottságban képviselteti. E bizottság az intézet működéséről évenként jelentést tesz az Akadémiának, ez pedig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek.

Az intézetet közvetlenül *a)* az igazgató vagy elnök és *b)* a titkár vezetik, a kiket az akadémiai bizottság meghallgatásával a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter alkalmaz, a kiknek hivataloskodásuk és római tartózkodásuk tartamát, tiszteletdíját, úgyszintén ügykörét esetről esetre, az akadémiai bizottság javaslatára, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter állapítja meg. A két vezető egyike az intézet házában lakik.

IV. *Az intézet tagjai.* Az intézet tagjai csak olyanok lehetnek, a kik a II. fejezetben jelzett feladatok megoldására képesek.

Az intézet tagjai ösztöndíjat élveznek *a)* az intézet állami dotációjából, *b)* a miniszter rendelkezésére álló költségvetési ösztöndíjtételekből, *c)* magánalapítványokból, minők a Fraknoi Vilmos által a M. Tud. Akadémiánál és a Szt. István-Társulatnál, br. Forster Gyula által a M. Tud. Akadémiánál már tett alapítványok, *d)* adományokból. Az akadémiai bizottság feladata, ezen alapítványok és adományok felhasználása tárgyában a szükséges intézkedéseket megtenni.

Az állami ösztöndíjakat az akadémiai bizottság javaslatára a miniszter, a magán ösztöndíjakat az akadémiai bizottság meghallgatásával az alapítványok (adományok) kezelői adományozzák.

Az ösztöndíjasok feladatát, kötelezettségeit, római tartózkodásuk tartamát, az ösztöndíj összegét és az adományozás módozatát, az akadémiai bizottság, ille-

tőleg az alapítvány (adomány) kezelője esetről esetre állapítja meg.

V. *Az intézet épülete és könyvtára.* Az intézet épületének gondnoka a római cs. és kir. nagykövetségek egyikének alkalmazottja.

Az intézet könyvtárát a titkár kezeli. A kezelés és gyarapítás iránt az akadémiai bizottság szabályzatot készít.

VI. *Az intézet pénzügyei.* Az intézet évi költségvetését, az akadémiai bizottság javaslatára, a miniszter állapítja meg.

Az intézet megállapított évi dotációját a miniszter a M. Tud. Akadémia pénztárába utalja. Az utalványozások az akadémiai bizottság előadójának ellenjegyzésére az akadémiai főtitkár által történnek. Rómában eszközlendő fizetések teljesítésére a megállapított általányösszegek ugyanily módon az intézet igazgatójának (elnökének) kezeihez utaltatnak, a ki azok kérésén belül a kiadásokat számadás kötelezettsége mellett fedezi.

Minden év elején a M. Tud. Akadémia okmányolt számadást mutat be a miniszternek.

XXVII.

Akadémiai Értesítő.

56. §. A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője havonként megjelenő folyóirat. Szerkesztője a főtitkár.

Az Értesítő az Akadémia nyilvános üléseiről a tárgyalásokat jegyzőkönyvi alakban, a felolvasott (kisebb terjedelmű) emlékbeszédeket, nekrologokat, jelentéseket, bírálatokat, valamint az értekezések kivonatait is (a meny-

nyiben a kivonatozásra alkalmasak) külön czikkek során közli. Az Igazgató-Tanács, valamint az osztályok zárt üléseinek és az állandó bizottságoknak tárgyalásait ismereti, a mennyiben azok tágabb köröket is érdekelhetnek. Az Akadémia kiadásában és segítségével megjelent munkák- és folyóiratokról kivonatos ismertetéseket közöl.

Az Akadémiai Értesítőt díjtalanul és bérmentve kapják: az Akadémia minden rendű beltagjai, alapítványtevői, a Könyvkiadó Vállalat pártoló tagjai, a hazai tudományos társulatok és intézetek, olvasókörök és casinók, ha ez iránt a főtítkári hivatalt január 1. előtt megkeresik.

XXVIII.

Akadémiai Értekezések.

57. §. Az *Értekezések* című közlőny az Akadémia I. és II. osztályának ülésein felolvasott vagy bemutatott s a bírálók által elfogadott értekezéseket tartalmazza. (Az Akadémia és a szerzők rendelkezési jogát a 21. §. d) pontja szabályozza.)

58. §. Az *Értekezésekben* megjelent minden egyes értekezés külön füzetet alkot, melynek címlapja a borítékon kettős címet visel: fölül a gyűjtő cím áll; alább mint főcím az értekezés címe nagyobb alakban és a szerző neve stb. Minden értekezés önállóan tekintetvén, benn, a fehér lapon, saját címét viseli s kettős lapszámzással van ellátva. Mikor az egy csoporthoz tartozó értekezések 30—40 ívre gyűlnek, külön címlap és tartalomjegyzék járul a kötethez.

Az értekezések a szükséges ábrákkal s egyéb mellékletekkel jelennek meg.

Az értekezések három osztályra vannak elkülönítve,

jelesül : 1. Értekezések a nyelv- és széptudományok, 2. Értekezések a philosophiai és társadalmi. 3. Értekezések a történelmi tudományok köréből. Külön osztályt képeznek az Akadémia ülésein felolvasott Emlékbeszédek. E felosztás szerint az egyes füzetek külön folyó számot kapnak.

59. §. Az Értekezésekbe szánt minden dolgozat sajtókészen és az Akadémia helyesírása szerint könnyen olvasható írásban az illető osztálytitkárnak adatik át. A kellő bírálatról az osztály gondoskodik.

60. §. E mellett fentartatik a szerkesztők ellenőrzési joga, mely szerint semmi olyas nem vétethetik föl az Értekezésekbe, a mi az Akadémia szabályaiba ütköznék. Ha a szerző az osztálytitkár vagy a bírálók kifogásaiba bele nem nyugszik, az ügy az osztály zárt ülése elé terjesztetik.

61. §. Egy-egy értekezés terjedelme öt ívet meg nem haladhat. A dolgozatok kellőleg kidolgozott tudományos értekezések legyenek. Feldolgozatlan anyagalmaz, csak megérintett s külön mellékletül felhordott oklevelek és sajtó alá adandó munkákból való mutatóványok az Értekezésekben nem foglalhatnak helyet

XXIX.

Mathematikai és Természettudományi Értesítő.

62. §. A «Mathematikai és Természettudományi Értesítő» a M. Tud. Akadémia III. osztályának folyóirata, melyben az ülésein részletesen bemutatott vagy csak röviden bejelentett tudományos munkákat teszi közzé.

Az Értesítőben csak az oly közlemények foglal-

hatnak helyet, melyek az illető szaktudomány művelésében, az elért eredmények vagy a használt módszerek tekintetében, haladást jeleznek és irodalmi szempontból is kellő gonddal készültek. Terjedelem tekintetében az Akadémia rövid és szabatos fogalmazást kíván, melyben a dolgozat tudományos tartalmának megértésére szükséges részletek kellően kidomberodnak.

Az egyes cikkek terjedelme három ívet meg nem haladhat; egyes, rendkívüli esetekben csak az osztály adhatja meg az engedélyt nagyobb terjedelmű dolgozat közzétételére, mely azonban az öt ívet ekkor sem haladhatja túl.

A cikkekhez szükségelt ábrák rendszerint egyszerűek és az szöveg közé illesztendő; csak, hol a tárgy ezt okvetetlenül megkívánja, adhatók külön mellékletül táblák.

Az Értesítőt az osztálytitkár szerkeszti, ki a megéjtett bírálat után a maga részéről is örködni tartozik a felett, hogy a közzétett dolgozatok a jelzett követelmények szempontjából kifogásolhatók ne legyenek. Azon esetben, midőn a benyújtó tag az osztálytitkárral megegyezésre jutni nem tud, joga van ez ügyben az osztály határozatát kikérni.

Minden közlemény, legott a bemutatás után hibátlanul, tisztán és olvashatólag írva átadandó az osztálytitkárnak. Csak az osztály határozatából engedhető meg, fontos akadályok esetében, az utólagos átvétel.

Minden közlemény — a szerkesztői teendők gyors elintézése után — a nyomdába adandó és a külön borítékba fűzött különnyomatok a szerzők számára lehető rövid idő alatt elkészítendő. Az Értesítő maga évi öt füzetben jelenik meg: e füzetek megjelenési határideje február, április, június, október és december hónapoknak mindenkor utolsó napja.

XXX.

Akadémiai Almanach.

63. §. Az évenként januárban kiadandó Almanach tárgyai: *a)* Polgári és csillagászati naptár. — *b)* Az akadémiai tagok névsora — *c)* Az elhunyt tagok névsora eleitől fogva. — *d)* A nagyobb alapítók névsora. — *e)* Az Akadémia Alapszabályai és Ügyrendje.

XXXI.

Nyomatás végett beadott kéziratok kiadása.

64. §. Az Akadémia csak oly munkákat ad ki, melyek akár eredetiek, akár fordítások legyenek, tartalom és alak tekintetében magas színvonalúak, úgy hogy az irodalom illető ágának diszére s előmenetelére is szolgálnak; végre előadás és nyelv tekintetében is kiválóak.

65. §. E tekinteteket állandóan szem előtt tartó, nem szerfölött bő, de okokkal támogatott s határozottan kifejezett véleményt vár bírálótól az iránt, ha vajjon: *a)* minden észrevétel nélkül egyszerűen elfogadhatónak tartja-e a véleményadó a kéziratot, vagy *b)* elfogadhatónak tartja ugyan jelen állapotában is, de némely észrevételeket kíván a kézirat szerzőjével közölni, emennek tetszése szerint leendő figyelembevétel végett, vagy *c)* csak bizonyos észrevételek tekintetbevétel után, és így föltételesen tartja-e a kéziratot elfogadhatónak, vagy *d)* kereken visszautasítandónak.

A föltétellel vagy a nélkül elfogadott kéziratokról a bírálók észrevételei, használat végett, az illető szerzőkkel közöltetnek.

66. §. Ha valamely kézirat eredeti gyanánt adatik be, s a vizsgálatból kitetszik, hogy fordítás vagy plágium, azt az Akadémia egyszerűen mellőzi.

67. §. Ha valamely szerző olyan munka kiadhatása végett, mely tárgyánál fogva csekély kelettel biztat, pénzbeli segedelemért folyamodik: a munka szigorú vizsgálat alá vétetik, s ha megjelenése az irodalom és tudomány előmozdítására szolgálónak bizonyúl be, a költségvetés megállapításakor vagy az osztály részéről segélyben részesíthető vagy az összes ülésnek segélyezésre ajánlható.

68. §. Nem-akadémiai tagoktól bármely munka kiadás vagy segélyezés végett a főtitkárhoz küldendő be, a ki azt az illetékes osztálytitkárhoz teszi át, zárt osztályülés elé terjesztés végett. Az osztály intézkedik a bírálatról, melynek alapján esetről-esetre határoz az iránt, vajjon a munka kiadható, ill. az összes ülésnek ajánlható-e.

69. §. Nyomtatásban már megjelent munkákat az Akadémia rendszerint nem segélyez.

70. §. Az Akadémiának minden kiadványában az Akadémia helyesírása használandó.

XXXII.

Kézirat-tulajdonjog.

71. §. Az Értekezésekben és a III. osztály Értesítőjében díj mellett kiadott dolgozatok, megjelenésöktől számítandó egy esztendeig az Akadémia kizárólagos tulajdonai.

72. §. Minden egyéb, az Akadémiától díj mellett külön kiadott munka tíz évig az Akadémiáé.

73. §. Az Akadémia kiadásában megjelent értekezéseknek és munkáknak fordításban való közrebocsátásához az Akadémia engedélyét kell kikérni. Kivételt csak a közülési tárgyak tesznek. A könyvkiadó bizottságtól kiadott fordítások tulajdonjoga, a törvényben megállapított idő alatt, az Akadémiáé.

74. §. Oly irományok, melyeket az Akadémia saját használatára s nem kiadásra szerkesztett, beleegyezése nélkül ki nem adhatók.

75. §. A jutalmat nem nyert pályamunkák kézíratai öt évig a főtitkári hivatal levéltárában maradnak és csak engedély mellett másolhatók le; azután a könyvtárnak adatnak át. De a tulajdonjog a szerzőé marad.

76. §. Az Akadémia költségén kiadott munkák sem testületeknek, sem magánosoknak nem ajánlhatók (dedikálhatók).

XXXIII.

Tiszteletdíjak.

77. §. Az akadémiai emlékbeszédek tiszteletdíja, tekintet nélkül a terjedelemre: 100 korona, megjegyzvén, hogy az elhunyt tagok működésének monographikus méltatása *értekezésnek* tekintendő, s mint ilyen nem az összes-ülések, hanem az osztályülések napirendjére tartozik.

78. §. Az Akadémiai Értesítőben megjelenő ismeretések, bírálatok, jelentések, nekrológok és az előadások kivonatai laponként négy koronával díjaztatnak.

79. §. Az Értekezések során megjelenő dolgozatok díjazásának kulcsát minden osztály, saját szükségleteihez mérten, állapítja meg (ép így a III. osztály az

Értesítőjében megjelenőket), de egy-egy értekezés tiszteletdíja 300 koronát meg nem haladhat.

80. §. Egyéb önálló munkák vagy rajzos mellékletek tiszteletdíját az illető osztályok és bizottságok esetről-esetre állapítják meg.

81. §. A szerzők az Akadémia részéről külön kiadott munkájukból 10 példányt, esetleg, ha óhajtják, 25 példányt kapnak. A gyűjteményes munkákba (folyóiratokba) fölvetett dolgozataikból, saját költségükön, 25 példány különnyomatot rendelhetnek.

XXXIV.

Akadémiák szövetsége.

82. §. A M. Tud. Akadémia helyet foglal az *Akadémiák Nemzetközi Szövetségében* (Association Internationale des Académies), melynek tudományos vállalkozásait tehetségéhez képest támogatja.

1. A Szövetségnek három évenként tartott nagygyűlésére, valamint az ezeket megelőző választmányi ülésre az Akadémia két-két tagját küldi ki képviselőül, hogy Akadémiánk a Szövetség mindkét (szellem- és természettudományi, lettres et sciences) osztályában egy-egy tagja által képviselve legyen.

2. A Szövetség időnkénti napirendjének elvi jelentőségű vagy anyagi hozzájárulást igénylő tárgyai részére az Akadémia elnöksége utasítást ad képviselőinek.

3. Az Akadémia képviselői kötelesek a Szövetség működéséről és a nagygyűlések munkálatairól kimerítő jelentést szerkeszteni, mely valamely összes ülésben történt bemutatása után teljes szövegében az Akadémiai Értesítőben közzéteendő.

XXXV.

Jutalmi és más alapítványok.*1. Nagyjutalom, Kautz Gyula- és Marczibányi-mellékjutalom.*

83. §. Az Akadémia minden esztendőben 200 aranyat, mint Nagyjutalmat, és a Marczibányi-alapítványból (lásd 122. §.) 50 aranyat mint másodjutalmat tűz ki, a melyekre, felváltva, az Akadémia köréhez tartozó tudományok terén kilencz évi időközben megjelent munkák pályáznak. A tudományok sorrendje a következő:

1916-ban történelem (összes segédtudományaival) (1909—15-ről);

1917-ben biológiai tudományok, ásvány- és földtan (1910—16-ről);

1918-ban matematikai és technikai tudományok (1911—17-ről);

1919-ben physikai és chemiai tudományok (1911—18-ről);

1920-ban philosophia (1912—19-ről);

1921-ben társadalmi tudományok (1913—20-ről);

1922-ben nyelvtudomány (1914—21-ről);

1923-ban széptudomány (aesthetika, irodalom- és művészettörténet) (1915—22-ről);

1924-ben szépirodalom (vers és próza, 1914—23);

1925-ben történelem (összes segédtudományaival) (1916—24);

A földrajz és néprajz (ethnographia és ethnologia), a mű jellege szerint, a II., illetve a III. osztály évköreiben jön figyelembe.

83 a) §. A társadalmi tudományok időközében a Nagyjutalom- és Marczibányi-mellékjutalomhoz járul

a Kautz Gyula-mellékjutalom is (l. 85. §.). Ez esetben a Marczibányi-jutalom a Nagyjutalomnak második mellékjutalma.

84. §. A sorrendben levő tudományszak terén a lefolyt kilencz évi időközben megjelent munkák közül az nyeri el a jutalmat, mely az illető osztály ítélete alapján a legkitünőbb és egyszersmind a tudomány terén jelentékeny haladást tett, vagy a melynek formai tekintetben nagy irodalmi értéke van. Ha ilyen munka nem található, a nagyjutalom ki nem adható.

85. §. A *Marczibányi-mellékjutalom*. Puchói és Csókai Marczibányi Imre 1815-ben kelt végrendeletében 500 váltó frt évi járadékot alapított oly czélból, hogy az évenként a nyomtatásban megjelent legjobb magyar munka szerzőjének adassék. Ez alapítványhoz később a Marczibányi-család több tagja járulván, az ezek által adott összegek 1845-ben, midőn azokat az Akadémia saját kezelése alá vette, már 9195 váltó forintra mentek. E tőke kamataiból és a fentebb említett évi járadékból az Akadémia két jutalmat tűz ki, az egyiket 50 aranyból állót, mint Marczibányi-mellékjutalmat, mely évenként azon munkának ítéltetik oda, mely a nagyjutalommal kitüntetett munkához értékre legközelebb áll (de l. a 83 a) szakaszt a Kautz Gyula-mellékjutalomról); — vagy a mikor a nagyjutalom ki nem adatik, a sorrendben levő tudományszak terén megjelent munkák közül viszonylag legjobbnak ítéltetett (a társadalmi tudományok időközében a viszonylag legjobb munka a Kautz Gyula-jutalmat nyeri és csak az értékre ez után következő kapja a Marczibányi-jutalmat). A másik Marczibányi-jutalomról, mely 40 aranyból áll, a 122. §. intézkedik.

86. §. Az Akadémia a nagygyűlésen kihirdeti, hogy

milyen szakú s mely időközben megjelent munkák pályáznak a következő nagygyűlésen a nagyjuttalomra és a Marczibányi-díjra; felszólítván mind azokat, kiknek az e körbe eső munkájok nyomtatásban megjelent, hogy azt bizonyos kitűzött határidőig az akadémiai főtitkárhoz küldjék be, följegyezvén röviden, a mit munkájok kiváló vonásának tartanak. E figyelmeztetés azonban korántsem zárja ki azt, hogy a be nem küldött munka, melyről a tagoknak tudomásuk van, szintén ne pályázhasson.

87. §. A Nagyjuttalmat és Marczibányi-mellékjuttalmat, az illető osztálynak a nagygyűlési zártülésen történt megállapodása alapján, a nagygyűlés itéli oda.

88. §. E juttalmak több munka között meg nem oszthatók. Nagyjuttalmat ugyanazon író csak egyszer nyerhet, nem értvén ide az 1908 előtt megosztott nagyjuttalmakat.

89. §. A Nagyjuttalom odaitélésekor figyelembe veendőek még a következő megjegyzések :

a) Több kötetből álló munkának valamely része is elnyerheti a juttalmat, ha ez a rész önálló tartalmú befejezett mű. Ha azonban vele egyenlő értékű teljes munka is van a pályaművek között, a juttalom az utóbbinak ítéltetik oda.

b) A juttalmat oly önálló tartalmú munkák is megkaphatják, melyek valamely folyóiratban megjelentek vagy egy nagyobb gyűjtemény részét teszik.

c) A juttalmat elnyerhetik egyes íróknak összegyűjtve kiadott olyféle jeles munkái is, melyek részenként vagy darabonként már ezelőtt megjelentek.

d) Ha meghalt író munkája ítéltetik legjobbnak, a juttalom az elhunyt író örököseinek adatik ki.

90. §. Minden munka azon évben tekintetik meg-

jelentnek, a mely a czímlapon ki van téve. Azon esetre, ha valamely munkán kétféle évszám áll, a későbbi az elhatározó; a mely munkán pedig évszám épen nem fordul elő, az maga zárja ki magát a jutalomért pályázható munkák sorából.

2. Bézsán József alapítványa.

91. §. Néhai Bézsán József végrendeletileg 40,000 forint alapítványt tett az Akadémia részére. Ez összeg 1874-ben be is fizettetett, azon kíváнат kifejezésével, hogy az összeg kamataiból időnként egy, legalább ezer osztrák értékű forintból álló jutalom tüzesség ki a természetrajzi, physikai, vegytani, matematikai és ezekkel rokon tudományok köréből feladott kérdés legjobb megoldására; és egy másik, szintén annyi összegű jutalom a történelmi, archæologiai, philosophiai és ezekkel rokon tudományokból vett kérdés legjobb megoldására, — a kérdések kijelölése és kitűzése, valamint a jutalmak odaitélése az Akadémiát illetvén.

E végrendelet értelmében az Akadémia:

a) Háromévenként(1194,1917,1920,1923)egy-egy2400 koronából álló jutalmat tűz ki; még pedig 1914-ben az I. osztály, 1917-ben a III. osztály és 1920-ban a II. osztály, 1923-ban az I. osztály a végrendeletben megnevezett tudományok köréből vett kérdés legjobb megfajtására.

b) A jutalom, mely meg nem osztható, csak általános (absolut) becsű munkának adatik ki. A mely jutalom a maga évében ki nem adatott, arra kérdés ki nem tűzhető többé.

c) A jutalmat nyert munka tulajdonjoga a szerzőé marad; azonban ha egy év alatt ki nem adja művét, az első kiadás joga az Akadémiát illeti.

3. Az Első Magyar Biztosító-Társaság alapítványa.

92. §. E társaság 1860 május 26-ki közgyűlésén elhatározta, hogy évenként 300 frtot fog az Akadémia rendelkezésére bocsátani, 200 frtot pedig évenként tőkésíteni, míg az egész 10,000 frtra föl nem szaporodik. Mind az évi 200 forint, mind később a 10,000 frtnyi tőke kamatai is, az Akadémia belátása szerint, statisztikai és nemzetgazdasági czélokra, különösen pályakérdések kitűzésére fordítandók. A társaság be nem várván, míg a 200 frt évi járulék tőkésítése által a 10,000 forintnyi alapítvány létre jő, 1879 márczius hó 15-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a 6,100 frtra emelkedett tőkét 10,000 frtra kiegészíti és 5%-os magyar földhitelintézeti záloglevelekben az Akadémiának kifizeti.

Az alapítvány évi 1000 korona kamatának az alapítvány szellemében való felhasználásáról, a nemzetgazdasági bizottság javaslatára, az Akadémia minden esztendőben a nagygyűlésen határoz.

Midőn az Akadémia ez alpból a jutalmat kiadja, ez az Első Magy. Általános Biztosító-társaság nevében adatik ki.

4. Bolyai-jutalom.

93. §. Bolyai János születése századik évfordulójának ünnepléséhez a Magyar Tudományos Akadémia azon határozatával járult hozzá, hogy a halhatatlan tudósnak, valamint az ő mélyen gondolkozó atyjának és a tudományban mesterének emlékezetére, első ízben 1905-ben és azután minden ötödik évben a deczemberi összes ülésen, a megelőző öt évben bárhol és

bármely nyelven megjelent legkiválóbb matematikai vizsgálat szerzőjét, tekintetbe véve az illetőnek előbbi tudományos működését is, 10,000 korona «Bolyai-jutalom»-mal és éremmel tünteti ki. Az érem egyik oldalát a M. Tud. Akadémia és Budapest képe, másik oldalát magyar felirat díszíti.

1. Ha meghalt író munkája íteltetik legjobbnak, az elhunyt örökösének adatik ki a jutalom.

2. A jutalom odaitélése évében a M. Tud. Akadémia III. osztálya, légkésőbb márcziusi üléséből, két belső és két külső tagból álló bizottságot választ, mely október első felében, Budapesten egybegyűlve, határoz. A bizottság saját kebeléből maga választja elnökét, ki a bizottságban szintén szavaz és szavazategyenlőség esetében szavazatával dönt. Ugyancsak a bizottság választja előadóját is, ki a bizottság határozatáról, a díjat odaitelő összes ülés számára, részletesen indokolt jelentést készít.

3. A bizottsági tagoknak esetleg szóba jöhető dolgozatai mind a bizottságnak határozatából, mind a jelentésből ki vannak zárva.

4. A külső tagok, a kik a tanácskozásra hozzánk fáradsanak és néhány napot nálunk töltenek, egyenként 1000 koronában részesülnek. Az előadói jelentés tiszteletdíja 300 korona.

5. A jelentés az Akadémiai Értesítőben jelenik meg; az Akadémia gondoskodik azonkívül a jelentésnek külföldön is közzétételéről s a szövetségben álló akadémiák (82. §.) számára való megküldéséről.

5. Bródy Zsigmond alapítványa.

94. §. Bródy Zsigmond 1890 november 14-én kelt alapító levelében 20,000 frtnyi 5%-os magyar papírjárdékot bocsátott az Akadémia rendelkezésére oly czélból, hogy ez összeg kamatai három évenként egy meg nem osztható publicistikai díjúl tüzessenek ki. Ehhez képest az Akadémia három évenként 6000 korona díjat tüz ki, a mely első ízben az 1894-iki ünnepélyes közülés alkalmával adatott ki. A jutalmazás feltételei a következők:

1. A publicistikai díj, 1894-től kezdve, három évenként (1915, 1918, 1921, 1924, stb.) adatik ki.

2. A pályázati díj a társadalmi tudományok azon ágait illeti, melyek az «Államtudományok és történelmök», «Nemzetek joga» és «Közjog» körébe tartoznak, a statisztika, ethnographia, törvények elmélete és története, magánjog, egyházi jog, jogtudomány történelme, összehasonlító jogtudomány kizárásával.

3. A díj első sorban:

a) Oly publicistikai mű (könyv, röpirat, tanulmány, cikksorozat) megjutalmazására fordítandó, mely az utolsó három év folyamán nyomtatásban megjelent. E czélból az Akadémia a díj kiadását megelőző évi nagygyűlésén felszólítja mindazokat, a kiknek az utolsó három év folyamán e körbe eső munkájok nyomtatásban megjelent, hogy azt az év végeig az Akadémia főtítkárához küldjék be. E figyelmeztetés azonban korántsem zárja ki azt, hogy a be nem küldött munka, melyről a tagoknak tudomásuk van, szintén ne pályázhasson. A díj névtelenül megjelent munkának is odaitélhető s ez esetben a szerző, ha a díjat fel kívánja venni, szerzőségét igazolni tartozik.

b) Ilyen munka hiányában oly publicista általános hírlapírói működésének jutalmazására fordítandó a díj, kinek egész tevékenysége arra érdemesnek ítéltetik. De ugyanegy író általános hírlapírói működéséért 10 év alatt kétszer meg nem jutalmazható; egyes művek azonban megjutalmazhatók, tekintet nélkül arra, hogy szerzőjük a díjat előzetesen már megnyerte-e vagy sem.

A megjutalmazott mű a szerző tulajdona marad.

A publicistikai díj felől egy, az Akadémia II. és I. osztályaiból kiküldött bizottság előterjesztése alapján a nagygyűlés dönt. E bizottság elnöke a II. osztály elnöke, vagy akadályoztatása esetén valamely ilyenül megválasztott tiszteleti tagja; tagjai közül kettőt a II., kettőt az I. osztály választ.

c) Valahányszor az Akadémia az alapítvány három évi kamatait sem az ezen időn belül nyomtatásban megjelent valamely irodalmi munkának, sem publicistikai általános hírlapírói működés megjutalmazására fordíthatónak nem véli: a hatezer korona fele a Magyar Írók Segélyegyletéé, másik fele a Hírlapírók Nyugdíjintézetéé lesz, s ez intézetek ez összegeket ne mint alapítványt kezeljék, melynek csak kamatai kerülhetnének elosztás alá, hanem az egészet a szükséghez képest segélyezésekre szánják.

6. *Bulyovszky Gyula alapítványa.*

95. §. Néhai Bulyovszky Gyula végrendeletileg 2000 frt alapítványt tett az Akadémia részére, azzal a rendelkezéssel, hogy annak kamataiból két évenként (a páratlan számú években) meg nem osztható 200 frt jutalom tűzessék ki ódai költeményre, mely-

nek tárgya lehetőleg a magyar nemzet hazafias küzdelmeinek érzelem- és eszmeköréből vétessék.

Ehhez képest az Akadémia két évenként, a nagygyűlésen tűzi ki a 400 korona pályadíjat. A jutalom csak önálló becsű műnek adatik ki. Ha ily mű a pályázók között nem volna, a jutalom a következő évre ismét kitűzetik, s ha akkor sem akadna jutalomra érdemes munka, a következő évben esedékessé váló 400 koronához csatoltatik, úgy hogy 800 korona pályadíj tűzetik ki.

Ha a pályázat akkor is sikertelen lenne, a négy évi kamat (800 kor.) az Akadémia rendelkezésére marad és a nyelv- és széptudományi osztály javaslata alapján, valamely, a lefolyt négy év alatt nyomtatásban megjelent, jutalmat nem nyert, a szépirodalmat emelő, eredeti magyar műnek utólagos jutalmazására fordítandó. E mű lehet óda vagy másnemű költemény, regény vagy beszély, esetleg tárczasorozat, vagy akár kötött vagy kötetlen beszédben írt jeles vigjáték.

Az Akadémia a jutalmat esetleg szorosabban meghatározott tárgyú ódai pályázatra is kitűzheti, ha annak tárgya a fentebb meghatározott körbe sorozható.

7. Bük László alapítványa.

96. §. Felső-pulyai Bük László 1882. április 15-én kelt alapító-levelével 320 hold kiterjedésű tóti erdőbirtokát a Magy. Tudom. Akadémiának birtokába bocsátotta oly feltétel alatt, hogy azt az Akadémia adja el, az árából befolyó pénzt tőkésítse s kamatait évenként a tőkéhez csatolja mindaddig, míg az összeg akkorává növekszik, hogy annak három évi kamata

elegendő legyen egy-egy nagyobb monographiának megjutalmazására. Akkor azután e sorrendben, minden három évben, készíttessék el egy-egy monographia. Még pedig :

1. A Hunyadiak kora folytatásul II. Ulászló és II. Lajos kora a mohácsi vészig.

2. Magyarország három részre osztásának története egy pontos földabroszszal, mely hazánk akkori képét ábrázolja.

3. A protestantismus behozásának, megalakulásának, fejlődésének története Magyarországon, Erdélyben és a hódoltságban, a XVI. és XVII. században, a szatmári békéig, tekintettel az iskolázás történetére s egyszersmind annak kitüntetésével, hogy a szabad vallásgyakorlat hogyan fejlődött a három különböző területen.

4. Erdély históriája a nemzeti fejedelmek alatt tekintettel a művelődés történetére.

5. A török uralkodás története hazánkban.

6. Magyarország története a XVI. században, a mohácsi véstől a bécsi békéig.

7. Magyarország története a XVII. században, a bécsi békétől a karloviczi békéig.

8. A Rákóczi-fölkelés története.

9. Magyarország és Erdély története II. József trónralépteig.

Az alapító óhajtja és megmásíthatatlanul kívánja, hogy ama sorrendben, a mint alapító-levelében következnek, készíttessenek e monographiák, egyik a másik után, még pedig az Akadémia tetszése szerint akár nyilt pályázat akár egyenes megbízás útján. A meg nem osztható jutalom mindig csak absolut becsesl bíró munkának adható ki. Ha valamelyik kérdésre nyilt

pályázat útján nem érkezik felelet s megbízás útján sem készül el, — a kérdés mindaddig tüzessék ki, míg annak eredménye lesz. Többire nézve az Akadémia pályázati föltételeit kívánja megtartatni.

Ha mind a kilencz monographia elkészült, az egész alapítványi összeg teljesen és végleg az Akadémia szabad rendelkezésére bocsátatik oly módon, hogy a kamatokat tetszése szerint fordíthatja tudományos munkák készíttetésére.

Az Igazgató Tanács 1885. márczius 29-én tartott ülésében a tóti birtoknak 7500 frton eladását és ezen összegből a birtok kezelésére fordított 500 frtnyi költségnek levonását határozván el, a fennmaradt 7000 frt alkotja a Bük László-féle alapítványt.

1. Ez alapítványból minden három esztendőben (1915., 1918., 1921. stb.) 2000 korona fordíttatik az alapító-levélben megjelölt történeti monographiák jutalmazására.

2. Az Akadémia minden egyes esetben, a II. osztály javaslatára, határoz a fölött, vajjon a monographia megírására nyílt pályázat hirdettessék-e vagy pedig egyenes megbízás adassék.

3. Ha nyílt pályázat hirdettetik, a tervrajzok, megbirálás végett, a Történelmi Bizottsághoz tételnek át.

4. Ha a nyílt pályázat eredménytelen marad, egyenes megbízás adatik.

5. A megbízást a II. osztály, a Történelmi Bizottság javaslatára adja.

6. Mind a két esetben, a megbizandó szakférfiúval egyetértőleg, megállapíttatik a munka elkészülésének határideje. Ha a határidőig a munka el nem készül, az osztály határoz a fölött, vajjon újabb határidő tüzessék-e ki vagy új megbízás adassék.

7. Mind a két esetben a munka szabályszerű bírálat alá bocsáttatik és a jutalom csak abszolút becsessel bíró munkának adatik ki.

8. A munka a szerző tulajdona marad és a mennyiben az Akadémia adja ki, a szerzőnek a rendes tiszteletdíjra is igénye van.

8. *Dóra Szilárd alapítványa.*

97. §. Dóra Szilárd bécsi nagykereskedő hazánkfia kétezer forintból álló s az 1867. május 27-én tartott összes-ülésben elnökileg bejelentett alapítványt bocsátott az Akadémia rendelkezésére olyformán, hogy a nevezett összeg tőkésített kamatából, három évenként (1914., 1917., 1920. stb.), ötven darab arany pályadíj tűzessék ki a kereskedelem körébe vágó tudományos értekezésre. A jutalom meg nem osztható.

A jutalom csak önálló, tudományos becsessel bíró munkának ítéltetik oda. Ha ilyen nem érkezik be, az 50 arany jutalom a következő jutalomhoz csatoltatik. A mennyiben e megkettőztetett jutalomra sem pályázik önálló becsű munka, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

A jutalmazott munkát szerzője tartozik kiadni; ha ezt egy év alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

9. *Duka Tivadar alapítványa Körösi Csoma Sándor emlékére.*

98. §. Duka Tivadar, a Magyar Tudományos Akadémia I. tagja, azon czélből, hogy hazánk halhatatlan tudósának, Körösi Csoma Sándornak emléke az Aka-

démia körében ünnepélyes módon megörökíttessék, 1897-ben *kétezer korona* összeg alapítványt tett. Az alapítvány ez első tőkéjének, valamint esetleges gyarapodásának kamatjövedelmeit az Akadémia a következő módon fordítja az alapítótól kitűzött célra:

a) Az I. osztály gondoskodik arról, hogy minden harmadik év (1915., 1918., 1921. stb.) április havában (mint Körösi Csoma Sándor születésének és elhalálzásának idejében) a körülmények szerint, vagy az I. osztály nyílt ülésén, vagy az Akadémia összes-ülésén, Körösi Csoma Sándor emlékének tiszteletére, egy erre hivatott szaktudós a keleti tanulmányok, első sorban az ázsiai cultura körébe tartozó tudományos értekezést tartson.

b) Duka Tivadar alapítványának három év alatt esedékes jövedelme az értekezés szerzőjének jutalmazására fordítandó.

c) Ha az alapítvány tőkéje a jövőben újabb adományokkal gyarapodnék, az értekezés tiszteletdíja a gyarapodott tőke után adatik ki. Az Akadémiának egyébiránt joga van arra, hogy ez esetben az alapítvány tőkéjének szaporodásához képest ez értekezések időközére nézve újabb intézkedést tegyen.

d) Az első értekezés Körösi Csoma Sándor emlékére 1900. év április havában tartatott meg.

10. Edl- és Holczer-féle ösztöndíj-alapítvány.

99. §. Néhai dr. Edl Kálmán saját és fivére, Holczer Miklós nevére végrendeletileg 16,000 frtnyi alapítványt tett az Akadémiánál, a végből, hogy ez alapítvány kamataiból évenként két ösztöndíj (600—600 korona) adassék egy orvosi és egy műegyetemi

növendéknek ; amaz «dr. Edl Kálmán», emez «Holczer Miklós ösztöndíj» nevezet alatt ; a kamatból fönnmaradó részt pedig az Akadémia szabad rendelkezésére bízta, azzal a kéréssel mégis, hogy ha ez a rész magyar tudományos munkák díjazására használtatnék fel, a díjazásban a természettudományi munkáknak, főkép az orvosi szakműveknek elsőségük legyen.

Az Igazgató-Tanács 1907 május 2-án az összes ülés javaslata alapján elhatározta, hogy megtartván az alapítvány célzatát, kamatai fordítottassanak utazási ösztöndíjakra oly módon, hogy minden második évben 2400 korona összegű ösztöndíj adassék fölváltva egy okleveles orvosnak, illetőleg mérnöknek vagy építésznek, a ki a megelőző öt év alatt szerezte oklevelét és azóta is a tudományos pályára való rátermettségének bizonyítékát adja.

Az ösztöndíjat a budapesti és kolozsvári orvostudományi karoknak, illetőleg a budapesti m. kir. József-műegyetem tanácsának javaslatára az Akadémia adományozza.

E módosítást a Vallás- és Közoktatásügyi miniszter 1913 április 4-én 35.242. sz. a. jóváhagyta.

E határozat értelmében az orvosi ösztöndíj 1914-től (1914, 1918, 1922, 1926 években stb.), a mérnöki ösztöndíj 1916-tól (1916, 1920, 1924, 1928, években stb.) lesz esedékes, a következő módzatok szerint :

1. Az illetékes tudományos tényezők az illető évnek február 1-én írják ki a pályázatot, még pedig az orvostudományi karok «Dr. Edl Kálmán-ösztöndíjra», a műegyetem tanácsa a «Holczer Miklós-ösztöndíjra», márczius 30-diki lejárattal.

2. Folyamodhatnak, a kik a pályázathirdetést megelőző öt év alatt szereztek oklevelüket és azóta is a

tudományos munkásságra való rátermettségüknek bizonyítékát adták.

3. Az egyetemek orvostudományi karai, illetőleg a műegyetem tanácsa a folyamodványokat bíráló és kijelölő jelentésükkel együtt április 30-ikáig küldik be az Akadémiához, mely döntését május havi összes üléséből tudatja a tudományos forumokkal és a kiszemelt ösztöndíjossal.

5. Az ösztöndíjasok hazatértök után külföldön végzett tanulmányaikról rövid jelentést adnak be az Akadémiához, mely azt a kijelölő tanártestülettel közli.

*11. Az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár
alapítványa.*

100. §. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 1896. évi október hó 18-án, ötvenéves fennállása évfordulójának emlékére, a Magyar Tudományos Akadémiánál 4 $\frac{1}{2}$ %-os intézeti záloglevelekben 4000 frtos alapítványt tett. Az Akadémia ez alapítványt 1899. január 30-án tartott összes-ülésében elfogadván, a következő ügyrendi szabályzatot állapította meg:

Az alapítványi tőke kamataiból és a kamatok kamataiból mindannyiszor, valahányszor azok együttesen 1000 koronára rúgnak, vagyis minden harmadik évben (1916., 1919., 1922. stb.), az Akadémia a nemzetgazdasági bizottság javaslatára «Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár pályadíja» czim alatt a közgazdasági vagy pénzügyi tudományok köréből magyar nyelven írt monographiára pályakérdést tűz ki, melynek legjobb megoldása legalább 1000 koronával díjazandó.

A díj csak önálló becsű műnek íteltetik oda. Ha

ilyen nem érkezik be, az 1000 kor. jutalom a legközelebb következő jutalomdíjhoz csatolandó és az Akadémia 2000 kor. jutalomra tűz ki pályakérdést. Ha a 2000 kor. pályadíjra sem érkeznek önálló becsű munka, a 2000 kor. jutalom is a következő 1000 kor. jutalomdíjhoz csatolandó s így tovább míg a pályázatnak eredménye lett.

A beérkezett pályaművek becsének megbírálása és esetleg díjazása kizárólagosan a Magyar Tudományos Akadémiát illeti.

A pályanyertes mű tulajdonjoga a szerzőé marad ki azt egy év alatt kiadni tartozik, különben a kiadás joga a M. T. Akadémiára száll.

Ha a jutalmazott mű nyomtatásban is megjelenik, annak négy példányát a szerző, ill. a kiadó az alapító Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnak ingyen átengedni köteles.

12. Egyetemi hallgatók jutalma.

101. §. Az Akadémia a kiadásában megjelent *Monumenta Hungariae Historicának* egy-egy osztályát, illetőleg az I. osztály valamely nyelvészeti kiadványát jutalmul tűzi ki a budapesti, kolozsvári, debreczeni és zágrábi tudomány-egyetemek egy-egy (történelemmel, illetőleg magyar nyelvészettel foglalkozó) hallgatója részére, a kit az illető kar szaktanárai e kitüntetésre mint legméltóbbat ajánlanak. A jutalom odaitélése minden évben a nagygyűlésen hirdettetik ki.

13. Elischer Gyula alapítványa.

102. §. Dr. Elischer Gyula néhai nagybátyjának Elischer Boldizsárnak több mint 40 éven át kiváló

szakértelemmel és valódi odaadással összeállított *Goethe-gyűjteményét* 1895. június hó 10-én felajánlotta a M. T. Akadémiának, mely azt június 24-iki összesülésén elfogadta.

A gyűjteménynek, a mely szerény kezdetből, néhány Goethe-kiadásból, indult ki, következő a tartalma:

I. Mintegy 40 *kézirat*, autogramm és jegyzetke, mindannyi Goethe saját kezeirásával.

II. Egy *kézirat autogramm gyűjtemény*, a weimari udvari és költői körből, vonatkozással Goethé-re (96 szám mintegy 123 darabbal), köztük: Schiller, Wieland, Herder, Amália nagyhercegnő, Károly Ágost nagyherceg stb. leveleivel.

III. *Goethe arcképek* (180 drb) és kortársainak arcképgyűjteménye mintegy 115 cartonon, egy portefeuilleben.

IV. *Goethe-érmek* gyűjteménye (20 drb tokban).

V. *Könyvtár*: ebben Goethe műveinek valamennyi összkiadása (18-féle, mintegy 250 kötet); körülbelül 70 drb editio princeps; mintegy 2000 szám alatt Goethére vonatkozó művek, iratok, commentárok, értekezések; mintegy 590 szám alatt Goethére vonatkozó folyóiratbeli és kivágott újságcikkek; mintegy 50 dísz- és illusztrált kiadás Goethe műveiből.

VI. Egyes *rész- és aczélmetsetek*, a Kaulbach-féle nagy folio alakú Goethe-galleria teljes példánya, Goethe-arcképek photographiai hasonmásokban (20 darab), részben arany rámákban.

VII. *Zeneművek* Goethe-szövegekkel, mintegy 782 szám, 376 kötet- és füzetben.

VIII. A *carlsbadi ásványgyűjtemény*.

IX. Néhány *Goethe-szobor és medaillon* gipszöntésben.

X. Néhány *Goethe-ereklye*.

Kikötötte azonban az alapító, hogy :

a) A gyűjtemény egy külön álló, zárt helyiségben, a czélnak megfelelőleg helyeztessék el s örök időkre e nevet viselje : «*Goethe-szoba, Elischer Boldizsár és dr. Elischer Gyula alapítványa.*» E helyiségben a tartózkodás kellemes, tanulmányozásra kényelmes, világításról, fűtésről s írószközökről mindig gondoskodva legyen.

b) A gyűjtemény épségben maradása, gondozása és megőrzése szakértői felügyelet mellett teljesen biztosíttassék ; e helyiségekből bárminemű kézirat, kép, rajz, unicum és ritkább darab semmi szín alatt ne vitessék vagy kölcsönöztessék ki ; — a többiek indokolt kivételes esetekben az akadémiai könyvtár vagy főtitkári hivatal helyiségeiben, eredeti helyökre elhelyezett térítvény mellett, a főkönyvtárnok, ill. főtitkár felelőssége mellett használtathassanak.

c) A gyűjtemény használhatósága érdekében készíttessék : 1. egy szakszerű katalogus, 2. egy másik katalogus a közönség számára, 3. tartassék a gyűjtemény bizonyos napokon és órákban, kellő felügyelet mellett, nyitva a közönség számára, 4. bizonyos föltételek ellenőrzése mellett legyen hozzáférhető más időközökben is megtekintés vagy tanulmányozás céljából.

d) A felügyeletért a M. T. Akadémia felelősséget vállal s a felállítást, berendezést és hozzájárulhatást illetőleg az alapítónak jogot ad az ellenőrzés gyakorlására.

e) A gyűjtemény továbbra is gyarapíttatni fog kizárólag Goethére vonatkozó ereklyék és munkák szerzése által. E czélra dr. Elischer Gyula úr 2000 frtnyi, azaz kétezer forintnyi alapítványt tett, és ez összeg kamatainak mire fordítása, ellenőrzése mellett, illetőleg hozzájárulásával fog meghatározatni.

f) Az Akadémia elkészítteti egy jelesebb hazai művészünkkel Elischer Boldizsár olajfestésű arczképét s a Goethe-szobában emlékül kifüggeszteni.

A gyűjtemény 1895. július 15-én átvétetett s az Akadémia-palota egyik földszinti saroktermében felállítatván, a főkönyvtárnok őrizete alá helyeztetett. A katalogus is megjelent 1896-ban s a gyűjtemény ez évi május 31-ike óta hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 10 órától 12-ig a nagyközönség számára nyitva áll.

14. *Fabriczy Sámuel emlékére alkotott alapítvány.*

102/a) §. Fabriczy Kornél t. t., «boldogult édes atyjának, Fabriczy Sámuelnek, a M. Tud. Akadémia volt levelező tagjának emléke iránti kegyeletből és a M. Tud. Akadémia iránti tiszteletből kifolyólag», Stuttgartban 1902. évi márczius 18-án «mint bold. atyja születésének 112-dik, halálának 44. évfordulónapján», árfolyam szerint 204,827 kor. értéket képviselő értékpapirokat adott át a M. Tud. Akadémiának egy «*néhai Fabriczy Sámuel emlékére alkotott alapítvány*» céljaira, még pedig a következő feltételek alatt:

1. Az alapítvány tőkeértéke épségben megőrzendő, tehát a fel nem használt évi jövedelem mindenkor az alapítványi tőkéhez csatolandó.

2. Élete fogytáig Fabriczy Kornél a mintegy 7980 német birodalmi márkát tevő kamatokból évente 7500 márkát vett igénybe, mely összeget neki a pénztár két részletben, január 1. és július 1. megküldte.

3. Halála után (mikor az Akadémia a letett értékpapirokat esetleg másokkal fölcserélheti) a 7980 német

bir. márkát tevő kamatokból özvegyének, szül. Ziegler Zsófia úrnőnek évenként január 1. és július 1. két részletben ezer-ezer, összesen kétezer márka, barátjának, Fletzer Ignác nyug. m. államvasuti felügyelőnek pedig egyidejűleg ötszáz-ötszáz, összesen egyezer márka, mind a kettőnek éltek fogytáig minden levonás nélkül megküldendő. Az életjáradékok kifizetésére szükséges összesen felüli évi jövedelem vagy az alapítvány céljainak megvalósítása vagy a tőke növelésére fordítandó.

4. Az alapítvány egész évi jövedelme *«tisztán és kizárólag valamely tudományos célra»* (nem pedig folyó kiadások részbeni fedezetére) fordítandó.

5. A tudományos célú évről-évre a M. Tud. Akadémia Elnökségének előterjesztése alapján az Akadémia Igazgató-Tanácsa az évi költségvetés tárgyalásakor állapítja meg. Ugyanekkor határoz esetleg az Igazgató-Tanács arról is, vajjon nem kívánja-e célszerűségi okokból az alapítvány jövedelmét akár egészben, akár részben az alapítványi tőke gyarapítására fordítani. Az alapítványi jövedelmeknek miként történt fölhasználásáról a M. Tud. Akadémia évi jelentéseiben beszámol.

6. Ezen alapítvány kiegészítésül Fabriczy Kornél 1907. jun. 5. újból mintegy 70,000 kor. értékű értékpapirokat és egy 10,000 német bir. márkáról szóló kötelezvényt adott át az Akadémiának az eredeti alapítványnál megállapított tudományos célra. Ezen újabb alapítvány kamatait is a nemes alapító élvezi, de halálával teljesen az Akadémia korlátlan tulajdonába megy át ez a tőke is, de kamatait életfogytiglan özvegye élvezi, mint főt a 3. pontban. Az özvegy halála után az Akadémia ezen tőke feltétlen élvezetébe lép és kamatait szintén kizárólag tudományos célokra köteles fordítani.

15. *A pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek Fáy András nevére tett alapítványa.*

103. §. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-egyesület, alkotója, Fáy András érdemei kegyeletes elismerésül, nevére alapítványt tett, melynek állandó egyszersmindenkorra változhatatlanul o. é. húszezer forintban, évi kamata pedig minden levonás, de viszont a kamatok kamatozása nélkül o. é. ezer forintban állapított meg. Az alább következő határozmányok szerint ki nem adott díjak szintén kamatoztatás, de egyszersmind levonás nélkül is, jelen szabályzat értelmében leendő felhasználásukig, az alapító takarékpénztárnál maradnak és kezeltetnek. Ez alapítvány kezelését a pesti hazai első takarékpénztár magának tartotta fenn, a jutalmak kihirdetését és odaitélését a M. Tud. Akadémia gyakorolja.

1. A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület ez alapítvány kamataiból minden három évben (1916., 1919., 1922. stb.) pályázat útján 6000 korona jutalmat tűz ki magyar nyelven irt oly szaktudományos munkák jutalmazására, melyek az illető szaktudomány európai színvonalát emelik vagy legalább fölérlik és a hazai tudományosságnak hasznos szolgálatot tesznek.

2. Azon szaktudományt, melyből a pályakérdés kitüzendő, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület jelöli ki, azonban az ekkép kijelölt szaktudomány köréből a pályakérdést az Akadémia állapítja meg, formulázza és hirdeti ki.

3. A pályamunkák bírálatát az Akadémia, szabályai értelmében eszközli, s a jutalmat az 1. pontban körülirt kellékeknek megfelelő munkának az Akadémia nagygyűlése ítéli oda.

4. Szépirodalmi, szépművészeti föladatok e jutalom tárgyai nem lehetnek. Fordított munkák nem pályázhatnak.

5. Ha a pályázat útján kiirt jutalom, megfelelő pályamunka hiányában, kiadható nem volna, az akkép lesz felhasználandó, hogy abból két, és pedig egy 4000 koronás és egy 2000 koronás díj alkottatik, és újabb nyilvános pályázat mellőzésével, egyes szakférfiak megbizandók lesznek, hogy ezen díjakért külön-külön egy munkát készítsenek azon szaktudományi körből vagy kérdésről, mely nekik kitzetik.

6. Azon szaktudományi köröket, melyekből a megbizás útján megoldandó kérdések veendők, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület jelöli ki, a kérdéseket pedig az Akadémia állapítja meg, formulázza s megoldásukra a megbizásokat egyes hazai szakférfiaknak szintén ő adja. Az ily megbizás útján készült munkák bírálata és jutalmazása az Akadémia által szintén a jelen szabályok 1. és 3. pontja értelmében történik.

7. Ha az ily megbizás útján készült munkák az 1. pontban körülirt kellékek hiányában jutalomra nem érdemesítettnek, azon esetben, a 6. pontban körülirt eljárás ismételtetik, azaz a kitzűzött jutalómdíjak más, szintén a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület által kijelölendő szaktudomány körében, újabb megbizások útján megirandó szakmunkák díjazására lesznek fordítandók, és ez eljárás az 5. és 6. pont értelmében mindaddig ismételtetik, míg a jutalom, a jelen szabályok értelmében, kiadható lesz.

8. A 6000 korona pályadíj három évenként mindenkor kitzetetik, tekintet nélkül arra, hogy az azt megelőző díj vagy díjak már kiadattak-e vagy sem.

9. A 6000 korona pályadíjjal jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, köteles azonban azt egy év alatt legalább 300 példányban kinyomatni, s három nyomtatott példányát a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek díjtalanul átadni. A jutalom csak ezen feltételek teljesítése után fizettetik ki.

10. Ha a M. Tud. Akadémia az ezen szabályzat szerint reá ruházott jogok gyakorlásában, bármely oknál fogva, akadályozva lenne, azok a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületre visszazállanak.

11. Ezen szabályok csak a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület beleegyezésével módosíthatók. A netalán szükséges módosítás a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület vagy a M. Tud. Akadémia kezdeményezésére, a pesti hazai első takarékpénztár-egyesület és a M. Tud. Akadémia küldötteinek együttes tanácskozmányában vétetik tárgyalás alá; e tanácskozmány eredménye fölött azonban a határozás egyrésztől a M. Tud. Akadémiának, másrésztől a pesti hazai első takarékpénztár-egyesületnek tartatik fenn.

16. Farkas-Raskó-alapítvány.

104. §. Farkas István, pécsi lakos, Farkas-Raskó-alapítvány czímen végrendeletileg 2000 frtot hagyományozott az Akadémiának oly célból, hogy hirdess n évenként pályázatot egy hazafias költeményre s a pályaművek közül műbecsrel bíró, leghazafiasbnak pályadíjúl adja ki a kamatokat (200 korona) minden év április 6-án. Az Akadémia e jutalomra nézve a következőket állapítja meg:

a) A Farkas-Raskó-jutalom minden évben kitűzetik hazafias költeményre, mely lehet hymnus, óda, elégia,

dal, ballada, költői beszélyke, sőt tanköltemény és szatira is. Az I. osztálynak joga van minden egyes esetben az előszámlált műfajok közül csak egyre tűzni ki a jutalmat.

b) A pályaművek beküldésének határnapja minden év szept. 30-ika. A pályázat eredménye a következő év márczius havában tartandó összes-ülésen tétetik közzé, mikor a jutalom nyomban kiadatik.

c) A pályaművek megbirálásában az I. osztály által választandó három akadémiai tag jár el, a kik magok közül megbíznak egyet, hogy indokolt jelentést tegyen az összes ülésnek a pályázat eredményéről.

d) A jutalom csak önálló becsű műnek adatik ki; ki nem adás esetében pedig az Akadémia tőkéjéhez csatoltatik.

e) A jutalmazott mű a szerző tulajdona marad, de ha azt önállóan vagy valamely folyóiratban két hónap alatt ki nem adja, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

17. *Feridun bey alapítványja.*

105. §. El Sejjid Mehemmed Feridun bey, volt budapesti török főkonzul, Budapesten 1883 május 29-én kelt fővégrendeletében és két újabb keltű fiók-végrendeletében vagyonából 500,000 frankot hagyományozott a M. T. Akadémiának oly kikötéssel, hogy az összeg évi kamatainak négyötödrészből négy, egyenként 3200 koronás ösztöndíj létesíttessék oly mohamedán hitű török honos ifjak részére, kik Magyarországon technikai, mezőgazdasági, képzőművészeti és zenei tanulmányokat végeznek; a kamatok egyötöd-része, vagyis 3200 korona pedig évenként török-magyar irodalmi tanulmányok és művek dotatiójára

fordíttassék azzal, hogy ez összeg felhasználásáról az Akadémia saját tetszése szerint intézkedhetik.

Az alapítványtevő 1903 október hó 4-én Badenweilerben elhalálozván, hagyatékára törvényes örökösének igénye a török törvények értelmében megállapított, s ezek, valamint az Akadémia között 1904 május 13-án oly értelmű egyezség kötött, mely szerint az örökösök átengedik az Akadémiának azon 214,439 kor. 85 fill. összeget, mely a Magyar Földhitelintézet számláján Feridun bey javára volt írva, a halála napjától esedékes kamatokkal együtt, és beleegyeznek abba, hogy ez összeg kamataiból évenként 3200 korona török-magyar tanulmányok céljaira felhasználtassék, a többi pedig mindaddig tőkésíttessék, míg az Akadémia a tőke felszaporodásával abban a helyzetben lesz, hogy az örökhagyó végrendeleti intézkedésének megfelelő módon eleget tehessen.

Az Akadémia az alapítványról 1906 január 21-ikén kiállított és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által 1907 január 7-ikén jóváhagyott alapítólevél értelmében az őt megillető alapítványrésznek kamataiból, 1903 október 4-ikétől számítva, évenként 3200 koronát, két egyenlő részre megosztva, bocsájt az I. és II. osztály rendelkezésére oly célból, hogy ez osztályok a rájuk e címen eső összegeket török-magyar nyelvészeti, irodalmi, néprajzi és történelmi kutatások és azokról szóló munkák költségeire fordítsák. Az osztályok a Nyelvtudományi, ill. Történelmi Bizottság javaslatára ez összegek felől, a mondott cél keretén belül, szabadon rendelkeznek s jogukban van az összegeket, esetleg több éven át is, tanulmányutak, kutatások, gyűjtések, másolások céljaira, valamint ezekről szóló tudományos munkák kiadására fordítani; ez utóbbi

esetben a munka czímlapján kiteendő, hogy az a jelen alapítványból adatott ki. Az osztályok az alapítvány kamatainak felhasználásáról az Akadémiának évente jelentést tesznek.

18. Gróf Festetics László-alapítványa.

105a. §. Gróf Festetics László 1826-ban 10.000 p. forint alapítványt tett, oly rendeltetéssel, «hogy ennek évi kamata oly rendes tag fizetésére fordíttassék, a kinek kötelessége legyen a Társaság felvigyázása alatt az angol, francia, muszka, német stb. európai nemzeteknek hadi tudományokról szóló érdeemes munkáikat magyarra fordítani s a külföldieknek ezen tárgyakról leendő új találmányaikat megismertetni.» (Évkönyvek I., 1833., 51. l.)

Az Akadémia szervezetének módosítása folytán ez alapítvány évi kamatai (1200 korona) a Hadtörténelmi Bizottságnak állnak rendelkezésére.

19. Flór Gyula Emlék-alapítványa.

106. §. Néhai Flór Ferencz és neje, szül. Fröscher Eleonora, 1863 évi február 16-án kelt végrendeletökben 20,000 forintot hagyományoztak az Akadémiának oly kikötéssel, hogy e hagyományösszeg elhúnyt egyetlen gyermekök emlékére «Flór Gyula Emlék-alapítvány» czím alatt az Akadémia alaptőkéjéhez csatolandó és örök időkig egész épségében föntartandó legyen. A végrendelet értelmében az alapítvány után befolyó kamatok fele közös akadémiai célokra, fele pedig néhai Flór Gyula kedvencz hajlamának emlékére, minden évben egyedül magyar történelmi érdekek elősegítésére fordítandó.

Az Akadémia a végrendelet intézkedésének megfelelőleg «Flór Gyula Emlék-alapítvány» czimén évenként 800 koronát bocsát a Történelmi Bizottság rendelkezésére, mely annak hovafoordításáról intézkedik. Ez évi összeg (vagy a mennyiben a kifizűzött feladatok nagysága tetemesebb költséget kívánna, két évi összeg) történelmi kutatásokra, másolásokra vagy történelmi művek kiadására fordítandó, s e körűlmény az alapítvány segélyével készűlt munkák czímlapján feltűntetendű.

A Történelmi Bizottság az alapítványi kamatok felhasználásáról az Akadémiának évenként jelentést tesz

20. Forster Gyula alapítványa Forster János nevére.

107. §. Forster Gyula miniszteri tanácsos, m. földhítelintézeti igazgató, a Magy. Tud. Akadémia kezébe 1894-től kamatozó 12,000 forint névűrtékű regáléváltáság-kűtvényt tett le alapítványul azzal a rendelkezéssel, hogy ez alapítvány kamataiból minden harmadik évben 3000 korona pályadíj a hazai földművelés fejlődését előmozdító akár irodalmi művek, akár gyakorlati értékű találmányok vagy fölfedezések jutalmazására fordítottassék.

1. Az alapítvány az alapító atyja, néhai Forster János primási és esztergomi főkáptalani jószágkormányzó nevét viseli.

2. A pályadíj csakis oly munka, találmány, vagy fölfedezés jutalmazására adatik ki, mely a hazai földművelés előmozdítására nézve annak valamely ágában, névszerint a mezei gazdálkodás, állattenyésztés, erdészet, szőlőművelés és kertészet terén akár elméleti, akár gyakorlati irányban önálló becses bir s határozott jelentőségű haladást foglal magában.

3. A pályadíj három évi időközökben és pedig felváltva akként adandó ki, hogy *a*) az első három évi, vagyis 1894—1896. évi cyklusra eső 3000 korona összeg, mint földművelési jutalom, 1897-ben a megelőző hat évi, vagyis a jelen esetben az 1891—1896. évi időközben megjelent oly irodalmi művek vagy találmányok és fölfedezések kitüntetésére fordíttassék, melyek a matematikai és természettudományi osztály ítéllete alapján az Akadémia nagygyűlése által is önálló becsüeknek s egyszersmind jelentékeny haladást ígérőknek találtattak, vagy oly magyar állampolgárnak ítéltessek oda, a ki a földművelés terén akár a tudomány előbbrevitele, akár a gyakorlati találmányok, szerkezetek vagy szervezetek és intézmények fejlesztése és fölvirágoztatása szempontjából az illető évkörben legnagyobb érdemeket szerzett; *b*) a következő második három évi, tehát 1897—1899. évi cyklusra eső 3000 korona összeg, mint pályadíj, oly irodalmi munkák díjazására adassék ki, melyeket akár zárt vagy nyílt pályázat, akár megbízás útján az Akadémia nagygyűlése a mathemathikai és természettudományi osztály javaslata alapján a hazai földművelés előmozdítása érdekében kitézni vagy megíratni szükségesnek lát.

4. A következő három évi cyklusokban szintén felváltva és folytatólag egyik alkalommal a földművelési jutalom (1918-ban 1912—1917. évi cyklus, 1915-ben 1908—1913. évi cyklus stb.), a másik alkalommal a pályadíj (1912, 1918, 1924. stb.) adandó ki.

A megjutalmazandó mű, találmány vagy fölfedezés a fentebb megjelölt általános meghatározás mellett vonatkozhatik a szántóföldek, erdők, rétek, szőlők, kertek művelésének módszereire és eszközeire, hasznos álla-

tok vagy gazdasági növények meghonosítására és tenyésztésére, a gazdasági hasznos állatok és növények betegségeinek gyógyítására, a járványos bajok ellen való védekezésre, a gazdasági termékek hasznos feldolgozására, marhák takarmányozására, trágyatermelésre, talajjavításra, gazdasági építkezésre, a kártékony rovarok ismertetésére s az ellenük való oltalomra vagy kipusztításukra, elemi károk elhárítására, vagy a már megtörténteknek jóvátételére és általában a földművelés körébe tartozó bárminemű szakismeretek terjesztésére vagy hasznos műveletek megismertetésére.

5. Ha az említett három évi időközökben felváltva kiszolgáltató és a 3. szakasz *a)* pontja alatt említett földművelési jutalom önálló becsű munka, találmány vagy fölfedezés hiányában, a 3. szakasz *b)* pontja alatt érintett pályadíj pedig a pályázat sikertelensége vagy az adott megbízás nem teljesítése miatt kiszolgáltatható nem lenne, a matematikai és természettudományi osztály javaslata alapján az Akadémia nagygyűlése határozza el, hogy a pályadíj ismét a már egy ízben kitűzött, vagy más kérdésre irassék-e ki s a pályadíjnak egyszeres 3000 kor., vagy ennél nagyobb, de 10,000 koronát meg nem haladható összegben állapíttassék-e meg, vagy pedig 3000 koronás díjak kitűzésével több kérdésre nyitassék-e pályázat.

6. A kitűzendő pályakérdések indítványozása, valamint a beérkező pályamunkák, továbbá a tanulmányok és fölfedezések megbirálása öttagú bizottság által történik, melynek három tagját az Akadémia matematikai és természettudományi osztálya, egy tagját az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és egy tagját az Országos Erdészeti Egyesület, a pályadíj kitűzését,

illetőleg a jutalom vagy pályadíj adományozását megelőző év október havában választja. A pályakérdések kitűzésére, valamint a jutalmak és pályadíjak odaitélésére vonatkozó javaslatot a matematikai és természettudományi osztálynak a nagygyűlést megelőző rendes osztályülése terjeszti a nagygyűlés elé.

7. Az Akadémia nagygyűlése kihirdeti, hogy mely időközben megjelent munkák, találmányok vagy fölfedezések pályázhatnak a földmívelési jutalomra és felszólítja azokat, kik az illető évkörből, a pályázatra alkalmas és akár nyomtatásban megjelent művet, akár találmányt vagy fölfedezést mutathatnak be, hogy munkájukat avagy találmányuk vagy fölfedezésük leírását, esetleg természetben szerkezetüket is, a kitűzött határidőre az Akadémia főtitkári hivatalához küldjék be. Önként érthetőleg e felszólítás egyáltalán nem zárja ki, hogy be nem küldött munka vagy be nem jelentett találmány vagy fölfedezés, melyről a tagoknak tudomásuk van, a pályázaton figyelembe ne vételessék és ne jutalmaztassék.

8. Ha a pályázat vagy megbízás alapján jutalmazott pályamű szerzője azt egy esztendő alatt ki nem adja, a tulajdonjog az Akadémiára száll. A mű czím-lapján kiteendő, hogy azt az Akadémia a Forster-féle pályadíjjal jutalmazta.

9. Ha megfelelő munka, találmány vagy fölfedezés hiányában a másodízben vagy a 3000 koronát meghaladó összegben kitűzött pályadíj nem adathatnék ki, az ekként rendelkezésre maradó összeg felerészben az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik (nehogy a kamatjövedelem csökkenése esetén a 3000 koronás jutalomnak vagy pályadíjnak netán szükségessé válандó kiegészítése az Akadémia terhére essék), felerészben

pedig az Akadémia intézkedése szerint a szóban levő pályadíjjal már kitüntetett vagy a földművelésre vonatkozó egyéb művek kiadására fordíttatik.

10. Egyebekben az Akadémia általános pályázati szabályai szolgálnak zsinórmértékül.

21. Forster Gyula alapítványja Scitovszky János hercegprímás nevére.

108. §. Forster Gyula magyar földhitelintézeti igazgató 1894 évi július 1-én kelt alapító-levelével néhai Scitovszky János Magyarország hercegprímása emlékére 15,000 frtnyi névértékű, 1894. január 1-től kamatozó regaleváltsági kötvényből álló alapítványt tett oly czélból, hogy ez összeg kamatai első sorban magyar egyháztörténelmi czélok megvalósítására fordítandók.

Az alapítólevél rendelkezése értelmében az alapítványnak 1350 koronát tevő kamatai, tíz éves ciklusokban, felváltva magyar egyháztörténelmi tárgyú levéltári kutatások és ugyanazon körből vett irodalmi művek céljaira szolgálnak. E szerint:

a) Az Akadémia az 1895—1904. évi ciklusban az alapítvány kamatait a Fraknoi Vilmostól Rómában alapított magyar történelmi intézetbe küldendő történetbűvároknak ösztöndíjul szolgáltatja ki, esetről-esetre állapítván meg, vajjon hány éven át élvezzi az illető az ösztöndíjat s egyszersmind utasításokat is adhat a római kutatások irányára nézve.

b) Az 1905—1914. évi ciklusban az alapítvány kamatai együttvéve osztatlanul egy magyar egyháztörténelmi monographia iratására és közzétételére fordítandók; szabadságában állván az Akadémiának ezt a célt akár megbízás, akár nyílt vagy zárt pályá-

azt útján, akár már hozzá benyújtott kész munka jutalmazásával és kiadásával megvalósítani.

c) A mikor az Akadémia elérkezettnek látja annak idejét, hogy a magyar egyháztörténelem egész kiterjedésében egy műben feldolgoztassék vagy erre nézve elfogadható ajánlat érkezik: fel van hatalmazva az alapítvány kamatait több egymásután következő ciklusban erre a célra fordítani.

d) E mű megjelente után az Akadémia az alapítvány kamatait illusztrált magyar történelem vagy történelmi munkák közzétételére fordítja.

e) Az alapítványnak a meghatározott célokra netán igénybe nem vett jövedelméből fenmaradt összegek az alapítvány javára kamatoznak s a kifizetve volt célokra fordítandók, kivéve, ha az Akadémia indokoltnak látná a tőkéhez csatolást elrendelni.

Az alapítvány kamatainak hovaforrását illetőleg a javaslatléttel, a Történelmi Bizottság meghallgatásával, a II. osztályt illeti; a határozathozatal a nagygyűlésen történik.

22. *Fraknói Vilmos alapítványa.*

109. §. Fraknói Vilmos ig. és t. tag 1912 január 20-án a következő levelet intézte az Akadémiához:

«Tekintetes Akadémia!

Azon óhajástól vezérelve, hogy mivel Rómában az összes művelt nemzetek történelmi intézeteket létesítettek, soraikból a magyar ne hiányozzék, ilyen intézet céljaira 1894-ben házat építtettem. Ez alkalommal kérelmet intéztem a tisztelt Akadémiához, hogy az intézetben egy helyet évről-évre a magyar történe-

lem egy munkásával betölteni méltóztassék. Ajánlatomat a tisztelt Akadémia elfogadván, ügyrendjébe iktatta és az intézetet évek során át megtisztelte azzal, hogy történetbúvárokat küldött oda, a kik könyv- és levéltárakban végzett kutatásokkal eredményes munkásságot fejtettek ki.

Mivel egészségi állapotom és előrehaladott korom nem engedik, hogy Rómában tartózkodjam és az intézetet vezessem, ismétellen megújított kísérleteim pedig, a melyek az intézet biztos és állandó megalapítását czélozták, sikertelenek maradtak: ama fájdalom kényszerűség előtt állok, hogy az intézet fenntartásáról le kell mondanom.

Midőn ezt a tisztelt Akadémiának bejelentem, egyszersmind ezennel ötvenezer korona névértékű négyszázalékos földhitelintézeti záloglevelet (1912 júl. 1-től kamatozó szelvényekkel) bocsátok rendelkezésére, azzal a kéréssel, hogy ezt az értéket, mint a római könyv- és levéltárakban végzendő kutatások elősegítésére és eredményeik közzétételére hivatott alapítványomat kezelésbe venni és kiküldendő bizottság útján velem egyetértően az alapítvány szabályzatát elkészíteni méltóztassék.

Mély tisztelettel, Budapest, 1912 január 20.

Fraknoi Vilmos.»

Az Akadémia meleg köszönetét fejezte ki tisztelt és szeretett tagjának azon áldozatkészségért, melyet az intézet felállításával a magyar történeti és régiség-tudomány érdekében tanúsított, valamint az Akadémia kiküldöttei részére felajánlott helyért is. Az intézet ügyrendjének megállapítására, az összes üléstől kiküldött bizottság 1912 február 5-én tartott ülésében

a következő szabályzatot hozta javaslatba, melyet február 9-én a Történelmi Bizottság és február 13-án a II. osztály is elfogadott:

«Fraknói Vilmos ig. és tiszt. tag 1912 január 20-án 50.000 (ötvenezer) korona névértékű 4%-os földhitelintézeti záloglevelet tett le alapítványul, azon rendelkezéssel, hogy kamatai

a) a római levél- és könyvtárakban végzendő kutatások és tanulmányok elősegítésére,

b) a római levél- és könyvtárakban felkutatott, Magyarországot érdeklő történelmi emlékek vagy ezeket földolgozó történelmi munkák közzétételére fordítottassanak.

Ezen két földadatkör határai között a Történelmi Bizottság van hivatva, a II. osztály útján, az Akadémia összes ülése elé évről-évre javaslatot terjeszteni az iránt, hogy az alapítvány kamatai milyen célra használtassanak föl. Az Akadémia föl van jogosítva, akár kutatási megbízások, akár kiadványok céljára, több esztendő kamatait összesíteni vagy előre lekötni.

Míg az alapító él, a Történelmi Bizottság az előterjesztendő javaslatokhoz az ő hozzájárulását kéri ki.

A Történelmi Bizottság első ízben az 1913. évi júniusi összes ülés elé terjeszt javaslatot.

Az alapítvány állását az Akadémia külön nyilván tartja évi számadásaiban.»

Az összes ülés 1912 február 26-án e szabályzatot elfogadta s annak az Ügyrendbe való fölvételét elrendelte.

Egyúttal ugyanez a bizottság a következő beadvánnyal fordult az Akadémiához:

«Tekintetes Akadémia!

A Fraknói Vilmos t. t. által római történelmi kutatások céljaira tett 50.000 koronás alapítvány szabályzatának megállapítására kiküldött bizottság e szabályzattal kapcsolatban azt az indítványt terjeszti a tek. Akadémia elé, méltóztassék az Akadémia elnökségét fölhatalmazni, hogy a kormánynál egy Rómában létesítendő történelmi és régészeti állami tudományos intézet érdekében a szükséges lépéseket megtehesse.

Ily intézet létesítése elsőrangú tudományos érdek, a mi az európai államok legtöbbjét már régen arra bírta, hogy történelmi, műtörténeti és régészeti kutatások céljaira Rómában tudományos intézeteket alapítsanak, melyek a tudományt nagybecsű kutatások eredményeinek közzétételével gazdagították.

E tudományos intézetek közt méltó helyet foglalna el hazánk is, mely Magyarországnak Olaszországgal és különösen a szentszékkal való sok százados kapcsolata által nagyérdekű kutatási és tudományos eredményekre nyújt biztos kilátást. Az intézet létesítése nem kívánna nagyobb anyagi áldozatot, mert nevezett t. tagtársunk a hozzá e tárgyban intézett kérdésre késznek nyilatkozott arra, hogy abban az esetben, ha a kormány a római magyar állami tudományos intézet létesítését és fenntartását elhatározná, újabb áldozatkészséggel fogja előmozdítani e szándék megvalósítását.» — Az összes ülés a bizottság e javaslatát is egyhangúlag örömmel elfogadta s Fraknói Vilmos t. tagnak újabb ajánlatáért meleg köszönetet mondott.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1912 november 28-án kelt átiratával értesítette az Akadémiát, hogy 1913. évi költségvetésébe a Rómában fel-

állítandó *Magyar Történelmi Intézet* céljaira 50.000 koronát vett föl, mire az összes ülés, a Történelmi Bizottságnak és a II. osztálynak javaslatára, 1913. évi január 27-én a megállapította a magyar állam által Rómában létesített és fenntartott Magyar Történelmi Intézet szervezeti szabályzatát, melyet a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1913. aug. 6-án 130.992. sz. a. csekély módosításokkal jóváhagyott. A szabályzatot l. 55/a. §.

23. *Galgóczy Károly alapítványa.*

109/a. §. Galgóczy Károly lev. tag 1908. évi december 8-ikán akadémiai tagságának ötvenéves évfordulója emlékére a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének 163. számú 500 frtos, azaz 1000 koronás, teljesen befizetett alapítványi okiratát, az 1909-ik üzletévre szóló és az ezen üzletévről az 1910. év tavaszán elszámoló rendes közgyűlés után fizetendő kamatosztalék-szelvénytől kezdve folyó szelvényeivel együtt alapítványul felajánlotta a M. Tud. Akadémiának, s 1909. márczius 25-én kelt levelében beleegyezését nyilvánította abba, hogy ez alapítványi összeg tőkésítették mindaddig, míg megkétszereződik, vagyis olyan összegre emelkedik, hogy a jövedelem arra a célra és azzal a módozattal fordítható lesz, a mely célra és a mely módozattal az Akadémia III. osztálya azt fordítani leghelyesebbnek itéli.

Ez alapítványhoz Galgóczy Károly újabb ezer koronát csatolt az Akadémia elnökéhez intézett következő levél kíséretében:

«Nagyméltóságú Elnök Úr! Mélyen tisztelt Kegyelmes Uram! 1908. december 8-án akadémiai tagságom ötven éves évfordulója emlékére egy 1000 koronás ala-

pítványt tettem, a melyet a Tekintetes Akadémia akkép fogadott el és jegyzett ügyrendjébe (22. sz.), hogy az alapítványi összeg tőkésítették mindaddig, míg megkészszerződik; azután a jövedelem arra a célra és azzal a módozattal lesz fordítható, a mely célra és a mely módozattal az Akadémia III. osztálya fordítani leghelyesebbnek itéli.

Mióta ezen alapítványomat tettem és az elfogadattott, az isteni gondviselés kegyesen megengedte, hogy 91-ik életévem elérésével, az Akadémia legidősb tagjakép is már ötödik életévem töltöm, koromhoz képesten ugyan meggyöngült, de még folyvást működő állapotban.

Ezen isteni kegyelem hálás emlékére azzal a kéreessel csatolom ide a Kisbirtokosok Földhitelintézetének öt darab 200 koronás 4½%-os záloglevelét, az 1913 november 1-től kezdődőleg félévenként esedékes szelvényeivel, hogy az ekkép együtt 1000 koronát kitevő értéket előző alapítványom kiegészítésére elfogadván azt annak az ötödik év óta megnövekedett összegéhez csatolni méltóztassék, miszerint ekkép alapítványom összege most már a megkészszerezett összeget is meghaladván, az Akadémia III. osztálya a jövedelemnek felhasználása iránt is intézkedhessék.

Az alapítványképp ezen előterjesztésemhez csatolt záloglevelek sorszámai a következők: 6383, 6384, 6395, 6576, 8623 sz. öt darab, egyenként 200, együtt 1000 korona értékben.

E záloglevelek mindenike, kisorsolásig az Akadémia tulajdonában megtartandó. A kisorsolt zálogleveleknek teljes névértékben beváltása után az így megkapott teljes tőkének tovább gyümölcsöztetése iránt az Akadémia intézkedik.

Tisztelettel kérem előző alapítványom kiegészítésének ily módozatú elfogadását. Mély tisztelettel stb. — Budapest, 1913 márczius 31-én. Galgóczy Károly».

Az összes ülés 1913 márczius 31-én meleg köszönettel fogadta ez újabb alapítványt.

24. Gorove László és István alapítványa.

110. §. Gattájai Gorove László 1839 február 18-án kelt alapító-levelével egyezer pengő forintot alapított a végből, hogy kamataiból az Akadémia pályakérdéseket tűzzön ki, felváltva az erkölestudomány, széptan és a magyar műveltségtörténet köréből. Ez alapítványt az alapító fia Gorove István akad. tiszt. tag 1872 július 7-én alkotott végrendeletében oly összegre emelte, a melynek kamataiból évenként száz arany jutalmat lehessen kitűzni. Ez intézkedéséhez képest a végrendelet végrehajtója 1881 november 28-án 10,278 frtot fizetett be az Akadémia pénztárába.

Az Akadémia e szerint minden esztendőben, Gorove-díj cím alatt, száz arany pályadíjat fog kitűzni. A pályakérdést az I. és II. osztály felváltva ily sorrendben tűzi ki: 1912., 1915., 1918., 1921., stb. az I. oszt. széptani; 1913., 1916., 1919., stb. a II. osztály magyar műveltségtörténeti; 1911., 1914., 1917., stb. ugyancsak a II. osztály erkölestudományi kérdést.

A jutalom csak önálló, tudományos beccsel bíró munkának ítéltetik oda. A mennyiben ily munka nem érkezik be, a jutalom ki nem adatik és az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát a szerző köteles kiadni; ha ezt egy esztendő alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

25. *Ipolyi Arnold alapítványa.*

III. §. Ipolyi Arnold, Nagyvárad latin szertartású püspöke, a M. T. Akadémia ig. és r. tagja s osztályelnöke, végrendeletében azon óhajtását fejezte ki, hogy *a)* a hagyatéka második harmadrészből, mely az államot illeti, egyharmad az Akadémia és szintén egyharmad a M. Orsz. Képzőművészeti Társulat javára alapítványkép engedtessek át, és *b)* hogy a hagyaték harmadik harmadából bizonyos hagyományok kielégítése után még fönmaradó összeg fele-felerészben a most említett alapítványok javára fordíttassék.

A M. T. Akadémia és a M. Orsz. Képzőművészeti Társulat részéről kegyelmi úton előterjesztett közös kérelemre Ó cs. és apost. kir. Felsője 1891 szept. 23-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a hagyaték második harmadából a kir. kincstárnak már tényleg átadott 34,482 frt 85 kr.-nak és a még átadandó összegnek egyharmadrésze a M. T. Akadémia számára kiutalványoztassék.

Az örökható szándékának megfelelőleg, e két egyesített tőkeösszeg kamataiból évenként, vagy a mennyiben a tőke ezt egyelőre még lehetővé nem tenné, kétévenként legalább 2000 koronányi összeg a magyar nemzet egyházi, politikai, irodalmi, műveltségi vagy műtörténetéből vett tárgyú történelmi művek jutalmazására és esetleg kiadására fordíttatik.

Az Akadémia a jutalmat a felsorolt öt tudomány-szak sorrendjében, egyelőre két évenként 1900—2. műveltségtörténetre II. oszt., 1902—1904. műtörténetre I. oszt., 1904—1906. egyháztörténetre II. oszt., 1906—1908. politikai történetre II. oszt., 1908—1910. irodalom-

történetre I. oszt., fordítja, a sorrend ismétlődővén, vagyis 1910—1912. műveltségtörténetre II. osztály, 1912—14. műtörténetre I. osztály, 1914—16. egyház-történetre II. oszt., 1916—1918. politikai történetre II. osztály, 1918—1920. irodalomtörténetre I. osztály. A cyklus kezdetén mindig azon osztály kebeléből, melyhez az illető tudományok tartoznak, és szükség esetében a M. Történelmi Társulat bevonásával, legalább három tagú bizottságot küld ki, mely javaslatot tesz, vajjon időnként pályázat tüzessék-e ki a jutalom elnyerésére, vagy megbízás adassék-e egy, a főttebbi tudomány-körökbe vágó mű megírására, vagy pedig valamely hasonló tárgyú, erre benyújtott kész mű adassék-e ki, hogy nyomtatási és kiadási költség és vállalkozás hiányában annak megjelenése lehetővé tétessék. Szintén háromtagú bizottság tesz javaslatot a jutalom odaitélése felől.

A bizottság tagjai fáradozásukért, az alapítvány kamataiból, tiszteletdíjban részesülnek, melyből az elnököt legalább is 3, a tagokat pedig 2—2 arany illeti. E tiszteletdíj az alapítvány kamatainak szaporodtával ép úgy magasabbra emelhető, mint a jutalomdíj is; mert ha valamely évben a jutalom kiadására méltó mű nem találtatnék, ez évben a jutalom a tőkéhez csatolandó, melynek növekedésével a mű érdekéhez képest magasabb évi jutalom lesz kiadható.

A jutalomban csak abszolút becsű mű részesülhet. A jutalom, mint «Ipolyi Arnold alapítványa» a nagygyűlésen ítéltetik oda és a kinyomatandó, jutalmazott vagy a jutalomból kiadandó mű címlapján az «Ipolyi Arnold alapítványi jutalommal az Akadémia által kitüntetett (vagy «jutalomból az Akadémia által kiadott») mű» jelzés kitétetik.

A jutalmazott mű egy évig a szerző tulajdona; ha egy év alatt ki nem adná, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

26. *Kanizsai Károly alapítványa.*

112. §. Kanizsai Károly, t.-cörsi apátplébános, végrendeletében 1000 frtot hagyott a M. T. Akadémiának oly célból, hogy e tőkeösszegnek *legalább* 300 forintba menő kamatai a hazai történetből merített tárgyú korrajz jutalmazására, pályadíjjal szolgáljanak.

A pályakérdést az Akadémia nyolcz évenként, első ízben 1897-ben, (1905., 1913., 1921. stb.) két évi pályázati határidővel és 800 korona jutalommal, a II. osztály javaslatára, tűzi ki, úgy hogy a pályadíj első ízben az 1899-i nagygyűlésen lesz kiadható. Ugyanannak javaslatára nyílt pályázat is hirdethető, mely esetben a legjobbnak talált tervezet szerzője, tárgya kidolgozására megbízást nyer.

Ha a pályázat eredménytelen lenne, a díj a következő jutalomhoz csatolható.

A jutalom csak absolut becsű munkának adható ki. A kiadás joga egy évig a szerzőé; azontúl az Akadémiára száll.

27. *Gróf Karátsonyi Guidó alapítványa.*

113. §. Gróf Karátsonyi Guidó 1858 márczius 30-án kelt alapító-levelével 10,000 forintot alapított oly végből, hogy annak kamatai a legjobb színdarab szerzőjét illessék. E jutalomdíj két évre tüzetik ki, mindenkor 200 aranyban, megoszthatatlanul, oly módon, hogy a pályaművek beadásának állandó határnapja

minden második, páratlan számú év (1913., 1915., 1917., 1919., stb.) szeptember 30-ika, a jutalom kiadásáé pedig a következő páros évek márcziusi összes-ülése.

1. A jutalomért felváltva, egyik versenyzési időszakon komoly drámai művek (szomorújátékok, történeti, regényes, polgári színművek, drámai erkölesrajzok stb.) pályáznak: — a következő pályázási időszakon viszont vígjátékok, ideértvén a vígjáték valamennyi fajtát.

2. A nyelv- és széptudományi osztálynak joga van e jutalom mindkét nemének, minden egyes esetben, közelebbi minősítését meghatározni, mely drámai irodalmunk és színpadunk állapotához képest szükségesnek vagy kívánatosnak mutatkozik.

3. A pályaművek megbirálásában az osztály által választandó öt akadémiai tag jár el. Ezek közös értekezleten szótöbbséggel határozzák el, melyik mű nyerve el a jutalmat, melyik dicsértessék meg. Ezután választanak magok közül tudósítót, a ki a saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek, a közmegállapodás szerint, alapos okok kíséretében adja elő eredményét.

4. A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy adatik ki, ha egyszersmind drámai, színi és nyelvi tekintetben is becsesnek s így kitüntetésre méltónak bizonyul.

5. Ha ilyen, magában is kitünő mű nem akad, s így a jutalom sem adható ki: a fenmaradt kétszáz arany a legközelebbi jutalomdíjhoz csatolandó, mely újlag két-két évre tüzetik ki. Ily esetben 400 arany lesz a pályadíj:

Ha a jutalmat másodízben sem lehetne kiadni, a ki nem adott 400 arany az Akadémia rendelkezésére marad, s a nyelv- és széptudományi osztály javas-

lata alapján a drámai irodalom emelését eszközöző művek előállítására vagy utólagos megjutalmazására fordítandó, még pedig:

a) vagy a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt év alatt fölmerült drámai, színi és nyelvi tekintetben becses és pályadíjat nem nyert színmű utólagos megjutalmazására, mire nézve az Akadémia I. osztályának e célra esetenként választandó ötagú bizottsága tesz véleményes javaslatot; b) vagy a dramaturgia körébe tartozó, elméleti vagy irodalomtörténeti feladatok megfejtésének pályázás vagy megbízás útján eszközzésére; ha pedig ilyenek a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt évben már nyomtatásban megjelentek volna, ezek utólagos jutalmazására; c) vagy végre ó- vagy újabbkori classikus drámai művek kitünő fordításának eszközzésére, szintén megbízás vagy pályázat útján; ha pedig ilyenek a 400 arany jutalom esedékessé váltát megelőző öt évben már nyomtatásban megjelentek, ezeknek utólagos jutalmazására.

6. A jutalmazott színmű a szerző tulajdona marad, a ki vele szabadon rendelkezhetik. Ha azonban három hónap alatt ki nem nyomtatná művét: a kiadás joga az Akadémiára száll. A megbízás útján készített műfordítások és dramaturgiai művek a szerző, illetőleg a fordító tulajdonát képezik, a ki tartozik egy esztendő alatt munkáját kinyomatni; ha ezt nem teszi, az Akadémiának joga van azt tiszteletdíj nélkül kiadni.

28. Kaufmann Dávid-alapítvány.

113/a. §. Gomperz Róza úrhölgy 1905. évi december 24-ikén kelt iratával mint leányának, özv. Kaufmann Dávidné asszonynak örököse, néhai vejének Kaufmann

Dávid rabbiképző-intézeti tanárnak 1800 kötetből és 25 nagyértékű kéziratból álló könyvtárát a M. Tud. Akadémiának ajándékozta.

Néhai dr. Kaufmann Dávid (meghalt 1899. évi július hó 6-ikán), ki a külföldről hazánkba származván, itt 21 éven át nagy sikerű tanári működést folytatott, egy, a keleti és héber tudományra és történetre vonatkozó könyvtárt gyűjtött össze, mely — mint a tudományos világban szeltében el van ismerve — méltán sorakozik az e rendbeli legbecsesebb magángyűjtemények közé. A könyvtár nagyobb számmal arab-zsidó magán-okmányokat is foglal magában a XIII—XIV. századból, melyek szakértők véleménye szerint, kik ez okmányokkal foglalkoztak, kulturtörténeti tekintetben nagy fontossággal bírnak. Ezt a gyűjteményt halála után neje, Gomperz Irma († 1905. június 19) örökölte.

Az adományozó úrhölgy az elhunytak intentióinak úgy vélt leghelyesebben megfelelni, hogy a gyűjteményt azon szekrényekkel együtt, melyekben eddig őriztetett, alapítványi ajándéku ajánlotta fel a M. Tud. Akadémiának, azon kéréssel, hogy azt könyvtárában, melyet kiegészíteni hivatva van, mint Kaufmann Dávid és Irma-alapítványt örök tulajdonaként őriztesse és mindenkor szabályzatának keretében a hazai és külföldi tudományos világnak hozzáférhetővé tegye. Egyúttal azt az óhaját fejezte ki, hogy a gyűjtemény ugyanazon szekrényekben helyeztessék el, melyekben az elhunyt tudósnak életében helyet foglalt, és hogy az alapítvány eredetét jelző felírás e szekrények alkalmas helyén feltüntettessék.

Ez alapítványhoz Gomperz Róza úrhölgy a maga részéről 25 darab dúsan illuminált héber pergament-

kéziratot kapcsolt, melyek a bennök foglalt olasz származású miniaturák és színes képek révén szakértők ítélete szerint műtörténeti szempontból kiváló becsel bírnak. Kikötötte, hogy e gyűjtemény, értékének megfelelő módon helyeztessék el s mint Gomperz Róza-alapítvány kezeltessek.

A M. Tud. Akadémia 1906 január 29-én tartott ülése örömmel és hálával fogadta el a nagylelkű adományt s a könyvtár kezelésére nézve kikötött föltételeket készséggel helybenhagyta.

29. Kautz Gyula alapítványa.

113/b) Néhai Kautz Gyula t. és ig. tag, volt akadémiai másodelnök, 1906. január elejéről keltezett okmányban 4000 (négyezer) koronát hagyományozott a M. Tud. Akadémiának, mely összeg kamatainak olyképen való felhasználását óhajtja, hogy minden harmadik évben valamely közgazdasági vagy államtudományi vagy történelem-philosophiai (időközben megjelent) kiválóbb dolgozat, értekezés, essay, nevemre való hivatkozással, vele a II. osztály ítélete alapján megjutalmaztassék. Ha a Nagyjutalom sora az itt említett tudományszakok valamelyikére esnék, az én alapítványom három évi kamatai, mint kisebb mellékdíj valami kisebb, de értékes dolgozat szerzőjének lenne adható. És alább: «Ezen intézkedésem helyett: az Akadémiának Igazgatósága a 4000 koronát jó belátása szerint más módon és célra is alkalmazhatja; de (ha lehet) olykép, hogy nevemről említés történjék».

Az Igazgató-Tanács, a II. osztály javaslatára, e hagyományra vonatkozólag következőkép intézkedett:

1. A 4000 kor. tőkének kilencz évenként összegyűlt

kamataiból jutalom létesíttetik, mely Kautz Gyula nevét viseli.

2. Ez a jutalom a Nagyjutalom mellékjutalmát képezi azokban az években, melyekben a Nagyjutalom a társadalmi tudományokra esik és oda ítéltetik annak a műnek, mely a Nagyjutalommal kitüntetett munkához értékre legközelebb áll.

3. Ha a Nagyjutalom ki nem adatik, a Kautz Gyula mellékjutalom a társadalmi tudományok terén megjelent munkák közül a viszonylag legjobbnak ítéltetik oda, föltéve, hogy az önmagában értékes dolgozatnak lett minősítve.

4. Minthogy a Nagyjutalom legközelebb 1913-ban esik a társadalmi tudományokra, a Kautz Gyula-jutalom 1913-ban kivételesen az alapítványi tőkének addig összegyűlt kamataiból alakíttatik.

5. Egyebekben I. főnt a Nagyjutalomról szóló 83/a. és 85. szakaszokat.

30. *Kautz Gyula nevére, Schreiber Ignác alapítványa.*

114. §. Schreiber Ignác, kir. tanácsos, az osztrák-magyar bank főtanácsosa, Bécsben 1909 május hó 3-án kiállított alapító levelével néhai Kautz Gyula volt másodelnök, igazgató és rendes tag nevére 10,000 korona alapítványt tett, oly rendeltetéssel, hogy «annak kamatai minden harmadik évben olyan magyar nyelven írt nemzetgazdasági munkának kiadására fordíttassanak, mely munka méltó néhai Kautz Gyula emlékéhez. Ezen munkának címlapján mindenkor kiteendő, hogy az néhai Kautz Gyula emlékezetére Schreiber Ignác által alkotott akadémiai alapítványból adatott ki.»

1. Az alapítvány neve: Schreiber Ignác alapítványa Kautz Gyula nevére.

2. Czélja a nemzetgazdaságtan körébe vágó munkák jutalmazása.

3. A pályadíj minden harmadik évben (1914., 1917., 1920. stb.) nyílt pályázat alapján kerül kiosztásra.

4. A kérdést az Akadémia II. osztálya tűzi ki és a díj odaítélése ezen osztálynak előterjesztésére a nagygyűlésen történik.

5. A díj csak abszolút becsü munkának ítéltetik oda; a kiadás joga a szerzőé, de ha a szerző munkáját egy év alatt nem adja ki, az Akadémiára száll.

6. A tőke kamataiból kiosztandó pályadíj nagyságát kerek összegben az Akadémia állapítja meg.

7. A kiosztásra nem került díjak a tőke gyarapítására fordíttatnak.

8. Egyebekben az Akadémia ide vágó szabályai mértékadók.

31. *A pesti magyar kereskedelmi bank alapítvány.*

115. §. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1892 április 7-én kelt alapító-levelében, a közgazdasági és pénzügyi tudományok magyar művelőinek támogatása czéljából, 5000 frtnyi 4 $\frac{1}{2}$ %-os saját záloglevelet bocsátott az Akadémia rendelkezésére.

Az alapítvány kamataiból a Magyar Tudományos Akadémia öt-öt évenként a «Pesti Magyar Kereskedelmi Bank jutalma» czímen 2000 koronával jutalmazza azt a közgazdasági művet, a mely az utóbbi öt év alatt magyar nyelven nyomtatásban megjelent, a közgazdasági életre vagy a pénzügyi gazdálkodásra gyakorlati fontossággal bíró kérdést kellő tudományos készültséggel tárgyal, vagy ily mű nem létében a hazai közgazdasági és pénzügyi ismeretek előbbre viteleben számot tevő irodalmi terméknek ismertetik el.

A jutalom az öt éven belől megjelent viszonylag legjobbnak itélt műnek minden esetben kiadandó. Az Akadémia a díj kiadását megelőző évi nagygyűlésén figyelmezteti a jutalom körébe eső munkák szerzőit, hogy műveket a kitűzött határidőig az Akadémia főtítkárához küldjék be. E figyelmeztetés azonban nem zárja ki, hogy be nem küldött munka, melyről a bírálóknak tudomásuk van, ne pályázhassék.

A jutalom először az 1897. évi nagygyűlésen adatik ki, az 1892—96. évkörben megjelent munkák legjelesbjének. Most az ötéves ciklusok így következnek: 1907-ben (1902—1906-ról), 1912-ben (1907—1911-ről), 1917-ben (1912—1916-ról) stb.

Az alapítványt az alapító-társaság kezeli, mely a 2000 korona jutalmon felül maradó kamatokat a tőkéhez csatolva, tőkésíti mindaddig, míg a 2000 korona jutalom évenként kiadhatóvá válik. A Magyar Tudományos Akadémiának azonban jogában áll az öt éves cikluson belül már akkor újabb 2000 kor. pályadíjat tűzni ki, mihelyt a megtakarított kamatok az eredeti alapítványnak megfelelő összegre, vagyis 10,000 koronára szaporodnak fel.

32. *A Kereskedelmi Csarnok Széchenyi-alapítványa.*

116. §. A Magyar Kereskedelmi Csarnok 1880 május 17-én tartott ülésében elhatározta, hogy gróf Széchenyi István emlékszobrának leleplezése alkalmából, a nagy férfiú emléke iránti kegyeletének kifejezésére mind addig, míg a Csarnok fennáll, három évenként (1913., 1916., 1919. stb.) ezer magyar frankot ajánl föl oly czélból, hogy az Akadémia minden három évben «A Magyar Kereskedelmi Csarnok Széchenyi-adománya»

czím alatt, a kereskedelmet közvetlenül érdeklő tudományos kérdésre pályázatot hirdessen. A pályakérdést a nemzetgazdasági bizottság javaslatára és a II. osztály fölterjesztésére az Akadémia tüzi ki.

A pályadíj csak abszolút tudományos becsű munkának ítéltetik oda. Ha ilyen nem érkezik be, a pályakérdés újból kitűzendő. Ha a másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

A jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, a ki azonban köteles azt egy év lefolyása alatt közrebocsátani és egy példányt a Kereskedelmi Csarnoknak beküldeni. Ha szerző egy év alatt ki nem adja, a munka az Akadémia tulajdonába megy át.

33. *Kóczán Ferencz alapítványa.*

117. §. Túzberki Kóczán Ferencz 1887 június 6-án kelt alapító-levelében 24,000 koronát adományozott oly célból, hogy kamatjából 100 db arany adassék évenként a pályatársai között legjobb történeti színmű szerzőjének; és 4000 koronát, melynek évi 200 korona kamatából e pályázat bírálói díjaztassanak. Ehhez képest:

a) Az Akadémia évenként a pályázó színművek tárgykörét akkép jelöli ki, hogy e körök kisebb korszakokban, az ősmondákon kezdve az egész magyar történelmet felöleljék 1848-ig. Csak akkor áll szabadságában az Akadémiának, korszak kijelölése nélkül is, általában magyar történeti színművekre tűzni ki a jutalmat, ha a korszakok chronologiai rendben egyszer már kitűzettek.

b) A színművek lehetnek tragédiák, vígjátékok és középfajú drámák; a mondái alapon írt színművek

ép úgy nincsenek kizárva a pályázatból, mint a csak történeli háttérűek. Súly fektetendő a színszerúségre; a verses forma előnyéül tekintetik a műnek hasonló vagy közel hasonló társak fölött.

c) A jutalom a viszonylag legjobb műnek is mindig kiadatik, még pedig megosztatlanul. Ha egyetlen pályamű sem érkezik, a ki nem adott jutalom a következő évihez csatoltatik.

d) Ha valamelyik évben a jutalom, sikerültebb pályaművek nem létében, oly szímműnek adatnék ki, mely a bírálók véleménye szerint nem áll irodalmi színvonalon, ugyane tárgykör mindaddig újra kitűzendő, míg a jutalmat oly szímmű nem nyeri, mely megüti az irodalom színvonalát.

e) Ha már négy-öt oly szímmű jutalmaztatott, melyek legalább az irodalom színvonalán állanak: *Magyar Történeli Színműtár a Kóczán-alapítványból* cím alatt egy gyűjtemény indítandó meg (I., II., III. stb. kötet megjelölésével a címlapon), melyben az így jutalmat nyert szímművek kiadandók. A szerzőnek jutalmat nyert szímműve tulajdona marad, s így ki is adhatja bármikor, azonban e gyűjtemény számára díj nélkül tartozik átengedni. A gyűjtemény kiadhatása végett egy vagy két évre a pályázat felfüggesztetik, s a ki nem adott jutalomból s bírálói díjból fedeztetnek a kiadások költségei.

f) A Kóczán-jutalomért versenyző pályamunkák beadásának állandó határnapja május 31-ike, a jutalom kiadásáé pedig az erre következő december 3-ika, az alapító nevenapja.

g) A pályaművek megbirálásában az osztály által választandó három akadémiai tag jár el. Ezek közös értekezleten határozzák el, melyik mű nyerje el a jutal-

mat, melyik dicsértessék meg. Ezután választanak magok közül egy előadót, a ki saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról, és ennek, közmegállapodás szerint, alaposan okadatolva, adja elő eredményét. Ha a jutalom oly műnek jut, mely nem áll irodalmi színvonalon, e körülmény a jelentésben megemlítendő, minthogy az ily színművek a kiadandó Színműtárba föl nem vétetnek.

34. *Kovács Ferencz alapítványa.*

118. §. Kovács Ferencz, volt országgyűlési képviselő, az 1843/4. országgyűlés kerületi naplóinak kiadója, e nagy művéből 400 teljes példányt az Akadémiának engedett át, azzal a rendeltetéssel, hogy a belőle befolyó jövedelmek mindaddig tőkésíttessenek, míg az így származó alap 10,000 frtra nem emelkedik. Ez alap Kovács Ferencz pályadíj-alap nevét fogja viselni s kamatai 2, esetleg 4 évenként a három osztály közt felváltva, pályakérdésekre fognak majd kitűzetni. Ez alap növeléséhez az alapítványtevő 2000 frttal is hozzájárult készpénzben, s ez összeget az Akadémia pénztárának be is küldötte.

E hazafias ajánlat mély köszönettel elfogadtatott; az Akadémia tulajdonába bocsátott példányok a Franklin-Társulattól átvétettek, s a befolyó pénzek külön alapként kezeltetnek. A Kovács Ferencz-alapítvány ügyrendi szövegezése akkor fog elkészítettetni, mikor az alap már 10,000 frtra fog rugni.

35. *Gróf Kuun Géza alapítványa.*

118/a. Gróf Kun Géza ig. és t. tag 1906-ban nővére néhai Fáj Fáy Béláné szül. gróf Kuun Irma nevére

8000 koronát hagyományozott a M. Tud. Akadémiának, a keleti nyelvek tudományának fejlesztésére.

Az igazgató-tanács 1906. decz. 16. az I. osztály javaslatára elhatározta, hogy az alapítvány csak akkor fog életbe lépni, ha a tőke 20,000 koronára emelkedett.

36. *Kőrösy József-alapítvány.*

119. §. Néhai dr. Szántói Kőrösy József, a M. Tud. Akadémia volt rendes tagja, a székesfővárosi statisztikai hivatal és könyvtár volt igazgatója emlékének megörökítésére özvegye, illetőleg fiai, Kornél és Pál 1909. június 23-ikán férje, illetőleg atyjuk halála napjának harmadik évfordulóján, a megboldogultnak nevét viselendő alapítvány céljára felajánlottak a M. Tud. Akadémiának 8000 koronát s ez összeget az Akadémia pénztárába be is fizették. Az alapítvány rendeltetésére nézve a következő kikötéseket tették :

1. Az alapítvány neve : Kőrösy József-alapítvány.
2. Célja a statisztika és nemzetgazdaságtan körébe vágó munkák jutalmazása.
3. A pályadíj minden harmadik évben nyílt pályázat alapján kerül kiosztásra.
4. Az említett körből vett kérdést az Akadémia II. osztálya tűzi ki ; a díj kiosztása ennek az osztálynak előterjesztésére a nagygyűlésen történik.
5. A díj csak abszolút becsü munkának ítéltetik oda ; a kiadás joga a szerzőé ; de ha a szerző munkáját egy év alatt nem adja ki, az az Akadémiára száll.
6. A tőke kamataiból kiosztandó pályadíj nagyságát kerek összegben az Akadémia állapítja meg.
7. A kiosztásra nem került díjak a tőke gyarapítására fordítatnak.

8. Egyebekben az Akadémia ide vágó szabályai mértékadók.

Az Akadémia 1909. október 4-ikén tartott összes ülése az alapítványt föltételeivel együtt örömmel és hálával elfogadta.

37. *Lederer Béla alapítványa.*

119a. §. Néhai dr. Lederer Béla 1900 február hó 6-án kelt végrendeletében 10,000 vagyis tízezer koronát hagyományozott a M. Tud. Akadémiának, hogy annak egy vagy több évi kamataiból az elnökség (elnök, al-elnök és főtitkár) betegségbe esett vagy anyagi gondok alatt roskadozó érdemes tudósoknak segélyére siethessen. Ez alapból egyazon tudós két ízben ne legyen segélhető.

Az alapítvány 1904-ben befizettetett.

38. *Lehr Albert alapítványa.*

119b. §. Lehr Albert l. t. 1909 decemberében 2000 K alapítványt tett, melynek kamataiból kétévenként pályázat irassék ki oly értekezésre vagy tanulmányra, melynek tárgya a «Népnyelv és Népköltészet», valamint «Petőfi és Arany költészet» köréből veendő. A pályakérdést az Irodalomtörténeti Bizottság állapítja meg.

Ez alapítványa kiegészítéseiül Lehr Albert l. t. 1912 jun. 12-én a következő levelet intézte a M. Tud. Akadémia elnökéhez:

«Nagyméltóságú elnök úr!

Azon 2000 K akadémiai alapítványomnak kiegészítésére, melyet a M. Tud. Akadémia 1909. évi deczem-

ber hó 20-án tartott összes ülésében 241. jksz. a., az Akadémia Igazgató-Tanácsa pedig 1910. évi márczius hó 4-én tartott ülésében 6. jksz. a. már elfogadott, további alapítványul ezennel felajánlom az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság által 1908. évi apr. hó 24. napján (kötvény 330291 sz. R. Bevallás 98334 sz. alatt) kiállított és eredetiben a M. Tud. Akadémiának tényleg átadott életbiztosítási kötvény határozmányai értelmében a halálom után esedékes és a kötvény előmutatójának a nevezett biztosító-társaság részéről kifizetendő 6140 K, azaz hatezeregyszáznegyven korona összeget és feltétlen beleegyezésemet adom ahhoz, hogy ezen tőke halálom bekövetkezte után a megnevezett biztosítási kötvény átadása ellenében közvetlenül a M. Tud. Akadémia javára az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság részéről kifizetessék. Ezen 6140 K összeg tekintetében csakis azt kötöm ki, hogy ez összegből sírhelyem és egyszerű eltemetésem költségei a M. Tud. Akadémia által fedeztessenek. Sírhelyem tekintetében pedig azt az óhajtásomat fejezem ki, hogy az a budapesti Kerepesi-temetőben, az Arany János sírja melletti parcellában, vagy ha ez esetleg lehető nem volna, Arany János sírja közelében legyen. Ezen óhajtásomat a M. Tud. Akadémiának különös figyelmébe ajánlom és felkérem a M. Tud. Akadémiát, hogy annak megvalósítását annak idején minden lehető módon előmozdítani szíveskedjék. Az az összeg, mely sírhelyem és egyszerű eltemetésem összes költségeinek levonása után a fenti 6140 K összegből megmarad, az általam már alkotott alapítványnak lefizetett 2000 K tőkéjéhez csatolandó és ezen, a tőkeértékben felemelt alapítványnomnak célja ugyancsak az lesz, hogy annak kamataiból évenként

pályázat irassék ki oly értekezésre vagy tanulmányra, melynek tárgya a «népnyelv és népköltészet» vagy «Petőfi és Arany János költészete» köréből veendő. A pályakérdést az Irodalomtörténeti vagy Nyelvtudományi Bizottság állapítja meg. Alapítványom tőkeállagának mikénti kezelését a M. Tud. Akadémiára bízom és alapítványom a M. Tud. Akadémia öszsvagyonyában lelje biztosítását. Felkérem a M. Tud. Akadémiát, hogy ezen nevem alatt alkotott és nevemet a jövőben is viselendő akadémiai alapítványt beczikelyezni és ügyrendszerűleg beiktatni kegyeskedjék. Magától értetődik, hogy alapítványomat peres és perenkívüli ügyekben a M. Tud. Akadémia, mint annak kezelője, illetőleg a M. Tud. Akadémiának mindenkori elnöke van hivatva képviselni. Ezzel maradtam» stb.

Az Igazgató-Tanács 1912 december 9-én ezt az újabb alapítványt összes jogaival, feltételeivel, kikötéseivel és kötelezettségeivel s a csatolt eredeti biztosítási kötvénnyel együtt az Akadémia részére elfogadta, a nagylelkű adományozónak pedig köszönetét fejezte ki.

39. *Lévay Henrik alapítványa.*

120. §. Kisteleki Lévay Henrik, az első magyar általános biztosító-társaság alapító tagja és vezérigazgatója, 1878 június 27-én kelt levelében 10,000 forint alapítványt tett oly czélből, hogy az Akadémia annak évi ötös kamatát jutalomkérdések kitűzésére fordítsa. Ez alapítványból, mely az 1888-diki év folyamán 5%-os magyar papírjaradék kölcsön-kötvényekben fizettetett be, minden évben 1000 korona jutalom tüzetik ki, felváltva nemzetgazdasági és mezőgazdasági kérdésekre; továbbá a hazai történetből és irodalomtörténetből vett essayszerű monographiakra.

A tudományok sorrendje a következő:

1911-ben az I. osztály, a magyar irodalomtörténetből vett monographiára;

1912-ben a II. osztály, nemzetgazdasági kérdésre,

1913-ban a II. osztály, a hazai történetből vett monographiára;

1914-ben a III. osztály, mezőgazdasági kérdésre;

1915-ben az I. osztály, a magyar irodalomtörténetből vett monographiára stb.

Az osztályoknak szabadságukban áll: akár zárt jelzés levél mellett pályázatot hirdetni, akár nyílt ajánlatok és tervrajzok beküldésére hívni föl a szakferfiakat.

A mennyiben a zárt pályázatoknál nem érkeznék pályamunka, vagy a beérkezettek közül egy sem volna önálló becsű, nyílt pályázatoknál pedig elfogadható ajánlat nem érkeznék: az illető osztály a ki nem adott jutalmat a következő jutalomhoz csatolhatja, vagy pedig a kitűzött jutalomkérdés megoldásáról, ill. a monographia kidolgozásáról megbízás útján gondoskodik.

Ha a megkettőztetett vagy másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatolttatik.

Ha a szerző jutalmazott munkáját egy év alatt ki nem adja, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

40. Lukács Krisztina-alapítvány.

121. §. Lukács Móricz, 1881 november 5-én elhunyt akadémiai tiszteleti tag, végrendeletében 20,000 forint névértékű záloglevelet, mint alapítványi tőkét, hagyományozott az Akadémiának oly célból, hogy «a tőke kamataiból évenként Lukács Krisztina-féle jutalom cím alatt díj tűzessék ki valamely tudományos kérdés vagy feladat, nemcsak relativ, de absolut becsű megoldására».

E szerint az Akadémia a Lukács Krisztina-féle alapítványból minden esztendőben kétezer korona jutalomdíjat tűz ki valamely tudományos kérdés megoldására, még pedig felváltva minden esztendőben más-más tudomány köréből. A tudományok sorrendje a következő:

- 1913. társadalmi tudomány;
- 1914. bölcsellettudomány;
- 1915. természettudomány;
- 1916. matematikai tudomány;
- 1917. széptudomány;
- 1918. nyelvtudomány;
- 1919. történeti tudomány;
- 1920. társadalmi tudomány stb.

Az illető osztály, a melyhez a sorrendben következő tudományszak tartozik, nagygyűlési zárt ülésén formulázza a tudományos feladatot; megállapítja, vajjon annak megoldására zárt vagy nyílt pályázat hirdetendő-e, és kitűzi a határnapot. Határozatát a nagygyűlés elébe terjeszti.

A jutalmat csak önálló becsű munka nyerheti el. Ha a szerző a jutalmazott munkát egy esztendő alatt ki nem adja, a tulajdonjog az Akadémiára száll. A jutalmazott munka címlapján ki lesz tüntetve, hogy a Lukács Krisztina-féle jutalmat elnyerte.

Ha a pályázat eredménytelen marad, azaz önálló becsű munka nem érkezik, az Akadémia, az illető osztály javaslatára, határoz a fölött, vajjon a kétezer korona jutalmat más kérdésre tűzze-e ki, vagy pedig a legközelebbi alkalommal, mikor ugyanazon tudományszakra kerül a sor, 4000 korona jutalmat tűzzön ki.

A mennyiben a másodízben kihirdetett, vagy ily megkettőztetett jutalomra se érkeznek érdemes munka, a jutalom-összeg az Akadémia alaptőkéjéhez csatolatik.

41. *Marczibányi Imre alapítványa.*

122. §. A Marczibányi-alapítványból (lásd a 85. §.-t) minden második (páros számú) esztendőben (1914., 1916., 1918. stb.) az Akadémia, az I. osztály javaslátára, a magyar nyelvtudomány köréből veendő pályakérdésre 40 arany jutalmat tűz ki. A jutalom csak önálló, tudományos becsű munkának adatik ki. A mennyiben ily munka nem érkezik be, a jutalom ki nem adatik, és az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik, Ha a szerző a jutalmazott munkát egy esztendő lefolyása alatt ki nem adja, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

42. *Gróf Nádasdy Tamás alapítványa.*

123. §. Ifj. gr. Nádasdy Ferencz 1857 január 11-én kelt alapító-levelében, korán elhunyt testvére, Tamás nevére 5000 forintot alapított oly célból, hogy annak kamatai a legjobb elbeszélő költemény szerzőjének megjutalmazására fordíttassanak. Ehhez képest minden páratlan számú évre (1913., 1915., 1917., 1919. stb.) száz aranyból állandó jutalom hirdtetik a legjobb elbeszélő költeményre. Tárgya lehet történeti, mondai vagy a jelen életből vett. A jutalom csak akkor adatik ki, ha a jutalmazandó művet a bíráló bizottság irodalmunkra nézve nyereségnek mondja ki. Ha ilyen önálló becsű mű nem akadna a pályázó művek közt, a díj ki nem adatik, hanem kettős összeggel újra kítűzetik.

A koszorúzott mű a szerző tulajdona marad; de ha egy esztendő alatt közre nem bocsátja, az Akadémiának joga van díj nélkül kiadni.

Ha a jutalmat másodízben sem lehetne kiadni, a ki nem adott 200 arany az Akadémia rendelkezésére marad s a nyelv- és széptudományi osztály javaslata alapján az epikai költészet emelését célzó művek létrehozására vagy utólagos jutalmazására fordítandó; még pedig:

a) vagy a 200 arany esedékessé váltát megelőző négy év alatt fölmerült és pályadíjat nem nyert elbeszélő költemény utólagos megjutalmazására, mire nézve az Akadémia I. osztályának e célra esetenként választandó háromtagú bizottsága terjeszt elő véleményes jelentést;

b) vagy ó- és újabbkori classikusok epikai költeményei jeles fordításainak eszközzésére, megbízás vagy pályázat útján; ha pedig ilyenek a jutalom esedékessé váltát megelőző négy évben már nyomtatásban megjelentek, ezeknek utólagos jutalmazására.

43. *Oltványi Pál alapítványa.*

124. §. Oltványi Pál földéaki lelkész 1870-ben úrbéri papirokban 1200 forintot bocsátott a Magy. Tud. Akadémia rendelkezésére, olyformán, hogy ez összeg tőkésített kamataiból négy évenként (1914., 1918., 1922. stb.) pályadíj tűzessék ki a magyar kath. egyház történetéből vett tudományos feladatra.

A jutalom csak absolut tudományos becsű munkának adatik ki.

Ha a jutalom egy alkalommal ki nem adatik, a közelebb kitűzendő pályadíjhoz csatolandó.

A jutalmazott munka a pályanyertes tulajdona marad, a ki a műből, ha kinyomatja, 3 példányt, ha pedig 2 év alatt ki nem nyomtatja, egy másolatot köteles a csanádi püspökség levéltárába beküldeni.

44. *Ordódy-alapítvány.*

125. §. Ordódy István Károly markófalvai (Trencsén vm.) földbirtokos (+ 1908. jún. 30.) 1907 októberében 3200 korona névértékű értékpapírt bocsátott az Akadémia rendelkezésére a következő feltételek alatt:

1. Az Ordódy István Károly-féle alapítvány kamatai mindaddig a tőkéhez csatolandók, míg e tőke az 5000 koronát el nem éri.

2. Az 5000 koronára felszaporodott alapítványi tőkének meg nem osztható kamatai évenként fölváltva a páros években az előző két évben megjelent legjobb történelmi, a páratlan években az előző két évben megjelent legjobb irodalomtörténeti értekezésnek (tanulmányoknak) mindig kiadatnak.

3. Bírálókül az illetékes osztályok három-három tagot küldenek ki, kik együttes jelentéseket valamely összes ülésben bemutatják, mire azt az Akadémiai Értesítő egész terjedelmében, a hírlapok pedig kivonatban közzéteszik.

4. A jutalom kiadásáról, a megjutalmazott mű egy példányának csatolásával, az alapító, ill. törvényes utódai (Ordódy Aladár Markófalva) esetről-esetre értesítendőek.

5. E jutalmat akadémiai tag nem kaphatja.

45. *Ormódy Amelie-alapítvány.*

126. §. Ormódi Ormódy Vilmos, elhunyt neje Ormódi Ormódy Amelie emlékezetére 1903 nov. 13. kelt alapító-levelével 10,000 koronát fizetett be a M. T. Akadémia pénztárába, azon rendeltetéssel, hogy annak kamataiból a M. T. Akadémia minden harmadik esz-

tendőben 1000 kor. jutalommal tüntessen ki egy-egy könyvalakban vagy könyvalakú folyóiratban megjelent eredeti magyar szépirodalmi művet, akár egyes költeményt, akár egész verskötetet vagy regényt, elbeszélést vagy színdarabot, melynek általános becsén kívül az a főérdeme, hogy az örök női eszményeket a költészet szép eszközeivel kiválóképen szolgálja. A jutalom bezárólag az 1907-ik évtől kezdve minden harmadik esztendőben (tehát 1913., 1916., 1919. stb.) kerül kiadásra. Az 1000 koronán túl rendelkezésre álló kamatösszeg a bírálók tiszteletdíjára fordítandó, az ennek kiutalványozása után pedig esetleg még fönmaradó fölösleg a M. T. Akadémia tulajdona marad.

Bírálókul a M. T. Akadémia I. osztálya minden harmadik évben öttagú bizottságot küld ki, mely szótöbbséggel határoz és jelentést szerkeszt az összesülés elé, mely a jutalom kiadásában dönt. A bizottság kisebbsége is terjeszthet véleményét az összesülés elé.

A jutalommal csak magasabb színvonalú, irodalmilag becses mű tüntethető ki. Ha az alapítvány különleges főfeltételének megfelelő ily mű nem találtatik, a jutalom kiadása a következő három évi időközleteltéig elhalasztandó, mikor is két, esetleg, ha több jutalmazási időközből maradt volna föl jutalom, több munka is jutalmazható. Az ilyformán fölszaporodott jutalmak időközi kamatai a bírálók tiszteletdíjaira és a jutalmazás körül esetleg fölmerült költségekre fordítandók, ill. a M. T. A. tulajdonául tekintendők.

A jutalomra igényt tartó művek nyomtatott könyvalakban, annak világos megjelölésével, hogy az Ormódi Ormódy Amelie-jutalomra pályáznak, küldendők be a M. T. Akadémiához a köztudomásra adandó

határnapig. A bíráló bizottság azonban nincsen kötve a beküldött művekhez, hanem ajánlhat a M. Tud. Akadémiának oly művet is, mely nem pályázott.

A művek megítélésében a bíráló bizottság az irodalmi színvonal és az alapítvány különleges céljának szem előtt tartása mellett szabadon jár el és az örök női eszményeknek formában feltünőbb vagy irányzatosabb magasztalását a belső érték rovására előnyben részesíteni nem tartozik. Jutalmazásra ajánlhat tehát oly művet is, melyben a női erények magasztos voltát csak egy-egy, esetleg mellékes nőalak lelki és jellemrajza példázza.

A jutalom minden alkalommal azon összes-ülésen adandó ki, mely az alapító elhunyt hitvese születése napjához (április 2.) legközelebb esik, e kijelentéssel: Ormódi Ormódy Amélie emlékezetére.

46. Péczely József alapítványa.

127. §. Péczely József akadémiai rendes tag, 1841 ápr. 13-ikán kelt alapító levelével 5000 pengő forintot ajánlott fel oly föltételek mellett, «hogy ezen summa az évenkénti kamatokból mindaddig növekedni engedjék, míg évi kamataiból (a Társaság alaptőkéje növelésére fordítandó hatodnak levonása után) száz aranyos jutalom formáltathatik, mely évenként, egyik esztendőben a magyar (legszelesebb értelemben vett) történettudományból fölteendő kérdés legjobb megfejtőjének; másokban egy, tárgyát ugyancsak a magyar történetből vett drámaírónak adassék. (A pályázat eredetének és módosításának részleteit l. az «Almanach» 1913. évi és előző évfolyamaiban).

Az igazgató-tanács 1880 október 23-án tartott ülés-

sében elhatározta, hogy a fölszaporodott összeg kamataiból évenként ezer arany forint, az alapító szándékával összhangzóan, jutalmazásokra fordíttassék. A jutalom szabályai a következők:

1. Az ezer arany forint jutalom, mely meg nem osztható, föltváltva egyik esztendőben az *első osztályt* (regények, elsősorban történeti regények), másik esztendőben a *második osztályt* (magyar történelmi munkák jutalmazására) illeti.

2. A *regény-pályázat* föltételei a következők:

a) A Péczely-pályadíjra első sorban magyar történelmi tárgyú vagy háttérű regények pályázhatnak. Ha ezek közt jutalomra érdemes munka nem találkozik, másod sorban pályázhatnak a magyar társadalmi életből írt regények, még pedig akár komolyak, akár humorosak vagy szatirikusak.

b) Pályaműnek tekintetik minden, a kijelölendő évkörben, nyomtatva, akár önállóan, akár folyóiratban vagy hirlapban megjelent eredeti magyar történelmi vagy a társadalmi életből írt regény.

c) Minden munka azon évben tekintetik megjelentnek, mely első kiadásának (külön nyomtatvány, folyóirat, vagy hirlap) címlapján van. Kelet nélkül megjelent művek ki vannak zárva a pályázatból. A csak folyóiratokban és hirlapokban megjelent munkák azonban beküldendők.

d) Ha a jutalom elhúnyt író munkájának íteltetnék oda, az csak özvegyének és gyermekeinek adatik ki; a mennyiben pedig az író özvegyet és gyermeket nem hagy hátra, az Akadémia esetről-esetre dönti el, vajjon a jutalmat más rokonoknak és örökösöknek kiadja-e.

e) A pályadíj csak úgy adatik ki, ha a bíráló

bizottság a pályaművek között jutalomra méltót talál. Még pedig első sorban a magyar történelmi regények vétetnek tekintetbe, s csak ha ezek között a bíráló bizottság jutalomra érdemes munkát nem találna, kővetkezik a sor a magyar társadalmi életből írt regényekre. A pályadíj, ha egyáltalában nem lenne kiadható, az Akadémia pénzalapjához csatoltatik.

f) A pályaművek megbírálását az I. osztály által megválasztandó három akadémiai tag teljesíti, kiknek egyike mint előadó alaposan okadatulja a bizottság határozatát. A jutalom mindig a kijelölt két évet követő évben (1915., 1917., 1919. stb.) ősszel adatik ki, az akad. szünetet követő első rendes összesülésen.

E jutalmat ugyanazon író csak egyszer nyerheti.

3. A történettudományi pályázat föltételei:

a) A pályakérdés a legszélesebb értelemben vett magyar történettudomány köréből veendő, minélfogva a hazai történelem segédtudományai: az archæologia, a diplomatika, heraldika stb. nincsenek kizárva. E történelmi pályakérdések minden második esztendőben (1914., 1916., 1918. stb.), a nagygyűlésen hirdettetnek ki.

b) A pályamunkák elkészítésére két esztendő engedtetik.

c) A jutalom a nagygyűlésen íteltetik oda, s csak absolut tudományos becsű munkának adatik ki.

d) A ki nem adott jutalom nem tűzhető ki újra; az összeg az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik.

e) A jutalmazandó munka a szerző tulajdona marad, a ki köteles művét egy év alatt kiadni; ha ezt nem teszi, az Akadémia föl van jogosítva, a munkát külön tiszteletdíj nélkül kiadni.

47. Dr. Pollák Henrik-alapítvány.

128. §. Pollák Jakab, elhunyt bátyja, dr. Pollák Henrik emlékére, 1894 márczius 17-én 6000 frt névértékű, 4 $\frac{1}{2}$ %-os Magyar országos központi takarékpénztári záloglevelet bocsátott a Magy. Tud. Akadémia rendelkezésére, oly célból, hogy ezen tőke jövedelme első sorban az elhunytól irodalmilag is művelt orvosi és statisztikai tudomány körébe vágó jutalomdíjakra fordíttassék, másodsorban pedig a nemzeti közművelődés, terjesztésére, a mit az elhunyt mindig szíven hordott.

Minden harmadik évben 1500 korona jutalomdíj tüzetik ki, fölváltva orvosi- vagy természettudományi, másrészt a tudományos statisztika (demographia, statisztikai módszertan) vagy a társadalmi tudományok körébe tartozó pályakérdésekre. Az első három, t. i. az 1897-ben, 1900-ban és 1903-ban esedékes jutalom demographiai, 1906-tól kezdve (1909., 1912., 1915., 1918. stb.) fölváltva, a föntebbiek értelmében, a III. és II. osztály körébe vágó pályakérdésekre tüzetik ki.

A pályakérdés kitűzését és a jutalom odaitélését vagy ki nem adását egy, az Akadémia III. és II. osztályaiból kiküldött bizottság előterjesztése alapján, a nagygyűlés határozza el. E bizottság elnöke a III. osztály elnöke vagy akadályoztatása esetén valamely, ilyenül megválasztott, tiszteleti vagy rendes tagja; tagjai közül egyet a III., egyet a II. osztály választ. A bizottság előadója mindig azon osztály tagja, a melynek köréből a pályakérdés kitűzetett.

A meg nem osztható jutalom legalább két évvel az esedékessé válás előtt kihirdetendő és csakis absolut becsű munkának ítélhető oda. A jutalom csakis azon

esetben fizethető ki, ha szerző igazolja, hogy a jutalmazott munka könyv alakjában és legalább 200 példányban megjelent.

A jutalom ki nem adhatása esetében, kétharmada a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium kezelése alatt álló, a felvidék közművelődési céljaira szánt Kőrösi József-féle alaphoz csatoltatik, egyharmada pedig a Magy. Tud. Akadémia alaptőkéjének növelésére fordítottatik.

48. Dr. Muraközi Rózsay József alapítványa.

129. §. Dr. Muraközi Rózsay József, a M. T. Akadémia levelező tagja és sz. Rókus-kórházi főorvos, végrendeletileg 5000 frtnyi összeget hagyott az Akadémiának, oly célból, hogy annak kamataiból két-évenként valamely orvosi vagy természettudományi munka jutalmaztassék. Az alapítvány az örökösökkel kötött és az igazgató-tanács által jóváhagyott egyezés alapján 15% levonással az Akadémia pénztárába befizettetett. Az igazgató-tanács határozata alapján a befizetett összeg addig kamatoztatik, míg az 5000 frtra meg nem nő. Így az első jutalmazásra a kamatok 1892-ben váltak esedékessé. Az Akadémia a jutalmazásra a következőket állapítja meg:

a) Ez alapítvány kamatai kétévenként felváltva egy orvosi és egy természettudományi munka jutalmazására fordíttatnak. Az első két éves ciklus kezdődik 1890-ben az évi nagygyűléssel, és lejár az 1892-iki nagygyűléssel, melyen a jutalmazás orvosi munka díjazásával kezdődik. A következő két éves ciklusok aztán így következnek: 1912—1914-ig természettudományi, 1914—1916-ig orvosi, 1916—1918-ig természettudományi ciklus s így tovább.

b) E czélból az Akadémia III. osztálya, a cyklust megkezdő nagygyűlést megelőzőleg, négy hónappal (tehát első ízben 1890 januárban) nyílt pályázatot hirdet oly ajánlatok megtételére, melyek az orvosi vagy természettudományok valamely fontosabb kérdésének megoldását célzó észleletek és kísérletek tervezeteit tartalmazzák, egyszersmind annak is kijelölésével, hogy a pályázó, kitűzött feladatát mily segédeszközökkel, mily nyilvános vagy magán laboratoriumban vagy intézetben szándékozik megfejteni. A benyújtott tervezetek megbirálása után a legjobb és legfontosabb kérdésre vonatkozó terv benyújtóját, ha annak kivételére kellő kilátás mutatkozik, a végrehajtással megbizva, mire a megbizás a két évi cyklust megkezdő nagygyűlésen kihirdetetik.

c) A megbizott észleleteinek és kísérleteinek eredményét összeállítva és írásban kidolgozva, a két évi cyklust befejező nagygyűlés előtti február végéig, az Akadémia főtitkári hivatalához benyújtja. A benyújtott dolgozatot a III. osztály bírálata alá veszi s kedvező eredmény esetén jutalmazásra ajánlja. A jutalmazás a cyklust bezáró nagygyűlésen kihirdetetik.

d) Csak saját észleleteken és kísérleteken alapuló oly önálló becsű dolgozatok tarthatnak igényt a jutalomra, melyek a tudományt ténylegesen új ismeretekkel gazdagítják.

e) A jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, tartozik azonban annak tartalmát a III. osztály Értesítőjében, kimerítő kivonatban, közzétenni.

f) Ha a nyílt pályázat sikertelen maradna, akár azért, mert pályázó nem jelentkeznék, akár azért, mert a benyújtott munka jutalomra nem tartatnék érdemesnek: az esedékes két évi kamatok, a megelőző

négy év folyamán megjelent vagy ismeretessé lett legjobb és legönállóbb becsű magyar orvosi, illetőleg természettudományi értekezés-, munka-, fölfedezés- vagy találmánynak jutalmazására ítéltetik oda. E négy év a kétéves ciklust bezáró nagygyűlést megelőző január 1-étől visszafelé számított negyedik év január 1-ével kezdődik.

49. Rökk Szilárd alapítványa.

130. §. Az Akadémia néhai Rökk Szilárd alapítványának kamatait (1000 koronát) felváltva, páratlan évben az I., páros évben a II. osztálynak bocsátja rendelkezésére, oly utasítással, hogy az illető osztály esetről-esetre a magyar nyelvtudomány, illetve a történettudomány szükségleteit megfigyelve, az összeget a két tudományszak körében, nyílt pályázat vagy megbízás útján létesítendő munkáknak díjazására, vagy végre valamely már tényleg benyújtott munkának kiadására fordítsa.

50. Sámuel Alajos alapítványa.

131. §. Néhai Sámuel Alajos prépost 1856-ban kelt végrendeletében 1000 forintot hagyományozott oly czélból, hogy annak kamatait évenként a legjobb nyelvtudományi értekezés szerzője kapja. A kamatoikat az Akadémia 15 aranyra egészítvén ki, a nagygyűlésen évenként 15 darab arany oly szorosán nyelvészeti értekezésnek adatik ki, melyet a közelebb lefolyt évben akár külön, akár gyűjteményben megjelent nyelvészeti értekezések között a nyelvtudományi osztály legjobbnak ítél. Kivételnek mindazáltal: *a)* változatlan második kiadások; *b)* olyan dolgozatok, melyekben a tárgy személyekkel van összenöve; *c)* akadémiai vagy más jutalmat nyert pályamunkák.

51. *Tornyai Schossberger Zsigmond alapítványa.*

132. §. Tornyai Schossberger Zsigmond 1890 márczius 10-én kelt és az Akadémia elnökéhez intézett levelében 10,000 frt alapítványt tett oly czélból, hogy annak évi kamatai nevezetes nemzetgazdasági írók műveinek magyar nyelven kiadására használtassanak föl.

A lefordítandó műveket a nemzetgazdasági bizottság állapítja meg. Ugyancsak ez a bizottság jelöli ki azon szakférfiakat is, a kiket az egyes művek lefordításával megbíz, és tűzi ki a fordítási feltételeket.

Az egyes művek kiadása abban az évben fogantatosítatik, a melyben az alapítványi tőke évi kamatai úgy a fordítói tiszteletdíj, valamint a kiadás esetleges költségeit is teljesen fedezik.

52. *Semsey Andor alapítványa.*

133. §. Semsey Andor, a M. Tud. Akadémia tiszteleti tagja, 1889. október 7-én kelt iratában oly alapvető munkáknak pályázat útján való megírására, melyek az eddigi eredményeket a tudomány mai állásának megfelelő feldolgozásban adnák s a további kutatásnak irányait megjelölnék, 100,000 forintot ajánlott fel az Akadémiának, azzal a kikötéssel, hogy legkésőbb az 1890-iki nagygyűlésen titkos pályázatot hirdessen a következő munkák megírására, úgymint:

Magyar nyelvtanra,
Magyar irodalomtörténetre,
Magyarország archæologiájára,
Magyarország történetére,
Magyarország földrajzára,
Magyarország közgazdaságára,

Magyarország geológiájára,
 Magyarország mineralogiájára,
 Magyarország flórájára,
 Magyarország faunájára.

Az 1908. április 29-én tartott nagygyűlés a 20,000 koronás jutalmat a magyar ásványtant tárgyaló «Tellur» jeligéjű pályamunkának ítélte oda; szerzője: *Krenner József* r. t.

A magyar irodalomtörténetre beérkezett «Mult» jeligéjű pályamunkát a nagygyűlés a 3000 koronás másodjutalomban részesítette; ennek szerzője: *dr. Pintér Jenő* állami főgymn. tanár.

A Nemzetgazdasági pályázatra beérkezett I. számú «a kisgazdasági viszonyok etc.» jeligéjű pályamunkát a nagygyűlés a 3000 koronás másodjutalomban részesítette. Ennek szerzője: *Milhoffer Sándor*.

Mint hogy e pályázatok többé ki nem hirdettetnek, az alapítványi tőke kamatai az adományozónak 1902. ápr. 26-iki intézkedése értelmében ezentúl nagyobb és költségesebb feladatok megoldására a M. Tud. Akadémia rendelkezésére állanak. E feladatokat az Elnökök és Titkárok értekezlete állapítja meg.

Az Igazgató-Tanács 1913 márczius 6-án a Semsey-alapítvány évi 8000 K kamatait 1913-tól 1920 végeig a Szótári Bizottságnak a Magyar Nagy Szótár kidolgozására engedte át.

Az alapítvány történetét részletesen előadja az 1909. évi ügyrend.

53. Szilágyi István alapítványja.

134. §. Nemes Szilágyi István gombkötőmester és pestvárosi képviselő 1862-ik évi május 3-án kelt végrendeletében, a Magyar Tudományos Akadémiának

2000 forintot hagyományozott oly föltétellel, hogy e tőke mindenkor tíz éven át kamatoztassék, és az egybegyűlt kamatok kamatai minden tizedik év lefolytával az Akadémia részéről jutalomkép adassanak ki azon írónak, ki e tíz év alatt legjobb történeli munkát írt Magyarországról. Ez alapítványi tőke a végrendelező halála után, 1863 aug. 1-én az Akadémia pénztárába befizettetett. Az Akadémia e jutalomra nézve a következőket állapítja meg:

a) E meg nem osztható jutalomra igényt tarthatnak a jutalom kiadását megelőző tíz év alatt (1904—1913., 1914—1923. stb.) magyar nyelven nyomtatásban megjelent munkák, melyek Magyarország történetét tárgyalják, még pedig akár az ország teljes történetét, akár az egyes korszakok történetét tartalmazzák. Ha kétség merülne föl, vajjon valamely munka e jutalomra igényt tarthat-e, a kérdés a II. osztály zárt ülésén titkos szavazattal, abszolút többséggel döntetik el.

b) Minden munka azon évben tekintetik megjelentnek, a mely év a címlapon áll.

c) A második és utóbbi kiadások szintén elnyerhetik e jutalmat, a mennyiben a korábbi kiadás még nem nyerte el.

d) E jutalom kiadatik oly munkáknak is, melyek az Akadémiától bármely más jutalmat nyertek.

e) Ha e jutalom elhúnyt író munkájának íteltetnék oda, az Akadémia esetről-esetre határozza meg, vajjon az örökösöknek kiadassék-e.

f) E jutalom az illető tíz év alatt megjelent munkák közül a viszonylag legjobbiknak mindenesetre kiadatik.

g) E jutalmat, a II. osztály javaslata alapján, a nagygyűlés ítéli oda.

54. Szőnyi Pál alapítványa.

135. §. Az 1880-ban elhunyt *Szőnyi Pál* I. tag hagyatéki ügyeinek rendezése után, 1888. évi január havában 11,500 forintnyi alapítványa bezizettetett s az ugyanazon évi május hó 19-ikén tartott összes ülés határozata értelmében kamatai mindaddig a tőkéhez csatolandók voltak, míg az így felgyarapodott alapítvány évi kamatai 2400 koronát el nem értek.

Ez 26 évi kamatozás után 1914-ben bekövetkezvén, a III. osztály 1914. évi márczius hó 16-án tett javaslata értelmében az alapítvány szabályzata ekként állapítottatott meg:

Az alapítvány kamatai hat éves cyklusokban kizárólag a magyar tudományos ásványtani irodalom fejlesztésére fordítandók.

Az első cyklus 1915-től 1920-ig, a második 1921-től 1926-ig terjed és így tovább.

Minden cyklust megelőző év október havában a III. osztály bizottságot küld ki javaslattétel végett, hogy a következő évvel meginduló cyklus hat évi kamata (14,400 korona) miként és mily arányban használtassék föl titkos vagy nyílt pályázatok hirdetésére, egyenes megbízásokra, utaztatásokra, utólagos jutalmazásokra, beérkezett kéziratok kiadására vagy kinyomatásuk segélyezésére, idegen nyelvű ásványtani munkák fordíttatására és kiadására, a bírálók díjazására.

E bizottság a III. osztály elnökén és titkárán, továbbá a Matematikai és Természettudományi bizottság elnökén és előadóján kívül még három, tehát összesen hét tagból áll.

A bizottság javaslata dolgában a III. osztály a

reakövetkező év elején határoz, úgy hogy a megállapított pályázatok, illetőleg megbízások az ez évi nagygyűlésen kihirdethetők legyenek.

Ha a hatéves ciklus tartama alatt beállott körülmények miatt az előzetesen megállapított munkaterv egyik vagy másik pontján változtatások válnak szükségessé, a III. osztály értekezlete, — a meghívókhoz csatolt javaslat alapján — esetről-esetre határoz.

A hatéves ciklus lejárta után a 14,400 koronából netán fenmaradó összegre nézve, vajjon a következő ciklus 14,400 koronájához, vagy az alapítványi tőkéhez csatoltassék, a III. osztály mindenkor a mutatózó szükséghez képest határoz.

55. *Sztrókay Antal alapítvány.*

136. §. Molnár Jánosné Sztrókay Lujza asszony, atya, nemescsói Sztrókay Antal akadémiai rendes tag nevére, emlékének megörökítéseül, egyezer arany alapítványt tett. Ennek kamataiból az Akadémia, minden páros számú esztendőben, 100 arany díjat tűz ki a jog- és államtudomány körébe tartozó pályamunka készítésére; vagy pedig a két év alatt e szakban megjelent legkitünőbb munka jutalmazására. Az Akadémia, a II. osztály javaslata alapján, határoz a fölött, vajjon a 100 arany pályakérdés kitűzésére vagy utólagos jutalmazásra fordítandó-e.

a) Ha pályakérdést tűz ki az Akadémia, a jutalom csak önálló, tudományos beccsel bíró munkának ítéltetik oda. Ha a jutalomra érdemes pályamunka nem érkezik, ugyanazon kérdés 100 arannyal másodízben hirdetendő ki, vagy pedig a 100 arany a következő jutalomhoz csatolandó. Ha a másodízben kihirdetett

pályázatra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatoltatik. A jutalmazott munkát szerző tartozik kiadni; ha ezt egy év lefolyása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

b) Mikor az Akadémia a 100 arany díjat utólagos jutalmazásra fordítja, ez szintén csak önálló becsű munkának íteltetik oda.

Ha ugyanazon nagygyűlésen a nagyjutalom a jog- és államtudományi szak legjelesebb munkájának íteltetnék, a melyet a Sztrokay-jutalom is megilletne: e jutalom azon munkának íteltetik oda, a mely amahhoz becsre legközelebb áll. Ha az Akadémia társadalomtudományi nagyjutalmát megszüntetné, a Sztrokay-díj mindig utólagos jutalmazásra fog fordítatni.

56. *Gróf Teleki József alapítványa.*

137. §. Gróf Teleki József, az Akadémiának évek hosszú során át volt első elnöke, 1854-ben kelt végrendeletében 12,000 forintot hagyományozott a végből, hogy ennek kamatjából száz arany adassék évenként a pályatársai között legjobb színdarab írójának. E száz aranyból álló jutalom évenként adatik ki, még pedig fölváltva a páros években szomorújátékra, a páratlan években vígjátékra tüzetik ki. Amazok sorában csak valódi tragédiák fogadtatnak el, a középfajok kizárásával; emezekben tiszta vígjátékok, tehát a bohózatok mellőzésével.

1. A Teleki-jutalomért versenyző pályamunkák beadásának állandó határnapja szeptember 30-ika, a jutalomkiadásé dicsőült alapító nevenapjához (márczius 19.) legközelebb eső összes ülés.

2. A pályamunkák megvizsgálásában, az alapító végintézéséhez képest, vegyes bizottság jár el,

mely egy akadémiai tiszteleti tag elnöklete alatt, két akadémiai és két nemzeti színházi tagból áll. Ez intézkedésből azon vezérnézete tűnik ki a dicsőült alapítónak, hogy e művek költői becszel színszerűséget párosítsanak.

3. Az e jutalomért pályázó szomorújátékok mindenestre versekben legyenek írva, még pedig lehető gonddal és szigorral. A verses forma vígjátékban is előnyéül tekintetik a műnek hasonló vagy közel hasonló becsű társak fölött.

4. A jutalom a viszonylag legjobb műnek is mindig kijár, még pedig megosztatlanul.

5. A jutalom odaitéléséről szóló jelentést a bizottság többségét képező tagok egyike szerkeszti; s oly esetben, midőn a bírálók egy művet sem találnak jutalomra érdemesnek, ez a jelentés azon megjegyzéssel tétetik közzé, hogy ha az író, a rosszaló ítélet daczára is, fel akarja venni a díjat, fél év alatt jelentse ebbeli szándékát a főtitkári hivatalnál. Ha az író jelentkezik, a nevét rejtő jeligés levél a legközelebbi összes-ülésen felbontatván, részére a jutalomdíj azonnal utalványoztatik. Ha ellenben a mondott félévi határidő alatt a pályanyertes író nem jelentkeznék: a nevét rejtő jeligés levél a legközelebbi összes-ülésen elégettetvén, a pályadíj a következő évi jutalomdíjhoz csatoltatik.

6. A jutalmat nyert mű előadásra a nemzeti színház sajátja, kiadásra az íróé.

57. Tomori Theodorovits Anasztáz alapítványa.

138. §. Tomori Theodorovits Anasztáz, 1894-ben elhunyt akadémiai tag, 10,000 frtot hagyományozott az Akadémiának oly czélból, hogy ezen összeg kama-

taiból kétévenként matematikai mű díjaztassék, előre-hirdetett pályázat mellett.

E szerint az Akadémia először 1897-ben, azután egyelőre minden negyedik évben (1909., 1913. stb.), végre 1921-től kezdve, mikor is a hagyományozott összeg felszaporodása ezt már megengedi, minden második évben kétezer korona jutalomdíjat tűz ki valamely matematikai műre.

A III. osztály nagygyűlési értekezletén szövegezi a föladatot s megállapítja, vajjon annak megoldására zárt vagy nyílt pályázat hirdetendő-e és kijelöli a határnapot. Javaslatát a nagygyűlés elé terjeszti.

A meg nem osztható jutalmat csak önálló becsű munka nyerheti el. A jutalmazott munka szerzője köteles azt egy esztendő alatt kiadni; ha ezt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll. A jutalmazott munka címlapján kitüntetendő, hogy Tomori-jutalmat nyert.

Ha a pályázat eredménytelen marad, önálló becsű munka nem érkezvén be, az Akadémia a III. osztály javaslatára határoz a felett, vajjon a 2000 kor. jutalmat ugyanazon vagy más kérdésre újra kitűzze-e vagy pedig a legközelebbi alkalommal 4000 kor. jutalmat tűzzön ki.

A mennyiben a másodízben kihirdetett vagy megkettőztetett jutalomra sem érkeznek érdemes munka, a III. osztály javaslatot tesz az iránt, vajjon a jutalomösszeg más matematikai munkák kiadására fordíttassék-e, vagy pedig az Akadémia alaptökéjéhez csatoltassék.

58. Ullmann Károly alapítványa.

139. §. Ullmann Imre és testvérei, atyjoknak, Ullmann Károly budapesti nagykereskedőnek elhúnyta alkalmából, 1880. május 4-dikén 3000 forint osztrák

aranyjárdékokot bocsátottak az Akadémia rendelkezésére, oly czélból, hogy ez összegnek három évi időközben fölszaporodó kamatait, megboldogúlt atyjok nevét viselő jutalomdíj alapítására használja föl, és a kitűzendő kérdést a nemzetgazdasági tudományok köréből válaszsza. A kérdést, a nemzetgazdasági bizottság javaslatára és a II. osztály fölterjesztésére, az Akadémia tűzi ki. A pályadíj (800 korona) csak absolut tudományos becsű munkának íteltetik oda. Ha a másodízben kihirdetett jutalomra önálló becsű munka nem érkezik, a jutalom az Akadémia alaptőkéjéhez csatolattatik. A jutalmazott munkát szerzője kiadni tartozik ha ezt egy év leforgása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

A jutalomdíj minden három év elteltével (1915., 1918., 1921. stb.) tűzetik ki.

59. Udvardy Cherna János alapítványja.

140. §. Udvardy Cherna János akadémiai t. tag 1882. márczius 6-án akadémiai tagságának félszázados jubileuma alkalmából kétszáz forintot küldött be a M. Tud. Akadémiához oly kéréssel, hogy azon összeg tőkésíttessék és kezeltessék alapítványilag ; 24—24 év során át csatoltnának az egyes évi kamatok mindig a tőkéhez s fordíttatnának ennek fokozatos gyarapítására és csak minden huszonötödik évben kerülne az ez évben esedékes kamatjövedelem kiadás és felhasználás alá, mire nézve azonban nem kíván semmi különös czélt kitűzni, hanem teljesen szabad kezet kíván engedni az Akadémia nagygyűlésének. Egyúttal ohajtását fejezi ki, hogy az alap Jubiláris-alapnak nevezessék.

Az összes-ülés 1882. márczius 27-én megállapította, hogy ez alapítványnak huszonnégy éven át felszaporodott kamatai mindenkor a huszonötödik évben felhasználtságának az Akadémia azon évi nagygyűlésén megállapítandó célra.

Az 1907. évi nagygyűlés elhatározta, hogy ez alapítványnak kamatai a mérnöki szakirodalom körébe tartozó munka támogatására fordíttassanak. Tekintettel arra, hogy az esedékes összeg minden 25-ik évben áll rendelkezésre, legcélszerűbb, ha a mérnöki irodalom épen 25 éves történetének megiratására fordítatik. A további intézkedés a III. osztály teendője.

Az alapító Udvardy-Cherna János fia, dr. Udvardy László egri lyceumi jogtanár az atyja által alkotott alapítvány eredeti tőkeállományát (200 frt) a maga részéről 600 K tőkével megtoldani kívánja és az így kiegészített alapítványhoz a következő feltételeket kötni szándékozik: *a)* az összesen 1000 K-t tevő alapítványi tőke évi kamatai évről-évre 25—25 éves cyclusokban tőkésítendők; minden cyclusban a 25-ik év kamatjövedelme, de csakis ez maga, nem pedig a 25 év alatt felgyülemlett kamatok egész összege. — a 26-ik évben a M. Tud. Akadémia által szabadon meghatározandó valamely nemzeti érdekű és szellemű kulturális, főleg tudományos, irodalmi vagy művészeti célra fordítandó; *b)* mihelyt az idők folyamán az évi kamatjövedelmek a 3000 K-t meghaladják, azoknak egy részét segélydíjul adományozza a M. Tud. Akadémia valamely érdemes magyar tudósnek, írónak, művésznek vagy iparművésznek, s azontúl már csak a segélydíj összegének levonása után fennmaradó része az évi kamatjövedelemnek esik az előző pont szerinti elbánás alá stb. — A már elfogadott Udvardy-

Cherna-féle alapítványt ekkép pótló és kiegészítő alapítványt az összes ülés 1913 márczius 31-én elfogadta.

60. *Vályi Gyula alapítványa.*

140/a. §. Vályi Gyula l. t., 1913. évi október hó 13-án elhunyt levelező tag végrendeletével 10,000 K névértékű m. kir. koronajáradék-kötvényt hagyományozott az Akadémiának, minden közelebbi kikötés nélkül.

Az alapítvány értékpapirjait még ugyanez 1913. év október havában a hagyományozó bátyja, Vályi Gábor nyug. kolozsvári egyetemi tanár az Akadémia pénztárába beszolgáltatta. Az Igazgatótanács 1914. évi január hó 16-ikán tartott ülésében ezt az alapítványt a III. osztálynak engedte át, a mely ezt az alapítványozónak, Vályi Gyula jeles matematikusnak szellemében járva el, matematikai vagy matematikai jellegű tudományos czélokra kívánja fordítani.

Az Akadémia e szerint az alapítvány kamatjövedelméből három évenként:

vagy 1200 K jutalomdíjjal matematikai pályakérdést tűz ki,

vagy e jövedelmet ily természetű munka kiadására fordítja ;

erre nézve a III. osztály minden harmadik évben javaslatot tesz a nagygyűlésnek.

Mind az ez alpból hirdetett pályakérdések, mind a tervbe vett kiadványok czímlapján föltüntetendő, hogy Vályi Gyula alapítványából jutalmaztatott, ill. adatott ki, ily módon is kegyelettel megőrizve a nemeslelkű alapítványozó nevét és emlékét az utókor számára.

Kitűzött pályakérdés esetén a jutalom csak önálló

becsű munkának ítéltetik oda. Ha ilyen nem érkeznek be, a jutalom ki nem adatik és a III. osztály mindenkor határozata szerint vagy az alapítvány alaptőkéjéhez csatoltatik, vagy más, matematikai jellegű tudományos célra fordítottatik.

Ha az alapítvány kamatjövödelme matematikai munka kiadására fordíthatnák: e műtől megkívánatik, hogy a tudomány mindenkor színvonalán álljon s egyszersmind hazai matematikai irodalmunknak hasznos szolgálatot tegyen. Ha a munka, elkészülte után, e követelményeknek meg nem felelne, vagy ily munka nem találtatnék, az A) pont ide tartozó határozatai alkalmazandók.

Az alapítvány az 1917-iki nagygyűlésen lép életbe.

61. Ifj. Bojári Vigyázó Sándor-alapítvány.

141. §. Bojári Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás és neje szül. báró Podmaniczky Zsuzsánna 1895. május hó 4-ikén kelt nyilatkozatukban elhunyt fiuk, ifj. Bojári Vigyázó Sándor emlékére, a magyar történelem előmozdítása céljából 20,000 frtnyi összeget ajánlottak fel oly kikötéssel, hogy az alapítvány jövedelmeinek bizonyos része a magyar történelem (ideértve a magyar jog és magyar műveltség történetét is) köréből vett pályakérdések jutalmazására szolgáljon.

Az Akadémia az alapítvány évi kamatainak negyötöd részét (a száz koronánál kisebb összeg elhagyásával kikerekítve) évenként 1911, 1912 és 1913-ban a II. osztály, 1914-ben az I. osztály (magyar irodalom és művészettörténetből), 1915-ben a III. osztály javaslataira (a körébe tartozó tudományok és találmányok

történetéből) vett és mindenkor zárt pályázat útján kitűzött feladat vagy feladatok jutalmazására fordítja, az évi sorrend ugyanígy ismétlődően továbbra is.

Az alapítvány évi jövedelmeinek egy-ötöd része (valamint a négy-ötöd részből a kikerekítés után fennmaradt és száz koronánál kisebb összeg), végre a pályázat sikertelensége esetében a ki nem adott pályadíjak is az alapítvány tőkéjéhez csatoltatnak. Ez okból az alapítvány állása az Akadémia évi számadásaiban mindenkor külön nyilvántartandó és a gróf Vigyázó család legidősebb ága fejének évenként bemutatandó.

A jutalom tárgyában, mely csak önálló becsű műnek ítéltető oda, a nagygyűlés dönt. A kitűzendő pályakérdés, valamint az eredmény ifj. bojári Vigyázó Sándor nevének főlemlítésével hirlapilag is közzéteendő.

62. Vitéz József alapítványa.

142. §. Vitéz József udvari ügyvivő 1816-ban végrendeletileg 1000 váltó forintot hagyományozott oly czélből, hogy kamatai tudományos pályakérdések kitűzésére fordíttassanak. Az alaptőkét az országos pénztár kezeli, mely évenként, kamat fejében, 84 koronát szolgáltat át az Akadémiának, a mely négy évenként (1908, 1912, 1916, 1920., 1924. stb.) negyven arany pályadíjat tűz ki. A pályakérdést felváltva a II. osztály (1916) a magyar történettudomány, és a III. osztály (1920) a természettudományok köréből veszi. A jutalom csak önálló, tudományos becsű munkának ítéltetik oda.

A mennyiben ily munka nem érkezik, a jutalom ki nem adatik és az Akadémia alaptőkéjéhez csatol-

tatik. A jutalmazott munkát a szerző kiadni tartozik; ha ezt egy év lefolyása alatt nem teszi, a tulajdonjog az Akadémiára száll.

63. Özv. Vojnits Tivadarné alapítványa.

143. §. Özvegy Vojnits Tivadarné (+ 1904. ápril. 21.) hagyatékából 20.000 (húszezer) korona fizettetett be az Akadémia pénztárába az elhunyt úrnő végrendeletének következő intézkedése értelmében: «XIII. Az egyes osztályegyezség IX. q). pontja szerint a Magyar Tud. Akadémia javára fizetendő 20,000 kor. aranyokban kamatozó évi jövedelmét tiszteletdíjúl kapja az a szerző, a ki a legsikerültebb magyar színművet, illetőleg drámát írja; az erre vonatkozó pályázat minden évben kiirandó és úgy ennek eszközlése, valamint a jutalom odaítélése a M. T. Akadémiát illetendi. Azon esetben pedig, ha a magyar színműirodalom valamelyik évben nem mutatna fel jutalomra méltó és érdemes színművet, akkor az azon évi kamatjövedelem tőkésítettik az alapítványi tőke gyarapítására.»

Az Akadémia ez ügyben a következő ügyrendi szabályzatot állapította meg:

E rendelkezés értelmében pályázó daraboknak tekintetnek az illető évben Budapesten előadásra került magyar eredeti tragédiák, színművek, vígjátékok és népszínművek, az operák és operettek kizárásával.

E darabok megbírálására az I. osztály a pályázati évet megelőző deczemberi ülésében három tagú bíráló bizottságot választ, mely jelentését az illető évet követő január havi összes-ülésben mutatja be.

Csak irodalmi becsű és a színpadon sikert aratott

darab kaphatja a jutalmat, mely meg nem osztható. Bármely más jutalmat nyert színmű nem jön tekintetbe.

Első ízben az 1907-dik évben előadott darabok pályáztak.

64. *Wahrman Mór alapítványa.*

144. §. Néhai Wahrman Mór, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, végrendeletileg 50,000 forintot hagyott közérdekű és kegyeletes célokra, az összeg felosztását egy öttagú végrehajtó-bizottságra ruhásván s a bizottság tagjaiul Beck Nándor, Machlup Adolf, Trebitsch Ignác, Wahrman József és Wahrman Sándor urakat nevezvén ki.

E bizottság a fenti összegből 10,000 frtot mint alapítványi tőkét a M. Tud. Akadémiának szavazott meg, az alapítvány rendeltetését ekként szabván meg:

a) Az alapítvány Wahrman Mór nevét viseli.

b) Az alapítvány kamataiból minden harmadik évben (1915, 1918, 1921 stb.) 2000 azaz kétezer korona jutalom készpénzben vagy pedig hasonló értékű aranyérem (Wahrman Mór-érem) a M. Tud. Akadémia nagygyűlésén azon magyar állampolgárnak ítéltetik oda, a ki az ipar és kereskedelem terén akár a tudomány előbbrevitele, akár a gyakorlati találmányok, szervezetek vagy szervezetek és intézmények fejlesztése és fölvirágoztatása szempontjából az illető évkörben legnagyobb érdemeket szerzett.

c) 1915-ben, 1921-ben s minden következő hatodik esztendőben az ipar, ellenben 1918-ban, 1924-ben s minden következő hatodik esztendőben a kereskedelem terén a megelőző hat év alatt szerzett érdemek megjutalmazása kerül sorra.

d) A jutalom okvetlenül kiadandó s mind az érem, mind pedig a készpénzbeli kiszolgáltatásnál a kísérő oklevélben Wahrmann Mór neve és az alapítvány jellege kiemelendő.

e) Az Akad. a jutalom kiadását megelőző évi nagygyűlésen (tehát 1914., 1917., 1920., 1923. stb. években) kihirdeti, hogy milyen szakú és mely időközre terjedő munkásság megjutalmazása kerül sorra, s felszólítja mindazokat, a kik e jutalomra érdemeket szereztek, hogy az irodalmi vagy egyébkénti munkásságukat vázoló előterjesztésüket az illető év december 31-ig a főtitkári hivatalnál nyujtsák be. E figyelmeztetés azonban korántsem zárja ki azt, hogy az illető szakban szerzett érdemek, melyekről a tagoknak tudomásuk van, ily előterjesztés nélkül is meg ne jutalmaztathatnának.

f) A Wahrmann-jutalmat egy, az Akadémia III. és II. osztályaiból kiküldött bizottság előterjesztése alapján, a nagygyűlés itéli oda. E bizottság elnöke a III. osztály és a II. osztály elnöke váltakozva; tagjai közül kettőt a III., kettőt a II. osztály választ, még pedig azon év január havában, a melyben a jutalom sorra kerül.

g) A jutalom odaitélése iránti véleményes jelentést a bizottság többségét képező tagok egyike szerkeszti és terjeszti elő a nagygyűlésen.

65. *Id. báró Wodianer Albert alapítványa.*

145. §. *Id. Kapriorai báró Wodianer Albert* 1892. december 3-án tett végrendeletében 25,000 forintnyi tőkeösszeget kívánt a M. Tud. Akadémia kezelése alá bocsátani, azzal a rendeltetéssel, hogy ez összegnek

évi kamata, két egyenlő részre osztva, jutalmul adások évenként két oly néptanítónak, kik növendékeiket szeretettel nevelő s a leghelyesebbnek ismert tanmód szerint oktató néptanítók közül, legkiválóbb gyakorlati eredményt kitüntettekül, a népiskolai tankerületi hatóságok által — az illető néptanító vezette iskola vagy osztály jellegének, illetőleg felekezetiiségének tekintetbevétele nélkül — tett indokolt kijelölés és ajánlat alapján arra a M. Tud. Akadémia saját kebeléből választott bizottságától a legméltóbbnak ítéletnek. A népiskolai tankerületi hatóságok ajánlatainak beszerzésére s a M. Tud. Akadémiához juttatására mindenkor az ország közoktatásügyi kir. kormánya kérendő fel. Hogy e jutalomból kitüntetésben évről-évre többen részesüljenek, s hogy a hozzájárulhatás nemes ösztöne éberem s alkalma nyitva tartassék: végrendelkező megállapította, hogy a ki e jutalommal megtiszteltetett, tíz év lejárta előtt újabban ne kaphassa.

A nemeslelkű alapítványtevő 1898. június 17-én bekövetkezett halála után a 25,000 frtnyi tőkeösszeg a M. Tud. Akadémia pénztárába 1899. február 4-én befizettetett.

A jutalom odaitélésének módozatait a M. Tud. Akadémia 1900. márczius 26-án következőképen állapította meg:

a) Az id. báró Wodianer Alberttől a M. Tud. Akadémiára bizott 25,000 frt alapítvány évi kamata egyenlően megosztva (1000—1000 korona) évenként jutalmul kiadatik Magyarország bármely népiskolájában működő két néptanítónak, tekintet nélkül az iskola-fentartó jellegére. A jutalom minden évben az Akadémia nagygyűlésén tűzetik ki.

b) Nyomban a nagygyűlés után fölkéri az Akadémia

a m. kir. vallás- és közoktatási kormányt, hogy legkésőbb szeptember 1-éig hívja fel a kir. tanfelügyelőket, hogy ajánlataikat, illetőleg kijelölésüket legkésőbb november 30-ig a minisztériumhoz küldjék be, honnan azok legkésőbb december 15-ig az Akadémiához át fognak küldetni.

c) A M. Tud. Akadémia elnökeiből és titkáraiból alakított bizottság, melyben magát a Vallás- és Közoktatási m. kir. Minisztérium és a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának igazgató-tanácsa két-két küldöttje által képviselteti, s melynek előadóját, az elnökök és titkárok véleményének meghallgatása után az Akadémia elnöke jelöli ki, legkésőbb márczius első felében ülést tart. Ez ülésen az előadó, kihez a Vallás- és Közoktatási Minisztériumtól leküldött iratok még december második felében áttétettek, minőségi táblázat kíséretében jelentését bemutatja s a bizottság ugyanakkor megállapítja kijelölését s az Akadémia márcziusi összes-ülésén előterjeszti. A jutalmat az Akadémia ez összes-ülésén ítéli oda.

d) A jutalmazottnak a jutalmat az Albert napját követő áprilisi összes-ülésen az Akadémia elnöke helyettese adja át.

e) Minden kir. tanfelügyelő a tankerületébe tartozó tanítók közül — tekintet nélkül az iskola jellegére és felekezetiiségére — egy-egy tanítót ajánlhat a jutalomra.

f) A kir. tanfelügyelőknek ajánlataik, valamint a bizottság előadójának véleményes jelentése elkészítésekor figyelembe kell venniök a néptanítónak a gyermekek nevelése és tanítása körül kifejtett gyakorlati munkásságát, nevelői s oktatási buzgalmát, a gyermekekkel való gondos és szerető bánásmódját az iskolában és azon kívül, a tanítása helyes módszerét, va-

lamint annak a gyermek egész lényét fejlesztő erkölcsi hatását és eredményét ; továbbá a tanítónak az iskolán kívül a felnőtt nép erkölcsének, értelmiségének és anyagi helyzetének javítása körül kifejtett gyakorlati fáradozását, végre egyéb, a tanító értékét, közbecsülését a társadalom előtt emelő jeles tulajdonait s tevékenységét.

XXXVI.

Általános pályázati szabályok.

146. §. Minden rendű pályamű, a kitett határnapig, az Akadémia főtitkári hivatalához küldendő ; azontúl semminemű pályázó munka el nem fogadtatik. A «kitett határnapig» kifejezést úgy kell értelmezni, hogy a postán feladott pályaművekre nézve e határnapon nem a beérkezés, hanem a postára adás értetik. Minden oly pályamű tehát, a melynek postai jegye mutatja, hogy a beküldési határnapon már postára volt adva, pályázatra bocsáttatik, ha később érkeznék is be az Akadémiához.

147. §. A pályamű, a mennyiben a tárgy természete ezt ki nem zárja, negyedréti alakban, idegen kézzel vagy géppel, tisztán írva, lapszámozva és bekötve legyen. A mennyiben a munkához szükségelt rajzok, képek, táblázatok stb. a negyedréti formát meg nem tűrnék, ezek külön melléklendők.

148. §. A szerző nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó pecsételt levélen ugyanazon jellege álljon, mely a pályamű homlokán áll. A pecsételt levélben netalán följegyzett kikötések, föltételek, vagy a versenyügyben szokásos eljárástól való eltérések iránti kívánatok tekintetbe nem vétetnek.

149. §. A pályamű külső borítékára, feltűnő helyen, úgyszintén a jeligés levélre is rá irandó, hogy mely pályázatra küldetik be.

150. §. Álnév alatt pályázónak a jutalom ki nem adatik.

151. §. Bármely, ha csak formai szabálynak is elhanyagolása, elejti a pályázót a jutalomtól.

152. §. Ha a jeligés levél felbontása után kitetszenék, hogy a munka saját kezeirása a szerzőnek, műve elesik a jutalomtól.

153. §. Az Akadémia minden rendű tagjai az Ügyrendben tárgyalt bármely jutalomért versenyezhetnek, kivéve az Ordódy-jutalmat (125. §.)

154. §. A jutalmat nem nyert pályaművek kéziratái az Akadémia levéltárában maradnak s csak engedély mellett az Akadémia helyiségeiben másolhatók le.

155. §. A szerzőnek tilos akár levél útján, akár máskép közlekedni a bírálókkal. Ha a jeligés levélkék felnyitása után napfényre kerülne a közlekedés, a kézirat elesik a jutalomtól. Az ilyen érintkezésről netalán értesített bíráló köteles az összes-ülésnek jelentést tenni róla, lepecsételt levélben, mely ott a jutalom kiosztásakor felbontatik.

156. §. Nyílt pályázatoknál jeligés levéllel pályázni nem lehet. Ily esetekben a jeligés levél eleve fölbontatik.

157. §. A mindennemű pályamunkák beküldési határnapját követő legközelebbi összes-ülésben a főtítkár bemutatja a pályamunkákat. Mihelyt azok formáság tekintetében elfogadtattak, s jeligés leveleik közös borítékban lepecsételtettek, azonnal átadatnak az illető osztályoknak, a melyek legott összeülnek és kebelökből bírálókat választanak, kiket a legközelebbi akadémiai összes-ülésnek, jóváhagyás végett, bejelentenek.

158. §. Az Akadémia minden egyes esetben, melyben valamely pályázat eszközlése vagy kezelése iránt megkerestetik, a szükség és körülmények szerint határozza el annak el- vagy el-nemfogadását, valamint az ily rendkívüli pályázat föltételeit és szabályait.

159. §. A már egyszer bármely jutalomra beküldött pályamunkát szerzője többé vissza nem vonhatja.

160. §. A mely pályamunka fordításnak vagy plagiumnak bizonyul be, egyszerűen mellőztetik.

161. §. A bírálók, a részökről akár jutalomra és mellékjutalomra, akár dicséretre ajánlott pályamunkákról külön vagy együttes részletes és okokkal támogatott véleményt terjesztenek az osztály elé. Az ilyen vélemény közölhető is az illető szerzőkkel.

162. §. A pályaművekről az osztályok véleményei az Akadémiai Értesítőben közzé tételnek; a nagygyűlésen azonban a véleményekből csak kivonatos jelentések olvastatnak fel.

XXXVII.

A Kazinczy-alap.

163. §. Ez alapnak, mely teljesen ki van merítve, létrejöttét és történetét l. az 1908-ik évi és az előző ügyrendekben.

XXXVIII.

Könyvkiadó hivatal.

164. §. Az Akadémia összes kiadványainak elárúsítása az akadémiai könyvkiadó hivatal feladata.

165. §. Az Akadémia kiadványai díjtalanul és bérmentve megküldetnek:

a) Az *akadémiai elnököknek, a főtitkárnak, az osztály-elnököknek és titkároknak* az Akadémia összes kiadványai.

b) A *beltagoknak*: az Almanach, Értesítő, Emlékbeszédek és saját osztályuknak értekezései; továbbá a más osztályok értekezései és a saját osztályukhoz tartozó bizottságok, valamint a tárgyuknál fogva közelebről érdekelt bizottságok kiadványai is, ha eziránt a főtitkári hivatalnál idejekorán jelentkeznek.

c) A *kültagoknak*, a mennyiben megkérdezve óhajtatásukat nyilvánítják, ugyanazon kiadványok évenként egyszer.

d) A *bizottsági tagok* az illető bizottságok kiadványait kapják; a kik valamely munkát az Akadémia megbízásából bíráltak, azt megjelenésekor megkapják hivatalból; az *osztály tagjai* megkapják osztályuk kiadványait, ha a megjelenéstől számított három hónap alatt esetről-esetre a főtitkári hivatalnál jelentkeznek; minden akadémiai tag, a mennyiben a főntebbi kedvezményeket igénybe nem veheti, az Akadémia kiadványait, a főtitkár utalványára, fele áron kapja.

e) A hazai és külföldi tudományos *intézeteknek és társulatoknak*, — részint ajándékol, részint csereviszony alapján — a könyvtári bizottság ajánlatára, az összes-ülés határozatával megállapított kiadványok évenként egyszer küldetnek meg. Szintügy:

f) a *hirlapoknak és szakközlönyöknek*, a melyek sorozatát, minden év elején, a könyvtári bizottság állapítja meg, mindjárt az illető kiadványok megjelenésekor.

XXXIX.

Könyvtári szabályok.*I. A köz-olvasóterem szabályai.*

166. §. A M. Tud. Akadémia könyvtárának köz-olvasóterme nyitva áll nemcsak az akadémiai tagok, hanem mindenki előtt, a ki tudományos czélból óhajt olvasni, azzal a megszorítással, hogy a főgymnasiunok és reáliskolák tanuló ifjúságából csak a VII. és VIII. osztály tanulói nyernek bejárési jogot, ha igazgatóik bizonyító levelével vannak ellátva.

167. §. A közönség számára a köz-olvasóterem naponként délután 3 órától 7 óráig van nyitva.

168. §. Az akadémiai tagok, egyetemi tanárok és külföldi vendégek számára a köz-olvasóterem a délutáni órákon kívül nyitva áll naponként délelőtti 11 órától délután 1 óráig.

169. §. A könyvtár zárva van a közönség előtt:

a) vasárnapokon, újév napján, továbbá húsvét, pünkösd és karácsony két-két napján;

b) az akadémiai közülés napján;

c) július 1-től augusztus 31-ig.

170. §. A könyvtár köz-olvasótermét használó vendégek nyomtatott kérő lapokra írják a könyv címét, saját nevüket és lakásukat. Az ekkép betöltött lap a könyvtártiszt keze közt marad.

171. §. Rendszerint csak egy kötet adatik ki olvasás végett egyszerre. Midőn azonban valamely munkának sikeres használata vagy a tudományos cél több könyv használatát teszi szükségessé, ez is megengedettik.

172. §. Az olvasó több különböző munkát is kap-

hat egymás után; de tervetlen pusztá kapkodást eláruló követelések visszautasíttatnak.

173. §. Kivonatokat, másolatokat és jegyzéseket az olvasó csak írónnal és csak saját papirosán tehet. Erre nézve a legnagyobb vigyázat és tisztaság ajánlatik, nehogy a könyveken, rajzokon, abroszokon stb. folt vagy másféle sérelem ejtessék. Viaszszal vagy olajjal itatott vagy szalmapapiroson át rajzolni, javításokat és jegyzéseket könyvekbe írni, leveleket behajtani, végre könyveket alátétül használni tilos.

174. §. Ha az olvasó sérelmet ejt valamely munkán, a kár teljes megtérítésével tartozik; s míg ezt nem teljesíti, nem használhatja a könyvtárt.

175. §. Az olvasóteremben a legnagyobb csend legyen. Az egymás között, vagy akár a tisztekkal fenhangan való beszélgetés és a rendnek bárminemű megzavarása tilos.

II. A könyvek kikölcsönzését illető szabályok.

176. §. A könyvtár tisztviselősege Budapesten lakó akadémiai tagoknak és egyetemi tanároknak, azon órákban, a melyekben a könyvtár rendesen nyitva áll, a két havi szünet alatt pedig minden hétfőn déli 11—12 óra között egy hónapra adhat ki könyveket használat végett, nyomtatott s a kölcsönvevőktől aláírandó térítvény mellett.

177. §. Az egy hónap elteltével, a kölcsönvevő maga tartozik visszaküldeni a kivett könyvet, szabadságában állván azt, ha időközben más kölcsönvevő nem jelentkezett, ismét egy hónapra magához venni.

178. §. Ha a kölcsönvevő a 177. §-ban megszabott kötelességének meg nem felel, a könyvtár tisztviselő-

sége elküldi hozzá a könyvtár egyik szolgáját a kölcsönvett könyvekért. A kölcsönvevő minden térítvény után 40 fillért fizet a szolgának.

Aki ajánlott levélbeli kétszeri felszólításra sem adja vissza a saját számára vagy jótállása mellett kölcsönvett könyvet, újabb kikölcsönzésre mindaddig nem tarthat igényt, a míg a könyv elvesztésével okozott kárt meg nem téríti. A könyvtári bizottság esetről-esetre hozandó határozata alapján a kártérítésért per is indítható.

179. §. A kölcsönvevő elhúnytá esetére a könyvtár tisztviselősege tartozik a kölcsönvett könyvek visszaszerzéséről haladéktalanul gondoskodni s eljárásáról szükség esetén az Akadémia elnökségének jelentést tenni.

180. §. Vidéken lakó akadémiai tagoknál a könyvkérő levél ideiglenes térítvénynek tekintetik. A küldött könyvekhez csatolt formaszerinti térítvényt a kölcsönvevők aláírásukkal ellátva, postafordultával tartoznak bérmentesen visszaküldeni, valamint egy hónap leteltével a kölcsönvett könyveket is saját költségükön és megfelelő értékbiztosítással. A kik e kötelességüknek meg nem felelnek, azoknak a könyvtár nem kölcsönöz ki többé könyveket.

181. §. A kik nem tagjai az Akadémiának, azok vagy valamely akadémiai tag jótállása mellett, vagy a kért mű értékéhez szabott pénzbeli biztosíték mellett kaphatnak ki könyveket.

182. §. Olyan munkák, melyekre a könyvtárban folytonos szükség van; továbbá ritka munkák, a melyeket elveszés esetében nehéz pótolni; sok kötetű munkák egyes kötetei (kivéve az olyan munkákat, melyeket a könyvtár több példányban bír),

csak az Akadémia elnökségének beleegyezésével kölcsönözhető ki. Rendkívül értékes kéziratok, codexek, csakis egyes kivételes esetekben kölcsönözhető ki, mindenkor az Akadémia elnökségének egyenes rendeletére.

183. §. A kölcsönzésekről két kölcsönkönyv vitetik, a melyek egyikében a kölcsönadott könyvek címe, másikában a kölcsönvevők neve iratik ki vezérszóul, mind a kettőbe a kölcsönadás napja és a visszatérítés határideje bejegyeztetik. A térítvények gondosan őrzendők s csak a könyvek sértetlen visszaadása után adatnak vissza.

184. §. A M. T. Akadémia könyvtárát a külföldre kölcsönkért könyvek, kéziratok és levéltári darabok tekintetében kötelezik az Akadémiák Nemzetközi Szövetsége harmadik nagyülésének Bécsben 1907 májusban (a kölcsönösségi viszonyhoz hozzájárult Akadémiák által) megállapított szabályai, melyekhez az M. T. Akadémia nevében ennek képviselői (82. §.) hozzájárultak.

III. Irodalomtörténeti okiratokat illető szabályok.

185. §. Az Akadémia okirattárában őrzött irodalomtörténeti vonatkozású újabbkori (1772-től) kéziratoknak, ú. m. magyar írók kiadott és kiadatlan munkáinak, naplójának, jegyzeteinek, levelezéseinek kiadása az irodalomtörténeti bizottságnak van fentartva.

186. §. Ezeknek akár egész terjedelemben, akár kivonatban közzétételét, egyeseknek csak kivételes esetekben, maga a bizottság engedheti meg.

187. §. Az Akadémia mindazáltal e kéziratoknak tudományos értékesítésétől nem akarván a szakférfiakat elzárni, a fent említett kéziratoknak tanulmányo-

zását történeti és irodalomtörténeti munkák íróinak megengedi; olyképpen, hogy azok úgy a fölhasználás célját és módját, mint a fölhasználandó kéziratokat írásban jelentik be az irodalomtörténeti bizottság elnökének, a ki az engedélyt szintén írásban adja ki. Ez írásbeli bejelentést akadémiái tagok közvetlenül, mások pedig egy akadémiái tag ajánlásával intézik a bizottság elnökéhez, a ki a tőle adott engedélyeket a bizottságnak utólag tudomására hozza.

188. §. A mennyiben az elnök saját felelősségére nem volna hajlandó az engedélyt megadni, a kérvényt a bizottság elé terjeszti.

189. §. Élő írók munkáit és levelezéseit csak az illetőknek írott engedélyével teheti közzé és bocsáthatja a tanulmányozók rendelkezésére.

190. §. A kéziratok felhasználása nem-akadémiái tagoknak csak a könyvtár helyiségében engedhető meg.

AZ IGAZGATÓ-TANÁCS ÜGYRENDJE.

XL.

Általános szabályok.

191. §. Az igazgató-tanács kezeli az Akadémia vagyonát és intézi pénzügyeit. E szerint gondoskodik arról, hogy az Akadémia vagyona megőriztessék, gyümölcsözőn, a magán áldozatkészség és az állami támogatás igénybevételével gyarapodjék és az alapítók szándékai szerint használtassék. Megfelelő módon intézkedik, hogy a be nem fizetett alapítványok biztosítottassanak, kamatjaik rendszeren fizettessenek. A menyiben az alapítók vagy örököseik kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, a törvényes eljárás megindítását elhatározza.

192. §. Elfogadja az új alapítványokat, adományokat és hagyományokat; az ezekhez netalán hozzácsatolt föltételeket megvizsgálja; a kiállítandó alapító oklevelek és kötelező iratok szövegét megállapítja, illetőleg azok megállapításához hozzájárul; készpénzben vagy egyéb értékekben kiszolgáltató adományok és hagyományok átvételét eszközözi. A jelzálogilag biztosított alapítványok befizetése után a törlési engedélyt megadja. Az Akadémia pénzeinek elhelyezéséről intézkedik, a vásárlandó értékpapirokat kijelöli.

193. §. Az Akadémia értékpapirjait, pénztárát és számadásait saját kebeléből kiküldendő bizottság által megvizsgálja; e bizottság jelentését tárgyalja; a meny-

nyiben a kezelés kifogástalannak bizonyult, a fölmentést megadja.

194. §. Megállapítja az Akadémia költségvetését és gondoskodik az előre nem látott szükségletek fődözéséről.

195. §. Az Akadémia ügyészenek jelentéseit tárgyalja, az ügyészt utasításokkal ellátja, költség számláit megvizsgálta.

196. §. Az Akadémia palotájára és bérházára nézve a tulajdonos jogait gyakorolja és kötelességeit teljesíti. Gondoskodik arról, hogy az épületek minden veszélytől meg legyenek óva, kellő díszben fentartassanak és lehetőleg jövedelmezővé tétessenek.

197. §. Minden esztendőben az épületeket építész által megvizsgálta; a szükségesnek mutakozó nagyobb javítások- és átalakításokról költségvetést készítet, s foganatosításukat elrendeli.

198. §. A palotában és bérházban kibérlendő helyiségek bérösszegét megállapítja. A befolyó jövedelemről minden év végén jelentést készítet.

199. §. Az Akadémia tisztviselőinek és szolgálinak, a körülményekhez képest, ingyen-lakásokat engedélyez.

200. §. Megszabja az Akadémia tisztviselőinek s szolgálinak fizetését, lakbérét, egyéb illetményeit és jutalomdíjait. A munkaképtelenné vált vagy önhibájukon kívül elbocsátott tisztviselők és szolgálak nyugdíja, esetleg végkielégítése iránt intézkedik.

201. §. Választja titkos szavazattal, absolut többséggel azon igazgató-tagokat, a kik nem az Akadémia köréből választandók; továbbá ugyanazon módon az ügyészt és gondnokot.

202. §. Az elegendes ülésen részt vesz az elnökök és a főtitkár választásában.

203. §. Az Akadémia vagyoni állásáról jelentést készített, mely évenként a nagygyűlés idején kinyomatik.

204. §. A januáriusi összes-ülés után a költségvetést állapítja meg, és a számadások megvizsgálása iránt intézkedik; — húsvét táján a számadások megvizsgálásáról szóló és az ügyészi, valamint a nagygyűlés elé terjesztendő jelentést tárgyalja.

A mikor a szükség kívánja, az elnökség rendkívüli ülést hív össze, a melynek főbb tárgyai a meghívókon fölemlítendőek.

205. §. A jegyzőkönyvet a főtitkár vezeti és az ülést követő három nap alatt, az elnök és az elnöktől kijelölt két igazgató-tag hitelesítik.

206. §. A határozatokat az elnökség foganatosítja és erről a következő ülésben jelentést tesz.

XLI.

Állandó bizottságok.

207. §. Az igazgató-tanácsnak két állandó bizottsága van:

a) A *pénzügyi* bizottság az Akadémia vagyoni állására vonatkozó ügyeket, jelentéseket tárgyalja, a költségvetést előkészíti, az akadémiai számadásokat megvizsgálja; a könyvkiadó hivatal és a házgondnok könyveinek és számadásainak átvizsgálásáról gondoskodik.

b) Az *építészeti* bizottság az Akadémia palotája és bérháza körül teendő fontosabb intézkedéseket tárgyalja. Intézkedik a palotának és bérháznak évenként szakértők által megvizsgálásáról.

208. §. Az állandó bizottságok üléseikről jegyzőkönyvet vezetnek és azt az igazgató-tanács elé terjesztik.

XLII.

Földhitelintézet.

209. §. Az Akadémia alaptőkéjét, jövedelmeit és pénztárát a Magyar Földhitelintézet — 1869. június 19-én tett hazafias ajánlata értelmében — kezeli.

210. §. Az Akadémia összes értékpapirjai, alapítványi levelei, szerződései stb. ez intézet pénztári helyiségében, külön szekrényben őriztetnek. Rólok jegyzék vezetetik, melynek egy-egy példánya a főtitkári hivatalban és az akadémiai ügyésznél őriztetik. Az értékpapirokban történt változásokról minden évben kimutatás készítettik.

211. §. Az Akadémia pénzügyi állapotának hű visszatükrözése céljából a Földhitelintézet, a kettős könyvvezetési rendszernek megfelelőleg, vezeti könyveit. A pénztári könyvet pótolja az intézet könyveiben az Akadémia részére nyitott folyó számla, mely az Akadémia nevében történt mindennemű bevételezést és kifizetést feltüntet.

212. §. A folyó számlán az Akadémia javára mutató egyenleg, úgyszintén az intézet által szükség esetén nyújtandó előleg után, a koronként fennálló intézeti kamatláb számíttatik.

213. §. A Földhitelintézet veszi át az oszágos dotatiót, a házbért, a künn levő alapítványok kamatait, beváltja az értékpapirok szelvényeit és evidentiában tartja az Akadémia mindenrendű követeléseit.

214. §. Minden év végén az igazgató-tanács elé terjeszti:

- a) a vagyommérleget;
- b) a veszteség- és nyereségszámlát,

c) az alapítványok állásáról, a befizetett és hátralékos kamatokról szóló kimutatást;

d) az utolsó év lefolyása alatt az Akadémia javára tett alapítványok, adományok és hagyományok jegyzékét;

e) a következő évben várható bevételek előirányzatát.

215. §. Az Akadémia értékpapirjainak és zárszámadásainak megvizsgálását, minden esztendő elején, az igazgató-tanáctól kiküldött bizottság eszközli, melynek jelentése alapján a fölmentés megadatik.

216. §. A tisztviselők és szolgák rendes fizetéseit és járandóságait, a főtitkári hivataltól minden év elején közzétett kimutatás értelmében — fizetési könyvre — kiszolgáltatja.

217. §. Az Akadémia egyéb fizetéseit a főtitkárnak vagy akadályoztatása esetén az elnöktől rendelt helyettesének, kivételes esetekben az elnöknek utalványára eszközli.

XLIII.

Főtitkári hivatal.

218. §. A főtitkári hivatalban az irodaigazgató utalványozási könyvet vezet és minden évben a budget egyes rovatainak, szükség esetén a rovatok egyes czímeinek külön lapokat nyit. Minden lap élére beiktatja a budget megfelelő tételét; továbbá előjegyzzi azon összegeket, melyek az illető rovat terhére fizetési könyvekre fizettetnek ki. Az utalványozott összegeket egyidejűleg az utalvány kiadásával bevezeti.

219. §. Az utalványokat a főtitkár, ennek hosszabb időre terjedő távolléte alatt az egyik osztálytitkár; a főtitkár javára kiállított utalványokat pedig az elnök írja alá, — a kiadások természete szerint:

az osztálytitkárok, bizottsági előadók, szerkesztők, főkönyvtárnok, házgondnok, könyvkiadó hivatali tisztviselő ellenjegyzése mellett.

220. §. A főtitkár kötelessége a fölött örködni, hogy a kiadások a költségvetésben megállapított összeget meg ne haladják; továbbá, hogy ezek az igazgató-tanáctól kijelölt célokra fordíttassanak.

221. §. A főtitkár az utalványozást megtagadja, ha az előirányzott összeg ki van már merítve, és ha kétségei vannak az iránt, vajjon a kívánt összegek nem fordíthatnak-e idegen célokra. Ez utóbbi esetben három nap alatt az elnöknek jelentést tesz.

222. §. Előlegeket a tisztviselőknek és szolgáknak az elnök, a főtitkár ajánlatára, engedélyez, ha fontos okok, hosszas betegségek, a családban előforduló haláleset stb. forognak fenn. Az előleg, mely az egy évi rendes fizetés harmadrészét meg nem haladhatja, tíz egyenlő havi részletben fizetendő vissza. Új előleg csak akkor kérhető, ha az előbbi teljesen törlesztve van.

223. §. Írói tiszteletdíjakra a főtitkár, az osztálytitkár, illetőleg a bizottsági előadó ajánlatára, utalványozhat előleget, a benyújtott kézirat kétharmadának erejéig.

224. §. Az Akadémia kéziratai (kivéve a folyóiratokat) csak a főtitkári hivatal útján mennek a nyomdába. Az utolsó imprimaturt is a főtitkár végzi.

XLIV.

A költségvetés.

225. §. Az osztályok és bizottságok a lefolyt év dotációjának felhasználásáról szóló jelentéseiket és

jövő évi munkatervöket december 31-ig a főtitkári hivatalhoz benyújtják. Ugyanazon határnapiig az építési bizottság és a főtitkár is elkészíti előterjesztését a jövő év többi szükségleteiről. E költségvetési előterjesztések kivonatossan kinyomatnak.

226. §. A mint a Földhitelintézet benyújtotta a vagyonmérleget, a nyereség- és veszteség-számlát, az Akadémia elnöke összehívja a pénzügyi bizottságot, mely előirányzatot készít:

1. az Akadémia bevételeiről;
2. az Akadémia bevételeiből az alaptökéhez csatolandó összegről;
3. az Akadémia kiadásainak következő rovatairól:
 - a) személyes járandóságok,
 - b) az Akadémia épületeinek költségei,
 - c) ügyvédi, irodai, vegyes kiadások,
 - d) adó,
 - e) kamatok az Akadémia által kezelt alapok után.

227. §. A pénzügyi bizottság ülése után összehívatik az elnökök és titkárok értekezlete, mely a rendelkezésre maradó összeg határai közt előirányzatot készít az Akadémia kiadásainak tudományos vonatkozású részleteiről. U. m.:

- a) az Almanach és Értesítő szükségleteiről;
- b) az osztályok és bizottságok dotatiójáról,
- c) az Akadémiát közösen illető tudományos vállalatok segélyezéséről;
- d) a jutalmakról;
- e) a könyv- és kéziratárról.

228. §. A pénzügyi bizottság előirányzatai, az osztályok és bizottságok munkaterveivel együtt, zárt összes-ülés elé terjesztetnek.

229. §. Az Akadémia határozatai az igazgató-ta-

nács elé terjesztetnek, mely a budgetet megállapítja, mire az újra az Akadémia összes-ülése elé terjesztetik.

XLV.

Az ügyész föladatai.

230. §. A M. Tud. Akadémia ingó és ingatlan vagyónának, valamint az ezen vagyont illető mindenemű jogoknak teljes épségben megőrzése, biztosítása, érvényesítése, nemkülönben az idő folytán gyakorlatból netán kimaradt jogok visszaszerzése, biztosítása és érvényesítése iránt teendő mindennemű intézkedések.

231. §. A M. Tud. Akadémiának bármely törvényhatóság birói, közigazgatási, pénzügyi vagy egyéb hatósága előtt jogi képvisellete. Az Akadémiát érdeklő peres és perenkívüli ügyek közvetlen vezetése.

232. §. Jogvélemények adása mindazon ügyekben, melyek az Akadémia ingó és ingatlan vagyónát érdeklik.

233. §. Jogügyletek kötésénél s az ezek folytán kiállítandó okiratok tervezeténél és kiadványozásánál közreműködés.

234. §. Ezek képezik a M. T. Akadémia ügyészének rendszerinti általános feladatát. Különös feladatai:

a) Régibb, nem biztosított alapítványoknál, nemkülönben kint levő régibb, nem biztosított hagyományoknál, a lehetőségig oda hatni, hogy azok kellően *biztosítottassanak*, illetőleg beszolgáltattassanak a M. Tud. Akadémia javára — (tehát okirat-kötvény beszerzési, telekkönyvi bekebelezések stb. által).

b) A már biztosított régibb alapítványoknál vagy pedig az újabb, de még nem biztosított alapítványoknál, hagyományoknál is törekedjék arra, hogy az évi

alapítványi kamatok mindenkor pontosan fizettesse-nek, és illetőleg, hogy a hagyományok összege mi-előbb az Akadémia szabad rendelkezése alá jusson, a mennyiben pedig ez rövid idő alatt remélhető nem lenne, intézkedni kell, hogy a hagyomány a fizetésre kötelezett örökös vagy örökösök ellen az Akadémia javára szabályszerűen biztosíttassék.

Az *a)* és *b)* pontokban foglalt föladatok, az esetek sokféleségénél fogva, különböző módon lévén betölthetők, a körülményeknek és czélszerűségnek leginkább megfelelő intézkedések megtétele az ügyész belátására bízatik.

c) Mihelyt az ügyész azon meggyőződésre jut, hogy az Akadémia bármily követelése (legyen az alapítvány, hagyomány vagy adomány) a kellő biztosítást vagy fedezetet elnyerte, e körülmény az Akadémia igazgató-tanácsának bejelentendő, oly czélból, hogy az igazgató-tanács — a mennyiben az ügyészi előterjesztést elfogadja — a kellő biztosítást elnyert követelést mint *activumot*, az Akadémia vagyon-álladékába föl-vétethesse, míg viszont, ha az Akadémia bármily jellegű követelése, mely eddig a vagyonálladékban *activum* gyanánt szerepelt, a több irányban megki-sérlett behajtási eljárások daczára *teljesen behajthatatlannak* bizonyul — indokolt ügyészi előterjesztés teendő az Akadémia igazgató-tanácsához oly czélból, hogy a vagyonálladékból a behajthatatlannak bizonyult követelés összege töröltessék.

d) Minden fontosabb ügyben, jelesül alapítványok hátralékos kamatainak per útján való behajtása, alapítványi tőkék felmondása, úgy ezeknek, mint a hagyományoknak per útján való behajtása, az Akadémia javainak terheltetése, elidegenítése (eladás vagy csere

útján), birtokok haszonbérbe adása stb. eseteiben az igazgató-tanács utasítása *előlegesen és idejekorán* kikérendő.

Nem szükséges azonban az igazgató-tanács előleges utasításának kieszközlése akkor, midőn az előleges engedély kieszközlésével előállható késedelem az akadémiai javak s ezekkel járó jogok veszélyeztetésével járna, pl. birtokháborítások, bér- és haszonbér-hátralekok behajtása, alapítványok vagy hagyományok biztosítása stb., mely esetekben az ügyész az igazgató-tanács előleges jóváhagyásának kikérése nélkül, de későbbi bejelentés kötelezettsége mellett, *mindazonáltal az elnökségnél, esetleg főtitkári hivatalnál rövid úton tett bejelentés és nyert jóváhagyás után*, saját hatáskörében intézkedik. Különösen minden, a törvények által megengedett, előleges biztosítási, végrehajtási, zálogolási s az Akadémia javára szolgáló telekkönyvi bekebelezések stb. eseteiben. Az ügyész ezen intézkedéseket az Akadémia érdekében megtenni nemcsak jogosítva, de felelősség terhe alatt kötelezve is van.

Hagyatéki vagy egyéb fontosabb ügyekben a bíróságon kívül vagy bíróság előtt kötni szándékolt egyes ségek, nemkülönben az Akadémia telekkönyvileg szerzett jogaira vonatkozó lemondási, törlési stb. nyilatkozatok tartalma idejekorán bejelentendő az igazgató-tanácsnak, úgyszintén a folyamatban levő perekből való elállás és a jogérvényes birói ítélettel eldöntött ügyeknek perújítással újra megindítása is stb.

A peres és peren kívüli eljárásokban előforduló jogorvoslatok igénybe vétele az ügyész belátására bízatik.

e) Ügyeljen az ügyész arra, hogy az Akadémiát illető fizetések az Akadémia vagyonát kezelő Magyar

Földhitelintézet pénztáránál az Akadémia folyó számlája javára akár közvetlenül, akár postai úton történjenek. A mennyiben ez pl. peres eljárásoknál, vagy a bíróilag tárgyalat hagyatéki ügyek eseteiben, elérhető nem lenne, az Akadémia részére tett fizetéseket az ügyész fölveheti ugyan, tartozik azonban az Akadémiát illető pénzt vagy pénzürtéket, a mennyiben kezeihez fizettetnék, *legkésőbb 3 nap alatt a Magyar Földhitelintézet pénztárába teljes összegében beszolgáltatni*, még pedig minden egyes esetben kísérő irat mellett, mely a befizető nevét, lakhelyét, a fizetés jogcímét (visszatérő fizetéseknél az időt is, melyre a fizetés történik) röviden tartalmazza, hogy a fizetés az illető főkönyvi lapon szabályszerűen, külön elkönyvelhető legyen.

Az ügyész kész kiadásai, költségei külön megállapítás tárgyát képezvén, nincs jogosítva azokat a hozzá más czímen befolyt összegből levonni.

f) Minthogy az Akadémia vagyoni összes ügyeire vonatkozó eredeti okmányok, okiratok, alapítólevelek, bérszerződések stb. a Magyar Földhitelintézetnél őriztetnek, a kellő nyilvántartás céljából kívánatos, hogy a még függőben levő, be nem fejezett ügyekre vonatkozó okmányok, okiratok, alapítólevelek, bérszerződések stb. legalább egyszerű másolatban az ügyészi irattárban is meglegyenek.

Tartozik az ügyész a közbejötté mellett az Akadémia ügyeiben készített s azokra vonatkozó eredeti okiratokat — a mennyiben azokat a jogügyi bizottság útján az igazgató-tanács elé nem terjeszthetné — további megőrzés végett a Magyar Földhitelintézethez elismervény mellett haladék nélkül átszolgáltatni, s erről jelentését a legközelebbi alkalommal az igazgató-tanácsnak megtenni.

A mennyiben bírói vagy egyéb eljárásoknál az ügyésznek oly okmány eredetijére lehet szüksége, mely a Magyar Földhitelintézetnél őriztetik, e körülmény az akadémiai főtitkárnak vagy helyettesének rövid úton szóval bejelentendő, s a vonatkozó eredeti okirat (okiratok) az ügyésznek a főtitkártól vagy helyettesétől láttamozott elismervénye mellett adható ki a Magyar Földhitelintézet által.

Az átvett okiratot tartozik a használat után, elismervényének visszavétele mellett, haladék nélkül a Magyar Földhitelintézethez beszolgáltatni.

g) A mennyiben a vidéken a bíróság (hatóság) előtti vagy bíróságon (hatóságon) kívüli tárgyalásoknál, eljárásoknál az Akadémia ügyésze a személyes megjelenésben akadályozva lenne vagy az ügy csekélyebb fontossága az ő személyes megjelenését nem kívánná (mire nézve az elnök, esetleg a főtitkár utasítása kikérendő) és a mennyiben az illető vidéki helyen vagy annak közelében teljesen megbízható helyettest nem ismerne — a helyettes ügyvéd megválasztásában az illető helyre nézve illetékes kir. törvényszék elnökének kérje ki tanácsát.

h) Ha az ügyész rendes lakhelyéről távozni kíván, tartozik távozását, ennek idejét és tartózkodási helyét a főtitkárnak bejelenteni s egyúttal kijelölni azt a személyt, a ki távolléte alatt a halasztást nem tűrő ügyekben őt helyettesíteni fogja.

i) Az ügyész rendes jelentéseit minden január hóban írásban tartozik az igazgató-tanács elé terjesztetni. Ezen jelentésébe foglalja az Akadémiát érdeklő összes ügyek állását lehető röviden, de mégis részletezve. Ugyanekkor kér utasításokat a jövő eljárásokra.

Halasztást nem tűrő ügyekben az elnökségtől kér utasításokat s hozzá terjeszti be jelentését.

k) Az igazgató-tanács ülésein jelen van. A költségekről és kész kiadásokról szóló jegyzékét szintén januárban az elnökséghez terjeszti be felülvizsgálat és megállapítás végett.

Ezen jegyzéke a lehetőséghez képest okiratokkal fölszerelendő.

Egyebekben az igazgató-tanács ügyrendje s az egyes esetekben nyert utasítások szolgálnak irányadóul.

235. §. Az ügyész a rendes tiszteletdíjon felül igényt tarthat költségmegtérítésre:

- a) a bélyegekért;
- b) a kocsikiadásokért;
- c) vidéken működés alkalmával útiköltségre és 20 korona napidíjra;
- d) végül irodai kiadásai fedezésére évi átalányösszeget élvez.

XLVI.

Házgondnok.

236. §. A gondnok közvetlenül az Akadémia elnökének van alárendelve, a kinek minden tervbe vett fontosabb intézkedést a főtitkár útján előzetes jóváhagyás végett bejelent.

237. §. A házgondnok fő kötelessége az Akadémia palotájában és bérházában a biztosság, rend és tisztaság felett őrködni. Ezért köteles magának teljes helyismeretet szerezni, hogy a mutatkozó vagy előforduló hiányokat észrevegye és helyreállításuk iránt javaslatot tegyen.

238. §. Különös gondot fordít a csatornákra, víz-

és légszeszvezetésekre, a vízfűtési szerkezetekre és kényelményekre, valamint a felsővilágítású tetőszerkezetekre.

239. §. Felelős az összes bútorok, háziszerek és eszközök megőrzéséért s jókarban tartásáért. Rólok leltárt készít, valamint számadásait és költségelőirányzatát az elnökség útján az építészeti bizottság elé terjeszti.

240. §. Köteles tűzbiztonsági szempontból a legkiválóbb őrködésre.

241. §. A szolgálazemélyzetre felügyel, azt kötelesegeinek pontos teljesítésére szorítja, körében a fegyelmet fentartja, a hanyag, engedetlen viseletű szolgát megintja. A mennyiben az intés eredménytelen, a főtitkár útján az elnökségnek jelentést tesz.

242. §. Az Akadémia bérbeadandó helyiségeinek értékesítéséről gondoskodik és ellenőrzi, hogy a házbérek évnegyedenként pontosan fizetessenek.

243. §. Az Akadémia ülésein megjelenik, hogy a fűtésre, világításra és rendre felügyeljen, és gondoskodik arról, hogy az ülésekre az illető helyiségek kellően rendben legyenek.

244. §. A házi kiadásokról könyvet vezet. Negyedévenként számadást mutat be. A 100 koronánál magasabb számlákat utalványozás végett a főtitkári hivatalhoz teszi át. A 2 koronánál magasabb tételeket okiratilag igazolja.

245. §. Az Akadémia könyvraktárának felügyeletét is végzi és a mennyiben ezen kettős tiszte megengedi, az elnökök és a főtitkár által rábizandó irodai szolgálatot teljesíti.

246. §. Az Akadémia bérházában vagy a palotában lakik.

247. §. Az Akadémián kívül más hivatalt nem vállalhat és évenként négyheti szabadságot élvez.

TÁRGYMUTATÓ

AZ ALAPSZABÁLYOKHOZ ÉS ÜGYRENDHEZ.

(A számok a §-okat jelölik; a csillagos számok az Alapszabályok §-aira utalnak.)

- Ábrák, Értekezésekhez 58.
Absolut többség dönt összes-ülésen 18.
— igazg. tag választásánál 201.
— zárt osztályüléseken 27.
Adományok elfogadása 192.
Ajándékok bejelentése összes-ülésen 14.
Ajánlás sem testületeknek, sem magánosoknak nincs megengedve 76.
Akadémiai Értesítő: bizottságok évi jelentései kinyomatnak 44.
— emlékbeszédek közlése 10.
— főtítkár szerkeszti 7.
— kinyomatik benne az osztályülések jegyzőkönyve 8.
— nekrológ elhunyt tagokról 10.
— pályaművekről szóló vélemények közzétételnek 162.
— számára az értekezés kivonata beadandó 21.
— számára indítvány írásban adandó be 22.
— tartalma 56.
— tiszteletdíjai 78.
Akadémiai jogok gyakorlatába oklevél helyezi a tagokat *20.
Akadémiák szövetsége 82.
Akadémia történetét a főtítkár írja *44.
Alapítványok elfogadása 192.
Állandó bizottságok *34, 43—45.
— igazgató tanácsa 207.
— költségvetéseit zárt osztályülés terjeszti az Akadémia elé 25.
Állandó tagjainak kijelölése nagygyűlési zárt-ülésben 28, 32.
— tagjainak megválasztása összes-ülési tárgy 14.
— tagjainak választása *34, 44.
— zárt osztályülés választ tagokat 25.
Alkönyvtárnokok kinevezése *52.
Alapítványi tőkék s kiadott kölcsönök igazgatótanács intézkedése alatt *26.
Alapítványok állásáról szóló kimutatás 214.
— új, szabályzatának megállapítása mint összes ülési tárgy 14.
Alapszabályok értelmében működnek osztályok és igazgatótanács *11.
— módosítása *56.
— változtatása tárgyában elegendes a nagygyűlés idején 37.
— változtatása tárgyában szavazás elegendes ülési tárgy *32.
Almanach, főtítkár szerkeszti 7.
— tartalma 63.
Álnév alatt pályázás 150.
Anyaghalmaz, feldolgozatlan, Értekezésekben nem foglalhat helyet 61.
Anyagi ügyek kezelése *11.
Alosztályok 1.
Archaeologiai bizottság feladata 50.
Arczkép emlékbeszédek mellett 10.
— érdemes elhunyt tagoké, felüggesztése 10.
Arczképek tárgyában határozás a nagygyűlés második napján 33.

- Belső tagok elosztása *13.
 — kikből állanak ? *13.
 Bérösszegek megállapítása 198.
 Bevételek előirányzata 214.
 Bézsán József alapítványa 91.
 Bírálólat, Értekezéseké 59.
 — nem-akadémiai tagok munkájáról 68.
 Bírálók bejelentése 157.
 — és szerző közötti pörben a zárt osztályülés dönt 60.
 — észrevételei szerzőkkel közölni 65.
 — mire tartoznak ügyelni 65.
 — véleménye pályamunkákról 161.
 Bizottság kiküldésére vonatkozó jegyzőkönyvi határozat 7.
 — vegyes, kiküldése alapszabályok módosítása végett beadott indítvány tárgyalására *56.
 Bizottsági előadó teendői 44.
 — segédtagok *34.
 — tagok mely kiadványokat kapják 165.
 Bizottságok, allandók, tagjainak választása *54.
 — kiküldése oly ügyekben, melyek folytonos munkásságot vagy bővebb megvitatást igényelnek *34.
 — kívánatainak fölterjesztése az igazgató tanácshoz mint összes-ülési tárgy 14.
 — működéséről és határozatairól szóló jelentések mint osztály-ülési tárgyak 19.
 — részéről előterjesztett ügyek elintézése mint összes-ülési tárgy 14.
 Bizottságok tagjainak választása 44.
 Biztosítása az alapítványi tőkéknek és kiadott kölcsönöknek *26.
 Bolyai-jutalom 93.
 Bölcséleti, társadalmi és történeti tudományok osztálya, mint a három osztály második *21.
 Brody Zsigmond alapítványa 94.
 Budapesten elhalálózása akad. tagnak 9.
 — kell laknia az egyik elnöknek *43.
 Budapest székhelye a M. Tud. Akadémiának *1.
 Bulyovszky Gyula alapítványa 95.
 Bük László alapítványa 96.
 Classica-philológiai bizottság feladatai 48.
 Cselédek bért kapnak *52.
 — kinevezése *51.
 — lakása az Akadémia épületében *53.
 Cél a tudomány és irodalom magyar nyelven művelése és terjesztése *1.
 — és eszközök *1—*11.
 Czim, akadémiai, nyilvános viselésére oklevél jogosít *20.
 Czimlap, Értekezéseké 58.
 Deczember 31-ig adandók be az osztályok és bizottságok munkatervai 225.
 Dolgozatok, az Akadémia nyomtatványai közé fölvettek, díjaztatnak *55.
 — jegyzete évenként beküldendő 5.
 Dóra Szilárd alapítványa 97.
 Duka Tivadar alapítványa Körösi Csoma Sándor emlékére 98.
 Edl- és Holczer-fele ösztöndíj-alapítvány 99.
 Egy esztendeig díj mellett az Értekezésekben és Értesítőben kiadott dolgozatok az Akadémia kizárólagos tulajdonai 71.
 Egy óra alatt olvassa fel értekezését a felolvasó 21.
 Egyenlő számú szavazatok *33.
 Egyesült budapesti fővárosi takerékpártár alapítványa 100.
 Egyetemi hallgatók jutalma 101.
 — könyvtár igazgatója tagja a könyvtári bizottságnak 45.
 Elegyes-ülés 36—37.
 — alapszabályváltoztatás alkalmából *56.
 — elnököt választ *40.
 — főtítkárt választ *45.
 — határozatképessége *33.
 — igazgató-tanács részvétele 202.
 — igazgató-tagoknak szavazatuk és székük van *24.
 — szükség esetén *38.
 — tárgyai *32.

Elhúnyt férfiak, Akadémián kívül állók, munkálkodásának és hatásának méltatása osztályülési tárgy 19.

Elhúnyt tagok arczképe fölött határozás a nagygyűlés második napján 33.

— működésének monographikus méltatása 77.

— végtisztelete és emlékezete 9—10.

Elischer Gyula alapítványa 102.
Ellenjegyzése az utalványoknak 219.

Elnök aláírja a tags. oklevelet *20.
— az összes Akadémia élén áll *39.

— bármely ülést soron kívül összehívhat *38.

— egyiknek Budapesten kell laknia *43.

— engedélyez előlegeket tisztviselőknél és szolgáknak 222.

— értesítendő határozatok végrehajtásánál beállott akadály esetében 7.

— feladata *39.

— gátoltatása esetén másodelnök pótolja *41.

— írja alá a főtítkár javára kiállított utalványokat 219.

— jegyzőkönyveket hitelesíti 7.

— nevezi ki a főtítkári iroda-igazgatót *46.

— nevezi ki a tisztviselőket és cselédeket *51.

— mint a szervezet része *12.

— titkos szavazást rendel el három tag kivanatára 18.

— titkos szavazást rendelhet el zárt osztályüléseken három tag kivanatára 27.

— újra választható *40.

— választása *40.

— választása végett elegyes-ülés a nagygyűlés harmadik napján 36.

— választását ő felsége erősíti meg *40.

— vezetése alatt vegyes bizottság alapszabályok módosítása végett beadoit indítvány tárgyalására *56.

Elnök zárt-ülést rendelhet 17.

Elnöki megnyitó beszéd mint az ünnepélyes közlés tárgya 38.

Elnökség joga az egyes ülésekben *37.

Elnökök és titkárok értekezlete 227.

— összes kiadványokat kapják 165.

— választása elegyes-ülés tárgya *32.

Elnökség főtítkár-helyettest nevez ki *44.

— javaslatára a nagygyűlés napjait az összes-ülés állapítja meg 29.

— nevezi ki az alkönyvtárnokokat és könyvtári tisztviselőket *51.

— rendkívüli összes-ülést hívhat egybe 16.

Előadási joga minden tagnak bármely osztályülésen van 23.

Előadások, szakbeliek, osztályüléseken 19.

— tartásáról osztálytitkárok gondoskodnak 8.

Előadó a főtítkár az üléseken *44.
— bizottsági, teendői 44.

Előadók ellenjegyzik az utalványokat 219.

Előlegek írói tiszteletdíjakra 223.
— tisztviselőknél és szolgáknak 222.

Első m. ált. biztosító társaság alapítványa 92.

Emlékbeszéd elhúnyt tagokról 10.
— elhúnyt tagok felett összes-ülési tárgy 14.

— felhívás az osztályokhoz gondoskodásról 14.

Emlékbeszédokről gondoskodás zárt osztályülési tárgy 25.

— közlési tárgy *35.

— külön sorozata 58.

— mint az ünnepélyes közlés tárgyai 38.

— összes-ülés tárgyai *30.

— sorozata 10.

— tiszteletdíja 77.

Emlékek, történeti, nyelvi, irodalmi és művészeti, fölkeresése mint cél *3.

Építész vizsgálja meg az épületeket 197.

Építészeti bizottság 207.
 Épületek felett örködés a gondnok feladata *47.
 Ertekezés tiszteletdíja 300 koronát meg nem haladhat 79.
 Ertekezések bíráló alá adatnak 21.
 — című közlöny tartalma 57.
 — felolvasásának ideje egy óra 21.
 — kelleténél nagyobb számmal bejelentettek 20.
 — kiadott dolgozatok egy évig az Akadémia tulajdonai 71.
 — kivonatát felolvasó köteles beadni 21.
 — megbírálása zárt osztályülési tárgy 25.
 — osztályai 58.
 — osztályüléseken 19.
 — során megjelenő dolgozatok tiszteletdíjának megállapítása 79.
 — terjedelme 61.
 — több ülésben totytatólagos előadása 21.
 Értékpapírok őrzése 210.
 Ertesítés megválasztott tagoknak 11.
 Ertesítő tiszteletdíjai 78.
 Esmecseré osztályüléseken 19.
 Esmecserék osztályülések tárgyai *29.
 Evenként nagygyűlés *38.
 Evkönyv szerkesztése a főtítkártiszte *44.
 Érvényes határozat hozatalához megkivántató szavazók alapszabályok változtatásakor *56.
 Érvényes határozatok hozatalához szükséges szavazatok száma az egyes ülésekben *33.
 Fabricz-alapítvány 102/a.
 Farkas Raskó-alapítvány 104.
 Február végéig tagajánlás benyújtása 11.
 Felolvasás ideje egy óra 21.
 Felolvasások közületi tárgy *35.
 — mint eszköz *6.
 Feridun bey alapítványa 105.
 Festetics László gr. alapítványa 105a.
 Fizetések és díjak *54—*55.
 — eszközlése 217.

Fizetési könyvek 216.
 Flór Gyula Emlékalapítványa 106.
 Folyó munkák és teendők végett állandó bizottságok *34.
 Fordítás, eredeti gyanánt beadva, mellőztetik 160.
 Fordításban való közrebocsátáshoz az Akadémia engedélye kérendő ki 73.
 Fordítások tulajdonjoga, a könyvkiadó-bizottságtól kiadott 73.
 Formai szabály elhanyagolása 151.
 Forster Gyula alapítványa Forster János nevére 107.
 — Scitovszky János hercegprimás nevére 108.
 Földhitelezet 209—217.
 Fölfedezések bejelentése, osztályülés tárgy 19.
 — tudományos *2.
 Földmentvény megadása 193.
 Főkönyvtárnok ellenjegyzí az utalványokat 219.
 — felügyel a Széchenyi-múzeumra 42.
 — választása *50.
 Főkönyvtárnoki tisztre ajánlás mint összes-ülési tárgy 14.
 Főtítkáralírja a tagsági oklevelet *20.
 — alá vannak rendelve az irnokok és javitnokok *54.
 — elnöknek jelentést tesz összegek idegen czélokra fordításáról 221.
 — értesíti a megválasztott tagokat megválasztásukról 11.
 — évdíjat kap *55.
 — helyettese az osztálytitkárok valamelyike *45.
 Főtítkárija alá az utalványokat 219.
 — írói előlegeket hogyan utalványozhat 223.
 — javára kiállított utalványokat elnök írja alá 219.
 — mely esetben tagadja meg az utalványozást 221.
 — mint szervezet része *12.
 Főtítkári örködik a kiadási tételek fölött 220.
 — összes kiadványokat kapja 165.

- Főtitkár tiszte *44.
 — ügyrendszerü teendői 7.
 — választása *45.
 — választása elegendes-ülés tárgya *32.
 — választása elegendes-ülésen a nagygyűlés harmadik napján 36.
 — végzi az utolsó imprimaturt 224.
 — vezeti az igazgató-tanács jegyző-könyvét 205.
- Főtitkári jelentés mint az ünneplés közüles tárgya 38.
 — hivatal 218—224.
 — hivatalhoz küldendők be a pályamunkák 146.
 — hivatal tisztviselőinek kötelezőségteljesítésére a főtitkár felügyel 7.
- Fraknói Vilmos alapítványa 109.
 Fügőben levő tárgyak nyilván-tartása 7.
- Galgóczy Károly alapítványa 109/a.
 Gazdasági ügyek tárgyalása az igazgató-tanács feladata *27.
- Géppel is írhatók a pályamunkák 147.
- Goethe-gyűjtemény 102.
 Golyózás tagválasztás alkalmával 11.
 Gondnok 236—247.
 — ellenjegyzi az utalványokat 219.
 — anyagi határozatok végrehajtója, örökdi az épület fölött *47.
 — évdíjat kap *52.
 — évenként beszámol működéséről *47.
 — igazgató-tanács utasítása szerint jár el *26.
- Gondnokot igazgató-tanács választja *25.
 — tiszte *47.
 — utasítása az igazgató-tanács feladata *27.
 — választása 201.
- Gorve László és István alapítványa 110.
- Gyászbeszéd összes-ülés tárgyai *30.
- Gyászjelentések bemutatása összes-ülésen 14.
 — elhunyt tagokról 10.

- Gyászlobogó kitézése 9.
 Gyűjteményörök évdíjat kapnak *55.
 Gyűtések végett állandó bizottságok *34.
 Hadtörténeti bizottság 49 a.
 Hagyományok elfogadása 192.
 Határnap betartása pályaműveknél 146.
 Három tag kívánatára titkos szavazás 18.
 — kívánatára titkos szavazás zárt osztályüléseken 27.
 Három évenként osztályelnök és bizottsági elnökök választása *37.
- Határozatképesség az egyes ülésekben *33.
 Határozatok, osztály hatásköréhez tartozók 8.
 — végrehajtása nyolcz nap alatt 7.
 Hatóságok részéről előterjesztett ügyek elintézése, mint összes-ülési tárgy 14.
 Havonként osztályülések *38.
 — zárt ülés 25.
- Haza minden tekintetben megismertetése mint cél *4.
 Házgondnok 236—247.
 Helyesírás, Akadémiaé 8.
 — az Akadémiaé, használandó minden kiadványban 70.
 — az Értekezésekben 59.
 Hétfőn d. u. 5 órakor ülés tartatik 12.
 Hírlapok részére kiadványok 165.
 Hitelesítése a jegyzőkönyveknek 7.
 Hivatalos órák 7.
 Hivatkozás az összes ülésre 24.
 Idegen kézzel irandók a pályamunkák 147.
- Ideiglenes bizottságok *34.
 Igazgató tag, akad. tisztséget viselő 35.
 — egyszerű többséggel választatik *23.
 — mely ülésekben van szavazatuk és székük *24.
 — választása 201.
 — választása a nagygyűlés harmadik napján 35.
- Igazgató-tanács akad. tisztséget viselő tagjai 35.
 — anyagi ügyeket kezel *11.

Igazgató-tanács hatásköre *23—*28.

- ülést tart *39.
- kétféle tagokból áll *23.
- kikből és hány tagból áll *23.
- levő tagok az alapszabályok foganatosításakor *25.
- meghívói 204.
- mint szervezet része *12.
- választja az ügyészt *25.
- részéről előterjesztett ügyek elintézése mint összes ülési tárgy 14.
- tagok választása nagygyűlési tárgy *31.
- ügyrendje 191. s köv.
- ülésében indítvány tehető alapszabályok módosítására *56.
- üléseinek tárgyai *30.

Igazgatósági ügyek tárgyalása s eldöntése összes-ülési tárgy *30.

Ülések határozatképessége *33.

Íktatókönyvben határozatok végrehajtása feljegyzendő 7.

Imprimatur joga a főtítkárnak 224.

Indítvány az Ertesítő számára írásban adandó be 22.

— hol tehető alapszabályok módosítására *56.

— írásban nyújtandó be 14.

— jókor bejelentendő 22.

— megvitatása összes-ülési tárgy 14

— osztályülések tárgyai *29.

— összes Akadémiát illetők, összes-ülés tárgyai *30.

— tárgysorozatba fölveendő 22.

Indítványok végett ideiglenes bizottságok *34.

Indítványozók mindenkor tagjai az indítvány tárgyalására kiküldött bizottságnak 14.

Ingyen-lakások tisztviselőknél és szolgáknak 199.

Intézetek részére akad. kiadványok 165.

Jepolyi Arnold alapítványa 111.

Írásban történik a tagajánlás 11.

Irodai igazgató utalványozási könyvet vezet 218.

— fizetését az Igazgató Tanács állapítja meg *52.

— elnök főtítkárnak ajánlatára nevez ki.

Irodalom emlékeinek fölkeresése mint cél *3.

— művelése és terjesztése *1.

Irodalomtörténeti bizottság feladatai 47.

— okiratokat illető szabályok 185—190.

Irományok, saját használatra s nem kiadásra szerkesztettek, kiadása 74.

Ismeretek terjesztése mint cél *6.

Január 1-ig kell jelentkezni az Akad. Ertesítőért 56.

Jegyzőkönyvek elkészítése három nap alatt 7.

— igazgatósági, hitelesítése 205.

— igazgató-tanács állandó bizottságaié 208.

— osztálytitkárok vezetik *48.

— osztályülési 8.

— vezetése a főtítkárnak *44.

— zárt osztályüléseké 8.

Jeligés levél kiállítására 148.

Jeligés levelek felbontása a nagygyűlés második napján 33.

Jelentés a bizottságok évi működéséről 44.

— az évi munkásságról közlési tárgy *36.

— évi, készítése a főtítkárnak *45.

Jelentések, be nem adottak, nyilvántartása 7.

— osztályülések tárgyai *29.

Július—szeptember hónap az Akadémia szünetel *57.

Jutalmak kihirdetése közlési tárgy *35.

— odaítélése nagygyűlési tárgy *31.

— odaítélése összes-ülési tárgy *30.

Jutalomkérdések kihirdetése közlési tárgy *35.

— kitűzése nagygyűlési tárgy *31.

— kitűzése összes-ülési tárgy *30.

Jutalom tételek kitűzése mint cél *5.

Jutalomügyi előkészületek osztályülések tárgyai *29.

Kanizsai Károly alapítványa 112.

Karátsonyi Guidó gróf alapítványa 113.

Karátsonyi-pályázatról szóló jelentés felolvasása összes-ülési tárgy 14.

- Kautz Gyula alapítvány 113/b.
— a nagytudalom mellékjuttalma 83/a. 85.
- Kautz Gyula alapítvány 114.
- Kaufmann Dávid alapítvány 113/a.
- Kazinczy-alap 163.
- Kazinczy-bizottság feladata 47.
- Kazinczy Ferenc összes munkáinak és levelezésének kiadása 47.
- Képesteremben arczkép elhelyezése 10.
- Kereskedelmi Csarnok Széchenyi-alapítványa 116.
- Kettős-könyvvezetés a pénztárnál 211.
- Kettős lapszámolás az Értekezéseknél 58.
- Kétharmad szótöbbséggel tagválasztás *19., 11.
- Kézirat kétharmadának erejéig előleg utalványozható 223.
— tulajdonjog 71—76.
— megbíráltatja a zárt-ülés 25.
— nyomdába csak a főtítkári hivatal útján mennek 224.
— nyomtatás végett beadottak kiadása 64—70.
- Kézirati munkák ismertetése osztályületeken 19.
- Kiadványok díjtalan és bérmentes küldése 165.
— elárúsítása 164.
— szerkesztése az osztálytitkárok tiszte *48.
- Kiküldött tagok jelentése tudományos gyűlésekről mint összes-ülési tárgy 14.
- Kikölcsönzése főtítkári levéltárból 7.
- Kísérletek, tudományos *2.
- Kóczán Ferenc alapítványa 117.
- Kóczán-pályázatrol szóló jelentés felolvasása összes-ülési tárgy 14.
- Kormány kérésére véleményadás tud. kérdésekben *10.
- Koszorú elhunyt tag ravatalára 9.
- Kovács Ferenc alapítványa 118.
- Kölcsönök biztosítása *26.
- Költségvetés 225.
— bizottságoké 44.
— fölterjesztése az igazgató-tanácshoz, mint összes-ülési tárgy 14.
- Költségvetés javaslatba hozatala zárt osztályülési tárgy 25.
— megállapítása 194.
— megállapítása az igazgató-tanács feladata *27.
- Könyvkiadások végett állandó bizottságok *35.
- Könyvkiadásokra ügyelet főtítkári tiszte *44.
- Könyvkiadó bizottság feladata 54.
— tagjai 45.
- Könyvkiadó hivatal 164—165.
— tisztviselő ellenjegyzi az utalványokat 219.
- Könyvikölcsönzés szabályai 176—184.
- Könyvküldemények bejelentése összes ülésen 14.
- Könyvtár által ismeretek terjesztése *6.
- Könyvt. bizotts. ajánlatára történik a főkönyvtári tisztre ajánlás 14.
— bizottság ajánlata alapján nevezi ki az elnökség az alkönyvtárnokokat és könyvtári tisztviselőket *50.
— bizottság feladata 55.
— bizottság tagjai 45.
— szabályok 166—190.
— tisztviselők kinevezése *50.
- Könyvtár-személyzet évdíjat kap *52.
- Körlevél, nagygyűlési 30.
- Körösy József-alapítvány 119.
- Körösi Csoma Sándor emlékeztére tartandó felolvasás, mint összes-ülési tárgy 14., 98.
- Kötve legyenek a pályamunkák 147.
- Közlemények osztályületeken 19.
- Közlések osztályületek tárgyai *29.
— szakbeli, osztályületeken 19.
- Közönség nem vehet részt a nagygyűlés üléseiben 31.
- Közülés 38—40.
— programjának bemutatása a nagygyűlés második napján 33.
— tárgyai *35.
- Közülésben igazgató tagoknak székek van *24.
- Közülési előadások tiszteletdíja 40.
— tárgyak fordításban közzétehetők 73.

- Gróf Kuun Géza alapítványa 118.
 Különnyomatok rendelkezése szer-
 zőknek joguk van 81.
 Külső-tagok joga ülésekben *17.
 — kikből állanak *13.
 — kik közül választandók *17.
 — mely kiadványokat kapják 165.
 — oklevele *20.
 Lakások az Akad. épületében *53.
 Lapszámozva legyenek a pálya-
 munkák 147.
 Latin szöveg levelezésekben 7.
 Lederer Béla alapítványa 119.
 Lehr Albert alapítványa.
 Lemásolása a jutalmat nem nyert
 pályamunkáknak 75.
 Lévy Henrik alapítványa 120.
 Levelezés, főtítár vezeti 7., *44.
 — külföldi intézetekkel és tudó-
 sokkal 7.
 — osztálybeli 8.
 — osztálybeli, osztálytitkárok
 tiszte *48.
 Levelező tagok joga ülésekben *16.
 — kik közül választandók *16.
 — kötelessége *16.
 — sorából választják előadójukat
 az állandó bizottságok 44.
 — száma az egyes osztályokban
 *22.
 — szavazatjoga zárt osztályülése-
 ken 27.
 Levelező tagok ügyrendszerü köte-
 lességei 4.
 Levéltár őrzése a főtítár tiszte
 7., *44.
 Lukács Krisztina-alapítvány 121.
 Magyar Nyelv Nagyszótárának elő-
 készítése 45.
 Magyar nyelven a tudomány és iro-
 dalom művelése és terjesztése*1.
 Marczibányi Imre alapítványa 122.
 Márczius 19-én rendkívüli összes
 ülés 15.
 Másodelnök feladata *41.
 — mint szervezet része *42.
 — újra meg nem választható *42.
 — választása *12.
 — választása végezt egyenes-ülés a
 nagygyűlés harmadik napján 36.
 — választása ő felsége megerősíté-
 tése alá bocsátandó *42.
 Másutt is kiadott dolgozatokat az
 Akadémia saját közlönyében is
 kiadhatja, díj nélkül 21.
 Matematikai és physikai tuda-
 ományok alosztálya 1.
 Matematikai és Természettudo-
 mányi Értesítő című folyóirat
 tartalma 62.
 Matematikai és természettudomá-
 nyi bizottság feladata 52.
 — és természettudományok osz-
 tálya mint a három osztály
 harmadika *21.
 — és természettudományi osztály
 alosztályai 1.
 Meghívók elegendő-ülésre egy hó-
 nappal előbb küldendő szét 36.
 — igazgató tanácsai 204.
 — küldetnek a tagoknak ülés-
 sekre 13.
 — nagygyűlési 30.
 — rendkívüli összes-ülésekre 16.
 — zárt osztályülési meghívókön
 fontosabb tárgy kiteendő 26.
 — zárt osztályülésekre 26.
 Munkák, eredeti *6.
 — fordított *6.
 — iratása mint czél *2.
 — iratása s kiadása összes-ülési
 tárgy *30.
 Munkák kiadása mint eszköz *6., *7.
 — megvizsgálására ideiglenes bi-
 zottságok *34.
 — nagy figyelmet érdemlők is-
 mertetése osztályülési tárgy 19.
 — nyomtatásban megjelentek, se-
 gélyben nem részesülnek 69.
 — segélyezése mint eszköz *7.
 Munkálatok, megbízásból végzet-
 tek, díjaztatnak *55.
 Munkálkodás eredményeinek
 nyomtatásban közzététele *9.
 Munkásság élesztése és irányása
 jutalomtételek által *5.
 — tervrajza, bizottságoké 44.
 Mutatványok sajtó alá adandó
 munkákból nem adhatók az
 Értekezésekben 61.
 Műgyetemi könyvtár igazgatója
 tagja a könyvtári bizottság-
 nak 45.
 Művek fordíttatása mint czél *2.

- Művészet emlékeinek fölkeresése mint czél *3.
- Gróf Nádasdy Tamás alapítványa 123.
- Nagygyűlés 29—35.
- évenként *38.
 - határozatképessége *33.
 - igazgatótagoknak székök van*24.
 - osztálytitkárokat választ *49.
 - tagválasztás 11.
 - tárgyai *31.
 - titkos szavazással, kétharmad szótöbbséggel választ minden tagot *19.
- Nagygyűlési zárt-ülés 28.
- zárt-ülésen pályaművekről csak kivonatos jelentések olvastatnak fel 162.
 - zárt-ülés tárgyai 32.
- Nagyjuttalom és Marczibányi-mélt-juttalom 83—90.
- odaitétele nagygyűl. zárt-ülésen 32., 33.
- Nekrológ elhunyt tagokról 10.
- Nem akadémiai tagok munkájának kiadása 68.
- Nem-akadémikusok értekezéseinek felolvasása 21.
- Nem-tag által felolvasásra benyújtott értekezés megvizsgálása 25.
- Nem-tag személyes felolvasására ajánlatot az összes-ülésnek a zárt osztályülés tesz 25.
- részére személyes felolvasási engedély mint összes-ülési tárgy 14.
- Nemzetgazdasági bizottság feladata 51.
- Nemzeti múzeumi könyvtár igazgatója tagja a könyvtári bizottságnak 45.
- Novemberi összes-ülésen az üléssor megállapítása 14.
- Nyelv emlékeinek fölkeresése mint czél *3.
- melyen az Akadémia a tudományt és irodalmat műveli s terjeszti, magyar *1.
- Nyelv- és széptudományi osztály alosztályai 1.
- osztály mint a három osztály egyike *21.
- Nyelvtudományi alosztály 1.
- Nyelvtud. bizotts. működési köre 46.
- Nyílt pályázatoknál jelíges levéllel pályázni nem lehet 156.
- Nyilvánosak mely ülések *36.
- Nyomdába adandó kéziratok a főtárci hivatal útján 224.
- Nyomatásban közzététele munkálkodás eredményének *9.
- már megjelent munkák nem segélyeztetnek 69.
- Nyomozások végett állandó bizottságok *34.
- Nyomatványok, főtárci szerkeszti 7.
- Oklevél elnök s főtárci aláírásával *20.
- Oklevelek Értekezésekben nem adhatók 61.
- Októberi összes-ülés a szünet alatt beérkezett tárgyak bejelentése végett 15.
- Oltványi Pál alapítványa 124.
- Olvasóterem szabályai 166—175.
- Ordódy-alapítvány 125.
- Ordódy-juttalomért akad. tagok nem versenyezhetnek 153.
- Ormódy Amália-alapítvány 126.
- Ormódy-pályázatról szóló jelentés felolvasása összes-ülési tárgy 14.
- Osztály ajánlata alapján tagválasztás *19.
- előadói a titkárok *48.
 - kiadásaira és költségvetésére az osztálytitkár ügyel 8.
 - kifolyásai egyes állandó bizottságok 44.
 - költségvetése iránti javaslatétel osztályülés tárgya *29.
 - minden tag osztályba sorozva *18.
- Osztályelnök három évenként választandó 28.
- mint szervezet része *12.
 - nevez ki osztálytitkár-helyettest *49.
 - tisztet zárt osztályülés tölti be ideiglenesen *25.
 - választása *37.
 - vál. nagygyűlési zárt-ülésen 32.
- Osztályelnökök és titkárok bizottsága állapítja meg az ünnepélyes közülés tárgyait 39.

- Osztályelnökök összes kiadványokat kapják 165.
- Osztályi ügyek tárgyalása s eldöntése összes-ülési tárgy *30.
- Osztályok 1., *21., — *22.
- és bizottságok jelentése és jövő évi munkaterve 225.
- hány tiszteleti, rendes és levelező tagja lehet *22.
- kívánatainak fölterjesztése az igazgató tanácshoz mint összes-ülési tárgy 14.
- mint szellemi ügyek intézői *11.
- részéről előterjesztett ügyek elintézése mint összes-ülési tárgy 14.
- száma három *21.
- Osztályokba tagok választása nagygyűlési tárgy *31
- Osztálytitkárok ellenjegyzik az utalványokat 219.
- előjegyzik a tagok bejelentett előadását 20.
- évdíjat kapnak *52.
- helyettese *49.
- helyettesítik szünet alatt a főtítkárt 7.
- hívják egybe a zárt osztály-üléseket 26.
- indítványokat felvesznek a tárgysorozatba 22.
- intézkednek a kelleténél nagyobb számmal bejelentett előadásokra nézve 20.
- kijelölésök nagygyűlési zárt-ülésen 32.
- kijelölésük üresedés esetén 28.
- mely esetben írják alá az utalványokat 219.
- mint szervezet része *12.
- Osztálytitkárok összes kiadványokat kapják 165.
- tiszte *48.
- tisztét zárt osztályülés tölti be ideiglenesen 25.
- ügyrendszerü teendői 8.
- választása nagygyűlési tárgy *31.
- Osztályülések határozatképessége *33.
- havonként *38.
- jegyzőkönyvének elkészítése 8.
- Osztálygyűlések, kivánatos, hogy bennök a főtítkár résztvegyen 7.
- minden hétfőn, kivéve az utolsó hétfőt 13.
- nyilvánosak 19—24.
- tárgyai *29.
- Ó Felsége erősíti meg az elnök-választást *40.
- erősíti meg a másodelnökök *42.
- különös oltalma *1.
- Önéletrajzi följegyzések beküldése 6.
- Összes Akadémia ülése nagygyűlés harmadik napján 34.
- Akadémia ülésének tárgyai a nagygyűlés második napján 33.
- ülés 14—18.
- ülés állapítja meg az elnökség javaslatára a nagygyűlés napjait 29.
- ülés havonként *38.
- ülés indítvány alapszabályok módosítására *56.
- ülés minden hónap utolsó hétfőjén 13.
- ülés pályamunkák bemutatása 157.
- Összes-ülés új bizottsági tagok választása 44.
- ülés választja meg a bizottsági segédtagokat 44.
- Összes-ülések határozatképessége *33.
- rendkívüli 15.
- tárgyai *30.
- Összes-ülésekben igazgató tagoknak székök van *23.
- Palota és bérház feletti jogok gyakorlása 196.
- Palotában tartozik lakni a főtítkár 7.
- Pályairatok megvizsgálására ideiglenes bizottságok *34.
- Pályakérdések bejelentése a nagygyűlés második napján 33.
- formulázása nagygyűl. zárt-ülésen 32.
- formulázása zárt osztályülésen 25.
- Pályamunkák bemutatása 157.
- bemutatása az oszt. összes-ülésén 15.

- Pályamunkák bírálatainak bemutatása nagygyűlés zártülésén 32.
 — jelentések elkészítéséről osztálytitkárok gondoskodnak 8.
 — jelíges leveleinek felbontása, illetőleg elégetése 33.
 — jutalmat nem nyertek, kéziratai 75.
 — kéziratai, jutalmat nem nyerteké 154.
 — külső borítéka 149.
 — külső kiállítása 147.
 — már beküldöttet, szerzője vissza nem vonhatja 159.
 — megbíráására zárt osztályülés bizottságot küld ki 25.
 Pályázat, rendkívüli, el vagy el nem fogadása 158.
 Pályázati szabályok 146—162.
 — ügyek elintézése mint összes-ülési tárgy 14.
 Pályázatok eldöntése a nagygyűlés második napján 33.
 Péczely József alapítványa 127.
 Péczely-regénypályázatról szóló jelentés felolvasása összes-ülési tárgy 14.
 Pénzintézet, mely a bevételeket és kiadásokat kezeli, igazgatótanács választja meg *25.
 Pénztári kezelés 211.
 Pénztárvizsgálat 193.
 Pénzügyek intézése 191.
 — intézése az igazgatótanács feladata *27.
 Pénzügyi bizottság 207.
 — bizottság előirányzatot készít 226.
 Pénzügyi kimutatások és számadások megvizsgálása az igazgatótanács feladata *27.
 Pesti hazai első takarékpénztár-egyesület Fáy-alapítványa 103.
 — magyar kereskedelmi bank alapítványa 115.
 Philosophiai, társadalmi és történelmi tudományok osztályának alosztályai 1.
 — és társadalmi tudományok alosztálya 1.
 Plagium egyszerűen mellőztetik 66., 160.
 Dr. Pollák Henrik-alapítvány 128.
 Postára adás napja pályaműveknél 146.
 Remekírók fordíttatása *2.
 Rendes tagok évi fizetése *54.
 — joga ülésekben *15.
 — kik közül választandók *15.
 — kötelessége *15.
 — összes száma *15.
 — sorából választandó a főtítkár *45.
 — sorából választandó osztálytitkár *49.
 — sorából választják elnöküket, illetőleg előadójukat az állandó bizottságok 44.
 — száma az egyes osztályokban *22.
 — szavazatjoga zárt osztályülésen 27.
 — szavazattal bírónak összes-ülésén 18.
 — ügyrendszerű kötelességei 4.
 Rendkívüli összes-ülések 15.
 Római magyar történeti intézet 55 a.
 Dr. Rózsay József alapítványa 129.
 Röck Szilárd alapítványa 130.
 Sámuel Alajos alapítványa 131.
 Schossberger Zsigmond alapítványa 132.
 Schreiber Ignác Kautz-alapítványa 114.
 Segédtagok, bizottsági *34, 44.
 — száma 44.
 Segély nyomtatásban már megjelent munkáknak nem adatik 69.
 Segélyben részesülő munkák 67.
 Segélypénz kitűnő tudósoknak *8.
 Segítése tud. vizsgálatoknak, kísérleteknek és fölfedezéseknek mint cél *2.
 Semsey Andor alapítványa 133.
 Sorshúzás az osztályok egymásutánjának megállapítására tagválasztás alkalmával 11.
 Szakközlönyök részére kiadványok 165.
 Számadások megvizsgálása 215.
 — megvizsgálása az igazgatótanács feladata *27.

- Számadások megvizsgálására ideiglenes bizottságok *34.
- Számlák kifizetése 8.
- Szavazás módja alapszabályváltoztatás alkalmából *56.
- Szavazatok egyenlőségének esete *34.
- Szavazattal kik bírnak összes üléseken 18.
- Szavazati joggal minden tag csak a saját osztálya üléseiben bír 23.
- jog zárt osztályúléseken 27.
- Széchenyi-múzeum 42.
- ünnep 41—42.
- Székfoglalás kötelező a rendes és levelező-tagokra *20.
- Székfoglaló egy év alatt tartandó *20.
- Szellemi ügyek intézése ülésekben *11.
- Személyes felolvasási engedély nem-tagok részére mint összesülési tárgy 14.
- Szemle a tudományszakok haladásáról 25.
- Szépírodalmi előadások mint az ünnepélyes közülés tárgyai 38.
- művek bemutatása osztályúléseken 19.
- Szépművészetek haladását tárgyzó közlemények osztályúlések tárgyai 19.
- Széptudományi alosztály 1.
- Szerkesztés, osztálykiadványoké 8.
- Szerkesztők ellenjegyzik az utalványokat 219.
- ellenőrzési joga 60.
- Szerző érintkezése a bírálókkal 155.
- Szerző saját kezeirása pályamunkánál 152.
- szabadon rendelkezik előadott munkájával 21.
- tiszteletpéldányai 81.
- Szervezetet mik alkotják? *12.
- Szilágyi István alapítványa 134.
- Szöbéli úton előterjesztett értekezés 21.
- Szolgák fizetése, nyugdíja és végkielégítése 200.
- Szorgaszemélyzet mint szervezet része *12.
- Szótári bizottság feladata 45, 53.
- Szótöbbség, egyszerű, elnökválasztásnál *40.
- főtítkárválasztásnál *45.
- osztálytitkárválasztásnál *51.
- Szónyi Pál alapítványa 135.
- Sztrókay Antal-alapítvány 136.
- Születési adatok beküldése 5.
- Szünet *57.
- főtítkáre 7.
- Tag csak a saját osztálya üléseiben bír szavazati joggal 23.
- joga van előadását az osztálytitkárral előjegyeztetni 20.
- kit ajánlhat tagul 11.
- Tagajánlás 11.
- Tagajánlások bemutatása a nagygyűlés második napján 33.
- Tagok *13—*20, 2—6.
- áthelyezése egyik osztályból a másikba a nagygyűlés második napján 33.
- bármely jutalomért versenyezhetnek 153.
- elhunytak, végtisztelete és emlékezete 9—10.
- eloszlása 2.
- emlékezete 10.
- Tagok felett szavazás nagygyűlési zárt-ülésen 32.
- mely kiadványokat és mily módok mellett kapnak 165.
- mint szervezet része *12.
- munkálatai és dolgozatai díjaztatnak *55.
- osztályba vannak sorozva *18.
- Tagok sorrendje tagválasztás alkalmával 11.
- száma az egyes osztályokban *22.
- szegénységben elhunytak, eltemetéséről gondoskodás 9.
- születésükre vonatkozó adatokat közlik 5.
- tudományos dolgozataik jegyzékét évenként beküldeni tartoznak 5.
- választása nagygyűlési tárgy*31.
- zárt üléseken csak az illető osztály tagjai vehetnek részt 27.
- Tagválasztás 11.
- kétharmad szótöbbséggel *19.
- Tagválasztási előkészületek osztályúlések tárgyai *29.

- Találmányok bemutatása osztály-
ülés tárgya 19.
- Tanácskozó szavazattal minden
tag bármely osztály ülésében
résztvehet 23.
- Társulatok részére akad. kiadvá-
nyok 165.
- részéről előterjesztett ügyek
elintézése mint összes ülési
tárgy 14.
- Tavaszi évszakban tartatik a nagy-
gyűlés 29.
- Gróf Teleki József alapítványa 137.
- nevenapján, márcz. 19-én rend-
kívüli összes-ülés 15.
- Gróf Teleki-nemzetség alapító-ága
nevezi ki a főkönyvtárnokot *50.
- Gróf Teleki-pályázatról szóló bír-
lati jelentés felolvasása márcz.
19-én 15.
- Temetésen tagok részvétele 9.
- Természetrajzi tudományok alosz-
tálya 1.
- Tiszteletdíj, közlési előadásoké 40.
- megállapítása az osztályok és
bizottságok joga 80.
- Tiszteletdíjak 77—81.
- Tiszteleti tagok joga ülésekben *14.
- kik közül választatnak *14.
- oklevele *20.
- sorából választják elnököket a
megalakult bizottságok 44.
- Tiszteleti tagok száma *14.
- száma az egyes osztályokban
*22.
- szavazattal bírnak összes-ülé-
sen 18.
- szavazatjoga zárt osztályülé-
seken 27.
- ügyrendszerű köteleességei 3.
- Tiszteletpéldányok szerzőknek 81.
- Tiszti személyzet mint szervezet
része *12.
- Tisztviselők *39—*51.
- fizetése, nyugdíja és végkiel-
gítése 200.
- lakása az Akadémia épületé-
ben *57.
- választása összes-ülési tárgy *30.
- Titkárok 7—8.
- Titkos szavazás arckép elhelye-
zése tárgyában 10.
- Titkos szavazás elnökválasztásnál
*40.
- elrendelése összes-ülésen 18.
- főtítkárválasztásnál *45.
- három tag kívánatára zárt
osztályüléseken 27.
- igazg. tagok választásánál 201.
- osztálytitkár választásnál *49.
- tagválasztás alkalmával 11.
- tagválasztásnál *19.
- Tíz évig minden munka kiadási
joga az Akadémiáé 72.
- Tomori Theodorovits Anasztáz
alapítványa 138.
- Több osztályt érdeklő ügyben hivat-
kozás az összes-ülésre 24.
- Történelmi bizottság feladata 49.
- Történelmi tudományok alosz-
tálya 1.
- Történet emlékeinek fölkeresése
mint cél *3.
- Törvényhozás kérésére vélemény-
adás tud. kérdésekben *10.
- Tudomány gyarapodására szolgáló
emlékek ismertetése *3.
- művelése és terjesztése *1.
- Tudományok haladását tárgyaló
közlemények, osztályülések
tárgyai 19.
- Tudományos előadások osztály-
ülések tárgyai *29.
- előadások mint az ünnepélyes
közülés tárgyai 38.
- intézet az Akadémia *1.
- Tudósok részére segélypénz *8.
- Udvardy Cherna János alapít-
ványa 140.
- Ullmann Károly alapítványa 139.
- Utalványok aláírása 219.
- ellenjegyzése 8.
- Utalványozás a főtítkár tiszte 7.
- megtagadása 221.
- Utalványozási könyv a főtítkári
hivatalban 218.
- Utazások, tudományos célú, segé-
lyezése *4.
- Ügysz évdiát kap *52.
- feladatai 230—235.
- igazgató-tanács utasítása sze-
rint jár el *26.
- jelentései és utasítása 195.
- választása 201.

- Ügyész módosítása összes-ülésen 14.
 Ülés tag temetése miatt más napra
 halasztatik 9.
 Ülések 12—13., *29—*38.
 — igazgató tanácsé 204.
 — mint tudomány- és irodalom-
 fejlesztő eszközök *11.
 — sorrendje hirlapokban közzé-
 tétetik 8.
 — tárgyai *29—*38.
 Üléssor megállapítása a nov. összes-
 ülésen 14.
 Ünnepeles közülés programmjá-
 nak bemutatása a nagygyűlés
 második napján 33.
 — tárgyai *35., 38.
 Vagyoni állásáról igazgató-tanács
 évi jelentése *26.
 — fölött az igazgató-tanács örök-
 dik *26.
 — kezelése 191.
 Vagyoni-mérleg 214.
 Vagyoni állásról évi jelentés 203.
 Választások a nagygyűlés harma-
 dik napján 34.
 — kihirdetése közlési tárgy *35.
 Vállalatok tárgyalása osztályülések
 tárgyai *29.
 Vályi Gyula alapítvány 129.
 Vázlatosan előterj. felolvasás 21.
 Végzések érvényéhez hány szava-
 zat szükséges az egyes ülések-
 ben *33.
- Véleményadás tudományos kérdé-
 sekben *10.
 Veszteség- és nyereségszámla 214.
 Vigyázó Sándor-alapítvány 141.
 Vitéz József alapítványa 142.
 Vizsgálatok, tudományos *2.
 Vojnits-pályázatról szóló jelentés-
 felolvasása összes-ülési tárgy
 14.
 Özv. Vojnits Tivadarné alapítványa
 143.
 Wahrmann Mór alapítványa 144.
 Br. Wodianer Albert alapítványa
 145.
 Wodianer-pályázatról szóló jelen-
 tések felolvasása összes-ülési
 tárgy 14.
 Zárt osztályülések 25—28.
 — egybelívása 8.
 — elé terjesztendő a szerző és
 bírálók nézeteltérése 60.
 — közérdekű határozatainak be-
 jelentése osztályülési tárgy 19.
 — intézkedik a nagyobb számban
 bejelentett előadásokra nézve 20.
 — helybenhagyásával olvashatnak
 fel nem-akadémikusok 21.
 Zárt összes-ülés a költségvetés tár-
 gyalására 228.
 Zárt-üléssé átalakítása osztályi és
 összes-ülésnek *36.
 Zárt-ülések az elnök rendeletére
 17.

